

خرید کتاب های کنکور

با تخفیف ویژه

و

ارسال رایگان

Medabook.com

+

یک جله تماس تلفنی رایگان

با مشاوران رتبه برتر

برای انتخاب بهترین منابع

دبیرستان و کنکور

۰۲۱ ۲۸۴۲۵۲۱۰

**دین و
زندگی
۲**

کاملاً

پاسخ نامه تشریحی

صفحه	درس	مجموع تست‌ها	تعداد تست‌های تألیفی خط به خط	تعداد تست‌های ترکیبی جدید	تعداد تست‌های آزمایشی ماز	سراسری ۴۰۰		سراسری ۹۹		سراسری ۹۸	
						فقط متن	آیه، حدیث و شعر	فقط متن	آیه، حدیث و شعر	فقط متن	آیه، حدیث و شعر
۲	درس ۱: هدایت الهی	۱۱۶	۶۶	۱۱	۱۱	۲	۲	-	۳	۱	۵
۱۳	درس ۲: تداوم هدایت	۱۴۵	۸۸	۱۰	۹	۲	۵	۲	۲	۲	۲
۲۷	درس ۳: معجزه جاویدان	۱۲۱	۶۷	۱۰	۸	۱	۴	-	۶	-	۱
۳۹	درس ۴: مسئولیت‌های پیامبر(ص)	۱۶۰	۹۰	۱۰	۱۱	۲	۳	-	۴	۱	۳
۵۵	درس ۵: امامت، تداوم رسالت	۱۶۳	۸۶	۱۰	۸	۱	۴	-	۴	-	۵
۷۳	درس ۶: پیشوایان اسوه	۱۳۸	۹۶	۱۰	۱۰	۱	۳	-	۴	-	۶
۸۷	درس ۷: وضعیت، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان ...	۱۰۶	۵۵	۱۰	۹	۳	۲	۱	۲	۱	-
۱۰۰	درس ۸: احیای ارزش‌های راستین	۱۲۱	۵۵	۱۰	۸	۲	۴	۲	۱	۲	۱
۱۱۴	درس ۹: عصر غیبت	۱۸۵	۱۰۳	۱۰	۱۴	۱	۴	۴	۱	۱	۵
۱۳۳	درس ۱۰: مرجعیت و ولایت فقیه	۱۵۲	۹۳	۱۰	۱۰	-	۳	۳	-	۲	۳
۱۴۸	درس ۱۱: عزت نفس	۹۸	۴۲	۸	۹	-	۳	۱	۲	-	۲
۱۵۸	درس ۱۲: پیوند مقدس	۱۳۱	۸۱	۱۰	۱۱	۲	۴	۳	۱	-	۴

۱۲۰۰ گزینه ۲

الف- با استناد به آیه شریفه: «یا ایها الذین آمنوا استجبوا لله و للرسول إذا دعاکم لما یحییکم»، خداوند از مخاطبان خاص خود (الذین آمنوا) می‌خواهد که برای رسیدن به حیات معنوی (لما یحییکم)، به دعوت خدا و رسولش پاسخ دهند. (استجبوا لله و للرسول) ب- اطاعت از دستورات خدا و رسولش، همان «آمنوا و عملوا الصالحات» می‌باشد.

روش تست‌زدن { برای پاسخ دادن به این تست دشوار و مفهومی، ابتدا باید با حذف گزینه‌هایی که مطمئن هستیم اشتباه است، دایره انتخاب‌های خود را محدود نماییم. سپس با تمرکز در صورت سؤال و درک مفهوم آن گزینه صحیح را انتخاب نماییم. قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است، زیرا بر اساس صورت سؤال، با توجه به آیات قرآن باید به سؤال پاسخ دهیم. قسمت دوم گزینه (۳)، راه پاسخ به دعوت خدا و رسولش نمی‌باشد.

۱۲۰۱ گزینه ۴

الف- پیام آیه شریفه: «لنحیی به بلدة میتا»، این است که انسان با آب، نیازهای طبیعی و جسمی‌اش را برطرف می‌سازد. و به طور کلی آب، حیات‌بخش جهان مادی، از جمله ما انسان‌هاست. ب- در آیه شریفه: «استجبوا لله و للرسول اذا دعاکم لما یحییکم»، خداوند از مخاطبان خاص خود (الذین آمنوا) می‌خواهد که برای رسیدن به حیات معنوی (لما یحییکم)، به دعوت خدا و رسولش پاسخ دهند. (استجبوا لله و للرسول)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲)، بیانگر دعوت خدا و رسولش به دینداری که حیات‌بخش معنوی به انسان است، می‌باشد. قسمت دوم گزینه (۳)، از سومین و چهارمین عامل برای جلوگیری از خسران‌زدگی سخن به میان آمده که زیرمجموعه پاسخ‌گویی به دعوت به خدا و رسولش است.

۱۲۰۲ گزینه ۱

احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای که پاسخگوی نیازهایش باشد و سعادت او را تضمین کند (علت) سبب شده است که در طول تاریخ همواره شاهد ارائه برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری باشیم.

روش مطالعه { برای پاسخ به این سؤال کاملاً حفظی، فقط باید با مطالعه و تکرار زیاد و منظم، نکات و مفاهیم هر درس را حفظ شد و فقط براساس محفوظات خود و بدون نیاز به استدلال به این نوع سؤال پاسخ داد.

۱۲۰۳ گزینه ۴

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
توضیح { محتوای اصلی دعوت پیامبران الهی یکسان و مشابه یکدیگر است. بر این اساس گزینه (۱) نادرست است.

۱۲۰۴ گزینه ۳

انسان همچون سایر موجودات زنده، یک دسته نیازهای طبیعی و غریزی دارد؛ مانند نیاز به آب، هوا، غذا و پوشاک. خداوند، پاسخ به این نیازها را در عالم طبیعت آماده کرده و قدرت آگاه شدن از آنها را نیز به انسان داده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، نادرست است، زیرا ویژگی‌های فطری، مخصوص انسان است و عامل امتیاز انسان بر دیگر مخلوقات است. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا دین و تعالیم الهی پاسخگوی نیازهای برتر و بنیادین انسان است.

۱۲۰۵ گزینه ۲

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
نکته طلایی { انسان می‌تواند تنها با تکیه بر عقل خویش راه‌هایی بهتری برای پاسخ به نیازهای مادی خود ارائه دهد.

درس اول: هدایت الهی

تعداد سؤالات تألیفی	تعداد سؤالات ترکیبی جدید	تعداد سؤالات ماز
۶۶	۱۱	۱۱
تعداد سؤالات سراسری ۱۴۰۰	تعداد سؤالات سراسری ۹۹	تعداد سؤالات سراسری ۹۸
۴	۳	۶

۱۱۹۵ گزینه ۳

آب، نعمت بی‌نظیر خداوند، جلوه زیبایی و طراوت، مظهر پاکی و زلالی و عامل ادامه حیات (طبیعی و جسمانی) است.

روش مطالعه این درس { این درس، یک درس مفهومی و دشوار است و آیات، احادیث و اشعار آن اهمیت زیادی دارند. برای یادگیری عمیق و تسلط کامل بر مفاهیم آن، ابتدا باید با چند بار روخوانی متن درسنامه، مفهوم کلی این درس را درک کنید. سپس باید با دقت و تمرکز بیشتر بر جزئیات هر موضوع، نکات و مفاهیم خاص آن را فرا گرفت. یادگیری مفاهیم آیات، احادیث و اشعار آن، باید آخرین مرحله یادگیری باشد تا علاوه بر یادگیری نکات مربوط به هر یک از آنها، بتوان ارتباط و تناسب معنایی هر یک از آنها را به آسانی درک کرد. بهتر است قبل از مطالعه هر درس از دین و زندگی یازدهم، معادل همان درس از سال دهم را دوره کنید.

۱۱۹۶ گزینه ۳

براساس آیه شریفه: «و جعلنا من الماء کل شیء حی» آب، عامل ادامه حیات مادی و جسمانی است.

نکته طلایی { آب، حیات بخش مادی و طبیعی به انسان و سایر مخلوقات است. دین، حیات بخش معنوی به انسان است. قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا دین و تعالیم الهی، به روح و جان آدمی حیات می‌بخشد.

۱۱۹۷ گزینه ۲

آیه شریفه: «لنحیی به بلدة میتا» به این حقیقت اشاره دارد که انسان با آب، نیازهای طبیعی و جسمی‌اش را برطرف می‌سازد. و به طور کلی آب، حیات‌بخش جهان مادی، از جمله ما انسان‌هاست.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { سایر گزینه‌ها، پاسخ‌گوی نیازهای معنوی انسان است.

۱۱۹۸ گزینه ۱

در آیه شریفه: «یا ایها الذین آمنوا استجبوا لله و للرسول اذا دعاکم لما یحییکم»، خداوند، مومنان را به خدانشناسی و خداپرستی (استجبوا لله و للرسول) و در یک کلمه به «دینداری» دعوت می‌کند تا با عمل به دستورات آن، حیات روحی و معنوی (اذا دعاکم لما یحییکم) نصیب ما شود.

روش مطالعه { یکی از موضوعاتی که هنگام مطالعه آیات و احادیث باید مورد توجه قرار گیرد، مخاطب آن آیه و حدیث است.

۱۱۹۹ گزینه ۳

در آیه شریفه: «استجبوا لله و للرسول اذا دعاکم لما یحییکم»، خداوند از مخاطبان خاص خود (الذین آمنوا) می‌خواهد که برای رسیدن به حیات روحی معنوی (لما یحییکم)، به دعوت خدا و رسولش پاسخ دهند. (استجبوا لله و للرسول)

نکته طلایی { دین و دستورات الهی، از آن جهت زندگی‌بخش و مایه حیات روحی و معنوی انسان است که پاسخ‌گوی نیازهای بنیادین انسان می‌باشد.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ ۱۲۱۲

امام سجاده^(ع) پیوسته این دعا را می‌خواند که: «خدایا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای.» این دعا، مربوط به نیاز اول یا «درک هدف زندگی» است. این درخواست، اهمیت شناخت هدف حقیقی زندگی را از دیدگاه امام سجاده^(ع) بیان می‌کند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، به هدف از آفرینش جهان اشاره دارد نه انسان. قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴)، به نیاز سوم یا «کشف راه درست زندگی» اشاره دارد.

گزینه ۱ ☆☆☆☆ ۱۲۱۳

در اولین نیاز برتر انسان می‌خواهد بداند «برای چه زندگی می‌کند؟» و کدام هدف است که می‌تواند با اطمینان خاطر، زندگی‌اش را صرف آن نماید؟ او می‌داند که اگر هدف حقیقی خود را شناسد یا در شناخت آن دچار خطا شود، عمر خود را از دست داده است.

نکته طلایی { برترین هدف اصلی ما آن هدفی است که همه استعدادها متنوع ما را دربرگیرد و در جایی متوقف نشود. (درس ۱ دهم)

گزینه ۴ ☆☆☆☆ ۱۲۱۴

دومین نیاز برتر انسان، «درک آینده خویش» است. در این نیاز برتر، انسان با این سؤال مهم و اساسی روبه‌روست که: «آینده او چگونه است؟» و «آیا زندگی او با مرگ تمام می‌شود یا دفتر حیات او به شکل دیگری گشوده می‌گردد؟»

نکته طلایی { سؤالات مربوط به حیات پس از مرگ و زندگی اخروی، بیانگر نیاز دوم یا «درک آینده خویش» است. قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳)، مربوط به نیاز سوم، یعنی «کشف راه درست زندگی» است. قسمت دوم گزینه (۱)، بیانگر اولین نیاز برتر انسان، یعنی «درک هدف زندگی» است.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ ۱۲۱۵

الف- این سؤال برتر که: «آیا زندگی انسان با مرگ تمام می‌شود یا دفتر حیات او به شکل دیگری گشوده می‌گردد؟»، مربوط به دومین نیاز برتر انسان، یعنی «درک آینده خویش» است. ب- این مصراع: «به کجا می‌روم آخر نمایی وطنم» به دومین نیاز برتر انسان، یعنی «درک آینده خویش» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۱)، به نیاز اول یعنی «درک هدف زندگی» اشاره دارد.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ ۱۲۱۶

عبارت: «آمدنم بهر چه بود»، به نیاز اول یعنی «درک هدف زندگی» اشاره دارد.

نکته طلایی { آیاتی که بیانگر حیات برزخی باشند، پاسخ‌گوی بخشی از سؤالات مربوط به حیات پس از مرگ می‌باشند.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ ۱۲۱۷

در بیت: «از کجا آمده‌ام آمدنم بهر چه بود / به کجا می‌روم آخر نمایی وطنم»، عبارت: «آمدنم بهر چه بود»، به نیاز اول یعنی «درک هدف زندگی» اشاره دارد و مصراع «به کجا می‌روم آخر نمایی وطنم»، به نیاز دوم یعنی «درک آینده خویش» اشاره دارد.

نکته طلایی { آیاتی که درباره بهشت و جهنم سخن می‌گویند، بیانگر کیفیت حیات اخروی بوده و پاسخ‌گوی نیاز دوم، یعنی «درک آینده خویش» می‌باشند.

گزینه ۱ ☆☆☆☆ ۱۲۱۸

راه زندگی یا «چگونه زیستن» که ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی دارد، دغدغه دیگر انسان‌های فکور و خردمند است.

نکته طلایی { انتخاب راه درست زندگی، پوشش‌دهنده دو نیاز قبل، یعنی «شناخت هدف زندگی» و «درک آینده خویش» است.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ ۱۲۰۶

نیازهای انسان منحصر به نیازهای طبیعی و غریزی او نمی‌شود. زمانی که انسان، اندکی از سطح زندگی روزمره فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد، خود را با نیازهای مهم‌تری روبه‌رو می‌بیند نیازهایی که برآمده از سرمایه‌های ویژه‌ای (مانند عقل، اختیار ...) است که خداوند به او عطا کرده است. پاسخ صحیح به این نیازهای اساسی است که سعادت انسان را تضمین می‌کند. این نیازها به تدریج به دل‌مشغولی، دغدغه و بالاخره به سؤال‌هایی تبدیل می‌شوند که انسان تا پاسخ آن‌ها را نیابد، آرام نمی‌گیرد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۳) نادرست است، زیرا نیازهای برتر مربوط به نیازهای معنوی انسان است نه طبیعی. با توجه به توضیح بالا، گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است.

گزینه ۱ ☆☆☆☆ ۱۲۰۷

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

توضیح { نیازهای برتر انسان برآمده از این سرمایه‌های ویژه‌ای هستند که خداوند آنها را در فطرت آدمی نهاده است. این سرمایه‌ها عبارتند از: ۱- عقل ۲- اراده و اختیار ۳- فطرت خداجوی انسان ۴- گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها ۵- وجدان یا نفس لوامه

گزینه ۱ ☆☆☆☆ ۱۲۰۸

پاسخ صحیح به این نیازهای اساسی است که سعادت انسان را تضمین می‌کند. این نیازها به تدریج به دل‌مشغولی، دغدغه و بالاخره به سؤال‌هایی تبدیل می‌شوند که انسان تا پاسخ آن‌ها را نیابد، آرام نمی‌گیرد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۲)، نتیجه ابتدایی و تدریجی طرح سؤالات برتر می‌باشد نه نتیجه نهایی آن.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ ۱۲۰۹

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

نکته طلایی { برای پاسخ به سؤالات اساسی و بنیادین باید از عقل و دین کمک گرفت.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ ۱۲۱۰

اولین نیاز برتر انسان، «شناخت هدف زندگی» است. در این نیاز، انسان می‌خواهد بداند «برای چه زندگی می‌کند؟» و کدام هدف است که می‌تواند با اطمینان خاطر، زندگی‌اش را صرف آن نماید؟

نکته طلایی { «برای چه زیستن» یا «فلسفه حیات» یا «هدف زندگی»، بیانگر اولین نیاز برتر انسان است. گزینه (۱)، بیانگر دومین نیاز برتر انسان، یعنی «درک آینده خویش» است. گزینه (۴)، بیانگر سومین نیاز برتر انسان، یعنی «کشف راه درست زندگی» است.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ ۱۲۱۱

در اولین نیاز برتر که «شناخت هدف زندگی» است، انسان می‌خواهد بداند «برای چه زندگی می‌کند؟» و کدام هدف است که می‌تواند با اطمینان خاطر، زندگی‌اش را صرف آن نماید؟ او می‌داند که اگر هدف حقیقی خود را شناسد یا در شناخت آن دچار خطا شود، عمر خود را از دست داده است.

مقایسه { برای چه زیستن یا فلسفه حیات، بیانگر نیاز اول یا «درک هدف زندگی» است. کیفیت زندگی یا چگونه زیستن، بیانگر نیاز سوم یا «کشف راه درست زندگی» است.

روش تست زدن برای پاسخ دادن به این نوع تست، ابتدا باید عین عبارت‌های آیه را حفظ نمود، به طوری که با دیدن یک بخش از آیه، کل آن آیه را به خاطر آورد. سپس براساس متن آیه، گزینه صحیح را انتخاب نمود.

گزینه ۳ **۱۲۲۶** **☆☆☆☆☆**
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

نکته طلایی هر یک از راه‌های ارائه شده برای رهایی از خسران از دست دادن عمر انسان در سوره شریفه عصر، پاسخ‌گوی نیاز سوم، یعنی «کشف راه درست زندگی» است.

گزینه ۴ **۱۲۲۷** **☆☆☆☆☆**
هر چهار روش ذکر شده در سوره شریفه: «والعصر، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خَسْرٍ، إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ»، برای جلوگیری از خسران زندگی، بیانگر نیاز سوم یعنی «کشف راه درست زندگی» است.

تناسب معنایی سوره عصر و عبارت قرآنی: «استجیبوا لله و للرسول إذا دعاكم لما یحییکم»، بیانگر نیاز سوم از نیازهای بنیادین یعنی «کشف راه درست زندگی» است.

گزینه ۲ **۱۲۲۸** **☆☆☆☆☆**
پاسخ به سؤال‌های اساسی باید حداقل دو ویژگی داشته باشد: الف- کاملاً درست و قابل اعتماد باشد. ب- همه‌جانبه باشد؛ به طوری که به نیازهای مختلف انسان به صورت هماهنگ پاسخ دهد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها هر دو قسمت گزینه (۱) و (۴)، به یک معنا می‌باشند.

گزینه ۴ **۱۲۲۹** **☆☆☆☆☆**
پاسخ به سؤال‌های اساسی باید کاملاً درست و قابل اعتماد باشد، زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است. در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، به خصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون‌اند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) و قسمت دوم گزینه (۳)، نیازمندی به پاسخ‌های همه‌جانبه (نه درست و قابل اعتماد) را برای پاسخ به سؤال‌های اساسی بیان می‌کند.

گزینه ۱ **۱۲۳۰** **☆☆☆☆☆**
دومین ویژگی پاسخ سؤال‌های اساسی، همه‌جانبه بودن آنها است؛ به طوری که به نیازهای مختلف انسان به صورت هماهنگ پاسخ دهد، زیرا ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی و دنیوی و اخروی وی پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند و نمی‌توان برای هر بُعدی جداگانه برنامه‌ریزی کرد.

نکته طلایی «محدود بودن عمر انسان» و «زیاد بودن راه‌های پیشنهادی»، پاسخ‌های کاملاً درست و قابل اعتماد می‌طلبند.

گزینه ۲ **۱۲۳۱** **☆☆☆☆☆**
پاسخ به سؤال‌های اساسی باید کاملاً درست و قابل اعتماد باشد زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است. در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، به خصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون‌اند.

نکته طلایی «وجود پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگ میان ابعاد مختلف انسان» و اینکه «نمی‌توان برای هر بُعدی جداگانه برنامه‌ریزی کرد»، بیانگر دومین ویژگی در پاسخ به سؤال‌های اساسی، یعنی «همه‌جانبه بودن» است.

گزینه ۲ **۱۲۱۹** **☆☆☆☆☆**
راه زندگی یا «چگونه زیستن» که ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی دارد، دغدغه دیگر انسان‌های فکور و خردمند است. این دغدغه (چگونه زیستن) از آن جهت جدی است که انسان فقط یک بار به دنیا می‌آید و یک بار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند.

مقایسه از دست دادن عمر، نتیجه نشناختن هدف حقیقی است. فقط یک‌بار تجربه کردن زندگی، اهمیت نیاز سوم یعنی «کشف راه درست زندگی» را بیان می‌کند.

گزینه ۴ **۱۲۲۰** **☆☆☆☆☆**
بنابراین در این فرصت تکرار نشدنی، باید از بین همه راه‌هایی که پیش روی اوست، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد تا بتواند با بهره‌مندی از سرمایه‌های خدادادی (سرمایه‌های کمال) به هدف خلقت (تقرب به خداوند) برسد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۱) نادرست است، زیرا برای رسیدن به هدف خلقت انسان که همان قرب الهی است، علاوه بر بهره‌مندی از تعالیم الهی، انسان باید از تمام سرمایه‌های خدادادی که در فطرت او نهاده شده است، نیز استفاده نماید.

گزینه ۲ **۱۲۲۱** **☆☆☆☆☆**
دغدغه چگونه زیستن و کشف راه درست زندگی از آن جهت جدی است که انسان فقط یک بار به دنیا می‌آید و یک بار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند.

نکته طلایی هر آیه‌ای که بیانگر «برنامه و راه و روش زندگی» باشد، بیانگر نیاز سوم یعنی «کشف راه درست زندگی» است.

گزینه ۴ **۱۲۲۲** **☆☆☆☆☆**
این عبارت: «اگر هدف حقیقی خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار خطا شود، عمر خود را از دست داده است»، مربوط به اولین نیاز برتر انسان یعنی «درک هدف زندگی» می‌باشد.

نکته طلایی «هدف زندگی»، چشم‌اندازی است که برای رسیدن به آن باید تلاش کرد و آن را به دست آورد ولی «راه درست زندگی»، مسیری است که انسان باید در آن حرکت نماید تا به آن چشم‌انداز برسد.

گزینه ۱ **۱۲۲۳** **☆☆☆☆☆**
خداوند در سوره شریفه: «والعصر، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خَسْرٍ، إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا و...»، به عصر که به معنای زمان و تاریخ بشر است، سوگند خورده و خسران انسان‌ها در زندگی را، نتیجه گذشتن زمان عمر آنها معرفی کرده است.

نکته طلایی خسران عظیم تمام انسان‌ها در سوره عصر، گذر زمان و سپری شدن عمر آدمی است، چراکه با گذشت زمان، سرمایه گرانبها و محدود عمر خود را از دست می‌دهند.

گزینه ۳ **۱۲۲۴** **☆☆☆☆☆**
با استناد به سوره شریفه عصر: «والعصر، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خَسْرٍ، إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا و...»، زیان و خسارتی که انسان را تهدید می‌کند، از دست رفتن سرمایه وجودی انسان که همان عمرش است، می‌باشد.

نکته طلایی خداوند پس از سوگند به نفس و آنکه آن‌را آراست، از الهام فجور و تقوا به انسان سخن می‌گوید.

گزینه ۲ **۱۲۲۵** **☆☆☆☆☆**
در سوره عصر: «والعصر، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خَسْرٍ، إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ»، خداوند پس از بیان خسران تلف شدن عمر انسان‌ها، راه‌های جلوگیری از این خسران را چهار چیز معرفی می‌نماید: الف- ایمان به خدا (إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا) ب- انجام اعمال صالح که میوه و ثمره ایمان است. (و عملوا الصَّالِحَاتِ) ج- توصیه یکدیگر به «حق» (و تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ) د- توصیه یکدیگر به «صبر» در برابر مشکلات (و تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه ۱، ناقص است، چون در آن از قدرت اختیار انسان سخن نگفته است. گزینه ۲، نادرست است، زیرا هدایت معنوی مورد نظر نیست. گزینه ۳ نادرست است، زیرا امور فطری، غیر اکتسابی (ناموختنی) می‌باشد.

گزینه ۲ ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
توضیح { صورت سؤال، به نیروی تفکر و اندیشه انسان در انتخاب‌هایش که باعث برتری او بر سایر مخلوقات شده است، اشاره دارد.

گزینه ۴ ☆☆☆☆
هدایت خداوند از مسیر دو ویژگی (تفکر و اختیار) می‌گذرد؛ یعنی خداوند برنامه هدایت انسان را که در برگزیده پاسخ به سوالات بنیادین است، از طریق پیامبران می‌فرستد، تا انسان با تفکر در این برنامه و پی بردن به ویژگی‌ها و امتیازات آن، با اختیار خود این برنامه را انتخاب کند و در زندگی به کار بندد و به هدفی که خداوند در خلقت او قرار داده است، برسد.
توضیح { هدایت انسان به دو صورت است: ۱- دادن نیروی تفکر و اختیار ۲- ارسال برنامه هدایت انسان از طریق پیامبران.

گزینه ۱ ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا به امامان وحی نمی‌شود. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

گزینه ۲ ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا به دلیل ناتوانی انسان در پاسخ دادن به نیازهای برتر، باید به تعالیم الهی اعتماد نماید نه اینکه اگر تشخیص دهد که آن تعالیم مفید است و او را به هدفش می‌رساند، آن را انتخاب کند و در زندگی به کار بندد. گزینه (۴) نادرست است، زیرا انسان باید در برنامه الهی تفکر کند نه در آیات و نشانه‌های الهی.

گزینه ۳ ☆☆☆☆
انسان با عقل خود در پیام الهی تفکر می‌کند و با کسب معرفت و تشخیص بایدها و نیایدها، راه صحیح زندگی را می‌یابد و پیش می‌رود.
تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به این تست که گزینه‌های مشابهی دارد، باید با دقت، گزینه‌های نادرست را حذف کرد و سپس گزینه صحیح را انتخاب نمود. گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) نادرست است، زیرا انتخاب راه صحیح زندگی و حرکت در آن، با تفکر در پیام الهی و کسب معرفت و تشخیص بایدها و نیایدها ممکن است نه با «تشخیص راه‌های مختلفی که می‌توان پیمود»، در گزینه (۱) و یا شناخت ویژگی‌های خاص انسان در گزینه (۲) و یا با شناخت ویژگی‌ها و امتیازات خاص انبیای الهی در گزینه (۴).

گزینه ۴ ☆☆☆☆
امام کاظم (ع) به شاگرد برجسته خود، هشام بن حکم، فرمود: «ای هشام، خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آنکه بندگان در پیام الهی تعقل کنند.»
روش تست‌زدن { برای پاسخ دادن به این نوع تست، باید با به یاد آوردن متن حدیث، به حذف گزینه‌های نادرست و انتخاب گزینه صحیح اقدام نمود.

گزینه ۳ ☆☆☆☆
پاسخ به سؤال‌های اساسی باید همه‌جانبه باشد؛ به طوری که به نیازهای مختلف انسان به صورت هماهنگ پاسخ دهد، زیرا ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی و دنیوی و اخروی وی پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند و نمی‌توان برای هر بُعدی جداگانه برنامه‌ریزی کرد.

توضیح { برای دست‌یابی به پاسخ‌های «کاملاً درست و قابل اعتماد» و «همه‌جانبه» برای سؤال‌های اساسی، به اطلاعات دقیقی از «خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی، ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی و نیز فردی و اجتماعی او و همچنین علم به این‌که انسان‌ها، پس از مرگ، چه سرنوشتی دارند و دقیقاً چه عاقبتی در انتظار آنهاست.» داریم.

گزینه ۳ ☆☆☆☆
با توجه به دو ویژگی پاسخ سؤال‌های اساسی، کسی می‌تواند پاسخ صحیح این سؤال‌ها را بدهد که: آگاهی کامل داشته باشد از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی، ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی و نیز فردی و اجتماعی او همچنین بداند که انسان‌ها، پس از مرگ، چه سرنوشتی دارند و دقیقاً چه عاقبتی در انتظار آنهاست.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { درک جایگاه خداوند در نظام هستی در قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۱)، مطابق توضیح بالا نادرست است.

گزینه ۴ ☆☆☆☆
عقل انسان به علت کمبود آگاهی‌هایی نمی‌تواند به همه نیازها پاسخ جامع و درست بدهد.
توضیح { عقل انسان در پاسخ دادن جامع و کامل به نیازهای برتر انسان، نقص مطلق دارد.

گزینه ۳ ☆☆☆☆
از آنجا که طراحی مسیر سعادت انسان بستگی به پاسخ کامل و جامع به سوالات و نیازهای بنیادین دارد و انسان نمی‌تواند به تنهایی به آنها پاسخ دهد، نمی‌تواند به تنهایی مسیر سعادت خویش را طراحی نماید.
توضیح { با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی می‌توان به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یافت.

گزینه ۱ ☆☆☆☆
خداوند هر دسته از مخلوقات را متناسب با ویژگی‌هایی که در وجودشان قرار داده است، هدایت می‌کند.
توضیح { هدایت هر مخلوقی متناسب با ویژگی‌های درونی آن و متفاوت با دیگر مخلوقات است.

گزینه ۴ ☆☆☆☆
انسان ویژگی‌هایی دارد که او را از سایر مخلوقات متمایز می‌کند و همین امر سبب شده شیوه هدایت او متفاوت باشد.
توضیح { انسان بر خلاف سایر مخلوقات علاوه بر هدایت درونی و متناسب با ویژگی‌هایی که در خلقتش وجود دارد، یک هدایت بیرونی و از طریق ارسال تعالیم الهی توسط پیامبران دارد.

گزینه ۴ ☆☆☆☆
الف- انسان ویژگی‌هایی دارد که او را از سایر مخلوقات متمایز می‌کند و همین امر سبب شده شیوه هدایت او متفاوت باشد. ب- یکی از این ویژگی‌ها، توانایی تعقل و تفکر و ویژگی دیگر او قدرت اختیار و انتخاب است؛ انسان، ابتدا درباره هر کاری، تفکر می‌کند، اگر تشخیص داد که آن کار مفید است و او را به هدفش می‌رساند، (نیروی تفکر) آن را انتخاب می‌کند و انجام می‌دهد. (قدرت اختیار) ج- هدایت خداوند نیز از مسیر این دو ویژگی (تفکر و اختیار) می‌گذرد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۳)، نادرست است، زیرا درک این دو مورد به کمک عقل انسان ممکن است. گزینه (۲) از نظر علمی نادرست است، زیرا تنها با یک پیامبر انسان از مقربان الهی نمی‌شود.

گزینه ۲ ۱۲۵۲ ☆☆☆☆
 آیه شریفه: «رسلا مبشرین و منذرین لئلا یکون للناس علی الله حجة بعد الرسل»، به این حقیقت اشاره دارد که خداوند با فرستادن انبیاء راه هر گونه دستاویز و دلیلی را برای انسان بسته و حجت را بر بندگان تمام کرده است.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { تنها در گزینه (۲)، به ارسال انبیای الهی برای اتمام حجت بر انسان اشاره شده است.

گزینه ۳ ۱۲۵۳ ☆☆☆☆
 مطابق آیه شریفه: «رسلا مبشرین و منذرین لئلا یکون للناس علی الله حجة بعد الرسل»، علت و فلسفه ارسال پیامبرانی که بشارت‌دهنده و انذار دهنده (مبشرین و منذرین) می‌باشند، اتمام حجت بر مردم و گرفتن عذر و بهانه از آنان (لئلا یکون للناس علی الله حجة بعد الرسل) است.
روش تست‌زدن { با توجه به کلمات کلیدی «استوار بودن رسالت انبیای الهی بر دو پایه بیم و امید»، موجود در صورت سؤال، به آیه مورد نظر پی برده و با در نظر گرفتن آن آیه، متوجه می‌شویم که تنها گزینه (۳)، علت و فلسفه ارسال انبیای الهی را بیان می‌کند.

گزینه ۱ ۱۲۵۴ ☆☆☆☆
 مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه (۲)، بیانگر سومین و چهارمین راه خروج از خسران و زیان از دست دادن عمر است. آیه گزینه (۳)، بیانگر رسالت اجتماعی انبیای الهی است. گزینه (۴)، به عامل حیات معنوی انسان‌ها که همان اجابت دعوت خدا و رسولش است، اشاره دارد.

گزینه ۴ ۱۲۵۵ ☆☆☆☆
 رشد معنوی و انسانی وجود انسان از راه معین و قانون‌مندی خاصی تبعیت می‌کند و به راه و قانون دیگری جواب نمی‌دهد و به میزانی که از این راه و قانون دور شویم درد و رنج و تبعات منفی آن را باید بپذیریم. پس هر راهی رساننده انسان به مقصود نیست و سلیقه‌ها تا آن جا قابل استفاده هستند که به راه تکامل انسان ضربه وارد نکنند و در چارچوب آن قرار گیرند و اگر کسی سلیقه‌ای داشت که با قانون‌مندی رشد انسان و ابعاد معنوی او در تضاد بود، باید به نتایج آن تن دهد و آماده مضرات آن باشد.
تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به این تست، باید پس از حذف گزینه‌های نادرست، گزینه صحیح را انتخاب نماییم. عبارت «رشد طبیعی» در گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است. عبارت «به راه و قانون دیگری جواب می‌دهد»، در گزینه (۲) نادرست است.

گزینه ۲ ۱۲۵۶ ☆☆☆☆
 برخی از افراد که در چنگال هوس‌های زودگذر زندگی گرفتارند، وقتی با سؤال‌های بنیادین روبه رو می‌شوند، برای آسوده کردن وجدان، خود را به بی‌خیالی می‌زنند و می‌گویند خود را درگیر این سؤال‌های اساسی نمی‌کنیم. زندگی به هر صورتی که پیش برود، برای ما تفاوتی ندارد. اما این‌ها نمی‌دانند روزی متوجه این تفاوت می‌شوند که دیگر قادر به انجام دادن کاری نیستند. در آن روز نمی‌توانند خود را به بی‌خیالی بزنند؛ زیرا گرفتار عواقب کارهای خود شده‌اند و رنج و عذاب آن را احساس می‌کنند.
روش مطالعه { اندیشه و تحقیق، یکی از منابع سؤالات سراسری بوده است. توصیه می‌شود این قسمت از درس را حتما مطالعه کنید با به آسانی بتوانید به این نوع سؤالات پاسخ صحیح بدهید. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۴ ۱۲۴۵ ☆☆☆☆
 امام کاظم^(ع) به شاگرد برجسته خود، هشام بن حکم، فرمود: «ای هشام، خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آنکه بندگان در پیام الهی تعقل کنند. کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند. و آنان که در تعقل و تفکر برترند، نسبت به فرمان‌های الهی داناترند. و آن کس که عقلش کامل‌تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.»

نکته طلایی { این فرمایش امام کاظم^(ع)، رابطه عقل و پیام الهی را در انتخاب راه درست زندگی انسان بیان می‌کند. (چراکه عقل وسیله فهم پیام الهی است.)

گزینه ۱ ۱۲۴۶ ☆☆☆☆
 مطابق فرمایش امام کاظم^(ع) به شاگرد برجسته خود، هشام بن حکم: «انان که در تعقل و تفکر برترند، نسبت به فرمان‌های الهی داناترند.»
نکته طلایی { پیام این سخن امام کاظم^(ع) این است که با در کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی می‌توان به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یافت.

گزینه ۳ ۱۲۴۷ ☆☆☆☆
 با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی می‌توان به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یافت.
نکته طلایی { در مسیر هدایت انسان، «عقل»، یکی از سرمایه‌های فطری انسان است و «وحی»، سرمایه بیرونی و هدایت تشریحی است.

گزینه ۲ ۱۲۴۸ ☆☆☆☆
 این سؤال که «آینده انسان چیست و چگونه رقم می‌خورد؟»، مربوط به دومین نیاز برتر انسان، یعنی «درک آینده خویش» است. و با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی یعنی با تفکر در پیام الهی می‌توان به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یافت.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا پاسخ به سؤالات برتر از طریق تفکر در پیام الهی، برای هر کسی امکان‌پذیر است نه فقط برای اولیای الهی. با توجه به توضیح بالا، گزینه (۳) نادرست است.

گزینه ۴ ۱۲۴۹ ☆☆☆☆
 الف- با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی می‌توان به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یافت. ب- انسان به علت دارا بودن اختیار می‌تواند راه‌های دیگری را به غیر از برنامه الهی برگزیند. اما چون هر برنامه دیگری غیر از برنامه خدا نمی‌تواند پاسخ درستی به آن نیازها بدهد، انسان زبان خواهد کرد و با دست خالی به دیار آخرت خواهد شتافت.
نکته طلایی { برنامه الهی که از طریق پیامبران الهی برای انسان‌ها فرستاده شده، بیانگر نیاز سوم یعنی کشف راه درست زندگی است.

گزینه ۲ ۱۲۵۰ ☆☆☆☆
 مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱) نادرست است، زیرا با استناد به آیه شریفه: «اننا هدیناه السبیل إما شاکرا و إما کفورا»، خداوند چنین شخصی را ناسپاس نامیده نه گمراه. گزینه (۳)، در مورد همه انسانها صادق است. گزینه (۴)، در مورد همه افراد مورد سؤال این اتفاق نمی‌افتد.

گزینه ۴ ۱۲۵۱ ☆☆☆☆
 اگر خداوند به سؤال‌های اساسی انسان پاسخ ندهد و او را رها کند، انسان در قیامت می‌تواند بگوید: از آنجایی که تو (خداوند) خود، ما را رها کردی و برای ما راهنمایی نفرستادی که به سؤالاتمان پاسخ دهد، به این خاطر گمراه شدیم، اگر یک پیامبر می‌فرستادی از او اطاعت می‌کردیم و هرگز گمراه نمی‌شدیم.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ **۱۳۶۲**

از چهار عبارت مطرح شده، تنها دو قسمت «ب» و «ج»، با عبارتهای مربوط به خود تناسب دارند.

قسمت «ب» صحیح است، زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است. در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، به خصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون‌اند.

قسمت «ج» صحیح است، زیرا اگر انسان هدف حقیقی خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار خطا شود، عمر خود را از دست داده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت «الف» نادرست است، زیرا کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی می‌تواند به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یابد.

قسمت «د» نادرست است، زیرا از دیدگاه امام کاظم^(ع)، دلیل و فلسفه ارسال انبیای الهی، تعقل در پیام الهی به‌منظور انتخاب راه درست زندگی برای رسیدن به هدف خلقت است.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ **۱۳۶۳**

با استناد به آیات شریفه: «والعصر، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خَسْرٍ، إِلَّا ...»، راه جلوگیری از خسران از دست رفتن عمر، چهار چیز است: الف- ایمان به خدا (إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا) ب- انجام اعمال صالح که میوه و ثمره ایمان است. (و عملوا الصالحات) ج- توصیه یکدیگر به «حق» (و تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ) د- توصیه یکدیگر به «صبر» در برابر مشکلات (و تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ)

آیه شریفه قسمت ب، مفهوم ایمان و عمل صالح در آیه بالا است. این سخن پیامبر اسلام^(ص): «عَلَىٰ مَعَ الْحَقِّ وَ الْحَقِّ مَعَ عَلِيٍّ»، مفهوم عبارت قرآنی: «و تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ» و آیه قسمت «د»، مفهوم عمل به این توصیه «و تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ» در آیه بالا است، چراکه روزه، مصداق کامل صبر است.

روش تست زدن این سؤال، یک مشابه سؤال سراسری ۹۹ است. برای پاسخ دادن به آن، باید آیات و احادیثی که هم مفهوم آیه مورد سؤال است را در زمان کم تشخیص داد و انتخاب نمود.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ **۱۳۶۴**

الف- رفع ابهام از کیفیت حیات ابدی، مربوط به نیاز دوم، یعنی «درک آینده خویش» است. با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی می‌تواند به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یابد.

ب- پاسخ به سؤال‌های اساسی، باید همه‌جانبه باشد؛ به طوری که به نیازهای مختلف انسان به صورت هماهنگ پاسخ دهد؛ زیرا ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی و دنیوی و اخروی وی، پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند و نمی‌توان برای هر بُعدی جداگانه برنامه‌ریزی کرد.

ج- بر اساس آیه شریفه: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ»، دستیابی مؤمنان به شادابی درونی در سایه عمل به دین و تعالیم الهی است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) و قسمت سوم گزینه (۳) نادرست است.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ **۱۳۶۵**

هر دو عبارت قسمت «الف»، به نیاز دوم یعنی «درک آینده خویش» اشاره دارند. هر دو عبارت قسمت «ج»، به نیاز اول یعنی «شناخت هدف زندگی» اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها در قسمت «الف»، عبارت: «فقط یک بار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند»، اهمیت نیاز سوم، یعنی «کشف راه درست زندگی» یا «چگونه زیستن»، را بیان می‌کند ولی عبارت: «با یک تیر چند نشان زدن»، بیانگر هدف‌های جامع‌تر و مربوط به نیاز اول، یعنی «شناخت هدف زندگی» است.

در قسمت «د»، بیت: «به گفت طفل جستی راه پرهیز / به گفت انبیا از خواب برخیز»، در درس چهار سال دهم، به موضوع «اهمیت و ضرورت بحث از معاد» که مربوط به نیاز دوم یعنی «درک آینده خویش» است، اشاره دارد.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ **۱۳۵۷**

الف- ابیات مورد سؤال، به سومین نیاز برتر انسان، یعنی «کشف راه درست زندگی» اشاره دارد. ب- عبارت قرآنی: «استجیبوا لله وللرسول إذا دعاكم لما يحييكم»، نیز به این نیاز اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه (۴)، به سومین نیاز برتر انسان، یعنی «کشف راه درست زندگی» اشاره ندارد.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ **۱۳۵۸**

الف- آیه شریفه: «من كان يريد ثواب الدنيا فعند الله ثواب الدنيا والآخرة»، به اصلی‌ترین و برترین هدف زندگی انسان، یعنی نزدیکی و قرب به خداوند اشاره دارد. به عبارت دیگر، این آیه، پاسخی به اولین نیاز برتر انسان یعنی «شناخت هدف زندگی» است.

ب- آیه شریفه: «أفحسبتم أنما خلقناكم عبثا و أنكم إلینا لا ترجعون»، به ضرورت و حتمی بودن وجود معاد و حیات پس از مرگ بر اساس حکمت الهی اشاره دارد. این آیه، پاسخی به نیاز دوم یعنی «درک آینده خویش» است.

ج- آیه شریفه: «قل إن كنتم تحبون الله فاتبعوني يحببكم الله»، به محبت همراه با اطاعت از خداوند اشاره دارد که پاسخی به نیاز سوم، یعنی «کشف راه درست زندگی» است.

تمرین تست‌زنی برای پاسخ دادن به این نوع سؤال، حتما از روش حذف گزینه‌های نادرست استفاده کنید. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت سوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ **۱۳۵۹**

سه قسمت «الف»، «د» و «ه»، پیام آیه مورد سؤال می‌باشند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت «ب»، پیام آیه شریفه: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ» است. قسمت «ج» نادرست است، زیرا آیه مورد سؤال به سومین نیاز انسانی یعنی «کشف راه درست زندگی» اشاره دارد نه نیاز اول که «شناخت هدف زندگی» است.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ **۱۳۶۰**

با توجه به سخن امام کاظم^(ع) به شاگرد برجسته خود، هشام بن حکم: «کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند. و آنان که در تعقل و تفکر برترند، نسبت به فرمان‌های الهی داناترند. و آن کس که عقلش کامل‌تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.»

روش تست زدن برای پاسخ دادن به این نوع سؤالات، با در نظر گرفتن هر قسمتی که به پاسخ آن اطمینان دارید، به حذف گزینه‌های نادرست بپردازید. با توجه به حدیث بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت سوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ **۱۳۶۱**

الف- دو مصرع: «چون که صد آمد نود هم پیش ماست» و «ای دوست، شکر بهتر یا آن که شکر سازد؟»، به ترتیب، به هدف جامع‌تر و برترین هدف انسان اشاره دارند و پاسخی به اولین نیاز برتر انسان یعنی «شناخت هدف زندگی» یا «برای چه زیستن» می‌باشند.

ب- مفهوم کلی این دو بیت: «مرد خردمند هنر پیشه را / عمر دو بایست در این روزگار» و «تا به یکی تجربه آموختن / با دگری تجربه بردن به کار»، به سومین نیاز برتر انسان، یعنی «کشف راه درست زندگی» یا «چگونه زیستن» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲)، به سومین نیاز انسان اشاره دارد و نادرست است. قسمت سوم گزینه (۳)، به دومین نیاز برتر انسان اشاره دارد و نادرست است.

گزینه ۳ ۱۲۷۱ ☆☆☆☆

الف- این دعای امام سجاده^(ع): «خدایا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای.» و ابن مصراع: «از کجا آمده‌ام آمدنم بهر چه بود»، به اولین نیاز برتر انسان یعنی «شناخت هدف زندگی» اشاره دارند. ب- در آیه شریفه: «من کان یرید ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة»، برترین هدف انسان، نزدیکی و تقرب به خداوند معرفی شده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه (۱)، به هدفمند بودن نظام خلقت انسان اشاره دارد. آیه گزینه (۲)، به هدفمند و حکیمانه بودن نظام خلقت اشاره دارد. آیه گزینه (۴)، به دومین راه دستیابی به عزت نفس، یعنی تلاش برای بندگی خدا اشاره دارد.

گزینه ۴ ۱۲۷۲ ☆☆☆☆

الف- این پرسش: «آمدنم بهر چه بود؟»، به موضوع «هدف آفرینش» اشاره دارد. ب- آیه شریفه: «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِأَعْبِنَ»، به موضوع هدفمندی و حکیمانه بودن جهان آفرینش و بیهوده نبودن نظام عالم اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه (۱)، در درس ۴ دهم به موضوع حتمی بودن معاد اشاره دارد. آیه گزینه (۲) در درس ۵ دوازدهم، به مجازات اخروی انسان براساس اعمال اختیاری او اشاره دارد. آیه گزینه (۴)، در درس ۴ دهم به موضوع ضرورت معاد لازمه عدل الهی اشاره دارد.

گزینه ۳ ۱۲۷۳ ☆☆☆☆

الف- اگر سؤال شود: «مصراع‌های اول و دوم این بیت: «از کجا آمده‌ام آمدنم بهر چه بود / به کجا می‌روم آخر نمایم وطنم»، به ترتیب، به کدام نیازهای انسان اشاره دارند؟»، باید بگوییم: عبارت «آمدنم بهر چه بود»، به نیاز اول یعنی «درک هدف زندگی» اشاره دارد و مصراع «به کجا می‌روم آخر نمایم وطنم»، به نیاز دوم یعنی «درک آینده خویش» اشاره دارد. ب- برای چه زیستن یا فلسفه حیات، مربوط به نیاز اول و سؤالات مربوط به حیات برزخی و اخروی مربوط به نیاز دوم یا درک آینده خویش است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۲)، مربوط به نیاز سوم، یعنی چگونه زیستن است.

گزینه ۴ ۱۲۷۴ ☆☆☆☆

الف- آیات شریفه: «لِنُحْيِيَ بِهٖ بَلَدَهُ مِيتًا» و «وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيًّا»، به حیات بخشی و احیای آب به نیازهای طبیعی و جسمی انسان اشاره می‌کنند. ب- خداوند پاسخ به نیازهای طبیعی و غریزی انسان را در عالم طبیعت آماده کرده و قدرت آگاه شدن از آنها را نیز به انسان داده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲)، به حیات روحی و معنوی انسان اشاره دارد نه حیات طبیعی و جسمانی او. قسمت دوم گزینه (۳)، راه مطرح شدن نیازهای برتر و اساسی انسان را بیان می‌کند نه روش پاسخ دادن به نیازهای طبیعی و جسمانی او را.

گزینه ۲ ۱۲۷۵ ☆☆☆☆

الف- انسان می‌داند که اگر هدف حقیقی خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار خطا شود، (علت) عمر خود را از دست داده است. ب- این دعای امام سجاده^(ع): «خدایا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای.» و ابن مصراع: «از کجا آمده‌ام آمدنم بهر چه بود»، به اولین نیاز برتر انسان یعنی «شناخت هدف زندگی» اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴)، زمانی به‌وجود می‌آید که انسان نتواند پاسخ نیازهای برتر را بیابد. قسمت دوم گزینه (۳)، در درس ۹ دهم در مورد عشق و محبت واقعی به خداوند است نه در مورد هدف زندگی.

گزینه ۱ ۱۲۶۶ ☆☆☆☆

الف- آیه شریفه: «قال رب ارجعون لعلى اعمل صالحا فيما تركت»، به حیات برزخی اشاره دارد که به صورت روحانی است. (درس ۵ دهم) ب- بر اساس آیه شریفه: «وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ»، عشق به خدا چون اکسیری است که مرده را حیات می‌بخشد و زندگی حقیقی به وی عطا می‌کند. (درس ۹ دهم) ج- بر اساس آیه شریفه: «استجیبوا لله و للرسول إذا دعاکم لما یحییکم»، اجابت دستورات الهی، به حیات معنوی و درونی انسان می‌انجامد.

توضیح { براساس آیه شریفه: «و جعلنا من الماء کل شیء حی»، عامل اصلی ادامه حیات مادی در جهان هستی، «آب» است. آیاتی که مربوط به حیات اخروی انسان باشند، بیانگر حیات جسمانی و روحانی انسان می‌باشند.

گزینه ۱ ۱۲۶۷ ☆☆☆☆

از بین عبارت‌های مذکور، سه عبارت «الف»، «ب» و «د» صحیح است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { عبارت قسمت «ج» نادرست است، زیرا هدایت انسان نیز از مسیر دو ویژگی عقل و اختیار می‌گذرد.

گزینه ۲ ۱۲۶۸ ☆☆☆☆

سه عبارت قسمت‌های «الف»، «ب» و «ج»، در مورد نیاز سوم یعنی «کشف راه درست زندگی» یا «چگونه زیستن» صحیح است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت «د»، مربوط به نیاز اول، یعنی «شناخت هدف زندگی» است. قسمت «ه» نادرست است، زیرا با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی (نه دین و وحی) می‌توان به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یافت.

گزینه ۴ ۱۲۶۹ ☆☆☆☆

الف- یکی از نیازهای طبیعی و غریزی انسان، تشنگی و نیاز به آب است که در جهان خلقت، پاسخ آن آماده شده است: آیات شریفه: «وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيًّا» و «لِنُحْيِيَ بِهٖ بَلَدَهُ مِيتًا»، به همین موضوع اشاره دارد. ب- هدایت خداوند از مسیر دو ویژگی عقل و اختیار انسان می‌گذرد؛ یعنی خداوند برنامه هدایت انسان را که در بردارنده پاسخ به سؤالات بنیادین است، از طریق پیامبران (رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ) می‌فرستد. ج- انسان در فرصت تکرارنشده عمر، باید از همه راه‌هایی که پیش روی اوست، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد. تکرارناپذیر بودن عمر انسان و راه درست زندگی در سوره عصر تبیین شده است: «وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ...»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول تمام گزینه‌ها صحیح است. قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۳)، به امر به معروف و نهی از منکر اشاره دارد نه به هدایت انسان از طریق انبیای الهی. در قسمت سوم گزینه (۲)، به راه مطمئن اشاره نشده است. این راه در ابتدای همین آیه آمده است. (استجیبوا لله و للرسول)

گزینه ۲ ۱۲۷۰ ☆☆☆☆

بر اساس آیه شریفه: «یا ایها الذین آمنوا استجیبوا لله و للرسول إذا دعاکم لما یحییکم»، عمل به فرامین و دستورات الهی (استجیبوا لله و للرسول) که توصیه به حق و صبر یکی از آنان است، به حیات روحی و معنوی و شادابی درونی مؤمنان (لما یحییکم) می‌انجامد.

مقایسه { اجابت دین و دستورات الهی، به حیات روحی و معنوی انسان می‌انجامد. عشق به خدا، چون اکسیری است که مرده را حیات می‌بخشد و **زندگی حقیقی** به او می‌دهد. (درس ۹ دهم)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { بر اساس آیه شریفه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِّیَّةِ»، عبارت قرآنی گزینه (۱)، نتیجه ایمان و عمل صالح است. در عبارت قرآنی گزینه (۳)، سخن از حیات مادی است که با آب تأمین می‌شود. عبارت قرآنی گزینه (۴)، بیانگر دلیل و فلسفه ارسال انبیای الهی است.

گزینه ۴ ۱۲۸۱ ☆☆☆☆

الف- در آیه شریفه: «یا ایها الذین آمنوا استجبوا لله و للرسول إذا دعاکم لما یحییکم»، اطاعت از دستورات خدا و رسولش که از طریق دین الهی به ما رسیده، زندگی بخش و اکسیر حیات روحی و درونی انسانها معرفی شده است. ب- براساس آیه شریفه: «لنحیی به بلدة میتا»، انسان با آب، نیازهای طبیعی و جسمی اش را برطرف می سازد. و به طور کلی آب، حیات بخش جهان مادی، از جمله ما انسانهاست.

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست تکراری و متوسط از این درس است. در نگاه اولیه به صورت سؤال، درمی یابیم که منظور هر دو قسمت آن، نمی تواند نیازهای طبیعی باشد. براین اساس، گزینه های (۱) و (۲)، که هر دو قسمت آنها به نیازهای طبیعی اشاره دارند نادرست است. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا این قسمت آیه، حیات بخش روحی انسان است نه مادی.

گزینه ۲ ۱۲۸۲ ☆☆☆☆

احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه ای که پاسخگوی نیازهایش باشد و سعادت او را تضمین کند، سبب شده است (علت) که در طول تاریخ همواره شاهد ارائه برنامه های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری باشیم. (معلول)

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست ساده و کاملا حفظی از این درس است. برای پاسخ دادن به این نوع سؤال، فقط باید با به یاد آوردن عبارت کتاب، گزینه صحیح را پیدا کنیم. با توجه به توضیح بالا، سایر گزینه ها نادرست است.

گزینه ۲ ۱۲۸۳ ☆☆☆☆

پاسخ به سؤال های اساسی باید حداقل دو ویژگی داشته باشد: الف- کاملا درست و قابل اعتماد باشد زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است. در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه ای کافی نیست، به خصوص که راه های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون اند. ب- همه جانبه باشد؛ به طوری که به نیازهای مختلف انسان به صورت هماهنگ پاسخ دهد؛ زیرا ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی و دنیوی و اخروی وی، پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند و نمی توان برای هر بُعدی جداگانه برنامه ریزی کرد.

تحلیل تست ۱۴۰۰ در این تست، جنبه حفظی عبارت کتاب مورد نظر است و برای پاسخ دادن به آن، فقط باید با به یاد آوردن متن کتاب و بدون نیاز به استدلال، گزینه مربوطه را انتخاب نمود. گزینه (۱)، در مورد اولین ویژگی پاسخ به سؤال های اساسی، یعنی هر پاسخ احتمالی و مشکوک که نیازمند تجربه و آزمون است، می باشد. با توجه به توضیح بالا، گزینه های (۳) و (۴)، به ویژگی پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی ابعاد وجودی انسان اشاره ندارد.

گزینه ۳ ۱۲۸۴ ☆☆☆☆

در آیه شریفه: «یا ایها الذین آمنوا استجبوا لله و للرسول إذا دعاکم لما یحییکم»، خداوند از مخاطبان خاص خود (الذین آمنوا) می خواهد که برای رسیدن به حیات معنوی (لما یحییکم)، به دعوت خدا و رسولش پاسخ دهند. (استجبوا لله و للرسول)

تحلیل تست ۹۹ این تست، با توجه به گزینه های آن که گزینه های مشابه و نزدیک به هم ندارد، برای دانش آموزانی که بر متن درس تسلط دارند، یک تست متوسط است. آیه گزینه (۱)، مربوط به درس ۱۱ سال یازدهم و به راه رسیدن به عزت نفس اشاره دارد. آیه گزینه (۲)، به سومین هدف ازدواج یعنی «رشد و پرورش فرزندان» و آیه گزینه (۴)، به دومین هدف ازدواج یعنی «انس با همسر» اشاره دارد.

گزینه ۳ ۱۲۷۶ ☆☆☆☆

نیاز «چگونه زیستن» یا همان «کشف راه درست زندگی»، دغدغه جدی انسان های فکور و خردمند است، زیرا انسان فقط یک بار به دنیا می آید و یک بار زندگی در دنیا را تجربه می نماید (یگانه بودن عمر). پس باید راهی مطمئن را انتخاب نماید که کاملا درست و قابل اعتماد باشد؛ یعنی احتمالی و مشکوک و نیازمند تجربه و آزمون نباشد؛ زیرا عمر محدود انسان بر ای تجربه کردن راه های پیشنهادی بسیار، کافی نیست.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها قسمت اول گزینه های (۱) و (۴)، مربوط به نیاز اول، یعنی «شناخت هدف زندگی» است. قسمت دوم گزینه (۲)، زمانی مطرح می شود که سخن از نیازهای مختلف انسان باشد، نه در مورد محدود بودن عمر انسان و زیاد بودن راه های پیشنهادی.

گزینه ۲ ۱۲۷۷ ☆☆☆☆

الف- راه های رسیدن به سعادت گوناگون هستند ولی آسان ترین و مستقیم ترین راه، دین است. ب- در آیه شریفه: «یا ایها الذین آمنوا استجبوا لله و للرسول إذا دعاکم لما یحییکم»، خداوند می فرماید: دعوت مرا اجابت کنید. منظور از دعوت، خداوند در اینجا، همان دین الهی است. ج- دقت کنید: راه های رسیدن به سعادت، گوناگون است ولی مستقیم ترین آن، دین الهی است.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه های (۱) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

گزینه ۳ ۱۲۷۸ ☆☆☆☆

احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه ای که پاسخگوی نیازهایش باشد و سعادت او را تضمین کند، سبب شده است که در طول تاریخ همواره شاهد ارائه برنامه های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری باشیم. پس نمی توان بر مکاتب بشری تکیه کرد.

توضیح راه پاسخ گویی (وجود برنامه ای برای تضمین سعادت بشر):

۱- برنامه هدایت الهی (دین) از طریق انبیا ۲- برنامه مکاتب بشری که پاسخ های متفاوت و متضادی ارائه می کنند.

گزینه ۳ ۱۲۷۹ ☆☆☆☆

الف- شیوه هدایت خداوند برای هر دسته از مخلوقات، متناسب با ویژگی های آنهاست. از آنجا که انسان ویژگی های متمایز کننده مانند توانایی تعقل و تفکر و قدرت انتخاب و اختیار دارد، پس شیوه هدایت خداوند برای او نیز متفاوت و متمایز است. ب- خداوند برنامه هدایت را که شامل پاسخ سوالات بنیادین انسان است، از طریق (به واسطه) پیامبران می فرستد تا انسان با تعقل در آن و تشخیص مفید بودن و رساننده بودن به هدف، آن را برگزیند و انجام دهد.

توضیح هدایت موجودات: هدایت درونی، باطنی، غریزی، فطری و ذاتی (مانند اعطای عقل به انسان) هدایت بزه انسان: هدایت از طریق پیامبران، کتاب آسمانی، وحی الهی و شریعت

گزینه ۲ ۱۲۸۰ ☆☆☆☆

الف- براساس این آیه، خسارت و زیان از دست رفتن سرمایه وجودی انسان که همان عمرش است، او را تهدید می کند، مگر کسانی را که چهار ویژگی داشته باشند: «آمنوا و عملوا الصالحات و تواصوا بالحق و تواصوا بالصبر»

ب- دلیل زیان دیدن انسان این است که آدمی اختیار دارد و می تواند بدون کنار هم قرار دادن عقل و وحی راه زندگی را انتخاب نماید.

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست کاملا مفهومی و دشوار است. برای پاسخ دادن به آن، ابتدا باید مفهوم آیه را در نظر آوریم و با توجه به آن، به حذف گزینه های نادرست بپردازیم. گزینه (۱) نادرست است، زیرا سرپیچی کردن از دستورات الهی برای دعوت به حق و صبر براساس اختیار است نه عقل و تبعیت از عقل به اطاعت از دستورات الهی می انجامد نه بر خلاف آن. گزینه های (۳) و (۴) نادرست است، زیرا در این آیه، خسار و زیان ابدی مطرح است نه دنیوی و طبیعی.

۱۲۸۹ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- راه زندگی یا «چگونه زیستن»، دغدغه دیگر انسان‌های فکور و خردمند است. ب- با استناد به آیه شریفه «إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ»، راه‌های خروج از اتلاف عمر از دیدگاه قرآن کریم (إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ)، بیانگر سومین نیاز برتر انسان، یعنی «کشف راه درست زندگی» است.

تحلیل تست ۹۸ این تست، یک تست حفظی مفهومی و دشوار است. برای پاسخ دادن به آن، ابتدا با در نظر گرفتن قسمت اول آن که حفظی است، گزینه‌های (۱) و (۳) را که نادرست است، حذف می‌کنیم. آیه گزینه (۴)، وعده خداوند به اهل ایمان و عمل صالح در پایان تاریخ است و یک برنامه الهی برای طول تاریخ نمی‌باشد. (درس ۹ یازدهم)

۱۲۹۰ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- با در کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی می‌توان به پاسخ سوالات اساسی انسان رسید. ب- امام کاظم^(ع) به شاگرد برجسته خود، هشام بن حکم، فرمود: «ای هشام، خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آنکه بندگان در پیام الهی تعقل کنند. کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند. و آنان که در تعقل و تفکر برترند، نسبت به فرمان‌های الهی داناترند. و آن کس که عقلش کامل‌تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.»

تحلیل تست ۹۸ این تست، یک تست متوسط و کاملاً حفظی از این درس است، در صورت تسلط بر متن درس و اندکی دقت در حذف گزینه‌های نادرست، به آسانی می‌توان گزینه صحیح را انتخاب نمود. با در نظر گرفتن توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

۱۲۹۱ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

با استناد به آیه شریفه: «والعصر، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ، إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ»، راه جلوگیری از خسران از دست رفتن عمر، چهار چیز است: الف- ایمان به خدا (إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا) ب- انجام اعمال صالح که میوه و ثمره ایمان است. (و عملوا الصَّالِحَاتِ) ج- توصیه یکدیگر به «حق» (و تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ) د- توصیه یکدیگر به «صبر» در برابر مشکلات (و تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ)

تحلیل تست ۹۸ این تست، یک تست متوسط از این درس است. با مطالعه ساده متن آیه هم می‌توان به این تست پاسخ داد. آیه گزینه (۱)، به اختیار و فلسفه نبوت و آیه گزینه (۲)، به ممنوعیت مراجعه به طاغوت برای قضاوت و داوری و گزینه (۴)، به ولایت امام علی^(ع) اشاره دارد.

۱۲۹۲ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

ابیات مورد سؤال و عبارت قرآنی: «إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ»، به سومین نیاز برتر انسان، یعنی «کشف راه درست زندگی» اشاره دارند.

تحلیل تست ۹۸ طرح شدن این تست برای اولین بار، یک تست مفهومی و دشوار است. قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا این ابیات به زندگی و حیات پس از مرگ اشاره ندارند. آیه گزینه (۱)، به علت و فلسفه ارسال انبیای الهی که همان اتمام حجت بر انسان‌ها می‌باشد، اشاره دارد.

۱۲۹۳ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

هر پاسخ احتمالی و مشکوک به نیازهای اساسی انسان نیازمند تجربه و آزمون است. در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، به خصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون‌اند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۱) از نظر علمی نادرست است، زیرا پاسخ دادن یک سؤال بیانگر قدرت انتخاب انسان است. گزینه (۳) از نظر علمی نادرست است، زیرا درست بودن یک پاسخ با تجربه ممکن می‌شود نه با تعقل. گزینه (۴)، بی‌ربط است.

۱۲۸۵ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

انسان با آب، نیازهای طبیعی و جسمی‌اش را برطرف می‌سازد و به طور کلی آب، حیات‌بخش جهان مادی، از جمله ما انسان‌هاست. آیه شریفه: «لتحیی به بلدة ميتا» به این حقیقت اشاره دارد.

تحلیل تست ۹۹ این تست، یک تست متوسط از این درس است و حتماً باید پس از حذف گزینه‌های نادرست، به انتخاب گزینه صحیح اقدام کرد. گزینه‌های (۲) و (۴) را با توجه به قسمت دوم آنها حذف می‌کنیم، چراکه آیه گزینه (۲) به حیات مادی انسان اشاره دارد در حالی که دین به انسان، حیات معنوی می‌بخشد و آیه گزینه (۴)، به حیات روحی و معنوی انسان اشاره ندارد. آیه گزینه (۳)، به حیات مادی انسان اشاره ندارد.

۱۲۸۶ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

با استناد به آیات شریفه: «والعصر، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ، إِلَّا ...»، راه جلوگیری از خسران از دست رفتن عمر، چهار چیز است: الف- ایمان به خدا (إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا) ب- انجام اعمال صالح که میوه و ثمره ایمان است. (و عملوا الصَّالِحَاتِ) ج- توصیه یکدیگر به «حق» (و تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ) د- توصیه یکدیگر به «صبر» در برابر مشکلات (و تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ) آیه شریفه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُم خَيْرُ الْبَرِيَّةِ»، مفهوم ایمان و عمل صالح در آیه بالا است. این سخن پیامبر اسلام^(ص): «علی مع الحق و الحق مع علی»، مفهوم عبارت قرآنی: «و تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ» و آیه قسمت «د»، مفهوم عمل به این توصیه «و تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ» در آیه بالا است.

تحلیل تست ۹۹ این تست، یک تست مفهومی، ترکیبی و کاملاً دشوار است که پاسخ دادن به آن در زمان محدود کنکور کار دشواری است. آشنا شدن با این نوع تست، کمک می‌کند تا در صورت تکرار مشابه آن، سریع‌تر بتوان مقصود طراح سؤال و گزینه صحیح را تشخیص داد.

۱۲۸۷ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- انسان همچون سایر موجودات زنده، یک دسته نیازهای طبیعی و غریزی دارد؛ مانند نیاز به آب، هوا، غذا و پوشاک. خداوند پاسخ به این نیازها را در عالم طبیعت آماده کرده و قدرت آگاه شدن از آنها را نیز به انسان داده است. ب- اما نیازهای انسان منحصر به نیازهای طبیعی و غریزی او نمی‌شود. زمانی که انسان اندکی از سطح زندگی روزمره فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد، خود را با نیازهای مهم‌تری روبرو می‌بیند؛ نیازهایی که برآمده از سرمایه‌های ویژه‌ای (عقل، اختیار ...) است که خداوند به او عطا کرده است. پاسخ صحیح به این نیازهای اساسی است که سعادت انسان را تضمین می‌کند.

تحلیل تست ۹۸ این تست، یک تست حفظی از این درس است. با به یاد آوردن متن درس و حذف گزینه‌های نادرست، به آسانی می‌توان گزینه صحیح را انتخاب نمود. قسمت دوم گزینه (۳)، نادرست است، زیرا سعادت انسان در گرو پاسخ به نیازهای برتر است نه نیازهای دنیوی که عام هستند.

۱۲۸۸ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- امام کاظم^(ع) به شاگرد برجسته خود، هشام بن حکم، فرمود: «ای هشام، خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آنکه بندگان در پیام الهی تعقل کنند. کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند (معلول) که از معرفت برتری (علت) برخوردار باشند.» ب- یکی از ویژگی‌ها، توانایی تعقل و تفکر و ویژگی دیگر قدرت اختیار و انتخاب اوست؛ انسان، ابتدا درباره هر کاری، تفکر می‌کند، اگر تشخیص داد که آن کار مفید است و او را به هدفش می‌رساند، آن را انتخاب می‌کند و انجام می‌دهد. (قدرت اختیار)

تحلیل تست ۹۸ این تست، یک تست متوسط از این درس است، در صورت تسلط بر متن درس و اندکی دقت در حذف گزینه‌های نادرست، انتخاب گزینه صحیح کار دشواری نمی‌باشد. قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا پذیرش بهتر پیام الهی، بیانگر نیاز سوم نمی‌باشد. قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا توانایی حرکت به سوی هدف درست بیانگر قدرت اختیار و انتخاب در انسان است نه فطرت پاک الهی که عام است و شامل ویژگی‌های زیادی است.

گزینه ۳ ۱۲۹۹

الف- هر راهی رساننده انسان به مقصود نیست و سلیقه‌ها تا آنجا قابل استفاده هستند که به راه تکامل انسان ضربه وارد نکنند و در چارچوب آن قرار گیرند و اگر کسی سلیقه‌ای داشت که با قانون‌مندی رشد انسان و ابعاد معنوی او در تضاد بود، باید به نتایج آن تن دهد و آماده مضرات آن باشد. ب- این گونه از نیازها، فراتر از احساسات و سلاقی‌اند.

روش تست‌زدن < برای پاسخ دادن به این تست کاملاً مفهومی، ابتدا باید بر متن اندیشه و تحقیق چنان تسلطی داشت که بر اساس آن بتوان تحلیل کرد و گزینه صحیح را تشخیص داد.

گزینه ۳ ۱۳۰۰

الف- سومین نیاز برتر انسان، کشف راه درست زندگی است که خود را در سؤال «چگونه زیستن» نشان می‌دهد. ب- اولین ویژگی پاسخ به سؤال‌های اساسی این است که باید کاملاً درست و قابل اعتماد باشد، زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است. در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، به خصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون‌اند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < قسمت اول گزینه (۴) نادرست است، زیرا نیاز اول یا «شناخت هدف زندگی»، در قالب برای چه زیستن مطرح می‌شود. قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است، زیرا «جامعیت و قابلیت کسب اعتماد»، ویژگی‌های پاسخ به نیازهای برتر است نه خود سؤالات.

گزینه ۴ ۱۳۰۱

آیه شریفه: «من کان یرید ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة»، به برترین هدف انسان یعنی نزدیکی و تقرب به خداوند اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < سایر گزینه‌ها به نیاز سوم انسان، یعنی «کشف راه درست زندگی» اشاره دارند.

گزینه ۲ ۱۳۰۲

این مفهوم که: «این نیازها به تدریج به دل‌مشغولی، دغدغه و بالاخره به سؤال‌هایی تبدیل می‌شوند که انسان تا پاسخ آن‌ها را نیابد، آرام نمی‌گیرد»، بیانگر این است که نیازهای انسان منحصر به نیازهای طبیعی و غریزی او نمی‌شود.

توضیح < مقدمه و لازمه ورود به وادی انسانیت این است که اندکی از سطح زندگی روزمره فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد و خود را با نیازهای مهم‌تری روبه‌رو ببیند.

گزینه ۱ ۱۳۰۳

الف- سومین نیاز برتر انسان، کشف راه درست زندگی است که خود را در سؤال «چگونه زیستن» نشان می‌دهد. ب- آیه شریفه: «یا ایها الذین آمنوا استجیبوا لله و للرسول إذا دعاکم لما یحییکم»، بیانگر سومین نیاز برتر انسان، یعنی «کشف راه درست زندگی» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < آیه گزینه (۳)، به چهارمین هدف ازدواج، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی انسان» اشاره دارد.

گزینه ۲ ۱۳۰۴

الف- راه زندگی یا «چگونه زیستن» که ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی دارد، دغدغه دیگر انسان‌های فکور و خردمند است. ب- آیه شریفه: «یا ایها الذین آمنوا استجیبوا لله و للرسول إذا دعاکم لما یحییکم»، بیانگر سومین نیاز برتر انسان، یعنی «کشف راه درست زندگی» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < آیه گزینه (۳)، بیانگر قدرت اراده و اختیار انسان است.

گزینه ۳ ۱۲۹۴

زمانی که انسان اندکی از سطح زندگی روزمره فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد، خود را با نیازهای مهم‌تری روبه‌رو می‌بیند؛ این نیازها به تدریج به دل‌مشغولی، دغدغه و بالاخره به سؤال‌هایی (درد متعالی) تبدیل می‌شوند که انسان تا پاسخ آن‌ها را نیابد، آرام نمی‌گیرد.

توضیح < طرح جدی سؤالات اساس برای انسان، نشانگر بیداری و ورود به وادی انسانیت است.

گزینه ۴ ۱۲۹۵

مطابق آیه شریفه: «رسلا مبشرین و منذرین لئلا یکون للناس علی الله حجة بعد الرسل و کان الله عزیزا حکیما»، خداوند با فرستادن پیامبران، راه اعتراض بندگان را بسته است و حجت را بر بندگان تمام کرده است. با وجود برنامه هدایت انسان از طریق پیامبران، انسان با عقل خود در پیام الهی تفکر می‌کند و با کسب معرفت و تشخیص باید‌ها و نباید‌ها، راه صحیح زندگی را می‌یابد و پیش می‌رود.

تمرین تست‌زنی < برای پاسخ دادن به این تست دشوار و مفهومی، قبل از انتخاب گزینه صحیح، باید با دقت زیاد به حذف گزینه‌های نادرست پرداخت. گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا آیه مورد سؤال به حجت ظاهر که انبیا الهی است اشاره دارد نه به حجت باطن که همان عقل می‌باشد. مفهوم گزینه (۳)، کامل‌تر از گزینه (۲) می‌باشد.

گزینه ۱ ۱۲۹۶

الف- زمانی که انسان اندکی از سطح زندگی روزمره فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد، خود را با نیازهای مهم‌تری روبه‌رو می‌بیند؛ این نیازها به تدریج به دل‌مشغولی، دغدغه و بالاخره به سؤال‌هایی تبدیل می‌شوند که انسان تا پاسخ آن‌ها را نیابد، آرام نمی‌گیرد. ب- طرح جدی سؤالات اساس برای انسان، نشانگر بیداری و ورود به وادی انسانیت است.

نکته طلایی < این دعای امام سجاد(ع): «خدایا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای.» و این مصراع: «از کجا آمده‌ام آمدنم بهر چه بود»، و عبارت شریفه: «من کان یرید ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة»، به اولین نیاز برتر انسان یعنی «شناخت هدف زندگی» اشاره دارند.

گزینه ۱ ۱۲۹۷

امام کاظم(ع) به شاگرد برجسته خود، هشام بن حکم، فرمود: «ای هشام، خداوند رسالتش را به سوی بندگان فرستاد، جز برای آنکه بندگان در پیام الهی تعقل کنند. کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند. آنان که در تعقل و تفکر برترند، نسبت به فرمان‌های الهی داناترند. و آن کس که عقلش کامل‌تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.»

از دیدگاه امام کاظم(ع)، دلیل و فلسفه ارسال انبیا الهی، تعقل در پیام الهی به‌منظور انتخاب راه درست زندگی برای رسیدن به هدف خلقت است.

تمرین تست‌زنی < برای پاسخ دادن به این نوع تست و از بین رفتن احتمال خطا، حتما پس از حذف گزینه‌های نادرست، باید گزینه صحیح را انتخاب نمود. در این سخن امام کاظم(ع)، سخن از ایمان نیست، بنابراین سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۲ ۱۲۹۸

مطابق آیه شریفه: «رسلا مبشرین و منذرین لئلا یکون للناس علی الله حجة بعد الرسل و کان الله عزیزا حکیما»، خداوند با فرستادن پیامبران، راه اعتراض بندگان را بسته است و حجت را بر بندگان تمام کرده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < آیه گزینه (۱)، به علت و فلسفه ارسال انبیا الهی که همان اتمام حجت بر انسان‌ها می‌باشد، اشاره دارد. آیه گزینه (۳)، به عامل دست‌یابی به حیات معنوی که همان دینداری است اشاره دارد. آیه گزینه (۴)، به راه خروج از زیان ائتلاف عمر اشاره دارد.

۱۳۰۵ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
 برترین هدف زندگی انسان، نزدیکی و تقرب به خداوند است. برای رسیدن به این هدف، خداوند ویژگی‌هایی در وجود او قرار داده است که در صدر آن ویژگی‌ها، برخورداری از تعقل و تفکر است. لزوم توجه به «وحی» را عقل رقم می‌زند.
 دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

۱۳۰۶ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
 نیازهای انسان منحصر به نیازهای طبیعی و غریزی او نمی‌شود. زمانی که انسان اندکی از سطح زندگی روزمره فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد، خود را با نیازهای مهم‌تری روبه‌رو می‌بیند؛ نیازهایی که برآمده از سرمایه‌های ویژه‌ای (عقل، اختیار ...) است که خداوند به او عطا کرده است. این نیازها به تدریج به دل مشغولی، دغدغه و بالاخره به سؤال‌هایی تبدیل می‌شوند که انسان تا پاسخ آن‌ها را نیابد، آرام نمی‌گیرد.
 دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

۱۳۰۷ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
 مطابق آیه شریفه: «رسلا مبشرین و منذرین لئلا یکون للناس علی الله حجة بعد الرسل و کان الله عزیزا حکیما»، خداوند با فرستادن پیامبران، راه اعتراض بندگان را بسته است و حجت را بر بندگان تمام کرده است.
 دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

۱۳۰۸ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
 بر اساس آیه شریفه: «رسلا مبشرین و منذرین لئلا یکون للناس علی الله حجة بعد الرسل ...»، علت و فلسفه ارسال پیامبرانی که بشارت‌دهنده و انذار دهنده (مبشرین و منذرین) می‌باشند، اتمام حجت بر مردم و گرفتن عذر و بهانه از آنان (لئلا یکون للناس علی الله حجة بعد الرسل) است.
 دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

۱۳۰۹ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
 الف- راه زندگی یا «چگونه زیستن» که ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی دارد، دغدغه دیگر انسان‌های فکور و خردمند است. ب- وجود پاسخ‌های ناهمگون به نیازهای برتر بشر، نشانه ناتوانی انسان از به دست آوردن پاسخ درست و کامل به نیازها می‌باشد.
 دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

۱۳۱۰ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
 نیازهای برتر انسان به تدریج به دل مشغولی، دغدغه و بالاخره به سؤال‌هایی تبدیل می‌شوند که انسان تا پاسخ آن‌ها را نیابد، آرام نمی‌گیرد. گرفتار شدن به این درد و دغدغه متعالی، نشانه ورود به وادی انسانیت و علامت بیداری و هوشیاری است که ریشه در سؤال‌های اساسی انسان دارد.
 دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

گزینه ۴ ۱۳۱۶ ☆☆☆☆

براساس عبارت شریفه: «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است.»، حقیقت دین، دارای ماهیتی (چارچوب) است که بهترین معرف آن لفظ اسلام است.

روش تست زدن { برای پاسخ دادن به این تست مفهومی با گزینه‌های دشوار، باید با توجه به مفهوم این درس و پیام آیه، به حذف گزینه‌های نادرست پرداخت. در گزینه (۱)، عبارت: «همه آن‌ها مروج احکام توحیدی اسلام بوده‌اند.» و در گزینه (۲)، عبارت: «موحدان پیرو و معتقد به اسلام می‌باشند.» و در گزینه (۳) عبارت: «در همه دوره‌ها با نام اسلام در میان موحدان معروف بوده است.» نادرست است.

گزینه ۱ ۱۳۱۷ ☆☆☆☆

با استناد به آیه شریفه: «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نیمودند مگر پس از آن که به حقانیت آن آگاه شدند، آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت.»، مسیحیان و یهودیان در دین اسلام اختلاف کردند، به دلیل حسدی که میان آنان وجود داشت.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { مطابق متن قرآن، قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است.

گزینه ۳ ۱۳۱۸ ☆☆☆☆

مطابق آیه شریفه: «[این دین] آیین پدرتان ابراهیم است و او شما را از پیش مسلمان نامید.»، حضرت ابراهیم^(ع) پدر روحانی مسلمانان معرفی شده است، بدان جهت که ایشان اولین کسی است که برای خدا اسلام آورد. همچنین، مسلمان، نام مبارکی است که از قبل، برای تسلیم‌شدگان به دستورات خداوند انتخاب شده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

گزینه ۲ ۱۳۱۹ ☆☆☆☆

مطابق آیه شریفه: «[ابراهیم نه یهودی بود و نه مسیحی؛ بلکه یکتاپرست (حق‌گرا) و مسلمان بود.»، تعبیر «حق‌گرا و مسلمان» درباره حضرت ابراهیم^(ع) به کار رفته است. این آیه، به یکی بودن دین خدا و منشأ آن که فطرت مشترک است، اشاره دارد.

توضیح { این آیه، پاسخی بر این ادعای یهودیان و مسیحیان که می‌گفتند حضرت ابراهیم^(ع) همچون آنان یهودی و مسیحی بوده است.

گزینه ۴ ۱۳۲۰ ☆☆☆☆

آیه شریفه: «[این دین] آیین پدرتان ابراهیم است و او شما را از پیش مسلمان نامید.»، بیانگر این حقیقت است که محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان بوده است و همه آن‌ها آورنده یک دین بوده‌اند. و با وجود تفاوت در برخی احکام فرعی تعالیم انبیا، باعث تفاوت در اصل دین نشده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱) نادرست است، زیرا همه انبیای الهی آورنده یک دین بوده‌اند. گزینه (۲) نادرست است، زیرا به سبب ویژگی‌های مشترک فطری بین همه انسان‌ها (نه در بین اقوام و جوامع)، خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته است. گزینه (۳) نادرست است، زیرا اسلام به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند و به عقیده حق معتقد گشتن است نه به معنای تسلیم بودن در برابر اصول مشترک دعوت انبیا.

گزینه ۳ ۱۳۲۱ ☆☆☆☆

مطابق آیه شریفه: «[ابراهیم نه یهودی بود و نه مسیحی؛ بلکه یکتاپرست (حق‌گرا) و مسلمان بود.»، بر خلاف ادعای یهودیان و مسیحیان، حضرت ابراهیم^(ع) نه یهودی بود و نه مسیحی، بلکه حق‌گرا و مسلمان بود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

درس دوم: تداوم هدایت

تعداد سؤالات تألیفی	تعداد سؤالات ترکیبی جدید	تعداد سؤالات ماز
۸۸	۱۰	۹
تعداد سؤالات سراسری ۱۴۰۰	تعداد سؤالات سراسری ۹۹	تعداد سؤالات سراسری ۹۸
۷	۴	۴

گزینه ۲ ۱۳۱۱ ☆☆☆☆

خداوند با لطف و رحمت خود، ما انسان‌ها را تنها نگذاشت و هدایت ما را بر عهده گرفت و راهی را در اختیارمان قرار داد، که همان راه مستقیم خوشبختی است.

نکته طلایی { منظور از راه مستقیم خوشبختی، همان اجابت دعوت خدا و رسولش (استجیبوا لله و للرسول إذا دعاکم لما یحییکم) است.

گزینه ۳ ۱۳۱۲ ☆☆☆☆

الف- مطابق آیه شریفه: «خداوند از دین همان را برایتان بیان کرد که نوح را بدان سفارش نمود. و آنچه را ما به تو وحی کردیم و به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه نمودیم، این بود که دین را به پا دارید، و در آن تفرقه نکنید.» ب- این آیه، بیانگر این حقیقت است که محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان بوده است و همه آن‌ها آورنده یک دین بوده‌اند.

نکته طلایی { فطرت واحد بشر، منشأ دین واحد است.

گزینه ۲ ۱۳۱۳ ☆☆☆☆

در آیه شریفه: «خداوند از دین همان را برایتان بیان کرد که نوح را بدان سفارش نمود. و آنچه را ما به تو وحی کردیم و به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه نمودیم، این بود که دین را به پا دارید، و در آن تفرقه نکنید.»، این عبارت: «دین را به پا دارید و در آن تفرقه نکنید.»، خطاب به پیامبران صاحب شریعت یعنی حضرت نوح و ابراهیم و موسی و عیسی^(ع) و پیامبر اسلام^(ص) بیان شده و بیانگر یکی بودن دین الهی و یکسان بودن محتوای اصلی دعوت پیامبران است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا این عبارت قرآنی، فقط خطاب به پیامبران صاحب شریعت بیان شده است نه همه پیامبران الهی و پیروان آنها. قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا این عبارت قرآنی بیانگر یکی بودن دین الهی است نه یکی بودن هدایت الهی.

گزینه ۳ ۱۳۱۴ ☆☆☆☆

براساس آیه شریفه: «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نیمودند مگر پس از آن که به حقانیت آن آگاه شدند، آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت.»، حقیقت دین، دارای ماهیتی (چارچوب) است که بهترین معرف آن لفظ اسلام است. و اهل کتاب، یعنی پیروان کتاب‌های آسمانی با این که علم داشتند و به حقیقت آگاه بودند، از روی رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت این اختلافات را به راه می‌انداختند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { مطابق نص صریح قرآن، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) و قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۱ ۱۳۱۵ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

نکته طلایی { این قسمت آیه: «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است.»، به این معنا نیست که دین خدا در همه دوره‌ها به نام اسلام خوانده می‌شده است، بلکه بیانگر این مفهوم است که حقیقت دین، دارای ماهیتی (چارچوب) است که بهترین معرف آن لفظ اسلام است.

گزینه ۴ ۱۳۳۷ ☆☆☆☆

الف- ویژگی‌های فطری انسان‌ها عبارتند از: ۱- از سرمایه تفکر و قدرت اختیار برخوردارند. ۲- فضیلت‌های اخلاقی مانند عدالت و خیرخواهی را دوست دارند و از رذائل اخلاقی مانند ظلم، حسادت و دروغ بیزارند. به دنبال زیبایی‌ها، خوبی‌ها و کمالات نامحدودند. ۳- از فنا و نابودی گریزان و در جست‌وجوی زندگی جاودانه هستند. ب- به سبب این ویژگی‌های مشترک خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته، تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است (قرب الهی)، برساند.

تمرین تست‌زنی برای پاسخ دادن سریع به این نوع تست، بهتر است گزینه‌های نادرست را حذف نماییم. عبارت: «قانع شدن به حد معینی از زیبایی‌ها»، در گزینه‌های (۱) و (۳)، از ویژگی‌های فطری انسان نمی‌باشد. قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا شریعت‌ها متفاوت است و خداوند یک دین واحد فرستاده است نه شریعت واحد.

گزینه ۳ ۱۳۳۸ ☆☆☆☆

با توجه به تعالیم اسلامی قانع نشدن به حد معینی از زیبایی‌ها از ویژگی‌های فطری انسان‌هاست چرا که با این ویژگی‌ها متولد می‌شوند.

تمرین تست‌زنی برای پاسخ دادن به تست‌های چند قسمتی حتما پس از حذف گزینه‌های نادرست، گزینه صحیح را انتخاب نمایید. قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است، زیرا تنفر از رذائل اخلاقی نه تنفر از غرایز از امور فطری انسان است. قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا ویژگی‌های فطری به صورت درونی و غیر اکتسابی (ناآموختنی) است.

گزینه ۴ ۱۳۳۹ ☆☆☆☆

در اندیشه توحیدی ویژگی‌های مشترک انسان‌ها (فطرت) سبب شده است که خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته، تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است (قرب الهی)، برساند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) نادرست است، زیرا ویژگی‌های فطری، زمینه‌ساز ارسال یک دین واحد است تا آنها را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است (قرب الهی)، برساند.

گزینه ۲ ۱۳۳۰ ☆☆☆☆

الف- ویژگی‌های مشترک انسان‌ها (فطرت) سبب شده است که خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته، تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است (قرب الهی)، برساند. این برنامه، اسلام نام دارد که به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند است. ب- در این برنامه از انسان خواسته می‌شود تا با اندیشه در خود و جهان هستی، به ایمان قلبی دست یابد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) معنی حنیف است نه معنی اسلام. قسمت دوم گزینه (۴)، خواسته دین اسلام در عرصه عمل است نه اندیشه.

گزینه ۲ ۱۳۳۱ ☆☆☆☆

آیه شریفه: «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است.»، بیانگر یکی بودن دین الهی به دلیل مطابقت با فطرت واحد بشر است. ویژگی‌های مشترک انسان‌ها (فطرت) سبب شده است که خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته، تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است (قرب الهی)، برساند. این برنامه، اسلام نام دارد که به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا یکی بودن دین الهی یا وحدانیت اصول دعوت انبیا، به دلیل مطابقت آن اصول مشترک با فطرت واحد بشر است نه به دلیل خواسته‌های مشترک معنوی در جوامع انسانی. قسمت سوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا هدف از برنامه کلی انبیا، رساندن آن‌ها به هدف مشترکی است که خداوند در خلقتشان قرار داده است.

گزینه ۴ ۱۳۳۲ ☆☆☆☆

الف- یهودیان ادعای این را داشتند که حضرت ابراهیم^(ع) نیز همچون آنان یهودی بوده است و مسیحیان نیز ادعا می‌کردند که آن حضرت مسیحی بوده است. ب- مطابق آیه شریفه: «ابراهیم نه یهودی بود و نه مسیحی؛ بلکه یکتاپرست (حق‌گرا) و مسلمان بود.» بر خلاف ادعای یهودیان و مسیحیان، حضرت ابراهیم^(ع) نه یهودی بود و نه مسیحی، بلکه حق‌گرا و مسلمان بود.

توضیح این آیه شریفه، بیانگر وحدانیت و یکی بودن دین الهی است و همچنین بیانگر این حقیقت است که انبیای الهی مؤید و مکمل یکدیگر بوده‌اند.

گزینه ۳ ۱۳۳۳ ☆☆☆☆

دین به معنای «راه» و «روش» است. دین اسلام راه و روشی است که خداوند برای زندگی انسان‌ها برگزیده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا دین یک برنامه زندگی یا یک راه و روش زندگی است که مجموعه‌ای از اعتقادات و وظایف عملی است. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا دین در بردارنده راه و روش زندگی برای دنیای مادی است نه برای جهان آخرت.

گزینه ۱ ۱۳۳۴ ☆☆☆☆

خداوند یک دین برای انسان‌ها فرستاده و به همه پیامبران فرمان داده است تا همان دین را در میان مردم تبلیغ کنند و راه تفرقه در پیش نگیرند. انبیا هم این فرمان را اطاعت کرده و مأموریت خود را با شایستگی انجام داده‌اند.

توضیح شریعت به معنای راه و روش هر پیامبر در تبلیغ دین الهی است که متناسب با زمان و محل تبلیغ، متفاوت بوده است.

قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا خداوند یک دین واحد فرستاده نه شریعت‌های متفاوت را. قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا دستور الهی تفرقه نکردن در دین واحد است نه ایجاد وحدت در بین مردم.

گزینه ۳ ۱۳۳۵ ☆☆☆☆

فطرت، به معنای نوع خاص آفرینش است. وقتی از فطرت انسان سخن می‌گوییم، منظور آفرینش خاص انسان و ویژگی‌هایی است که خداوند در اصل آفرینش وی قرار داده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا فطرت، ویژگی‌های مخصوص انسان است نه سایر آفریده‌ها. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا ویژگی‌های فطری به صورت درونی و غیر اکتسابی (ناآموختنی) است.

گزینه ۴ ۱۳۳۶ ☆☆☆☆

از ابتدای آفرینش انسان تاکنون، اقوام مختلفی روی زمین زندگی کرده‌اند؛ این افراد با اینکه در برخی خصوصیات، مانند نژاد، زبان و آداب و رسوم با یکدیگر تفاوت‌هایی دارند، ولی همگان ویژگی‌های فطری مشترکی دارند؛ به‌طور مثال، همه انسان‌ها: از سرمایه تفکر و قدرت اختیار برخوردارند. فضیلت‌های اخلاقی مانند عدالت و خیرخواهی را دوست دارند و از رذائل اخلاقی مانند ظلم، حسادت و دروغ بیزارند. به دنبال زیبایی‌ها، خوبی‌ها و کمالات نامحدودند. از فنا و نابودی گریزان و در جست‌وجوی زندگی جاودانه هستند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳)، از امور فطری مشترک بین همه انسان‌ها می‌باشد. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا امور فطری به صورت مشترک در بین همه انسان‌ها وجود دارد و در برخورداری از آنها تفاوتی بین انسان‌ها وجود ندارد.

۱۳۳۷ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

تعالیم انبیا در برخی احکام فرعی، متناسب با زمان و سطح آگاهی مردم و نیازهای هر دوره تفاوت‌هایی با یکدیگر داشته است. مثلاً همه پیامبران، امت‌های خود را به نماز دعوت کرده‌اند، اما در شکل و تعداد آن تفاوت‌هایی بوده است؛ البته این قبیل تفاوت‌ها (در برخی احکام فرعی) سبب تفاوت در اصل دین نشده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { دعوت به نماز و روزه در قسمت اول تمام گزینه‌ها، در بین تمام انبیای الهی مشترک بوده است. تفاوت در شکل و تعداد نماز بوده که فقط در گزینه (۳) آمده است.

۱۳۳۸ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

عبارت شریفه: «دین را به پا دارید و در آن تفرقه نکنید.» بیانگر وحدانیت دین الهی و یکسان بودن اصول دعوت انبیا می‌باشد و همچنین بیانگر این حقیقت است که تمامی پیامبران آورنده یک دین بوده‌اند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است، زیرا تعالیم انبیا در برخی احکام فرعی تفاوت‌هایی با یکدیگر داشته است. قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا همه انبیای الهی آورنده یک دین بوده‌اند نه اینکه هریک از آن‌ها آورنده یک دین بوده‌اند.

۱۳۳۹ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

علل فرستادن پیامبران متعدد (با تعدد انبیای الهی یا تجدید نبوت‌ها) عبارتند از ۱- استمرار و پیوستگی در دعوت ۲- رشد تدریجی سطح فکر مردم ۳- تحریف تعلیمات پیامبر پیشین

نکته طلایی { تفاوت تعالیم انبیای الهی در برخی احکام فرعی مانند شکل بجا آوردن نماز و تعداد آن، سبب تفاوت در اصل دین نشده است.

۱۳۴۰ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

لازمه ماندگاری یک پیام (معلول)، تبلیغ دائمی و مستمر آن است پیامبران الهی با ایمان استوار و تلاش بی‌مانند، در طول زمان‌های مختلف دین الهی را تبلیغ می‌کردند. آنان سختی‌ها را تحمل می‌کردند تا خداپرستی، عدالت‌طلبی و کرامت‌های اخلاقی میان انسان‌ها جاودان بماند و گسترش یابد شرک، ظلم و رذائل اخلاقی از بین برود. این تداوم سبب شد تا تعالیم الهی جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شود و دشمنان دین نتوانند آن را به راحتی کنار بگذارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { متناسب با فهم انسان‌ها سخن گفتن در قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳)، بیانگر دومین دلیل تعدد انبیای الهی یا تجدید نبوت‌ها، یعنی «رشد تدریجی سطح فکر مردم» است. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا عامل ماندگاری، استمرار و تعدد انبیای الهی در طول تاریخ است نه ختم نبوت.

۱۳۴۱ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

پیامبران الهی با ایمان استوار و تلاش بی‌مانند، در طول زمان‌های مختلف دین الهی را تبلیغ می‌کردند. آنان سختی‌ها را تحمل می‌کردند تا خداپرستی، عدالت‌طلبی و کرامت‌های اخلاقی میان انسان‌ها جاودان بماند و گسترش یابد شرک، ظلم و رذائل اخلاقی از بین برود. این تداوم سبب شد تا تعالیم الهی جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شود و دشمنان دین نتوانند آن را به راحتی کنار بگذارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول سایر گزینه‌ها به استمرار و پیوستگی در دعوت از دلایل تعدد انبیای الهی اشاره ندارد.

۱۳۳۲ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

در برنامه کلی انبیا که اسلام نام دارد، از انسان خواسته می‌شود تا با اندیشه در خود و جهان هستی، به ایمان قلبی دست یابد. ایمان به: ۱- خدای یگانه و دوری از شرک (اصل توحید) ۲- فرستادگان الهی و راهنمایان دین (اصل نبوت و امامت) ۳- سرای آخرت، و پاداش و حسابرسی عادلانه (اصل معاد) ۴- عادلانه بودن نظام هستی (بنای نظام هستی بر اساس عدل)

تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به این نوع تست، کافی است در هر گزینه، یک مورد بر خلاف آنچه در سؤال از ما خواسته شده پیدا کرده و آن گزینه را حذف نماییم. عبارت: «بنای جامعه‌ای دینی بر اساس عدالت» در گزینه‌های (۲) و (۴) و عبارت: «کسب فضایل اخلاقی» در گزینه (۴)، از محورهای اصلی برنامه پیامبران در عرصه عمل است.

۱۳۳۳ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

ویژگی‌های مشترک انسان‌ها (فطرت) سبب شده است که خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته، تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است (قرب الهی)، برساند. این برنامه، اسلام نام دارد که به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند است. در این برنامه از انسان خواسته می‌شود تا در عرصه عمل با ایمانی که کسب کرده است، تلاش نماید تا: ۱- با انجام واجبات دین و ترک حرام‌های آن، خداوند را عبادت و بندگی کند. ۲- فضایل اخلاقی مانند عفت، راستگویی و امانت‌داری را کسب نماید و از رذائل اخلاقی، مانند ظلم، نفاق، دروغ و ربا دوری کند. ۳- جامعه‌ای دینی بر اساس عدالت بنا نماید.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۱)، از محورهای اصلی برنامه پیامبران در عرصه اندیشه است نه عمل.

۱۳۳۴ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

«ایمان به عادلانه بودن نظام هستی»، از محورهای اصلی برنامه پیامبران در عرصه اندیشه است. و دو عبارت: «بنای جامعه‌ای دینی بر اساس عدالت» و «دوری از رذائل اخلاقی»، از محورهای اصلی برنامه پیامبران مربوط به عمل است.

نکته طلایی { «اعتقاد به عادلانه بودن نظام هستی»، از محورهای اصلی برنامه پیامبران در عرصه اندیشه و ایمان یا «جهان‌بینی توحیدی» است. ولی «بنای جامعه‌ای دینی بر اساس عدالت»، از محورهای اصلی برنامه پیامبران مربوط به عمل و یا «سبک زندگی توحیدی» است.

۱۳۳۵ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

همه پیامبران الهی، مردم را به این امور مشترک (در حیطه اندیشه و عمل) فرا خوانده‌اند. به همین دلیل، محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان است و در واقع همه آنها یک دین آورده‌اند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، چراکه انبیای الهی آورنده یک دین واحد هستند نه شریعت‌های متفاوت. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا سخن گفتن انبیای الهی متناسب با سطح فکر و اندیشه مردم معاصر خود باعث تفاوت تعالیم انبیا در برخی احکام فرعی شده است نه باعث وحدانیت و یکپارگی بودن دین الهی.

۱۳۳۶ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

تعالیم انبیا در برخی احکام فرعی، متناسب با زمان و سطح آگاهی مردم و نیازهای هر دوره تفاوت‌هایی با یکدیگر داشته است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا تعالیم انبیای الهی در عرصه اندیشه و ایمان از محورهای اصلی و مشترک تعالیم همه آنان بوده است. قسمت دوم گزینه (۴)، از دلایل ختم نبوت است نه دلیل اختلاف برخی تعالیم انبیا در احکام فرعی.

۱۳۴۸ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- دومین دلیل پیامبران متعدد، رشد تدریجی فکر و اندیشه و امور مربوط به آن، مانند دانش و فرهنگ می‌باشد. از این رو، لازم بود تا در هر عصر و دوره‌ای پیامبران جدیدی مبعوث شوند تا همان اصول ثابت دین الهی را درخور فهم و اندیشه انسان‌های دوران خود بیان کنند و متناسب با درک آنان سخن گویند. ب- این فرمایش رسول اکرم (ص): «أنا معاشر الانبياء امرنا ان نكلّم الناس علی قدر عقولهم»، به دومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یعنی «رشد تدریجی سطح فکر مردم» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳)، بیانگر سومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یعنی «تحریف تعلیمات پیامبر پیشین» است.

۱۳۴۹ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۱)، به اولین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یعنی «استمرار و پیوستگی در دعوت» اشاره دارد.

۱۳۵۰ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- سومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد، «تحریف تعلیمات پیامبر پیشین» است. ب- به علت «ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی» و «عدم توسعه کتابت» تعلیمات انبیا به تدریج فراموش می‌شد، یا به گونه‌ای تغییر می‌یافت که با اصل آن متفاوت می‌شد بر این اساس، پیامبران بعدی می‌آمدند و تعلیمات اصیل و صحیح را بار دیگر برای مردم بیان می‌کردند.

نکته طلایی { این سخن پیامبر اسلام (ص): «امرنا ان نكلّم الناس علی قدر عقولهم»، به «تعدد انبیا» اشاره دارد و نقطه مقابل آن، عبارت: «لا نبی بعدی» در حدیث منزلت، به «ختم نبوت» اشاره دارد.

۱۳۵۱ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { صورت سؤال، به سومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد، «تحریف تعلیمات پیامبر پیشین» اشاره دارد. گزینه (۲)، بیانگر دومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یعنی «رشد تدریجی سطح فکر مردم» است. گزینه (۳)، بیانگر اولین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یعنی «استمرار و پیوستگی در دعوت» است. گزینه (۴)، بیانگر ختم نبوت است.

۱۳۵۲ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل

نکته طلایی { فراموش شدن تدریجی تعلیمات انبیای الهی در طول تاریخ، بیانگر تحریف تعلیمات پیامبر پیشین» نه «رشد تدریجی سطح فکر مردم» است.

۱۳۵۳ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

از آنجا که خداوند پیامبران را می‌فرستد، و اوست که نیاز یا عدم نیاز به پیامبر را در هر زمان تشخیص می‌دهد، تعیین زمان ختم نبوت نیز با خداست. زیرا اوست که دقیقاً می‌داند عوامل ختم نبوت فراهم شده یا نه.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، چراکه برخلاف صورت سؤال که به ختم نبوت اشاره دارد این دو گزینه از عوامل فرستادن پیامبران متعدد سخن می‌گویند. گزینه (۱)، تنها به یک عامل از عوامل ختم نبوت اشاره دارد در صورتی که گزینه (۴) کلی است و به تمام عوامل ختم نبوت اشاره دارد.

۱۳۴۲ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

روش مطالعه { برای پاسخ دادن به این تست، ابتدا باید بر متن کتاب تسلط پیدا کرد و سپس با در نظر گرفتن متن کتاب، گزینه صحیح را انتخاب کرد. گزینه (۲)، بیانگر دومین دلیل تعدد انبیای الهی یعنی «رشد تدریجی سطح فکر مردم» است. گزینه‌های (۳) و (۴)، نتیجه استمرار و پیوستگی انبیای الهی در دعوت خود نمی‌باشد.

۱۳۴۳ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

اولین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یا تجدید نبوت‌ها، «استمرار و پیوستگی در دعوت» است. این تداوم (تبلیغ دائمی و مستمر انبیای الهی) سبب شد تا تعلیم الهی جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شود و دشمنان دین نتوانند آن را به راحتی کنار بگذارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا ارائه نمودن تعلیمات اصیل و صحیح توسط پیامبران بعدی، بیانگر سومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یعنی «تحریف تعلیمات پیامبر پیشین» است. گزینه (۴) نادرست است، زیرا تبلیغ دائمی و مستمر آن، اولین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یا تجدید نبوت‌ها می‌باشد و از دلایل ختم نبوت یا مهر پایان نهادن بر نبوت تبلیغی و تشریحی نمی‌باشد.

۱۳۴۴ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

«استمرار و پیوستگی در دعوت» یا «تبلیغ دین الهی در طول زمان‌های مختلف»، سبب شد تا تعلیم الهی جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شود و دشمنان دین نتوانند آن را به راحتی کنار بگذارند.

نکته طلایی { استمرار و پیوستگی در دعوت توسط انبیای الهی این نتایج را به همراه داشته است: «ماندگاری پیام الهی»، «جاودان ماندن و گسترش یافتن خداپرستی، عدالت‌طلبی و کرامت‌های اخلاقی میان انسان‌ها»، «از بین رفتن شرک، ظلم و رذائل اخلاقی» و «جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شدن تعلیم الهی» و «ناتوانی دشمنان دین در کنار زدن آن»

۱۳۴۵ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

علت دیگر فرستادن پیامبران متعدد، رشد تدریجی فکر و اندیشه و امور مربوط به آن، مانند دانش و فرهنگ می‌باشد. از این رو، لازم بود تا در هر عصر و دوره‌ای پیامبران جدیدی مبعوث شوند تا همان اصول ثابت دین الهی را درخور فهم و اندیشه انسان‌های دوران خود بیان کنند و متناسب با درک آنان سخن گویند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا رشد تدریجی سطح فکر مردم از دلایل تعدد پیامبران است نه از دلایل ختم نبوت.

۱۳۴۶ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

این فرمایش رسول اکرم (ص): «أنا معاشر الانبياء امرنا ان نكلّم الناس علی قدر عقولهم»، بیانگر «رشد تدریجی سطح فکر مردم»، به عنوان دومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یا تجدید نبوت‌ها می‌باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۲)، بیانگر سومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یعنی «تحریف تعلیمات پیامبر پیشین» است.

۱۳۴۷ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۳)، به ختم نبوت اشاره دارند و گزینه (۴)، به اولین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یعنی «استمرار و پیوستگی در دعوت» اشاره دارد.

گزینه ۱ ۱۳۶۱ ☆☆☆☆

الف- «در پرتو عنایت الهی» و «با اهتمامی که پیامبر اکرم (ص) در جمع آوری و حفظ قرآن داشت» و «با تلاش و کوشش مسلمانان»، این کتاب دچار تحریف نشد و هیچ کلمه‌ای بر آن افزوده یا از آن کم نگردید.

ب- به همین جهت (حفظ قرآن کریم از تحریف) این کتاب نیازی به «تصحیح» ندارد و جاودانه باقی خواهد ماند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، بیانگر اولین دلیل ختم نبوت، یعنی «آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی»، است.

گزینه ۴ ۱۳۶۲ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، بیانگر اولین دلیل ختم نبوت، یعنی «آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی»، است.

گزینه ۲ ۱۳۶۳ ☆☆☆☆

«بی‌نیاز بودن قرآن کریم از تصحیح»، معلول «حفظ قرآن از تحریف» است و «ختم نبوت» خود معلول «حفظ قرآن از تحریف» می‌باشد.

توضیح { ساده‌ترین راه تشخیص علت و معلول این است که علت تقدم وجودی بر معلول دارد، یعنی همیشه قبل از پیدایش معلول وجود دارد. مثلاً ابتدا بشر توانایی حفظ کتاب آسمانی خود را داشته (تقدم وجودی - علت) سپس ختم نبوت (معلول) صورت پذیرفته است.

گزینه ۱ ۱۳۶۴ ☆☆☆☆

تعیین امام معصوم از طرف خداوند سبب شد که مسئولیت‌های پیامبر، به جز دریافت وحی ادامه یابد و جامعه کمبودی از جهت رهبری و هدایت نداشته باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا پاسخ‌گوی نیازهای بشر در دوره خاتمیت، مرجع تقلید می‌باشد.

گزینه ۳ ۱۳۶۵ ☆☆☆☆

دینی می‌تواند برای همیشه ماندگار باشد که بتواند به همه سؤال‌ها و نیازهای انسان‌ها در همه مکان‌ها و زمان‌ها پاسخ دهد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با در نظر گرفتن توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است، زیرا حتی اگر به صورت فرهنگ در آمده باشد (گزینه ۱) و یا تحریف نشده باشد (گزینه ۲) و همچنین در سطح فهم مردم باشد (گزینه ۴) ولی نتواند پاسخ‌گوی نیازهای مردم باشد، نمی‌تواند ماندگار باشد.

گزینه ۴ ۱۳۶۶ ☆☆☆☆

الف- این عبارت: «ورود اسلام به سرزمین‌های دیگری مانند ایران، عراق، مصر و شام، نهضت علمی و فرهنگی بزرگی آغاز شد و دانشمندان و عالمان فراوانی ظهور کردند»، بیانگر اولین دلیل ختم نبوت، یعنی «آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی»، است. ب- این عبارت: «تعیین امام معصوم از طرف خداوند سبب شد که مسئولیت‌های پیامبر، به جز دریافت وحی ادامه یابد و جامعه کمبودی از جهت رهبری و هدایت نداشته باشد»، بیانگر سومین دلیل ختم نبوت، یعنی «وجود امام معصوم پس از پیامبر اکرم (ص)» است. ج- این سه مورد: «در پرتو عنایت الهی» و «با اهتمامی که پیامبر اکرم (ص) در جمع آوری و حفظ قرآن داشت» و «با تلاش و کوشش مسلمانان»، از دلایل حفظ قرآن از تحریف است.

تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به این نوع تست‌های چند قسمتی، کافی است قسمت اول یا دوم یا سوم سؤال را در نظر بگیرید و با توجه به آن، گزینه‌های نادرست را حذف نمایید. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۳ ۱۳۵۴ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

نکته طلایی { عبارت: «لا نبی بعدی» در حدیث منزلت: «انت منی بمنزله هارون من موسی الا انه لانیبی بعدی»، به «ختم نبوت» اشاره دارد.

گزینه ۳ ۱۳۵۵ ☆☆☆☆

از آنجا که خداوند پیامبران را می‌فرستد، و اوست که نیاز یا عدم نیاز به پیامبر را در هر زمان تشخیص می‌دهد، تعیین زمان ختم نبوت نیز با خداست. زیرا اوست که دقیقاً می‌داند عوامل ختم نبوت فراهم شده یا نه. یکی از عوامل بی‌نیازی از آمدن پیامبر جدید (ختم نبوت)، حفظ کتاب آسمانی از تحریف و وجود آن در میان مردم است. اما تشخیص اینکه در چه زمانی مردم به مرحله‌ای می‌رسند که می‌توانند کتاب آسمانی خود را حفظ کنند، در توانایی انسان نیست و فقط خداوند از چنین علمی برخوردار است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱) نادرست است، زیرا علتی که در این گزینه برای ختم نبوت بیان شده، بیانگر سومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد، «تحریف تعلیمات پیامبر پیشین» است.

گزینه ۱ ۱۳۵۶ ☆☆☆☆

با توجه به اعلام ختم نبوت در زمان حضرت محمد (ص)، در می‌یابیم که عوامل بی‌نیازی از پیامبر جدید فراهم بوده است.

نکته طلایی { دلیل ختم نبوت، «علم الهی» بوده است.

گزینه ۲ ۱۳۵۷ ☆☆☆☆

الف- «پایین بودن سطح درک انسان‌ها و عدم توانایی آنان در گرفتن برنامه کامل زندگی»، دومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یا تجدید نبوت‌ها بود. ب- «آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی»، اولین دلیل ختم نبوت می‌باشد.

نکته طلایی { آغاز نهضت علمی و فرهنگی بزرگی و ظهور دانشمندان و عالمان فراوانی در سرزمین‌هایی مانند ایران، عراق، مصر و شام، بیانگر «آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی»، به عنوان اولین دلیل ختم نبوت است.

گزینه ۴ ۱۳۵۸ ☆☆☆☆

در عصر نزول قرآن با اینکه مردم حجاز سطح فرهنگی پایینی داشتند، اما آمادگی فکری و فرهنگی جوامع مختلف به میزانی بود که می‌توانست کامل‌ترین برنامه زندگی را دریافت و حفظ کند و به کمک آن (عقل و برنامه کامل زندگی)، پاسخ نیازهای فردی و اجتماعی خود را به دست آورد.

نکته طلایی { «دریافت و حفظ کامل‌ترین برنامه زندگی خود» و «به دست آوردن پاسخ نیازهای فردی و اجتماعی خود به کمک آن»، بیانگر اولین دلیل ختم نبوت، یعنی «آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی»، است.

گزینه ۲ ۱۳۵۹ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

گزینه ۳ ۱۳۶۰ ☆☆☆☆

در عصر نزول قرآن با اینکه مردم حجاز سطح فرهنگی پایینی داشتند، اما آمادگی فکری و فرهنگی جوامع مختلف به میزانی بود که می‌توانست کامل‌ترین برنامه زندگی را دریافت و حفظ کند و به کمک آن، پاسخ نیازهای فردی و اجتماعی خود را به دست آورد. به همین جهت می‌بینیم که با ورود اسلام به سرزمین‌های دیگری مانند ایران، عراق، مصر و شام نهضت علمی و فرهنگی بزرگی آغاز شد و دانشمندان و عالمان فراوانی ظهور کردند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا با ورود اسلام به سرزمین‌های دیگری مانند ایران، عراق، مصر و شام نهضت علمی و فرهنگی بزرگی آغاز شد. قسمت دوم گزینه (۱)، چهارمین دلیل ختم نبوت است.

۱۳۷۲ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

«نیاز به داد و ستد»، یک نیاز ثابت است و دین اسلام برای پاسخ به این نیاز قوانین ثابت و مشخصی دارد.

نکته طلایی شیوه و چگونگی داد و ستد در طول زمان متغیر است و پاسخگویی به سوالات مربوط به آن در حیطة اختیارات متخصصان دین است.

۱۳۷۳ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- نیاز به داد و ستد یک نیاز ثابت است و دین اسلام برای این نیاز قوانین ثابت و مشخصی دارد. ب- اما شیوه و چگونگی داد و ستد، ممکن است در هر زمان تغییر کند؛ مثلاً یک روز کالا را با کالا عوض می‌کردند، روز دیگر به جای کالا سکه می‌گرفتند، بعدها پول اعتباری یعنی اسکناس به بازار آمد و امروزه قراردادهای بانکی، معامله‌ها را تنظیم می‌کنند. ج- متخصصان دین می‌توانند از درون معارف اسلامی با توجه به نیازهای جدید به وجود آمده، قوانین مورد نیاز جامعه درباره بانکداری، اسکناس، خرید و استفاده از سلاح‌های جدید را استخراج کنند و در اختیار مردم قرار دهند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا پاسخ‌گویی به نیازهای متغیر در اختیار فقها و متخصصان دین است نه حاکم اسلامی.

۱۳۷۴ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- شکل‌های خاص داد و ستد و تأمین امنیت، بیانگر نیازهای متغیر می‌باشند. ب- در نیازهای متغیر، متخصصان دین از درون معارف اسلامی با توجه به نیازهای جدید به وجود آمده، قوانین مورد نیاز جامعه را استخراج می‌کنند و در اختیار مردم قرار می‌دهند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا پاسخ‌گویی به نیازهای متغیر در اختیار فقها و متخصصان دین است نه حاکم شرع. قسمت دوم گزینه (۱)، با توجه به توضیح بالا نادرست است.

۱۳۷۵ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- نیاز به امنیت یک نیاز ثابت است، اما چگونگی تأمین امنیت و ابزارها و اسلحه‌هایی که به این منظور به کار گرفته می‌شود در مقایسه با دوره‌های گذشته بسیار متفاوت شده است. ب- معارف اسلامی به گونه‌ای است که متخصصان دین می‌توانند از درون آن با توجه به نیازهای جدید به وجود آمده، قوانین مورد نیاز جامعه درباره بانکداری، اسکناس، خرید و استفاده از سلاح‌های جدید را استخراج کنند و در اختیار مردم قرار دهند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است، زیرا نیاز به امنیت یک نیاز ثابت است. قسمت دوم گزینه (۴) روش پاسخ‌گویی نیازهای ثابت است، در حالی که چگونگی تأمین امنیت یک نیاز متغیر است و پاسخ‌گویی به نیازهای متغیر در اختیار فقها و متخصصان دین است.

۱۳۷۶ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

استخراج قوانین مورد نیاز جامعه درباره بانکداری، اسکناس، خرید و استفاده از سلاح‌های جدید توسط متخصصان دین صورت می‌پذیرد. این قوانین، قوانین متغیر می‌باشند.

نکته طلایی استخراج قوانین مورد نیاز جامعه درباره بانکداری، اسکناس، خرید و استفاده از سلاح‌های جدید توسط متخصصان دین، بیانگر تداوم مرجعیت دینی توسط فقها در عصر غیبت است.

۱۳۷۷ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

در اسلام دسته‌ای از قواعد و قوانین وجود دارد که به مقررات اسلامی خاصیت انطباقی و تحرک داده است. این قواعد بر همه احکام و مقررات اسلامی تسلط دارند و مانند بازرسان عالی، احکام و مقررات را تحت نظر قرار می‌دهند و کنترل می‌کنند.

روش مطالعه برای پاسخ دادن به این تست، فقط باید با در نظر گرفتن عین عبارتهای کتاب، گزینه صحیح را انتخاب نمود.

۱۳۶۷ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

برخی ویژگی‌های دین اسلام که سبب پویایی و روزآمد بودن آن شده است: اول: توجه به نیازهای متغیر، در عین توجه به نیازهای ثابت دوم: وجود قوانین تنظیم کننده.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها «وجود امام معصوم پس از پیامبر اکرم (ص)»، در گزینه‌های (۱) و (۲) و (۴)، از دلایل ختم نبوت است نه از دلایل پویایی و روزآمد بودن دین اسلام.

۱۳۶۸ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

انسان در زندگی فردی و اجتماعی خود دو دسته نیاز دارد: نیازهای ثابت و نیازهای متغیر. نیازهای ثابت: این نیازها در همه زمان‌ها برای بشر وجود داشته است و از بین نمی‌روند. دین اسلام برای هر کدام از این نیازها قوانین ثابت و مشخصی دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، ملاکی برای تشخیص نیازهای ثابت انسان نمی‌باشند. قسمت دوم گزینه (۴)، نحوه پاسخ دادن به نیازهای متغیر است.

۱۳۶۹ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- نیازهای ثابت در همه زمان‌ها برای بشر وجود داشته است و از بین نمی‌روند. دین اسلام برای هر کدام از این نیازها قوانین ثابت و مشخصی دارد. مثل نیاز به امنیت، عدالت، داد و ستد با دیگران، ازدواج و تشکیل خانواده، تعلیم و تربیت و حکومت. ب- نیازهای متغیر از درون همین نیازهای ثابت پدید می‌آیند؛ یعنی، انسان‌ها با گذشت زمان برای پاسخ‌گویی به نیازهای ثابت خود، از روش‌ها و شیوه‌های مختلف و متغیری استفاده می‌کنند. به طور مثال، داد و ستد، یک نیاز ثابت است؛ اما شیوه و چگونگی داد و ستد، یک نیاز متغیر است.

نکته طلایی اگر چگونگی و شیوه تحقق هر یک از نیازهای ثابت (نیاز به امنیت، عدالت، داد و ستد با دیگران، ازدواج و تشکیل خانواده، تعلیم و تربیت و حکومت) مطرح شود، این نیازها متغیر می‌شوند.

۱۳۷۰ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- نیازهای متغیر از درون همین نیازهای ثابت پدید می‌آیند؛ یعنی، انسان‌ها با گذشت زمان برای پاسخ‌گویی به نیازهای ثابت خود، از روش‌ها و شیوه‌های مختلف و متغیری استفاده می‌کنند. ب- معارف اسلامی به گونه‌ای است که متخصصان دین می‌توانند از درون آن با توجه به نیازهای جدید به وجود آمده، قوانین مورد نیاز جامعه درباره بانکداری، اسکناس، خرید و استفاده از سلاح‌های جدید را استخراج کنند و در اختیار مردم قرار دهند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا انسان‌ها با گذشت زمان (نه در یک زمان) برای پاسخ‌گویی به نیازهای ثابت خود، از روش‌ها و شیوه‌های مختلف و متغیری استفاده می‌کنند. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا پاسخ‌گویی به نیازهای متغیر در اختیار فقها و متخصصان دین است نه حاکم اسلامی.

۱۳۷۱ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- نیازهای متغیر از درون همین نیازهای ثابت پدید می‌آیند؛ یعنی، انسان‌ها با گذشت زمان برای پاسخ‌گویی به نیازهای ثابت خود، از روش‌ها و شیوه‌های مختلف و متغیری استفاده می‌کنند. ب- برای مثال نیاز به داد و ستد یک نیاز ثابت است؛ اما شیوه و چگونگی داد و ستد، ممکن است در هر زمان تغییر کند؛ مثلاً یک روز کالا را با کالا عوض می‌کردند، روز دیگر به جای کالا سکه می‌گرفتند، بعدها پول اعتباری یعنی اسکناس به بازار آمد و امروزه قراردادهای بانکی، معامله‌ها را تنظیم می‌کنند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است، زیرا در نیازهای متغیر، استفاده از روش‌ها و شیوه‌های مختلف و متغیر مورد نظر است نه روش‌ها و شیوه‌های کهنه و غیرمعمول. قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا «نیاز تأمین امنیت»، یک نیاز ثابت است ولی چگونگی و شیوه تأمین امنیت، یک نیاز متغیر است.

۱۳۸۴ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

براساس دلایلی که برای ختم نبوت بیان شده است، آخرین پیامبر الهی، کامل‌ترین و شایسته‌ترین برنامه را برای هدایت تمامی انسان‌ها، در همهٔ زمان‌ها به مردم معرفی نمود و دیگر نیازی به آمدن پیامبر جدید نیست.

روش مطالعه > برای پاسخ دادن به این نوع تست، ابتدا باید متن درس را با دقت فرا گرفت و فقط براساس متن کتاب به این نوع سؤال پاسخ داد.

۱۳۸۵ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

بیت: «یکی خط است ز اول تا به آخر / بر او خلق جهان گشته مسافر»، بیانگر این مفهوم است که محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان است و همهٔ آنها آورندهٔ یک دین بوده‌اند.

تمرین تست‌زنی > برای پاسخ دادن به این نوع تست مفهومی، باید گزینه‌های نادرست را یکی پس از دیگری با استدلال حذف کرد. گزینه (۲) نادرست است، زیرا ارسال یک دین واحد برای انسان‌ها به سبب ویژگی‌های فطری مشترک در بین همهٔ انسان‌ها است نه در بین اقوام و جوامع. گزینه (۳) نادرست است، زیرا اسلام به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند است نه به معنای تسلیم بودن در برابر اصول مشترک دعوت انبیا. گزینه (۴) نادرست است، زیرا تفاوت در برخی احکام فرعی تعالیم انبیا، باعث تفاوت در اصل دین نشده است.

۱۳۸۶ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

این بیت: «و ز ایشان سید ما گشته سالار / هم او اول هم او آخر در این کار» و بیت: «بر او ختم آمده پایان این راه / بر او نازل شده «ادعوا الی الله»، بایکدیگر تناسب معنایی داشته و هر دو به مفهوم ختم نبوت اشاره دارند.

نکتهٔ طلایی > ابیات گزینه‌های (۲) و (۴)، به یکی بودن دین الهی و ابیات گزینه‌های (۱) و (۳)، به ختم نبوت اشاره دارند.

۱۳۸۷ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

بیت: «در این ره، انبیا چون ساربان اند / دلیل و رهنمای کاروان‌اند»، بیانگر این مفهوم است که محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان است و همهٔ آنها آورندهٔ یک دین بوده‌اند.

نکتهٔ طلایی > ابیات گزینه‌های (۳) و (۴) و عبارت: «لا نبی بعدی» در حدیث منزلت، به «ختم نبوت» اشاره دارند.

۱۳۸۸ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید نشانگر این است که بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای مردم باشد.

توضیح > آمدن پیامبر جدید به منظور «استمرار و پیوستگی در دعوت» و «رشد تدریجی سطح فکر مردم» و «تحریف تعلیمات پیامبر پیشین» بوده است.

۱۳۸۹ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

هر پیامبری که می‌آمد به آمدن پیامبر بعدی بشارت می‌داد و بر پیروی از او تأکید می‌کرد. که این موضوع به یکی بودن و وحدانیت دین الهی اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها > قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا شریعت‌های الهی به معنای روش‌های تبلیغ انبیا، متفاوت است نه واحد.

۱۳۹۰ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

وجود دو یا چند دین در یک زمان، نشانگر این است که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند و این کار به معنای سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از دستورات پیامبران گذشته است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها > قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، و قسمت دوم گزینه (۱)، مفهوم آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید است.

۱۳۷۸ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها > قسمت اول تمام گزینه‌ها صحیح است. قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۳)، روش پاسخ دادن به نیازهای متغیر را بیان می‌کند. قسمت دوم گزینه (۴)، روش پاسخ دادن به نیازهای ثابت را بیان می‌کند.

۱۳۷۹ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

پیامبر اکرم (ص) فرموده است: «لا ضَرَّ وَ لا ضَرَّارَ فی الاسلام - اسلام با ضرر دیدن و ضرر رساندن مخالف است.» این سخن، یک قانون تنظیم‌کننده است و به صورت یک قاعده درآمده و بسیاری از مقررات اسلامی را کنترل می‌کند. مثلاً روزهٔ ماه رمضان بر هر مکلفی واجب است، اما اگر این روزه برای شخصی ضرر داشته باشد، بر او حرام می‌گردد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها > گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا قوانین تنظیم‌کننده بر همهٔ احکام و مقررات اسلامی تسلط دارند نه اینکه به همهٔ سؤال‌ها و نیازهای انسان‌ها پاسخ دهد و یا اینکه می‌تواند به همهٔ قوانین و مقررات در همهٔ مکان‌ها و زمان‌ها پاسخ دهد. گزینه (۳) نادرست است، زیرا قوانین تنظیم‌کننده به مقررات اسلامی (نه به قوانین متغیر) خاصیت انطباق و تحرک داده است.

۱۳۸۰ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

دومین ویژگی دین اسلام که باعث پویایی و روزآمد بودن آن شده است، «وجود قوانین تنظیم‌کننده» است. قاعده: «لا ضرر و لا ضرار» یک قانون تنظیم‌کننده است که باعث پویایی و روزآمد بودن دین اسلام می‌شود. مثلاً روزهٔ ماه رمضان بر هر مکلفی واجب است، اما اگر این روزه برای شخصی ضرر داشته باشد، بر او حرام می‌گردد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها > با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا در صورت وارد شدن ضرر، روزه بر هر مکلفی حرام است نه بر هر انسانی.

۱۳۸۱ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

نکتهٔ طلایی > قوانین تنظیم‌کننده مانند حدیث: «لا ضَرَّ وَ لا ضَرَّارَ فی الاسلام»، به صورت کلی می‌باشند ولی نیازهای متغیر مانند «چگونگی تأمین امنیت»، به صورت جزئی می‌باشند.

۱۳۸۲ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

براساس قاعده: «لا ضرر و لا ضرار»، که یک قانون تنظیم‌کننده است، روزهٔ ماه رمضان بر هر مکلفی واجب است، اما اگر این روزه برای شخصی ضرر داشته باشد، بر او حرام می‌گردد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها > قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا حکم فقهی ضرر داشتن روزه حرمت آن است نه عدم وجوب آن. قسمت دوم گزینه (۴) با توجه به توضیح بالا نادرست است.

۱۳۸۳ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- اعلام حرمت برای برخی واجبات مانند روزه در صورت ضرر داشتن بر اساس قانون تنظیم‌کننده «لا ضرر و لا ضرار» است. ب- قوانین تنظیم‌کننده به مقررات اسلامی خاصیت انطباق و تحرک داده است. این قواعد بر همهٔ احکام و مقررات اسلامی تسلط دارند و مانند بازرسان عالی، احکام و مقررات را تحت نظر قرار می‌دهند و کنترل می‌کنند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها > قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا قوانین تنظیم‌کننده به مقررات اسلامی خاصیت انطباق و تحرک داده است نه به جامعهٔ اسلامی. قسمت دوم گزینه (۱)، قانون تنظیم‌کننده نمی‌باشد.

توضیح ایمان به آخرین پیامبر الهی ایمان به تمام پیامبران سابق است، زیرا همه آنان یک برنامه و هدف مشخص را دنبال و همه یکدیگر را تأیید کرده‌اند.

۱۳۹۸ **گزینه ۳** **☆☆☆☆☆**
تشبیه کار انبیای الهی به فروشندگان کالا به چند دینی منجر شده و تشبیه آنان به معلمان مدرسه به وحدانیت دین الهی منتهی می‌شود.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها ...

۱۳۹۹ **گزینه ۳** **☆☆☆☆☆**
الف- این سخن امام کاظم^(ع) به شاگرد برجسته‌ی خود هشام بن حکم: «ای هشام، خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آن که این بندگان در پیام الهی تعقل کنند...» به موضوع «شیوه هدایت خداوند» و همچنین به مفهوم «ابطال عقل و وحی» اشاره دارد. ب- بیت: «یکی خط است ز اول تا به آخر / بر او خلق جهان گشته مسافر»، به موضوع وحدانیت دین الهی اشاره دارد که منشأ آن، فطرت واحد بشر است. ج- حدیث ثقلین: «انّی تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی اهل بیته...»، بیانگر آن است که پس از رحلت رسول خدا^(ص)، امامان معصوم^(ع)، در کنار قرآن، دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» را بر عهده دارند.

تمرین تست‌زنی برای پاسخ دادن به این نوع تست، که قسمت اول و دوم آن مشابه و نزدیک به هم می‌باشند، بهتر است از قسمت سوم پاسخ دهیم. با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا این بیت، به مفهوم وحدانیت و یکی بودن دین الهی (وجود یک خط) اشاره دارد و به موضوع تعدد انبیای الهی و استمرار و پیوستگی در دعوت آنان اشاره ندارد.

۱۴۰۰ **گزینه ۳** **☆☆☆☆☆**
الف- وجود دو یا چند دین در یک زمان، نشانگر این است که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند و این کار به معنای سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از دستورات پیامبران گذشته است. ب- دو عبارت قرآنی: «فلن یقبل منه: پس هرگز از او قبول نمی‌شود» و «هو فی الآخرة من الخاسرین: او در قیامت از زیانکاران خواهد بود»، سرانجام و نتیجه کارسانی است که دینی بجز اسلام انتخاب کنند. ج- الف- به سبب این ویژگی‌های مشترک (فطرت)، خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته، تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است (قرب الهی)، برساند.

تمرین تست‌زنی برای پاسخ دادن به این تست، حتما دقت شود که قسمت دوم باید نادرست باشد. بر این اساس، گزینه‌های (۱) و (۲) که پاسخ صحیح را بیان کرده‌اند، نادرست می‌باشند. با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه (۴) نادرست است.

۱۴۰۱ **گزینه ۱** **☆☆☆☆☆**
الف- این عبارت: «پیامبران الهی سختی‌ها را تحمل می‌کردند تا خداپرستی، عدالت‌طلبی و کرامت‌های اخلاقی میان انسان‌ها جاودان بماند و گسترش یابد و شرک، ظلم و رذائل اخلاقی از بین برود»، بیانگر استمرار و پیوستگی در دعوت از دلایل تجدید نبوت‌ها می‌باشد. ب- این عبارت: «با ورود اسلام به سرزمین‌های دیگری مانند ایران، عراق، مصر و شام، نهضت علمی و فرهنگی بزرگی آغاز شد و دانشمندان و عالمان فراوانی ظهور کردند»، بیانگر «آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی»، به عنوان اولین دلیل «ختم نبوت» است. ج- این مصراع «در این ره انبیا چون ساریان‌اند»، بیانگر «استمرار و پیوستگی در دعوت»، از علل فرستادن پیامبران متعدد است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است. قسمت سوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا این مصراع بیانگر عوامل ختم نبوت نمی‌باشد.

۱۳۹۱ **گزینه ۱** **☆☆☆☆☆**
امروزه به جز قرآن کریم هیچ کتاب آسمانی دیگری وجود ندارد که بتوان گفت محتوای آن به طور کامل از جانب خداست و انسان‌ها آن را کم و زیاد نکرده‌اند و با اطمینان خاطر بتوان از آن پیروی کرد. بنابراین، تنها دینی که می‌تواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند اسلام است.
نکته طلایی دلیل اینکه تنها دینی که می‌تواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند اسلام است، حفظ قرآن کریم از تحریف می‌باشد.

۱۳۹۲ **گزینه ۴** **☆☆☆☆☆**
الف- مطابق آیه شریفه: «و من ینبغ غیر الاسلام دینا فلن یقبل منه و هو فی الآخرة من الخاسرین»، دو عبارت قرآنی: «فلن یقبل منه: پس هرگز از او قبول نمی‌شود» و «هو فی الآخرة من الخاسرین: او در قیامت از زیانکاران خواهد بود»، سرانجام و نتیجه کارسانی است که دینی بجز اسلام انتخاب کنند. ب- این آیه، بیانگر این مفهوم است که تنها دینی که می‌تواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند، اسلام است.
نکته طلایی تعبیر قرآنی: «خسر الذین و الآخرة ذلک هو الخسار المبین»، نتیجه بندگی خداوند از روی تردید است. (درس ۳ دوازدهم)

۱۳۹۳ **گزینه ۲** **☆☆☆☆☆**
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
نکته طلایی بر اساس این آیه، وظیفه پیروان پیامبران قبل، تبعیت از دین اسلام است و ادامه پیروی از دستورات پیامبران قبلی، مورد قبول خداوند نمی‌باشد.

۱۳۹۴ **گزینه ۳** **☆☆☆☆☆**
بر اساس آیه شریفه: «و من ینبغ غیر الاسلام دینا فلن یقبل منه و هو فی الآخرة من الخاسرین»، وظیفه پیروان پیامبران قبل، تبعیت از دین اسلام است و ادامه پیروی از دستورات پیامبران قبلی، مورد قبول خداوند نمی‌باشد.
سؤال خسران زندگان اخروی، کدام گروه از انسان‌ها هستند؟

۱۳۹۵ **گزینه ۱** **☆☆☆☆☆**
الف- برخی تصور می‌کنند پیامبران مانند فروشندگان کالا هستند که هر کدام برای خود فروشگاه‌های باز کرده و کالای خود را تبلیغ می‌کنند و مردم می‌توانند بین آن کالاها یکی را انتخاب نمایند. ب- در صورتی که پیامبران مانند معلمان یک مدرسه‌اند که پایه‌های مختلف تحصیلی را به ترتیب تدریس می‌کنند و هر کدام مطالب سال قبل را تکمیل می‌کنند. آنان همه یک برنامه و هدف مشخص را دنبال و همه یکدیگر را تأیید کرده‌اند.
نکته طلایی تشبیه پیامبران به فروشندگان کالا که مردم می‌توانند بین آنها یکی را انتخاب نمایند، به چند دینی می‌انجامد.

۱۳۹۶ **گزینه ۲** **☆☆☆☆☆**
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
نکته طلایی تشبیه پیامبران به معلمان یک مدرسه که همه یکدیگر را تأیید کرده‌اند، به وحدانیت دین الهی می‌انجامد.

۱۳۹۷ **گزینه ۴** **☆☆☆☆☆**
برخی تصور می‌کنند پیامبران مانند فروشندگان کالا هستند که هر کدام برای خود فروشگاه‌های باز کرده و کالای خود را تبلیغ می‌کنند و مردم می‌توانند بین آن کالاها یکی را انتخاب نمایند. در صورتی که پیامبران مانند معلمان یک مدرسه‌اند که پایه‌های مختلف تحصیلی را به ترتیب تدریس می‌کنند و هر کدام مطالب سال قبل را تکمیل می‌کنند. آنان همه یک برنامه و هدف مشخص را دنبال و همه یکدیگر را تأیید کرده‌اند. بنابراین، اگر کسی به آخرین پیامبر الهی ایمان بیاورد در واقع به تمام پیامبران سابق نیز ایمان آورده است.

گزینه ۴ ۱۴۰۶

پيام آيه شريفه: «و من يبتغ غير الاسلام دينا فلن يقبل منه و هو في الآخرة من الخاسرين»، اين است كه تنها ديني كه مي‌تواند مردم را به رستگاري دنيا و آخرت برساند، اسلام است، زيرا به جز قرآن كريم هيچ كتاب آسماني ديگري وجود ندارد كه بتوان گفت محتوای آن به طور كامل از جانب خداست و انسان‌ها آن را كم و زياد نكرده‌اند و با اطمینان خاطر بتوان از آن پيروي كرد.

دليل نادرستی ساير گزینه‌ها قسمت «الف»، پيام آيه ديگر اين درس است. قسمت «د»، پيام اين آيه نيست.

گزینه ۱ ۱۴۰۷

الف- «ايمان به عادلانه بودن نظام هستی»، از محورهای اصلی برنامه پیامبران الهی در عرصه اندیشه و ايمان است. ب- هر دو مورد: «ترك محرمات» و «كسب فضایل اخلاقی»، از محورهای اصلی برنامه پیامبران الهی در عرصه عمل است.

مقایسه «بنای نظام هستی براساس عدل»، از محورهای اصلی برنامه پیامبران الهی در عرصه اندیشه و ايمان است. ولی «بنای جامعه‌ای دينی براساس عدالت»، از محورهای اصلی برنامه پیامبران الهی در عرصه عمل است.

گزینه ۴ ۱۴۰۸

از بين عبارتهای مذکور، تنها سه عبارت قسمت‌های «ب»، «د» و «ه»، در خصوص علل ختم نبوت است. قسمت «ب»، بيانگر «پويایی و روزآمد بودن دين اسلام» از عوامل ختم نبوت است. قسمت «د»، بيانگر «وجود امام معصوم پس از پيامبر اکرم^(ص)» از عوامل ختم نبوت است. قسمت «ه»، بيانگر معصوم پس از پيامبر اکرم^(ص)» از عوامل ختم نبوت است. قسمت «د»، بيانگر «آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی» از عوامل ختم نبوت است.

دليل نادرستی ساير گزینه‌ها قسمت «الف»، بيانگر «استمرار و پيوستگی در دعوت»، از علل فرستادن پیامبران متعدد است. قسمت «ج»، به موضوع «فطرت مشترک، منشأ دين واحد»، اشاره دارد.

گزینه ۳ ۱۴۰۹

الف- مصراع دوم به اين حقيقت اشاره دارد كه پيامبر اسلام^(ص) دل‌های آماده را پيشوايي می‌كند (تصرف قلوب)، اين موضوع، به مقام ولايت معنوی ایشان اشاره دارد. مصراع اول بيت مورد سؤال، به مقام پيش‌رو بودن ایشان اشاره دارد، اين حقيقت، بيانگر الگو بودن آن حضرت است كه در آيه: «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ...» به آن اشاره شده است.

توضیح مصراع‌هایی كه به ولايت معنوی پيامبر^(ص) اشاره دارند: ۱- «شده او پيش و دل‌ها جمله در پی...» ۲- «دل رمیده ما را انيس و مونس شد...»

گزینه ۴ ۱۴۱۰

الف- بيت: «يكي خط است ز اول تا به آخر / بر او خلق جهان گشته مسافر»، تبیین‌گر وحدت تعاليم انبياء و دين واحد الهی است. ب- پيام آيه شريفه: «خداوند از دين همان را براي‌تان بيان كرد كه نوح را بدان سفارش نمود و آنچه را ما به تو وحی كرديم و به ابراهيم و موسى و عيسى توصيه نموديم، اين بود كه دين را به پا داريد و در آن تفرقه نكنيد»، اين است كه خداوند همان دينی را برای مسلمانان فرستاده است كه برای حضرت نوح^(ع) و ساير پیامبران نیز ارسال فرموده است، و اين مفهوم، حكایتگر وحدت تعاليم انبيا است.

دليل نادرستی ساير گزینه‌ها برخلاف سخن يهوديان و مسيحيان كه آنها حضرت ابراهيم^(ع) را پيرو دين خود معرفی می‌كردند، آيه گزینه (۱)، حضرت ابراهيم^(ع) نه يهودی بود و نه مسيحي، بلكه حق‌گرا (حنيف) و مسلمان (تسليم فرمان خدا) يعرّفی می‌كند. آيات گزینه‌های (۲) و (۳)، به وحدانيت دين الهی به دليل مطابقت با فطرت واحد بشر اشاره دارند.

گزینه ۲ ۱۴۰۲

از بين عبارتهای مذکور، تنها عبارت قسمت الف صحيح است. اين عبارت: «حرام بودن روزه در صورت ضرر داشتن آن برای مكلف»، بيانگر دومين دليل «پويایی و روزآمد بودن دين اسلام»، يعنی «وجود قوانين تنظيم‌کننده» است.

دليل نادرستی ساير گزینه‌ها قسمت «ب» نادرست است، زيرا داد و ستد با تنظيم قراردادهای بانکی بيانگر اولين دليل «پويایی و روزآمد بودن دين اسلام»، يعنی «توجه به نيازهای متغير، در عين توجه به نيازهای ثابت» است. قسمت «ج» نادرست است، زيرا کنترل مقررات اسلامی بيانگر دومين دليل «پويایی و روزآمد بودن دين اسلام»، يعنی «وجود قوانين تنظيم‌کننده» است. قسمت «د» نادرست است، زيرا كمبود نداشتن جامعه از نظر رهبری و هدايت بيانگر وجود امام معصوم پس از پيامبر اکرم^(ص) از دلایل ختم نبوت است. قسمت «ه» نادرست است، زيرا چگونگی تأمین امنيت از نيازهای متغير است نه ثابت.

گزینه ۳ ۱۴۰۳

الف- اين دو مورد: «ابتدایي بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه کتابت»، علت «تحريف تعليمات پيامبر پيشين» از علل فرستادن پیامبران متعدد است. ب- احتياج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای كه پاسخگوی نيازهايش باشد و سعادت او را تضمين كند، سبب شده است كه در طول تاريخ همواره شاهد ارائه برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد از جانب مكاتب بشری باشيم.

ج- اين تداوم و پيوستگی در دعوت سبب شد تا تعاليم الهی جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شود و دشمنان دين نتوانند آن را به راحتی کنار بگذارند.

دليل نادرستی ساير گزینه‌ها با توجه به توضيح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) همچنين قسمت دوم و سوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۴ ۱۴۰۴

الف- آيه شريفه: «قطعاً دين نزد خداوند، اسلام است و اهل كتاب در آن، راه مخالفت نپيوندند مگر پس از آن كه به حقانيت آن آگاه شدند، آن هم به دليل رشك و حسدی كه ميان آنان وجود داشت.» ج- آيه شريفه: «ابراهيم نه يهودی بود و نه مسيحي؛ بلكه يكتاپرست (حق‌گرا) و مسلمان بود.» «از بين عبارتهای مذکور، تنها عبارتهای دو قسمت الف و ج با هم تناسب دارند.

دليل نادرستی ساير گزینه‌ها قسمت «ب» نادرست است، زيرا مطابق آيه شريفه: «خداوند از دين، همان را براي‌تان بيان كرد كه نوح را بدان سفارش نمود و آنچه را ما به تو وحی كرديم و به ابراهيم و موسى و عيسى توصيه نموديم اين بود كه دين را به پا داريد و در آن تفرقه نكنيد»، به پا داشتن دين و عدم تفرقه در آن، دستور خداوند به پيامبران صاحب شريعت و اولوا العزم است. قسمت «د» نادرست است، زيرا هدايت خداوند از مسير دو ويژگی عقل و اختيار می‌گذرد. قسمت «ه» نادرست است، زيرا اسلام نام برنامه کلی همه پیامبران الهی است نه فقط آخرين پيامبر الهی.

گزینه ۲ ۱۴۰۵

الف- اين دو مورد: «ابتدایي بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه کتابت»، علت «تحريف تعليمات پيامبر پيشين» از علل فرستادن پیامبران متعدد است. ب- اين عبارت: «با انجام واجبات دين و ترك حرام‌های آن، خداوند را عبادت و بندگی كند»، از محورهای اصلی برنامه پیامبران در عرصه عمل است. ج- انطباق و تحرك دادن به مقررات اسلامی، بيانگر «وجود قوانين تنظيم‌کننده» از ويژگی‌های دين اسلام است كه باعث پويایی و روزآمد بودن دين اسلام از عوامل ختم نبوت است.

دليل نادرستی ساير گزینه‌ها با توجه به توضيح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و همچنين قسمت سوم گزینه (۴) نادرست است.

۱۴۱۶ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- مطابق آیه: «وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ» و هر کس که دینی جز اسلام اختیار کند هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زبان کاران خواهد بود.» برگزیدن دینی جز اسلام، مورد قبول خداوند نیست و موجب زیان اخروی می‌شود.

مقایسه انواع زبان کاری: ۱- «لَنْ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ»: زبان فراگیر در نتیجه از دست دادن عمر ۲- «وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ»: زبان اخروی در نتیجه دین طلبی غیر اسلامی ۳- «خُسْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانِ الْمُبِينُ»: زبان آشکار در دنیا و آخرت در نتیجه عبادت خدا از روی تردید (درس ۳ دوازدهم)

۱۴۱۷ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- همه پیامبران یک برنامه و هدف مشخص را دنبال و همه یکدیگر را تأیید کرده‌اند. بنابراین، اگر کسی به آخرین پیامبر ایمان بیاورد، در واقع به تمام پیامبران سابق نیز ایمان آورده است.

توضیح دین واحد الهی = وحدت تعالیم اصلی انبیا = دین را برپا دارید و در آن تفرقه نکنید. از آنجا که انبیا وحدت هدف و غایت داشتند و مؤید و مصدق و مکمل هم بوده‌اند، ایمان به پیامبر اسلام در حکم ایمان به همه انبیای الهی است.

۱۴۱۸ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- به سبب این ویژگی‌های مشترک فطری، خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته، تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است (قرب الهی)، برساند. ب- این برنامه، اسلام نام دارد که به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند است. در این برنامه از انسان خواسته می‌شود تا با اندیشه در خود و جهان هستی، به ایمان قلبی دست یابد. ایمان به خدای یگانه و دوری از شرک و ...

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست مفهومی و دشوار است. برای پاسخ دادن به آن، با در نظر گرفتن صورت سؤال، باید به حذف گزینه‌های نادرست پرداخت. گزینه (۲) از نظر علمی نادرست است، زیرا انسان به سبب ویژگی‌های فطری مشترک به کمال مشترکی که در خلقت خود اوست، می‌رسد نه مخلوقات جهان. گزینه (۳)، بی‌ربط و درخواست خدا از اهل ایمان نمی‌باشد. مفهوم گزینه (۴)، عمل به احکام الهی تمام انبیا است که این مورد نیز درخواست خداوند از اهل ایمان نمی‌باشد.

۱۴۱۹ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- روایت نبوی: «امرنا ان نكلم الناس على قدر عقولهم»، به دومین دلیل تعدد انبیای الهی یا تجدید نبوت‌ها، یعنی «رشد تدریجی سطح فکر مردم» اشاره دارد.

ب- براساس این حدیث، هر پیامبری که مبعوث می‌شد، درباره توحید، معاد، عدالت، عبادت خداوند و مانند آن (اصول ثابت دین الهی یا محورهای اصلی دعوت پیامبران) سخن گفته، اما بیان او در سطح فهم و درک مردم زمان خود بوده است.

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست مفهومی و متوسط است. برای پاسخ دادن به آن، باید با در نظر گرفتن مفهوم حدیث مورد سؤال، به حذف گزینه‌های نادرست پرداخت. گزینه (۲) از نظر علمی نادرست است، زیرا مبعوث شدن پیامبر جدید، به صورت ابدی نبوده و با ختم نبوت پایان یافت. گزینه (۳) نادرست است، زیرا سخن گفتن متناسب با فهم و اندیشه انسان‌های هر دوران، نشان‌دهنده «رشد تدریجی سطح فکر مردم» است نه «تحریف تعلیمات قبلی». گزینه (۴)، بیانگر «رشد تدریجی سطح فکر مردم» و مفهوم حدیث مورد سؤال نمی‌باشد.

۱۴۱۱ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

ج- به علت ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه کتابت، تعلیمات انبیا به تدریج فراموش می‌شد، یا به گونه‌ای تغییر می‌یافت که با اصل آن متفاوت می‌شد؛ بر این اساس، پیامبران بعدی می‌آمدند و تعلیمات اصیل و صحیح را بار دیگر برای مردم بیان می‌کردند. د- حدیث: «نحن معاشر الانبياء امرنا ان نكلم الناس على قدر عقولهم»، بیانگر این حقیقت است که به دلیل رشد تدریجی سطح فکر و اندیشه بشر در طول زمان، لازم بود تا در هر عصر و دوره‌ای پیامبران جدیدی مبعوث شوند تا همان اصول ثابت دین الهی را درخور فهم و اندیشه انسان‌های دوران خود بیان کنند و متناسب با درک آنان سخن گویند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول «الف»، بیانگر استمرار و پیوستگی در دعوت و قسمت اول «ب»، بیانگر تحریف تعلیمات پیامبر پیشین است.

۱۴۱۲ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

در عصر نزول قرآن، با اینکه مردم حجاز سطح فرهنگی پایینی داشتند، آمادگی فکری و فرهنگی جوامع مختلف به میزانی بود که می‌توانست کامل‌ترین برنامه زندگی را دریافت و حفظ کند. با ورود اسلام به سرزمین‌های دیگری مانند ایران، عراق، مصر و شام نهضت علمی و فرهنگی بزرگی آغاز شد و دانشمندان و عالمان فراوانی ظهور کردند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه (۲)، به «حفظ قرآن کریم از تحریف» ولی قسمت دوم آن به «وجود امام معصوم پس از پیامبر اکرم (ص)» اشاره دارد. قسمت اول گزینه (۳)، به «آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی» ولی قسمت دوم آن به «وجود امام معصوم پس از پیامبر اکرم (ص)» اشاره دارد. قسمت اول گزینه (۴)، به «پویایی و روزآمد بودن دین اسلام» ولی قسمت دوم آن به «حفظ قرآن کریم از تحریف» اشاره دارد.

۱۴۱۳ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- عبارت: «این کتاب نیازی به تصحیح ندارد»، مربوط به حفظ قرآن کریم از تحریف است. ب- عبارت: «ویژگی‌های دین اسلام که پاسخگوی نیازهای بشر می‌باشد»، در حیطه پویایی و روزآمد بودن اسلام می‌باشد. ج- جمله: «آمادگی فکری جوامع به میزانی بود که می‌توانست کامل‌ترین برنامه زندگی را دریافت کند»، مربوط به آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها برای پاسخ دادن به تست‌های چند قسمتی، فقط باید پس از حذف گزینه‌های نادرست، پاسخ صحیح را انتخاب نمود. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

۱۴۱۴ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- با توجه به آیه: «وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ»، طلب دینی غیر از اسلام (بی‌تغییر غیر اسلام) = طلب دینی غیر از اسلام) عامل زیانکاری انسان است. ب- با توجه به سوره: «وَالْعَصْرُ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ»، همه انسانها زیانکارند به جز کسانی که ایمان دارند و عمل صالح انجام می‌دهند و یکدیگر را به حق و صبر سفارش می‌کنند. (ترکیبی با درس ۱ سال یازدهم)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است.

۱۴۱۵ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- نیازهای امنیت، عدالت، داد و ستد با دیگران، تشکیل خانواده، تعلیم و تربیت و حکومت، نیازهای ثابت هستند. تمام نیازهای ثابت، دارای قوانین ثابت و مشخص هستند. ب- هر وقت به چگونگی و شیوه برآوردن نیاز ثابت بپردازیم، با نیاز متغیر مواجه هستیم، مانند داد و ستد که یک نیاز ثابت است ولی چگونگی داد و ستد یک نیاز متغیر است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها چون تمام نیازهای مطرح شده، بدون اشاره به چگونگی و شیوه برآوردن آنها مطرح شده‌اند، نیازهای ثابت با قانون ثابت هستند، بر این اساس، سایر گزینه‌ها نادرست است.

۱۴۲۴ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
الف- آیه شریفه: «خداوند از دین همان را برایتان بیان کرد که نوح را بدان سفارش نمود، و آنچه را ما به تو وحی کردیم و به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه نمودیم، این بود که دین را به پا دارید، و در آن تفرقه نکنید.» بیانگر وحدانیت و یکی بودن دین الهی است. ب- به سبب ویژگی‌های مشترک فطری (علت)، خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته، تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است (قرب الهی)، برساند. این برنامه، اسلام نام دارد که به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند است.

تحلیل تست ۱۴۰۰ < این تست، یک تست مفهومی و دشوار است. برای پاسخ دادن به آن، باید با در نظر گرفتن منظور سؤال، به حذف گزینه‌های نادرست پرداخت. گزینه (۱)، علت یکی بودن و وحدانیت دین الهی نمی‌باشد. گزینه (۳) از نظر علمی نادرست است، زیرا تعالیم انبیا در برخی احکام فرعی، متناسب با زمان و سطح آگاهی مردم و نیازهای هر دوره تفاوت‌هایی با یکدیگر داشته است. گزینه (۴) نادرست است، زیرا دین اسلام راه و روشی است که خداوند برای زندگی انسان‌ها برگزیده است و به همه پیامبران فرمان داده است تا همان دین را در میان مردم تبلیغ کنند و راه تفرقه در پیش نگیرند.

۱۴۲۵ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
این سخن پیامبر اسلام(ص): «نحن معاشر الانبياء امرنا ان نكلم الناس على قدر عقولهم»، به دومین دلیل تعدد انبیای الهی یا تجدید نبوت‌ها، یعنی «رشد تدریجی سطح فکر مردم» اشاره دارد.

تحلیل تست ۹۹ < این تست، یک تست متوسط از این درس است که با مطالعه صحیح گزینه‌ها و حذف گزینه‌های نادرست، با اندکی دقت می‌توان گزینه صحیح را تشخیص داد. گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا این حدیث، به علل فرستادن پیامبران متعدد اشاره دارد نه به ختم نبوت. گزینه (۴) نادرست است، زیرا آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی از علل ختم نبوت است نه از علل فرستادن پیامبران متعدد.

۱۴۲۶ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
الف- «برخورداری انسان از تفکر و قدرت اختیار»، از ویژگی‌های فطری انسان است. ب- این چهار مورد: ۱- خدای یگانه و دوری از شرک (اصل توحید) ۲- فرستادگان الهی و راهنمایان دین (اصل نبوت و امامت) ۳- سرای آخرت، و پاداش و حسابرسی عادلانه (اصل معاد) ۴- عادلانه بودن نظام هستی، از محورهای اصلی برنامه پیامبران در حیطه اندیشه و ایمان است که باعث ارزانی داشتن یک دین و برنامه کلی خداوند به انسان شده است. ج- با توجه به آیات شریفه: «والعصر، إن الإنسان لفي خسر، إلا الذين آمنوا و عملوا الصالحات و تواصلوا بالحق و تواصلوا بالصبر»، راه خروج از خسران اتلاف عمر عمل به این دستورالعمل قرآنی: «آمنوا و عملوا الصالحات و تواصلوا بالحق و تواصلوا بالصبر» است.

تحلیل تست ۹۹ < این تست، یک تست ترکیبی جدید است که برای اولین بار در کنکور ۹۹ طرح شده است. برای پاسخ دادن به آن، باید از روش حذف گزینه استفاده نمود. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) نادرست است.

۱۴۲۷ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
الف- این عبارت: «انسان‌ها به دنبال زیبایی‌ها، خوبی‌ها و کمالات نامحدودند.» از ویژگی‌های فطری انسان است. ب- در برنامه کلی همه انبیای الهی که اسلام نامیده شده است، ایمان به فرستادگان الهی و راهنمایان دین از انسان خواسته می‌شود. ج- پیامبر اکرم(ص) فرموده است: «لَا ضَرَّ وَ لَا ضَرَّاءَ فِي الْإِسْلَامِ - اسلام با ضرر دیدن و ضرر رساندن مخالف است.»، این سخن به صورت یک قاعده (قانون تنظیم کننده) درآمده و بسیاری از مقررات اسلامی را کنترل می‌کند.

تحلیل تست ۹۹ < برای پاسخ دادن به این تست ترکیبی جدید، باید از روش حذف گزینه استفاده نمود. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) و قسمت سوم گزینه (۴) نادرست است.

۱۴۲۰ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
الف- آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید نشانگر این است که بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای مردم باشد. ب- دو عبارت قرآنی: «فلن یقبل منه: پس هرگز از او قبول نمی‌شود» و «هو فی الآخرة من الخاسرین: او در قیامت از زیانکاران خواهد بود.»، سرانجام و نتیجه کارکنانی است که دینی بجز اسلام انتخاب کنند (و من یتبع غیر الاسلام دینا).

تحلیل تست ۱۴۰۰ < این تست، یک تست متوسط و حفظی از متن و آیه است. برای پاسخ دادن به آن، با در نظر گرفتن قسمت اول یا دوم سؤال، به حذف گزینه‌های نادرست می‌پردازیم. قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴)، بیانگر وجود دو یا چند دین در یک زمان است. قسمت دوم گزینه (۱)، نتیجه بندگی خداوند از روی تردید است.

۱۴۲۱ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
الف- وقتی از فطرت انسان سخن می‌گوییم، منظور آفرینش خاص انسان و ویژگی‌هایی است که خداوند در اصل آفرینش وی قرار داده است و انسان‌ها با این ویژگی‌های خاص شناخته می‌شوند. ب- به سبب این ویژگی‌های مشترک فطری (علت)، خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته، تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است (قرب الهی)، برساند. این برنامه، اسلام نام دارد که به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند است. (معلول)

تحلیل تست ۱۴۰۰ < این تست، یک تست مفهومی و دشوار است. برای پاسخ دادن به آن، با در نظر گرفتن صورت سؤال، باید به حذف گزینه‌های نادرست پرداخت. گزینه (۱)، علت یکی بودن دین الهی را بیان نمی‌کند. گزینه (۲) از نظر علمی نادرست است، زیرا در اصول دعوت انبیا تفاوتی وجود ندارد و تنها در برخی از احکام فرعی آنها تفاوت است. گزینه (۳) از نظر علمی نادرست است، زیرا عمل به احکام الهی جزء اصول فطری مشترک نمی‌باشد.

۱۴۲۲ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

تحلیل تست ۱۴۰۰ < این تست، یک تست حفظی از متن درس است. برای پاسخ دادن به آن، باید با یاد آوردن توضیح بالا، به حذف گزینه‌های نادرست پرداخت. گزینه (۱) به دومین دلیل تعدد انبیای الهی، یعنی «رشد تدریجی سطح فکر مردم» اشاره دارد. گزینه (۲) به اولین دلیل تعدد انبیای الهی، یعنی «استمرار و پیوستگی در دعوت» اشاره دارد. با توجه به توضیح بالا، گزینه (۴)، علت وحدانیت دین الهی را بیان نمی‌کند.

۱۴۲۳ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
پیامبران الهی با ایمان استوار و تلاش بی‌مانند، در طول زمان‌های مختلف دین الهی را تبلیغ می‌کردند. آنان سختی‌ها را تحمل می‌کردند تا خداپرستی، عدالت‌طلبی و کرامت‌های اخلاقی میان انسان‌ها جاودان بماند و گسترش یابد شرک، ظلم و رذائل اخلاقی از بین برود. این تداوم سبب شد تا تعالیم الهی جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شود و دشمنان دین نتوانند آن را به راحتی کنار بگذارند.

تحلیل تست ۱۴۰۰ < این تست، یک تست مفهومی از متن درس است. برای پاسخ دادن به آن، پس از درک این مفهوم که صورت سؤال به اولین دلیل تعدد انبیای الهی، یعنی «استمرار و پیوستگی در دعوت» اشاره دارد، باید پس از حذف گزینه‌های نادرست، پاسخ صحیح را انتخاب نمود. گزینه (۲) به دومین دلیل تعدد انبیای الهی، یعنی «رشد تدریجی سطح فکر مردم» اشاره دارد. گزینه (۳) از نظر علمی نادرست است، زیرا رشد علمی انسان‌ها وظیفه پیامبران نبوده و این امر توسط آنان صورت نمی‌گرفته است. گزینه (۳) از نظر علمی نادرست است، زیرا استمرار و پیوستگی در دعوت و تحمل سختی‌ها و دشواری‌ها توسط تمامی انبیای الهی بوده است نه فقط توسط پیامبر اسلام(ص).

تحلیل تست ۹۸ این تست، یک تست حفظی و از متن درس طرح شده است. برای پاسخ دادن به این نوع تست، باید متن درس را حفظ نمود و پس از حذف گزینه‌های نادرست، گزینه صحیح را انتخاب نمود. قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، به دومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد اشاره دارد. قسمت دوم گزینه (۱)، به سومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یعنی «تحریف تعلیمات پیامبر پیشین» اشاره دارد.

۱۴۳۳ **گزینه ۱** با استناد به آیه شریفه: «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نیمودند مگر پس از آن که به حقایق آن آگاه شدند، آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت»، مسیحیان و یهودیان در دین اسلام اختلاف کردند، به دلیل حسدی که میان آنان وجود داشت.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، چراکه مطابق آیه، اهل کتاب پس از آگاهی از حقایق دین خدا، از روی حسادت اختلاف ایجاد کردند. در آیه گزینه (۳)، از علت اختلاف اهل کتاب در دین خدا سخن به میان نیامده است.

۱۴۳۴ **گزینه ۳** «استمرار و پیوستگی در دعوت» یا «تبلیغ دین الهی در طول زمان‌های مختلف»، سبب شد تا تعالیم الهی جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شود و دشمنان دین نتوانند آن را به راحتی کنار بگذارند.

نکته طلایی دلیل جاودان ماندن خداپرستی، عدالت‌طلبی و کرامت‌های اخلاقی میان انسان‌ها و گسترش یافتن آنها، تبلیغ دین الهی در طول زمان‌های مختلف توسط انبیای الهی بوده است.

۱۴۳۵ **گزینه ۳** الف- دومین دلیل پیامبران متعدد، رشد تدریجی فکر و اندیشه و امور مربوط به آن، مانند دانش و فرهنگ می‌باشد. از این رو، لازم بود تا در هر عصر و دوره‌ای پیامبران جدیدی مبعوث شوند تا همان اصول ثابت دین الهی را درخور فهم و اندیشه انسان‌های دوران خود بیان کنند و متناسب با درک آنان سخن گویند.

ب- این فرمایش رسول اکرم (ص): «أنا معاشر الانبياء امرنا ان نكلّم الناس علی قدر عقولهم»، به دومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یعنی «رشد تدریجی سطح فکر مردم» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲)، به سومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یعنی «تحریف تعلیمات پیامبر پیشین» اشاره دارد. آیه گزینه (۴)، به بیان علت و فلسفه ارسال انبیا اشاره دارد.

۱۴۳۶ **گزینه ۳** این فرمایش رسول اکرم (ص): «أنا معاشر الانبياء امرنا ان نكلّم الناس علی قدر عقولهم»، بیانگر «رشد تدریجی سطح فکر مردم»، به عنوان دومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یا تجدید نبوت‌ها می‌باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها براساس این سخن پیامبر اسلام (ص)، میزان درک و فهم انسان‌های هر زمان، تأثیرگذار در سطح تعلیمات انبیا است.

۱۴۳۷ **گزینه ۲** «استمرار و پیوستگی در دعوت» یا «تبلیغ دین الهی در طول زمان‌های مختلف»، سبب شد تا تعالیم الهی جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شود و دشمنان دین نتوانند آن را به راحتی کنار بگذارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها سایر گزینه‌ها به دومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد، یعنی «رشد تدریجی سطح فکر مردم» اشاره دارند.

۱۴۲۸ **گزینه ۱** بیت: «شده او پیش و دل‌ها جمله در پی / گرفته دست جان‌ها دامن وی»، بیانگر ختم نبوت است.

ب- این سخن پیامبر اکرم (ص): «لا ضررَ و لا ضرارَ فی الإسلام - اسلام با ضرر دیدن و ضرر رساندن مخالف است»، یک قانون تنظیم‌کننده و بیانگر دومین ویژگی دین اسلام است که سبب پویایی و روزآمد بودن آن شده است.

تحلیل تست ۹۹ قسمت اول این تست، مفهومی و دشوار است. قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است، زیرا این بیت، به سخت‌کوشی رسول اکرم (ص) در هدایت مردم اشاره ندارد.

۱۴۲۹ **گزینه ۲** الف- سومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد، «تحریف تعلیمات پیامبر پیشین» است. ب- به علت «ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی» و «عدم توسعه کتابت» تعلیمات انبیا به تدریج فراموش می‌شد، یا به گونه‌ای تغییر می‌یافت که با اصل آن متفاوت می‌شد بر این اساس، پیامبران بعدی می‌آمدند و تعلیمات اصیل و صحیح را بار دیگر برای مردم بیان می‌کردند.

تحلیل تست ۹۸ قسمت اول تست، متوسط و حفظی است. قسمت دوم مفهومی بوده و لازمه پاسخ دادن به آن حفظ عبارت کتاب و همچنین درک مفهوم آن است. قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است، زیرا در «رشد تدریجی سطح فکر مردم»، آموزش تدریجی مطرح است نه فراموش شدن تدریجی. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا تغییر در اصول باعث آمدن پیامبر بعدی می‌شد نه باعث تغییر در فروع.

۱۴۳۰ **گزینه ۴** الف- وجود دو یا چند دین در یک زمان، نشانگر این است که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند و این کار به معنای سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از دستورات پیامبران گذشته است. ب- بر اساس آیه شریفه: «و من یتبع غیر الاسلام دینا فلن یقبل منه و هو فی الآخرة من الخاسرین»، وظیفه پیروان پیامبران قبل، تبعیت از دین اسلام است و ادامه پیروی از دستورات پیامبران قبلی، مورد قبول خداوند نمی‌باشد.

تحلیل تست ۹۸ این تست، یک تست متوسط است. قسمت اول آن کاملاً حفظی است و قسمت دوم آن هم متوسط است. برای پاسخ دادن به این تست، حفظ متن کتاب کافی می‌باشد. مطابق توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است. آیه گزینه (۳)، به پذیرش ولایت الهی و دوری از حکومت طاغوت اشاره دارد.

۱۴۳۱ **گزینه ۴** مطابق آیه شریفه: «و من یتبع غیر الاسلام دینا فلن یقبل منه و هو فی الآخرة من الخاسرین»، دو عبارت قرآنی: «فلن یقبل منه: پس هرگز از او قبول نمی‌شود» و «هو فی الآخرة من الخاسرین: او در قیامت از زیانکاران خواهد بود»، سرانجام و نتیجه کار کسانی است که دینی به‌جز اسلام انتخاب کنند.

تحلیل تست ۹۸ برای پاسخ دادن به این تست مفهومی، علاوه بر فراگرفتن پیام‌های آیه، باید متن آن آیه را به صورتی حفظ باشید که با مشاهده قسمتی از آیه، کل آن آیه و پیام‌های آن را به خاطر آورید. با در نظر گرفتن متن آیه و پیام بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

۱۴۳۲ **گزینه ۳** پیامبران الهی با ایمان استوار و تلاش بی‌مانند، در طول زمان‌های مختلف دین الهی را تبلیغ می‌کردند. آنان سختی‌ها را تحمل می‌کردند تا خداپرستی، عدالت‌طلبی و کرامت‌های اخلاقی میان انسان‌ها جاودان بماند و گسترش یابد شرک، ظلم و رذائل اخلاقی از بین برود. این تداوم سبب شد تا تعالیم الهی جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شود و دشمنان دین نتوانند آن را به راحتی کنار بگذارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها > ...

گزینه ۴ ۱۴۴۵

آیه شریفه: «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نیمودند مگر پس از آن که به حقانیت آن آگاه شدند...»، بیانگر این حقیقت است که به سبب ویژگی‌های مشترک (فطری)، خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است، برساند. این برنامه اسلام نام دارد که به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند است.

روش تست‌زدن > این تست، یک تست مفهومی و دشوار است و در نگاه اول تمامی گزینه‌ها بیانگر یکی بودن دین الهی است. با اندکی دقت در صورت سؤال و توجه به عبارت «ملازم با عنایت خداوند، در قرار دادن یک برنامه کلی برای دستیابی به هدف مشترک»، ما را این مفهوم سوق می‌دهد که برنامه کلی انبیا و مورد عنایت خداوند اسلام نام دارد که به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند است.

گزینه ۳ ۱۴۴۶

الف- لازمه ماندگاری یک پیام، تبلیغ دائمی و مستمر آن است. ب- همه پیامبران الهی، مردم را به این امور (محورهای اصلی در حیطه اندیشه و عمل) فرا خوانده‌اند. به همین دلیل، محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان است و در واقع همه آنها یک دین آورده‌اند. تعالیم انبیا در برخی احکام فرعی، تفاوت‌هایی با یکدیگر داشته است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها > با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا به سبب ویژگی‌های مشترک فطری خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته، تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است (قرب الهی)، برساند. این برنامه، اسلام نام دارد که به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند است.

گزینه ۴ ۱۴۴۷

الف- آیه شریفه: «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نیمودند مگر پس از آن که به حقانیت آن آگاه شدند، آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت.»، بیانگر این حقیقت است که اهل کتاب اختلاف نکردند مگر بعد از آن که از حقیقت آگاه شدند. ب- براساس این آیه، مسیحیان و یهودیان به دلیل حسدی که میان آنان وجود داشت، در دین اسلام اختلاف کردند و چند دینی ایجاد کردند. ج- وجود دو یا چند دین در یک زمان، نشانگر این است که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند و این کار به معنای سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از دستورات پیامبران گذشته است.

تمرین تست‌زنی > بهترین روش برای پاسخ دادن به تست‌های چند قسمتی، استفاده از روش حذف گزینه‌های نادرست است. قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) است. قسمت سوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید نشانگر این است که بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای مردم باشد.

گزینه ۳ ۱۴۴۸

حدیث: «إنا معاشر الانبياء امرنا ان نكلم الناس على قدر عقولهم»، به دومین دلیل تعدد انبیای الهی یا تجدید نبوت‌ها، یعنی «رشد تدریجی سطح فکر مردم» اشاره دارد. براساس این سخن پیامبر اسلام (ص)، میزان درک و فهم انسان‌های هر زمان، تأثیرگذار در سطح تعلیمات انبیا است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها > گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا رسالت انبیای الهی، بیان همان اصول ثابت دین الهی درخور فهم و اندیشه انسان‌های دوران خود و سخن گفتن متناسب با درک آنان است، نه رشد عقلی دادن انسان‌ها. گزینه (۱)، خیلی کلی است.

گزینه ۳ ۱۴۳۸

با استناد به آیه شریفه: «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نیمودند مگر پس از آن که به حقانیت آن آگاه شدند، آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت.»، مسیحیان و یهودیان در دین اسلام اختلاف کردند، به دلیل حسدی که میان آنان وجود داشت.

توضیح > تنها راه گرفتار نشدن به گزینه‌های دشوار این تست، تسلط بر متن و پیام آیه می‌باشد.

گزینه ۲ ۱۴۳۹

آنجا که به علت «ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی» و «عدم توسعه کتابت» تعلیمات انبیا به تدریج فراموش می‌شد، یا به گونه‌ای تغییر می‌یافت که با اصل آن متفاوت می‌شد بر این اساس، پیامبران بعدی می‌آمدند و تعلیمات اصیل و صحیح را بار دیگر برای مردم بیان می‌کردند.

روش تست‌زدن > برای پاسخ دادن به این تست، که صورت سؤال و گزینه‌های نامفهومی دارد، باید به مطالعه دقیق صورت سؤال و دقت در کلمات کلیدی آن (کلمه تحریف در این سؤال) و منظور طراح سؤال را فهمیده و سپس به انتخاب گزینه صحیح اقدام نمایید.

گزینه ۲ ۱۴۴۰

تعیین امام معصوم از طرف خداوند سبب شد که مسئولیت‌های پیامبر، به جز دریافت وحی ادامه یابد و جامعه کمبودی از جهت رهبری و هدایت نداشته باشد. چراکه مجموعه معارف و احکام موجود در قرآن و سیره و سنت پیشوایان معصوم می‌تواند پاسخ‌گوی انسان، در هر زمان باشد.

نکته طلایی > پس از اعلام ختم نبوت توسط خداوند، دریافت و ابلاغ وحی برای همیشه پایان یافت و مسئولیت امامان معصوم^(ع)، مرجعیت دینی و ولایت ظاهری است.

گزینه ۴ ۱۴۴۱

آیه شریفه: «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نیمودند مگر پس از آن که به حقانیت آن آگاه شدند، آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت.»، بیانگر این حقیقت است که تمام انبیای الهی انسان‌ها را به یک دین واحد دعوت کرده‌اند. براساس این آیه، مسیحیان و یهودیان به دلیل حسدی که میان آنان وجود داشت، در دین اسلام اختلاف کردند و چند دینی ایجاد کردند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها > با توجه به این توضیح سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۴ ۱۴۴۲

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها > ...

گزینه ۱ ۱۴۴۳

آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی، زمینه‌ساز ختم نبوت است و صیانت قرآن از تندباد دیرینه تحریف، معلول عنایت الهی بود که مهر جاودانگی را بر آن، قرار داد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها > ...

گزینه ۴ ۱۴۴۴

الف- از دقت در آیه شریفه: «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نیمودند مگر پس از آن که به حقانیت آن آگاه شدند، آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت.»، ریشه پیدایش ادیان مختلف، رشک و حسد مسیحیان و یهودیان با وجود آگاهی از حقانیت دین خدا معرفی شده است. ب- اگر بگوییم «هر پیامبری دین الهی را متناسب با زبان خاص برای مردم زمان خود تبلیغ می‌کند»، به دومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یعنی «رشد تدریجی سطح فکر مردم» اشاره کرده‌ایم.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، ویژگی قوانین تنظیم‌کننده است.

گزینه ۱ ۱۴۵۵

سومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد، «تحریف تعلیمات پیامبر پیشین» است. به علت «ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی» و «عدم توسعه کتابت» تعلیمات انبیا به تدریج فراموش می‌شد، یا به گونه‌ای تغییر می‌یافت که با اصل آن متفاوت می‌شد بر این اساس، پیامبران بعدی می‌آمدند و تعلیمات اصیل و صحیح را بار دیگر برای مردم بیان می‌کردند.

راه تشخیص علت از معلول { علت تقدم وجودی بر معلول دارد و همیشه قبل از معلول وجود دارد و علت است که به معلول وجود می‌بخشد. بنابراین، دو پدیده وقتی با عنوان علت و معلول در کنار هم قرار می‌گیرند، هر کدام اول وجود داشته باشد علت است و آن چیزی که بعدا به وجود آمده معلول است. مانند کرونا و عفونت ریه.

گزینه ۳ ۱۴۴۹

الف- تعدد پیامبران به معنای تعدد در شریعت است چراکه دین الهی واحد است. ب- آمدن پیامبران متعدد برای این بوده است که پیامبران دین الهی را درخور فهم و اندیشه‌های دوران خود بیان کنند. ج- رسول اکرم (ص) در این مورد می‌فرماید: «إنا معاشر الانبياء امرنا ان نكلم الناس على قدر عقولهم»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا تعدد پیامبران به معنای تعدد در دین نیست چرا که به سبب ویژگی‌های مشترک فطری، خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته، تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است (قرب الهی)، برساند. قسمت سوم گزینه (۱)، یک آیه است نه یک حدیث.

گزینه ۴ ۱۴۵۰

الف- در آیه شریفه: «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نپیمودند مگر پس از آن که به حقانیت آن آگاه شدند، آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت.»، ریشه پیدایش ادیان مختلف، رشک و حسد مسیحیان و یهودیان با وجود آگاهی از حقانیت دین خدا معرفی شده است. ب- پیدایش ادیان مختلف مورد قبول قرآن نیست چرا که به سبب ویژگی‌های مشترک فطری، خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته، تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است (قرب الهی)، برساند. این برنامه، اسلام نام دارد که به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۴ ۱۴۵۱

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
روش تست‌زدن { با به یاد آوردن ادامه آیه و پیام اصلی آن، سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۲ ۱۴۵۲

حدیث: «إنا معاشر الانبياء امرنا ان نكلم الناس على قدر عقولهم»، به دومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یا تجدید نبوت‌ها، یعنی «رشد تدریجی سطح فکر مردم» اشاره دارد. براساس این سخن پیامبر اسلام (ص)، تعدد انبیا معلول رشد تدریجی سطح فکر اقوام و جوامع بوده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است، زیرا این حدیث به وحدت دعوت انبیای الهی اشاره ندارد. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

گزینه ۳ ۱۴۵۳

حدیث: «إنا معاشر الانبياء امرنا ان نكلم الناس على قدر عقولهم»، به دومین دلیل تعدد انبیای الهی یا تجدید نبوت‌ها، یعنی «رشد تدریجی سطح فکر مردم» اشاره دارد. براساس این سخن پیامبر اسلام (ص)، پایین بودن سطح درک و فهم انسان‌های هم زمان با نبوت رسولان علت تعدد انبیای الهی بوده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، به هیچ‌یک از دلایل فرستادن پیامبران متعدد اشاره ندارد. گزینه (۲)، به سومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یعنی «تحریف تعلیمات پیامبر گذشته» اشاره دارد. گزینه (۴)، به اولین دلیل فرستادن پیامبران متعدد یعنی «استمرار و پیوستگی در دعوت» اشاره دارد.

گزینه ۱ ۱۴۵۴

نیازهای ثابت و پایدار انسانی در همه زمان‌ها برای بشر وجود داشته است و از بین نمی‌روند. دین اسلام برای هر کدام از این نیازها قوانین ثابت و مشخصی دارد. این نیازها در احکام ضروری اسلام به صورت واجبات و محرمات به‌ظهور می‌رسد.

گزینه ۴ ۱۴۶۰

مطابق خواست خداوند دین آخرین پیامبر الهی برای مردم تمامی دوران‌ها تا روز قیامت خواهد بود. همچنین معجزه آخرین پیامبر الهی باید به گونه‌ای باشد که: مردم زمان خودش به معجزه بودن آن اعتراف کنند و آن را فوق توان بشری بدانند و آیندگان هم معجزه بودن آن را تأیید کنند. از این رو، خداوند معجزه اصلی پیامبر اکرم (ص) را قرآن کریم قرار داد؛ معجزه‌ای از جنس «کتاب»؛ کتابی که هیچ کس توان آوردن مانند آن را ندارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه (۱) و (۳) نادرست است، زیرا دین آخرین پیامبر الهی، دین تمام مردم روی زمین خواهد بود نه فقط افراد یکتاپرست. قسمت دوم گزینه (۲) مطابق توضیح بالا نادرست است.

گزینه ۳ ۱۴۶۱

معجزه آخرین پیامبر الهی باید به گونه‌ای باشد که هم مردم زمان خودش به معجزه بودن آن اعتراف کنند و آن را فوق توان بشری بدانند هم آیندگان معجزه بودن آن را تأیید کنند. (علت) از این رو، خداوند معجزه اصلی پیامبر اکرم (ص) را قرآن کریم قرار داد؛ معجزه‌ای از جنس «کتاب»؛ کتابی که هیچ کس توان آوردن مانند آن را ندارد.

نکته طلایی دلیل جاودانه ماندن قرآن کریم و کهنه نشدن آن در طول زمان، از جنس کتاب بودن آن است.

گزینه ۲ ۱۴۶۲

خداوند به کسانی که در الهی بودن قرآن کریم شک دارند، در ابتدا: پیشنهاد کرده است تا کتابی همانند آن را بیاورند و در مرحله بعد: برای اینکه عجز و ناتوانی آنها را نشان دهد، این پیشنهاد را به ده سوره کاهش داده است.

نکته طلایی پیشنهاد ابتدایی قرآن کریم به شکاکان در الهی بودن قرآن کریم، آوردن کتابی همانند آن است.

گزینه ۲ ۱۴۶۳

خداوند به کسانی که در الهی بودن قرآن کریم شک دارند، در ابتدا: پیشنهاد کرده است تا کتابی همانند آن را بیاورند و در مرحله بعد: برای اینکه عجز و ناتوانی آنها را نشان دهد، این پیشنهاد را به ده سوره کاهش داده است. در مرحله آخر: و برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی آنان، پیشنهاد آوردن حتی یک سوره مانند سوره‌های قرآن را هم به آنها داده است: (قل فاتوا بسوره مثله)

نکته طلایی دعوت به تحدى با ده سوره، برای اثبات عجز مخالفان است.

گزینه ۱ ۱۴۶۴

مطابق آیه شریفه: «أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ» خداوند برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی کسانی که در الهی بودن قرآن کریم تردید دارند، به آنان پیشنهاد می‌دهد یک سوره مانند سوره‌های قرآن بیاورند. این دعوت به مبارزه را «تحدى» می‌گویند.

روش مطالعه تمام عبارتهای این آیه و آیه بعد باید به‌طور کامل حفظ شود، به‌طوری که با دیدن هر بخش از آیه، بتوانید مفهوم آن آیه و ادامه آن را در ذهن خود مجسم سازید.

گزینه ۴ ۱۴۶۵

در آیه شریفه: «قُلْ لئن اجتمعت الإنس و الجن علی أن یأتوا بمثل هذا القرآن لا یأتون بمثله و لو کان بعضهم لبعض ظهیرا»، عبارت شریفه: «لا یأتون بمثله»، بیانگر عجز و ناتوانی ابدی مخالفان اسلام از جن و انس (لئن اجتمعت الإنس و الجن) در آوردن سوره‌ای همانند سوره‌های قرآن است. و این عبارت (لا یأتون بمثله)، بیانگر جاودانگی در اعجاز قرآن کریم است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها عبارت قرآنی گزینه (۱)، به منظور اثبات نهایت عجز و ناتوانی مخالفان است. عبارت قرآنی گزینه (۲)، بیانگر این حقیقت است که انسان و جن با وجود کمک گرفتن از یکدیگر، از آوردن سوره‌ای همانند سوره‌های قرآن ناتوان خواهند بود. عبارت قرآنی گزینه (۳)، بیانگر این حقیقت است که در صورت غیرالهی بودن قرآن کریم، در آن اختلاف بسیاری پیدا می‌شد.

درس سوم: معجزه جاویدان

تعداد سؤالات ماز	تعداد سؤالات ترکیبی جدید	تعداد سؤالات تألیفی
۸	۱۰	۶۷
تعداد سؤالات سراسری ۹۸	تعداد سؤالات سراسری ۹۹	تعداد سؤالات سراسری ۱۴۰۰
۱	۶	۵

گزینه ۳ ۱۴۵۶

از موضوعات شگفت‌انگیز و زیبا، ارائه قرآن کریم توسط پیامبری امی و درس نخوانده بود. بیت: «نگارمن که به مکتب نرفت و خط نوشت / به غمزه مسأله‌آموز صد مدرس شد»، و آیه شریفه: «و ما کنت تتلو ... و لا تخطه ...»، هر دو به امی بودن رسول خدا (ص) اشاره دارند.

روش مطالعه این درس با توجه به دشوار بودن بیشتر درس‌های دین و زندگی سال یازدهم، این درس، یک درس متوسط در این کتاب است. ابتدا باید با چند بار روخوانی، عبارتهای مربوط به تحدى و همچنین جنبه‌های مختلف اعجاز لفظی و محتوایی قرآن کریم به دقت بررسی و یاد گرفته شود، به طوری که با دیدن هر عبارت، باید به آسانی تشخیص دهید که مربوط به چه موضوع و زیر موضوعی است. در مرحله بعد، آیات و احادیث درس با در نظر گرفتن جایگاه آنها در متن درس، به همراه مفاهیم و تناسب معنایی آنها، به صورت عمیق بررسی و تحلیل شود.

گزینه ۲ ۱۴۵۷

قرآن کریم، آخرین کتاب الهی است که بر خاتم پیامبران نازل شده و گواه و دلیل نبوت (معجزه) ایشان است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها بهترین شاهدان و گواهان روز حساب، پیامبران و امامان هستند، بر این اساس، گزینه (۱) نادرست است. گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است، زیرا قرآن کریم گواه و دلیل ابدی نبوت و صحت ادعای نبوت پیامبر گرامی اسلام (ص) است.

گزینه ۱ ۱۴۵۸

هرگاه پیامبری از سوی خداوند مبعوث می‌شد، برای اینکه مردم دریابند که وی با خداوند ارتباط دارد و از طرف او مأمور به پیامبری شده است، کارهای خارق‌العاده‌ای انجام می‌داد که هیچ کس بدون تأیید و اذن خداوند قادر به انجام آنها نبود.

نکته طلایی معجزات و کارهای خارق‌العاده‌ای انبیا از آثار ولایت معنوی آنان و در راستای ربوبیت الهی (توحید در ربوبیت - درس ۲ دوازدهم) می‌باشد.

گزینه ۱ ۱۴۵۹

هرگاه پیامبری از سوی خداوند مبعوث می‌شد، برای اینکه مردم دریابند که وی با خداوند ارتباط دارد و از طرف او مأمور به پیامبری شده است، کارهای خارق‌العاده‌ای انجام می‌داد که هیچ کس بدون تأیید و اذن خداوند قادر به انجام آنها نبود. قرآن کریم این کارهای خارق‌العاده را «آیت» یعنی نشانه و علامت نبوت می‌خواند و اندیشمندان اسلامی آن را معجزه می‌نامند زیرا عجز و ناتوانی سایر افراد در این امور آشکار می‌شود.

توضیح اندیشمندان اسلامی کارهای خارق‌العاده انبیای الهی را معجزه می‌نامند زیرا عجز و ناتوانی سایر افراد در این امور آشکار می‌شود. معجزه، از آن جهت که تغییر در قوانین جهان است، به آن خرق عادت می‌گویند.

روش تست زدن برای پاسخ دادن به این سؤال کاملاً حفظی فقط باید با به یاد آوردن متن کتاب و بدون استفاده از استدلال اقدام نمود.

گزینه ۲ **۱۴۷۴** هر کس با زبان عربی آشنا باشد، به محض خواندن قرآن، درمی یابد که آیات آن با سایر سخن‌ها کاملاً فرق می‌کند و به شیوه‌ای خاص بیان شده است. این حقیقت، از همان آغاز نزول مورد توجه همگان و حتی مخالفان قرار گرفته بود. این موضوع، ناظر بر اعجاز لفظی از جنبه‌های اعجاز قرآن کریم می‌باشد.

نکته طلایی تلاش قرآن کریم برای جذب دل‌های آماده به سوی حق، از طریق اعجاز لفظی بوده است.

گزینه ۳ **۱۴۷۵** خداوند برای بیان معارف ژرف و عمیق قرآن، زیباترین و مناسب‌ترین کلمات و عبارات را انتخاب کرده است تا به بهترین وجه، معنای مورد نظر را برساند و دل‌های آماده را به سوی حق جذب کند. این شیوه بیان آیات، مربوط به اعجاز لفظی از جنبه‌های اعجاز قرآن کریم می‌باشد.

نکته طلایی تفاوت قرآن کریم با سایر سخن‌ها و بیان آیات به شیوه‌ای خاص، از همان آغاز نزول مورد توجه همگان و حتی مخالفان قرار گرفته بود. قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، بیانگر سومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «جامعیت و همه جانبه بودن قرآن» است. مطابق توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۴ **۱۴۷۶** مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۱)، بیانگر اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی درعین نزول تدریجی» است. گزینه (۲)، بیانگر سومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «جامعیت و همه جانبه بودن قرآن» است. گزینه (۳)، بیانگر دومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است.

گزینه ۲ **۱۴۷۷** ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشین کلمه‌ها و جمله‌ها، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات با وجود اختصار سبب شده بود که سران مشرکان، مردم را از شنیدن قرآن منع کنند و اگر کسی برای شنیدن قرآن نزد پیامبر می‌رفت، یا از پشت دیوار خانه پیامبر، به قرآن خواندن ایشان گوش فرا می‌داد، او را مجازات می‌کردند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها سایر گزینه‌ها بیانگر اعجاز محتوایی قرآن کریم است. گزینه (۱)، بیانگر اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی درعین نزول تدریجی» است. گزینه (۳)، بیانگر دومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است. گزینه (۴)، بیانگر سومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «جامعیت و همه جانبه بودن قرآن» است.

گزینه ۴ **۱۴۷۸** الفـ ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشین کلمه‌ها و جمله‌ها، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات با وجود اختصار (که بیانگر اعجاز لفظی قرآن کریم است) سبب شده بود که سران مشرکان، مردم را از شنیدن قرآن منع کنند و اگر کسی برای شنیدن قرآن نزد پیامبر می‌رفت، یا از پشت دیوار خانه پیامبر، به قرآن خواندن ایشان گوش فرا می‌داد، او را مجازات می‌کردند. بـ همین زیبایی لفظی سبب نفوذ خارق‌العاده این کتاب آسمانی در افکار و قلوب در طول تاریخ شده است و بسیاری از مردم به خصوص ادیبان و دانشمندان تحت تأثیر آن مسلمان شده‌اند.

نکته طلایی مسبب این موارد اعجاز لفظی قرآن کریم بوده است: ۱- جذب شدن دل‌های آماده به سوی حق ۲- از همان آغاز نزول مورد توجه همگان و حتی مخالفان قرار گرفتن آیات قرآن ۳- از همان آغاز نزول مورد توجه همگان و حتی مخالفان قرار گرفتن آیات قرآن ۴- مسلمان شدن بسیاری از مردم به خصوص ادیبان و دانشمندان تحت تأثیر آن

گزینه ۳ **۱۴۶۶** مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

نکته طلایی دعوت به تحدی مخالفان با عبارت: «فأتوا بسورة مثله»، برای اثبات نهایت عجز آنان است.

گزینه ۲ **۱۴۶۷** در آیه شریفه: «قل لئن اجتمعت الإنس والجن علی أن یأتوا بمثل هذا القرآن لا یأتون بمثله و لو کان بعضهم لبعض ظهیرا»، تعبیر قرآنی «و لو کان بعضهم لبعض ظهیرا»، در مورد انسان و جن (لئن اجتمعت الإنس والجن) به کار رفته است که با وجود کمک گرفتن از یکدیگر، از آوردن سوره‌های همانند سوره‌های قرآن ناتوان خواهند بود.

توضیح اینکه انسان می‌تواند در آوردن سوره‌های مانند قرآن از جن کمک بگیرد، بیانگر این حقیقت است که جن همانند انسان، دارای اختیار بوده و تکلیف‌پذیر است.

گزینه ۳ **۱۴۶۸** مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها تعبیر قرآنی «و لو کان بعضهم لبعض ظهیرا»، همکاری انسان و جن در آوردن سوره‌های مشابه قرآن را به صورت ابدی محکوم به شکست معرفی می‌نماید.

گزینه ۱ **۱۴۶۹** مخالفان سرسخت اسلام از همان ابتدای نزول قرآن کریم تا کنون، در این باره تلاش بسیاری کرده‌اند تا عظمت قرآن را زیر سؤال ببرند، اما نتوانسته‌اند سوره‌های حتی به اندازه سوره «کوثر» بیاورند که اندیشمندان و متخصصان زمان، برابری آن را با سوره‌های از قرآن ببینند؛ در حالی که آسان‌ترین راه برای غیر الهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم، آوردن سوره‌های مشابه یکی از سوره‌های این کتاب الهی است.

مقایسه عبارت شریفه: «قل فأتوا بسورة مثله»، برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی مخالفان قرآن، به کار رفته و عبارت شریفه: «لا یأتون بمثله»، بیانگر عجز و ناتوانی ابدی مخالفان در آوردن سوره‌های همانند سوره‌های قرآن است.

گزینه ۴ **۱۴۷۰** آسان‌ترین راه برای غیر الهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم، آوردن سوره‌های مشابه یکی از سوره‌های این کتاب الهی (موفقیت در میدان تحدی) است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها ...

گزینه ۳ **۱۴۷۱** از گذشته دور تا امروز، مخالفان قرآن کریم متن‌هایی ارائه کرده‌اند که برای افراد غیر متخصص ممکن است بی‌عیب جلوه کند، اما تاکنون هیچ‌یک از این متن‌ها در مراکز علمی و تخصصی، مورد قبول واقع نشده است و جملگی به فراموشی سپرده شده‌اند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۱) نادرست است، زیرا این متن‌ها برای افراد غیر متخصص (نه متخصص) ممکن است بی‌عیب جلوه کند. گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا این متن‌ها برای افراد غیر متخصص ممکن است بی‌عیب جلوه کند. (یعنی ممکن است مورد قبول آنان واقع شود).

گزینه ۲ **۱۴۷۲** هر کتابی از دو جنبه اول از جنبه لفظی و دوم از جنبه محتوایی؛ قابل بررسی است. قرآن کریم در هر دو جنبه معجزه است.

گزینه ۱ **۱۴۷۳** خداوند برای بیان معارف ژرف و عمیق قرآن، زیباترین و مناسب‌ترین کلمات و عبارات را انتخاب کرده است تا به بهترین وجه، معنای مورد نظر را برساند و دل‌های آماده را به سوی حق جذب کند.

۱۴۸۵ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- آثار و نوشته‌های اولیه دانشمندان و متفکران (به دلیل نداشتن انسجام درونی) با آثار دوران پختگی آنها متفاوت است. از این‌رو، دانشمندان معمولاً در نوشته‌های گذشته خود تجدیدنظر می‌کنند و اگر بتوانند، کتاب‌های گذشته خود را اصلاح می‌نمایند.

ب- ولی «قرآن کریم با اینکه با بیش از شش هزار آیه در طول ۲۳ سال به تدریج نازل شده و درباره موضوعات متنوع سخن گفته است نه تنها میان آیات آن، تعارض و ناسازگاری نیست، بلکه آیاتش دقیق‌تر از اعضای یک بدن با یکدیگر هماهنگی دارند و همدیگر را تأیید می‌کنند». این موضوع، بیانگر اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۲). بیانگر دومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است. گزینه (۳). بیانگر سومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «جامعیت و همه جانبه بودن قرآن» است. گزینه (۴). بیانگر اعجاز لفظی قرآن کریم است.

۱۴۸۶ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱). بیانگر اعجاز لفظی قرآن کریم است. گزینه (۳). بیانگر دومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است. گزینه (۴). بیانگر سومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «جامعیت و همه جانبه بودن قرآن» است.

۱۴۸۷ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

مطابق آیه شریفه: «افلایتدبرون القرآن و لو کان من عند غیر الله لوجدوا فیه اختلافاً کثیراً»، اگر قرآن کریم از جانب غیر خدا بود، در آن اختلافات زیادی یافت می‌شد. به‌طور مثال، برخی از دانشمندان یک نظریه‌ای را ارائه می‌کنند، بعد از چند سال یا آن را اصلاح می‌کنند یا آن را رد می‌کنند، یا برخی علما به مرور زمان و در اثر پختگی و کامل شدن علمشان کتاب‌های خود را اصلاح می‌کنند. اما قرآن با اینکه در طول ۲۳ سال و در موقعیت‌های گوناگون نظیر جنگ و صلح، آرامش و بحران و... نازل شده است، در نهایت زیبایی ادبی، هماهنگی و انسجام مفهومی و غنای معرفتی است و هیچ قسمت آن، قسمت دیگر را نفی نمی‌کند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۴) نادرست است، زیرا در صورت جامعیت و همه‌جانبه نبودن قرآن، فقط از زندگی مادی و دنیوی انسان سخن می‌گفت، در حالی که وجود اختلاف کثیر، نتیجه نبودن انسجام درونی است.

۱۴۸۸ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- مطابق آیه شریفه: «و لو کان من عند غیر الله لوجدوا فیه اختلافاً کثیراً»، نبودن «اختلاف کثیراً» در آیات قرآن کریم، نتیجه «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» از جنبه‌های «اعجاز محتوایی» قرآن کریم است.

ب- این عبارت: «نه تنها میان آیات آن، تعارض و ناسازگاری نیست، بلکه آیاتش دقیق‌تر از اعضای یک بدن با یکدیگر هماهنگی دارند و همدیگر را تأیید می‌کنند»، بیانگر «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱). بیانگر دومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است. گزینه (۲). بیانگر اعجاز لفظی قرآن کریم است. گزینه (۳). بیانگر سومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «جامعیت و همه جانبه بودن قرآن» است.

۱۴۷۹ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲)، مربوط به اعجاز محتوایی قرآن و تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت است. قسمت دوم گزینه (۳) بر خلاف صورت سؤال است.

۱۴۸۰ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

زیبایی لفظی سبب نفوذ خارق‌العاده این کتاب آسمانی در افکار و قلوب در طول تاریخ شده است و بسیاری از مردم به خصوص ادیبان و دانشمندان تحت تأثیر آن مسلمان شده‌اند.

توضیح { درک جنبه‌های مختلف اعجاز محتوایی قرآن کریم، پس از بررسی و تفکر در آیات قرآن کریم، امکان‌پذیر است، لذا درک آن برای همه افراد امکان‌پذیر نیست.

۱۴۸۱ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

گزینه (۱). بیانگر اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { سایر گزینه‌ها، بیانگر اعجاز لفظی قرآن کریم است.

۱۴۸۲ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

قرآن کریم از نظر محتوا و مطالب آن ویژگی‌هایی دارد که نشان می‌دهد از قلم هیچ اندیشمندی تراوش نکرده است، چه رسد به شخصی که قبل از آن، چیزی نوشته و آموزشی ندیده است. این عبارت، بیانگر اعجاز محتوایی قرآن کریم است.

نکته طلایی { آیه شریفه: «و ما کنت تتلو من قبله من کتاب و لا تخطه بيمينک»، بیانگر این حقیقت است که قرآن کریم با وجود داشتن اعجاز لفظی، و داشتن محتوا و مطالبی که از قلم هیچ اندیشمندی تراوش نکرده، توسط شخصی که قبل از آن، چیزی نوشته و آموزشی ندیده، ارائه شده است.

۱۴۸۳ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- این عبارت: «هر کس با زبان عربی آشنا باشد، به محض خواندن قرآن، درمی‌یابد که آیات آن با سایر سخن‌ها کاملاً فرق می‌کند و به شیوه‌ای خاص بیان شده است»، بیانگر اعجاز لفظی است.

ب- این جنبه از اعجاز قرآن، (محتوایی) برای کسانی که زبان قرآن را نمی‌دانند و فقط از ترجمه‌ها استفاده می‌کنند نیز قابل فهم و ادراک است.

توضیح { اعجاز لفظی، مربوط به ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشین کلمه‌ها و جمله‌ها، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات قرآن کریم با وجود اختصار است، لذا درک آن برای کسانی که اندکی با زبان عربی آشنا باشند، ممکن است.

۱۴۸۴ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

این مفهوم که: «آثار و نوشته‌های اولیه دانشمندان و متفکران با آثار دوران پختگی آنها متفاوت است. از این‌رو، دانشمندان معمولاً در نوشته‌های گذشته خود تجدیدنظر می‌کنند و اگر بتوانند، کتاب‌های گذشته خود را اصلاح می‌نمایند»، بیانگر نبودن انسجام درونی در آثار بشری است.

نکته طلایی { نبودن تجدیدنظر و اصلاح در آیات قرآن کریم، بیانگر اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» است.

۱۴۹۴ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

این مفهوم: «قرآن کریم به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن مبارزه کرد و به اصلاح جامعه پرداخت و از موضوع‌هایی همچون عدالت‌خواهی، علم‌دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها سخن گفته است.» بیانگر تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است.

این مفهوم: «با وجود این که قرآن کریم درباره موضوعات متنوعی سخن گفته است، نه تنها میان آیات آن تعارض و ناسازگاری نیست، بلکه دقیق‌تر از اعضای یک بدن یا اجزای یک درخت هماهنگ و مؤید یکدیگرند.» بیانگر «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» آیات قرآن کریم است.

نکته طلایی { اگر بجای این عبارت‌ها: «آیات هم‌مفهوم با آنها بیاید، آن آیات بیانگر «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است.

۱۴۹۵ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

نکته طلایی { این عبارت‌ها بیانگر «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است: «مبارزه شدید با آداب جاهلی و رسوم خرافی»، «اصلاح جامعه» و «سخن گفتن از موضوع‌هایی همچون عدالت‌خواهی، علم‌دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها».

۱۴۹۶ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- این مفهوم: «قرآن کریم به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن مبارزه کرد و به اصلاح جامعه پرداخت و از موضوع‌هایی همچون عدالت‌خواهی، علم‌دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها سخن گفته است.» بیانگر «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت»، از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است.

ب- این مفهوم: «قرآن کریم با وجود این که چهارده قرن پیش نازل شده، اما در مورد همه مسائل مهم و حیاتی که انسان در هدایت به سوی کمال بدان نیاز دارد، سخن گفته و چیزی را فروگذار نکرده است.» بیانگر سومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «جامعیت و همه جانبه بودن قرآن» است.

نکته طلایی { آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الکتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، بیانگر «عدالت‌خواهی» و «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است.

۱۴۹۷ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

قرآن کریم با وجود این که چهارده قرن پیش نازل شده، اما در مورد همه مسائل مهم و حیاتی که انسان در هدایت به سوی کمال بدان نیاز دارد، سخن گفته و چیزی را فروگذار نکرده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا قرآن کریم، در مورد همه مسائل مهم و حیاتی که انسان در هدایت به سوی کمال (نه در ندگی فردی و اجتماعی خود) بدان نیاز دارد، سخن گفته است.

۱۴۹۸ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

این عبارت که: «قرآن کریم، فقط از امور معنوی یا آخرت و رابطه انسان با خدا سخن نمی‌گوید.»، با این حدیث امام باقر(ع) که می‌فرمایند: «خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش (قرآن) آورده است.» تناسب معنایی دارد و هر دو بیانگر جامعیت و همه جانبه بودن از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۴)، به اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» اشاره دارد.

۱۴۸۹ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

براساس آیه شریفه: «و لو کان من عند غیر الله لوجدوا فیه اختلافاً کثیراً»، در صورتی که قرآن کریم از نزد غیر خدا می‌بود (و لو کان من عند غیر الله) در در آیات قرآن، ناسازگاری بسیار (لوجدوا فیه اختلافاً کثیراً) یافت می‌شد و انسجام درونی آن مورد تردید واقع می‌شد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است، زیرا بر اساس آیه شریفه: «و ما کنت تتلو من قبله من کتاب و لا تخطه بيمينک إذا لآرتاب المبتلون»، در صورتی که پیامبر اسلام(ص) قبل از رسیدن به مقام نبوت، توانایی خواندن و نوشتن داشت، «اهل باطل» در مورد آسمانی بودن قرآن کریم دچار تردید می‌شدند. قسمت دوم گزینه (۳)، با توجه به توضیح بالا نادرست است.

۱۴۹۰ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

آیه شریفه: «و لو کان من عند غیر الله لوجدوا فیه اختلافاً کثیراً» از انسجام درونی آیات قرآن سخن می‌گوید. براساس این آیه، اگر قرآن کریم از جانب غیر خدا بود، در آن اختلافات زیادی یافت می‌شد. به‌طور مثال، برخی از دانشمندان یک نظریه‌ای را ارائه می‌کنند، بعد از چند سال یا آن را اصلاح می‌کنند یا آن را رد می‌کنند، یا برخی علما به مرور زمان و در اثر پختگی و کامل شدن علمشان کتاب‌های خود را اصلاح می‌کنند.

نکته طلایی { این عبارت‌ها بیانگر «انسجام درونی» در آیات قرآن است: «سخن گفتن درباره موضوعات متنوع»، «نبودن تعارض و ناسازگاری میان آیات قرآن» و «دقیق‌تر از اعضای یک بدن یا اجزای یک درخت، هماهنگ و مؤید یکدیگر بودن آیات»

۱۴۹۱ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

در هر دوره‌ای از زمان، مجموعه‌ای از افکار، عقاید و آداب و رسوم که از آن به فرهنگ تعبیر می‌شود، مردم را کم و بیش تحت تأثیر قرار می‌دهد. فرهنگ مردم حجاز آمیزه‌ای از عقاید نادرست و آداب و رسوم خرافی و شرک‌آلود بود.

نکته طلایی { «اصلاح جامعه» و «سخن گفتن از موضوع‌هایی همچون عدالت‌خواهی، علم‌دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها»، برخورد قرآن کریم با فرهنگ اعراب در دوران جاهلیت بود.

۱۴۹۲ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

گزینه (۴)، بیانگر سومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «جامعیت و همه جانبه بودن قرآن» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { سایر گزینه‌ها بیانگر انسجام درونی آیات قرآن است.

۱۴۹۳ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

فرهنگ مردم حجاز آمیزه‌ای از عقاید نادرست و آداب و رسوم خرافی و شرک‌آلود بود. با وجود این، قرآن کریم نه تنها از این فرهنگ تأثیر نپذیرفت، بلکه به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن مبارزه کرد و به اصلاح جامعه پرداخت و از موضوع‌هایی همچون عدالت‌خواهی، علم‌دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها سخن گفته است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، بیانگر اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» است. گزینه (۳)، بیانگر «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» نمی‌باشد. گزینه (۴)، بیانگر سومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «جامعیت و همه جانبه بودن قرآن» است.

توضیح نیروی جاذبه از کتاب امسال حذف شده است و بجای آن این عبارت آمده است: قرآن کریم در آیات خود به حرکت زمین اشاره می‌کند که از آن جمله، تشبیه زمین به ذلول است. ذلول به شتری گفته می‌شود که به گونه‌ای حرکت می‌کند که سوار خود را نمی‌آزارد. تشبیه زمین به «ذلول» به خوبی به حرکت و همراه با آرامش زمین اشاره دارد و بیانگر «ذکر نکات علمی بی‌سابقه»، از جنبه‌های «اعجاز محتوایی» قرآن کریم است.

گزینه ۱ ۱۵۰۵
الف- قرآن کریم در آیات خود به حرکت زمین اشاره می‌کند که از آن جمله، تشبیه زمین به ذلول است. ذلول به شتری گفته می‌شود که به گونه‌ای حرکت می‌کند که سوار خود را نمی‌آزارد. ب- تشبیه زمین به «ذلول» به خوبی به حرکت و همراه با آرامش زمین اشاره دارد و بیانگر «ذکر نکات علمی بی‌سابقه»، از جنبه‌های «اعجاز محتوایی» قرآن کریم است.
نکته طلایی حرکت زمین، یک تقدیر الهی است که ناشی از علم الهی می‌باشد. (درس ۵ دوازدهم)
با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم و سوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۱ ۱۵۰۶
الف- مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
ب- قرآن کریم به برخی نکات علمی اشاره می‌کند که در تمام دنیای آن روز بی‌سابقه بود و بعدها به مرور زمان توسط دانشمندان کشف گردید. اشاره به این قبیل نکات علمی، گویای آن است که قرآن کریم بسیار فراتر از علم آن روز جامعه سخن گفته و ذکر این قبیل نکات علمی فقط از کسی ساخته است که آگاه به همه علوم باشد؛ یعنی خداوند متعال.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها برای پاسخ دادن به این نوع سؤالات حفظی، با در نظر گرفتن متن کتاب، به حذف گزینه‌های نادرست می‌پردازیم. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

گزینه ۳ ۱۵۰۷
الف- نظریه انبساط جهان، یکی از مهم‌ترین کشفیات نجومی انسان در قرن بیستم است. بر طبق این نظریه، کهکشان‌ها با سرعت فوق‌العاده‌ای در حال حرکت و فاصله گرفتن از یکدیگرند که در نتیجه آن، جهان هستی مدام در حال گسترش و انبساط است.
ب- آیه شریفه: «و السماء بنیناها باید و انا لموسعون و آسمان را با قدرت خود برافراشتیم و همواره آن را وسعت می‌بخشیم»، با بیان نظریه انبساط جهان که یک نکته علمی بی‌سابقه و یکی از مهم‌ترین کشفیات نجومی انسان در قرن بیستم است، بیانگر اعجاز محتوایی قرآن کریم می‌باشد.
نکته طلایی آن دسته از نکات علمی ذکر شده در آیات قرآن را به عنوان شاهد و نمونه‌ای بر اعجاز محتوایی قرآن کریم در نظر می‌گیریم که بعدها توسط دانشمندان کشف شده باشد و در زمان نزول قرآن کریم، بشر از آن بی‌اطلاع باشد.

گزینه ۴ ۱۵۰۸
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
نکته طلایی قوانین علمی بیانگر تقدیر الهی هستند و اجرا و پیاده شدن آنها به اراده خداوند، بیانگر قضای الهی می‌باشند.

گزینه ۴ ۱۵۰۹
مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل
نکته طلایی ذکر نکات بی‌سابقه قرآن، فقط بیانگر اعجاز محتوایی می‌باشند و این قوانین علمی بیانگر اعجاز لفظی نمی‌باشند.

گزینه ۱ ۱۴۹۹
اینکه در قرآن کریم از موضوع‌هایی چون عدالت‌خواهی، علم‌دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها سخن گفته شده است، مربوط به تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن می‌باشد.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها سایر گزینه‌ها به «جامعیت و همه جانبه بودن»، از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم اشاره دارند.

گزینه ۲ ۱۵۰۰
الف- این حدیث امام باقر^(ع) که می‌فرمایند: «خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش (قرآن) آورده است»، بیانگر «جامعیت و همه جانبه بودن» از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم می‌باشد. ب- در این حدیث منظور از آنچه مورد نیاز است، نیازهای مربوط به برنامه زندگی و هدایت انسان‌هاست؛ یعنی همان نیازهایی که پیامبران به خاطر آنها فرستاده شده‌اند.
نکته طلایی مطابق فرمایش امام باقر^(ع)، آنچه که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، نیازهای مربوط به سومین نیاز برتر انسان، یعنی چگونه زیستن یا کشف راه درست زندگی (برنامه زندگی و هدایت انسان‌ها) است.

گزینه ۳ ۱۵۰۱
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه (۱)، زیرا پاسخ دادن به نیازهای برتر مانند نیازهای مربوط به برنامه زندگی و هدایت انسان‌ها از طریق تفکر در دین ممکن است نه فقط از طریق بهره‌گرفتن از عقل.

گزینه ۴ ۱۵۰۲
در جامعه‌ای که علم و دانش جایگاهی نداشت و خبری از رشته‌هایی مانند فیزیک، زیست‌شناسی، گیاه‌شناسی و ستاره‌شناسی نبود، قرآن کریم به برخی نکات علمی اشاره می‌کند که در تمام دنیای آن روز بی‌سابقه بود و بعدها به مرور زمان توسط دانشمندان کشف گردید. این موضوع، نشان‌دهنده «ذکر نکات علمی بی‌سابقه»، از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم می‌باشد.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها بر اساس توضیح بالا، گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳)، تعریف درست و کاملی از چهارمین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «ذکر نکات علمی بی‌سابقه» نمی‌باشد.

گزینه ۱ ۱۵۰۳
در جامعه‌ای که علم و دانش جایگاهی نداشت و خبری از رشته‌هایی مانند فیزیک، زیست‌شناسی، گیاه‌شناسی و ستاره‌شناسی نبود، قرآن کریم به برخی نکات علمی اشاره می‌کند که در تمام دنیای آن روز بی‌سابقه بود و بعدها به مرور زمان توسط دانشمندان کشف گردید. اشاره به این قبیل نکات علمی، گویای آن است که قرآن کریم بسیار فراتر از علم آن روز جامعه سخن گفته و ذکر این قبیل نکات علمی فقط از کسی ساخته است که آگاه به همه علوم باشد؛ یعنی خداوند متعال.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه‌های (۲)، (۳) و (۴) نادرست است، زیرا ذکر نکات علمی بی‌سابقه، فقط توسط خداوند ممکن است، نه توسط کسی که از سوی خداوند برگزیده شده باشد، یا توسط انبیای الهی و یا توسط خداوند متعال و انبیای الهی.

گزینه ۲ ۱۵۰۴
الف- در قرن هجدهم میلادی دانشمندان دریافته‌اند که «نیروی جاذبه» عامل حفظ نظم و نگهداری ستارگان و سیارات در مدار خود هست. ب- قرن‌ها قبل از آن، قرآن کریم از وجود این نیرو خبر داد و آن را عامل درهم نرفتن ستارگان در یکدیگر معرفی کرد و فرمود: «خداوند، آسمان‌ها را با ستون‌هایی که برای شما دیدنی نیستند، برپا داشته است.»

۱۵۱۵ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- عبارت: «اصلاح جامعه»، بیانگر دومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است. عبارت: «رسایی در تعبیرات»، بیانگر اعجاز لفظی قرآن کریم است. ج- آیه شریفه: «و انا لموسعون»، با اشاره به نظریه انبساط جهان، بیانگر چهارمین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «ذکر نکات علمی بی سابقه» یا «اعجاز علمی قرآن کریم» می باشد.

تمرین تست زنی بهترین روش برای پاسخ دادن به تست های چند قسمتی، با در نظر گرفتن هر قسمتی از سؤال که به پاسخ آن اطمینان داریم، باید به حذف گزینه های نادرست بپردازیم. قسمت دوم گزینه های (۱) و (۴) و قسمت سوم گزینه (۳) نادرست است.

۱۵۱۶ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

اینکه قرآن کریم با پیشرفت فرهنگ و دانش بشری کهنه نمی شود، مربوط به تازگی و شادابی قرآن است نه جامعیت و همه جانبه بودن آن.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها ...

۱۵۱۷ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- عبارت: «براندازی مظاهر شرک»، بیانگر دومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است. ب- هر دو عبارت: «بر افراشتن آسمان ها با ستون های نامرئی» و «سخن گفتن از عامل در هم نرفتن ستارگان»، بیانگر چهارمین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «ذکر نکات علمی بی سابقه» یا «اعجاز علمی قرآن کریم» می باشد.

نکته طلایی مبارزه قرآن کریم با آداب و رسوم جاهلی و خرافی و مظاهر شرک، بیانگر دومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است.

۱۵۱۸ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- این مفهوم که «شاید نتوان کتابی را در جهان یافت که در آن به اندازه قرآن کریم به تعقل، تفکر و علم دوستی تأکید شده باشد»، بیانگر دومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است. ب- این عبارت گزینه (۲): «قرآن کریم به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن مبارزه کرد و به اصلاح جامعه پرداخت»، نیز بیانگر «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است.

نکته طلایی هر آیه، حدیث و عبارتی که در آن از موضوع هایی همچون عدالت خواهی، علم دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان ها سخن گفته شده باشد، بیانگر دومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است.

۱۵۱۹ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- این عبارت: «در این کتاب، بیش از ۷۷۰ بار از علم، ۱۸۵ بار از گوش دادن و توجه کردن، ۴۹ بار از عقل، ۱۸ بار از فکر کردن، ۱۳۲ بار از تبیین و دلیل و نیز ده ها کلمه دیگر مانند قلم و کتاب که به تفکر و علم مربوط می شوند، نام برده شده است»، بیانگر دومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است.

ب- آیه شریفه: «لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، به دلیل اشاره به عدالت خواهی، بیانگر «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه های (۲) و (۳) نادرست است. آیه گزینه (۲)، بیانگر اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» است.

۱۵۱۰ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

مطابق آیه شریفه: «و ما کنت تتلو من قبله من کتاب و لا تخطه بيمينک»، در صورتی که پیامبر اسلام (ص) قبل از رسیدن به مقام نبوت (من قبله)، توانایی خواندن (تتلو) و نوشتن (تخطه) داشت، «اهل باطل» در مورد آسمانی بودن قرآن کریم دچار تردید می شدند. (إذا لارتاب المبطلون)

نکته طلایی در صورت غیر الهی بودن قرآن کریم، در آن اختلاف گسترده به وجود می آمد و در صورت باسواد بودن پیامبر (ص)، اهل باطل در مورد آسمانی بودن آن به شک می افتادند.

۱۵۱۱ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه ها آیه گزینه (۱)، باعث به وجود آمدن اختلاف کثیر در آیات قرآن کریم می شد. آیه گزینه (۳)، به جاودانه بودن اعجاز قرآن کریم و ناتوانی ابدی مخالفان در غلبه بر تحدی اشاره دارد. آیه گزینه (۴)، نتیجه پذیرش دینی به غیر از اسلام می باشد.

۱۵۱۲ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل

نکته طلایی مشاهده ناسازگاری بسیار (لوجدوا فيه اختلافاً کثیراً) در آیات قرآن که ناقض انسجام درونی آن است، در صورتی محقق می شد که به تعبیر قرآن از نزد غیر خدا می بود. (و لو کان من عند غیر الله)

۱۵۱۳ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- مطابق آیه شریفه: «و ما کنت تتلو من قبله من کتاب و لا تخطه بيمينک إذا لارتاب المبطلون»، عبارت شریفه: «إذا لارتاب المبطلون» به امی و درس نخوانده بودن پیامبر اکرم از نشانه های معجزه بودن قرآن کریم اشاره دارد.

ب- مطابق آیه شریفه: «و لو کان من عند غیر الله لوجدوا فيه اختلافاً کثیراً»، نبودن «اختلاف کثیراً» در آیات قرآن کریم، نتیجه «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» از جنبه های «اعجاز محتوایی» قرآن کریم است، یعنی «نه تنها میان آیات آن، تعارض و ناسازگاری نیست، بلکه آیاتش دقیق تر از اعضای یک بدن با یکدیگر هماهنگی دارند و همدیگر را تأیید می کنند».

دلیل نادرستی سایر گزینه ها قسمت دوم گزینه (۲)، بیانگر سومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «جامعیت و همه جانبه بودن قرآن» است.

۱۵۱۴ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- اشاره به «وجود نیروی جاذبه میان ستارگان» و «نظریه انبساط جهان»، در قرآن کریم، هر دو بیانگر ذکر نکات علمی بی سابقه از جنبه های اعجاز محتوایی قرآن کریم می باشد.

ب- این مفهوم: «قرآن کریم با وجود این که چهارده قرن پیش نازل شده، اما در مورد همه مسائل مهم و حیاتی که انسان در هدایت به سوی کمال بدان نیاز دارد، سخن گفته و چیزی را فروگذار نکرده است»، بیانگر سومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «جامعیت و همه جانبه بودن قرآن» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها قسمت اول تمام گزینه ها، بیانگر چهارمین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «ذکر نکات علمی بی سابقه» است. قسمت دوم گزینه (۱) و (۲)، بیانگر دومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است. قسمت دوم گزینه (۴)، بیانگر اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت «الف» نادرست است، زیرا فراتر از علم روز جامعه سخن گفتن، بیانگر «ذکر نکات علمی بی‌سابقه» است. قسمت «ج» نادرست است، زیرا نفوذ خارق‌العاده قرآن کریم در افکار و قلوب در طول تاریخ، بیانگر اعجاز لفظی قرآن است. قسمت «د» نادرست است، زیرا اصلاح جامعه، بیانگر «تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است.

گزینه ۱ ۱۵۲۵

الف- در آیه شریفه: «رَسَلًا مَّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حِجَّةٌ بَعْدَ الرِّسَالِ...»، عبارت قرآنی: «مَّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ»، هدایت خداوند از مسیر دو ویژگی تفکر و اختیار می‌گذرد. ب- در آیه شریفه: «قُلْ لِّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَ لَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا»، عبارت شریفه: «لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ»، بیانگر عجز و ناتوانی ابدی مخالفان اسلام از جن و انسان (لئن اجتمعت الإنس و الجن) در آوردن سوره‌های همانند سوره‌های قرآن است. و این عبارت (لا یأتون بمثله)، بیانگر جاودانگی در اعجاز قرآن کریم است. ج- بر اساس آیه شریفه: «وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَ هُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ»، دو عبارت قرآنی: «فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ» پس هرگز از او قبول نمی‌شود و «هُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ» او در قیامت از زیانکاران خواهد بود.، سرانجام و نتیجه کار کسانی است که دینی بجز اسلام انتخاب کنند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا در این آیه سخن از خسران ابدی نیست. قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا در عبارت شریفه: «قُلْ فَاتُوا بَسُورَةَ مِثْلِهِ»، خداوند برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی کسانی که در الهی بودن قرآن کریم تردید دارند، به آنان پیشنهاد می‌دهد یک سوره مانند سوره‌های قرآن بیاورند.

گزینه ۲ ۱۵۲۶

الف- در فضای جاهلیت اعراب، قرآن کریم با بیان کرامت زن و تساوی وی با مرد در انسانیت اعلام کرد: «عمل هیچ مرد و زنی را ضایع نمی‌کند.» آیاتی که آیاتی که بیانگر این موضوعها «عدالت‌خواهی، علم‌دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها» باشند، بیانگر تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است. ب- قرآن کریم در آیات خود به حرکت زمین اشاره می‌کند که از آن جمله، تشبیه زمین به ذلول است. تشبیه زمین به ذلول، بیانگر ذکر نکات علمی بی‌سابقه از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است. ج- خداوند در آیات: «ثُمَّ نَهَاكَ أَنْ تَقُولَ مِثْلَ مَا قَالُوا مِنْ دُونِ مَا جَاءَكَ بِالْحَقِّ» اشاره به سرانگشتان آنها را نیز همان‌گونه که بوده، مجدداً خلق می‌کنیم.، با اشاره به منحصر به خود بودن اثر انگشتان آدمی که یک موضوع بی‌سابقه علمی در زمان نزول قرآن است، به اعجاز محتوایی قرآن اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

گزینه ۳ ۱۵۲۷

الف- بر اساس آیه شریفه: «وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَ لَا تَخْطُ بِيَمِينِكَ إِذَا لَرَّاتَبِ الْمِطْلُونِ»، در صورتی که پیامبر اسلام (ص) قبل از رسیدن به مقام نبوت، توانایی خواندن (تلو) و نوشتن (تخطه) داشت، «کج‌اندیشان و اهل باطل» در مورد آسمانی بودن قرآن کریم دچار تردید می‌شدند. ب- آیه شریفه: «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»، به «نبودن تجدید نظر در آیات قرآن و اختلاف کثیر» در آیات قرآن کریم که بیانگر «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» از جنبه‌های «اعجاز محتوایی» آن است، اشاره دارد. ج- بر اساس آیه شریفه: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ»، راه دستیابی به طراوت و شادابی درونی، «اجابت دعوت خدا و رسولش» یا «دینداری» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) به جاودانگی اعجاز قرآن کریم اشاره دارد و پاسخ صحیح نمی‌باشد. قسمت دوم و سوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۴ ۱۵۲۰

الف- این عبارت: «آیات متعددی در نگوشتن جهل، غفلت و تعقل نکردن وجود دارد.» به دلیل سخن گفتن از «علم‌دوستی»، بیانگر دومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است. ب- و این عبارت: «در فضایی که کرامت زنان نادیده گرفته می‌شد، قرآن کریم، کرامت زن و تساوی وی با مرد در انسانیت را اعلام کرد.» به دلیل سخن گفتن از «حقوق برابر انسان‌ها»، نیز بیانگر «تأثیرناپذیری قرآن از عقاید دوران جاهلیت»، از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم می‌باشد.

نکته طلایی این‌که: «هیچ قسمتی از قرآن کریم، قسمت دیگر را نفی نمی‌کند.»، بیانگر «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» است.

گزینه ۲ ۱۵۲۱

الف- آیات شریفه: «هر کس، از مرد و زن، عمل صالح انجام دهد و اهل ایمان باشد، خداوند به او حیات پاک و پاکیزه می‌بخشد و عمل هیچ مرد و زنی را ضایع نمی‌کند.»، به دلیل سخن گفتن از «حقوق برابر انسان‌ها»، بیانگر «تأثیرناپذیری قرآن از عقاید دوران جاهلیت»، یعنی قرآ کریم به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن مبارزه کرد و به اصلاح جامعه پرداخت. ب- آیه شریفه: «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ»، به دلیل اشاره به عدالت‌خواهی، نیز بیانگر «تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴)، بیانگر سومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «جامعیت و همه‌جانیه بودن قرآن» است. آیه گزینه (۳)، بیانگر اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» است.

گزینه ۱ ۱۵۲۲

الف- این عبارت که: «قرآن کریم برای زن حقوق خانوادگی و اجتماعی قائل شد، در مالکیت به او استقلال بخشید و بهره کارش را از آن خودش دانست؛ هزینه خانواده را از دوش او برداشت و بر دوش مرد قرار داد و به خصوص بر کرامت، عزت و عفافش تأکید کرد تا در جامعه مورد سوء استفاده مرد قرار نگیرد.»، در راستای «اصلاح جامعه» بود و بیانگر «تأثیرناپذیری قرآن از عقاید دوران جاهلیت»، از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم می‌باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا قسمت اول این گزینه، بیانگر «تأثیرناپذیری قرآن از عقاید دوران جاهلیت» است. قسمت اول گزینه (۳)، بیانگر سومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «جامعیت و همه‌جانیه بودن قرآن» است. قسمت اول گزینه (۴)، بیانگر اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» است.

گزینه ۳ ۱۵۲۳

الف- هر چهار روش ذکر شده در سوره عصر: «أَمِنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ»، برای جلوگیری از خسران زندگی بیانگر نیاز سوم یعنی «کشف راه درست زندگی» است. ب- مطابق حدیث: «نَحْنُ مَعَاشِرُ الْأَنْبِيَاءِ أَمْرًا أَنْ نَكَلِمَ النَّاسِ عَلَىٰ قَدْرِ عَقُولِهِمْ»، سخن گفتن با مردم به اندازه عقل‌شان، به این منظور بوده است که همان اصول ثابت دین الهی را درخور فهم و اندیشه انسان‌های دوران خود بیان کنند و متناسب با درک آنان سخن گویند. شریفه: «أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَاتُوا بَسُورَةَ مِثْلِهِ»، خداوند به کسانی که به قرآن افترا می‌بندند، برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی آنان، پیشنهاد آوردن حتی یک سوره مانند سوره‌های قرآن را هم به آنها داده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها باید توجه داشت که مطابق صورت سؤال، قسمت دوم باید نادرست باشد. قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا راه دستیابی به حیات روحانی اجابت دعوت خدا و رسولش است. قسمت دوم گزینه (۲)، بیانگر استمرار و پیوستگی در دعوت است نه رشد تدریجی سطح فکر مردم.

گزینه ۲ ۱۵۲۴

از بین عبارت‌های مذکور، تنها دو عبارت قسمت «ب» با هم تناسب دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم و سوم گزینه (۳) نادرست است.

۱۵۳۲ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

از بین عبارتهای مذکور، سه عبارت قسمتهای «ب»، «ج» و «ه» بیانگر «جامعیت و همه جانبه بودن قرآن» از جنبه‌های «اعجاز محتوایی» آن است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت «الف»، بیانگر تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است. قسمت «د»، بیانگر «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است.

۱۵۳۳ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- خداوند برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی کسانی که در الهی بودن قرآن کریم شک دارند، پیشنهاد آوردن حتی یک سوره مانند سوره‌های قرآن را هم به آن‌ها داده است: «ام یقولون افتراه قل فأتوا بسوره مثله آیا می‌گویند: به دروغ آن [قرآن] را به خدا نسبت داده است؟ بگو: اگر می‌توانید یک سوره مانند آن را بیابید.» ب- اثبات نهایت عجز انسان معادل اثبات اوج اعجاز قرآن کریم است.

توضیح { ویژگی‌های مبارزه طلبی (تحدی) قرآن کریم در آیه: «ام یقولون افتراه قل فأتوا بسوره مثله»، عبارت است از: ۱) اثبات نهایت عجز و ناتوانی مخالفان قرآن در آوردن یک سوره
۲) نشان دادن اثبات اوج اعجاز قرآن کریم (۳) آسان‌ترین راه برای غیر الهی نشان دادن اسلام و قرآن.
آیه گزینه‌های (۱) و (۲)، به ناتوانی ابدی مخالفان در آوردن سوره‌ای مانند قرآن کریم و جاودانگی در اعجاز قرآن کریم اشاره دارد. آیه گزینه (۳)، به امی بودن رسول خدا^(ص) اشاره دارد.

۱۵۳۴ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- قرآن کریم نه تنها از فرهنگ جاهلیت تأثیر نپذیرفت؛ بلکه به مبارزه با آن پرداخت و از حقوق برابر انسان‌ها (از جمله حقوق یکسان مرد و زن در انسانیت) سخن گفته است. آیه: «خداوند عمل هیچ مرد و زنی را ضایع نمی‌کند»، بیانگر «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت»، از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است. ب- آیه شریفه: «قل هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون انما یتذکر اولوا الالباب»، با دعوت به علم‌آموزی به همین جنبه از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم اشاره دارد.

توضیح { نمونه‌هایی از تأثیر ناپذیری قرآن کریم از فرهنگ و عقاید دوران جاهلیت: ۱- دعوت به تفکر و تعقل و علم‌آموزی ۲- پرداختن به عدالت‌خواهی و حقوق برابر انسان‌ها ۳- احیای کرامت زنان
آیه گزینه (۱)، بیانگر «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» از جنبه‌های «اعجاز محتوایی» قرآن کریم است. آیه گزینه (۲)، به عامل حیات روحی و معنوی انسان که همان دینداری است، اشاره دارد. آیه گزینه (۲)، به امی بودن پیامبر اسلام^(ص) اشاره دارد.

۱۵۳۵ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- آیه شریفه: «و ما کنت تتلوا من قبله من کتاب و لا تخطه بيمينک اذا لارتاب المیطلون»، به امی بودن پیامبر اسلام^(ص) اشاره دارد. ب- بر خلاف آثار علمی بشر که توسط دانشمندان آورده می‌شوند، قرآن کریم توسط یک فرد امی و درس‌نخوانده آورده شده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱) برعکس بیان شده است، زیرا بر اساس این آیه، به شک نیفتادن اهل باطل در گرو درس‌نخوانده بودن پیامبر^(ص) بود. گزینه (۲)، در این آیه بیان نشده است. گزینه (۱) نادرست است، زیرا در این آیه به راستگو بودن پیامبر اسلام^(ص) اشاره نشده است.

۱۵۲۸ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- آیات متعددی در نکوهش جهل، غفلت و تعقل نکردن وجود دارد که بیانگر «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» از جنبه‌های «اعجاز محتوایی» قرآن کریم است. ب- این تشبیه که پیامبران مانند معلمان یک مدرسه‌اند که پایه‌های مختلف تحصیلی را به ترتیب تدریس می‌کنند و هر کدام مطالب سال قبل را تکمیل می‌کنند، به وحدانیت دین الهی می‌انجامد. ج- این بیت شعر: «بر او ختم آمده پایان این راه / بر او نازل شده «ادعوا الی الله»، به ختم نبوت اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا آیاتی از قرآن کریم بیانگر اعجاز علمی هستند که یک مطلب علمی جدید را بیان کرده باشند. با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه (۳) نادرست است.

۱۵۲۹ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- آیه شریفه: «و من یتبع غیر الاسلام دینا فلن یقبل منه و هو فی الآخرة من الخاسرین»، بیانگر این حقیقت است که تنها دینی که می‌تواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند، اسلام است، زیرا تنها محتوای قرآن کریم به طور کامل از جانب خداست. ب- آیه شریفه: «افلا یتدبرون القرآن و لو کان من عند غیر الله لوجدوا فيه اختلافا کثیرا»، بیانگر این حقیقت است که با وجود این که قرآن کریم درباره «موضوعات متنوعی» سخن گفته است، نه تنها میان آیات آن «تعارض و ناسازگاری نیست»، بلکه «دقیق‌تر از اعضای یک بدن یا اجزای یک درخت» هماهنگ و مؤید یکدیگرند. ج- آیه شریفه: «لنجیی به بلدة مینا»، بیانگر این حقیقت است که انسان با آب، نیازهای طبیعی و جسمی‌اش را برطرف می‌سازد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۳) به امی بودن رسول خدا^(ص) اشاره دارد. قسمت سوم گزینه (۲)، به حیات روحانی و معنوی انسان اشاره دارد.

۱۵۳۰ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- آیه شریفه: «هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون»، به موضوع «علم‌دوستی» اشاره دارد که، بیانگر تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است. ب- آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الکتاب و المیزان لیقوم الناس بالقسط»، به موضوع «عدالت‌خواهی» اشاره دارد که، بیانگر تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است. ج- آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الکتاب و المیزان لیقوم الناس بالقسط»، به موضوع «عدالت‌خواهی» اشاره دارد که، بیانگر تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا آیاتی از قرآن کریم بیانگر اعجاز علمی هستند که یک مطلب علمی جدید را بیان کرده باشند. با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه (۳) نادرست است.

۱۵۳۱ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- این عبارت: «خداوند برای بیان معارف ژرف و عمیق قرآن، زیباترین و مناسب‌ترین کلمات و عبارتهای را انتخاب کرده است تا به بهترین وجه، معنای مورد نظر را برساند و دل‌های آماده را به سوی حق جذب کند»، به اعجاز لفظی قرآن کریم اشاره دارد. ب- آیاتی که بیانگر این موضوعها «عدالت‌خواهی، علم‌دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها» باشند، بیانگر تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است. ج- این عبارت: «قرآن کریم فقط از امور معنوی، یا آخرت و رابطه انسان با خدا سخن نمی‌گوید؛ بلکه از زندگی مادی و دنیوی انسان، مسئولیت‌های اجتماعی و رابطه وی با انسان‌های دیگر سخن می‌گوید»، بیانگر «جامعیت و همه جانبه بودن قرآن» از جنبه‌های «اعجاز محتوایی» آن است.

گزینه ۴ ۱۵۴۱ ☆☆☆☆

الف- این حدیث امام باقر^(ع): «خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش (قرآن) آورده است.» به «جامعیت و همه جانبه بودن» از جنبه‌های «اعجاز محتوایی قرآن» اشاره دارد. ب- مفهوم جامعیت قرآن کریم این است که: «این کتاب، فقط از امور معنوی یا آخرت و رابطه انسان با خدا سخن نمی‌گوید، بلکه از زندگی مادی و دنیوی انسان، مسئولیت‌های اجتماعی و رابطه وی با انسان‌های دیگر سخن می‌گوید و برنامه‌های جامع و همه جانبه را در اختیارش قرار می‌دهد.»

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست حفظی و متوسط از متن درس و ارتباط آن با حدیث است. بهتر است پس از حذف گزینه‌های نادرست، گزینه صحیح را انتخاب نماییم. عبارت: «به سوالات او در همه دانش‌ها پاسخ گفته است.» در گزینه (۱) ز نظر علمی نادرست است. گزینه (۲)، بیانگر اعجاز لفظی قرآن کریم است. عبارت: «به صورت مفصل در مورد آن بحث نموده است.» در گزینه (۳) از نظر علمی نادرست است.

گزینه ۴ ۱۵۴۲ ☆☆☆☆

الف- عبارت شریفه: «ام یقولون افتراه» سخن مخالفان الهی بودن قرآن کریم است که به قرآن افترا می‌بندند و ادعا می‌کنند قرآن کریم، کلامی الهی نیست و پیامبر به دروغ آن را به خداوند نسبت داده است. ب- خداوند در عبارت شریفه: «یا تو بماثل هذا القرآن»، مخالفان الهی بودن قرآن کریم را مرحله آغازین تحدی قرآن، به آوردن کتابی مانند آن دعوت می‌کند.

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست مفهومی و نسبتاً دشوار از این درس است. برای پاسخ دادن به آن، باید بر متن درس و آیات تسلط داشت تا در کمترین زمان بتوان پس از تشخیص گزینه‌های نادرست، پاسخ صحیح را انتخاب نمود. قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) و قسمت دوم گزینه (۳)، در مورد امی بودن رسول خدا^(ص) است نه در تحدی.

گزینه ۱ ۱۵۴۳ ☆☆☆☆

الف- قرآن کریم عاقبت تلاش مخالفان سرسخت اسلام در مواجهه با سنت تحدی و عجز و ناتوانی آنان در تحدی را با عبارت: «لا یأتون بمثل و لو کان بعضهم لبعض ظهیرا» نشان داده است. ب- آری، از گذشته دور تا امروز، مخالفان قرآن کریم متن‌هایی ارائه کرده‌اند که برای افراد غیرمتخصص ممکن است بی‌عیب جلوه کند، اما تاکنون هیچ‌یک از این متن‌ها در مراکز علمی و تخصصی، مورد قبول واقع نشده است و جملگی به فراموشی سپرده شده‌اند.

تحلیل تست ۱۴۰۰ قسمت اول این تست، مفهومی ولی قسمت دوم آن کاملاً حفظی است. قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴)، سخن مخالفان الهی بودن قرآن کریم است که به قرآن افترا می‌بندند و ادعا می‌کنند قرآن کریم، کلامی الهی نیست و پیامبر به دروغ آن را به خداوند نسبت داده است. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است.

گزینه ۱ ۱۵۴۴ ☆☆☆☆

الف- عبارت شریفه: «ام یقولون افتراه» سخن مخالفان الهی بودن قرآن کریم است که به قرآن افترا می‌بندند و ادعا می‌کنند قرآن کریم، کلامی الهی نیست و پیامبر به دروغ آن را به خداوند نسبت داده است. قرآن کریم، همین افراد را به مبارزه و تحدی دعوت کرده است تا در مرحله اول کتابی مانند قرآن و در مراحل بعد، به ترتیب، ۱۰ سوره و در نهایت یک سوره مانند قرآن بیاورند. ب- عبارت قرآنی: «لا یأتون بمثل» بیانگر عجز و ناتوانی ابدی مخالفان اسلام از جن و انسان در آوردن سوره‌ای همانند سوره‌های قرآن است.

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست مفهومی از متن آیات است. برای پاسخ دادن به آن، باید مفهوم اصلی هر آیه و مفهوم هر یک از عبارت‌های آن آیه را نیز دانست. قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴)، محتوای تحدی و اولین مرحله آن است. قسمت دوم گزینه (۲)، بیانگر «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» از جنبه‌های «اعجاز محتوایی» قرآن کریم است.

گزینه ۲ ۱۵۳۶ ☆☆☆☆

الف- صحبت کردن قرآن از موضوع‌هایی همچون عدالت‌خواهی (آیه: ليقوم الناس بالقسط)، علم‌دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها، مربوط به جنبه «تأثیر‌ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است. ب- همچنین، با وجود اینکه قرآن کریم حدود پانزده قرن پیش نازل شده، در مورد همه مسائل مهم و حیاتی که انسان در هدایت به سوی کمال بدان نیاز دارد، سخن گفته و چیزی را فروگذار نکرده است. این موضوع، به «جامعیت و همه جانبه بودن» از جنبه‌های «اعجاز محتوایی قرآن» اشاره دارد.

نکته طلابی هر آیه‌ای که از موضوع‌هایی همچون عدالت‌خواهی (آیه: ليقوم الناس بالقسط)، علم‌دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها سخن بگوید، بیانگر تأثیر‌ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است.

گزینه ۳ ۱۵۳۷ ☆☆☆☆

الف- عبارت شریفه: «یا تو بماثل هذا القرآن»، پیشنهاد قرآن کریم به کسانی است که در الهی بودن قرآن کریم تردید دارند. ب- عبارت قرآنی: «قل فأتوا بسورة مثله»، برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی کسانی که در الهی بودن قرآن کریم تردید دارند، به کار رفته است. ج- آیه شریفه: «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»، بیانگر «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» از جنبه‌های «اعجاز محتوایی» قرآن کریم است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت سوم گزینه (۱)، به امی بودن پیامبر اسلام^(ص) اشاره دارد.

گزینه ۴ ۱۵۳۸ ☆☆☆☆

با توجه به آیه شریفه: «وَ مَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَ لَا تَخْطُ بِمِیْنِكَ إِذَا لَزَّتْكَ الْمُبْتَلُونَ» «و پیش از آن هیچ نوشته‌ای را نمی‌خواندی و با دست خود، آن را نمی‌نوشتی که در آن صورت، اهل باطل به شک می‌افتادند»، پیامبر توانایی خواندن و نوشتن را نداشت، نه فقط توانایی خواندن را.

مقایسه مشاهده ناسازگاری بسیار (لوجدوا فيه اختلافا كثيرا) در آیات قرآن که ناقض انسجام درونی آن است، در صورتی محقق می‌شد که به تعبیر قرآن از نزد غیر خدا می‌بود. (و لو کان من عند غیر الله) (علت)

گزینه ۱ ۱۵۳۹ ☆☆☆☆

اینکه امام باقر^(ع) می‌فرماید: «خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش [قرآن] آورده است.» منظور از آنچه مورد نیاز است، نیازهای مربوط به برنامه زندگی و هدایت انسان‌ها است؛ یعنی همان نیازهایی که پیامبران به خاطر آنها فرستاده شده‌اند و این بیان، نشان دهنده «جامعیت و همه‌جانبه بودن قرآن»، از جنبه‌های اعجاز محتوایی آن است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است، زیرا پاسخ نیازهای مادی و طبیعی انسان در عالم خلقت قرار داده شده است نه در دین. قسمت دوم گزینه (۲)، مربوط به نیاز هدایت انسان نیست.

گزینه ۱ ۱۵۴۰ ☆☆☆☆

الف- آیه شریفه: «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»، بیانگر «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» از جنبه‌های «اعجاز محتوایی» قرآن کریم است. ب- این مفهوم که «آثار و نوشته‌های اولیه دانشمندان و متفکران با آثار دوران پختگی آنها متفاوت است. از این‌رو، دانشمندان معمولاً در نوشته‌های گذشته خود تجدیدنظر می‌کنند و اگر بتوانند، کتاب‌های گذشته خود را اصلاح می‌نمایند»، بیانگر نبودن انسجام درونی در آثار و نوشته‌های بشری است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها آیه گزینه (۲)، نتیجه انتخاب دینی غیر از اسلام را بیان می‌کند. آیه گزینه (۳)، ناتوانی ابدی مخالفان در آوردن سوره‌ای مانند قرآن کریم و جاودانگی در اعجاز قرآن کریم را بیان می‌کند. آیه گزینه (۴)، به امی بودن پیامبر اسلام^(ص) اشاره دارد.

تحلیل تست ۹۹ اولین گام برای پاسخ دادن به این تست، حفظ بودن متن و ترجمه آیه است تا با دیدن بخشی از آیه، بتوان ادامه آن را تشخیص داد. آیه گزینۀ (۲)، بیانگر اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» است. آیه گزینۀ (۳) به ناتوانی ابدی مخالفان در آوردن سوره‌ای مانند قرآن و جاودانگی در اعجاز قرآن کریم اشاره دارد. آیه گزینۀ (۴)، برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی کسانی که در الهی بودن قرآن کریم تردید دارند پیشنهاد می‌دهد یک سوره مانند سوره‌های قرآن بیاورند.

۱۵۵۰ گزینۀ ۱ الف- خداوند در آیه شریفه: «وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيًّا»، به این حقیقت اشاره می‌کند که در جهان هستی آب، مایه حیات و اساس زندگی است. ب- همین زیبایی لفظی، سبب نفوذ خارق‌العاده این کتاب آسمانی در افکار و قلوب در طول تاریخ شده است. ج- علل فرستادن پیامبران متعدد سه مورد است: ۱- استمرار و پیوستگی در دعوت ۲- رشد تدریجی سطح فکر مردم ۳- تحریف تعلیمات پیامبر پیشین

تحلیل تست ۹۹ این تست، یک تست ترکیبی جدید از این درس و دو درس قبل است. بهترین روش برای پاسخ دادن به آن، استفاده از روش حذف گزینه‌های نادرست است. قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است، زیرا این آیه، به حیات روحانی بشر اشاره دارد نه حیات مادی جهان هستی. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم و سوم گزینه (۲) نادرست است.

۱۵۵۱ گزینۀ ۲ الف- با توجه به آیه شریفه: «و ما کنت تتلو من قبله کتاب و لا تحطه بيمينک اذا لارتاب المبطلون»، اگر پیامبر (ص) می‌توانست بخواند و بنویسد، مورد تهمت قرار می‌گرفت و می‌گفتند که این آیاتی که برای مردم می‌خواند وحی الهی نیست، بلکه یا آنها را از خود می‌گوید یا کسی به او آموخته است. و این خود می‌توانست در اذهان مردم شک و تردید ایجاد کند. ارائه آن توسط پیامبری امی و درس نخوانده، این شک و تردید را در ذهن اهل باطل از بین می‌برد. ب- خداوند در آیه شریفه: «ام یقولون افتراه قل فأتوا بسورة مثله»، برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی کسانی که در الهی بودن قرآن کریم تردید دارند و می‌گویند که پیامبر به دروغ، قرآن را به خداوند نسبت داده است، به آنان پیشنهاد می‌دهد یک سوره مانند سوره‌های قرآن بیاورند.

تحلیل تست ۹۹ این تست، به ما یادآوری می‌کند که بای پاسخ دادن به این نوع تست، باید آیات را حفظ بود تا با دیدن بخشی از آن، ادامه آیه و مفاهیم آن را به یاد آورد و گزینه صحیح را تشخیص داد. قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، به اختلاف کثیر نداشتن آیات قرآن به دلیل الهی بودن آن اشاره دارد. قسمت دوم گزینه (۴)، به دلیل و فلسفه ارسال انبیای الهی با بشارت و انذار که همان اتمام حجت و گرفتن عذر و بهانه از انسان است، اشاره دارد.

۱۵۵۲ گزینۀ ۳ الف- نظریه انبساط جهان، یکی از مهم‌ترین کشفیات نجومی انسان در قرن بیستم است. بر طبق این نظریه، کهکشان‌ها با سرعت فوق‌العاده‌ای در حال حرکت و فاصله گرفتن از یکدیگرند که در نتیجه آن، جهان هستی مدام در حال گسترش و انبساط است. ب- آیه شریفه: «و السماء بنینا باید و انا لموسعون» و آسمان را با قدرت خود برافراشتیم و همواره آن را وسعت می‌بخشیم»، با بیان نظریه انبساط جهان که یک نکته علمی بی سابقه و یکی از مهم‌ترین کشفیات نجومی انسان در قرن بیستم است، بیانگر اعجاز محتوایی قرآن کریم می‌باشد.

تحلیل تست ۹۸ این تست، یک تست متوسط و عیناً برگرفته از متن کتاب است. و در صورت تسلط بر متن درس و مفهوم آیه، انتخاب گزینه صحیح پس از حذف گزینه‌های نادرست، کار دشواری نمی‌باشد. گزینه‌های (۱) و (۲) و (۴) نادرست است، زیرا این آیه، به نیروی جاذبه اشاره ندارد.

۱۵۴۵ گزینۀ ۱ الف- گذشته از اعجاز لفظی، قرآن کریم از نظر محتوا و مطالب آن ویژگی‌هایی دارد که نشان می‌دهد از قلم هیچ اندیشمندی تراوش نکرده است، چه رسد به شخصی که قبل از آن، چیزی نوشته و آموزشی ندیده است. (و ما کنت تتلوا من قبله من کتاب و لا تحطه بيمينک) ب- این جنبه از اعجاز، (محتوایی) برای کسانی که زبان قرآن را نمی‌دانند و فقط از ترجمه‌ها استفاده می‌کنند نیز قابل فهم و ادراک است. **تحلیل تست ۱۴۰۰** این تست، یک تست دشوار است، چراکه ظاهر آن، بیانگر اعجاز لفظی است و پس از دقت و توجه زیاد می‌توان پی برد که بیانگر اعجاز محتوایی است. قسمت دوم گزینه (۳)، بیانگر اعجاز لفظی است.

۱۵۴۶ گزینۀ ۲ الف- قرآن کریم در آیات خود به حرکت زمین اشاره می‌کند که از آن جمله، تشبیه زمین به ذلول است. ذلول به شتری گفته می‌شود که به گونه‌ای حرکت می‌کند که سوار خود را نمی‌آزارد. تشبیه زمین به «ذلول» به خوبی به حرکت و همراه با آرامش زمین اشاره دارد و بیانگر «ذکر نکات علمی بی‌سابقه»، از جنبه‌های «اعجاز محتوایی» قرآن کریم است. ب- آیه شریفه: «و السماء بنینا باید و انا لموسعون» و آسمان را با قدرت خود برافراشتیم و همواره آن را وسعت می‌بخشیم»، با بیان نظریه انبساط جهان که یک نکته علمی بی سابقه و یکی از مهم‌ترین کشفیات نجومی انسان در قرن بیستم است، بیانگر اعجاز محتوایی قرآن کریم می‌باشد. **تحلیل تست ۹۹** این تست، یک تست حفظی و متوسط از این درس است. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

۱۵۴۷ گزینۀ ۳ الف- آسان‌ترین راه برای غیر الهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم، آوردن سوره‌ای مشابه یکی از سوره‌های این کتاب الهی است. ب- خداوند در آیه شریفه: «ام یقولون افتراه قل فأتوا بسورة مثله»، برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی کسانی که در الهی بودن قرآن کریم تردید دارند و می‌گویند که پیامبر به دروغ، قرآن را به خداوند نسبت داده است، به آنان پیشنهاد می‌دهد یک سوره مانند سوره‌های قرآن بیاورند. **تحلیل تست ۹۹** تشخیص قسمت اول این تست، بسیار ساده است ولی قسمت دوم آن چالش برانگیز و مبهم است. با دقت در صورت سؤال و پیدا کردن مرجع عبارت «این موضوع» که کلمه «پیشنهاد» در صورت سؤال است، گزینه (۳) را انتخاب می‌نماییم. قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا یک پیشنهاد نیست بلکه نتیجه پذیرش تحدی است.

۱۵۴۸ گزینۀ ۴ الف- این حدیث امام باقر (ع) که می‌فرمایند: «خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش (قرآن) آورده است»، بیانگر «جامعیت و همه جانبه بودن» از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم می‌باشد. ب- در این حدیث منظور از آنچه مورد نیاز است، نیازهای مربوط به برنامه زندگی و هدایت انسان هاست؛ یعنی همان نیازهایی که پیامبران به خاطر آنها فرستاده شده‌اند. **تحلیل تست ۹۹** برای دانش‌آموزانی که بر متن درس تسلط دارند، این تست، یک تست حفظی و متوسط از این درس است. توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) و قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

۱۵۴۹ گزینۀ ۱ الف- با توجه به آیه شریفه: «و ما کنت تتلو من قبله کتاب و لا تحطه بيمينک اذا لارتاب المبطلون»، اگر پیامبر (ص) می‌توانست بخواند و بنویسد، مورد تهمت قرار می‌گرفت و می‌گفتند که این آیاتی که برای مردم می‌خواند وحی الهی نیست، بلکه یا آنها را از خود می‌گوید یا کسی به او آموخته است. و این خود می‌توانست در اذهان مردم شک و تردید ایجاد کند. ب- ارائه آن توسط پیامبری امی و درس نخوانده، این شک و تردید را در ذهن اهل باطل از بین می‌برد.

۱۵۵۸ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- آیه شریفه: «و السَّمَاءُ بِنِهَايَا بَإيد و إِنَّا لَمَوْسِعُونَ»، با بیان نظریه انبساط جهان که یک نکته علمی بی سابقه و یکی از مهم ترین کشفیات نجومی انسان در قرن بیستم است، بیانگر اعجاز محتوایی قرآن کریم می باشد.

ب- قرآن کریم در آیات خود به حرکت زمین اشاره می کند که از آن جمله، تشبیه زمین به ذلول است. ذلول به شتری گفته می شود که به گونه ای حرکت می کند که سوار خود را نمی آزد. تشبیه زمین به «ذلول» به خوبی به حرکت و همراه با آرامش زمین اشاره دارد و بیانگر «ذکر نکات علمی بی سابقه»، از جنبه های «اعجاز محتوایی» قرآن کریم است.

ج- آیه شریفه: «و لو کان من عند غیر الله لوجدوا فيه اختلافاً کثیراً»، با بیان نبودن «اختلاف کثیرا» در آیات قرآن کریم، به «انسجام درونی در عین نزول تدریجی»، از جنبه های «اعجاز محتوایی» قرآن کریم اشاره دارد.

روش تست زدن { برای پاسخ دادن به تست های چند قسمتی، بهتر است با در نظر گرفتن قسمت های دوم یا سوم، به حذف گزینه های نادرست بپردازید. با در نظر گرفتن قسمت سوم سؤال، سایر گزینه ها نادرست است.

۱۵۵۹ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

در آیه شریفه: «قل لئن اجتمعت الإنس و الجنّ علی أن یأتوا بمثل هذا القرآن لا یأتون بمثله و لو کان بعضهم لبعض ظهیرا»، عبارت شریفه: «لا یأتون بمثله»، بیانگر عجز و ناتوانی ابدی مخالفان اسلام از جن و انسان (لئن اجتمعت الإنس و الجنّ) در آوردن سوره های همانند سوره های قرآن است. و این عبارت (لا یأتون بمثله)، بیانگر جاودانگی در اعجاز قرآن کریم است.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها { آیه گزینه (۲)، به امی و درس نخوانده بودن پیامبر اکرم (ص) از نشانه های معجزه بودن قرآن کریم اشاره دارد. آیه گزینه (۳)، بیانگر اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» است. آیه گزینه (۴)، برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی کسانی که در الهی بودن قرآن کریم تردید دارند پیشنهاد می دهد یک سوره مانند سوره های قرآن بیاورند.

۱۵۶۰ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- این جمله که: «خداوند آنچه را که انسان تا قیامت به آن احتیاج دارد، در کتاب آورده است»، بیانگر سومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «جامعیت و همه جانبه بودن قرآن» است.

ب- اینکه «در قرآن کریم از موضوع هایی چون عدالت خواهی، علم دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان ها سخن گفته شده است»، مربوط به «تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت»، از جنبه های اعجاز محتوایی قرآن می باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه های (۱) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است.

۱۵۶۱ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- مطابق آیه شریفه: «أَمْ یَقُولُونَ افترأه قُل فأتوا بسورةٍ مثله»، خداوند برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی کسانی که در الهی بودن قرآن کریم تردید دارند و می گویند که پیامبر به دروغ، قرآن را به خدا نسبت داده است، به آنان پیشنهاد می دهد یک سوره مانند سوره های قرآن بیاورند. ب- خداوند در آیه شریفه: «قل لئن اجتمعت الإنس و الجنّ علی أن یأتوا بمثل هذا القرآن لا یأتون بمثله و لو کان بعضهم لبعض ظهیرا»، تأکید می کند که، با وجود کمک گرفتن انسان و جن از یکدیگر، هیچ گاه نمی توانند همانند قرآن را بیاورند.

تمرین تست زنی { برای پاسخ دادن به این نوع تست ها، ضرورتی ندارد که با در نظر گرفتن قسمت اول سؤال، به حذف گزینه های نادرست بپردازیم. آیه قسمت دوم گزینه های (۳) و (۴)، بیانگر اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» است. آیه قسمت اول گزینه (۲)، دعوت مخالفان به تحدی است و به نتیجه تلاش آنان در این زمینه اشاره نشده است.

۱۵۵۳ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشین کلمه ها و جمله ها، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات با وجود اختصار و زیبایی لفظی قرآن کریم، سبب نفوذ خارق العاده این کتاب آسمانی در افکار و قلوب در طول تاریخ شده است.

ب- تحدی یا دعوت به مبارزه در قرآن کریم، مربوط به هر دو بخش لفظی و محتوایی از جنبه های اعجاز آن است.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها { قسمت اول گزینه های (۱) و (۳)، بیانگر اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» است. قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا اعجاز ظاهری و باطنی نداریم.

۱۵۵۴ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

از جنبه های اعجاز لفظی قرآن کریم، «ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشین کلمه ها و جمله ها، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات با وجود اختصار» می باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها { گزینه (۱)، بیانگر اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» است. گزینه های (۳) و (۴)، بیانگر اعجاز محتوایی قرآن کریم است.

۱۵۵۵ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

خداوند در آیه شریفه: «أَمْ یَقُولُونَ افترأه قُل فأتوا بسورةٍ مثله»، برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی کسانی که در الهی بودن قرآن کریم تردید دارند و می گویند که پیامبر به دروغ، قرآن را به خداوند نسبت داده است، به آنان پیشنهاد می دهد یک سوره مانند سوره های قرآن بیاورند.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها { آیه گزینه (۱)، به اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» اشاره دارد. آیه گزینه (۲)، به یکی از نشانه های معجزه بودن قرآن کریم، که ارائه آن توسط پیامبری امی و درس نخوانده بود، اشاره دارد. آیه گزینه (۳)، بیانگر عجز و ناتوانی ابدی مخالفان اسلام از جن و انسان در آوردن سوره های همانند سوره های قرآن است.

۱۵۵۶ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- آیه شریفه: «و السَّمَاءُ بِنِهَايَا بَإيد و إِنَّا لَمَوْسِعُونَ»، با بیان نظریه انبساط جهان که یک نکته علمی بی سابقه و یکی از مهم ترین کشفیات نجومی انسان در قرن بیستم است، بیانگر اعجاز محتوایی قرآن کریم می باشد.

ب- آیه شریفه: «و لو کان من عند غیر الله لوجدوا فيه اختلافاً کثیراً»، با بیان نبودن «اختلاف کثیرا» در آیات قرآن کریم، به «انسجام درونی در عین نزول تدریجی»، از جنبه های «اعجاز محتوایی» قرآن کریم اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه های (۳) و (۴) و قسمت دوم و سوم گزینه (۱) نادرست است.

۱۵۵۷ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- آسان ترین راه برای غیر الهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم، آوردن سوره ای مشابه یکی از سوره های این کتاب الهی است.

ب- قرآن در مقابل تلاش مخالفان در این زمینه می فرماید: «قل لئن اجتمعت الإنس و الجنّ علی أن یأتوا بمثل هذا القرآن لا یأتون بمثله و لو کان بعضهم لبعض ظهیرا»

دلیل نادرستی سایر گزینه ها { با توجه به توضیح بالا که متن درس است، قسمت اول گزینه های (۳) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۱)، دعوت مخالفان به تحدی است و به نتیجه تلاش آنان در این زمینه اشاره نشده است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۱۵۶۹

در آیه شریفه: «قل لئن اجتمعت الإنس و الجنّ علی أن یأتوا بمثل هذا القرآن لا یأتون بمثله و لو کان بعضهم لبعض ظهیرا»، عبارت شریفه: «لا یأتون بمثله»، بیانگر عجز و ناتوانی ابدی مخالفان اسلام از جن و انسان (لئن اجتمعت الإنس و الجنّ) در آوردن سوره‌های همانند سوره‌های قرآن است. و این عبارت (لا یأتون بمثله)، بیانگر جاودانگی در اعجاز قرآن کریم است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۴)، همکاری انسان و جن را به منظور غلبه بر تحدی، مردود می‌شمارد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۱۵۷۰

الف- این مفهوم که: «قرآن کریم به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن مبارزه کرد و به اصلاح جامعه پرداخت و از موضوعاتی همچون عدالت‌خواهی، علم‌دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها سخن گفته است»، بیانگر تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است.

ب- آیه شریفه: «و لو کان من عند غیر الله لوجدوا فیه اختلافا کثیرا»، با بیان نبودن «اختلافا کثیرا» در آیات قرآن کریم، به «انسجام درونی در عین نزول تدریجی»، از جنبه‌های «اعجاز محتوایی» قرآن کریم اشاره دارد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۱۵۷۱

در آیه شریفه: «قل لئن اجتمعت الإنس و الجنّ علی أن یأتوا بمثل هذا القرآن لا یأتون بمثله و لو کان بعضهم لبعض ظهیرا»، عبارت شریفه: «لا یأتون بمثله»، بیانگر عجز و ناتوانی ابدی مخالفان اسلام از جن و انسان (لئن اجتمعت الإنس و الجنّ) در آوردن سوره‌های همانند سوره‌های قرآن است. و این عبارت (لا یأتون بمثله)، بیانگر جاودانگی در اعجاز قرآن کریم است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۱۵۷۲

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۱۵۷۳

زیبایی و اعجاز لفظی قرآن کریم سبب شده بود که سران مشرکان، مردم را از شنیدن قرآن منع کنند و اگر کسی برای شنیدن قرآن نزد پیامبر می‌رفت، یا از پشت دیوار خانه پیامبر، به قرآن خواندن ایشان گوش فرامی‌داد، او را مجازات می‌کردند.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۱** ۱۵۷۴

الف- این عبارت: «قرآن کریم با اینکه با بیش از شش هزار آیه در طول ۲۳ سال به تدریج نازل شده و درباره موضوعات متنوع سخن گفته است نه تنها میان آیات آن، تعارض و ناسازگاری نیست، بلکه آیاتش دقیق‌تر از اعضای یک بدن با یکدیگر هماهنگی دارند و همدیگر را تأیید می‌کنند»، بیانگر اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» است. ب- آیه شریفه: «فلا یتدبرون القرآن و لو کان من عند غیرالله لوجدوا فیه اختلافا کثیرا»، به اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» اشاره دارد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۱** ۱۵۷۵

دو ویژگی قرآن کریم که آن را از دیگر کتاب‌های آسمانی ممتاز می‌کند عبارت است از: ۱- جاودانه بودن آن ۲- معجزه بودن آن.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۱۵۷۶

آیه شریفه: «و ما کنت تتلو من قبله من کتاب و لا تخطه بيمينک» و بیت «نگار من که به مکتب نرفت و خط نوشت/ به غمزه مسأله آموز صد مدرس شد»، هر دو به «امی بودن پیامبر اکرم (ص)» اشاره دارند.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۱** ۱۵۶۲

مطابق آیه شریفه: «و ما کنت تتلو من قبله من کتاب و لا تخطه بيمينک»، در صورتی که پیامبر اسلام (ص) قبل از رسیدن به مقام نبوت، توانایی خواندن و نوشتن داشت، «اهل باطل» در مورد آسمانی بودن قرآن کریم دچار تردید می‌شدند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه (۲)، به اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» اشاره دارد. آیه گزینه (۳)، به انتخاب دین اسلام به عنوان تنها دینی که می‌تواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند، اشاره دارد. آیه گزینه (۴)، روش قرآن کریم برای اثبات نهایت عجز مخالفان الهی بودن قرآن کریم است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۱۵۶۳

آیات شریفه: «هر کس، از مرد و زن، عمل صالح انجام دهد و اهل ایمان باشد، خداوند به او حیات پاک و پاکیزه می‌بخشد و عمل هیچ مرد و زنی را ضایع نمی‌کند»، به دلیل سخن گفتن از «حقوق برابر انسان‌ها»، بیانگر «تأثیر ناپذیری قرآن از عقاید دوران جاهلیت»، یعنی قرآن کریم به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن مبارزه کرد و به اصلاح جامعه پرداخت.

نکته طلایی { آیاتی از قرآن که به یکسانی منزلت زن و مرد در نزد خدا اشاره دارند، بیانگر دومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن کریم، یعنی «تأثیر ناپذیری قرآن از عقاید دوران جاهلیت» است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۱۵۶۴

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۱۵۶۵

الف- آیه شریفه: «فلا یتدبرون القرآن و لو کان من عند غیرالله لوجدوا فیه اختلافا کثیرا»، به اولین جنبه اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» اشاره دارد. ب- این جمله که «قرآن، فقط از امور معنوی یا آخرت و رابطه انسان با خدا سخن نمی‌گوید»، بیانگر جامعیت و همه‌جانبه بودن قرآن کریم از جنبه‌های اعجاز محتوایی آن می‌باشد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۱۵۶۶

این مفهوم: «قرآن کریم به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن مبارزه کرد و به اصلاح جامعه پرداخت و از آرمان‌های مقدس بشری، یعنی از موضوعاتی همچون عدالت‌خواهی، علم‌دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها سخن گفته است»، بیانگر تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۱** ۱۵۶۷

الف- آیه شریفه: «و السّماء بنیناها باید و إنا لموسعون»، با بیان نظریه انبساط جهان که یک نکته علمی بی سابقه و یکی از مهم‌ترین کشفیات نجومی انسان در قرن بیستم است، بیانگر اعجاز محتوایی قرآن کریم می‌باشد.

ب- این آیه، از آن جهت که بیانگر یک نظریه علمی است، بیانگر تقدیر الهی می‌باشد و اجرا و پیاده کردن آن به اراده الهی، بیانگر قضای الهی می‌باشد، به همین جهت بهتر است بگوییم بیانگر تقدیر و قضای الهی است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۱۵۶۸

آیه شریفه: «و ما کنت تتلو من قبله من کتاب و لا تخطه بيمينک»، بیانگر «امی بودن پیامبر (ص)» که یک عامل تأثیرگذار مثبت در حقایق دعوت و بی‌اثر کننده تردید شکاکان نبوت آن بزرگوار بود، می‌باشد.

۱۵۸۰ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

پیامبر اسلام(ص) در اولین مسئولیت خود، آیات قرآن کریم را به‌طور کامل از فرشته وحی دریافت می‌کرد و بدون ذره‌ای کم یا زیاد به مردم می‌رساند. پیامبر اکرم(ص) این مسئولیت را به‌طور کامل انجام داد و همه آیات قرآن را برای مردم خواند.

نکته طلایی «بیان کلیات احکام و بسیاری از وظایفی که در قرآن کریم آمده بود به مردم». بیانگر اولین مسئولیت پیامبر اسلام(ص)، یعنی «دریافت و ابلاغ وحی» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۱)، بیانگر دومین مسئولیت رسول گرامی اسلام(ص)، یعنی «تعلیم و تبیین تعالیم قرآن یا مرجعیت دینی» است. گزینه (۳)، بیانگر سومین مسئولیت پیامبر اسلام(ص)، یعنی «اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی یا ولایت ظاهری» است. گزینه (۴)، به برترین مقام پیامبر اسلام(ص)، یعنی «ولایت معنوی» اشاره دارد.

۱۵۸۱ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

یکی از یاران پیامبر، به نام عبدالله بن مسعود می‌گوید: «ما ده آیه از قرآن را از پیامبر فرا می‌گرفتیم و بعد از اینکه در معنای آن تفکر می‌کردیم و به آن عمل می‌نمودیم، بار دیگر برای یاد گرفتن آیات بعدی، نزد پیامبر می‌رفتیم»

نکته طلایی یادگرفتن، نوشتن و حفظ کردن آیات قرآن، بیانگر اولین مسئولیت پیامبر اسلام(ص)، یعنی «دریافت و ابلاغ وحی» است.

۱۵۸۲ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

این عبارت که: «ما بسیاری از وظایف خود را که کلیات آن‌ها در قرآن کریم آمده، مطابق گفتار و رفتار رسول خدا(ص) انجام می‌دهیم»، مربوط به دومین مسئولیت پیامبر اکرم(ص)، یعنی «تعلیم و تبیین تعالیم قرآن یا مرجعیت دینی» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها سایر گزینه‌ها بیانگر دریافت و ابلاغ وحی می‌باشد.

۱۵۸۳ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- رسول اکرم(ص) در اولین مسئولیت خود، پس از دریافت کامل آیات قرآن از فرشته وحی و رساندن آنها به مردم بدون ذره‌ای کم یا زیاد شدن، نویسندگانی را مأمور نوشتن قرآن نمود.

ب- دومین مسئولیت نبی اکرم(ص)، تعلیم و تبیین تعالیم قرآن(مرجعیت دینی) است. در این مسئولیت، پیامبر اکرم(ص) علاوه بر رساندن وحی به مردم، وظیفه تعلیم و تبیین آیات قرآن کریم را نیز بر عهده داشت تا مردم بتوانند به معارف بلند این کتاب آسمانی دست یابند و جزئیات احکام و قوانین را بفهمند و شیوه عمل کردن به آن را بیاموزند.

نکته طلایی «نوشتن» و «حفظ کردن آیات قرآن»، مربوط به مسئولیت اول پیامبر اسلام(ص) است. «بیان جزئیات احکام» و «شیوه عمل کردن به احکام»، مسئولیت دوم پیامبر اسلام(ص) است.

۱۵۸۴ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۳)، مربوط به اولین مسئولیت پیامبر اسلام(ص)، یعنی «دریافت و ابلاغ وحی» است.

درس چهارم: مسئولیت‌های پیامبر(ص)

تعداد سؤالات تالیفی	تعداد سؤالات ترکیبی جدید	تعداد سؤالات ماز
۹۰	۱۰	۱۱
تعداد سؤالات سراسری ۱۴۰۰	تعداد سؤالات سراسری ۹۹	تعداد سؤالات سراسری ۹۸
۵	۴	۴

۱۵۷۷ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

پیامبر اکرم(ص)، به عنوان آخرین پیام‌رسان الهی، به مدت بیست و سه سال مردم را به آخرین و کامل‌ترین برنامه هدایت فراخواند. تعلیمات قرآن کریم و سیره رسول خدا(ص) نشان می‌دهد که ایشان به عنوان فرستاده خداوند، سه مسئولیت مهم را عهده‌دار بود: ۱- دریافت و ابلاغ وحی ۲- تعلیم و تبیین تعالیم قرآن (مرجعیت دینی) ۳- اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری)

روش مطالعه این درس این درس، یک درس حفظی و مفهومی و یکی از مهم‌ترین درس‌های دین و زندگی سال یازدهم است. سؤالاتی که از این درس در کنکور طرح شده است، هم به صورت حفظی و هم به صورت کاملاً مفهومی و دشوار می‌باشد. آیات و احادیث مهمی دارد که مورد توجه طراحان و طرح سؤالات دشوار می‌باشد. برای یادگیری مفهومی و عمیق این درس، ابتدا باید متن درس و نکات و مفاهیم آن را با چندین بار مطالعه فراگرفت. سپس نکات مهم و مشابه هر قسمت را مشخص نمود. آیات و احادیث آن را به صورت جداگانه و سپس با توجه به موضوعات آنها به صورت عمیق بررسی کرد. و برای یادآوری مجدد، حداقل ماهی یکبار باید آنها را دوره کرد.

نکته طلایی «ولایت معنوی»، برترین مقام پیامبر اسلام(ص) و منحصر به دوران عمر ایشان نمی‌باشد و از مسئولیت‌های رسالت ایشان نمی‌باشد.

۱۵۷۸ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

اولین مسئولیت رسول گرامی اسلام(ص) به عنوان آخرین فرستاده الهی، «دریافت و ابلاغ وحی» بود. رسول خدا(ص) آیات قرآن کریم را به‌طور کامل از فرشته وحی دریافت می‌کرد و بدون ذره‌ای کم یا زیاد به مردم می‌رساند. پیامبر اکرم(ص) این مسئولیت را به‌طور کامل انجام داد و همه آیات قرآن را برای مردم خواند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۱)، بیانگر دومین مسئولیت پیامبر اسلام(ص)، یعنی «تعلیم و تبیین تعالیم قرآن یا مرجعیت دینی» است. گزینه (۱)، بیانگر دومین مسئولیت رسول گرامی اسلام(ص)، یعنی «تعلیم و تبیین تعالیم قرآن یا مرجعیت دینی» است. گزینه‌های (۳) و (۴)، به سومین مسئولیت پیامبر اسلام(ص)، یعنی «اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی یا ولایت ظاهری» اشاره دارند.

۱۵۷۹ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

رسول اکرم(ص) پس از دریافت کامل آیات قرآن از فرشته وحی و رساندن آنها به مردم بدون ذره‌ای کم یا زیاد شدن، نویسندگانی را مأمور نوشتن قرآن نمود و عده زیادی نیز با اشتیاق، آیات قرآن را فرا می‌گرفتند و در سینه خود حفظ و به آن عمل می‌کردند.

نکته طلایی تنها مسئولیت پیامبر اسلام(ص) که توسط ایشان به‌طور کامل انجام شد و این مسئولیت، پس از رحلت ایشان برای همیشه پایان یافت، «دریافت و ابلاغ وحی» بود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه‌های (۲) و (۳)، به مسئولیت پیامبر اسلام(ص) پس از «دریافت و ابلاغ وحی»، یعنی «تعلیم و تبیین تعالیم قرآن یا مرجعیت دینی» اشاره دارند. گزینه (۴)، به سومین مسئولیت پیامبر اسلام(ص)، یعنی «اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی یا ولایت ظاهری» اشاره دارد.

۱۵۹۰ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- اینکه «حضرت علی^(ع) اولین و برترین کاتب وحی بود»، بیانگر اولین مسئولیت پیامبر اکرم^(ص)، یعنی «دریافت ابلاغ وحی» است.

ب- اینکه «پیامبر اکرم^(ص) اولین و بزرگ‌ترین معلم قرآن بوده است»، بیانگر دومین مسئولیت ایشان، یعنی «تعلیم و تبیین تعالیم قرآن یا مرجعیت دینی» است.

توضیح کتابت و نوشتن قرآن، مربوط به اولین مسئولیت رسالت و تعلیم مفاهیم عمیق و جزئیات قرآن، مربوط به دومین مسئولیت رسالت پیامبر اکرم^(ص) است.

۱۵۹۱ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- «نماز، روزه، حج و بسیاری دیگر از وظایف خود که کلیات آن‌ها در قرآن کریم آمده است»، مربوط به مسئولیت اول پیامبر اسلام^(ص) است. ب- «انجام دادن همین وظایف مطابق گفتار و رفتار رسول خدا^(ص)»، مربوط به دومین مسئولیت نبی اکرم^(ص)، یعنی تعلیم و تبیین تعالیم قرآن (مرجعیت دینی) است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه‌های (۱) و (۳)، مربوط به دومین مسئولیت نبی اکرم^(ص)، یعنی تعلیم و تبیین تعالیم قرآن (مرجعیت دینی) است. گزینه (۲)، مربوط به اولین مسئولیت پیامبر اسلام^(ص)، یعنی «دریافت و ابلاغ وحی» است.

۱۵۹۲ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- سومین مسئولیت پیامبر اکرم^(ص) «ولایت بر جامعه» یا «اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری)» است.

ب- ایشان، به محض این‌که مردم مدینه اسلام را پذیرفتند، به این شهر هجرت کرد و به کمک مردم آن شهر (انصار) و کسانی که از مکه آمده بودند (مهاجران)، حکومتی را که بر مبنای قوانین اسلام اداره می‌شد، پی‌ریزی نمود. این اقدام پیامبر^(ص)، مربوط به سومین مسئولیت ایشان است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۲)، مربوط به مقام «ولایت معنوی» پیامبر اسلام^(ص) است.

۱۵۹۳ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

پیامبر اسلام^(ص) به محض این‌که مردم مدینه اسلام را پذیرفتند، به این شهر هجرت کرد و به کمک مردم آن شهر (انصار) و کسانی که از مکه آمده بودند (مهاجران)، حکومتی را که بر مبنای قوانین اسلام اداره می‌شد، پی‌ریزی نمود.

نکته طلایی این عبارت‌ها: «ولایت بر جامعه، اجرای قوانین اجتماعی، تشکیل حکومت در مدینه، برقراری عدالت اجتماعی» بیانگر سومین مسئولیت پیامبر اکرم^(ص)، یعنی «اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی یا ولایت ظاهری» است.

۱۵۹۴ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

روایات متعددی از معصومین^(ع) نقل شده که اسلام را بر «پنج پایه» استوار دانسته و از میان آن‌ها «ولایت» را مهم‌ترین پایه (اسلام) شمرده است.

نکته طلایی مهم‌ترین پایه اسلام، «ولایت» است. پایه و اساس بنای اسلام، جمله «لا اله الا الله» که مرکب از یک نفی و اثبات است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا مهم‌ترین پایه اسلام، ولایت بر جامعه یا ولایت ظاهری است نه ولایت معنوی یا ولایت بر جهان.

۱۵۸۵ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- برای اینکه مردم بتوانند به «معارف بلند قرآن کریم دست یابند» و «جزئیات احکام و قوانین را بفهمند» و «شیوه عمل کردن به آن را بیاموزند»، پیامبر اکرم^(ص)، وظیفه تعلیم و تبیین آیات قرآن کریم را نیز بر عهده داشت. ب- بر این اساس، «نماز، روزه، حج و بسیاری دیگر از وظایف خود که کلیات آن‌ها در قرآن کریم آمده است»، مربوط به مسئولیت اول پیامبر اسلام^(ص) است. و «انجام دادن همین وظایف مطابق گفتار و رفتار رسول خدا^(ص)»، مربوط به دومین مسئولیت نبی اکرم^(ص)، یعنی تعلیم و تبیین تعالیم قرآن (مرجعیت دینی) است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه‌های (۱) و (۲) و (۳)، مربوط به اولین مسئولیت پیامبر اسلام^(ص)، یعنی «دریافت و ابلاغ وحی» است.

۱۵۸۶ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- پیامبر اکرم^(ص)، علاوه بر رساندن وحی به مردم، وظیفه تعلیم و تبیین آیات قرآن کریم را نیز بر عهده داشت تا مردم بتوانند به معارف بلند این کتاب آسمانی دست یابند و جزئیات احکام و قوانین را بفهمند و شیوه عمل کردن به آن را بیاموزند. ب- از این رو، گفتار و رفتار پیامبر^(ص) اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی است و مسلمانان با مراجعه به گفتار و رفتار آن حضرت، به معنای واقعی بسیاری از معارف قرآن پی می‌برند و شیوه انجام دستورات قرآن را می‌آموزند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۳)، بیانگر سومین مسئولیت پیامبر اسلام^(ص)، یعنی «اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری)» است.

۱۵۸۷ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

قرآن و محتوای بلند آن نیاز به تفسیر و توضیح دارد، چرا که قرآن اصول و کلیات معارف و احکام را بیان کرده و به ذکر جزئیات مسائل نپرداخته است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا قرآن کریم به ذکر جزئیات احکام و قوانین نپرداخته است. گزینه (۴) نادرست است، زیرا قرآن کریم یک کتاب هدایت برای تمام نسل‌ها و زمان‌هاست.

۱۵۸۸ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- گفتار و رفتار پیامبر^(ص) (مرجعیت دینی) اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی است و مسلمانان با مراجعه به گفتار و رفتار آن حضرت، به معنای واقعی بسیاری از معارف قرآن پی می‌برند و شیوه انجام دستورات قرآن را می‌آموزند. ب- بر اساس سخن عبدالله بن مسعود: «ما ده آیه از قرآن را از پیامبر فرا می‌گرفتیم و بعد از اینکه در معنای آن تفکر می‌کردیم و به آن عمل می‌نمودیم، بار دیگر برای یاد گرفتن آیات بعدی، نزد پیامبر می‌رفتیم»، تفکر در معانی آیات، و عمل به دستور آنها، مربوط به اولین مسئولیت پیامبر اسلام^(ص)، یعنی «دریافت و ابلاغ وحی» است.

نکته طلایی «کلیات احکام که در قرآن کریم آمده است» و «تفکر در معانی آیات، و عمل به دستور آنها» و «حفظ آیات در سینه خود و عمل به آنها»، همگی بیانگر اولین مسئولیت پیامبر اسلام^(ص)، یعنی «دریافت و ابلاغ وحی» است.

۱۵۸۹ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- «نماز، روزه، حج و بسیاری دیگر از وظایف خود که کلیات آن‌ها در قرآن کریم آمده است»، مربوط به مسئولیت اول پیامبر اسلام^(ص) است. ب- «انجام دادن همین وظایف مطابق گفتار و رفتار رسول خدا^(ص)»، مربوط به دومین مسئولیت نبی اکرم^(ص)، یعنی تعلیم و تبیین تعالیم قرآن (مرجعیت دینی) است.

نکته طلایی آشنایی با معارف قرآنی، مربوط به اولین مسئولیت پیامبر اسلام^(ص) و پی‌بردن به معارف عمیق قرآنی، مربوط به دومین مسئولیت پیامبر اسلام^(ص) است.

سؤال ﴿ این عبارت که: «اسلام یک دین کاملاً اجتماعی است و علاوه بر توجه به فرد، به زندگی اجتماعی نیز توجه کامل دارد»، در حیطة ضرورت تداوم کدام مسئولیت رسول گرامی اسلام(ص) است؟

گزینه ۲ ☆☆☆☆ ۱۶۰۰
اسلام یک دین کاملاً اجتماعی است؛ یعنی علاوه بر توجه به فرد، به زندگی اجتماعی نیز توجه کامل دارد و تا آنجا که مقدور بوده، به برخی احکام فردی، همچون عبادت نیز جنبه اجتماعی داده است؛ مثلاً نماز جماعت را از نماز فردی برتر دانسته و برای آن ثواب بیشتری قرار داده است.

نکته طلایی ﴿ برتر دانستن نماز جماعت بر نماز فردی، حاکی از ضرورت تشکیل حکومت اسلامی به منظور اجرای احکام اجتماعی است.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ ۱۶۰۱
اصولاً یکی از اهداف ارسال پیامبران آن بود که مردم، جامعه‌ای بر پایه عدل بنا کنند و روابط مردم و زندگی اجتماعی خود را براساس قوانین عادلانه بنا نهند. این هدف بزرگ بدون وجود یک نظام حکومتی سالم، میسر نیست. آیا می شود که خداوند هدفی (برقراری عدالت) را برای ارسال پیامبر خود تعیین کند، ولی ابزار و شیوه رسیدن به آن (تشکیل حکومت) را نادیده بگیرد؟

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها ﴿ قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا یکی از اهداف ارسال پیامبران برقراری عدالت با نیروی مردم بود. قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت نیز همانند برقراری عدالت با نیروی مردم، نیازمند تشکیل حکومت اسلامی است.

گزینه ۱ ☆☆☆☆ ۱۶۰۲
در پاسخ به این سؤال: «آیا می شود که خداوند هدفی را برای ارسال پیامبر خود تعیین کند، ولی ابزار و شیوه رسیدن به آن را نادیده بگیرد؟»، باید بگوییم که ابزار و شیوه تحقق عدالت اجتماعی با نیروی مردم که یکی از اهداف ارسال انبیای الهی است، تشکیل حکومت اسلامی است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها ﴿ گزینه‌های (۲) و (۳)، به دومین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارند. گزینه (۴) نادرست است، زیرا یکی از اهداف ارسال پیامبران برقراری عدالت با نیروی مردم بود نه با نیروی الهی.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ ۱۶۰۳
قرآن کریم احکام اجتماعی متعددی دارد؛ مانند خمس، زکات، حقوق و مسئولیتهای خانواده و جامعه، امر به معروف، نهی از منکر، مبارزه با ظلم و جهاد با تجاوزگران و ستمکاران. روشن است که اجرای این قوانین، بدون تشکیل حکومت امکان پذیر نیست.

روش تست زدن ﴿ برای پاسخ دادن به این تست چند قسمتی نامفهوم، بهتر است با در نظر گرفتن قسمت‌های دوم و سوم سؤال، به حذف گزینه‌های نادرست بپردازید. قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا نماز و روزه، از احکام فردی هستند نه اجتماعی. قسمت سوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا اجرای احکام اجتماعی نیازمند تشکیل حکومت اسلامی است نه نیازمند مبارزه با حکومت طاغوت.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ ۱۶۰۴
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

روش تست زدن ﴿ برای پاسخ دادن به این نوع تست، کافی است در هر گزینه، یک موردی که برخلاف آنچه خواسته شده است را پیدا نموده و آن گزینه را حذف نمایید. «حج» در گزینه‌های (۱) و (۴)، و «نماز و روزه» در گزینه (۳)، از احکام اجتماعی نمی‌باشند.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ ۱۵۹۵
الف- امام باقر(ع) می‌فرماید: «بنی الاسلام علی خمس علی الصلّاة و الزکّاة و الصّوم و الحجّ و الولاية و لم یناد بشیء کما نودی بالولاية: اسلام بر پنج پایه استوار است بر نماز و زکات و روزه و حج و ولایت و به چیز دیگری دعوت نشده آن گونه که [مردم] به ولایت دعوت شده‌اند.» ب- این حدیث، بیانگر اهمیت و ضرورت ولایت ظاهری از دیدگاه اسلام است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها ﴿ قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا این حدیث، بیانگر «اهمیت و ضرورت ولایت ظاهری» است، نه ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام. قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا خمس از مهم‌ترین پایه‌های اسلام نمی‌باشد و در این گزینه به جای خمس باید روزه بیاید.

گزینه ۱ ☆☆☆☆ ۱۵۹۶
پیام این حدیث امام باقر(ع): «بنی الاسلام علی خمس علی الصلّاة و الزکّاة و الصّوم و الحجّ و الولاية و لم یناد بشیء کما نودی بالولاية»، این است که ولایت؛ کلید نماز؛ زکات؛ حج؛ و روزه می‌باشد و صاحب ولایت که امام یا رهبران الهی هستند؛ قطعاً مردم را به سوی این اصول چهارگانه رهبری می‌کنند. به عبارتی رهبری و ولایت رهبران الهی، تضمین کننده اقامه نماز و پرداخت زکات و برگزاری بهتر حج و روزه هستند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها ﴿ گزینه (۲)، مربوط به اولین مسئولیت پیامبر اسلام(ص)، یعنی «دریافت و ابلاغ وحی» است. گزینه (۳)، مربوط به دومین مسئولیت نبی اکرم(ص)، یعنی تعلیم و تبیین تعالیم قرآن (مرجعیت دینی) است. گزینه (۴)، مربوط به مقام «ولایت معنوی» پیامبر اسلام(ص) است.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ ۱۵۹۷
در پاسخ به این دو سؤال که: «چرا جامعه اسلامی نیازمند ولایت و حکومت اسلامی است؟» و «چرا ولایت و حکومت، یکی از مهم‌ترین دستورات اسلامی شمرده شده است؟»، دو دلیل ارائه شده است: «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» و «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت»

نکته طلایی ﴿ این حدیث امام باقر(ع): «بنی الاسلام علی خمس علی الصلّاة و الزکّاة و الصّوم و الحجّ و الولاية و لم یناد بشیء کما نودی بالولاية»، بیانگر «اهمیت و ضرورت ولایت ظاهری» است. و این دو مورد: «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» و «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت»، بیانگر دلایل اهمیت و ضرورت تشکیل حکومت اسلامی و ولایت ظاهری می‌باشد.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ ۱۵۹۸
اسلام یک دین کاملاً اجتماعی است؛ یعنی علاوه بر توجه به فرد، به زندگی اجتماعی نیز توجه کامل دارد و تا آنجا که مقدور بوده، به برخی احکام فردی، همچون عبادت نیز جنبه اجتماعی داده است؛ مثلاً نماز جماعت را از نماز فردی برتر دانسته و برای آن ثواب بیشتری قرار داده است.

تمرین تست زنی ﴿ برای پاسخ دادن سریع و بدون خطا به این نوع تست، بهتر است پس از حذف گزینه‌های نادرست، پاسخ صحیح را انتخاب نمایید. قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۲) برعکس بیان شده است.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ ۱۵۹۹
اسلام نماز جماعت را از نماز فردی برتر دانسته و برای آن ثواب بیشتری قرار داده است. این موضوع، ناظر بر ضرورت و اهمیت ولایت ظاهری از مسئولیتهای رسالت است.

۱۶۱۰ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

با توجه به آیه شریفه: «ألم تر إلى الذين يزعمون أنهم آمنوا بما أنزل إليك و ما أنزل من قبلك يريدون أن يتحاكموا إلى الطاغوت و قد أمروا أن يكفروا به و يريد الشيطان أن يضلهم ضلالا بعيدا»، کسانی که می‌پندارند به پیامبر و آنچه پیش از او نازل شده ایمان دارند و می‌خواهند قضاوت را به نزد طاغوت ببرند از فریفته‌شدگان شیطان و قرار گرفتگان در گمراهی دور می‌باشند. (و يريد الشيطان أن يضلهم ضلالا بعيدا)

توضیح «گرفتار شدن به گمراهی دور» و به تعبیر قرآن: «و يريد الشيطان أن يضلهم ضلالا بعيدا»، نتیجه و سرانجام کار کسانی است که برای رفع مشکلات اجتماعی به طاغوت مراجعه می‌کنند و حل مشکلات اجتماعی را از او می‌خواهند.

۱۶۱۱ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- آیه شریفه: «ألم تر إلى الذين يزعمون أنهم آمنوا بما أنزل إليك و ما أنزل من قبلك يريدون أن يتحاكموا إلى الطاغوت و قد أمروا أن يكفروا به و يريد الشيطان أن يضلهم ضلالا بعيدا»، بیانگر سومین مسئولیت پیامبر (ص) یعنی «ولایت ظاهری» یا «اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی» است. ب- با توجه به نفی پذیرش حکمیت (داوری) طاغوت در این آیه، می‌توان گفت که این آیه به دومین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارد. ج- تعبیر قرآنی: «و يريد الشيطان أن يضلهم ضلالا بعيدا»، در مورد کسانی که کار رفته است که می‌پندارند به پیامبر و آنچه پیش از او نازل شده ایمان دارند و می‌خواهند قضاوت را به نزد طاغوت ببرند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت سوم گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا این آیه به «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارد. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است.

۱۶۱۲ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

با توجه به سخن خداوند در آیه شریفه: «ألم تر إلى الذين يزعمون أنهم آمنوا بما أنزل إليك و...»، کسانی که می‌پندارند به پیامبر و آنچه پیش از او نازل شده ایمان دارند و می‌خواهند قضاوت را به نزد طاغوت ببرند از فریفته‌شدگان شیطان و قرار گرفتگان در گمراهی دور می‌باشند. (و يريد الشيطان أن يضلهم ضلالا بعيدا)

روش تست‌زدن برای پاسخ دادن به این تست، باید با به یاد آوردن آیه و کلمات کلیدی آن، به حذف گزینه‌های نادرست پرداخت. گزینه‌های (۲) و (۳) و (۴) نادرست است، زیرا در این آیه، سخن از گمراهی دور است نه آشکار یا بزرگ.

۱۶۱۳ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

در آیه شریفه: «ألم تر إلى الذين يزعمون أنهم آمنوا بما أنزل إليك و ما أنزل من قبلك يريدون أن يتحاكموا إلى الطاغوت و قد أمروا أن يكفروا به و يريد الشيطان أن يضلهم ضلالا بعيدا»، خداوند با بیان عبارت: «و قد أمروا أن يكفروا به»، تکلیف مؤمنان در برابر طاغوت را کفر به آن (عدم مراجعه به غیر خدا برای قضاوت و داوری) تعیین کرده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها برای پاسخ دادن به این تست، فقط باید با به یاد آوردن متن آیه، به انتخاب گزینه صحیح اقدام کرد. با توجه به توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

۱۶۰۵ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

ولی و سرپرست حقیقی انسان‌ها خداست و به همین جهت، فرمانبرداری و اطاعت از دستورهای او و کسانی که خودش معین کرده، ضروری و واجب است.

نکته طلایی در آیه اطاعت، خداوند خودش معین کرده است که باید از خدا و پیامبر و اولی الامر اطاعت کنیم. (درس ۵ یازدهم)

۱۶۰۶ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- اجرای هر قانون و پیروی از هر کس، هنگامی صحیح است که به گونه‌ای به قانون الهی و فرمان او باز گردد. ب- کسانی که به مردم فرمان می‌دهند و قانون‌گذاری می‌کنند، در حالی که فرمان و قانونشان نشئت گرفته از فرمان الهی نیست، «طاغوت» نامیده می‌شوند. پذیرش حکومت «طاغوت» و انجام دستورهای وی بر مسلمانان حرام است.

نکته طلایی در عبارت شریفه: «و قد أمروا أن يكفروا به»، تکلیف مؤمنان کفر به طاغوت معرفی شده است.

۱۶۰۷ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

پذیرش حکومت «طاغوت» و انجام دستورهای وی بر مسلمانان حرام است. بنابراین، لازم است در جامعه، حکومتی (ولایت ظاهری) وجود داشته باشد که «طاغوتی» نباشد؛ یعنی مورد پذیرش خداوند باشد و دستورات الهی را که در قرآن و روایات آمده است، به اجرا درآورد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه (۳)، به اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «اجرای احکام اجتماعی اشاره دارد نه به دومین دلیل آن که «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» است.

۱۶۰۸ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- به دلیل حرام بودن پذیرش حکومت «طاغوت» و انجام دستورهای وی بر مسلمانان، لازم است در جامعه، حکومتی وجود داشته باشد که «طاغوتی» نباشد؛ یعنی مورد پذیرش خداوند باشد و دستورات الهی را که در قرآن و روایات آمده است، به اجرا درآورد. ب- آیه شریفه: «ألم تر إلى الذين يزعمون أنهم آمنوا بما أنزل إليك و ما أنزل من قبلك يريدون أن يتحاكموا إلى الطاغوت و قد أمروا أن يكفروا به...»، به دومین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است، زیرا لازمه به اجرا درآوردن دستورات الهی که در قرآن و روایات آمده است، ولایت ظاهری است نه مرجعیت دینی. قسمت دوم گزینه (۳)، به اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «اجرای احکام اجتماعی اشاره دارد نه به دومین دلیل آن که «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» است.

۱۶۰۹ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

با توجه به آیه شریفه: «ألم تر إلى الذين يزعمون أنهم آمنوا بما أنزل إليك و ما أنزل من قبلك يريدون أن يتحاكموا إلى الطاغوت و قد أمروا أن يكفروا به و يريد الشيطان أن يضلهم ضلالا بعيدا»، کسانی که حل مشکلات اجتماعی را از طاغوت می‌خواهند (بریدون أن يتحاكموا إلى الطاغوت)، از فریفته‌شدگان شیطان و قرار گرفتگان در گمراهی دور می‌باشند. (و يريد الشيطان أن يضلهم ضلالا بعيدا)

روش مطالعه برای پاسخ دادن به تست‌های آیات، آیه را باید طوری حفظ بود که با دیدن هر قسمتی از آن، تمام عبارت‌های آیه و پیام‌های آن به خاطراتان بیاید. قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا با توجه به عبارت قرآنی: «بریدون أن يتحاكموا إلى الطاغوت»، در این آیه سخن از قضاوت بردن به نزد طاغوت است نه پیروی از طاغوت. مطابق آیه مذکور قسمت دوم گزینه (۱)، نتیجه قضاوت بردن به نزد طاغوت نمی‌باشد.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ **۱۶۱۸**

امام خمینی (ع) می‌فرماید: «به این دلیل که هر نظام سیاسی غیر اسلامی، نظامی‌شک‌آمیز است، چون حاکمش «طاغوت» است، ما موظفیم آثار شرک را از جامعه مسلمانان و از حیات آنان دور کنیم و از بین ببریم.»

نکته طلایی { این سخن امام خمینی (ع)، به سومین مسئولیت پیامبر اسلام (ص) یعنی ولایت ظاهری و دومین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارد. و تأکیدی بر مفهوم عبارت شریفه: «و قد امروا أن یکفروا به» است.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ **۱۶۱۹**

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

تناسب معنایی { این سخن امام خمینی (ع) و عبارت شریفه: «و قد امروا أن یکفروا به»، به دومین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارند.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ **۱۶۲۰**

این سخن امام خمینی (ع): «مذهب اسلام هم‌زمان با این که به انسان می‌گوید که خدا را عبادت کن و چگونه عبادت کن به او می‌گوید چگونه زندگی کن و روابط خود را با سایر انسان‌ها چگونه باید تنظیم کنی»، به سومین مسئولیت پیامبر اسلام (ص) یعنی ولایت ظاهری و به اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» اشاره دارد.

تناسب معنایی { این سخن امام خمینی (ع) و آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الکتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، به «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» به منظور تحقق عدالت اجتماعی اشاره دارند.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ **۱۶۲۱**

الف- با توجه به این سخن امام خمینی (ع): «به این دلیل که هر نظام سیاسی غیر اسلامی، نظامی‌شک‌آمیز است، چون حاکمش «طاغوت» است، ما موظفیم آثار شرک را از جامعه مسلمانان و از حیات آنان دور کنیم و از بین ببریم»، وظیفه مسلمانان در مقابل هر نظام سیاسی غیراسلامی، اقدام به زدودن آثار شرک از جامعه است.

ب- این سخن امام خمینی (ع) و عبارت قرآنی: «و قد امروا أن یکفروا به»، به دومین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به سخن امام خمینی (ع) قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۴)، به «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» اشاره دارد.

گزینه ۱ ☆☆☆☆ **۱۶۲۲**

این سخن امام خمینی (ع): «هیچ حرکت و عملی از فرد و جامعه نیست، مگر این که مذهب اسلام برای آن حکمی مقرر داشته است»، و آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الکتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، به «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» به منظور تحقق عدالت اجتماعی اشاره دارند.

نکته طلایی { آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الکتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، با اشاره به «عدالت‌طلبی»، به دومین جنبه از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «تأثیرناپذیری از آداب و رسوم جاهلیت» اشاره دارد.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ **۱۶۱۴**

الف- با استناد به آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الکتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، یکی از اهداف فرستادن پیامبران آن بود که مردم، جامعه‌ای بر پایه عدل بنا کنند و روابط مردمی و زندگی اجتماعی خود را براساس قوانین عادلانه بنا نهند. (لیقوم الناس بالقسط)

ب- این آیه، به اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» به منظور تحقق عدالت اجتماعی اشاره دارد.

روش تست‌زدن { در این نوع تست، برای حذف گزینه‌های نادرست، بدون نگاه کردن به صورت سؤال، می‌توان گزینه‌هایی که بین قسمت اول و دوم آنها مطابقت وجود ندارد را حذف نمود. گزینه (۱) نادرست است، زیرا آیه آن، به «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارد نه به «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام». گزینه (۲) نادرست است، زیرا آیه آن، به «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» اشاره دارد نه به «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت». با توجه به موضوع مورد سؤال و توضیح بالا، گزینه (۳) نادرست است.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ **۱۶۱۵**

در آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الکتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، ارسال انبیای الهی با «بینات» و «کتاب و میزان»، به عنوان لوازم و مقدمات برپایی عدالت اجتماعی با نیروی مردم (لیقوم الناس بالقسط) معرفی شده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است، زیرا در آیه مذکور، هدف ارسال پیامبران برقراری عدالت با نیروی مردم معرفی شده نه با نیروی الهی. قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا حکمت از لوازم و مقدمات برپایی عدالت اجتماعی نمی‌باشد.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ **۱۶۱۶**

الف- این عبارت که: «امر به یک چیز ایجاب می‌کند امر به مقدمات آن را»، به این معناست که امر نمودن انبیای الهی به برقراری عدالت اجتماعی، در واقع دستور دادن به تشکیل حکومت به عنوان مقدمه برقراری عدالت است.

ب- این مفهوم، بیانگر اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» می‌باشد.

ج- آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الکتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، به اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» به منظور تحقق عدالت اجتماعی اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است، زیرا بین قسمت اول و دوم آن تناسب وجود ندارد، یعنی آیه گزینه (۱)، به «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» و آیه گزینه (۴) به «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارد. با توجه به موضوع مورد سؤال و توضیح بالا، گزینه (۳) نادرست است.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ **۱۶۱۷**

الف- با استناد به آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الکتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، یکی از اهداف فرستادن پیامبران آن بود که مردم، جامعه‌ای بر پایه عدل بنا کنند و روابط مردمی و زندگی اجتماعی خود را براساس قوانین عادلانه بنا نهند. (لیقوم الناس بالقسط)

ب- این آیه، به اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» به منظور تحقق عدالت اجتماعی اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیات گزینه‌های (۱) و (۳)، به «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارند. آیه گزینه (۲) به راه‌های جلوگیری از زیان اتلاف عمر اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۳)، بیانگر ولایت ظاهری است نه ولایت معنوی.

گزینه ۴ ☆☆☆☆
رسول خدا(ص) با استفاده از ولایت معنوی، دل‌های آماده را نیز هدایت می‌کند. البته این هدایت، یک کار ظاهری، یعنی از طریق آموزش معمولی و عمومی نیست؛ بلکه از طریق امداد غیبی و الهامات و مانند آن، صورت می‌گیرد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا هدایت دل‌های آماده توسط پیامبر اسلام(ص) از طریق ولایت معنوی انجام می‌شود نه ولایت ظاهری. قسمت دوم گزینه (۱)، مربوط به دومین مسئولیت پیامبر اسلام(ص) یعنی مرجعیت دینی است نه ولایت معنوی.

گزینه ۲ ☆☆☆☆
میزان بهره‌مندی انسان‌ها از هدایت معنوی رسول اکرم(ص) به درجه ایمان و عمل آنان بستگی دارد. هر قدر درجه ایمان و عمل انسان‌ها بالاتر باشد، استعداد و لیاقت دریافت هدایت‌های معنوی را بیشتر کسب می‌کنند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴)، مربوط به دومین مسئولیت پیامبر اسلام(ص) یعنی مرجعیت دینی است نه ولایت معنوی. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۱ ☆☆☆☆
الف- میزان بهره‌مندی انسان‌ها از هدایت معنوی به درجه ایمان و عمل آنان بستگی دارد. هر قدر درجه ایمان و عمل انسان‌ها بالاتر باشد، استعداد و لیاقت دریافت هدایت‌های معنوی را بیشتر کسب می‌کنند. ب- نمونه‌ای کامل از این نوع هدایت (معنوی) را می‌توانیم در رفتار رسول خدا(ص) با حضرت علی(ع) ببینیم. آن حضرت از همان دوران کودکی که تحت تربیت رسول خدا(ص) قرار گرفت، با استعداد بی‌نظیر خود، مراتب کمال را در ایمان و عمل به سرعت می‌پیمود به همین جهت، علاوه بر تربیت از روش‌های معمولی، از هدایت‌های معنوی رسول خدا(ص) نیز بهره می‌برد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۲)، مربوط به اولین مسئولیت پیامبر اسلام(ص) یعنی دریافت و ابلاغ وحی است نه ولایت معنوی.

گزینه ۴ ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح داده شده، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا آن حضرت با استعداد بی‌نظیر خود، مراتب کمال را در ایمان و عمل (نه ایمان و معرفت) به سرعت می‌پیمود.

گزینه ۳ ☆☆☆☆
«مبارزه با ظلم»، مربوط به سومین مسئولیت پیامبر اسلام(ص) یعنی «ولایت و سرپرستی جامعه» است. «تصرف در عالم خلقت»، مربوط به مقام «ولایت معنوی» است. «فهم عمیق آیات الهی»، مربوط به دومین مسئولیت پیامبر اسلام(ص) یعنی «مرجعیت دینی» است.
نکته طلایی { رهبری و سرپرستی اجتماعی مردم، مربوط به ولایت ظاهری و رهبری و سرپرستی معنوی انسان، مربوط به ولایت معنوی است.

گزینه ۴ ☆☆☆☆
الف- آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الكتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، به سومین مسئولیت پیامبر(ص) یعنی «ولایت ظاهری» و همچنین به اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» به منظور تحقق عدالت اجتماعی اشاره دارد. ب- آیه شریفه: «الم تر إلى الذين یزعمون أنهم آمنوا بما أنزل إلیک و ما أنزل من قبلک یریدون أن یتحاکموا إلى الطاغوت و قد أمروا أن یرید الشیطان أن یضلهم ضلالا بعیدا»، بیانگر سومین مسئولیت پیامبر(ص) یعنی «ولایت ظاهری» است. این آیه، با توجه به نفی پذیرش حکمیت (داوری) طاغوت، به دومین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارد.

تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به این تست چند قسمتی، با در نظر گرفتن قسمت‌های اول، دوم یا سوم آن، به حذف گزینه‌های نادرست بپردازید. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۲) و (۳) نادرست است.

گزینه ۳ ☆☆☆☆
الف- رسول خدا(ص) از طرف خداوند، مسئول تشکیل حکومت و اجرای قوانین اسلام است؛ یعنی ولایت و سرپرستی جامعه را بر عهده دارد. و این، همان ولایت ظاهری است. ب- اما آن حضرت ولایت معنوی را نیز عهده‌دار است. که همان سرپرستی و رهبری معنوی انسان‌هاست و مرتبه‌ای برتر و بالاتر از ولایت ظاهری شمرده می‌شود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ولایت معنوی، ولایت بر جهان است، بنابراین قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۲)، به ولایت معنوی اشاره ندارد. با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۲ ☆☆☆☆
الف- رسول خدا(ص) از طرف خداوند، مسئول تشکیل حکومت و اجرای قوانین اسلام است؛ یعنی ولایت و سرپرستی جامعه را بر عهده دارد. و این، همان ولایت ظاهری است. ب- اما آن حضرت ولایت معنوی را نیز عهده‌دار است. که همان سرپرستی و رهبری معنوی انسان‌هاست و مرتبه‌ای برتر و بالاتر از ولایت ظاهری شمرده می‌شود. ج- ایشان با انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر قرب الهی به مرتبه‌ای از کمال نائل شد که می‌توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و به اذن الهی در عالم خلقت تصرف نماید.

تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن سریع و بدون خطا به این تست، از روش حذف گزینه‌های نادرست کمک می‌گیریم. قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴)، همان ولایت ظاهری است و مرتبه‌ای برتر و بالاتر از این ولایت نمی‌باشد. قسمت دوم گزینه (۳)، از چگونگی تحقق ولایت ظاهری پیامبر اسلام(ص) سخن می‌گوید نه از ولایت معنوی.

گزینه ۳ ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
نکته طلایی { ولایت معنوی، همان «سرپرستی و رهبری معنوی انسان‌ها» و «ولایت بر جهان» یا «تصرف در عالم خلقت به اذن الهی» است که از طریق انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر قرب الهی حاصل شده است.

گزینه ۱ ☆☆☆☆
الف- ولایت معنوی همان سرپرستی و رهبری معنوی انسان‌هاست و مرتبه‌ای برتر و بالاتر از ولایت ظاهری شمرده می‌شود. ب- رسول خدا(ص) با انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر قرب الهی به مرتبه‌ای از کمال نائل شد که می‌توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و به اذن الهی در عالم خلقت تصرف نماید. ج- به طور مثال، به اذن الهی قادر بود بیمار را شفا بخشد، بلایی را از شخص یا جامعه دور نماید و حاجات مردم را در صورتی که صلاح آنها در آن باشد، برآورده سازد.

گزینه ۱ ۱۶۳۸ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۳)، در مورد معجزه است نه عصمت انبیا.

گزینه ۲ ۱۶۳۹ ☆☆☆☆

پیامبران باید در اجرای مأموریت پیامبری و همچنین مجموعه رفتارهای خود عصمت داشته باشند.

نکته طلایی { بدون وجود عصمت، مسئولیت پیامبری به نتیجه نخواهد رسید.

گزینه ۳ ۱۶۴۰ ☆☆☆☆

بدون وجود عصمت، مسئولیت پیامبری به نتیجه نخواهد رسید؛ زیرا اگر پیامبری در «دریافت وحی و ابلاغ آن به مردم» معصوم نباشد، دین الهی به درستی به مردم نمی‌رسد و امکان هدایت از مردم سلب می‌شود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. گزینه (۱) نادرست است، زیرا از دست رفتن اعتماد مردم به دین، نتیجه عدم عصمت در «تعلیم و تبیین دین و وحی الهی» است، نه عدم عصمت در «دریافت ابلاغ وحی».

گزینه ۲ ۱۶۴۱ ☆☆☆☆

الف- اگر پیامبری در «دریافت وحی و ابلاغ آن به مردم» معصوم نباشد، دین الهی به درستی به مردم نمی‌رسد و امکان هدایت از مردم سلب می‌شود. ب- اگر پیامبری در «تعلیم و تبیین دین و وحی الهی» معصوم نباشد، امکان انحراف در تعلیم الهی پیدا می‌شود و اعتماد مردم به دین از دست می‌رود. ج- اگر پیامبری در «اجرای احکام الهی» معصوم نباشد، امکان دارد کارهایی که مخالف دستوره‌های خداست، انجام دهد و مردم نیز از او سرمشق بگیرند و مانند او عمل کنند و به گمراهی دچار شوند.

روش تست زدن { برای پاسخ دادن به این تست، باید با مطابقت دادن قسمت اول و دوم هر گزینه، به حذف گزینه‌هایی که بین آنها مطابقت نیست، اقدام کرد. قسمت دوم گزینه (۱)، نتیجه عدم عصمت در «دریافت وحی و ابلاغ آن به مردم» است. قسمت دوم گزینه (۳)، نتیجه عدم عصمت در «تعلیم و تبیین دین و وحی الهی» است. قسمت دوم گزینه (۴)، نتیجه عدم عصمت در «اجرای احکام الهی» است.

گزینه ۴ ۱۶۴۲ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

مقایسه { «نرسیدن دین الهی به مردم و امکان سلب هدایت»، نتیجه عدم عصمت در اولین مسئولیت رسالت است. «امکان انحراف در تعلیم الهی و سلب اعتماد مردم به دین»، نتیجه عدم عصمت در دومین مسئولیت رسالت است.

گزینه ۳ ۱۶۴۳ ☆☆☆☆

اگر پیامبری در «اجرای احکام الهی» معصوم نباشد، امکان دارد کارهایی که مخالف دستوره‌های خداست، انجام دهد و مردم نیز از او سرمشق بگیرند و مانند او عمل کنند و به گمراهی دچار شوند.

نکته طلایی { گمراهی مردم در اثر اشتباه کردن سرمشق آنان، نتیجه عدم عصمت در سومین قلمرو رسالت است.

گزینه ۲ ۱۶۳۳ ☆☆☆☆

این سخن امام علی^(ع): «روزی رسول خدا^(ص) هزار باب از علم را به رویم گشود که از هر کدام، هزار باب دیگر گشوده می‌شد»، نمونه‌ای کامل از هدایت معنوی را در رفتار رسول خدا^(ص) با حضرت علی^(ع) به ما نشان می‌دهد. آن حضرت به دلیل سریع مراتب کمال، علاوه بر تربیت از روش‌های معمولی، از هدایت‌های معنوی رسول خدا^(ص) نیز بهره می‌برد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا ولایت معنوی الهام بر روح انسان است نه جسم و روح. گزینه (۴) نادرست است، زیرا برخورداری از هدایت معنوی صحیح است نه هدایت‌های عمومی.

گزینه ۳ ۱۶۳۴ ☆☆☆☆

میزان بهره‌مندی انسان‌ها از هدایت معنوی به درجه ایمان و عمل آنان بستگی دارد. هر قدر درجه ایمان و عمل انسان‌ها بالاتر باشد، استعداد و لیاقت دریافت هدایت‌های معنوی را بیشتر کسب می‌کنند.

نکته طلایی { برخورداری از هدایت معنوی، بیانگر سنت امداد خاص خداوند یا سنت توفیق الهی است.

گزینه ۴ ۱۶۳۵ ☆☆☆☆

الف- گشودن هزار باب از علم به روی امام علی^(ع) توسط پیامبر اسلام^(ص) که از هر کدام، هزار باب دیگر گشوده می‌شد، مؤید ولایت معنوی یا مقام ولایت برجسته رسول اکرم^(ص) می‌باشد. ب- میزان بهره‌مندی انسان‌ها از هدایت معنوی به درجه ایمان و عمل آنان بستگی دارد. هر قدر درجه ایمان و عمل انسان‌ها بالاتر باشد، استعداد و لیاقت دریافت هدایت‌های معنوی را بیشتر کسب می‌کنند.

نکته طلایی { هدایت مؤمنان از طریق امداد غیبی و الهامات روحی، بیانگر «هدایت معنوی»، «سنت توفیق الهی» و «توحید در ربوبیت» است.

گزینه ۲ ۱۶۳۶ ☆☆☆☆

الف- آیات شریفه: «ألم تر إلى الذين يزعمون أنهم آمنوا بما أنزل إليك و ما أنزل من قبلك يريدون أن يتحاكموا إلى الطاغوت و قد أمروا أن يكفروا به و يريد الشيطان أن يضلهم ضلالا بعيدا» و «لقد أرسلنا رسلا بالبينات و أنزلنا معهم الكتاب و الميزان ليقوم الناس بالقسط»، هر دو به سومین مسئولیت پیامبر اسلام^(ص) یعنی «ولایت ظاهری» اشاره دارند. ب- این سخن امام علی^(ع): «روزی رسول خدا^(ص) هزار باب از علم را به رویم گشود که از هر کدام، هزار باب دیگر گشوده می‌شد»، نمونه‌ای کامل از هدایت معنوی را در رفتار رسول خدا^(ص) با حضرت علی^(ع) به ما نشان می‌دهد. ج- این سخن عبدالله بن مسعود: «ما ده آیه از قرآن را از پیامبر فرا می‌گرفتیم و بعد از اینکه در معنای آن تفکر می‌کردیم و به آن عمل می‌نمودیم، بار دیگر برای یاد گرفتن آیات بعدی، نزد پیامبر می‌رفتیم»، به اولین مسئولیت پیامبر اسلام یعنی «دریافت و ابلاغ وحی» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۳)، به «تصرف در جهان یا ولایت معنوی» اشاره ندارد و بیانگر «علم الهی به عصمت پیامبران» است. قسمت سوم گزینه (۴)، به «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت»، از دلایل ضرورت «ولایت ظاهری» اشاره دارد.

گزینه ۴ ۱۶۳۷ ☆☆☆☆

الف- پیامبر زمانی می‌تواند مسئولیت خود را به درستی انجام دهد که تحت تأثیر هواهای نفسانی قرار نگیرد و مرتکب گناه و خطا نگردد. (عصمت داشته باشد) ب- مردم نیز زمانی گفته‌ها و هدایت‌های وی را می‌پذیرند که مطمئن باشند که او هیچ‌گاه مرتکب گناه و اشتباه نمی‌شود. اگر آنان احتمال دهند که پیامبرشان گناه می‌کند و دچار خطا می‌شود، به او اعتماد نمی‌کنند و از وی پیروی نخواهند کرد.

نکته طلایی { «لازمه به درستی انجام گرفتن مسئولیت نبوت» و همچنین «لازمه پذیرفتن گفته‌ها و هدایت‌های انبیا از سوی مردم»، عصمت است.

گزینه ۱ ۱۶۵۱ ☆☆☆☆

الف- رسول خدا(ص) در مدت ۲۳ سال تلاش و با تحمل رنج‌های فراوان که نظیر آن در تاریخ یافت نمی‌شود، توانست بزرگ‌ترین و ماندگارترین پیام الهی را به مردم برساند و جامعه‌ای با ایمان به خدا و به دور از شرک بنا کند. بنای چنین جامعه‌ای در سرزمینی بیگانه از ارزش‌های انسانی، خود معجزه‌ای بزرگ بود که فقط با مجاهدت پیامبر اکرم(ص) میسر بود. ب- اکنون جا دارد که ما مسلمانان قدردان تلاش‌ها و مجاهدت‌های پیامبر باشیم و با اتحاد و همدلی با یکدیگر نگذاریم دشمنان اسلام زحمات و تلاش‌های آن حضرت را بی‌اثر کنند.

روش مطالعه < برای پاسخ دادن به تست‌های کاملاً حفظی، فقط باید با در نظر گرفتن متن درس به انتخاب گزینه صحیح اقدام کرد. با توجه به توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۳ ۱۶۵۲ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < ...

گزینه ۱ ۱۶۵۳ ☆☆☆☆

الف- با کمال تأسف مشاهده می‌کنیم که در یکی دو قرن اخیر دشمنان اسلام با یک نقشه دقیق و برنامه‌ریزی شده، همبستگی مسلمانان را به دشمنی با یکدیگر تبدیل کرده و اختلافات معمولی اقوام و مذاهب اسلامی را بزرگ جلوه دادند. ب- یکی از نتایج زیان‌بار این اختلاف‌ها، تجزیه کشورهای بزرگ اسلامی به کشورهای کوچک در سده اخیر بود تا قدرت‌های استعمارگر به راحتی بتوانند بر آنها سلطه پیدا کنند و ذخایر آنان را به تاراج ببرند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < قسمت دوم گزینه (۳)، در مورد سومین اقدام برای وحدت مسلمانان می‌باشد.

گزینه ۲ ۱۶۵۴ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < ...

گزینه ۴ ۱۶۵۵ ☆☆☆☆

با کمال تأسف مشاهده می‌کنیم که در یکی دو قرن اخیر دشمنان اسلام با یک نقشه دقیق و برنامه‌ریزی شده، همبستگی مسلمانان را به دشمنی با یکدیگر تبدیل کرده و اختلافات معمولی اقوام و مذاهب اسلامی را بزرگ جلوه دادند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < ...

گزینه ۴ ۱۶۵۶ ☆☆☆☆

سال‌هاست که علما و دانشمندان دلسوز در جهان اسلام، به خصوص در ایران، روشنگری‌های فراوانی کردند تا بار دیگر، مسلمانان را علیه دشمنان اسلام متحد کنند و مانع درگیری‌های میان آنان شوند.

گزینه ۳ ۱۶۵۷ ☆☆☆☆

امام خمینی(ع) در هر فرصتی، مسلمانان را به «وحدت» دعوت می‌کرد و از اختلافات باز می‌داشت. ایشان در یکی از پیام‌های خود به مسلمانان، می‌فرماید: «ای مسلمانان جهان که به حقیقت اسلام ایمان دارید، به‌پا خیزید و در زیر پرچم توحید و در سایه تعلیمات اسلام مجتمع شوید و دست خیانت ابر قدرت‌ها را از ممالک خود و خزائن سرشار آن کوتاه کنید. دست از اختلافات و هواهای نفسانی بردارید که شما دارای همه‌چیز هستید. بر فرهنگ اسلامی تکیه کنید و با غرب و غرب‌زدگی مبارزه نمایید و روی پای خودتان بایستید.»

مقایسه < امامان بزرگوار در هر فرصتی که به دست می‌آوردند، معارف این کتاب آسمانی را بیان می‌کردند و رهنمودهای آن را آشکار می‌ساختند. امام خمینی(ع) در هر فرصتی، مسلمانان را به «وحدت» دعوت می‌کرد و از اختلافات باز می‌داشت.

گزینه ۲ ۱۶۴۴ ☆☆☆☆

با استناد به آیه شریفه: «الله أعلم حيث يجعل رسالته»، تشخیص عصمت افرادی که شایسته پیامبری هستند از انسان‌ها ساخته نیست و فقط خداوند است که از آشکار و نهان افراد اطلاع دارد و می‌تواند توانایی فرد در دوری از گناه را تشخیص دهد. بنابراین، وقتی خداوند کسی را به پیامبری برمی‌گزیند، معلوم می‌شود که وی می‌تواند مسئولیت خود را به درستی انجام دهد.

نکته طلایی < علم الهی به عصمت انبیاء، علت انتخاب آنان به مقام نبوت است.

گزینه ۳ ۱۶۴۵ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

نکته طلایی < علم الهی، علت «تعیین زمان ختم نبوت»، «انتخاب پیامبران به مقام نبوت» و «انتخاب امامان(ع)» می‌باشد.

گزینه ۴ ۱۶۴۶ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.

توضیح < خداوند با علم خود (الله أعلم) به وجود ویژگی «عصمت یا محفوظ بودن از گناه» در پیامبران، آنها را به مقام رسالت مبعوث فرموده است.

گزینه ۱ ۱۶۴۷ ☆☆☆☆

پیامبران با اینکه مانند ما انسان‌ها گزینه و اختیار دارند، در مقام عمل به دستورات الهی دچار گناه نمی‌شوند؛ زیرا کسی گناه می‌کند که هوی و هوس بر او غلبه کند، اما کسی که حقیقت گناه و معصیت را مشاهده می‌کند و می‌داند که با انجام آن (گناه) از لطف و رحمت خداوند دور می‌شود، محبت به خدا را با هیچ چیز عوض نمی‌کند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < گزینه‌های (۲) و (۳)، از نظر علمی نادرست است. گزینه (۴) نادرست است، زیرا کسی گناه می‌کند که هوی و هوس بر او غلبه کند.

گزینه ۳ ۱۶۴۸ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا منظور سؤال این است که با وجود داشتن کدام ویژگی که امکان گناه هست، انبیای الهی گناه نمی‌کنند. گزینه (۱) نادرست است، زیرا کسی که هوی و هوس بر او غلبه کند، مرتکب گناه می‌شود و بعد از ارتکاب گناه عصمت فایده ندارد.

گزینه ۲ ۱۶۴۹ ☆☆☆☆

کسی که حقیقت گناه و معصیت را مشاهده می‌کند و می‌داند که با انجام از لطف و رحمت او دور می‌شود محبت به خدا را با هیچ چیز عوض نمی‌کند.

روش تست‌زدن < برای پاسخ دادن به این نوع تست، پس از مطالعه دقیق صورت سؤال و فهمیدن منظور آن، باید با توجه به گزینه‌ها، بهترین پاسخ را انتخاب نمود.

گزینه ۴ ۱۶۵۰ ☆☆☆☆

ما انسان‌ها در مورد بعضی از گناهان معصوم هستیم و حتی تصور آنها نیز برای ما ناراحت کننده و آزاردهنده است، اما پیامبران در مورد همه گناهان عصمت دارند.

توضیح < عصمت پیامبران الهی، معلول و نتیجه یک عامل درونی است نه بیرونی.

گزینه ۲ ۱۶۶۵

سومین برنامه برای حفظ وحدت و نزدیک کردن دل‌های مسلمانان به یکدیگر و همچنین خنثی کردن نقشه‌های تفرقه‌افکن استعمارگران و عوامل آنان در سرزمین‌های اسلامی، این است که ما باید کسانی را که به ظاهر خود را مسلمان می‌نامند ولی با دشمنان اسلام دوستی می‌ورزند، بشناسیم و فریب برنامه‌های آنان را نخوریم. روش این گروه‌ها چنین است که دشمنان اسلام مانند صهیونیست‌ها را دوست و برخی مسلمانان را دشمن معرفی می‌کنند، به طوری که مردم عادی به تدریج با دشمنان واقعی اسلام دوستی کنند و با گروهی از مسلمانان، دشمنی بورزند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

گزینه ۳ ۱۶۶۶

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

گزینه ۴ ۱۶۶۷

الف- این سخن امام خمینی (ره): «هیچ حرکت و عملی از فرد و جامعه نیست، مگر این که مذهب اسلام برای آن حکمی مقرر داشته است.» به «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» به منظور تحقق عدالت اجتماعی اشاره دارند.

ب- بر اساس سخن عبدالله بن مسعود: «ما ده آیه از قرآن را از پیامبر فرا می‌گرفتیم و بعد از اینکه در معنای آن تفکر می‌کردیم و به آن عمل می‌نمودیم، بار دیگر برای یاد گرفتن آیات بعدی، نزد پیامبر می‌رفتیم»، تفکر در معانی آیات، و عمل به دستور آنها، مربوط به اولین مسئولیت پیامبر اسلام(ص)، یعنی «دریافت و ابلاغ وحی» است.

ج- در پاسخ به این سؤال: «آیا می‌شود که خداوند هدفی را برای ارسال پیامبر خود تعیین کند، ولی ابزار و شیوه رسیدن به آن را نادیده بگیرد؟»، باید بگوییم که ابزار و شیوه تحقق عدالت اجتماعی با نیروی مردم که یکی از اهداف ارسال انبیای الهی است، تشکیل حکومت اسلامی است. این عبارت بیانگر ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام از دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی است.

تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به این نوع تست، حتما باید از روش حذف گزینه استفاده کرد. با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۲)، نادرست است.

گزینه ۲ ۱۶۶۸

از بین پنج عبارت مذکور، سه عبارت قسمت‌های «الف»، «ب» و «ه»، پیام آیه شریفه مورد سؤال می‌باشند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت «ج» نادرست است، زیرا آیه مورد سؤال به هدایت معنوی اشاره ندارد. قسمت «د»، پیام این آیه: «ألم تر إلی الذین یزعمون أنهم آمنوا بما أنزل إلیک و ما أنزل من قبلک...» است.

گزینه ۳ ۱۶۶۹

الف- با توجه به آیه شریفه: «ألم تر إلی الذین یزعمون أنهم آمنوا بما أنزل إلیک و...»، کسانی که می‌پندارند به پیامبر و آنچه پیش از او نازل شده ایمان دارند و می‌خواهند قضاوت را به نزد طاغوت ببرند از فریفته‌شدگان شیطان و قرار گرفتگان در گمراهی دور می‌باشند. (و یرید الشیطان أن یضلهم ضلالاً بعیداً)

ب- الف- پیامبر زمانی می‌تواند مسئولیت خود را به درستی انجام دهد که تحت تأثیر هواهای نفسانی قرار نگیرد و مرتکب گناه و خطا نگردد. (عصمت داشته باشد). ج- قرآن کریم با بیان کرامت زن و تساوی وی با مرد در انسانیت اعلام کرد: «هر کس، از مرد و زن، عمل صالح انجام دهد و اهل ایمان باشد، خداوند به او حیات پاک و پاکیزه می‌بخشد.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۱ ۱۶۵۸

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

نکته طلایی { از دیدگاه امام خمینی (ره) اعتقاد به توحید و عمل به تعلیمات اسلامی، زمینه‌ساز وحدت بین مسلمانان است.

گزینه ۴ ۱۶۵۹

مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل

توضیح { امام خمینی (ره) پس از دعوت مسلمانان به حفظ وحدت، آنان را به ترتیب، به «کوتاه کردن دست خیانت ابر قدرت‌ها از ممالک خود و خزائن سرشار آن»، «دست برداشتن از دست از اختلافات و هواهای نفسانی»، «تکیه بر فرهنگ اسلامی»، «مبارزه با غرب و غرب‌زدگی» و «ایستادن روی پای خود و استقلال» توصیه می‌کند.

گزینه ۲ ۱۶۶۰

ما مسلمانان برای اینکه بتوانیم وحدت میان خود را تقویت کنیم و از قدرت حدود دو میلیارد مسلمان و امکانات بی‌نظیر سرزمین‌های اسلامی برای پیشرفت خود استفاده کنیم، نیازمند اجرای برنامه‌های دقیقی هستیم که نقشه‌های تفرقه‌افکن استعمارگران و عوامل آنان را در سرزمین‌های اسلامی خنثی کند و دل‌های مسلمانان را به یکدیگر نزدیک کند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۳ ۱۶۶۱

اولین برنامه برای حفظ وحدت و نزدیک کردن دل‌های مسلمانان به یکدیگر و همچنین خنثی کردن نقشه‌های تفرقه‌افکن استعمارگران و عوامل آنان در سرزمین‌های اسلامی، خودداری کردن از اهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان است. برای این منظور شایسته است اعتقادات خود را با دانش و استدلال، ارتقا ببخشیم تا بتوانیم با دیگر مسلمانان براساس معرفت و استدلال سخن بگوییم و اعتقادات خود را به نحو صحیح و بدون دعوا و ناسزاگویی بیان کنیم.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

گزینه ۱ ۱۶۶۲

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

گزینه ۴ ۱۶۶۳

دومین برنامه برای حفظ وحدت و نزدیک کردن دل‌های مسلمانان به یکدیگر و همچنین خنثی کردن نقشه‌های تفرقه‌افکن استعمارگران و عوامل آنان در سرزمین‌های اسلامی، «دفاع از مظلومین مسلمان با روش‌های درست و تلاش برای رهایی آنان از ظلم» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

گزینه ۳ ۱۶۶۴

ف- پیامبراکرم(ص) فرموده‌اند: «هر کس فریاد دادخواهی مظلومی را که از مسلمانان یاری می‌طلبد بشنود، اما به یاری آن مظلوم برنخیزد، مسلمان نیست» ب- ما باید از اهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان خودداری کنیم. برای این منظور شایسته است اعتقادات خود را با دانش و استدلال، ارتقا ببخشیم تا بتوانیم با دیگر مسلمانان براساس معرفت و استدلال سخن بگوییم و اعتقادات خود را به نحو صحیح و بدون دعوا و ناسزاگویی بیان کنیم.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) زمانی صحیح است که سخن از ابلاغ نماز باشد نه اجرای آن. قسمت سوم گزینه (۱) نادرست است؛ زیرا اجرای احکام اجتماعی اسلام مانند احکام بالا، نیاز به تشکیل حکومت اسلامی دارد. (اجرای احکام فردی مانند نماز مربوط به مسئولیت دوم است.)

۱۶۷۴ **گزینه ۱** {★★★★☆} از بین عبارتهای مذکوره، تنها دو عبارت قسمت‌های «د» و «ه» با هم تناسب دارند.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { سخن امام خمینی (ع) در قسمت «الف»، به «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» به منظور تحقق عدالت اجتماعی اشاره دارند. عبارت قسمت «ب»، به مقام «ولایت معنوی» پیامبر اسلام (ص) که تصرف در جهان است، اشاره دارد. قسمت «ج»، به اولین مسئولیت پیامبر اسلام (ص)، یعنی «دریافت و ابلاغ وحی» اشاره دارد.

۱۶۷۵ **گزینه ۱** {★★★★☆} الف- مطابق حدیث: «نحن معاشر الانبياء امرنا ان نكلم الناس على قدر عقولهم»، بیان و تفسیر کلام وحی بر اساس سطح فکر مردم، به دومین مسئولیت پیامبر اسلام (ص)، یعنی «مرجعیت دینی» اشاره دارد. ب- آیه شریفه: «... یریدون ان یتحاکموا الی الطاغوت و قد امروا ان یکفروا به و یرید الشیطان ان یضلهم ضللا بعیدا»، به دومین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارد. ج- آیه شریفه: «قل ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین»، به خاطر کلمه «قل»: بگو، بیانگر اولین مسئولیت پیامبر اسلام (ص)، یعنی «دریافت و ابلاغ وحی» است.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) و قسمت دوم و سوم گزینه (۴) نادرست است.

۱۶۷۶ **گزینه ۱** {★★★★☆} از بین عبارتهای مذکور، عبارتهای سه قسمت «الف»، «ج» و «د» با هم تناسب دارند.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت «ب» نادرست است، زیرا میزان بهره‌مندی انسان‌ها از هدایت معنوی به درجه ایمان و عمل آنان بستگی دارد. قسمت «ه» نادرست است، زیرا پیامبران از چنان بینش عمیقی برخوردارند که در انجام اوامر خداوند گرفتار خطا و اشتباه نمی‌شوند.

۱۶۷۷ **گزینه ۲** {★★★★☆} الف- این عبارت: «یکی از اهداف ارسال رسولان، برپایی عدالت اجتماعی و برقراری روابط عادلانه میان مردم است و نمی‌شود خداوند چنین هدفی را برای ارسال پیامبر خود تعیین کند، اما ابزار و شیوه رسیده به آن که همان حکومت سالم است را نادیده بگیرد»، بیانگر اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی یعنی «ضرورت احکام اجتماعی اسلام» است.
ب- این عبارت: «لازم است در جامعه، حکومتی وجود داشته باشد که طاغوتی» نباشد؛ یعنی مورد پذیرش خداوند باشد و دستورات الهی را که در قرآن و روایات آمده است، به اجرا درآورد.» بیانگر دومین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» است.
ج- این عبارت: «اسلام یک دین کاملاً اجتماعی است؛ یعنی، علاوه بر توجه به فرد، به زندگی اجتماعی نیز توجه کامل دارد و تا آنجا که مقدور بوده، به برخی احکام فردی، همچون عبادت نیز جنبه اجتماعی داده است.»، بیانگر اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی یعنی «ضرورت احکام اجتماعی اسلام» است.
جمع‌بندی { آیه: «لقد ارسلنا رسلنا بالبینات ... بالقسط» و این سخن امام خمینی (ع): «مذهب اسلام همزمان با اینکه به انسان می‌گوید ... هیچ حرکت و عملی از فرد و جامعه نیست، مگر اینکه مذهب اسلام بران آن حکمی مقرر داشته است.»، بیانگر اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی یعنی «ضرورت احکام اجتماعی اسلام» است.

۱۶۷۰ **گزینه ۳** {★★★★☆} الف- ولایت معنوی همان سرپرستی و رهبری معنوی انسان‌هاست و مرتبه‌ای برتر و بالاتر از ولایت ظاهری شمرده می‌شود. رسول خدا (ص) با انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر قرب الهی به مرتبه‌ای از کمال نائل شد که می‌توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و به اذن الهی در عالم خلقت تصرف نماید. ج- به‌طور مثال، به اذن الهی قادر بود بیمار را شفا بخشد، بلایی را از شخص یا جامعه دور نماید و حاجات مردم را در صورتی که صلاح آنها در آن باشد، برآورده سازد. ب- در آیه شریفه: «ام یقولون افتراه قل فأتوا بسورة مثله»، عبارت «قل فأتوا بسورة مثله»، به اولین مسئولیت پیامبر اسلام (ص)، یعنی دریافت و ابلاغ وحی اشاره دارد. ج- قرآن کریم احکام اجتماعی متعددی دارد؛ مانند خمس، زکات، حقوق و مسئولیت‌های خانواده و جامعه، امر به معروف، نهی از منکر، مبارزه با ظلم و جهاد با تجاوزگران و ستمکاران. تمام این احکام، بیانگر اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام می‌باشند. روشن است که اجرای این قوانین، بدون تشکیل حکومت امکان‌پذیر نیست.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۴)، به اولین مسئولیت پیامبر اسلام (ص)، یعنی دریافت و ابلاغ وحی اشاره ندارد. قسمت سوم گزینه (۲) به دومین مسئولیت پیامبر اسلام (ص)، یعنی «مرجعیت دینی» اشاره ندارد.

۱۶۷۱ **گزینه ۴** {★★★★☆} از بین عبارتهای مذکور، تنها دو قسمت «الف» و «ج»، به دومین مسئولیت پیامبر اسلام (ص)، یعنی «مرجعیت دینی» اشاره دارند.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت «ب» و «د»، مربوط به اولین مسئولیت پیامبر اسلام (ص)، یعنی «دریافت و ابلاغ وحی» است. قسمت «ه»، به سومین مسئولیت پیامبر اسلام (ص)، یعنی «ولایت ظاهری» اشاره دارد.

۱۶۷۲ **گزینه ۳** {★★★★☆} الف- از دیدگاه امام خمینی (ع): «ای مسلمانان جهان که به حقیقت اسلام ایمان دارید، به‌پا خیزید و در زیر پرچم توحید و در سایه تعلیمات اسلام مجتمع شوید ...»، اعتقاد به توحید و عمل به تعلیمات اسلامی، زمینه‌ساز وحدت بین مسلمانان است. ب- اگر پیامبری در اجرای احکام الهی معصوم نباشد، امکان دارد کارهایی که مخالف دستورهای خداست، انجام دهد و مردم نیز از او سرمشق بگیرند و مانند او عمل کنند و به گمراهی دچار شوند. ج- در راستای ایجاد وحدت بین مسلمانان، از اهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان خودداری کنیم. برای این منظور شایسته است اعتقادات خود را با دانش و استدلال، ارتقا بخشیم تا بتوانیم با دیگر مسلمانان براساس معرفت و استدلال سخن بگوییم و اعتقادات خود را به نحو صحیح و بدون دعوا و ناسزاگویی بیان کنیم.
روش تست زدن { برای پاسخ دادن به سؤالات حفظی از متن احادیث یا سخنان بزرگان، فقط با بیاد آوردن عین متن آنها باید به انتخاب گزینه صحیح اقدام نماییم. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت سوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا مطابق متن کتاب، شایسته است اعتقادات خود را با دانش و استدلال، ارتقا بخشیم نه با ایمان و عمل.

۱۶۷۳ **گزینه ۲** {★★★★☆} الف- این عبارت: «ما هم اکنون، نماز، روزه، حج و بسیاری دیگر از وظایف خود را که کلیات آن‌ها در قرآن کریم آمده است، مطابق گفتار و رفتار رسول خدا (ص) انجام می‌دهیم.» و آیه شریفه: «و اقم الصلاة» که مصداق عملی آن است، بیانگر دومین مسئولیت پیامبر اسلام (ص)، یعنی «مرجعیت دینی» است. ب- آیه شریفه: «لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، به ضرورت تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری) به منظور تحقق عدالت اجتماعی (اجرای احکام اسلامی) اشاره دارد. ج- قرآن کریم احکام اجتماعی متعددی دارد؛ مانند خمس، زکات، حقوق و مسئولیت‌های خانواده و جامعه، امر به معروف، نهی از منکر (و تواصوا بالحق و تواصوا بالصبر)، مبارزه با ظلم و جهاد با تجاوزگران و ستمکاران. تمام این احکام، بیانگر اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری)، یعنی ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام می‌باشند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها عبارت قرآنی گزینه (۱)، به مراجعه به طاغوت برای قضاوت و داوری اشاره دارد. آیه گزینه (۲)، بیانگر این حقیقت است که خداوند با علم خود (الله اعلم) به وجود ویژگی «عصمت یا محفوظ بودن از گناه» در پیامبران، آنها را به مقام رسالت مبعوث فرموده است. آیه گزینه (۳)، آیه انذار است.

گزینه ۲ مردم زمانی گفته‌ها و هدایت‌های پیامبر را می‌پذیرند که مطمئن باشند که او هیچ‌گاه مرتکب گناه و اشتباه نمی‌شود. اگر آنان احتمال دهد که پیامبرشان گناه می‌کند و دچار خطا می‌شود، به او اعتماد نمی‌کنند و از وی پیروی نخواهند کرد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها دستیابی به قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴)، نتیجه اعمال اختیاری رسول گرامی اسلام(ص) است، یعنی ایشان با انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر قرب الهی به مرتبه‌ای از کمال نائل شد که می‌توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و به اذن الهی در عالم خلقت تصرف نماید. قسمت دوم گزینه (۲)، نتیجه عدم عصمت در تعلیم و تبیین دین و وحی الهی است.

الف- مصراع «دل رمیده ما را انیس و مونس شد»، با اشاره به تصرف قلب‌ها، به ولایت معنوی پیامبر(ص) اشاره دارد. ب- مصراع «نگار من که به مکتب نرفت و خط نوشت» به درس نخوانده بودن پیامبر(ص) اشاره دارد.

توضیح یکی از مصادیق ولایت معنوی پیامبر(ص)، تصرف قلب‌هاست که در ابیات زیر مورد اشاره قرار گرفته است: ۱- ستاره‌ای بدرخشید و ماه مجلس شد / دل رمیده ما را انیس و مونس شد ۲- شده او پیش و دل‌ها جمله در پی / گرفته دست جان‌ها دامن وی

الف- عده زیادی با اشتیاق، آیات قرآن را فرا می‌گرفتند و در سینه خود حفظ و به آن عمل می‌کردند. (حافظان وحی) ب- پیامبر اکرم(ص) نویسندگانی را مأمور نوشتن قرآن نمود. (کاتبان وحی)

مقایسه ۱- امام علی(ع)، اولین و برترین کاتب و حافظ قرآن = دریافت و ابلاغ وحی ۲- پیامبر اسلام(ص)، اولین و بزرگ‌ترین معلم قرآن = مرجعیت دینی

دقت کنید که بیان «کلیات احکام»، مربوط به مسئولیت «دریافت و ابلاغ وحی» است و تعلیم و تبیین «جزئیات آن» مربوط به مسئولیت «تعلیم و تبیین تعالیم قرآن» (مرجعیت دینی) رسول خدا(ص) می‌باشد.

مقایسه ۱- کلیات احکام، مربوط به اولین مسئولیت پیامبر(ص) = دریافت و ابلاغ وحی ۲- انجام احکام، بیانگر مرجعیت دینی مربوط به دومین مسئولیت پیامبر(ص) = مرجعیت دینی

کسانی که به مردم فرمان می‌دهند و قانون‌گذاری می‌کنند ولی فرمان و قانون شان نشأت گرفته از فرمان الهی نیست، «طاغوت» نامیده می‌شوند. طبق آیه «الْم تَر إِلَى الذّٰیْنَ یَرْعَمُونَ اَنَّهُمْ اٰمَنُوْا بِمَا اَنْزَلَ الْبَیْکَ وَ مَا اَنْزَلَ مِنْ قَبْلِکَ یُرِیْدُوْنَ اَنْ یَّتَحٰکَمُوْا اِلَی الطّٰغُوْتِ وَ قَدْ اٰمَرُوْا اَنْ یَّکْفُرُوْا بِهٖ وَ یُرِیْدَ الشَّیْطٰنُ اَنْ یُّضِلَّهُمْ ضَلٰلًا بَعِیْدًا»، فرجام داوری بردن نزد طاغوت، گمراهی دور و دراز از ناحیه شیطان است.

توضیح طاغوت = حکومت غیر الهی = حکومت شرک آمیز: حکومتی که فرمان و قانون آن نشأت گرفته از اسلام و قرآن نیست = گمراهی دور و دراز (ضلالاً بعیداً) گزینه (۱)، نتیجه بندگی خداوند از روی تردید است. (درس ۳ دوازدهم) گزینه (۲)، ویژگی است که در قرآن کریم وجود ندارد. گزینه (۳)، حکم الهی در مورد مراجعه به طاغوت است نه نتیجه مراجعه به طاغوت است.

گزینه ۴ در آیه شریفه: «لَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَیِّنٰتِ وَ اَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْکِتٰبَ وَ الْمِزٰنَ لِیَقُوْمَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ»، ارسال انبیای الهی با «بینات» و «کتاب و میزان» (لقد ارسلا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الكتاب و المیزان)، به منظور برپایی عدالت اجتماعی با نیروی مردم (لیقوم الناس بالقسط) معرفی شده است.

جمع‌بندی آیه شریفه: «الم تر الى الذین یزعمون انهم آمنوا بما انزل الیک و ما انزل من قبلک یریدون ان یتحاکموا الی الطاغوت...»، سخن امام خمینی(ع): «به ای دلیل که هر نظام سیاسی غیراسلامی، نظام شرک آمیز است، چون حاکمش طاغوت است...»، بیانگر دومین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» است.

الف- با توجه به آیه شریفه: «الله اعلم حیث یجعل رسالته»، خداوند با علم خود (الله اعلم) به وجود ویژگی «عصمت یا محفوظ بودن از گناه» در پیامبران، آنها را به مقام رسالت مبعوث فرموده است. ب- این کار (تشخیص عصمت افرادی که شایسته پیامبری هستند) از انسان‌ها ساخته نیست و فقط خداوند است که از آشکار و نهان افراد اطلاع دارد و می‌تواند توانایی فرد در دوری از گناه را تشخیص دهد. بنابراین، وقتی خداوند کسی را به پیامبری برمی‌گزیند، معلوم می‌شود که وی می‌تواند مسئولیت خود را به درستی انجام دهد.

نکته طلایی علم الهی، علت این سه مورد است: ۱- «تعیین زمان ختم نبوت» ۲- «انتخاب پیامبران به مقام نبوت» ۳- «انتخاب امامان(ع)»

امام خمینی(ع) در یکی از پیام‌های خود به مسلمانان، می‌فرماید: «ای مسلمانان جهان که به حقیقت اسلام ایمان دارید، ۱- به‌پا خیزید و در زیر پرچم توحید و در سایه تعلیمات اسلام مجتمع شوید ۲- دست خیانت ابر قدرت‌ها را از ممالک خود و خزائن سرشار آن کوتاه کنید. ۳- دست از اختلافات و هواهای نفسانی بردارید که شما دارای همه چیز هستید. ۴- بر فرهنگ اسلامی تکیه کنید ۵- و با غرب و غربزدگی مبارزه نمایید ع- و روی پای خودتان بایستید.»

توضیح امام خمینی(ع)، همواره و در هر فرصت مسلمانان را به اتحاد و همبستگی دعوت می‌کند.

الف- پیامبر اسلام(ص) ایشان با استفاده از این قدرت و ولایت معنوی، دل‌های آماده را نیز هدایت می‌کند. البته این هدایت، یک کار ظاهری، یعنی از طریق آموزش معمولی و عمومی نیست؛ بلکه از طریق امداد غیبی و الهامات و مانند آن، صورت می‌گیرد. میزان بهره‌مندی انسان‌ها از این هدایت (معنوی) به درجه ایمان و عمل آنان بستگی دارد. ب- آیه شریفه: «و لو اَنْ اهل القری آمنوا و اتقوا لفتحنا علیهم برکات من السماء و الارض»، از مصادیق هدایت معنوی اهل ایمان است.

نکته طلایی هر آیه‌ای که بیانگر کمک و یاری مؤمنان در این دنیا باشد، از مصادیق هدایت معنوی است. آیه گزینه (۱)، به علت و فلسفه ارسال انبیای الهی با بشارت و انذار اشاره دارد. آیه گزینه (۲)، به اسوه و الگو بودن پیامبر اسلام(ص) اشاره دارد. آیه گزینه (۴)، به حیات روحی و معنوی انسان از طریق دینداری اشاره دارد.

گزینه ۴ در آیه شریفه: «الْم تَر إِلَى الذّٰیْنَ یَرْعَمُونَ اَنَّهُمْ اٰمَنُوْا بِمَا اَنْزَلَ الْبَیْکَ وَ مَا اَنْزَلَ مِنْ قَبْلِکَ یرِیْدُوْنَ اَنْ یَّتَحٰکَمُوْا اِلَی الطّٰغُوْتِ وَ قَدْ اٰمَرُوْا اَنْ یَّکْفُرُوْا بِهٖ وَ یُرِیْدَ الشَّیْطٰنُ اَنْ یُّضِلَّهُمْ ضَلٰلًا بَعِیْدًا»، عبارت: «و قد امروا ان یکفروا به»، بیانگر دومین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» است.

تحلیل تست ۱۴۰۰ ﴿ این تست، یک تست مفهومی است و باید با در نظر گرفتن صورت سؤال و پس از حذف گزینه‌های نادرست، به انتخاب گزینه صحیح اقدام نمود. گزینه (۱) نادرست است، زیرا عمل به احکام فرعی، مربوط به ولایت ظاهری است نه دریافت و ابلاغ وحی. گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است، زیرا عمل به احکام فرعی، مربوط به ولایت ظاهری است نه مرجعیت دینی.

گزینه ۲ ۱۶۹۳ **شریفه:** «ألم تر إلى الذين يزعمون أنهم آمنوا بما أنزل إليك و ما أنزل من قبلك يريدون أن يتحاكموا إلى الطاغوت و قد أمروا أن يكفروا به...»، به دومین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارد. بر این اساس، اجرای هر قانون و پیروی از هر کس، هنگامی صحیح است که به گونه‌ای به قانون الهی و فرمان او باز گردد. کسانی که به مردم فرمان می‌دهند و قانون گذاری می‌کنند، اگر فرمان و قانونشان نشأت گرفته از فرمان الهی نباشد طاغوت‌اند و پذیرش حکومت آن‌ها بر مسلمان حرام است.

تحلیل تست ۹۹ ﴿ این تست، یک تست مفهومی است. برای پاسخ دادن به آن، ابتدا باید موضوع آیه که درباره ضرورت تشکیل حکومت اسلامی و «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» است، را تشخیص داد. سپس مفهوم «پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» را از بین گزینه‌ها انتخاب نمود. گزینه (۱)، بیانگر اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» است. شکل صحیح گزینه (۳) این است: اجرای هر قانون و پیروی از هر کس، هنگامی صحیح است که به گونه‌ای به قانون الهی و فرمان او باز گردد. گزینه (۴)، با ترجمه آیه تفاوت دارد.

گزینه ۳ ۱۶۹۴ **شریفه:** «لقد أرسلنا رسلاً بالبينات و أنزلنا معهم الكتاب و الميزان ليقوم الناس بالقسط»، ارسال انبیای الهی با «بینات» و «کتاب و میزان» (لقد أرسلنا رسلاً بالبينات و أنزلنا معهم الكتاب و الميزان)، به منظور برپایی عدالت اجتماعی با نیروی مردم (ليقوم الناس بالقسط) معرفی شده است.

تحلیل تست ۹۹ ﴿ این تست، یک تست مفهومی و گنگ است. برای پاسخ دادن به آن، پس از مطالعه صورت سؤال، ابتدا باید گزینه‌ها را خیلی سریع مرور کرد و با توجه به آنها، پاسخ صحیح را انتخاب نمود. آیه گزینه (۱)، بیانگر سنت «أملأ و استدرج» است که شامل گناه کاران می‌شود و نمی‌تواند پاسخ صحیح باشد. گزینه (۲)، به علت غیبت امام زمان (عج) که از ناحیه مردم است، اشاره دارد. گزینه (۴)، به ناتوانی ابدی بشر در برابر تحدی قرآن اشاره دارد.

گزینه ۲ ۱۶۹۵ الف- قرآن کریم احکام اجتماعی متعددی دارد؛ مانند خمس، زکات، حقوق و مسئولیت‌های خانواده و جامعه، امر به معروف، نهی از منکر (و توأصوا بالحق و توأصوا بالصبر)، مبارزه با ظلم و جهاد با تجاوزگران و ستمکاران. ب- یکی از این احکام اجتماعی، «برقراری عدالت اجتماعی» است که آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلاً بالبينات و أنزلنا معهم الكتاب و الميزان ليقوم الناس بالقسط» به این مورد اشاره دارد.

تحلیل تست ۹۹ ﴿ برای دانش‌آموزانی که با مفهوم این درس آشنا هستند، این تست، یک تست متوسط است. البته، نباید فریب گزینه‌های دیگر را بخورند. آیه گزینه (۱) در درس ۱۰ سال یازدهم، وظیفه مؤمنان را در زمانی که به امام معصوم (ع) دسترسی ندارند برای مرجعیت دینی بیان می‌کند. آیه گزینه (۳)، به دومین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارد. آیه گزینه (۴)، به علت غیبت امام زمان (عج) که از ناحیه مردم است، اشاره دارد.

گزینه ۴ ۱۶۸۸ بر اساس آیه شریفه: «ألم تر إلى الذين يزعمون أنهم آمنوا بما أنزل إليك و ما أنزل من قبلك يريدون أن يتحاكموا إلى الطاغوت و قد أمروا أن يكفروا به و يريد الشيطان أن يضلهم ضلالاً بعيداً»، کسانی که حل مشکلات اجتماعی را از طاغوت می‌خواهند (بریدون أن يتحاكموا إلى الطاغوت)، از فریفته‌شدگان شیطان و قرار گرفتگان در گمراهی دور (ضلالاً بعيداً) می‌باشند.

تحلیل تست ۱۴۰۰ ﴿ این تست، یک تست حفظی از متن آیه می‌باشد. با توجه به اینکه، گمراهی دور که نتیجه مراجعه به طاغوت است، گزینه (۱) و (۳) پاسخ این تست نمی‌باشد. گزینه (۲)، ویژگی اعراب در دوران جاهلیت است و در کتاب یازدهم انسانی آمده است.

گزینه ۲ ۱۶۸۹ الف- رسول خدا (ص) در مدت ۲۳ سال تلاش و با تحمل رنج‌های فراوان که نظیر آن در تاریخ یافت نمی‌شود، توانست بزرگ‌ترین و ماندگارترین پیام الهی را به مردم برساند و جامعه‌ای با ایمان به خدا و به دور از شرک بنا کند. ب- بنای چنین جامعه‌ای (توحید محور) در سرزمینی بیگانه از ارزش‌های انسانی، خود معجزه‌ای بزرگ بود که فقط با مجاهدت پیامبر اکرم (ص) میسر بود.

تحلیل تست ۱۴۰۰ ﴿ پاسخ صحیح دادن به این تست، برای کسانی امکان‌پذیر است که عین عبارتهای کتاب را حفظ باشند. با در نظر گرفتن توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۲ ۱۶۹۰ **شریفه:** «لقد أرسلنا رسلاً بالبينات و أنزلنا معهم الكتاب و الميزان ليقوم الناس بالقسط»، ارسال انبیای الهی با «بینات» و «کتاب و میزان» (لقد أرسلنا رسلاً بالبينات و أنزلنا معهم الكتاب و الميزان)، به منظور برپایی عدالت اجتماعی با نیروی مردم (ليقوم الناس بالقسط) معرفی شده است.

تحلیل تست ۱۴۰۰ ﴿ این تست، یک تست حفظی و متوسط از متن آیه است. و به ما می‌آموزد که باید متن آیات را حفظ نمود. با توجه به توضیح بالا، گزینه (۱)، از مقدمات برقراری عدالت است. و گزینه‌های (۳) و (۴)، در آیه مورد سؤال نیامده است.

گزینه ۱ ۱۶۹۱ پیامبر اکرم (ص)، به محض این که مردم مدینه (انصار) اسلام را پذیرفتند به این شهر هجرت کرد و به کمک مردم آن شهر (انصار) و کسانی که از مکه آمده بودند (مهاجران)، حکومتی را که بر مبنای قوانین اسلام اداره می‌شد، پی‌ریزی نمود. (ولایت ظاهری)

تحلیل تست ۱۴۰۰ ﴿ این تست، یک تست حفظی و تاریخی از متن درس است. برای پاسخ دادن به آن، علاوه بر حفظ بودن متن درس، اطلاعات کمی هم باید از وقایع تاریخ اسلام داشت تا در زمان کمی بتوان پاسخ صحیح را انتخاب نمود. قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، پس از پذیرش اسلام توسط مردم مدینه در مکه صورت گرفت. قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا انتخاب مسجد مدینه، به عنوان مرکز حکومت و ولایت ظاهری بود نه ولایت معنوی. در ضمن انجام ولایت معنوی، یک کار غیبی است و نیازی به داشتن یک مرکز مادی ندارد.

گزینه ۲ ۱۶۹۲ الف- با توجه به روایت: «بنی الاسلام علی خمس علی الصلاة و الزکاة و الصوم و الحج و الولاية و لم یناد بشيء کما نودی بالولاية»، شیوه عمل به احکام فرعی اسلام از طریق تشکیل حکومت که با ولایت ظاهری و انجام سومین وظیفه پیامبری است قابل اجرا می‌باشد. ب- به عبارتی رهبری و ولایت رهبران الهی تضمین‌کننده اقامه نماز و پرداخت زکات و برگزاری بهتر حج و روزه است.

گزینه ۴ ۱۶۹۹ ☆☆☆☆

الف- در حدیث: «بنی الاسلام علی خمس علی الصلّاة و الزکّاة و الصوم و الحجّ و الولاية و لم یناد بشیء کما نودی بالولاية»، امام باقر(ع) اسلام را بر «پنج پایه» استوار دانسته که از بین آنها «ولایت» مهمترین پایه است.

ب- آیه مبارکه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الکتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، به اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» اشاره دارد. به عبارت دیگر، این آیه، به ضرورت تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری) به منظور تحقق عدالت اجتماعی (اجرای احکام اسلامی) اشاره دارد.

تحلیل تست ۹۸ { این تست، یک تست دو قسمتی و متوسط است. برای پاسخ سریع و بدون خطا به آن، بهتر است از روش حذف گزینه استفاده کنید. مطابق توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است. آیه گزینه (۲)، به الگو بودن رسول اکرم(ص) در زندگی و حکومت برای مسلمانان اشاره دارد.

گزینه ۳ ۱۷۰۰ ☆☆☆☆

کسانی که به مردم فرمان می‌دهند و قانون‌گذاری می‌کنند، در حالی که فرمان و قانونشان نشئت گرفته از فرمان الهی نیست، «طاغوت» نامیده می‌شوند. پذیرش حکومت «طاغوت» و انجام دستورهای وی بر مسلمانان حرام است.

تحلیل تست ۹۸ { این تست، یک تست متوسط و از متن درس است. با یک روخوانی ساده هم می‌توان به آن پاسخ داد. با توجه به توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۲ ۱۷۰۱ ☆☆☆☆

با توجه به این فرمایش پیامبر اکرم(ص): «هر کس فریاد دادخواهی مظلومی را که از مسلمانان یاری می‌طلبد بشنود، اما به یاری آن مظلوم برنخیزد، مسلمان نیست»، دومین برنامه برای حفظ وحدت و نزدیک کردن دل‌های مسلمانان به یکدیگر و همچنین خنثی کردن نقشه‌های تفرقه‌افکن استعمارگران و عوامل آنان در سرزمین‌های اسلامی، «دفاع از مظلومین مسلمان با روش‌های درست و تلاش برای رهایی آنان از ظلم» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به متن حدیث که پیامبر اسلام(ص)، تعبیر مسلمان نیست را به‌کار برده‌اند، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است. موضوع این حدیث در کتاب درسی، برنامه‌ای برای وحدت مسلمانان است، بر این اساس، قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۳ ۱۷۰۲ ☆☆☆☆

در این سخن امام باقر(ع): «بنی الاسلام علی خمس علی الصلّاة و الزکّاة و الصوم و الحجّ و الولاية و لم یناد بشیء کما نودی بالولاية»، عبارت «و لم یناد بشیء کما نودی بالولاية»، اهمیت ولایت ظاهری را از دیدگاه اسلام بیان می‌کند. ب- آیه مبارکه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الکتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، به اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» اشاره دارد. به عبارت دیگر، این آیه، به ضرورت تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری) به منظور تحقق عدالت اجتماعی (اجرای احکام اسلامی) اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه (۱)، راه رسیدن به حیات روحی را دینداری معرفی می‌کند. آیه گزینه (۲)، علت انتخاب انبیای الهی را به مقام نبوت، علم الهی به عصمت آنان معرفی می‌کند. آیه گزینه (۴)، آیه اطاعت است که تکلیف مسلمانان را در مورد حکومت پس از پیامبر اسلام(ص) مشخص کرده است.

گزینه ۴ ۱۶۹۶ ☆☆☆☆

آیه شریفه: «ألم تر إلى الذين یزعمون أنهم بما أنزل إلیک و ما أنزل من قبلک یریدون أن یتحاکموا إلى الطّاغوت و قد أمروا أن یکفروا به و یرید الشّیطان أن یرید الشّیطان» و این سخن امام خمینی: «این دلیل که هر نظام سیاسی غیر اسلامی، نظامی شرک‌آمیز است، چون حاکمش «طاغوت» است، ما موظفیم آثار شرک را از جامعه‌ی مسلمانان و از حیات آنان دور کنیم و از بین ببریم»، به دومین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارند.

تحلیل تست ۹۹ { این تست، یک تست مفهومی از قسمت تناسب مفهومی بین آیات این درس با سخنان امام خمینی(ع) است. برای دانش‌آموزانی که این موارد را مطالعه کرده باشند، تشخیص گزینه صحیح کار دشواری نخواهد بود. آیه گزینه (۱)، به شرک عملی فردی و نتیجه آن اشاره دارد. (درس ۳ دوازدهم) آیه گزینه (۲)، به توحید در ولایت اشاره دارد. (درس ۲ دوازدهم) آیه گزینه (۳)، اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» اشاره دارد.

گزینه ۴ ۱۶۹۷ ☆☆☆☆

قرآن کریم در آیه شریفه: «ألم تر إلى الذين یزعمون أنهم بما أنزل إلیک و ما أنزل من قبلک یریدون أن یتحاکموا إلى الطّاغوت و قد أمروا أن یکفروا به و یرید الشّیطان أن یرید الشّیطان» در مورد کسانی که حل مشکلات اجتماعی را از طاغوت می‌خواهند (یریدون أن یتحاکموا إلى الطّاغوت)، تعبیر: «از فریفته‌شدگان شیطان و قرار گرفتگان در گمراهی دور (و یرید الشّیطان أن یرید الشّیطان)» را به‌کار برده است.

تحلیل تست ۹۸ { این تست، یک تست نسبتاً دشوار است. برای پاسخ دادن به این نوع تست، باید آیات کتاب را حفظ باشید و به پیام هر قسمت آیه را هم تسلط داشته باشید تا در انتخاب گزینه صحیح دچار اشتباه نشوید. گزینه (۱)، تکلیف مؤمنان در برابر طاغوت است. گزینه (۲)، مفهوم صورت سؤال و نتیجه مراجعه به طاغوت است. گزینه (۳)، ویژگی عام‌تر کسانی است که به طاغوت مراجعه می‌کنند.

گزینه ۱ ۱۶۹۸ ☆☆☆☆

در حدیث: «بنی الاسلام علی خمس علی الصلّاة و الزکّاة و الصوم و الحجّ و الولاية و لم یناد بشیء کما نودی بالولاية»، امام باقر(ع) اسلام را بر «پنج پایه» استوار دانسته که از بین آنها «ولایت» مهمترین پایه است چراکه ولایت؛ کلید نماز؛ زکات؛ حج؛ و روزه می‌باشد و صاحب ولایت که امام یا رهبران الهی هستند؛ قطعاً مردم را به سوی این اصول چهارگانه رهبری می‌کنند. به عبارتی رهبری و ولایت رهبران الهی تضمین‌کننده اقامه نماز و پرداخت زکات و برگزاری بهتر حج و روزه هستند.

تحلیل تست ۹۸ { این تست، یک تست کاملاً مفهومی و دشوار است. برای پاسخ دادن به آن، ابتدا باید به مفهوم حدیث تسلط کامل داشت و سپس با حذف هوشمندانه گزینه‌های نادرست، بتوان گزینه صحیح را تشخیص داد. گزینه (۲) نادرست است، زیرا حدیث مورد سؤال، به اهمیت ولایت ظاهری اشاره دارد، در صورتی که این گزینه، بیانگر اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی است». گزینه (۳) هم مانند گزینه (۲) است، با این توضیح که این گزینه، از نظر علمی هم نادرست است، زیرا برای رسیدن به جامعه عادلانه، اجرای احکام اجتماعی لازم است نه احکام فردی مانند نماز و روزه. گزینه (۴)، مفهوم حدیث را بیان نمی‌کند، زیرا این حدیث، اهمیت ولایت را بیان می‌کند.

گزینه ۱ ۱۷۰۸ ☆☆☆☆

در آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الكتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، ارسال انبیای الهی با «بینات» و «کتاب و میزان»، به عنوان لوازم و مقدمات برپایی عدالت اجتماعی با نیروی مردم (لیقوم الناس بالقسط) معرفی شده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه (۲)، علت انتخاب انبیای الهی به مقام نبوت را علم الهی به عصمت آنان معرفی می‌کند. آیه گزینه (۳)، آیه اطاعت است که تکلیف مسلمانان را در مورد حکومت پس از پیامبر اسلام (ص) مشخص کرده است. آیه گزینه (۴)، آیه ابلاغ است که در غدیر خم بر پیامبر (ص) نازل شد و رسالت پیامبر را ابلاغ حدیث غدیر معرفی می‌نماید.

گزینه ۱ ۱۷۰۹ ☆☆☆☆

الف- سومین مسئولیت پیامبر اکرم (ص) «ولایت بر جامعه» یا «اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری)» است. ایشان، به محض این‌که مردم مدینه اسلام را پذیرفتند، به این شهر هجرت کرد و به کمک مردم آن شهر (انصار) و کسانی که از مکه آمده بودند (مهاجران)، حکومتی را که بر مبنای قوانین اسلام اداره می‌شد، پی‌ریزی نمود. این اقدام پیامبر (ص)، مربوط به سومین مسئولیت ایشان است.

ب- رهبری و ولایت رهبران الهی تضمین‌کننده اقامه نماز و پرداخت زکات و برگزاری بهتر حج و روزه هستند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا دعوت علنی پیامبر (ص)، ده سال قبل از مهاجرت ایشان به مدینه و تشکیل حکومت در این شهر بود. قسمت دوم گزینه (۳)، به جای اشاره به ولایت ظاهری، به دومین مسئولیت پیامبر اسلام (ص)، یعنی «مرجعیت دینی» اشاره دارد.

گزینه ۳ ۱۷۱۰ ☆☆☆☆

با توجه به آیه شریفه: «ألم تر إلى الذين يزعمون أنهم آمنوا بما أنزل إليك و ما أنزل من قبلك يريدون أن يتحاكموا إلى الطاغوت و قد أمروا أن يكفروا به و يريد الشيطان أن يضلهم ضلالاً بعيداً»، کسانی که می‌پندارند به پیامبر و آنچه پیش از او نازل شده ایمان دارند و می‌خواهند قضاوت را به نزد طاغوت ببرند از فریفته‌شدگان شیطان و فرار گرفتگان در گمراهی دور می‌باشند. (و يريد الشيطان أن يضلهم ضلالاً بعيداً)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه (۱)، به اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» اشاره دارد. آیه گزینه (۲)، آیه اطاعت است که تکلیف مسلمانان را در مورد حکومت پس از پیامبر اسلام (ص) مشخص کرده است. آیه گزینه (۴)، آیه ابلاغ است که در غدیر خم بر پیامبر (ص) نازل شد و رسالت پیامبر را ابلاغ حدیث غدیر معرفی می‌نماید.

گزینه ۲ ۱۷۱۱ ☆☆☆☆

ولایت معنوی همان سرپرستی و رهبری معنوی انسان‌هاست و مرتبه‌ای برتر و بالاتر از ولایت ظاهری شمرده می‌شود. رسول خدا (ص) با انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر قرب الهی به مرتبه‌ای از کمال نائل شد که می‌توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و به اذن الهی در عالم خلقت تصرف نماید.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، به ولایت ظاهری اشاره دارد نه به ولایت معنوی. قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا بر خورداری از ولایت معنوی باعث تصرف در عالم خلقت است نه تصرف در عالم غیب.

گزینه ۱ ۱۷۰۳ ☆☆☆☆

الف- این سه ویژگی: «وحي، اعجاز و عصمت»، اختصاص به پیامبران دارد. ب- پیامبر زمانی می‌تواند مسئولیت خود را به درستی انجام دهد که تحت تأثیر هواهای نفسانی قرار نگیرد و مرتکب گناه و خطا نگردد. (عصمت داشته باشد).

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، شامل بسیاری از انسان‌ها می‌شود و اختصاص به انبیای الهی ندارد. قسمت دوم گزینه (۳)، ویژگی معجزه است نه عصمت.

گزینه ۴ ۱۷۰۴ ☆☆☆☆

الف- همچنین قرآن کریم احکام اجتماعی متعددی دارد؛ مانند خمس، زکات، حقوق و مسئولیت‌های خانواده و جامعه، امر به معروف، نهی از منکر، مبارزه با ظلم و جهاد با تجاوزگران و ستمکاران. روشن است که اجرای این قوانین، بدون تشکیل حکومت امکان‌پذیر نیست.

ب- پیامبر اسلام (ص) پس از هجرت به مدینه، و به کمک مردم آن شهر (انصار) و کسانی که از مکه آمده بودند (مهاجران)، حکومتی را که بر مبنای قوانین اسلام اداره می‌شد، پی‌ریزی نمود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است.

گزینه ۳ ۱۷۰۵ ☆☆☆☆

با توجه به آیه شریفه: «ألم تر إلى الذين يزعمون أنهم آمنوا بما أنزل إليك و ما أنزل من قبلك يريدون أن يتحاكموا إلى الطاغوت و قد أمروا أن يكفروا به و يريد الشيطان أن يضلهم ضلالاً بعيداً»، کسانی که می‌پندارند به پیامبر و آنچه پیش از او نازل شده ایمان دارند و می‌خواهند قضاوت را به نزد طاغوت ببرند از فریفته‌شدگان شیطان و فرار گرفتگان در گمراهی دور می‌باشند. (و يريد الشيطان أن يضلهم ضلالاً بعيداً)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه (۱)، تکلیف مسلمانان را پس از رحلت پیامبر اسلام (ص)، باقی‌ماندن در مسیری که آن حضرت مشخص کرده است. آیه گزینه (۱)، نتیجه ذلت و خواری نفس و آیه گزینه (۴)، نتیجه عزت نفس را بیان کرده است.

گزینه ۳ ۱۷۰۶ ☆☆☆☆

آیه مبارکه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الكتاب و المیزان ...»، به اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» اشاره دارد. به زبانی دیگر، این آیه، به ضرورت تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری) به منظور تحقق عدالت اجتماعی (اجرای احکام اسلامی) اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه (۱)، به امی بودن پیامبر اسلام (ص) اشاره دارد. آیه گزینه (۲)، علت انتخاب انبیای الهی به مقام نبوت را علم الهی به عصمت آنان معرفی می‌کند. آیه گزینه (۴)، آیه تطهیر است که عصمت اهل بیت (ع) را بیان می‌کند.

گزینه ۲ ۱۷۰۷ ☆☆☆☆

با توجه به شماره آیه اطاعت: «يا أيها الذين آمنوا أطعوا الله و أطعوا الرسول و أُولى الأمر منكم»، که آیه ۵۹ سوره نساء است و آیه شریفه «ألم تر إلى الذين يزعمون أنهم آمنوا بما أنزل إليك و ما أنزل من قبلك يريدون أن يتحاكموا إلى الطاغوت ...»، که آیه ۶۰ سوره نساء است به تقدم و تأخر این دو آیه پی می‌بریم.

توضیح { در کتاب‌های قبلی این دو آیه در یک درس و پشت سر هم آورده شده بود.

گزینه ۳ ۱۷۱۷ ☆☆☆☆

الف- امام باقر(ع) در این حدیث: «بنی الاسلام علی خمس علی الصلوة و الزکاة و الصوم و الحج و الولاية و لم یناد بشيء کما نودی بالولاية»، اهمیت و ضرورت ولایت ظاهری را بیان می‌کند.

ب- آیه شریفه: «لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان...»، به ضرورت تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری) به منظور تحقق عدالت اجتماعی (اجرای احکام اسلامی) اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا عامل تصرف شدن در عالم خلقت، ولایت معنوی است و علت رسیدن به ولایت معنوی، ایمان و عمل است. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به مفهوم حدیث، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۱)، به ولایت ظاهری اشاره ندارد و به علت انتخاب برخی انسان‌ها به مقام نبوت که همان آگاهی خداوند به عصمت آنان است، اشاره دارد.

گزینه ۴ ۱۷۱۸ ☆☆☆☆

این عبارت: «گفتار و رفتار پیامبر(ص) اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی است و مسلمانان با مراجعه به گفتار و رفتار آن حضرت، به معنای واقعی بسیاری از معارف قرآن پی می‌برند و شیوة انجام دستورات قرآن را می‌آموزند»، بیانگر دومین مسئولیت پیامبر اسلام(ص)، یعنی «تعلیم و تبیین تعلیم دین یا مرجعیت دینی» است.

ب- پیامبر اکرم(ص) به محض این که مردم مدینه اسلام را پذیرفتند، به این شهر هجرت کرد و به کمک مردم آن شهر (انصار) و کسانی که از مکه آمده بودند (مهاجران)، حکومتی را که بر مبنای قوانین اسلام اداره می‌شد، پی‌ریزی نمود.

این اقدام پیامبر(ص) مربوط به سومین مسئولیت ایشان، یعنی «اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری)» است.

ج- رسول خدا(ص) با انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر قرب الهی به مرتبه‌ای از کمال (ولایت معنوی) نائل شد که می‌توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و به اذن الهی در عالم خلقت تصرف نماید.

تمرین تست‌زنی { برای انتخاب سریع و بدون اشتباه گزینه صحیح، بهتر است از روش حذف گزینه‌های نادرست استفاده نمایید. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) و قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

گزینه ۴ ۱۷۱۹ ☆☆☆☆

از دقت در آیه شریفه: «ألم تر إلی الذین یزعمون أنهم بما أنزل إلیک و ما أنزل من قبلک یریدون أن یتحاکموا إلی الطّاغوت و قد أمروا أن یکفروا به یرید الشّیطان أن یضللهم ضلالا بعیدا»، مفهوم می‌گردد که ایمان به استمرار وحی الهی در زمان نبوت انبیاء (ألم تر إلی الذین یزعمون أنهم بما أنزل إلیک و ما أنزل من قبلک) ایجاب می‌کند (یعنی علت است برای) نفی داوری خواستن از ناهلان را.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» اشاره دارد. آیه گزینه (۲)، آیه اطاعت است که تکلیف مسلمانان را در مورد حکومت پس از پیامبر اسلام(ص) مشخص کرده است. آیه گزینه (۳)، آیه ابلاغ است که در غدیر خم بر پیامبر(ص) نازل شد و رسالت پیامبر را ابلاغ حدیث غدیر معرفی می‌نماید. با توجه به اینکه در صورت سؤال، به ایمان به استمرار وحی الهی در زمان نبوت انبیاء تأکید شده و این مفهوم از قسمت اول آیه برداشت می‌شود، آیه گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۳ ۱۷۱۲ ☆☆☆☆

الف- رسول خدا(ص) با انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر قرب الهی به مرتبه‌ای از کمال نائل شد که می‌توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و به اذن الهی در عالم خلقت تصرف نماید. ب- میزان بهره‌مندی انسان‌ها از این هدایت (معنوی) به درجه ایمان و عمل آنان بستگی دارد. ج - ایشان با استفاده از این قدرت و ولایت (معنوی)، دل‌های آماده را نیز هدایت می‌کند. و این کار، از طریق امداد غیبی و الهامات و مانند آن، صورت می‌گیرد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا عامل تصرف شدن در عالم خلقت، ولایت معنوی است و علت رسیدن به ولایت معنوی، ایمان و عمل است. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۳ ۱۷۱۳ ☆☆☆☆

از دقت در این کلام مولای متقیان، علی(ع) که می‌فرماید: «روزی رسول خدا(ص) هزار باب از علم به رویم گشود که از هر کدام، هزار باب گشوده می‌شد» مفهوم می‌گردد که ولایت معنوی امری پایدار است. این هدایت، یک کار ظاهری، یعنی از طریق آموزش معمولی و عمومی نیست؛ بلکه از طریق امداد غیبی و الهامات بر روح و جان متعلم (یادگیرنده)، صورت می‌گیرد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا این حدیث، به ولایت معنوی اشاره دارد نه ولایت ظاهری. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۱ ۱۷۱۴ ☆☆☆☆

الف- سومین مسئولیت پیامبر اکرم(ص) «ولایت بر جامعه» یا «اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری)» است. ب- آیه مبارکه: «لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان...»، به اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا ولایت معنوی ولایت بر جهان خلقت است نه ولایت بر جامعه. آیه گزینه (۳)، آیه ابلاغ است که به ولایت ظاهری اشاره ندارد.

گزینه ۲ ۱۷۱۵ ☆☆☆☆

الف- رسول خدا(ص) با انجام وظایف عبودیت و بندگی (علت) و در مسیر قرب الهی به مرتبه‌ای از کمال نائل شد (ولایت معنوی) که می‌توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و به اذن الهی در عالم خلقت تصرف نماید. ب- میزان بهره‌مندی انسان‌ها از این هدایت (معنوی) به درجه ایمان و عمل آنان بستگی دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا علت برخورداری از ولایت معنوی عبودیت و بندگی خداوند است نه اراده و مشیت خداوند. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم و سوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۴ ۱۷۱۶ ☆☆☆☆

الف- آیه شریفه: «لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان...»، به ضرورت تشکیل حکومت اسلامی به منظور برپایی عدالت اجتماعی با نیروی مردم اشاره دارد. ب- آیه شریفه: «ألم تر إلی الذین یزعمون أنهم بما أنزل إلیک و ما أنزل من قبلک یریدون أن یتحاکموا إلی الطّاغوت...»، مراجعه به طاغوت برای قضاوت، رد شده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲)، آیه ابلاغ است، که به «اجرای احکام اجتماعی اسلام» که از بایدهای قرآنی برای شکل دادن به «قوانین ثابت» در اجتماع بشری نمی‌باشد. قسمت دوم گزینه (۳)، از نبایدهای قرآنی برای تشکیل حکومت اسلامی نمی‌باشد. این آیه، مخالفان الهی بودن قرآن کریم را به تحدی دعوت نموده است.

۱۷۲۵ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- امام باقر^(ع) در این حدیث: «بنی الاسلام علی خمس علی الصلاة و الزکاة و الصوم و الحج و الولاية و لم یناد بشیء کما نودی بالولاية»، اهمیت و ضرورت ولایت ظاهری را بیان می‌کند. ب- آیه شریفه: «لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان...»، به ضرورت تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری) به منظور تحقق عدالت اجتماعی (اجرای احکام اسلامی) اشاره دارد.

تمرین تست‌زنی برای پاسخ دادن به برخی تست‌ها که در انتخاب گزینه صحیح دچار شک و تردید هستیم، بهتر است یک‌بار برای انتخاب گزینه صحیح، استفاده از روش حذف گزینه‌های نادرست را امتحان نماییم. گزینه‌های (۲) و (۳) و (۴) نادرست است، زیرا در این درس، ما آیه و یا حدیثی با متن عربی که بیانگر ولایت معنوی باشد را نداریم. یعنی هیچ‌کدام از عبارتهای صورت سؤال که از این درس می‌باشند (فقط در این درس)، نمی‌تواند بیانگر ولایت معنوی باشد.

۱۷۲۶ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

پیام آیه شریفه: «الم تر الی الذین یزعمون انهم آمنوا بما انزل الیک و ما انزل من قبلک یریدون ان یتحاکموا الی الطاغوت و قد امروا ان یکفروا به»، این است که لازمه ایمان راستین به وحی الهی، عدم پذیرش حکمیت طاغوت است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۱) نادرست است، زیرا مفهوم اصلی این آیه، کافر شدن به طاغوت نمی‌باشد، بلکه قضاوت بردن به طاغوت نهی شده و گمراهی دور معرفی شده است. مفهوم گزینه (۲) خیلی کلی است و در این آیه، به یک مورد خاص از حل مسائل اجتماعی که همان قضاوت بردن به طاغوت است، اشاره شده است. گزینه (۴) نادرست است، زیرا مفهوم این آیه کافر شدن به به حکمیت و قضاوت طاغوت نمی‌باشد، بلکه مفهوم آن، تأکید بر قضاوت بردن به طاغوت است.

۱۷۲۰ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- این بیان امیرمؤمنان، علی^(ع)؛ «رسول خدا^(ص) هزار باب از علم را به رویم گشود که از هر کدام، هزار باب دیگر گشوده می‌شد»، به مقام ولایت معنوی پیامبر اسلام^(ص) اشاره دارد.

ب- هدایت معنوی، نمونه ولایت معنوی است. میزان بهره‌مندی انسان‌ها از هدایت معنوی به درجه ایمان و عمل آنان بستگی دارد.

تمرین تست‌زنی برای پاسخ دادن به این نوع تست مفهومی و دشوار، بهتر است پس از حذف گزینه‌های نادرست، گزینه صحیح را انتخاب نمایید. گزینه (۲) نادرست است، زیرا ولایت معنوی، نمونه ولایت ظاهری نیست. گزینه (۳) نادرست است، زیرا هدایت معنوی نمونه ولایت معنوی است نه بر عکس آن. گزینه (۴) نادرست است، زیرا هدایت ظاهری نمونه هدایت باطنی نمی‌باشد.

۱۷۲۱ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

نکته طلایی پیامبر اسلام^(ص) با استفاده از این قدرت و ولایت معنوی، از طریق امداد غیبی و الهامات و مانند آن، دل‌های آماده را نیز هدایت می‌کند. و میزان بهره‌مندی انسان‌ها از این هدایت معنوی به درجه ایمان و عمل آنان بستگی دارد.

۱۷۲۲ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

تصرف در عالم طبیعت به اذن خداوند، نشانه وصول به مرتبه ولایت معنوی است. بهره‌مندی انسان‌ها از هدایت معنوی، نمونه ولایت معنوی است. و میزان بهره‌مندی انسان‌ها از هدایت معنوی، به درجه ایمان و عمل آنان بستگی دارد.

تمرین تست‌زنی برای پاسخ دادن به این نوع تست، بهتر است ابتدا گزینه‌هایی را که بین قسمت‌های اول و دوم آن تناسب ندارد (مانند گزینه‌های (۱) و (۴) که نه ولایت معنوی و نه ولایت ظاهری نمونه یکدیگر نمی‌باشد) را حذف نماییم. سپس گزینه‌هایی را که از نظر علمی نادرست است را حذف نماییم. گزینه (۳) نادرست است، زیرا تصرف در عالم طبیعت به اذن خداوند، نشانه وصول به مرتبه ولایت معنوی است نه ظاهری.

۱۷۲۳ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

با توجه به آیه شریفه: «الم تر الی الذین یزعمون انهم آمنوا بما انزل الیک و ما انزل من قبلک یریدون ان یتحاکموا الی الطاغوت و قد امروا ان یکفروا به و یرید الشیطان ان یضلهم ضلالا بعیدا»، کسانی که می‌پندارند به پیامبر و آنچه پیش از او نازل شده ایمان دارند و می‌خواهند قضاوت را به نزد طاغوت ببرند از فریفته‌شدگان شیطان و فرار گرفتگان در گمراهی دور می‌باشند. (و یرید الشیطان ان یضلهم ضلالا بعیدا)

مقایسه حل مشکلات اجتماعی را از طاغوت خواستن، گمراهی دور را به همراه دارد. انتخاب هر دینی به‌جز اسلام را، خسران‌زدگی در آخرت را در پی دارد.

۱۷۲۴ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

از آیه اطاعت: «ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم»، مفهوم می‌گردد که حکومت و ولایت‌ظاهری پس از پیامبر اسلام^(ص)، به امامان معصوم^(ع) می‌رسد. (درس بعد)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها آیه گزینه (۱)، آیه ابلاغ است که در غدیر خم بر پیامبر^(ص) نازل شد و رسالت پیامبر را ابلاغ حدیث غدیر معرفی می‌نماید. گزینه (۲)، اجابت دعوت خدا و رسولش یا دینداری را عامل حیات معنوی و روحی انسان معرفی می‌کند. حدیث گزینه (۴)، به دومین دلیل فرستادن پیامبران متعدد، یعنی «رشد تدریجی سطح فکر مردم» اشاره دارد.

گزینه ۴ ۱۷۳۰ ☆☆☆☆

در پاسخ به اولین فرض که قرآن کریم و پیامبر اکرم (ص) درباره تعیین سرنوشت مسئولیت‌های پیامبر پس از رحلت ایشان، سکوت کرده‌اند، با توجه به آیات قرآن می‌توان گفت که: «قرآن کریم، هدایتگر مردم در همه امور زندگی است؛ و ممکن نیست نسبت به این دو مسئولیت مهم که به شدت در سرنوشت جامعه اسلامی تأثیرگذار است بی‌تفاوت باشد.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) پاسخ فرض دوم می‌باشند.

گزینه ۲ ۱۷۳۱ ☆☆☆☆

در پاسخ به اولین فرض که قرآن کریم و پیامبر اکرم (ص) درباره تعیین سرنوشت مسئولیت‌های پیامبر پس از رحلت ایشان، سکوت کرده‌اند، با توجه به سیره و سنت رسول خدا (ص) می‌توان گفت که: «پیامبر اکرم (ص) آگاه‌ترین مردم نسبت به اهمیت و جایگاه این مسئولیت‌هاست و نمی‌تواند از کنار چنین مسئله مهمی با سکوت و بی‌توجهی بگذرد.» و پاسخ پایانی به فرض اول این است که: «بی‌توجهی به این مسئله بزرگ در حقیقت، خود دلیلی بر نقص دین اسلام است؛ و این در حالی است که دین اسلام کامل‌ترین دین الهی است.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۳)، در زمینه فرض دوم و سوم است. گزینه (۴) نادرست است، چون با ختم نبوت و پایان یافتن مسئولیت اول، در اینجا سخن از مشخص شدن سرنوشت مسئولیت‌های دوم و سوم است، نه مسئولیت‌های سه‌گانه.

گزینه ۳ ۱۷۳۲ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

توضیح { برای یادگیری بهتر و عمیق‌تر، پاسخ به فرض اول را به سه قسمت تقسیم کرده‌ایم که در پاسخ دو سؤال اخیر آمده است.

گزینه ۱ ۱۷۳۳ ☆☆☆☆

نیاز جامعه به حکومت و تعلیم و تبیین دین، پس از رسول خدا (ص) نه تنها از بین نرفت، بلکه افزایش هم یافت؛ زیرا گسترش اسلام در نقاط دیگر، ظهور مکاتب و فرقه‌های مختلف، پیدایش مسائل و مشکلات جدید اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی را به دنبال داشت و نیاز به امام و رهبری که در میان انبوه افکار و عقاید، حقیقت را به مردم نشان دهد و جامعه را آن‌گونه که پیامبر اداره می‌کرد، اداره نماید، افزون‌تر می‌شد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { در گزینه (۴) عبارت: «اصولاً حکومت و اداره جامعه و تعلیم و تبیین دین، امری تمام‌شدنی و پایان‌پذیر نیست»، دلیلی دیگر در انکار فرض دوم است.

گزینه ۲ ۱۷۳۴ ☆☆☆☆

در پاسخ به این فرض که قرآن کریم و پیامبر اکرم (ص) درباره تعیین سرنوشت مسئولیت‌های پیامبر پس از رحلت ایشان، سکوت کرده‌اند، می‌توان گفت که: الف- قرآن کریم، هدایتگر مردم در همه امور زندگی است؛ و ممکن نیست نسبت به این دو مسئولیت مهم که به شدت در سرنوشت جامعه اسلامی تأثیرگذار است بی‌تفاوت باشد.

ب- همچنین پیامبر اکرم (ص) آگاه‌ترین مردم نسبت به اهمیت و جایگاه این مسئولیت‌هاست و نمی‌تواند از کنار چنین مسئله مهمی با سکوت و بی‌توجهی بگذرد.

ج- بی‌توجهی به این مسئله بزرگ در حقیقت، خود دلیلی بر نقص دین اسلام است؛ و این در حالی است که دین اسلام کامل‌ترین دین الهی است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، بیانگر فرض دوم است. با توجه به توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

درس پنجم: امامت، تداوم رسالت

تعداد سؤالات ماز	تعداد سؤالات ترکیبی جدید	تعداد سؤالات تألیفی
۸	۱۰	۸۶
تعداد سؤالات سراسری ۹۸	تعداد سؤالات سراسری ۹۹	تعداد سؤالات سراسری ۱۴۰۰
۵	۴	۵

گزینه ۳ ۱۷۳۷ ☆☆☆☆

با ختم نبوت، مسئولیت اول رسالت (یعنی دریافت و ابلاغ وحی به مردم) پایان می‌پذیرد و کتاب قرآن، آخرین کتاب آسمانی است و نیازی به آوردن کتاب جدیدی نیست. ولی تعلیم و تبیین دین و ولایت و حکومت در شکل امامت، استمرار می‌یابد.

روش مطالعه این درس { این درس یکی از درس‌های مهم دین و زندگی سال یازدهم است و از نظر سطح دشواری یک درس متوسط می‌باشد. محتوای اصلی این درس، آیات و احادیثی است که در اعتقادات ما شیعیان اهمیت زیادی دارند و به همین دلیل برای بیشتر دانش‌آموزان آشنا هستند. سؤالاتی که از این درس در کنکورهای سراسری طرح شده، بیشتر متوسط و دشوار و کمتر گنگ و نامفهوم بوده است. برای یادگیری عمیق این درس، کافی است ابتدا باید با چند بار روخوانی عمیق، متن عربی و ترجمه آنها به صورت کامل حفظ شوند و سپس تمام پیام‌های آنها به صورت دقیق بررسی و دوره شوند.

گزینه ۱ ۱۷۳۸ ☆☆☆☆

در پاسخ به این سوال که دو مسئولیت دیگر، یعنی «تعلیم و تبیین دین (مرجعیت دینی)» و «ولایت ظاهری»، پس از رحلت پیامبر اکرم (ص) چه سرنوشتی پیدا می‌کنند، سه فرض مطرح است. فرض اول این است که قرآن کریم و پیامبر اکرم (ص) در این باره سکوت کرده‌اند.

نکته طلایی { آیه اطاعت پاسخ‌گوی کیفیت تداوم دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری»، پس از رحلت پیامبر اکرم (ص) به صورت «امامت» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۴)، بیانگر فرض دوم در خصوص دو قلمرو «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری»، پس از رحلت پیامبر اکرم (ص)

گزینه ۲ ۱۷۳۹ ☆☆☆☆

در خصوص سرنوشت دو مسئولیت «تعلیم و تبیین دین (مرجعیت دینی)» و «ولایت ظاهری»، پس از رحلت پیامبر اکرم (ص)، سه فرض مطرح است: الف- فرض اول این است که «قرآن کریم و پیامبر اکرم (ص) در این باره سکوت کرده‌اند.»

ب- دومین فرض این است که «پیامبر اکرم (ص) و قرآن کریم همچون مسئولیت اول، پایان این دو مسئولیت را نیز اعلام نموده‌اند.»

ج- فرض سوم این است که «پیامبر اکرم (ص) و قرآن کریم جانشین را تعیین نموده و دو مسئولیت «تعلیم و تبیین دین» و «ولایت ظاهری» را بر عهده وی قرار داده‌اند.»

نکته طلایی { «سکوت در این باره»، «اعلام پایان این دو مسئولیت» و «تعیین جانشین برای تداوم این دو مسئولیت»، خلاصه سه فرض مطرح شده درباره سرنوشت دو مسئولیت «تعلیم و تبیین دین» و «ولایت ظاهری»، پس از رحلت پیامبر اکرم (ص) است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۴)، بیانگر فرض اول است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، بیانگر فرض دوم است. گزینه (۳) از نظر علمی نادرست است، زیرا علاوه بر ولایت ظاهری و حکومت، مسئولیت مرجعیت دینی نیز به امامان سپرده شده است. گزینه (۴)، وضعیت دو قلمرو امامت را در عصر غیبت بیان می‌کند نه پس از رحلت پیامبر اسلام (ص).

۱۷۴۱ **گزینه ۴** ☆☆☆☆☆
از آنجا که امام همهٔ مسئولیت‌های پیامبر اکرم (ص) جز دریافت و ابلاغ وحی را دارد (علت)، بنابراین، باید همان صفات و ویژگی‌های پیامبر را نیز داشته باشد (معلول) تا مردم به وی اطمینان کنند و راهنمایی‌های او را بپذیرند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا امام همهٔ مسئولیت‌های پیامبر اکرم (ص) جز دریافت و ابلاغ وحی را بر عهده دارد. هر دو قسمت گزینه (۱)، به یک معنا می‌باشد، یعنی قسمت دوم علت قسمت اول آن نمی‌باشد.

۱۷۴۲ **گزینه ۱** ☆☆☆☆☆
الف- از آنجا که امام همهٔ مسئولیت‌های پیامبر اکرم (ص) جز دریافت و ابلاغ وحی را دارد، بنابراین، باید همان صفات و ویژگی‌های پیامبر را نیز داشته باشد تا مردم به وی اطمینان کنند و راهنمایی‌های او را بپذیرند. از جمله این ویژگی‌ها «عصمت» است. ب- البته تشخیص عصمت برای انسان‌ها ممکن نیست؛ یعنی انسان‌ها نمی‌توانند تشخیص دهند که چه کسی معصوم است و مرتکب هیچ گناهی نمی‌شود. همان‌طور که پیامبر از طرف خدا معرفی و معین می‌شود، تنها خداوند است که می‌تواند فرد شایستهٔ مقام امامت را معرفی کند، و به مردم بشناساند.

نکتهٔ طلایی { لازمهٔ جانشینی پیامبر (ص)، علم کامل و عصمت از گناه و اشتباه است.

۱۷۴۳ **گزینه ۲** ☆☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
نکتهٔ طلایی { هم «تعیین و انتخاب امام» و هم «معرفی امام به مردم»، فقط توسط خداوند صورت می‌گیرد.

۱۷۴۴ **گزینه ۲** ☆☆☆☆☆
در اثبات این موضوع که خداوند، امیر المؤمنین علی بن ابی طالب (ع) را به جانشینی رسول خدا (ص) و امامت بعد از ایشان منصوب فرموده و نیز امامان معصوم (ع) پس از ایشان را معرفی کرده است، می‌توان به آیات و روایات مطمئن و مسلم نقل شده از پیامبر و مطالعهٔ تاریخ اسلام رجوع کرد.

توضیح { در این درس، برای اثبات امامت و جانشینی امام علی (ع) و سایر امامان معصوم (ع) از سه دلیل نقلی «آیات قرآن»، «روایات مطمئن و مسلم نقل شده از پیامبر اسلام (ص)» و «تاریخ اسلام» استفاده شده است.

۱۷۴۵ **گزینه ۴** ☆☆☆☆☆
فرمان الهی: «وَ أَنْزَلْنَا عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ: خویشان نزدیکت را انذار کن»، حدود سه سال پس از بعثت برای پیامبر آمد. برای انجام این دستور، رسول خدا (ص) چهل نفر از بزرگان بنی‌هاشم را دعوت کرد و دربارهٔ اسلام با آنان سخن گفت و آنان را به دین اسلام فراخواند و از آنان برای ترویج و تبلیغ اسلام، کمک خواست؛ همهٔ مهمانان سکوت کردند و جوابی ندادند. درخواست پیامبر (ص)، سه بار مطرح شد و هر بار، همه سکوت کردند و تنها علی (ع) قاطعانه اعلام آمادگی و وفاداری کرد. پس از آن، پیامبر (ص) دست آن حضرت را در دست گرفت، بیعت ایشان را پذیرفت و به مهمانان فرمود: «همانا این، برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا تعبیر «بیعت ایشان را پذیرفت»، اختصاص به یوم‌الانذار دارد. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه (۱) نادرست است.

۱۷۴۰ **گزینه ۲** ☆☆☆☆☆
در پاسخ به این پرسش که: «دو مسئولیت تعلیم و تبیین دین و ولایت و حکومت، پس از پیامبر چه سرنوشتی پیدا می‌کنند؟»، تنها فرض قابل قبول این است که رسول اکرم (ص) به فرمان خداوند، به تداوم تعلیم و تبیین دین و دوام حکومت پس از خود به شکل «امامت» فرمان داده و جانشین خود را تعیین کرده است.

۱۷۳۵ **گزینه ۴** ☆☆☆☆☆
فرض دوم معتقد است که همچون مسئولیت اول رسالت (دریافت و ابلاغ وحی)، قرآن کریم و پیامبر اکرم (ص) پایان دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت‌ظاهری را اعلام کرده‌اند. در بطالن این فرض می‌توان گفت که: ۱- نیاز جامعه به حکومت و تعلیم و تبیین دین، پس از رسول خدا (ص) نه تنها از بین نرفت، بلکه افزایش هم یافت؛ زیرا گسترش اسلام در نقاط دیگر، ظهور مکاتب و فرقه‌های مختلف، پیدایش مسائل و مشکلات جدید اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی را به دنبال داشت و نیاز به امام و رهبری که در میان انبوه افکار و عقاید، حقیقت را به مردم نشان دهد و جامعه را آن‌گونه که پیامبر اداره می‌کرد، اداره نماید، افزون‌تر می‌شد. ۲- اصولاً حکومت و ادارهٔ جامعه و تعلیم و تبیین دین، امری تمام‌شدنی و پایان‌پذیر نیست و همواره جامعه نیازمند حاکم و معلمی است که بتواند راه رسول خدا (ص) را ادامه دهد و احکام اسلام را اجرا نماید.

روش مطالعه { برای پاسخ دادن به این تست حفظی، ابتدا باید متن درس را به صورت دقیق و کامل حفظ شد و فقط براساس متن درس به سؤال پاسخ داد. با توجه به توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست و کاملاً بی‌ربط است.

۱۷۳۶ **گزینه ۱** ☆☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، پاسخ فرض اول است. قسمت دوم گزینه (۳) از نظر علمی نادرست است، زیرا مسئولیت اول رسالت که همان دریافت و ابلاغ وحی است، با ختم نبوت برای همیشه پایان یافته است.

۱۷۳۷ **گزینه ۴** ☆☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱) از نظر علمی نادرست است، زیرا تنها مسئولیت‌های دو گانهٔ مرجعیت دینی و ولایت‌ظاهری به جانشینان پیامبر (ص) می‌رسد. گزینه (۲)، یک فرض صحیح است و صورت سؤال دربارهٔ فرض باطل است. گزینه (۳)، فرض اول است و پاسخ آن متفاوت است.

۱۷۳۸ **گزینه ۳** ☆☆☆☆☆
الف- فرض اول معتقد است که قرآن کریم و پیامبر اکرم (ص) دربارهٔ تعیین سرنوشت دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت‌ظاهری پس از رحلت پیامبر اکرم (ص)، سکوت کرده‌اند. ب- قسمت‌های «الف»، «ب» و «د»، سه پاسخ متفاوت در مردود شمردن فرض اول است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت «ج»، پاسخ فرض دوم است که پایان این دو مسئولیت را اعلام کرده‌اند.

۱۷۳۹ **گزینه ۳** ☆☆☆☆☆
فرض اول معتقد به سکوت قرآن کریم و پیامبر اسلام (ص) دربارهٔ دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت‌ظاهری است و فرض دوم اعتقاد به پایان این دو مسئولیت پس از رحلت پیامبر اکرم (ص) دارند. آیهٔ شریفهٔ اطاعت: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ»، با مردود شمردن این دو فرض، تداوم این دو مسئولیت را پس از رحلت رسول اکرم (ص) بر عهدهٔ صاحبان امر یا ۱۲ امام نهاده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیهٔ گزینه (۱)، آیهٔ تطهیر است و به عصمت اهل بیت اشاره دارد. آیهٔ گزینه (۲)، به امی بودن رسول خدا (ص) اشاره دارد. آیهٔ گزینه (۴)، به اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی که ضرورت اجرای احکام اجتماعی است اشاره دارد.

۱۷۴۰ **گزینه ۲** ☆☆☆☆☆
در پاسخ به این پرسش که: «دو مسئولیت تعلیم و تبیین دین و ولایت و حکومت، پس از پیامبر چه سرنوشتی پیدا می‌کنند؟»، تنها فرض قابل قبول این است که رسول اکرم (ص) به فرمان خداوند، به تداوم تعلیم و تبیین دین و دوام حکومت پس از خود به شکل «امامت» فرمان داده و جانشین خود را تعیین کرده است.

گزینه ۴ ۱۷۵۲ ☆☆☆☆

جانشینی پیامبر چنان اهمیتی دارد که از همان روزهای اول دعوت باید برای مردم مشخص شود. حدود سه سال پس از بعثت، فرمان الهی: «و انذر عَشیرَتک الاقربین: خویشان نزدیکت را انذار کن.» برای پیامبر آمد. برای انجام این دستور، رسول خدا^(ص) چهل نفر از بزرگان بنی هاشم را دعوت کرد و درباره اسلام با آنان سخن گفت و آنان را به دین اسلام فراخواند و از آنان برای ترویج و تبلیغ اسلام، کمک خواست.

نکته طلایی: نزول آیه انذار: «و انذر عَشیرَتک الاقربین»، زمینه‌ساز بیان مقام «اخوت، وصایت و خلافت» برای امام علی^(ع) بود.

گزینه ۴ ۱۷۵۳ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: آیه گزینه (۱)، آیه ولایت است که در آن، مقام ولایت و جانشینی امام علی^(ع) بیان شده است. آیه گزینه (۲)، آیه ابلاغ است که در آن، بیان حدیث غدیر به رسول گرامی اسلام^(ص) ابلاغ شده است. حدیث گزینه (۴)، حدیث غدیر است که در آن مقام ولایت و زعامت امام علی^(ع) بیان شده است.

گزینه ۲ ۱۷۵۴ ☆☆☆☆

در یکی از روزها، نزدیک ظهر، فرشته وحی از جانب خداوند آیه‌ای را بر پیامبر نازل کرد که در آن ویژگی‌های ولی و سرپرست مسلمانان مشخص شده بود. با نزول این آیه (ولایت)، رسول خدا^(ص) دریافت که چنین واقعه‌ای رخ داده و کسی در رکوع صدقه داده است و خداوند قصد معرفی او را دارد؛ با شتاب و در حالی که آیه را می‌خواند و مردم را از آن آگاه می‌کرد، به مسجد آمد و پرسید: «چه کسی در حال رکوع صدقه داده است؟» فقیری که انگشتی در دست داشت، به حضرت علی^(ع) که در حال نماز بود، اشاره کرد و گفت: این مرد در حال رکوع، انگشت خود را به من بخشید. مردم که از محتوای آیه با خبر شده بودند، تکبیر گفتند و رسول خدا^(ص) نیز، ستایش و سپاس خداوند را به جا آورد.

نکته طلایی: در آیه ولایت، پس از ولایت خدا و رسول خدا^(ص)، ویژگی‌های ولی و سرپرست مسلمانان مشخص شده است.

گزینه ۳ ۱۷۵۵ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: در آیه ولایت سه ویژگی برای ولی و سرپرست مسلمانان بیان شده است: ۱- ایمان به خدا ۲- برپا داشتن نماز ۳- دادن زکات در حال رکوع.

گزینه ۱ ۱۷۵۶ ☆☆☆☆

الف- آیه شریفه: «انما ولیکم الله و رسوله و الذین ءامنوا الذین یقیمون الصلاة و یوتون الزکاة و هم راکعون»، که آیه ولایت نام دارد، در شأن امام علی^(ع) که اولین و برترین کاتب وحی بود، نازل شده است. ب- نزول این آیه در چنین شرایطی و اعلام ولایت حضرت علی^(ع) از جانب رسول خدا^(ص)، برای آن بود که مردم با چشم ببینند و از زبان پیامبر بشنوند تا امکان مخفی کردن آن نباشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) ویژگی پیامبر اسلام^(ص) است. با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۱ ۱۷۵۷ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: منظور از جانشینان پیامبر اسلام^(ص)، همان اولی الامر یا ۱۲ امام می‌باشند و ویژگی اولی الامر در آیه اطاعت آمده است نه آیه ولایت.

گزینه ۲ ۱۷۴۶ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا در این سخن پیامبر اسلام^(ص) به میهمانان خود: «همانا این، برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود.» سخن از ولایت و سرپرستی امام علی^(ع) نمی‌باشد.

گزینه ۱ ۱۷۴۷ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل

نکته طلایی: براساس آیه انذار و حدیث یوم‌الذار، حضرت علی^(ع) از سوی خداوند به مقام «اخوت، وصایت و خلافت» نائل شدند.

گزینه ۴ ۱۷۴۸ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ سه پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا دعوت‌شدگان چهل نفر از بزرگان بنی هاشم بودند. مطابق توضیح داده شده، قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۳ ۱۷۴۹ ☆☆☆☆

سه عبارت قسمت‌های «الف»، «ب» و «د»، در مورد ماجرای تاریخی یوم‌الانذار صحیح است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: قسمت «ج» نادرست است، زیرا در ماجرای یوم‌الذار، سخن از مخالفت و کارشکنی دعوت‌شدگان در انجام مأموریت الهی نمی‌باشد.

گزینه ۲ ۱۷۵۰ ☆☆☆☆

درخواست پیامبر^(ص)، برای یاری و کمک ایشان در انجام رسالت الهی سه بار مطرح شد و هر بار، همه سکوت کردند و تنها علی^(ع) قاطعانه اعلام آمادگی و وفاداری کرد. پس از آن، پیامبر^(ص) دست آن حضرت را در دست گرفت، بیعت ایشان را پذیرفت و به میهمانان فرمود: «همانا این، برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود.»

نکته طلایی: زمینه‌ساز بیان «اخوت، وصایت و خلافت» امام علی^(ع)، اعلام آمادگی و وفاداری ایشان به رسول گرامی اسلام^(ص) بود.

گزینه ۳ ۱۷۵۱ ☆☆☆☆

انتخاب جانشین توسط پیامبر^(ص) در شرایطی که هنوز موفقیتی کسب نکرده بود و حتی خویشانش نیز دعوت او را نپذیرفته بودند و هنوز اسلام هم پیشرفتی نکرده بود، نشان‌دهنده این موضوع است که: اولاً، جانشینی پیامبر چنان اهمیتی دارد که از همان روزهای اول دعوت باید برای مردم مشخص شود. ثانیاً، جانشینی پیامبر اکرم^(ص) ویژگی‌هایی دارد (علم و عصمت) که نمی‌توان آن را به انتخاب مردم واگذار کرد. به همین جهت باید از همان ابتدا به مردم معرفی شود تا مردم جانشین آن حضرت را بشناسند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: گزینه (۱) نادرست است، زیرا تشخیص شایستگی‌های جانشینی پیامبر اکرم^(ص) که همان علم عصمت است، تنها از عهده خداوند بر می‌آید. گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا جانشین پیامبر اسلام^(ص) توسط آن حضرت به مردم معرفی می‌شود نه انتخاب.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴)، آیه ولایت است نه آیه اطاعت. قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا در آیه اطاعت سخن از جانشینی اولی‌الأمر است نه اهل بیت.

۱۷۶۴ **گزینه ۳** **☆☆☆☆☆**
 «محمد بن علی»، نام گرامی امامان پنجم و نهم، یعنی امام باقر (ع) و امام جواد (ع) می‌باشد. همچنین «علی بن محمد»، نام گرامی امام دهم یعنی امام هادی (ع) است.
نکته طلایی در حدیث جابر، نام حاکمان جامعه نوپای اسلامی پس از رحلت رسول اکرم (ص) به ترتیب، ذکر شده است.

۱۷۶۵ **گزینه ۲** **☆☆☆☆☆**
 الف- براساس آیه اطاعت: «یا ایها الذین آمنوا أطیعوا الله و أطیعوا الرسول و اولی الامر منکم»، تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری از مسئولیت‌های رسول اکرم (ص) پس از رحلت ایشان بر عهده جانشینان ایشان یا ۱۲ امام می‌باشد. ب- بر اساس این آیه، در زمانی که رسول خدا (ص) در میان مردم نیست، تلاش برای رفع اختلاف اجتماعی با مراجعه به امام معصوم (ع) (و اولی الامر منکم) قابل اجراست.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است، زیرا در آیه ولایت، سخن از ولایت و سرپرستی مسلمانان است نه سخن از جانشینی و امامت. قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا منظور از اولی‌الأمر، ۱۲ امام است نه اهل بیت و ۱۴ معصوم.

۱۷۶۶ **گزینه ۳** **☆☆☆☆☆**
 مطابق حدیث جابر، پیامبر اکرم (ص) به جابر بن عبدالله انصاری فرمود: «ای جابر، آنان (اولوا الامر) جانشینان من و امامان بعد از من‌اند. نخستین آنان علی بن ابی طالب است و سپس به ترتیب: حسن بن علی، حسین بن علی، علی بن الحسین، محمد بن علی؛ و تو در هنگام پیری او را خواهی دید و هر وقت او را دیدی، سلام مرا به او برسان.» و در ادامه فرمودند: «پس از محمد بن علی نیز به ترتیب، جعفر بن محمد، موسی بن جعفر، علی بن موسی، محمد بن علی، علی بن محمد، حسن بن علی و پس از ایشان فرزندش می‌باشد که هم نام و هم کنیه من است.»
توضیح نام پیامبر اسلام (ص)، «محمد» و کنیه ایشان «ابوالقاسم» می‌باشد.
 «علی بن محمد» در قسمت دوم گزینه (۴) نام امام دهم است.

۱۷۶۷ **گزینه ۳** **☆☆☆☆☆**
 حدیث جابر در تبیین آیه اطاعت: «یا ایها الذین آمنوا أطیعوا الله و أطیعوا الرسول و اولی الامر منکم»، بیان شده است. مطابق این حدیث: «امام زمان (ع) از نظر مردم پنهان می‌شود و غیبت او طولانی می‌گردد تا آنجا که فقط افرادی که ایمان راسخ دارند، بر عقیده امامت ایشان باقی می‌مانند.»

نکته طلایی «راسخان در ایمان»، ویژگی افرادی است که در آخرالزمان زندگی می‌کنند و با وجود طولانی شدن غیبت امام زمان (ع)، بر عقیده امامت ایشان باقی می‌مانند.

۱۷۶۸ **گزینه ۱** **☆☆☆☆☆**
 الف- در آیه اطاعت: «یا ایها الذین آمنوا أطیعوا الله و أطیعوا الرسول و اولی الامر منکم»، اطاعت از اولی‌الأمر در ردیف اطاعت از خدا و پیامبر (ص) آمده است. و چون اطاعت از خدا و پیامبر (ص) کامل و همه‌جانبه است، بنابراین اطاعت از اولی‌الأمر نیز باید همه‌جانبه و بی‌چون و چرا باشد. بر این اساس، امام همان مسئولیت‌های پیامبر به‌جز دریافت وحی و ابلاغ آن را نیز دارد.

ب- براساس این آیه، تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری از مسئولیت‌های رسول اکرم (ص) پس از رحلت ایشان بر عهده صاحبان امر یا ۱۲ امام می‌باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا از مسئولیت‌های سه‌گانه رسول اکرم (ص)، تنها دو مسئولیت «مرجعیت دینی و ولایت ظاهری» پس از رحلت ایشان بر عهده صاحبان امر یا ۱۲ امام می‌باشد.

۱۷۵۸ **گزینه ۴** **☆☆☆☆☆**
 آیه ۵۹ سوره نساء یا آیه اطاعت: «یا ایها الذین آمنوا أطیعوا الله و أطیعوا الرسول و اولی الامر منکم»، در مدینه بر پیامبر نازل شد در این آیه، تکلیف مؤمنان مشخص شده است که باید از «الله، رسول و اولی الامر» پیروی کنند. منظور از صاحبان امر (اولی الامر) در این آیه، همان جانشینان پیامبر اسلام (ص) و ۱۲ امام می‌باشند که نام آنها به صورت صریح و دقیق در حدیث جابر آمده است.

مقایسه آیه ولایت، مصداق ولی و سرپرست مسلمانان پس از خدا و رسولش را مشخص کرده است و آیه اطاعت مصداق جانشینان پیامبر اسلام (ص) را مشخص نموده است.

۱۷۵۹ **گزینه ۴** **☆☆☆☆☆**
 الف- مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
 ب- در این آیه، اطاعت از اولی‌الأمر در ردیف اطاعت از خدا و پیامبر (ص) آمده است و چون اطاعت از خدا و پیامبر (ص) کامل و همه‌جانبه است، بنابراین اطاعت از اولی‌الأمر نیز باید همانند اطاعت از خدا و پیامبر (ص) همه‌جانبه و بی‌چون و چرا است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) و (۳) نادرست است، زیرا در آیه اطاعت از جانشینی اولی‌الأمر و ۱۲ امام سخن گفته شده نه از اهل بیت و ۱۴ معصوم (ع).

۱۷۶۰ **گزینه ۳** **☆☆☆☆☆**
 مخاطب آیه اطاعت: «یا ایها الذین آمنوا أطیعوا الله و أطیعوا الرسول و اولی الامر منکم»، مؤمنان (آمنوا) می‌باشند. براساس این آیه، تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری از مسئولیت‌های رسول اکرم (ص) پس از رحلت ایشان بر عهده صاحبان امر یا ۱۲ امام می‌باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها مطابق متن آیه، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا در آیه اطاعت، تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری پیامبر گرامی اسلام (ص) توسط اولی‌الأمر و ۱۲ امام مطرح است نه اهل بیت ایشان.

۱۷۶۱ **گزینه ۴** **☆☆☆☆☆**
 الف- مطابق آموزه‌های درس قبل، بیان کلیات احکام که در قرآن کریم آمده است مانند این مفهوم که: «وقتی آیه‌ای نازل می‌شد و حکم کلی موضوعی را بیان می‌فرمود»، مربوط به دریافت و ابلاغ وحی، اولین مسئولیت از حیطه‌های مسئولیت رسالت پیامبر اکرم (ص) می‌باشد. ب- بیان جزئیات احکام مانند این سخن پیامبر اسلام (ص): «این گونه که من نماز می‌خوانم، شما هم بخوانید»، ناظر بر مرجعیت دینی، به عنوان دومین مسئولیت ایشان می‌باشد.

نکته طلایی سخن گفتن از جانشینی اولوا‌الأمر در آیه اطاعت، مربوط به اولین مسئولیت پیامبر اکرم (ص)، یعنی «دریافت وحی و ابلاغ آن» و تعیین مصداق اولی‌الأمر توسط پیامبر اکرم (ص) و بیان حدیث جابر، مربوط به دومین مسئولیت ایشان، یعنی «تعلیم و تبیین تعالیم دین یا مرجعیت دینی» می‌باشد.

۱۷۶۲ **گزینه ۱** **☆☆☆☆☆**
 وقتی آیه «اطاعت» نازل شد، جابر بن عبدالله انصاری نزد رسول خدا (ص) آمد و گفت: «یا رسول الله، ما خدا و رسول او را شناخته‌ایم. لازم است «اولی‌الأمر» را نیز بشناسیم.» رسول خدا (ص) فرمود: «ای جابر، آنان (اولوا الامر) جانشینان من و امامان بعد از من‌اند.»

نکته طلایی منظور از «اولی‌الأمر»، همان ۱۲ امام و جانشینان پیامبر (ص) می‌باشند ولی منظور از اهل بیت، در حدیث ثقلین، همان ۱۲ امام و حضرت فاطمه (ص) می‌باشند.

۱۷۶۳ **گزینه ۱** **☆☆☆☆☆**
 حدیث جابر در تبیین آیه اطاعت: «یا ایها الذین آمنوا أطیعوا الله و أطیعوا الرسول و اولی الامر منکم» بیان شده است. وقتی آیه «اطاعت» نازل شد، جابر بن عبدالله انصاری نزد رسول خدا (ص) آمد و گفت: «یا رسول الله، ما خدا و رسول او را شناخته‌ایم. لازم است «اولی‌الأمر» را نیز بشناسیم.» رسول خدا (ص) فرمود: «ای جابر، آنان (اولوا الامر) جانشینان من و امامان بعد از من‌اند.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است؛ زیرا حدیث منزلت درباره جانشینی امام علی^(ع) سخن می‌گوید. قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است؛ زیرا در این حدیث از تمسک به قرآن و اهل بیت به عنوان راه همیشگی نجات از گمراهی سخن گفته شده است.

گزینه ۴ ۱۷۷۵
در حدیث ثقلین، عبارت: «**أَنتَ مَعَا لِنَ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ**»، بیانگر این حقیقت است که همان‌طور که قرآن همیشگی است، وجود معصوم نیز در کنار آن همیشگی است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۱)، بخشی از حدیث ثقلین است که بیانگر «عصمت اهل بیت» است. عبارت قرآنی موجود در گزینه (۲)، به تضمین جان رسول خدا^(ص) در بیان جانشینی امام علی^(ع) در غدیر است. گزینه (۳)، بخشی از حدیث منزلت است که بیانگر «ختم نبوت» است.

گزینه ۴ ۱۷۷۶
سه قسمت «الف»، «ب» و «ج»، مفهوم حدیث ثقلین می‌باشد. این بخش از حدیث ثقلین: «**مَا ان تَمَسَّكْتُمْ بِهَمَا لِن تَضَلُّوا اَبَدًا**»، به تمسک هم‌زمان به قرآن و اهل بیت برای نجات از گمراهی اشاره دارد نه فقط تبعیت از اهل بیت.

نکته طلایی حدیث ثقلین و آیه تطهیر، هر دو در مورد اهل بیت^(ع) سخن می‌گویند و هر دو بیانگر عصمت ایشان می‌باشند.

گزینه ۲ ۱۷۷۷
الف- وقتی خداوند حضرت موسی^(ع) را مأمور مبارزه با فرعون کرد، آن حضرت از خداوند خواست که برادرش هارون را «مشاور، پشتیبان و شریک در امر هدایت مردم» قرار دهد. خداوند نیز درخواست حضرت موسی^(ع) را پذیرفت و او را مشاور و وزیر وی قرار داد. ب- پیامبر اکرم^(ص) نیز بارها حدیث منزلت را به حضرت علی^(ع) فرمودند تا مبین رسیدن ایشان به مقام جانشینی پیامبر^(ص) باشد.

نکته طلایی «انتصاب امام علی^(ع) به جانشینی رسول خدا^(ص) و امامت بعد از ایشان توسط خداوند»، مفهوم حدیث منزلت است.

گزینه ۳ ۱۷۷۸
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

تمرین تست‌زنی برای پاسخ دادن به این نوع تست، بهتر است از روش حذف گزینه‌های نادرست استفاده کنید. مطابق توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۴)، مفهوم حدیث منزلت نمی‌باشد.

گزینه ۱ ۱۷۷۹
از تدبیر در پیام حدیث منزلت دریافت می‌شود که امام علی^(ع) همانند حضرت هارون^(ع)، مشاور، پشتیبان و شریک در امر هدایت برای پیامبر پیش از خود است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه‌های (۲) و (۴)، مفهوم حدیث «یوم‌انذار» است. گزینه (۳)، مفهوم آیه تطهیر است.

گزینه ۴ ۱۷۸۰
حدیث منزلت: «**مَنْتَ بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى اَلَا اَنْتَ لَانْبِي بَعْدِي**»، بیانگر این حقیقت که انتصاب امیر المؤمنین علی بن ابی طالب^(ع) به جانشینی رسول خدا^(ص) و امامت بعد از ایشان توسط خداوند صورت گرفته است.

تمرین تست‌زنی برای پاسخ دادن به این تست، باید مفهوم هر آیه یا حدیث را بررسی نموده و در صورت عدم مطابقت با صورت سؤال، آن را حذف نمایید. حدیث گزینه (۱)، به اهمیت ولایت ظاهری اشاره دارد. حدیث گزینه (۲)، به همیشگی بودن امامت در کنار قرآن کریم اشاره دارد. آیه تطهیر در گزینه (۳)، بیانگر عصمت اهل بیت^(ع) است.

گزینه ۲ ۱۷۶۹
مطابق فرمایش پیامبر اکرم^(ص) در حدیث جابر، «علی بن محمد، حسن بن علی، علی بن حسین»، به ترتیب نام امام هادی^(ع)، امام حسن عسکری^(ع) و امام سجاد^(ع) می‌باشد.

نکته طلایی سخت‌گیری حاکمان بنی عباس نسبت به امام دهم و یازدهم تا حدی شدت یافته بود که آن بزرگواران را در محاصره کامل قرار داده بودند؛ زیرا آنان از اخباری که از پیامبر اکرم^(ص) و سایر امامان رسیده بود، مطلع بودند.

گزینه ۳ ۱۷۷۰
الف- پیامبر اکرم^(ص) حدیث ثقلین را به طور مکرر، از جمله در روزهای آخر عمر خود بیان کردند. ب- حدیث غدیر در سال آخر عمر پیامبر^(ص) بیان شد.

نکته طلایی حدیث جابر در معرفی اولوالامر است و حدیث ثقلین، در مورد عصمت و پیروی کامل از اهل بیت است.

گزینه ۴ ۱۷۷۱
مطابق حدیث ثقلین: «**أَنْتَ تَارِكُ فَيْكُمُ التَّقْلِينَ كِتَابِ اللَّهِ وَ عَتْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي مَا ان تَمَسَّكْتُمْ بِهَمَا لِن تَضَلُّوا اَبَدًا وَ اَنْهَمَا لِن يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ**»، مصداق «ثقلین» قرآن و عترت می‌باشد. و منظور از عترت پیامبر اکرم^(ص) ۱۳ تن اهل بیت ایشان می‌باشد.

نکته طلایی منظور از اهل بیت در حدیث ثقلین، ۱۳ تن عترت ایشان، یعنی حضرت فاطمه^(ص) و ۱۲ امام^(ع) می‌باشد.

گزینه ۳ ۱۷۷۲
الف- این قسمت از حدیث ثقلین: «**مَا ان تَمَسَّكْتُمْ بِهَمَا لِن تَضَلُّوا اَبَدًا**»، عصمت اهل بیت را ثابت می‌کند و مسدود بودن همیشگی راه ضلالت را با تبعیت از قرآن و اهل بیت بیان می‌کند. ب- این قسمت حدیث: «**وَ اَنْهَمَا لِن يَفْتَرِقَا**»، نیز بیانگر این حقیقت است که همان‌طور که قرآن همیشگی است، وجود معصوم نیز در کنار آن همیشگی است.

نکته طلایی مطابق حدیث ثقلین، شرط گمراه نشدن مسلمانان پس از رحلت پیامبر^(ص)، تمسک جستن همراه هم و هم‌زمان آنان به قرآن و اهل بیت است. (ما ان تمسکتکم بهما لن تضلوا ابدا)

گزینه ۱ ۱۷۷۳
همان‌طور که قرآن و پیامبر از هم جدا نمی‌شوند، قرآن و اهل بیت^(ع) نیز همواره با هم‌اند. لازم و ملزوم بودن قرآن و پیامبر، جدایی‌ناپذیر بودن قرآن کریم و اهل بیت^(ع) را به منظور تداوم مرجعیت دینی از مسئولیت‌های رسالت پیامبر اکرم^(ص) ثابت می‌کند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است؛ زیرا در حدیث ثقلین سخن از اهل بیت است که شامل حضرت فاطمه و سایر امامان است ولی اولوالامر فقط شامل ۱۲ امام است. قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است؛ زیرا در کنار قرآن بودن پیامبر^(ص) و اهل بیت^(ع)، سخن از تبیین تعالیم قرآن کریم یا مرجعیت دینی است نه ولایت ظاهری.

گزینه ۲ ۱۷۷۴
مطابق حدیث ثقلین: «**أَنْتَ تَارِكُ فَيْكُمُ التَّقْلِينَ كِتَابِ اللَّهِ وَ عَتْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي مَا ان تَمَسَّكْتُمْ بِهَمَا لِن تَضَلُّوا اَبَدًا وَ اَنْهَمَا لِن يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ**»، در صورتی مسلمانان گمراه نمی‌شوند که به قرآن و اهل بیت به همراه هم و هم‌زمان تمسک جویند. نمی‌توان برای هدایت و سعادت اخروی، فقط از یکی از دو یادگار پیامبر^(ص) پیروی کرد؛ بلکه باید از هر دو پیروی کرد. (ما ان تمسکتکم بهما لن تضلوا ابدا)

۱۷۸۷	گزینه ۳
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل	
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { مطابق توضیح داده شده قسمت اول	
گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۴)، مربوط به يوم الإنذار است نه ماجرای غدیر.	

۱۷۸۸	گزینه ۲
خداوند در پایان آیه ابلاغ، به‌عنوان یک تهدید و مجازات، به آن‌هایی که این پیام الهی را انکار کنند و در برابر آن از روی لجاجت کفر بورزند، می‌فرماید: «خداوند کافران لجوج را هدایت نمی‌کند.» (إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ)	
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، نتیجه پذیرش هر دینی بجز دین اسلام (و من یتبع غیر الاسلام دینا فلن یقبل منه) است. گزینه (۳)، در مورد کسانی است که قضاوت به نزد طاغوت می‌برند. گزینه (۴)، نتیجه بنای زندگی بر اساس احکام و دستورات غیر الهی است.	

۱۷۸۹	گزینه ۴
مطابق آیه ۶۷ سوره مائده یا آیه ابلاغ، رسالت پیامبر اسلام (ص) ابلاغ پیام الهی، یعنی بیان حدیث غدیر و اعلام جانشینی امام علی (ع) به مردم است. انجام این رسالت، خطراتی از جانب منافقان، به همراه خواهد داشت که خداوند حفظ جان ایشان را تضمین می‌کند. (و الله یصمکم من الناس)	
تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به این تست چند قسمتی، بهتر است پس از حذف گزینه‌های نادرست، به انتخاب گزینه صحیح اقدام نمایید.	
قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا حفظ جان رسول خدا (ص) مربوط به حدیث غدیر است نه انذار خویشان خود. قسمت سوم گزینه (۲)، مربوط به اهل بیت (ع) و آیه تطهیر است نه آیه ابلاغ و حدیث غدیر.	

۱۷۹۰	گزینه ۲
در پاسخ به این سوال می‌توان گفت که: «چرا خداوند به پیامبر اکرم (ص) وعده می‌دهد که او را حفظ خواهد کرد؟»، باید بگوییم ابلاغ این پیام منافع برخی را به خطر می‌انداخت و احتمال آن بود که به مخالفت برخیزند.	
نکته طلایی { تعجیل در ابلاغ پیام الهی و عدم نگرانی از گزند منافقان، پیام اصلی آیه ولایت به رسول گرامی اسلام (ص) است.	

۱۷۹۱	گزینه ۱
بعد از نزول آیه ابلاغ، پیامبر اکرم (ص) دستور داد همه توقف کنند تا بازماندگان برسند و آنان که پیش رفته‌اند، برگردند. ظهر شده بود؛ ابتدا نماز را به‌جا آوردند و سپس، پیامبر در یک سخنرانی مهم و مفصل با مردم سخن گفت و آنان را برای دریافت آن پیام بزرگ آماده کرد. آن حضرت در قسمتی از سخنرانی از مردم پرسید: ای مردم، چه کسی به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است؟ (من اولی الناس بالمؤمنین من انفسهم)	
تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به این تست تاریخی، بهتر به جزئیات یک ماجرای تاریخی دقت کرده و با توجه به آن، به حذف گزینه‌های نادرست بپردازید. با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است. در مقایسه قسمت چهارم گزینه‌های (۱) و (۴)، عبارت: «من اولی الناس بالمؤمنین من انفسهم»، مقدم بر حدیث غدیر بیان شده است.	

۱۷۸۱	گزینه ۳
حدیث منزلت، به ترتیب، به دو موضوع: ۱- جانشینی امام علی (ع) و تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری پیامبر اسلام (ص) ۲- پایان یافتن دریافت و ابلاغ وحی با ختم نبوت (لانی بعدی) اشاره دارد.	
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳)، مفهوم آیه اطاعت است. قسمت دوم گزینه (۴)، مفهوم حدیث ثقلین است نه حدیث منزلت.	

۱۷۸۲	گزینه ۳
پیامبر گرامی اسلام در سال دهم هجرت عازم مکه شد تا فریضه حج را به‌جا آورد. این حج که در آخرین سال زندگی ایشان برگزار شد، به «حجة البلاغ» و «حجة الوداع» مشهور است. در این حج، حدود هزاران نفر شرکت کرده بودند تا روش انجام دادن اعمال حج را از رسول خدا (ص) فراگیرند و حج را با ایشان به‌جا آورند.	
توضیح { نزول آیه ابلاغ و بیان حدیث غدیر، پس از انجام «حجة البلاغ» و «حجة الوداع» است.	

۱۷۸۳	گزینه ۱
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل	
توضیح { در میهمانی «يوم‌الانذار»، تنها چهل نفر از بزرگان بنی‌هاشم و رسول اکرم و امام علی (ع) حضور داشتند.	

۱۷۸۴	گزینه ۴
آیه ۶۷ سوره مائده: «یا ایها الرسول بلغ ما أنزل الیک من ربک و إن لم تفعل فما بلغت رسالتک...» که معروف به آیه ابلاغ است، پس از برگزاری «حجة الوداع» در سال دهم هجرت و در مسیر بازگشت به مدینه در روز هیجدهم ماه ذی‌حجه، در محلی به نام غدیر خم بر پیامبر اسلام (ص) نازل شد. در این آیه، خداوند به پیامبر فرمان می‌دهد تا آنچه که بر او نازل شده به مردم برساند و ابلاغ کند (بلغ ما أنزل الیک من ربک). اهمیت این فرمان به اندازه‌ای است که اگر انجام نشود، اصل رسالت به انجام نرسیده است (و إن لم تفعل فما بلغت رسالتک).	
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۲)، سؤال پیامبر اسلام از حاضران پس از نزول آیه ابلاغ و قبل از بیان حدیث غدیر است.	

۱۷۸۵	گزینه ۲
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل	
نکته طلایی { رسالت الهی و مأموریت مهمی که در آیه ابلاغ بر عهده نبی اکرم (ص) نهاده شده بود، بیان حدیث غدیر و اعلام ولایت و زعامت امام علی (ع) است.	

۱۷۸۶	گزینه ۲
مطابق آیه ابلاغ: «یا ایها الرسول بلغ ما أنزل الیک من ربک و إن لم تفعل فما بلغت رسالتک و الله یصمکم من الناس إن الله لایهدی القوم الکافرین»، خداوند به پیامبر فرمان می‌دهد تا آنچه که بر او نازل شده به مردم برساند و ابلاغ کند. اهمیت این فرمان به اندازه‌ای است که اگر انجام نشود، اصل رسالت به انجام نرسیده است. (فما بلغت رسالتک) رسالت پیامبر (ص) در این آیه، اعلام جانشینی امام علی (ع) است که با وجود خطراتی از جانب منافقان، خداوند حفظ جان ایشان را تضمین می‌کند. (و الله یصمکم من الناس)	
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { مطابق عبارت قرآنی: «و إن لم تفعل فما بلغت رسالتک»، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است. مطابق عبارت قرآنی: «و الله یصمکم من الناس»، قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است.	

گزینه ۲ ۱۷۹۷ ☆☆☆☆

در پاسخ به این سوال که چرا خداوند انجام ندادن این مأموریت را مساوی با عدم انجام رسالت اعلام کرد؟ می‌توان گفت که تداوم راه پیامبر منوط به این بود که بعد از ایشان جانشین شایسته‌ای برای آن حضرت تعیین شود تا راه و منش ایشان را ادامه دهد. در غیر این صورت بعد از وفات رسول خدا^(ص)، اصل دین در معرض تهدید قرار می‌گرفت و جامعه اسلامی رو به ضعف و زوال می‌نهاد. پس انجام ندادن این مأموریت که باعث لطمه به دین می‌شد، مساوی عدم انجام رسالت بود. با توجه به توضیح بالا، دو عبارت «الف» و «د»، پیام آیه ابلاغ است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت «ب»، پیام حدیث ثقلین است. قسمت «ج» نادرست است، زیرا در صورت عدم معرفی جانشین، پس از فوت رسول اکرم^(ص) (نه از همان ابتدای دعوت)، اصل دین در معرض تهدید قرار می‌گرفت.

گزینه ۱ ۱۷۹۸ ☆☆☆☆

آشکار است که این شادباش در صورتی صحیح است که در آن روز حضرت علی^(ع) از سوی خدا و رسولش به مقامی بلند رسیده باشد و جز در این صورت، تهنیت معنی نداشت. در واقع این تبریک، نشانه معرفی امام علی^(ع) به عنوان جانشین پیامبر^(ص) است و تبریک و دست دادن به منزله بیعت و قبول ولایت از جانب مردم است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۲)، پیام آیه اطاعت است. گزینه (۳) نادرست است، چرا که باید بگوییم حضرت علی^(ع) از سوی خدا و رسولش به مقامی بلند رسیده باشد نه فقط رسول خدا^(ص). گزینه (۴)، پیام آیه ولایت است.

گزینه ۴ ۱۷۹۹ ☆☆☆☆

الف- پیامبر اسلام، پیش از بیان جمله «من کنت مولا» فرمودند: «ایها الناس من اولی الناس بالمؤمنین من انفسهم». همانطور که در جمله پیشین صحبت از اولویت و ولایت است در جمله بعد هم باید صحبت از ولایت و سرپرستی باشد تا ارتباط معنوی دو جمله محفوظ بماند.

ب- اگر در حدیث غدیر کلمه مولى به معنی دوست باشد، ابلاغ نشدن پیام غدیر، مساوی انجام نپذیرفتن رسالت الهی نبود.

توضیح سخن گفتن از یار و یاور رسول خدا بودن، در ماجرای «یوم‌انذار» توسط امام علی^(ع) بیان شد. بر این اساس، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۳) مفهوم واقعی حدیث غدیر است، چرا که در حدیث غدیر، مولى به معنی ولی و سرپرست است، و این بدین معنا است که امام علی^(ع) از سوی خداوند به مقام جانشینی برگزیده شده و این موضوع مهم باید به مردم اعلام شود و اعلام نشدن آن، باعث لطمه به دین می‌شد، مساوی عدم انجام رسالت بود.

گزینه ۳ ۱۸۰۰ ☆☆☆☆

در پاسخ به این سوال که چرا کلمه «مولى» در حدیث غدیر: «من کنت مولا» فهذا علی مولا» به معنای سرپرست است، نه دوست؟ می‌توان گفت، **اولا:** پیامبر اسلام، پیش از بیان جمله «من کنت مولا» فرمودند: «ایها الناس من اولی الناس بالمؤمنین من انفسهم». همانطور که در جمله پیشین صحبت از اولویت و ولایت است در جمله بعد هم باید صحبت از ولایت و سرپرستی باشد تا ارتباط معنوی دو جمله محفوظ بماند.

ثانیا: هیچ عاقلی باور نمی‌کند که پیامبر مردم را در آن شرایط و در هوای گرم نگه دارد و منظورش فقط این باشد که بگوید هر کس من دوست او هستم علی^(ع) نیز دوست اوست. با توجه به این توضیح، سه قسمت «الف»، «ب» و «د»، پاسخ سؤال مورد نظر می‌باشند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها دلیل درخواست پیامبر^(ص) در قسمت «ج»، برای گسترش پیام غدیر به دیگر مسلمانان توسط حاضران در غدیر بود.

گزینه ۴ ۱۷۹۲ ☆☆☆☆

بعد از نزول آیه ابلاغ: «یا ایها الرسول بلغ ما أنزل الیک من ربک و إن لم تفعل فما بلغت رسالتی...»، پیامبر در یک سخنرانی مهم و مفصل با مردم سخن گفت و آنان را برای دریافت آن پیام بزرگ آماده کرد. آن حضرت در قسمتی از سخنرانی از مردم پرسید: «من اولی الناس بالمؤمنین من انفسهم: ای مردم، چه کسی به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است؟» مردم پاسخ دادند: خدا و پیامبرش بر ما ولایت و سرپرستی دارند. پیامبر^(ص) پس از بیان این پرسش و شنیدن پاسخ مردم، حدیث معروف غدیر: «من کنت مولا فهذا علی مولا» را بیان کردند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، بخشی از حدیث ثقلین هستند و از نظر زمان بیان، ارتباطی با آیه ابلاغ و ماجرای غدیر ندارد. قسمت دوم گزینه (۲)، آیه ولایت است، و از نظر زمان بیان، ارتباطی با آیه ابلاغ و ماجرای غدیر ندارد.

گزینه ۳ ۱۷۹۳ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

نکته طلایی حدیث جابر پس از آیه اطاعت و حدیث غدیر پس از آیه ابلاغ توسط پیامبر اسلام^(ص) بیان شده است. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۲ ۱۷۹۴ ☆☆☆☆

الف- پیامبر اکرم^(ص) از افراد حاضر در غدیر درخواست کردند که مطالب گفته شده را به غایبان برسانند ب- در پاسخ به این سوال که چرا مراسم غدیر هم‌زمان با بزرگ‌ترین اجتماع مسلمانان برگزار شد می‌توان گفت به‌خاطر اینکه مسأله خلافت و جانشینی حضرت علی^(ع) به وسیله حجاج که بیش از صد هزار نفر بودند به سراسر سرزمین‌های اسلامی رسانده شود تا حجت بر مردم در مورد نصب امام و جانشینی رسول خدا تمام شده باشد و بعداً ادعا نکنند که پیامبر^(ص) جانشینی برای خود نصب نکرده است.

روش تست‌زدن برای پاسخ دادن به این نوع تست‌های تاریخی، فقط باید بر اساس عبارت‌های کتاب و اطلاعات صحیح به سؤال مورد نظر پاسخ دهید. بر اساس حدس و گمان نباید به این سوالات پاسخ دهید. با توجه به توضیح داده شده، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۱ ۱۷۹۵ ☆☆☆☆

الف- تداوم راه پیامبر منوط به این بود که بعد از ایشان جانشین شایسته‌ای برای آن حضرت تعیین شود تا راه و منش ایشان را ادامه دهد. در غیر این صورت بعد از وفات رسول خدا^(ص)، اصل دین در معرض تهدید قرار می‌گرفت و جامعه اسلامی رو به ضعف و زوال می‌نهاد. ب- پس انجام ندادن این مأموریت (این لم تفعل فما بلغت رسالتی) که باعث لطمه به دین می‌شد، مساوی عدم انجام رسالت بود آیه شریفه (بلغ ما أنزل الیک من ربک) یا همان آیه ابلاغ نیز بر اهمیت این موضوع (ضرورت مشخص شدن جانشین پیامبر اکرم^(ص)) تاکید دارد.

نکته طلایی در صورت عملی نشدن پیام آیه ابلاغ، بعد از وفات رسول خدا^(ص)، اصل دین در معرض تهدید قرار می‌گرفت و جامعه اسلامی رو به ضعف و زوال می‌نهاد.

گزینه ۴ ۱۷۹۶ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

روش تست‌زدن درک درست منظور سؤال، قدم بزرگی برای انتخاب گزینه صحیح است. با توجه به اینکه در سؤال به کوتاهی نکردن رسول خدا^(ص) در انجام مأموریت الهی تاکید شده است، در گزینه‌های دیگر به هیچ مأموریت بزرگی برای رسول خدا^(ص) اشاره نشده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است، زیرا آیه تطهیر در مورد اهل بیت است نه اولوالامر. قسمت اول گزینه (۱)، با توجه به توضیح بالا نادرست است.

۱۸۰۶ گزینه ۲

الف- در آیه تطهیر: «إِنَّمَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا»، دو عبارت: «لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ» و «وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا»، به عصمت اهل بیت^(ع) و دور بودن آنان از هر گونه گناه و پلیدی اشاره دارد. ب- این قسمت از حدیث ثقلین: «مَا أَنْ تَمَسَّكُمْ بِهِمَا لَنْ تَضَلُّوا أَبَدًا»، عصمت اهل بیت^(ع) را ثابت می‌کند و مسدود بودن همیشگی راه ضلالت را با تبعیت از قرآن و اهل بیت^(ع) بیان می‌کند.

نکته طلایی { آیه تطهیر و حدیث ثقلین در دو موضوع مشترک‌اند: ۱- هر دو درباره اهل بیت سخن می‌گویند. ۲- هر دو بیانگر عصمت اهل بیت می‌باشند. در قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴)، خداوند حفظ جان رسول خدا^(ص) از خطراتی که از جانب منافقان وجود دارد، را تضمین می‌کند. قسمت دوم گزینه (۳)، به همیشگی بودن امامت اشاره دارد.

۱۸۰۷ گزینه ۳

الف- بر اساس این قسمت از حدیث ثقلین: «مَا أَنْ تَمَسَّكُمْ بِهِمَا لَنْ تَضَلُّوا أَبَدًا»، پیروی از اهل بیت پیامبر^(ص) در کنار تبعیت از قرآن، حافظ ابدی مسلمانان از گمراهی است. ب- آیه تطهیر: «إِنَّمَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ...» نیز در مورد اهل بیت پیامبر اکرم^(ص) و عصمت آنان است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۲)، نادرست است، زیرا حضرت فاطمه^(ص) جزء اهل بیت^(ع) است ولی جزء اولوالامر و آیه اطاعت نمی‌باشد.

۱۸۰۸ گزینه ۴

الف- با تفکر در آیه تطهیر: «إِنَّمَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا»، در می‌یابیم که این آیه، تعداد خاصی از خانواده پیامبر را در بر می‌گیرد که مقام عصمت دارند؛ یعنی در اینجا افراد خاصی از اهل بیت^(ع) مورد نظر است و شامل سایر بستگان پیامبر نمی‌شود. ب- این آیه مبین این موضوع است که چون این تعداد خاص معصوم‌اند، سخن و عمل آنان، مطابق با دین و بیان‌کننده دستورات الهی است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه تطهیر اختصاص به اهل بیت^(ع) دارد و علاوه بر اولوالامر یا ۱۲ امام شامل حضرت فاطمه^(ص) هم می‌شود، بر این اساس، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است.

۱۸۰۹ گزینه ۴

آیه تطهیر و حدیث ثقلین در دو موضوع مشترک‌اند: ۱- هر دو درباره اهل بیت^(ع) سخن می‌گویند. ۲- هر دو بیانگر عصمت اهل بیت^(ع) می‌باشند.

نکته طلایی { آیه اطاعت و حدیث جابر درباره اولوالامر و ۱۲ امام می‌باشند.

۱۸۱۰ گزینه ۲

پیامبر اکرم^(ص)، با هدایت و راهنمایی خداوند، حضرت علی^(ع) و یازده فرزند ایشان را به جانشینی خود معرفی کرده است و آنان عهده‌دار مسئولیت امامت‌اند. لازمه این مرتبه از جانشینی، علم کامل و عصمت از گناه و اشتباه است؛ همان گونه که رسول خدا^(ص) این دو ویژگی را دارا بود. وظیفه مردم در ارتباط با امام معصوم^(ع) اطاعت کامل از ایشان می‌باشد.

نکته طلایی { علم الهی، علت «تعیین زمان ختم نبوت»، «انتخاب پیامبران به مقام نبوت» و «انتخاب امامان^(ع)» می‌باشد.

۱۸۰۱ گزینه ۲

از آنجا که: الف- امام علی^(ع) و دیگر امامان^(ع) دو مسئولیت رهبری و مرجعیت دینی مسلمانان را پس از رسول خدا^(ص) بر عهده دارند ب- و همچنین کردار و گفتار آنان اسوه و راهنمای مسلمانان است، ضروری است که آنان نیز معصوم از گناه و خطا باشند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۳) ناقص است، زیرا امامان معصوم^(ع) علاوه بر داشتن مقام ولایت معنوی، دو مسئولیت رهبری و مرجعیت دینی مسلمانان را پس از رسول خدا^(ص) بر عهده دارند. گزینه (۴) نادرست است، زیرا امامان معصوم^(ع) مسئولیت «دریافت وحی و ابلاغ آن» را بر عهده ندارند.

۱۸۰۲ گزینه ۴

الف- ضرورت داشتن ویژگی عصمت، یکی از دلایل معرفی امام از جانب خداست. ب- در آیاتی از قرآن کریم و سخنان رسول خدا^(ص) به این مسئله اشاره شده که یکی از آنها نزول آیه تطهیر: «إِنَّمَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا» است.

نکته طلایی { حدیث ثقلین و آیه تطهیر، هر دو در مورد اهل بیت^(ع) سخن می‌گویند و هر دو بیانگر عصمت ایشان می‌باشند. بر اساس توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است. آیه گزینه (۱)، به اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» برای تحقق عدالت اجتماعی با نیروی مردم اشاره دارد.

۱۸۰۳ گزینه ۲

اُمّ سلمه، همسر رسول خدا^(ص)، می‌گوید: «روزی ایشان در خانه استراحت می‌کرد که دختر بزرگوارش فاطمه زهرا^(ص) وارد شد و سلام کرد. پیامبر^(ص) پاسخ داد و ایشان را به کنار خود دعوت کرد. پس از وی، حضرت علی^(ع)، امام حسن^(ع) و امام حسین^(ع) آمدند. رسول خدا^(ص) آنان را نیز در کنار خود جای داد. آن گاه برای آنان این گونه دعا کرد: «خدا یا! اینان اهل بیت من‌اند؛ آنان را از هر پلیدی و ناپاکی حفظ کن!» در همین زمان فرشته وحی آمد و آیه تطهیر را قرائت کرد. ب- آیه تطهیر بیانگر عصمت اهل بیت^(ع) می‌باشد.

تمرین تست‌زنی { با توجه به اینکه قسمت اول تمام گزینه‌های این تست، صحیح است، برای پاسخ دادن به این نوع تست، باید با در نظر گرفتن قسمت دوم یا سوم آن به حذف گزینه‌های نادرست بپردازید. قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است، زیرا آیه تطهیر در مورد اهل بیت^(ع) است که شامل حضرت فاطمه و دیگر امامان^(ع) است نه فقط شامل اولوالامر یا ۱۲ امام. قسمت قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا آیه تطهیر بیانگر عصمت اهل بیت^(ع) است نه ولایت ظاهری.

۱۸۰۴ گزینه ۲

الف- مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل. ب- با تفکر در آیه تطهیر در می‌یابیم که: این آیه، تعداد خاصی از خانواده پیامبر را در بر می‌گیرد که مقام عصمت دارند؛ یعنی در اینجا افراد خاصی از اهل بیت مورد نظر است و شامل سایر بستگان پیامبر نمی‌شود. چون این تعداد خاص معصوم‌اند، سخن و عمل آنان، مطابق با دین و بیان‌کننده دستورات الهی است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۳)، پیام حدیث ثقلین است.

۱۸۰۵ گزینه ۴

پیامبر اکرم^(ص)، مدت‌ها هر روز صبح، هنگام رفتن به مسجد از در خانه فاطمه^(ص) می‌گذشت و اهل خانه را «اهل بیت» صدا می‌زد و آیه تطهیر را می‌خواند، تا مردم را نیز از این موضوع (عصمت اهل بیت) آگاه کند.

۱۸۱۶ **گزینه ۱** ☆☆☆☆☆

از بین عبارتهای مذکور، عبارتهای دو قسمت «ب» و «د» با هم تناسب ندارند.

قسمت «ب» نادرست است، زیرا بیان موضوعاتی همچون معنویت و علم‌دوستی در قرآن کریم بیانگر «تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت است. قسمت «د» نادرست است، زیرا عصمت اهل بیت^(ع) از حدیث ثقلین برداشت می‌شود نه حدیث جابر.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { عبارتهای «الف»، «ج» و «ه» با هم تناسب دارند.

۱۸۱۷ **گزینه ۴** ☆☆☆☆☆

تنها عبارتی که پیام آیه تطهیر است، عبارت شماره (۳) است که دارای اشکال ویرایشی است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { سه قسمت «الف»، «ب» و «ه»، در ارتباط با حدیث جابر و آیه اطاعت می‌باشند. دو قسمت «ج» و «د»، پیام حدیث ثقلین است.

۱۸۱۸ **گزینه ۳** ☆☆☆☆☆

الف- در پاسخ به فرض اول که قرآن کریم و پیامبر اکرم^(ص) درباره تعیین سرنوشت مسئولیت‌های پیامبر پس از رحلت ایشان، سکوت کرده‌اند، می‌توان گفت که: قرآن کریم، هدایتگر مردم در همه امور زندگی است؛ و ممکن نیست نسبت به این دو مسئولیت مهم که به شدت در سرنوشت جامعه اسلامی تأثیرگذار است بی‌تفاوت باشد. این سخن امام باقر^(ع): «خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش (قرآن) آورده است.»، به همین مفهوم اشاره دارد. ب- فرض دوم معتقد است که همچون مسئولیت اول رسالت (دریافت و ابلاغ وحی)، قرآن کریم و پیامبر اکرم^(ص) پایان دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت‌ظاهری را اعلام کرده‌اند. در بطلان این فرض می‌توان گفت که: نیاز جامعه به حکومت و تعلیم و تبیین دین، پس از رسول خدا^(ص) نه تنها از بین نرفت، بلکه افزایش هم یافت. آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الکتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، به اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «اجرای احکام اجتماعی اسلام» اشاره دارد. ج- در ابطال فرض دوم می‌توان گفت ولایت‌ظاهری را اعلام کرده‌اند. در بطلان این فرض می‌توان گفت که: گسترش اسلام در نقاط دیگر، ظهور مکاتب و فرقه‌های مختلف، پیدایش مسائل و مشکلات جدید اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی را به دنبال داشت و نیاز به امام و رهبری که در میان انبوه افکار و عقاید، حقیقت را به مردم نشان دهد و جامعه را آن‌گونه که پیامبر اداره می‌کرد، اداره نماید، افزون‌تر می‌شد. آیه شریفه: «و ما محمد إلا رسول قد خلت من قبله الرسل أفان مات أو قتل انقلبتم علی أعقابکم»، به ضرورت این مسئله اشاره دارد. (آیه درس ۷ یازدهم)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت سوم گزینه (۱) نادرست است.

۱۸۱۹ **گزینه ۲** ☆☆☆☆☆

الف- در پاسخ به سؤال دوم باید بگوییم در زمانی که رسول خدا^(ص) در میان مردم نیست، تلاش برای رفع اختلاف اجتماعی با مراجعه به امام معصوم^(ع) (و اولی الامر منکم) قابل اجراست. ب- در پاسخ به سؤال چهارم باید بگوییم که براساس آیه اطاعت، تداوم مرجعیت دینی و ولایت‌ظاهری از مسئولیت‌های رسول اکرم^(ص) پس از رحلت ایشان بر عهده صاحبان امر یا ۱۲ امام می‌باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { پاسخ سؤال اولی در آیه ابلاغ آمده است: «إن الله لایهدی القوم الکافرين» پاسخ سؤال سوم در آیه تطهیر آمده است.

۱۸۱۱ **گزینه ۱** ☆☆☆☆☆

حضرت فاطمه زهرا^(ص) جزء اهل بیت است. علم و عصمت کامل دارد و پیروی از کلام و رفتار وی بر همه مسلمانان واجب و سرچشمه هدایت و رستگاری است. تفاوت ایشان با سایر ائمه^(ع) در آیه اطاعت بیان شده است، زیرا ایشان عهده‌دار امامت نبوده و جزو اولوا الامر نمی‌باشند.

نکته طلایی { آیه تطهیر و حدیث ثقلین، هر دو عصمت حضرت فاطمه زهرا^(ص) را بیان می‌کنند.

۱۸۱۲ **گزینه ۱** ☆☆☆☆☆

سه عبارت «ب»، «ج» و «د»، در مورد حضرت فاطمه^(ص) صحیح است.

توضیح { قسمت «الف» نادرست است، زیرا «اولوا الامر»، همان ۱۲ امام می‌باشند که جانشینان پیامبر^(ص) می‌باشند و مسئولیت تداوم مرجعیت دینی و ولایت‌ظاهری را پس از آن حضرت برعهده دارند و نام یکایک آنها در حدیث جابر آمده است. قسمت «ه» نادرست است.

۱۸۱۳ **گزینه ۴** ☆☆☆☆☆

الف- پیامبر اسلام^(ص) در حدیث جابر که آن را در توضیح آیه اطاعت بیان کردند، درباره امام زمان^(ع) فرمودند: «وست که از نظر مردم پنهان می‌شود و غیبت او طولانی می‌گردد تا آنجا که فقط افرادی که ایمان راسخ دارند، بر عقیده به او باقی می‌مانند.» ب- آیه شریفه: «فلا تدریون القرآن و لو کان من عند غیر الله لوجدوا فیهِ اختلافاً کثیراً»، به نبودن تجدیدنظر و اصلاح در کلام وحی که بیانگر «انسجام درونی در عین نزول تدریجی آیات قرآن» از جنبه‌های اعجاز محتوایی آن است، اشاره دارد. ج- از تدبر در حدیث منزلت: «انت منی بمنزله هارون من موسی الا انه لانی بعدی»، در می‌یابیم که انتصاب امیر المؤمنین علی بن ابی طالب^(ع) به جانشینی رسول خدا^(ص) و امامت بعد از ایشان توسط خداوند صورت گرفته است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۱)، به امی بودن رسول اکرم^(ص) اشاره دارد.

۱۸۱۴ **گزینه ۱** ☆☆☆☆☆

از بین عبارتهای مذکور، چهار عبارت قسمت‌های «ب»، «ج»، «د» و «ه»، با هم تناسب دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { در قسمت «الف»، حدیث منزلت به ختم نبوت اشاره دارد ولی بیت مقابل آن به امی بودن رسول اکرم^(ص) اشاره دارد.

۱۸۱۵ **گزینه ۱** ☆☆☆☆☆

الف- خداوند در آیه ابلاغ: «یا ایها الرسول بلغ ما أنزل الیک من ربک و إن لم تفعل فما بلغت رسالتی و الله یعصمک من الناس...»، با وجود خطراتی از جانب منافقان، حفظ جان پیامبر اسلام^(ص) را تضمین می‌کند. پس از نزول آیه ابلاغ، پیامبر اسلام^(ص) برای ابلاغ پیام الهی به مردم در غدیره، ابتدا از مردم پرسیدند: «من اولی الناس بالمؤمنین من انفسهم» ب- خداوند در آیه ابلاغ، به‌عنوان یک تهدید و مجازات، به آن‌هایی که این پیام الهی را انکار کنند و در برابر آن از روی لجاجت کفر بورزند، می‌گوید: «خداوند کافران لجوج را هدایت نمی‌کند.» (إن الله لایهدی القوم الکافرين) ج- نزول آیه ولایت در چنین شرایطی و اعلام ولایت حضرت علی^(ع) از جانب رسول خدا^(ص)، برای آن بود که مردم با چشم ببینند و از زبان پیامبر بشنوند تا امکان مخفی کردن آن نباشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { باید توجه داشت که مطابق صورت سؤال، قسمت اول پاسخ، باید نادرست باشد. به همین دلیل، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) را حذف می‌نماییم. قسمت سوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا پیامبر اسلام^(ص)، مصداق اولوا الامر را فقط به جابرین عبدالله انصاری بیان کردند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۲)، حدیث غدیر است که عصمت جانشینان پیامبر^(ص) به صورت مستقیم از آن برداشت نمی‌شود. قسمت اول گزینه (۴)، آیه ولایت است که عصمت جانشینان پیامبر^(ص) به صورت مستقیم از آن برداشت نمی‌شود.

۱۸۳۶ گزینه ۱

الف- حدیث منزلت به ختم نبوت و اتمام مرحله اولین مسئولیت رسالت، یعنی «دریافت و ابلاغ وحی» اشاره دارد. ب- حدیث جابر به تداوم دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» توسط امام اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { در قسمت دوم گزینه (۳)، حدیث غدیر به تداوم دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» توسط امام اشاره ندارد.

۱۸۳۷ گزینه ۲

با توجه به این عبارت: «ما ان تمسکتُم بهما لن تزلوا ابدا»، از حدیث ثقلین، در صورتی مسلمانان گمراه نمی‌شوند که به قرآن و اهل بیت به همراه هم و همزمان تمسک جویند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، بخشی از حدیث منزلت است که به جانشینی امام علی^(ع) اشاره دارد. گزینه (۳)، حدیث غدیر است که به ولایت و جانشینی امام علی^(ع) اشاره دارد. گزینه (۴)، به در کنار قرآن بودن و عصمت امام علی^(ع) اشاره دارد.

۱۸۳۸ گزینه ۳

مسلمانان پس از رسول خدا^(ص) باید از جانشین تعیین شده از جانب خداوند پیروی کنند. یعنی رسول اکرم^(ص) به فرمان خدا، با تعیین جانشین، به تداوم تعلیم و تبیین دین و دوام حکومت پس از خود به شکل «امامت» فرمان داده و مانع تعطیلی این دو مسئولیت شده است. اطاعت از امامان بزرگوار تحت عنوان «أُولَى الْأَمْرِ» در آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ» تأکید شده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، آیه تطهیر است که به عصمت اهل بیت^(ع) اشاره دارد. گزینه (۲)، به الگو بودن رسول خدا^(ص) اشاره دارد. گزینه (۴)، به بازگشت مسلمانان به جاهلیت اشاره دارد.

۱۸۳۹ گزینه ۲

آگاهی بخشی به مردم در مورد مصداق اهل بیت در آیه تطهیر، به آموزش و تعلیم آیه اشاره می‌کند که بیانگر مسئولیت مرجعیت دینی رسول خدا^(ص) است. خواندن آیه و تلاوت آن، مربوط به مسئولیت ابلاغ وحی توسط ایشان است.

توضیح { حدیث ثقلین و آیه تطهیر، هر دو در مورد اهل بیت^(ع) سخن می‌گویند و هر دو بیانگر عصمت ایشان می‌باشند.

۱۸۳۰ گزینه ۱

الف- پیامبر اسلام^(ص) در قسمتی از سخنرانی از مردم پرسید: ای مردم، چه کسی به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است؟ (من اولی الناس بالمؤمنین من انفسهم) مردم پاسخ دادند: خدا و پیامبرش بر ما ولایت و سرپرستی دارند. پیامبر^(ص) پس از بیان این پرسش و شنیدن پاسخ مردم، حدیث معروف غدیر (مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ عَلَيَّ مَوْلَاهُ) را بیان کردند.

ب- پس از بیان حدیث غدیر، مردم برای عرض تبریک و شادباش به سوی امام علی^(ع) آمدند و با وی بیعت کردند.

مشابهت { در حدیث منزلت: «أنت مَتَىٰ بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى...» و حدیث غدیر «من كنت مولاه فهذا علي مولاه»، سخن از زعامت و جانشینی امام علی^(ع) است.

۱۸۲۰ گزینه ۲

از بین عبارتهای مذکور، تنها دو عبارت «الف» و «ج» با هم تناسب دارند. الف- بر اساس حدیث ثقلین: «ما ان تمسکتُم بهما لن تزلوا ابدا»، در صورتی مسلمانان گمراه نمی‌شوند که به قرآن و اهل بیت به همراه هم و همزمان تمسک جویند. ج- در حدیث غدیر «من كنت مولاه فهذا علي مولاه»، سخن از رهبری و جانشینی امام علی^(ع) است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت «ب» نادرست است، زیرا در حدیث منزلت سخن از جانشینی امام علی^(ع) و ختم نبوت است. قسمت «د» نادرست است، زیرا اعلان یاری و یاور بودن در ماجرای تاریخی یوم الدار بود.

۱۸۲۱ گزینه ۳

الف- آیه تطهیر و مبیین عصمت اهل بیت^(ع) است و حضرت فاطمه^(ص) زهرالسا جزء اهل بیت است.

ب- از توجه در این قسمت از حدیث ثقلین: «و انهما لن يفترقا»، در می‌یابیم که همان‌طور که قرآن همیشگی است، وجود معصوم نیز در کنار آن همیشگی است. ج- براساس آیه اطاعت، تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری از مسئولیت‌های رسول اکرم^(ص) پس از رحلت ایشان بر عهده صاحبان امر یا ۱۲ امام می‌باشد.

تمرین تست‌زنی { با توجه به اینکه قسمت اول تمام گزینه‌ها صحیح است، از قسمت دوم یا سوم به حذف گزینه می‌پردازیم. قسمت سوم سایر گزینه‌ها به معرفی معرفی مفسر وحی برای پاسخ‌گویی به نیازهای جدید پس از رحلت رسول اکرم^(ص) نپرداخته است.

۱۸۲۲ گزینه ۳

سه قسمت «الف»، «ج» و «ه»، پیام حدیث ثقلین است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت «ب» نادرست است، زیرا در حدیث ثقلین سخن از پیروی از قرآن و اهل بیت^(ع) می‌باشد. قسمت «د»، پیام حدیث جابر است.

۱۸۲۳ گزینه ۱

الف- مطابق آیه شریفه: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ»، لازمه اطاعت از خداوند، اطاعت از پیامبر^(ص) و «اولی الامر» است؛ زیرا فرمان خدا از طریق پیامبر^(ص) و اولیای دین به مردم می‌رسد. ب- قرآن کریم، در آنجا که اوصاف نمازگزاران را بیان می‌کند، یکی از ویژگی‌های آنها را این گونه ذکر می‌کند که آنان در مال خود، برای محرومان و فقیران نیز حق معینی قرار داده‌اند. (درس ۹ دوازدهم) ج- در آیه ولایت نیز دادن زکات از ویژگی‌های نمازگزاران بیان شده است.

توضیح { اولوالأمر = همان دوازده امام و جانشینان پیامبر اسلام^(ص) هستند که نام آنها در حدیث جابر آمده است. اهل بیت^(ع) = به معنای خاص همان پنج تن آل عبا هستند و در حال حاضر ۱۲ امام و حضرت فاطمه^(ص) می‌باشند.

۱۸۲۴ گزینه ۱

از بین عبارتهای مذکور، تنها دو عبارت الف و ب با آیات مربوطه تناسب دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول «ج»، مربوط به حدیث غدیر است نه آیه ولایت. قسمت اول «د»، مربوط به آیه ولایت است نه اطاعت.

۱۸۲۵ گزینه ۳

لازمه جانشینی رسول خدا^(ص)، علم کامل و عصمت از گناه و اشتباه است. ویژگی عصمت ائمه اطهار^(ع) در آیه تطهیر: «أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمُ تَطْهِيرًا» و حدیث ثقلین: «ما ان تمسکتُم بهما لن تزلوا ابدا» مطرح گردیده است.

۱۸۳۵ گزینۀ ۳

الف- اولین فرض دربارهٔ سرنوشت دو مسئولیت پیامبر(ص)، یعنی «تعلیم و تبیین دین (مرجعیت دینی)» و «ولایت ظاهری»، پس از ایشان این است که قرآن کریم و پیامبر اکرم(ص) در این باره سکوت کرده‌اند. بی‌توجهی به این مسئله بزرگ (سرنوشت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری)، خود دلیلی بر نقص دین اسلام است؛ و این در حالی است که دین اسلام کامل‌ترین دین الهی است.

ب- بنابراین، تنها فرض سوم، منطقی و قابل قبول است؛ یعنی رسول اکرم(ص) به فرمان خداوند، با تعیین جانشین به تداوم تعلیم و تبیین دین و دوام حکومت پس از خود به شکل «امامت» فرمان داده (مطابق آیهٔ اطاعت و حدیث جابر) و مانع تعطیلی این دو مسئولیت شده است.

تحلیل تست ۱۴۰۰ > این تست، یک تست مفهومی و دشوار است. برای پاسخ دادن به این تست، باید بر مفاهیم این درس تسلط کامل داشت. قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا با وجود قرآن کریم در بین ما، یک دستورالعمل و کتاب کلی برای همیشه بشر وجود دارد. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا مقام ولایت معنوی نیازی به حضور در بین مردم ندارد.

۱۸۳۶ گزینۀ ۳

خداوند در آیهٔ تطهیر به رسول اکرم(ص) می‌فرماید: «همانا خدا اراده کرده که دور گرداند از شما اهل بیت پلیدی و ناپاکی را و شما را کاملاً پاک و طاهر قرار داد.»

تحلیل تست ۹۹ > این تست، یک تست ساده و ترجمهٔ آیهٔ تطهیر است. در کنکور ۹۹، بر خلاف سؤالات دینی سال دهم که دشوار طرح شده بودند، سؤالات یازدهم متعادل تر بودند. گزینه‌های (۱) و (۲)، ترجمه‌هایی از آیهٔ ابلاغ و گزینه (۴)، ترجمه‌ای نادرست از آیهٔ تطهیر است.

۱۸۳۷ گزینۀ ۱

فرمان الهی: «وَ أَنْزَلَ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ: خویشان نزدیکت را انذار کن.» حدود سه سال پس از بعثت برای پیامبر آمد. برای انجام این دستور، رسول خدا(ص) چهل نفر از بزرگان بنی‌هاشم را دعوت کرد و دربارهٔ اسلام با آنان سخن گفت و آنان را به دین اسلام فراخواند و از آنان برای ترویج و تبلیغ اسلام، کمک خواست؛ همهٔ مهمانان سکوت کردند و جوابی ندادند. درخواست پیامبر(ص)، سه بار مطرح شد و هر بار، همه سکوت کردند و تنها علی(ع) قاطعانه اعلام آمادگی و وفاداری کرد. پس از آن، پیامبر(ص) دست آن حضرت را در دست گرفت، بیعت ایشان را پذیرفت و به مهمانان فرمود: «همانا این، برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود.»

تحلیل تست ۹۹ > این تست، یک تست متوسط از این درس است. با توجه به توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

۱۸۳۸ گزینۀ ۳

الف- بیان جزئیات احکام مانند این سخن پیامبر اسلام(ص): «این گونه که من نماز می‌خوانم، شما هم بخوانید.»، ناظر بر مرجعیت دینی، به عنوان دومین مسئولیت ایشان می‌باشد.

ب- وقتی آیهٔ «اطاعت» نازل شد، جابر بن عبدالله انصاری نزد رسول خدا(ص) آمد و گفت: «یا رسول الله، ما خدا و رسول او را شناخته‌ایم، لازم است «اولی الامر» را نیز بشناسیم.» رسول خدا(ص) فرمود: «ای جابر، آنان (اولوا الامر) جانشینان من و امامان بعد از من‌اند.»

تحلیل تست ۹۹ > این تست، یک تست متوسط از این درس است. از آنجا که حدیث جابر به معرفی اولوا الامر یعنی ۱۲ امام پرداخته است و حضرت فاطمه(ص) جزء آنها نیست، گزینه (۱) پیام آیهٔ ابلاغ نمی‌باشد. گزینه‌های (۲) و (۳)، پیام حدیث ثقلین است.

۱۸۳۱ گزینۀ ۴

الف- بر اساس حدیث ثقلین: «أَنْتِ تَارِكُ فَيْكُمُ الثَّقَلَيْنِ كِتَابَ اللَّهِ وَ عِزَّتِي أَهْلِ بَيْتِي...»، قرآن کریم و اهل بیت، دو میراث گرانقدر رسول خدا(ص) می‌باشند. ب- آیهٔ شریفه: «وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»، به اولین میراث یعنی قرآن کریم و آیهٔ شریفه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ»، به دومین میراث، یعنی اهل بیت اشاره دارد.

تحلیل تست ۱۴۰۰ > این تست، یک تست مفهومی و دشوار است. برای پاسخ دادن به این تست، باید بر مفاهیم این درس تسلط کامل داشت. قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا با وجود قرآن کریم در بین ما، یک دستورالعمل و کتاب کلی برای همیشه بشر وجود دارد. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا مقام ولایت معنوی نیازی به حضور در بین مردم ندارد.

۱۸۳۲ گزینۀ ۲

الف- بر اساس حدیث ثقلین: «أَنْتِ تَارِكُ فَيْكُمُ الثَّقَلَيْنِ كِتَابَ اللَّهِ وَ عِزَّتِي أَهْلِ بَيْتِي مَا ان تَمَسَّكْتُمْ بِهَمَا لَنْ تَضَلُّوا أَبَدًا وَ أَنْهَمَا لَنْ يَفْتَرِقَا»، در صورتی مسلمانان گمراه نمی‌شوند که به قرآن و اهل بیت به همراه هم و همزمان تمسک جویند. ب- همان‌طور که قرآن همیشه است، وجود معصوم نیز در کنار آن همیشگی است. (و آنها لن یفترقا)

تحلیل تست ۱۴۰۰ > این تست، یک تست مفهومی و متوسط از این درس است. برای پاسخ دادن به آن، با در نظر گرفتن حدیث ثقلین که بخشی از آن در صورت سؤال آمده است، باید به حذف گزینه‌های نادرست پرداخت. قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴)، مربوط به حدیث جابر است نه حدیث ثقلین. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

۱۸۳۳ گزینۀ ۳

با توجه به حدیث جابر: «پس از محمد بن علی نیز به ترتیب، جعفر بن محمد، موسی بن جعفر، علی بن موسی، محمد بن علی، علی بن محمد، حسن بن علی و پس از ایشان فرزندش می‌باشد که هم نام و هم کنیهٔ من است. اوست که از نظر مردم پنهان می‌شود و غیبت او طولانی می‌گردد تا آنجا که فقط افرادی که ایمان راسخ دارند، بر عقیدهٔ به او باقی می‌مانند.» فقط افرادی که ایمان راسخ دارند، بر عقیدهٔ به امام زمان(ع) باقی می‌مانند و امام حسن عسکری(ع)، فرزند علی بن محمد می‌باشند.

تحلیل تست ۱۴۰۰ > این تست، یک تست حفظی و متوسط است که در هنگام پاسخ دادن به آن، باید به دقت صورت سؤال را خواند تا دچار اشتباه نشد. قسمت اول این سؤال، در سال‌های قبل طرح شده بود ولی قسمت دوم آن، برای اولین بار در چند سال اخیر آمده است.

۱۸۳۴ گزینۀ ۳

الف- بیان جزئیات احکام الهی یا مرجعیت دینی، دومین مسئولیت رسول گرامی اسلام(ص) است که این مسئولیت الهی پس از ایشان به امامان معصوم(ع) سپرده شده است. ب- آیهٔ تطهیر، بیانگر این حقیقت است که پس از رسول خدا(ص)، ائمهٔ اطهار(ع) به دلیل داشتن عصمت از گناه و اشتباه مسئولیت مرجعیت دینی را بر عهده دارند.

تحلیل تست ۱۴۰۰ > این تست، یک تست مفهومی و متوسط است. قسمت اول آن ساده ولی تشخیص قسمت دوم آن از طریق حذف گزینه ممکن است. قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا مرجعیت دینی در مرحلهٔ اول بر عهدهٔ رسول خدا است. قسمت دوم گزینه (۱)، قسمتی از آیهٔ ابلاغ است که این قسمت آیه، به حفظ جان رسول خدا(ص) در هنگام ابلاغ پیام غدیر اشاره دارد و مربوط به اولین مسئولیت ایشان، یعنی ابلاغ وحی است.

۱۸۴۳ گزینۀ ۲ ☆☆☆☆

الف- خداوند آیهٔ ابلاغ: «یا ایها الرسول بلغ ما أنزل الیک من ربک و إن لم تفعل فما بلغت رسالته و الله یعصمک من الناس إن الله لایهدی القوم الکافرین»، به پیامبر اسلام (ص) فرمان می‌دهد تا آنچه که بر او نازل شده به مردم برساند و ابلاغ کند (بلغ) ما آنزل الیک من ربک). اگر این فرمان انجام نشود، اصل رسالت به انجام نرسیده است (و إن لم تفعل فما بلغت رسالته). ب- انجام این رسالت که اعلام جانشینی امام علی (ع) است با وجود خطراتی از جانب مردم (مناققان) همراه است که خداوند بر ای انجام این فرمان بزرگ الهی، حفظ جان آن حضرت را تضمین می‌کند.

تحلیل تست ۹۸ { این تست، یک تست مفهومی و نسبتاً دشوار است که البته با اندکی دقت و تأمل می‌توان پاسخ صحیح را تشخیص داد. قسمت اول گزینۀ‌های (۱) و (۳)، با توجه به عبارت قرآنی: «و الله یعصمک من الناس : و خداوند تو را از مردمان حفظ می‌کند» نادرست است. قسمت دوم گزینۀ (۴)، پاسخ صحیح نمی‌باشد، زیرا در آیهٔ اطاعت از حفظ جان رسول خدا (ص) از آسیب مردمان سخنی به میان نیامده است.

۱۸۴۴ گزینۀ ۳ ☆☆☆☆

الف- پس از برگزاری «حجة الوداع» در سال دهم هجرت و در مسیر بازگشت به مدینه در روز هیجدهم ماه ذی‌حجه، در محلی به نام غدیر خم، آیهٔ ابلاغ: «یا ایها الرسول بلغ ما أنزل الیک من ربک و إن لم تفعل فما بلغت رسالته...» بر پیامبر اسلام (ص) نازل شد. ب- پس از نازل شدن آیهٔ ابلاغ، پیامبر اسلام (ص) در بخشی از یک سخنرانی مهم و مفصل با مردم ابتدا از آنها پرسید: «من اولی الناس بالمؤمنین من انفسهم» ج- ایشان پس از بیان این پرسش و شنیدن پاسخ مردم، حدیث معروف غدیر: «من کنت مولاه فهذا علی مولاه» را بیان کردند.

تحلیل تست ۹۸ { این تست، یک تست حفظی و متوسط است. با خواندن متن درس و اندکی دقت در حذف گزینۀ، به آسانی می‌توان پاسخ صحیح را تشخیص داد. با توجه به کلمات کلیدی صورت سؤال مانند «هیجدهم ماه ذی‌الحجه» و «حجة الوداع»، قسمت اول گزینۀ‌های (۲) و (۴) که آیهٔ اطاعت در این روز نازل نشده است. قسمت دوم گزینۀ (۱) که حدیث ثقلین است، در غدیر خم بیان نشده است.

۱۸۴۵ گزینۀ ۳ ☆☆☆☆

الف- امّ سلمه، همسر رسول خدا (ص)، می‌گوید: «روزی ایشان در خانه استراحت می‌کرد که دختر بزرگوارش فاطمه زهرا (ص) وارد شد و سلام کرد. پیامبر (ص) پاسخ داد و ایشان را به کنار خود دعوت کرد. پس از وی، حضرت علی (ع)، امام حسن (ع) و امام حسین (ع) آمدند. رسول خدا (ص) آنان را نیز در کنار خود جای داد. آن‌گاه برای آنان این گونه دعا کرد: «خدا یا! اینان اهل بیت من‌اند؛ آنان را از هر پلیدی و ناپاکی حفظ کن!» در همین زمان فرشتهٔ وحی آمد و آیهٔ تطهیر را قرائت کرد. ب- پیامبر اکرم (ص)، مدت‌ها هر روز صبح، هنگام رفتن به مسجد از در خانه فاطمه (ص) می‌گذشت و اهل خانه را «اهل بیت» صدا می‌زد و آیهٔ تطهیر را می‌خواند، تا مردم را نیز از این موضوع (عصمت اهل بیت) آگاه کند.

دلیل نادرستی سایر گزینۀ‌ها { قسمت اول گزینۀ‌های (۱) و (۴) و قسمت دوم گزینۀ (۴) نادرست است، زیرا آیهٔ ولایت در مورد ولایت امام علی (ع) است و در مورد اهل بیت نمی‌باشد.

۱۸۴۶ گزینۀ ۳ ☆☆☆☆

پیامبر اکرم (ص) در حدیث جابر که تفسیری بر آیهٔ اطاعت: «یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم» و معرفی «اولوالامر» است، دربارهٔ امام زمان (ع) فرموده‌اند: «اوست که از نظر مردم پنهان می‌شود و غیبت او طولانی می‌گردد تا آنجا که فقط افرادی که ایمان راسخ دارند، بر عقیدهٔ به او باقی می‌مانند.»

دلیل نادرستی سایر گزینۀ‌ها { آیهٔ گزینۀ (۱)، آیهٔ ولایت است که در آن سخن از ولایت و جانشینی امام علی (ع) است. آیهٔ گزینۀ (۲)، به موضوع علت غیبت امام زمان (ع) اشاره دارد. آیهٔ گزینۀ (۴)، آیهٔ تطهیر است که در آن سخن از عصمت اهل بیت (ع) است.

۱۸۳۹ گزینۀ ۳ ☆☆☆☆

الف- آیهٔ شریفه: «انما ولیکم الله و رسوله و الذین ءامنوا الذین یقیمون الصلاة و یوتون الزکاة و هم راکعون»، که آیهٔ ولایت نام دارد، در شأن امام علی (ع) که اولین و برترین کاتب وحی بود، نازل شده است. ب- نزول این آیه در چنین شرایطی و اعلام ولایت حضرت علی (ع) از جانب رسول خدا (ص)، برای آن بود که مردم با چشم ببینند و از زبان پیامبر بشنوند تا امکان مخفی کردن آن نباشد.

تحلیل تست ۹۹ { این تست، یک تست متوسط از این درس است. گزینۀ (۱)، آیهٔ تطهیر و گزینۀ (۲)، گزینۀ (۲)، حدیث ثقلین و گزینۀ (۴)، آیهٔ ابلاغ است.

۱۸۴۰ گزینۀ ۳ ☆☆☆☆

الف- با نزول آیهٔ ولایت: «انما ولیکم الله و رسوله و الذین آمنوا الذین یقیمون الصلاة و یوتون الزکاة و هم راکعون»، رسول خدا (ص) دریافت که چنین واقعه‌ای رخ داده و کسی در رکوع صدقه داده است و خداوند قصد معرفی او را دارد؛ با شتاب و در حالی که آیه را می‌خواند و مردم را از آن آگاه می‌کرد، به مسجد آمد و پرسید: «چه کسی در حال رکوع صدقه داده است؟» فقیری که انگشتی در دست داشت، به حضرت علی (ع) که در حال نماز بود، اشاره کرد و گفت: این مرد در حال رکوع، انگشت خود را به من بخشید. ب- در آیهٔ ولایت، ویژگی‌های ولی و سرپرست مسلمانان بیان شده است.

تحلیل تست ۹۸ { این تست، یک تست متوسط از این درس است. قسمت اول آن ساده و تکراری است ولی قسمت دوم آن مفهومی و دشوار می‌باشد. قسمت اول گزینۀ‌های (۲) و (۴)، آیهٔ ابلاغ است که در آن، ابلاغ حدیث غدیر به رسول گرامی اسلام (ص) توصیه شده است. قسمت دوم گزینۀ (۲)، پیام اصلی آیهٔ ولایت به مسلمانان نمی‌باشد.

۱۸۴۱ گزینۀ ۱ ☆☆☆☆

فرمان الهی: «و انذر عشیرتک الاقربین: خویشان نزدیکت را انذار کن»، حدود سه سال پس از بعثت برای پیامبر آمد. برای انجام این دستور، رسول خدا (ص) چهل نفر از بزرگان بنی‌هاشم را دعوت کرد و دربارهٔ اسلام با آنان سخن گفت و آنان را به دین اسلام فراخواند و از آنان برای ترویج و تبلیغ اسلام، کمک خواست؛ همهٔ مهمانان سکوت کردند و جوابی ندادند. درخواست پیامبر (ص)، سه بار مطرح شد و هر بار، همه سکوت کردند و تنها علی (ع) قاطعانه اعلام آمادگی و وفاداری کرد. پس از آن، پیامبر (ص) دست آن حضرت را در دست گرفت، بیعت ایشان را پذیرفت و به مهمانان فرمود: «همانا این، برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود.»

تحلیل تست ۹۸ { این تست، یک تست متوسط از این درس است و به ما یادآوری می‌کند که علاوه بر حفظ متن عربی آیه، به ترجمهٔ آیات نیز باید توجه کافی کرد. گزینۀ (۲)، آیهٔ ابلاغ است که در آخرین سال عمر رسول اکرم (ص) بر ایشان نازل شد. آیهٔ گزینۀ (۳)، آیهٔ اطاعت است که به جانشینی امامان معصوم (ع) اشاره دارد و این آینه در مدینه بر رسول گرامی اسلام وحی شده است (یعنی حداقل ۱۳ سال پس از بعثت پیامبر (ص)) آیهٔ گزینۀ (۴)، آیهٔ تطهیر است که به عصمت اهل بیت (ع) اشاره دارد.

۱۸۴۲ گزینۀ ۲ ☆☆☆☆

پیامبر اکرم (ص)، مدت‌ها هر روز صبح، هنگام رفتن به مسجد از در خانه فاطمه (ص) می‌گذشت و اهل خانه را «اهل بیت» صدا می‌زد و آیهٔ تطهیر «انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت» را می‌خواند، تا مردم را نیز از این موضوع (عصمت اهل بیت) آگاه کند.

تحلیل تست ۹۸ { این تست، یک تست مفهومی بوده و پاسخ قسمت اول آن، با اندکی تأمل پیرامون محتوای آیه به دست می‌آید. قسمت اول گزینۀ‌های (۱) و (۴) نادرست است، زیرا تکرار روزانهٔ این کار پیامبر اسلام (ص)، به خاطر این نبود که فقط مردم بدانند اهل خانهٔ حضرت فاطمه (ص) اهل بیت هست، بلکه بدین معنا بود که مردم به محتوای این آیه که عصمت اهل بیت (ع) است پی ببرند و ذهن آنها را برای مسئلهٔ رجوع آنان به اهل بیت (ع) پس از خود به دلیل عصمت‌شان آماده سازد. قسمت دوم گزینۀ (۳)، دربارهٔ اولوالامر یا ۱۲ امام است و در این آیه سخن از حضرت فاطمه (ص) که جزو اهل بیت است نمی‌باشد.

۱۸۵۱ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- با توجه به حدیث شریف منزلت: «انت منی بمنزلة هارون من موسى الا انه لاني بعدی»، تفاوت منزلت هارون^(ع) برای موسی^(ع) و امام علی^(ع) برای پیامبر اسلام^(ص)، این است که پس از حضرت موسی^(ع) هارون^(ع) پیامبر بود ولی به دلیل خاتمیت پیامبر اکرم^(ص) امام علی^(ع) امام و جانشین ایشان می‌باشد.

ب- حدیث غدیر: «من كنت مولاه فهذا علي مولاه»، پس از برگزاری حجة البلاغ و نزول آیه ابلاغ در غدیر خم توسط پیامبر اکرم^(ص) بیان شد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با در نظر گرفتن صورت سؤال و حدیث منزلت، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا حدیث منزلت به جانشینی امام علی^(ع) و ختم نبوت اشاره دارد. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

۱۸۵۲ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

در آیه ابلاغ: «يا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ ما أُنزِلَ إليك من ربِّک و إن لم تفعل فما بَلَّغْتَ رسالتہ و الله يعصمک من الناس إنَّ الله لا یهدی القوم الکافرين»، خداوند به پیامبر فرمان می‌دهد تا آنچه که بر او نازل شده به مردم برساند و ابلاغ کند (بَلِّغْ ما أُنزِلَ إليك من ربِّک). اهمیت این فرمان به اندازه‌ای است که اگر انجام نشود، اصل رسالت به انجام نرسیده است (و إن لم تفعل فما بَلَّغْتَ رسالتہ). انجام این رسالت که اعلام جانشینی امام علی^(ع) است با وجود خطراتی از جانب مردم (منافقان) همراه است که خداوند بر ای انجام این فرمان بزرگ الهی، حفظ جان آن حضرت را تضمین می‌کند. (و الله يعصمک من الناس)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها عبارت قرآنی گزینه (۱)، اهمیت فرمان الهی را بیان می‌کند. عبارت قرآنی گزینه (۳)، نتیجه پذیرفتن فرمان الهی را محرومیت از هدایت الهی بیان می‌کند. عبارت قرآنی گزینه (۴)، رسالت پیامبر^(ص) را در ابلاغ فرمان الهی بیان می‌کند.

۱۸۵۳ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- مصداق و نمونه عینی این قسمت از آیه ولایت: «و الذين آمنوا الذين يقيمون الصلاة و يؤتون الزكاة و هم راکعون»، امام علی^(ع) است.

ب- نزول آیه ولایت در چنین شرایطی و اعلام ولایت حضرت علی^(ع) از جانب رسول خدا^(ص)، برای آن بود که مردم با چشم ببینند و از زبان پیامبر بشنوند تا امکان مخفی کردن آن نباشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به توضیح بالا، گزینه (۱) نادرست است. گزینه (۳) نادرست است، زیرا نصب امام علی^(ع) به مقام جانشینی پیامبر^(ص)، توسط خداوند صورت پذیرفته است نه توسط پیامبر^(ص). گزینه (۴) عام است، در حالی که مصداق این آیه، امام علی^(ع) است.

۱۸۵۴ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- در آیه ابلاغ: «يا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ ما أُنزِلَ إليك من ربِّک و إن لم تفعل فما بَلَّغْتَ رسالتہ و الله يعصمک من الناس إنَّ الله لا یهدی القوم الکافرين»، خداوند به پیامبر فرمان می‌دهد تا آنچه که بر او نازل شده به مردم برساند و ابلاغ کند (بَلِّغْ ما أُنزِلَ إليك من ربِّک). با توجه به عبارت قرآنی: «و إن لم تفعل فما بَلَّغْتَ رسالتہ»، اهمیت این فرمان به اندازه‌ای است که اگر انجام نشود، اصل رسالت به انجام نرسیده است.

ب- در این آیه، خداوند به پیامبر اکرم^(ص) می‌فرماید که با وجود خطراتی از جانب منافقان، حفظ جان ایشان را تضمین می‌کند. (و الله يعصمک من الناس)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲)، اهمیت فرمان الهی را بیان می‌کند. قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا در این آیه، سخنی از سرکشی‌های قوم کافرین نمی‌باشد.

۱۸۴۷ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

مرآجه شود به پاسخ پرسش قبل

نکته طلایی امام زمان^(ع)، هم جزء اولوالامر یعنی امامان و جانشینان پیامبر اسلام^(ص) است که برای اولین بار نام و کنیه ایشان در حدیث جابر آمده است و هم جزء اهل بیت^(ع) و مصون از گناه و اشتباه می‌باشند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

۱۸۴۸ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- وجوب پیروی از کلام و رفتار حضرت فاطمه زهرا^(ص) به دلیل برخورداری ایشان از علم و عصمت است.

ب- آیه تطهیر: «إنما يريد الله ليهذب عنکم الرِّجس أهل البيت و يطهرکم تطهیرا»، به علم و عصمت اهل بیت^(ع) که حضرت فاطمه^(ص) جزء ایشان است اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها آیه گزینه (۱)، ویژگی شیعیان و پیروان امام علی^(ع) را بیان می‌کند. آیه گزینه (۲)، آیه ابلاغ است که در آن سخن از ابلاغ ولایت و جانشینی امام علی^(ع) در غدیر خم است. آیه گزینه (۳)، آیه اطاعت است که در آن تکلیف تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری پس از رسول خدا^(ص) مشخص شده است.

۱۸۴۹ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- در یکی از روزها، نزدیک ظهر، فرشته وحی از جانب خداوند آیه‌ای را بر پیامبر نازل کرد که در آن ویژگی‌های ولی و سرپرست مسلمانان مشخص شده بود. با نزول این آیه (ولایت)، رسول خدا^(ص) دریافت که چنین واقعه‌ای رخ داده و کسی در رکوع صدقه داده است و خداوند قصد معرفی او را دارد؛ با شتاب و در حالی که آیه را می‌خواند و مردم را از آن آگاه می‌کرد، به مسجد آمد و پرسید: «چه کسی در حال رکوع صدقه داده است؟» فقیری که انگشتی در دست داشت، به حضرت علی^(ع) که در حال نماز بود، اشاره کرد و گفت: این مرد در حال رکوع، انگشت خود را به من بخشید. مردم که از محتوای آیه با خبر شده بودند، تکبیر گفتند و رسول خدا^(ص) نیز، ستایش و سپاس خداوند را به جا آورد.

ب- نزول این آیه در چنین شرایطی و اعلام ولایت حضرت علی^(ع) از جانب رسول خدا^(ص)، برای آن بود که مردم با چشم ببینند و از زبان پیامبر بشنوند تا امکان مخفی کردن آن نباشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۲)، پاسخ این سؤال نمی‌باشد، زیرا آیه تطهیر در منزل ام سلمه نازل شد و درباره اهل بیت^(ع) است.

۱۸۵۰ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- خداوند در آیه ۵۹ از سوره نساء: «يا ايها الذين آمنوا اطيعوا الله و اطيعوا الرسول و اولی الامر منکم»، که معروف به آیه اطاعت است، به مومنان فرمان می‌دهد که که باید از «الله، رسول و اولی الامر» پیروی کنند.

ب- سپس در آیه ۶۰ از سوره نساء: «الم تر الى الذين یزعمون انهم آمنوا بما انزل الیک و ما انزل من قبلک یریدون ان یتحاکموا الی الطاغوت...»، آنان را از قضاوت بردن به طاغوت بازمی‌دارد و این کار را گمراهی دور می‌شمارد.

توضیح این سؤال مربوط به زمانی است که این آیات در کتاب درسی در یک درس و پشت سر هم آورده شده بودند.

۱۸۵۹ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

این عبارت که «ابلاغ ولایت امیرمؤمنان، علی^(ع) خالی از هر دغدغه دل آزار است.» نادرست است، زیرا خداوند در آیه ابلاغ: «یا ایها الرسول بلغ ما أنزل الیک من ربک و ان لم تفعل فما بلغت رسالته و الله یعصمک من الناس ان الله لا یهدی القوم الکافرین»، به پیامبر اکرم^(ص) می فرماید که با وجود خطراتی از جانب منافقان، حفظ جان ایشان را تضمین می کند.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها { گزینه (۱)، مفهوم عبارت قرآنی: «و ان لم تفعل فما بلغت رسالته» است. گزینه (۲)، مفهوم عبارت قرآنی: «ان الله لا یهدی القوم الکافرین» است. گزینه (۳)، مفهوم عبارت قرآنی: «بلغ ما أنزل الیک من ربک و ان لم تفعل فما بلغت رسالته» است.

۱۸۶۰ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

این قسمت از حدیث ثقلین: «ما ان تمسکتکم بهما لن تضلوا ابدا»، عصمت اهل بیت را ثابت می کند و مسدود بودن همیشگی راه ضلالت را با تبعیت از قرآن و اهل بیت بیان می کند.

نکته طلایی { حدیث ثقلین، به ترتیب، به «عصمت اهل بیت^(ع)» و «همیشگی بودن امامت» اشاره دارد.

۱۸۶۱ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- از آنجا که امام همه مسئولیت های پیامبر اکرم^(ص) جز دریافت و ابلاغ وحی را دارد، بنابراین، باید همان صفات و ویژگی های پیامبر را نیز داشته باشد تا مردم به وی اطمینان کنند و راهنمایی های او را بپذیرند. از جمله این ویژگی ها «عصمت» است. ب- البته تشخیص عصمت برای انسان ها ممکن نیست؛ یعنی انسان ها نمی توانند تشخیص دهند که چه کسی معصوم است و مرتکب هیچ گناهی نمی شود. همان طور که پیامبر از طرف خدا معرفی و معین می شود، تنها خداوند است که می تواند فرد شایسته مقام امامت را معرفی کند، و به مردم بشناساند.

نکته طلایی { انبیای الهی، امامان و جانشینان پیامبر اسلام^(ص) و حضرت فاطمه^(ص)، دارای علم و عصمت می باشند.

۱۸۶۲ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

در پاسخ به این سوال که «چرا کلمه «مولی» در حدیث غدیر به معنای سرپرست است، نه دوست؟» می توان گفت، اولاً: پیامبر اسلام، پیش از بیان جمله «من کنت مولاه» فرمودند: «ایها الناس من اولی الناس بالمؤمنین من انفسهم». همانطور که در جمله پیشین صحبت از اولویت و ولایت است در جمله بعد هم باید صحبت از ولایت و سرپرستی باشد تا ارتباط معنوی دو جمله محفوظ بماند.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها { گزینه های (۱) و (۲)، بی ربط است. گزینه (۴) نادرست است، زیرا در غدیر به آیه ولایت: «انما ولیکم الله و رسوله و الذین آمنوا الذین یقیمون الصلوة...» اشاره نشده است.

۱۸۶۳ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- این درخواست حضرت موسی^(ع) از خداوند که «برادرش هارون را مشاور، پشتیبان و شریک در امر هدایت مردم قرار دهد»، در حدیث منزلت، مورد استناد پیامبر اسلام^(ص) برای اعلام جانشینی امام علی^(ع) قرار گرفته است.

ب- پیامبر اسلام^(ص) پس از نزول آیه ابلاغ، در غدیر خم در قسمتی از یک سخنرانی مهم و مفصل از مردم پرسید: «من اولی الناس بالمؤمنین من انفسهم: ای مردم، چه کسی به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است؟»

ج- پس از نزول آیه ابلاغ و بعد از شنیدن پاسخ مردم به این سؤال که «من اولی الناس بالمؤمنین من انفسهم»، رسول گرامی اسلام^(ص) حدیث غدیر: «من کنت مولاه فهذا علی مولاه» را برای مردم بیان کردند. و این جمله را سه بار تکرار کرد.

تمرین تست زنی { برای پاسخ دادن به این تست چند قسمتی، بهتر است پس از حذف گزینه های نادرست، گزینه صحیح را انتخاب نمایید. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه های (۱) و (۳) و قسمت سوم و چهارم گزینه (۲) نادرست است.

۱۸۵۵ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

فرمان الهی: «و انذر عشیرتک الاقربین: خویشان نزدیکت را انذار کن...»، حدود سه سال پس از بعثت برای پیامبر آمد. برای انجام این دستور، رسول خدا^(ص) چهل نفر از بزرگان بنی هاشم را دعوت کرد و درباره اسلام با آنان سخن گفت و آنان را به دین اسلام فراخواند و از آنان برای ترویج و تبلیغ اسلام، کمک خواست؛ همه مهمانان سکوت کردند و جوابی ندادند. درخواست پیامبر^(ص)، سه بار مطرح شد و هر بار، همه سکوت کردند و تنها علی^(ع) قاطعانه اعلام آمادگی و وفاداری کرد. پس از آن، پیامبر^(ص) دست آن حضرت را در دست گرفت، بیعت ایشان را پذیرفت و به مهمانان فرمود: «همانا این، برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود.»

دلیل نادرستی سایر گزینه ها { با توجه به آیه انذار: «و انذر عشیرتک الاقربین»، قسمت اول گزینه های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۳)، بیانگر حدیث منزلت است.

۱۸۵۶ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

جانشینی پیامبر اکرم^(ص) نیازمند ویژگی هایی همچون علم و عصمت می باشد که نمی توان آن را به انتخاب مردم واگذار کرد. به همین جهت، باید از همان ابتدا به مردم معرفی شود تا مردم جانشین آن حضرت را بشناسند. به همین دلیل خداوند در همان سال های اولیه بعثت و در شرایطی که پیامبر اکرم^(ص) هنوز موفقیتی کسب نکرده بودند و حتی خویشانش نیز دعوت او را نپذیرفته بودند، به ایشان فرمان می دهد که: «و انذر عشیرتک الاقربین: خویشان نزدیکت را انذار کن.»

نکته طلایی { در یوم الانذار، مقام «اخوت، وصایت و خلافت» امام علی^(ع) بیان شد و در آیه ولایت و حدیث غدیر، مقام «ولایت و جانشینی» امام علی^(ع) و در حدیث منزلت، مقام «جانشینی» امام علی^(ع) بیان شد.

۱۸۵۷ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- آیه ابلاغ: «یا ایها الرسول بلغ ما أنزل الیک من ربک...»، پس از برگزاری «حجة الوداع» در سال دهم هجرت و در مسیر بازگشت به مدینه در روز هجدهم ماه ذی حجه، در محلی به نام غدیر خم بر پیامبر اسلام^(ص) نازل شد. ب- آیه تطهیر: «انما یرید الله لیزهبن عنکم الرجس اهل البیت...»، «بین عصمت اهل بیت است و در منزل ام سلمه، همسر پیامبر^(ص) نازل شد. ج- پیامبر اکرم^(ص)، حدیث ثقلین: «اننی تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی اهل بیتی...» را به طور مکرر، از جمله در روزهای آخر عمر خود بیان کردند.

تمرین تست زنی { برای پاسخ دادن به این نوع تست های چند قسمتی، بهترین روش حذف گزینه های نادرست است. قسمت اول گزینه های (۳) و (۴)، آیه ولایت است و در غدیر نازل نشده است. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است.

۱۸۵۸ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

پیامبر اکرم^(ص) در حدیث جابر که در تبیین آیه اطاعت و معرفی اولوالامر بیان کردند، درباره امام زمان^(ع) فرموده اند: «لوست که از نظر مردم پنهان می شود و غیبت او طولانی می گردد تا آنجا که فقط افرادی که ایمان راسخ دارند، بر عقیده به او باقی می مانند.»

دلیل نادرستی سایر گزینه ها { قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا تعبیر «ایمان راسخ دارند»، درباره کسانی است که با وجود غیبت طولانی امام عصر^(ع)، بر عقیده به او باقی می مانند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینۀ (۱)، به پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت، از دلایل ضرورت تشکیل حکمت اسلامی اشاره دارد. آیه گزینۀ (۳)، به ابلاغ ولایت و جانشینی امام علی^(ع) در حدیث غدیر اشاره دارد. آیه گزینۀ (۴)، آیه ولایت است که در آن به ولایت و سرپرستی امام علی^(ع) اشاره دارد.

گزینه ۲ ۱۸۶۹ ☆☆☆☆
الف- حدود سه سال پس از بعثت، رسول خدا^(ص) برای انجام این دستور: «وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ: خویشان نزدیکت را انذار کن.»، چهل نفر از بزرگان بنی هاشم را دعوت کرد و درباره اسلام با آنان سخن گفت و آنان را به دین اسلام فراخواند و از آنان برای ترویج و تبلیغ اسلام، کمک خواست؛ همه مهمانان سکوت کردند و جوابی ندادند. درخواست پیامبر^(ص)، سه بار مطرح شد و هر بار، همه سکوت کردند و تنها علی^(ع) قاطعانه اعلام آمادگی و وفاداری کرد. ب- این اقدام پیامبر^(ص) نشان می‌دهد که جانشینی پیامبر اکرم^(ص) چنان اهمیتی دارد که از همان روزهای اول دعوت باید برای مردم مشخص شود.

نکته طلایی { امام علی^(ع) در یوم‌الانذار از سوی خداوند به مقام «اخوت، وصایت و خلافت» منصوب شد.

گزینه ۱ ۱۸۷۰ ☆☆☆☆
الف- گسترش اسلام در نقاط دیگر (علت)، ظهور مکاتب و فرقه‌های مختلف، پیدایش مسائل و مشکلات جدید اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی را به دنبال داشت و نیاز به امام و رهبری که در میان انبوه افکار و عقاید، حقیقت را به مردم نشان دهد (مرجعت دینی) و جامعه را آن‌گونه که پیامبر اداره می‌کرد، اداره نماید (ولایت ظاهری)، افزون‌تر می‌شد. ب- روش دین اسلام برای حل این مشکل، در حدیث ثقلین با تمسک به قرآن و اهل بیت^(ع) ترسیم شده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۴) نادرست است، زیرا از قلمروهای سه گانه رسالت، پس از ختم نبوت، تنها مرجعیت دینی و ولایت ظاهری استمرار می‌یابد. گزینه (۱) کامل‌تر و رساتر از مفهوم گزینه (۳) است.

گزینه ۲ ۱۸۷۱ ☆☆☆☆
الف- عبارت صورت سؤال، به دو موضوع «جاودانگی قرآن و همیشگی بودن امامت» و «لازم و ملزوم بودن قرآن و اهل بیت^(ع)» اشاره دارد. ب- پیام حدیث ثقلین: «إِنِّي تَارِكُ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ كِتَابَ اللَّهِ وَعِترَتِي أَهْلَ بَيْتِي مَا لَنْ تَمْسُكُنَّ بِهِمَا لَنْ تَضَلُّوا أَبَدًا وَأَنْهَمَا لَنْ يَفْتَرِقَا...»، این است که همان‌طور که قرآن و پیامبر از هم جدا نمی‌شوند، قرآن و اهل بیت^(ع) نیز همواره با هم‌اند. و همچنین همان‌طور که قرآن همیشگی است، وجود معصوم نیز در کنار آن همیشگی است. (و آن‌ها لَنْ يَفْتَرِقَا)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینۀ (۱)، آیه اطاعت است که در آن تکلیف تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری پس از رسول خدا^(ص) مشخص شده است. آیه گزینۀ (۳)، آیه ابلاغ است که در آن سخن از ابلاغ ولایت و جانشینی امام علی^(ع) در غدیر خم است. عبارت گزینه (۴)، سوال پیامبران از حاضران و در ادامه بیان حدیث غدیر است.

گزینه ۴ ۱۸۷۲ ☆☆☆☆
الف- این قسمت از حدیث ثقلین: «ما ان تمسکتهم بهما لن تضلوا ابدا»، عصمت اهل بیت را ثابت می‌کند و همچنین بیانگر این حقیقت است که هدایت همیشگی امت اسلامی در گرو تمسک همیشگی به قرآن و اهل بیت^(ع) است. ب- این قسمت از حدیث ثقلین: «وَأَنْهَمَا لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّىٰ يَبْرُدَ عَلَيَّ الْحَوْضُ»، بیانگر این حقیقت است که همان‌طور که قرآن و پیامبر از هم جدا نمی‌شوند، قرآن و اهل بیت^(ع) نیز همواره با هم‌اند. همچنین همان‌طور که قرآن همیشگی است، وجود معصوم نیز در کنار آن همیشگی است.

تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به این نوع تست چند قسمتی، بهتر است از روش حذف گزینه‌های نادرست استفاده کنید. قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا هدایت با دوست داشتن قرآن و اهل بیت ایجاد نمی‌شود بلکه با کمک گرفتن و تمسک به آنها امکان‌پذیر است. قسمت دوم و سوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۲ ۱۸۶۴ ☆☆☆☆
در آیه ولایت: «انما وليكم الله و رسوله و الذين آمنوا الذين يقيمون الصلاة و يؤتون الزكاة و هم راعون»، ویژگی‌های ولی و سرپرست مسلمانان مشخص شده است. بر اساس این آیه، ولایت در انحصار خدا و رسولش و امام علی^(ع) و اوصیای برحق ایشان معرفی شده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱) به حکومت امام عصر^(ع) در پایان تاریخ اشاره دارد که مفهوم این آیه نیست. گزینه (۳)، مفهوم اصلی این آیه نیست. گزینه (۴) نادرست است، زیرا آیه ولایت، نیاز انسان به ولایت و سرپرستی خدا و رسول و اوصیای برحق او، را نیاز فطری انسان معرفی نمی‌کند.

گزینه ۴ ۱۸۶۵ ☆☆☆☆
نیاز جامعه به حکومت اسلامی (ولایت ظاهری)، پس از رسول خدا^(ص) نه تنها از بین نرفت، بلکه افزایش هم یافت؛ زیرا گسترش اسلام در نقاط دیگر (علت)، ظهور مکاتب و فرقه‌های مختلف، پیدایش مسائل و مشکلات جدید اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی را به دنبال داشت و نیاز به امام و رهبری که در میان انبوه افکار و عقاید، حقیقت را به مردم نشان دهد و جامعه را آن‌گونه که پیامبر اداره می‌کرد، اداره نماید، افزون‌تر می‌شد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا گسترش اسلام مربوط به پس از رحلت پیامبر اسلام^(ص) است و دوره ختم نبوت است. قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا برای پاسخگویی به سوالات جدید و اداره جامعه، به یک رهبر الهی لازم است نه انسانی.

گزینه ۳ ۱۸۶۶ ☆☆☆☆
الف- از آنجا که امام همه مسئولیت‌های پیامبر اکرم^(ص) جز دریافت و ابلاغ وحی را دارد، بنابراین، باید همان صفات و ویژگی‌های پیامبر را نیز داشته باشد تا مردم به وی اطمینان کنند و راهنمایی‌های او را بپذیرند. از جمله این ویژگی‌ها «عصمت» است. ب- البته تشخیص عصمت برای انسان‌ها ممکن نیست؛ یعنی انسان‌ها نمی‌توانند تشخیص دهند که چه کسی معصوم است و مرتکب هیچ گناهی نمی‌شود. همان‌طور که پیامبر از طرف خدا معرفی و معین می‌شود، تنها خداوند است که می‌تواند فرد شایسته مقام امامت را معرفی کند، و به مردم بشناساند.

نکته طلایی { هم انتخاب و هم معرفی امام فقط توسط خداوند صورت می‌گیرد و این کار (معرفی امام)، از طریق قرآن و پیامبر^(ص) است.

گزینه ۳ ۱۸۶۷ ☆☆☆☆
مسئولیت اول رسالت (یعنی دریافت و ابلاغ وحی به مردم)، با ختم نبوت پایان می‌پذیرد و کتاب قرآن، آخرین کتاب آسمانی است و نیازی به آوردن کتاب جدیدی نیست. اما دو مسئولیت دیگر، یعنی «تعلیم و تبیین دین (مرجعیت دینی)» و «ولایت ظاهری»، پس از ایشان ادامه می‌یابد.

نکته طلایی { آیه اطاعت، به تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری پس از رحلت پیامبر اسلام^(ص)، توسط اولوالامر یا ۱۲ امام اشاره دارد.

گزینه ۲ ۱۸۶۸ ☆☆☆☆
در پاسخ به این سؤال: «با توجه به توسعه جوامع و تنوع یافتن مسائل و موضوعات زندگی در بستر زمان، راه حل دین اسلام و طرح و برنامه خداوند برای تداوم رسالت و اجرای احکام الهی در همه زمان‌ها چیست؟»، می‌گوییم بر اساس آیه اطاعت: «یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم»، تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری از مسئولیت‌های رسول اکرم^(ص) پس از رحلت ایشان بر عهده صاحبان امر یا ۱۲ امام می‌باشد. بر این اساس، در زمانی که رسول خدا^(ص) در میان مردم نیست، تلاش برای رفع اختلاف اجتماعی با مراجعه به امام معصوم^(ع) قابل اجراست.

۱۸۷۸	گزینه ۲
الف- وقتی خداوند حضرت موسی (ع) را مأمور مبارزه با فرعون کرد، آن حضرت از خداوند خواست که برادرش هارون را «مشاور، پشتیبان و شریک در امر هدایت مردم» قرار دهد. خداوند نیز درخواست حضرت موسی (ع) را پذیرفت و او را مشاور و وزیر وی قرار داد. ب- پیامبر اکرم (ص) نیز بارها حدیث منزلت را به حضرت علی (ع) فرمودند تا مبین رسیدن ایشان به مقام جانشینی پیامبر (ص) باشد.	دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۳)، مربوط به میهمانی یوم‌الانذار است.

۱۸۷۹	گزینه ۴
پیامبر اکرم (ص) حدیث ثقلین را به طور مکرر، از جمله در روزهای آخر عمر خود بیان کردند. از این حدیث دریافت می‌شود که در صورتی مسلمانان گمراه نمی‌شوند که به قرآن و اهل بیت به همراه هم و همزمان تمسک جویند.	دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۱)، مفهوم آیه تطهیر است نه حدیث ثقلین.

۱۸۸۰	گزینه ۲
الف- لازمه جانشینی رسول خدا (ص) علم کامل و عصمت از گناه و اشتباه است؛ همان‌گونه که رسول خدا (ص) این دو ویژگی را دارا بود. ب- پیامبر گرامی اسلام (ص) در واقعه یوم‌الانذار به خویشان خویش فرمودند: «همانا این، برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود، فرمانش را بشنوید و از او اطاعت کنید.»	دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) و قسمت سوم گزینه (۱) نادرست است.

۱۸۸۱	گزینه ۴
آیه شریفه «طاعت یا اولوالامر» قبل از «حدیث جابر» و آیه شریفه «تبلیغ یا ابلاغ» قبل از «حدیث غدیر» نازل شده است.	توضیح { آیه انذار قبل از این حدیث: «همانا این، برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود.» نازل شده است.

۱۸۸۲	گزینه ۱
بعد از نزول آیه ابلاغ: «یا ایها الرسول بلغ ما أنزل إلیک من ربک و إن لم تفعل تفعل فما بلغت رسالتک...»، پیامبر در یک سخنرانی مهم و مفصل با مردم سخن گفت و آنان را برای دریافت آن پیام بزرگ آماده کرد. آن حضرت در قسمتی از سخنرانی از مردم پرسید: «من اولی الناس بالمؤمنین من انفسهم: ای مردم، چه کسی به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است؟» مردم پاسخ دادند: خدا و پیامبرش بر ما و ولایت و سرپرستی دارند. پیامبر (ص) پس از بیان این پرسش و شنیدن پاسخ مردم، حدیث معروف غدیر: «من کنت مولاه فهذا علی مولاه» را بیان کردند.	دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه (۲) در درس ۷ یازدهم به عدم بازگشت به جاهلیت با عمل به پیام آیه اطاعت اشاره دارد. آیه گزینه (۳) در درس بعد به «دلسوزی و سخت‌کوشی پیامبر اسلام (ص)» در امر هدایت اشاره دارد. آیه گزینه (۴) در درس قبل، به «قضاوت نبردن به طاغوت» اشاره دارد.

۱۸۸۳	گزینه ۲
حدیث جابر در تبیین آیه اطاعت و معرفی اولوالامر که همان ۱۲ می‌باشند آمده است.	نکته طلایی { اراده خداوند در دورکردن هر گونه پلیدی و ناپاکی از اهل بیت (ع)، به توحید در ربوبیت و قضای الهی اشاره دارد.

۱۸۷۳	گزینه ۱
الف- أم سلمه، همسر رسول خدا (ص)، می‌گوید: «روزی ایشان در خانه استراحت می‌کرد که دختر بزرگوارش فاطمه زهرا (ص) وارد شد و سلام کرد. پیامبر (ص) پاسخ داد و ایشان را به کنار خود دعوت کرد. پس از وی، حضرت علی (ع)، امام حسن (ع) و امام حسین (ع) آمدند. رسول خدا (ص) آنان را نیز در کنار خود جای داد. آن‌گاه برای آنان این‌گونه دعا کرد: «خدا یا! اینان اهل بیت من‌اند؛ آنان را از هر پلیدی و ناپاکی حفظ کن!» در همین زمان فرشته وحی آمد و آیه تطهیر را قرائت کرد. ب- پیامبر اکرم (ص)، مدت‌ها هر روز صبح، هنگام رفتن به مسجد از در خانه فاطمه (ص) می‌گذشت و اهل خانه را «اهل بیت» صدا می‌زد و آیه تطهیر را می‌خواند، تا مردم را نیز از این موضوع (عصمت اهل بیت) آگاه کند.	دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۳)، بیانگر آیه ولایت است که به ولایت و سرپرستی امام علی (ع) اشاره دارد.

۱۸۷۴	گزینه ۲
بعد از نزول آیه ابلاغ: «یا ایها الرسول بلغ ما أنزل إلیک من ربک و إن لم تفعل فما بلغت رسالتک...»، پیامبر در یک سخنرانی مهم و مفصل با مردم سخن گفت و آنان را برای دریافت آن پیام بزرگ آماده کرد. آن حضرت در قسمتی از سخنرانی از مردم پرسید: «من اولی الناس بالمؤمنین من انفسهم: ای مردم، چه کسی به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است؟» مردم پاسخ دادند: خدا و پیامبرش بر ما ولایت و سرپرستی دارند. پیامبر (ص) پس از بیان این پرسش و شنیدن پاسخ مردم، حدیث معروف غدیر: «من کنت مولاه فهذا علی مولاه» را بیان کردند.	دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴)، حدیث ثقلین است که ارتباطی با آیه ابلاغ و حدیث غدیر ندارد. قسمت دوم گزینه (۳)، آیه اطاعت است که ارتباطی با حدیث غدیر ندارد.

۱۸۷۵	گزینه ۴
آیه شریفه: «انما ولیکم الله و رسوله و الذین آمنوا الذین یقیمون الصلاة و یوتون الزکاة و هم راکعون»، که آیه ولایت نام دارد، در شأن امام علی (ع) نازل شده است. نزول این آیه در چنین شرایطی و اعلام ولایت حضرت علی (ع) از جانب رسول خدا (ص)، برای آن بود که مردم با چشم ببینند و از زبان پیامبر بشنوند تا امکان مخفی کردن آن نباشد.	دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه (۱)، آیه اطاعت است که در آن تکلیف تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری پس از رسول خدا (ص) مشخص شده است. آیه گزینه (۲)، آیه تطهیر است که بیانگر عصمت اهل بیت می‌باشد. آیه گزینه (۳)، به قضاوت نبردن به طاغوت تأکید دارد.

۱۸۷۶	گزینه ۲
این عبارت: «خداوند اراده کرده که همه پلیدی و ناپاکی را از شما اهل بیت دور گرداند»، مفهوم آیه تطهیر می‌باشد نه حدیث ثقلین.	نکته طلایی { حجت بودن قول و فعل اهل بیت (ع) معلول عصمت آنان و مفهوم آیه تطهیر است.

۱۸۷۷	گزینه ۴
برخورداری امام، از تمام ویژگی‌های خاص پیامبر مانند علم و عصمت، نشانه بر دوش داشتن همه مسئولیت‌های پیامبر، جز دریافت و ابلاغ وحی می‌باشد. از آنجایی که تشخیص عصمت برای انسان‌ها ممکن نیست، پس تنها فرد شایسته برای معرفی امام خداوند می‌باشد که این کار را از طریق قرآن و پیامبر انجام می‌دهد.	تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به این نوع تست، بهتر است با در نظر گرفتن قسمت دوم یا سوم سؤال، به حذف گزینه‌های نادرست بپردازید. با توجه به اینکه تنها خداوند می‌تواند امام را انتخاب و معرفی کند. قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است. قسمت سوم گزینه (۴)، کامل‌تر از گزینه (۳) است.

نکته طلایی پیش‌بینی افزون‌تر شدن نیاز به امام پس از رحلت پیامبر (ص) و ارائه پاسخ برای رفع آن، در آیه اطاعت انجام شده است.

۱۸۸۴ گزینۀ ۴

بعد از نزول آیه ابلاغ: «با آیه‌ها الرسول بلغ ما أنزل إليك من ربك و إن لم تفعل فما بلغت رسالته...»، پیامبر در یک سخنرانی مهم و مفصل با مردم سخن گفت و آنان را برای دریافت آن پیام بزرگ آماده کرد. آن حضرت در قسمتی از سخنرانی از مردم پرسید: «من اولی الناس بالمؤمنین من انفسهم: ای مردم، چه کسی به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است؟» و بازتاب این پرسش، پاسخ مردم این بود که: «خدا و پیامبرش بر ما ولایت و سرپرستی دارند.» پیامبر (ص) پس از بیان این پرسش و شنیدن پاسخ مردم، حدیث معروف غدیر: «من كنت مولاه فهذا علی مولاه» را بیان کردند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینۀ (۴)، مفهوم حدیث جابر است که در تبیین آیه اطاعت و تعیین مصادیق اولوالامر می‌باشد.

۱۸۸۵ گزینۀ ۲

همان‌طور که پیامبر از طرف خدا معرفی و معین می‌شود، تنها خداوند است که می‌تواند فرد شایسته مقام امامت را معرفی کند، و به مردم بشناساند.

نکته طلایی تعبیر جانشینان پیامبر (ص) برای اولوالامر یا ۱۲ امام است که حضرت فاطمه (ص) با وجود داشتن علم و عصمت کامل، جزء آنها نمی‌باشد.

۱۸۸۶ گزینۀ ۴

الف- پس از رحلت پیامبر اسلام (ص)، تنها دو مسئولیت «تعلیم و تبیین دین یا مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری»، توسط امام ادامه می‌یابد. ب- عامل وساطت در فیض رسانی به مخلوقات و مردمان، همان ولایت معنوی است.

نکته طلایی ولایت معنوی انبیا و اولیای الهی، پس از رحلت آنها نیز ادامه دارد.

۱۸۸۷ گزینۀ ۳

در یکی از روزها، نزدیک ظهر، فرشته وحی از جانب خداوند آیه ولایت «و الذین آمنوا الذین یقیمون الصلاة و یؤتون الزکاة و هم راکعون» را بر پیامبر نازل کرد که در آن ویژگی‌های ولی و سرپرست مسلمانان مشخص شده بود. با نزول این آیه، رسول خدا (ص) دریافت که چنین واقعه‌ای رخ داده و کسی در رکوع صدقه داده است و خداوند قصد معرفی او را دارد. با شتاب و در حالی که آیه (ولایت) را می‌خواند و مردم را از آن آگاه می‌کرد، به مسجد آمد.

نکته طلایی منظور از زکات در آیه ولایت: «إنما ولیکم الله و رسوله و الذین آمنوا الذین یقیمون الصلاة و یؤتون الزکاة و هم راکعون»، صدقه می‌باشد.

۱۸۸۸ گزینۀ ۲

الف- وقتی خداوند حضرت موسی (ع) را مأمور مبارزه با فرعون کرد، آن حضرت از خداوند خواست که برادرش هارون را «مشاور، پشتیبان و شریک در امر هدایت مردم» قرار دهد. خداوند نیز درخواست حضرت موسی (ع) را پذیرفت و او را مشاور و وزیر وی قرار داد. ب- پیامبر اکرم (ص) نیز بارها حدیث منزلت را به حضرت علی (ع) فرمودند تا مبین رسیدن ایشان به مقام جانشینی پیامبر (ص) باشد.

نکته طلایی «سخن پیامبر در واقعه یومانداز»، «حدیث منزلت»، «آیه ولایت» و «حدیث غدیر»، در مورد امام علی (ع) می‌باشند.

۱۸۸۹ گزینۀ ۲

نیاز جامعه به حکومت و تعلیم و تبیین دین، پس از رسول خدا (ص) نه تنها از بین نرفت، بلکه افزایش هم یافت؛ زیرا گسترش اسلام در نقاط دیگر، ظهور مکاتب و فرقه‌های مختلف، پیدایش مسائل و مشکلات جدید اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی را به دنبال داشت و نیاز به امام و رهبری که در میان انبوه افکار و عقاید، حقیقت را به مردم نشان دهد و جامعه را آن‌گونه که پیامبر اداره می‌کرد، اداره نماید، افزون‌تر می‌شد.

توضیح رسول اکرم (ص) در دوران ۲۳ سال رسالت خود، ۱۳ سال در مکه به هدایت مردم پرداختند و ۱۰ سال در مدینه، زمامداری جامعه نوپای اسلامی را به دست گرفتند. الگو و سرمشق بودن رسول اکرم (ص) در همه زمینه‌های فردی و اجتماعی، مربوط به دوران حکومت ۱۰ ساله ایشان در مدینه است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، محدود به زندگی اجتماعی ایشان است و زندگی فردی آن حضرت را در بر نمی‌گیرد. عبارت قرآنی گزینه (۳)، ویژگی کسانی است که برای رفع مشکلات اجتماعی قضاوت خود را به نزد طاغوت می‌برند.

۱۸۹۴ **گزینه ۳** **☆☆☆☆**

بر اساس آیه شریفه: «لقد کان لکم فی رسول الله أسوة حسنة لمن کان یرجو الله و الیوم الآخر و ذکر الله کثیرا»، کسانی که به خدا و آخرت امید دارند و خدا را بسیار یاد می‌کنند، برای پیمودن سریع‌تر مسیر بندگی باید تا حد امکان رسول خدا (ص) را اسوه خود قرار دهند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها آیه گزینه (۱)، راه رسیدن به حیات معنوی را دینداری معرفی می‌کند. آیه گزینه (۲)، ویژگی امام علی (ع) و شیعیان او را بیان می‌کند. آیه گزینه (۴)، آیه اطاعت است که تکلیف دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری را پس از رسول خدا (ص) مشخص کرده است.

۱۸۹۵ **گزینه ۲** **☆☆☆☆**

حضرت علی (ع) وقتی حکومت را به دست گرفت، اعلام کرد من براساس دستورات قرآن و سنت رسول خدا (ص) حکومت می‌کنم و بر همین اساس اصلاحات مهمی را در جامعه آغاز کرد.

نکته طلایی اصلاحات اجتماعی امام علی (ع)، مربوط به ولایت ظاهری ایشان و براساس دستورات قرآن و سنت رسول خدا (ص) بود.

۱۸۹۶ **گزینه ۴** **☆☆☆☆**

«تلاش برای برقراری عدالت و برابری»، «محبت و مدارا با مردم»، «سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم» و «مبارزه با فقر و محرومیت»، از جمله اقدامات و سیره عملی رسول اکرم (ص)، در رهبری جامعه بودند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها عبارت: «تعلیم و تبیین تعالیم اسلام» در گزینه (۱) و عبارت: «دریافت و ابلاغ وحی»، مربوط به مسئولیت رهبری و ولایت ظاهری رسول اکرم (ص) نمی‌باشند. عبارت: «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» در گزینه (۲)، از دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی است نه در از موارد سیره عملی رسول اکرم (ص) در رهبری جامعه.

۱۸۹۷ **گزینه ۲** **☆☆☆☆**

یکی از اهداف مهم حکومت الهی رسول خدا (ص) اجرای عدالت بود. ایشان در این مورد (اجرای عدالت) با قاطعیت عمل کرد و کوشید تا جامعه‌ای عادلانه بنا کند که در آن از تبعیض خبری نباشد و همه در برابر قانون الهی یکسان باشند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا بردباری و ملایمت پیامبر اسلام (ص) در برابر پامال شدن حق شخصی خود بود نه در برابر نادیده گرفته شدن حقوق افراد جامعه.

۱۸۹۸ **گزینه ۴** **☆☆☆☆**

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

نکته طلایی «یکسان بودن همه مردم در برابر قانون الهی»، هدفی است که در صورت تحقق پیام آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الکتاب و المیزان لیقوم الناس بالقسط»، در جامعه اسلامی تحقق پیدا خواهد کرد.

درس ششم: پیشوایان اسوه

تعداد سؤالات تألیفی	تعداد سؤالات ترکیبی جدید	تعداد سؤالات ماز
۹۶	۱۰	۱۰
تعداد سؤالات سراسری ۱۴۰۰	تعداد سؤالات سراسری ۹۹	تعداد سؤالات سراسری ۹۸
۴	۴	۶

۱۸۹۰ **گزینه ۳** **☆☆☆☆**

پیامبر اکرم (ص) پس از سیزده سال تلاش برای هدایت مردم مکه، با دعوت مردم مدینه، به این شهر هجرت کرد و به فرمان خداوند، حکومت اسلامی را بنا نهاد.

روش مطالعه این درس این درس یکی دیگر از درس‌های مهم دین و زندگی سال یازدهم و یک درس حفظی و مفهومی است که بیشترین تعداد آیات و احادیث را دارد.

برای یادگیری بهتر این درس، ابتدا باید متن درس را با چندین بار روخوانی به ذهن خود سپرده و سپس شباهت‌ها و تفاوت‌های هر ویژگی را با دیگر ویژگی‌ها پیدا نموده و آنها را یادداشت کنید.

در مرحله بعد، آیات و احادیث و ارتباط آنها با متن درس را عمیقاً بررسی و تحلیل نمایید. به خاطر داشته باشید که چون با یک درس حفظی و عبارت محور روبرو هستید، باید آن را به صورت منظم و زیاد دوره نمایید.

۱۸۹۱ **گزینه ۲** **☆☆☆☆**

پیامبر اکرم (ص) پس از سیزده سال تلاش برای هدایت مردم مکه، با دعوت مردم مدینه، به این شهر هجرت کرد و به فرمان خداوند، حکومت اسلامی را بنا نهاد. این حکومت، به تدریج گسترش یافت و در مدت ده سال، سراسر شبه جزیره عربستان را فراگرفت.

توضیح پیامبر اسلام (ص) در مدینه به کمک انصار و مهاجرین، حکومتی را که بر مبنای قوانین اسلام اداره می‌شد، پی‌ریزی نمود. (ولایت ظاهری)

۱۸۹۲ **گزینه ۴** **☆☆☆☆**

پیامبر اکرم (ص)، در مدت ده ساله حکومت خود در مدینه، به گونه‌ای زندگی کرد که در همه زمینه‌های فردی و اجتماعی، از جمله در جایگاه رهبری، از سوی خداوند به عنوان الگو و اسوه انسان‌ها معرفی شد. خداوند در این باره در قرآن کریم می‌فرماید: «لقد کان لکم فی رسول الله أسوة حسنة لمن کان یرجو الله و الیوم الآخر و ذکر الله کثیرا»

یادآوری اسوه قرار دادن پیامبر اسلام (ص) به این معنا نیست که ما عین او باشیم و در همان حد عمل کنیم، بلکه بدین معناست که در حد توان از ایشان پیروی کنیم و خود را به راه و روش ایشان نزدیک‌تر کنیم. (درس ۸ دهم)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، مربوط به سیره پیامبر اسلام (ص) در زمینه «تلاش برای برقراری عدالت و برابری» است. آیه گزینه (۲)، خطاب به مسلمانان می‌باشد نه پیامبر اسلام (ص).

۱۸۹۳ **گزینه ۱** **☆☆☆☆**

الف- مطابق آیه شریفه: «لقد کان لکم فی رسول الله أسوة حسنة لمن کان یرجو الله و الیوم الآخر و ذکر الله کثیرا»، پیامبر اکرم (ص) در مدت ده سال حکومت خود در مدینه، به گونه‌ای زندگی کرد که در همه ابعاد فردی و اجتماعی، از جمله در جایگاه رهبری، الگو و اسوه انسان‌ها شد.

ب- مطابق این آیه، رسول گرامی اسلام (ص) برای کسانی سرمشق و الگوی نیکویی است که دو ویژگی داشته باشند: ۱- به خداوند و روز قیامت امید دارند. (یرجو الله و الیوم الآخر) ۲- خدا را بسیار یاد می‌کنند. (و ذکر الله کثیرا)

۱۹۰۴ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
یادآوری { اینکه «قرآن کریم به اصلاح جامعه پرداخت»، بیانگر دومین جنبه از اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است.

۱۹۰۵ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
رسول اکرم (ص) فرمودند: «اقوام و ملل پیشین بدین سبب، دچار سقوط شدند که در اجرای عدالت، تبعیض روا می‌داشتند؛ اگر شخصی قدرتمند و صاحب نفوذ از ایشان دزدی می‌کرد رهایش می‌کردند و اگر فردی ضعیف دزدی می‌کرد وی را مجازات می‌کردند.»

مقایسه { اینکه «قرآن کریم از موضوع‌هایی چون عدالت‌خواهی سخن گفته است»، بیانگر دومین جنبه از اعجاز محتوایی قرآن، یعنی «تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» است. اینکه «پیامبر اکرم (ص) در مقابل تعصبات قومی و قبیله‌ای ایستاد»، بیانگر سیره آن حضرت درباره «تلاش برای برقراری عدالت و برابری» است.

۱۹۰۶ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
الف- رسول اکرم (ص) در حدیثی فرموده‌اند: «اقوام و ملل پیشین بدین سبب، دچار سقوط شدند که در اجرای عدالت، تبعیض روا می‌داشتند؛ اگر شخصی قدرتمند و صاحب نفوذ از ایشان دزدی می‌کرد رهایش می‌کردند و اگر فردی ضعیف دزدی می‌کرد وی را مجازات می‌کردند.» ب- این عبارت: «رسول خدا (ص)، برای اولین بار در جامعه آن روز، برابری همه افراد در برابر قانون را اعلام کرد و عرب و غیر عرب و سیاه و سفید را برابر دانست و در مقابل تعصبات قومی و قبیله‌ای ایستاد»، بیانگر سیره پیامبر اسلام (ص) در مورد «تلاش برای برقراری عدالت و برابری» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با در نظر گرفتن متن حدیث و توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) و قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

۱۹۰۷ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۲)، بیانگر سیره پیامبر اکرم (ص) درباره «سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم» است. گزینه (۴)، بیانگر سیره پیامبر اکرم (ص) در «مبارزه با فقر و محرومیت» است.

۱۹۰۸ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
این عبارت که: «پیامبر اکرم (ص) به فقیران بسیار احترام می‌گذاشت و اجازه نمی‌داد که به خاطر فقر مورد بی‌توجهی قرار گیرند و فراموش شوند»، بیانگر سیره پیامبر اکرم (ص) پیرامون «مبارزه با فقر و محرومیت» است، نه «تلاش برای برقراری عدالت و برابری در بین مردم»

روش مطالعه { اقدامات رسول اکرم (ص) در مورد «برقراری عدالت و برابری در بین مردم» را با اقدامات آن حضرت در خصوص «مبارزه با فقر و محرومیت» مقایسه کنید.

۱۹۰۹ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
رفتار رسول خدا (ص) با مردم به قدری محبت‌آمیز بود که مردم، ایشان را پدر مهربان خود می‌دانستند و در سختی‌ها به ایشان پناه می‌بردند.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، برخلاف سخن پیامبر (ص) بود که به یاران خود می‌فرمود: «بدی‌های یکدیگر را پیش من بازگو نکنید...» عبارت: «به قدری ساده و بی‌آلایش بود»، در گزینه‌های (۲) و (۴)، نادرست است و در مورد «محبت و مدارا با مردم»، باید گفته شود «به قدری محبت‌آمیز بود.»

۱۸۹۹ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
یکی از اهداف مهم حکومت الهی رسول خدا (ص) اجرای عدالت بود. ایشان در این مورد با قاطعیت عمل کرد و کوشید تا جامعه‌ای عادلانه بنا کند که در آن از تبعیض خبری نباشد و همه در برابر قانون الهی یکسان باشند. این اقدام پیامبر اکرم (ص) در شرایطی انجام می‌گرفت که در جامعه آن روز حجاز و سایر کشورها، تبعیض و تفاوت طبقاتی، یک قانون پذیرفته شده بود و کسی با آن مخالفت نمی‌کرد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا دو عبارت «جامعه فاقد تبعیض» و «یکسان بودن همه در برابر قانون الهی»، بیانگر تلاش برای برقراری عدالت و برابری است نه مبارزه با فقر و محرومیت. قسمت دوم گزینه (۱)، زمینه‌ساز مبارزه با فقر و محرومیت بود.

۱۹۰۰ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
تلاش پیامبر اکرم (ص) برای برقراری عدالت و برابری در شرایطی انجام می‌گرفت که در جامعه آن روز حجاز و سایر کشورها، تبعیض و تفاوت طبقاتی، یک قانون پذیرفته شده بود و کسی با آن مخالفت نمی‌کرد. آن حضرت، درآمد بیت‌المال را میان مسلمانان به تساوی تقسیم می‌کرد و فرقی میان عرب و غیر عرب نمی‌گذاشت.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۲)، بیانگر سیره پیامبر اکرم (ص) درباره «سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم» است. گزینه (۳) نادرست است، زیرا پیامبر اکرم (ص) در برابر نادیده گرفته شدن حقوق افراد جامعه می‌ایستاد و کوتاه نمی‌آمد. گزینه (۴)، بیانگر سیره پیامبر اکرم (ص) درباره «مبارزه با فقر و محرومیت» است.

۱۹۰۱ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
سیره پیامبر اکرم (ص) درباره «تلاش برای برقراری عدالت و برابری» این گونه بود که با همه بردباری و ملایمتی که در برابر پایمال شدن حق شخصی خود داشت، در برابر نادیده گرفته شدن حقوق افراد جامعه می‌ایستاد و کوتاه نمی‌آمد و متجاوزان حقوق مردم را در هر موقعیت و مقامی که بودند، مجازات می‌کرد.

نکته طلایی { این اقدام پیامبر اکرم (ص) «فرق نگذاشتن بین عرب و غیر عرب»، در راستای تحقق آیه: «لیقوم الناس بالقسط» بود.

۱۹۰۲ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
الف- در زمان‌های گذشته، قبایل جایگاه مخصوصی داشتند و برخی قبایل برتر از برخی دیگر شمرده می‌شدند. ب- مطابق فرمایش پیامبر اسلام (ص): «اقوام و ملل پیشین بدین سبب، دچار سقوط شدند که در اجرای عدالت، تبعیض روا می‌داشتند؛ اگر شخصی قدرتمند و صاحب نفوذ از ایشان دزدی می‌کرد رهایش می‌کردند و اگر فردی ضعیف دزدی می‌کرد وی را مجازات می‌کردند.»

نکته طلایی { از دیدگاه پیامبر اسلام (ص)، در صورت «مجازات متجاوزان حقوق مردم را در هر موقعیت و مقامی که بودند»، مانع از سقوط اقوام و ملل پیشین می‌شد.

۱۹۰۳ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
پس از دزدی فردی از قبایل صاحب نام مدینه و ثابت شدن جرم او، رؤسای قبیله فکر می‌کردند که رسول خدا (ص) به دلیل جایگاهی که قبیله این فرد دارد وی را مجازات نخواهد کرد؛ اما با کمال تعجب دیدند که پیامبر می‌خواهد حکم را اجرا کند. واسطه‌های مختلفی نزد رسول خدا فرستادند، تا ایشان را از اجرای حکم منصرف کنند. حتی برخی نزدیکان رسول خدا (ص) را واسطه قرار دادند، اما ایشان نپذیرفت و به آنان فرمود: «اقوام و ملل پیشین بدین سبب، دچار سقوط شدند که در اجرای عدالت، تبعیض روا می‌داشتند؛ اگر شخصی قدرتمند و صاحب نفوذ از ایشان دزدی می‌کرد رهایش می‌کردند و اگر فردی ضعیف دزدی می‌کرد وی را مجازات می‌کردند.»

روش مطالعه { برای پاسخ دادن به این تست، باید دقیقاً بر اساس متن کتاب عمل کرد. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است.

نکته طلایی { پناه بردن مردم به پیامبر اسلام (ص) در سختی‌ها، بیانگر سیره پیامبر اکرم (ص) در مورد «سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم» است.

۱۹۱۷ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
گاهی یاران پیامبر (ص) در حضور ایشان، شعر می‌خواندند، یا از گذشته خود می‌گفتند، حضرت در همه این موارد، آنان را منع نمی‌کرد، مگر این که کار حرامی مانند غیبت کردن از آنان سر می‌زد؛ در این موارد بود که آنان را از ادامه بحث باز می‌داشت.

نکته طلایی { برخورد پیامبر اسلام (ص) با شاعر غیبت کننده، بیانگر سیره عملی ایشان در خصوص «محبت و مدارا با مردم» است.

۱۹۱۸ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
الف- اینکه پیامبر اکرم (ص) «متجاوزان به حقوق مردم را در هر موقعیت و مقامی که بودند، مجازات می‌کرد»، بیانگر سیره عملی ایشان در خصوص «تلاش برای برقراری عدالت و برابری» است. ب- و این عبارت: «اگر یاران خود درباره آخرت حرف می‌زدند با آنان همراهی می‌کرد»، ناظر بر «محبت و مدارای ایشان با مردم» می‌باشد.

روش مطالعه { همراهی کردن پیامبر اسلام (ص) با صحابه‌ای که که درباره آخرت سخن می‌گفت، از مصادیق معاشرت با آنان با دلی پاک و خالی از کدورت است. (سبک سراسری ۹۹)

۱۹۱۹ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
الف- پیامبر (ص) چنان علاقه‌مند به نجات مردم از گمراهی بود (علت) که سختی‌ها و آزارهای این راه، هرگز سبب دوری او از مردم نگردید. ب- و آن قدر برای هدایت‌شان شبانه‌روز تلاش کرد (علت) که خداوند در این باره خطاب به مسلمانان فرمود: «رنج شما برای او سخت و دشوار است و بر [هدایت] شما حریص (به شدت علاقه‌مند) است.»

مقایسه { آیه شریفه: «رنج شما برای او سخت و دشوار است و بر [هدایت] شما حریص (به شدت علاقه‌مند) است»، بیانگر تلاش شبانه‌روزی پیامبر اسلام (ص) در هدایت مردم است. آیه شریفه: «از اینکه برخی ایمان نمی‌آورند. شاید که جانت را از شدت اندوه از دست بدهی»، بیانگر مهربانی و صبر و تحمل پیامبر اسلام (ص) در هدایت مردم بود.

۱۹۲۰ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه (۴)، بیانگر مهربانی و صبر و تحمل پیامبر اسلام (ص) در هدایت مردم بود.

۱۹۲۱ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
خداوند درباره تلاش شبانه‌روزی پیامبر اسلام (ص) در هدایت مردم خطاب به مسلمانان فرمود: «رنج شما برای او سخت و دشوار است و بر [هدایت] شما حریص (به شدت علاقه‌مند) است.»

نکته طلایی { «حریص بودن پیامبر اسلام (ص)»، از دیدگاه قرآن کریم، مصداق عملی «سخت‌کوشی و دلسوزی ایشان در هدایت مردم» است.

۱۹۲۲ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
با همه دلسوزی‌ها و زحمتهای پیامبر اسلام (ص)، دشمنی سران قریش با روز به روز بیشتر می‌شد. می‌گفتند او ساحر و جادوگر است، می‌گفتند دیوانه است، بر سر و رویش خاکستر می‌پاشیدند، طعنه و نیش زبان به او می‌زدند.

روش تست‌زدن { برای پاسخ دادن به این تست، با در نظر متن کتاب که از قبل حفظ هستید، باید گزینه‌های نادرست را یکی پس از دیگری حذف نمایید. گزینه (۱) و (۲) نادرست است، زیرا سران قریش می‌گفتند او ساحر و جادوگر است نه شاعر و سخنور یا عالم و سخنور. گزینه (۳) نادرست است، زیرا دشمنی سران قریش با روز به روز بیشتر می‌شد.

۱۹۱۰ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱) نادرست است، زیرا این عبارت: «رسول اکرم (ص) در معاشرت با یاران خود هرگز در مقابل یارانش پای خود را دراز نمی‌کرد»، بیانگر سیره پیامبر اکرم (ص) درباره «محبت و مدارا با مردم» است. مطابق این سخن پیامبر اکرم (ص): «بدی‌های یکدیگر را پیش من بازگو نکنید؛ زیرا دوست دارم با دلی پاک و خالی از کدورت با شما معاشرت کنم»، گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است.

۱۹۱۱ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
رفتار محبت‌آمیز رسول خدا (ص) با مردم (علت) سبب شده بود که مردم، ایشان را پدر مهربان خود می‌دانستند و در سختی‌ها به ایشان پناه می‌بردند.

نکته طلایی { اینکه «پیامبر و امامان (ع)، پدران معنوی امت هستند»، بیانگر «ولایت معنوی آن بزرگواران» و اینکه «مردم پیامبر اسلام (ص) را پدر مهربان خود می‌دانستند»، بیانگر «محبت و مدارای آن حضرت با مردم» است.

۱۹۱۲ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
معمولاً اطرافیان یک رهبر برای اینکه خود را به او نزدیک کنند، عیب دیگران را نزد او بازگو می‌کنند اما رسول خدا (ص) به یاران خود می‌فرمود: «بدی‌های یکدیگر را پیش من بازگو نکنید؛ زیرا دوست دارم با دلی پاک و خالی از کدورت با شما معاشرت کنم.»

تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به این نوع تست، باید هنگام مطالعه عبارت‌ها، کلمات کلیدی آن را به خاطر بسپارید. گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا کلمه «مشکلات»، جایگزین کلمه «عیب‌ها» شده است. کلمه «عیب‌ها» در قسمت دوم گزینه (۲)، جایگزین کلمه «بدی‌ها» شده است.

۱۹۱۳ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
مقایسه { اینکه «رهبر و حاکم اسلامی برای پوشاندن عیب‌های مردم باید عیب‌جویان را از خودش دور کند»، مطابق عهدنامه مالک اشتر از وظایف رهبر و کارگزاران حکومت اسلامی است.

۱۹۱۴ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
در خصوص محبت و مدارای رسول گرامی اسلام (ص) با مردم آمده است که هر شخصی که به خانه رسول اکرم (ص) می‌رفت، حضرت به او احترام می‌گذاشت تا آنجا که گاهی ردای خود را زیر پای او پهن می‌کرد یا بر جای خود می‌نشاند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، بیانگر سیره عملی پیامبر اسلام (ص) در معاشرت با یاران خود است نه هر شخصی که به خانه ایشان می‌رفت. مطابق توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

۱۹۱۵ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
در خصوص سیره عملی پیامبر اسلام (ص) در معاشرت با یاران خود آمده است که آن حضرت، هرگز در مقابل یارانش پای خود را دراز نمی‌کرد. و سعی می‌کرد تا وقتی که آنها نشسته‌اند، در کنارشان باشد. اگر درباره آخرت حرف می‌زدند با آنان همراهی می‌کرد؛ اگر درباره خوردنی و آشامیدنی و سایر امور روزمره سخن می‌گفتند، از روی لطف و مهربانی با آنان هم‌سخن می‌شد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۳) و (۴) نادرست است، زیرا اگر درباره خوردنی و آشامیدنی و سایر امور روزمره (نه فقط آخرت) سخن می‌گفتند، از روی لطف و مهربانی (نه برای رضایت آنان) با آنان هم‌سخن می‌شد.

۱۹۱۶ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

توضیح { سیره عملی رسول خدا^(ص) در برخورد با کسانی که با ایشان می‌جنگیدند در حدیث: «... او با داروهای خویش بیماران غفلت زده و سرگشته را درمان می‌کرد.» آمده است.

گزینه ۱ ۱۹۳۰ ☆☆☆☆
متکبران و برخی از بزرگان قبایل که تعالیم اسلام را به ضرر خود می‌دیدند، جنگ‌هایی را علیه آن حضرت به راه می‌انداختند. پیامبر^(ص) نیز به ناچار مسلمانان را برای مقابله با آنان بسیج می‌کرد.

روش مطالعه { هنگام پاسخ دادن به قسمت اول این تست، مشاهده می‌کنیم که انتخاب گزینه صحیح فقط باید بر اساس متن کتاب باشد. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) و قسمت دوم و سوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۴ ۱۹۳۱ ☆☆☆☆
متکبران و برخی از بزرگان قبایل که تعالیم اسلام را به ضرر خود می‌دیدند، جنگ‌هایی را علیه آن حضرت به راه می‌انداختند. پیامبر^(ص) نیز به ناچار مسلمانان را برای مقابله با آنان بسیج می‌کرد. اما به آنان (مسلمانان) سفارش می‌کرد: «اگر کافری در جنگ کشته شد او را مثله نکنید، کودکان و پیران و زنان را نکشید، حیوانات حلال گوشت را نکشید مگر اینکه برای تعذیه به آن احتیاج داشته باشید. هرگز آب مشرکان را زهرآلود نکنید و مزارع و نخلستان‌ها را نسوزانید.»

نکته طلایی { توصیه رسول اکرم^(ص) به مثله نکردن کافران در جنگ، مصداق «سخت‌کوشی و دلسوزی ایشان در هدایت مردم» بوده است.

گزینه ۴ ۱۹۳۲ ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

نکته طلایی { توصیه رسول اکرم^(ص) به مسلمانان برای: «مثله نکردن کافران در جنگ، نکشتن کودکان و پیران و زنان، نکشتن حیوانات حلال گوشت مگر در صورت نیاز برای تعذیه به آن، زهرآلود نکردن آب مشرکان و نسوزاندن مزارع و نخلستان‌ها»، مصداق این سخن امام علی^(ع): «پیامبر یک طبیب سیار بود، [بر خلاف سایر طبیبان] او خود به سراغ مردم می‌رفت...» بوده است.

گزینه ۱ ۱۹۳۳ ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { مخاطب این آیه شریفه: «رنج شما برای او سخت و دشوار است و ...» و این سخن پیامبر اسلام^(ص): «اگر کافری در جنگ کشته شد او را مثله نکنید و ...» مسلمانان می‌باشند.

گزینه ۴ ۱۹۳۴ ☆☆☆☆
پیامبر^(ص) می‌فرمود: «اگر در بحبوحه جنگ، یکی از مشرکان خواست تا در مورد حقیقت اسلام مطالبی بداند، او در پناه اسلام است تا کلام خدا را بشنود، اگر اسلام را پذیرفت، او هم برادر دینی شماست و اگر قبول نکرد، او را به جایی که احساس امنیت می‌کند، برسانید و پس از آن از خدا برای غلبه بر او یاری بجوید.»
نکته طلایی { علت این توصیه رسول خدا^(ص) به مسلمانان در خصوص «برخورد با مشرکی که در بحبوحه جنگ، می‌خواهد در مورد حقیقت اسلام مطالبی بداند»، در آیه شریفه: «لعلک باخغ نفسک ألا یکنونا مؤمنین» آمده است.

گزینه ۱ ۱۹۳۵ ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

نکته طلایی { تکلیف مسلمانان در برابر فردی از مشرکان که در بحبوحه جنگ، اسلام را پذیرفت، مصداق عملی این سیره پیامبر اسلام^(ص): «آن حضرت، تلاش می‌کرد حتی کسانی را که با ایشان می‌جنگیدند هدایت کند و به سوی حق دعوت نماید.» در رهبری جامعه است.

گزینه ۲ ۱۹۳۳ ☆☆☆☆
با وجود دشمنی سران قریش و افزایش آزار و اذیت آنان، پیامبر اکرم^(ص) آن قدر با مهربانی و صبر و تحمل، به هدایت مردم ادامه می‌داد که گاه نزدیک بود از شدت غصه و اندوه فراوان از پا درآید.

روش مطالعه { هر کلمه بار معنایی خاصی دارد و نمی‌توان کلمات دیگری را جایگزین آنها کرد، بنابراین هنگام مطالعه هر متن باید کلمات کلیدی آن را به ذهن خود بسپارید تا موقع تست زدن دچار اشتباه نشوید.

گزینه ۳ ۱۹۳۴ ☆☆☆☆
با وجود دشمنی سران قریش و افزایش آزار و اذیت آنان، پیامبر اکرم^(ص) آن قدر با مهربانی و صبر و تحمل، به هدایت مردم ادامه می‌داد که گاه نزدیک بود از شدت غصه و اندوه فراوان از پا درآید که خداوند به او فرمود: «لعلک باخغ نفسک ألا یکنونا مؤمنین: از اینکه برخی ایمان نمی‌آورند، شاید که جانت را [از شدت اندوه] از دست بدهی.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، بیانگر سیره عملی پیامبر اسلام^(ص) در خصوص «تلاش برای برقراری عدالت و برابری» است. گزینه (۲)، بیانگر سیره عملی پیامبر اسلام^(ص) در خصوص «محبت و مدارا با مردم» است. گزینه (۴)، بیانگر سیره عملی پیامبر اسلام^(ص) در خصوص «مبارزه با فقر و محرومیت» است.

گزینه ۲ ۱۹۳۵ ☆☆☆☆
آیه شریفه: «لعلک باخغ نفسک ألا یکنونا مؤمنین: از اینکه برخی ایمان نمی‌آورند، شاید که جانت را [از شدت اندوه] از دست بدهی.» سخن خداوند به پیامبر گرامی اسلام^(ص) در مورد «سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه شریفه: «لعلک باخغ نفسک ألا یکنونا مؤمنین»، مصداق «مهربانی و صبر و تحمل» نبی اکرم^(ص) در هدایت مردم است.

گزینه ۳ ۱۹۳۶ ☆☆☆☆
امام علی^(ع) که در بیشتر صحنه‌ها در کنار رسول خدا^(ص) بود، درباره تلاش بی‌پایان پیامبر در هدایت مردم می‌فرمود: «پیامبر یک طبیب سیار بود، [بر خلاف سایر طبیبان] او خود به سراغ مردم می‌رفت، داروها و مرهم‌هایش را خودش آماده می‌کرد و ابزارهای طبابت را با خود می‌برد تا بر هر جا که نیاز باشد، مرهم بگذارد؛ بر دل‌های کور، گوش‌های کر، زبان‌های گنگ، او با داروهای خویش بیماران غفلت زده و سرگشته را درمان می‌کرد.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۲)، آیه قرآن است در حالی که در این تست، سخن حضرت علی^(ع) مورد سؤال است. گزینه (۴)، سخن امام علی^(ع) بیانگر سیره عملی پیامبر اسلام^(ص) در خصوص «سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم» نمی‌باشد.

گزینه ۴ ۱۹۳۷ ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { مطابق حدیث بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۲)، سخن امام علی^(ع) نمی‌باشد.

گزینه ۱ ۱۹۳۸ ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { این فرمایش امام علی^(ع) بیانگر هدایت معنوی پیامبر اسلام^(ص) است و منحصر به دوران حیات ایشان نمی‌باشد.

گزینه ۲ ۱۹۳۹ ☆☆☆☆
رسول خدا^(ص)، تلاش می‌کرد حتی کسانی را که با ایشان می‌جنگیدند هدایت کند و به سوی حق دعوت نماید.

گزینه ۱ ۱۹۴۲ ☆☆☆☆

در راستای «مبارزه با فقر و محرومیت» پیامبر اکرم (ص) به یاران خود می‌فرمود: «به من ایمان نیاورده است کسی که شب را با شکم سیر بخوابد و همسایه‌اش گرسنه باشد.»

مقایسه در راستای «برنامه برای وحدت»، پیامبر اکرم (ص) فرمود: «هر کس فریاد دادخواهی مظلومی را که از مسلمانان یاری می‌طلبد بشنود، اما به یاری آن مظلوم برنخیزد، مسلمان نیست.»

گزینه ۲ ۱۹۴۳ ☆☆☆☆

امیر مؤمنان، علی (ع) ده سال قبل از بعثت پیامبر (ص) در خانه کعبه به دنیا آمد. پدرش حضرت ابوطالب (ع) به پیشنهاد پیامبر، نام ایشان را «علی» گذاشت. علی به معنای «والا» و «بلند مرتبه» است.

توضیح امام علی (ع)، ۱۰ سال پیش از بعثت به دنیا آمد و در واقعه انذار که آمادگی و وفاداری خود را به پیامبر (ص) اعلام کرد، نوجوانی ۱۳ ساله بود.

گزینه ۴ ۱۹۴۴ ☆☆☆☆

علی به معنای «والا» و «بلند مرتبه» است. امیر مؤمنان، علی (ع) سه یا چهار سال بیشتر نداشت که به خانه پیامبر آمد و چندین سال نزد ایشان زندگی کرد.

توضیح امام علی (ع)، ۱۰ سال پیش از بعثت به دنیا در مکه آمد و پس از ۲۳ سال رسالت پیامبر (ص) و بنا بر فرمان الهی رحلت آن حضرت در سال ۱۱ هجری در ۳۳ سالگی به امامت و در سال ۴۰ هجری به شهادت رسید.

گزینه ۳ ۱۹۴۵ ☆☆☆☆

امیر مؤمنان، علی (ع) سه یا چهار سال بیشتر نداشت که به خانه پیامبر آمد و چندین سال نزد ایشان زندگی کرد. خودش درباره این دوران می‌فرماید: «در حالی که کودک بودم، همواره در کنار پیامبر بودم و پیامبر مرا در کنار خود می‌نهاد، نه هرگز دروغی در گفتار من دید و نه رفتاری ناشایست از من مشاهده کرد...»

یادآوری ما انسان‌ها در مورد بعضی از گناهان معصوم هستیم و حتی تصور آنها نیز برای ما ناراحت کننده و آزاردهنده است، اما پیامبران در مورد همه گناهان عصمت دارند.

گزینه ۲ ۱۹۴۶ ☆☆☆☆

امیر مؤمنان، علی (ع) سه یا چهار سال بیشتر نداشت که به خانه پیامبر آمد و چندین سال نزد ایشان زندگی کرد. خودش درباره این دوران می‌فرماید: «من همچون بچه از شیر گرفته شده که به دنبال مادرش می‌رود، از آن بزرگوار پیروی می‌کردم و او هر روز پرچمی از خوی‌های نیکوی خود را برای من می‌افراشت و مرا به پیروی کردن از آن فرمان می‌داد...»

یادآوری نمونه‌ای کامل از هدایت معنوی را می‌توانیم در رفتار رسول خدا (ص) با حضرت علی (ع) ببینیم. آن حضرت از همان دوران کودکی که تحت تربیت رسول خدا (ص) قرار گرفت، با استعداد بی‌نظیر خود، مراتب کمال را در ایمان و عمل به سرعت می‌پیمود. به همین جهت، علاوه بر تربیت از روش‌های معمولی، از هدایت‌های معنوی رسول خدا (ص) نیز بهره می‌برد.

گزینه ۱ ۱۹۴۷ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

تناسب معنایی این سخن امام علی (ع): «هر روز پرچمی از خوی‌های نیکوی خود را برای من می‌افراشت و مرا به پیروی کردن از آن فرمان می‌داد.» و همچنین این سخن آن حضرت: «روزی رسول خدا (ص) هزار باب از علم را به رویم گشود که از هر کدام، هزار باب دیگر گشوده می‌شد.»، هر دو بیانگر نمونه‌ای کامل از هدایت معنوی را در رفتار رسول خدا (ص) با حضرت علی (ع) به ما نشان می‌دهد.

گزینه ۳ ۱۹۳۶ ☆☆☆☆

این عبارت: «رسول خدا (ص) هم با فقر مبارزه می‌کرد و به دنبال بنای جامعه‌ای آباد و دور از محرومیت بود و هم با کوچک شمردن فقیران و بینوایان به مخالفت برمی‌خاست.»، سیره عملی ایشان در «مبارزه با فقر و محرومیت» بود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۱)، از نظر علمی نادرست است. گزینه‌های (۲) و (۴)، بیانگر سیره عملی پیامبر اسلام (ص) در خصوص «تلاش برای برقراری عدالت و برابری» است.

گزینه ۲ ۱۹۳۷ ☆☆☆☆

رسول خدا (ص) هم با فقر مبارزه می‌کرد و به دنبال بنای جامعه‌ای آباد و دور از محرومیت بود و هم با کوچک شمردن فقیران و بینوایان به مخالفت برمی‌خاست. (علت) از این‌رو، مردم را به کار و فعالیت تشویق می‌کرد، از بیکاری بدش می‌آمد و کسانی را که فقط عبادت می‌کردند و کار نمی‌کردند، مذمت می‌کرد.

جمع‌بندی برخورد پیامبر اسلام (ص) با هریک از این موارد را به ذهن خود بسپارید: «مبارزه با فقر»، «مخالفت با کوچک شمردن فقیران و بینوایان»، «تشویق به کار و فعالیت»، «بیزاری از بیکاری» و «مذمت و سرزنش شخص عابد بیکار»

گزینه ۲ ۱۹۳۸ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

تمرین تست‌زنی برای پاسخ دادن به این نوع تست، با در نظر گرفتن قسمت اول یا دوم و یا سوم تست، به حذف گزینه‌های نادرست بپردازید. با توجه به توضیح داده شده، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۴ ۱۹۳۹ ☆☆☆☆

رسول خدا (ص) به فقیران بسیار احترام می‌گذاشت و اجازه نمی‌داد که به خاطر فقر مورد بی‌توجهی قرار گیرند و فراموش شوند. برخی از آنها دوست صمیمی ایشان به شمار می‌رفتند. به آسانی با فقیرترین و محروم‌ترین مردم می‌نشست و صمیمانه با آنها گفت‌وگو می‌کرد. فقرا نیز رسول خدا (ص) را همدل و همراز خود می‌یافتند.

مقایسه پیامبر اسلام (ص) «معاشرت خالی از کدورت را دوست داشت» و «از بیکاری بدش می‌آمد.» اولی در راستای «محبت و مدارا با مردم» و دومی در راستای «مبارزه با فقر و محرومیت» بود.

گزینه ۱ ۱۹۴۰ ☆☆☆☆

رسول خدا (ص) به فقیران بسیار احترام می‌گذاشت و اجازه نمی‌داد که به خاطر فقر مورد بی‌توجهی قرار گیرند و فراموش شوند. ایشان ثروت را ملاک برتری نمی‌شمرد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، نادرست است، زیرا مطابق فرمایش پیامبر (ص) نمی‌باشد. قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا این اقدام پیامبر اسلام (ص)، در راستای «مبارزه با فقر و محرومیت» بود.

گزینه ۳ ۱۹۴۱ ☆☆☆☆

در راستای «مبارزه با فقر و محرومیت»، پیامبر اسلام (ص) به آسانی با فقیرترین و محروم‌ترین مردم می‌نشست و صمیمانه با آنها گفت‌وگو می‌کرد. فقرا نیز رسول خدا (ص) را همدل و همراز خود می‌یافتند.

نکته طلایی از نظر قرآن کریم، ملاک برتری افراد، «علم و دانایی آنان» است. (هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون) ملاک کرامت و گرمی‌تر بودن افراد، تقوا است.

گزینه ۱ ۱۹۵۴ ☆☆☆☆

با توجه به این سخن رسول خدا به جابر بن عبدالله انصاری: «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و شیعیان و پیروان او، رستگاران و در روز قیامت، اهل نجات‌اند.» مسلمانان از زمان حیات پیامبر (ص) با عنوان «شیعه» برای پیروان امام علی (ع) آشنا بوده و می‌دانستند که پس از رحلت ایشان، با پیروی از حضرت علی (ع) می‌توانند در راه راستین پیامبر (ص) قدم بردارند و به اسلام حقیقی عمل کنند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا این حدیث در زمان حیات پیامبر (ص) بیان شده و مسلمانان به آن آگاه بودند. قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا در این حدیث، سخن از پیروی امام علی (ع) است.

گزینه ۲ ۱۹۵۵ ☆☆☆☆

پیامبر اکرم (ص) در کعبه و خطاب به جابر بن عبدالله انصاری درباره حضرت علی (ع) می‌فرماید: «این مرد اولین ایمان آورنده به خدا، وفادارترین شما در پیمان با خدا، راسخ‌ترین شما در انجام فرمان خدا، صادق‌ترین شما در داوری بین مردم، بهترین شما در رعایت مساوات، و ارجمندترین شما در نزد خداست.»

توضیح این حدیث، مقدم بر نزول آیه شریفه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ» و مؤخر بر حدیث: «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست...» بیان شده است.

گزینه ۴ ۱۹۵۶ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها برخورداری امام علی (ع) از ویژگی‌های بیان شده در این حدیث، دلیلی بر این است که آن حضرت از سوی خداوند به عنوان: «خیر البریه» بهترین مخلوقات خداوند معرفی شده است.

گزینه ۳ ۱۹۵۷ ☆☆☆☆

الف- در آیه شریفه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ»، برای «خیر البریه» (بهترین مخلوقات خدا)، دو ویژگی ذکر شده است: ۱- از نظر باطنی، افرادی مؤمن (إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا) هستند. ۲- و از لحاظ ظاهری، افرادی نیکوکار (و عملوا الصَّالِحَاتِ) می‌باشند.

ب- مطابق روایات، مصداق «خیر البریه» بهترین مردم، امیر المؤمنین علی (ع) و شیعیان اویند.

نکته طلایی راه خروج از خسران ائتلاف عمر (والعصر انّ الانسان لفي خسر ...) در آیه شریفه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ» آمده است.

گزینه ۲ ۱۹۵۸ ☆☆☆☆

الف- مصداق «خیر البریه» بهترین مردم، در آیه شریفه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ»، امیر المؤمنین علی (ع) و شیعیان اویند.

ب- پیامبر اسلام (ص) در این حدیث: «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و شیعیان و پیروان او، رستگاران و در روز قیامت، اهل نجات‌اند.» از مصداق «خیر البریه» و نتیجه پیروی از آن سخن گفته است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۱)، قبل از بعثت پیامبر اسلام (ص) بیان شده است. گزینه (۳)، بیانگر سیره عملی پیامبر اسلام (ص) در خصوص «سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم» است. گزینه (۴)، درباره شیعه و پیروان امام علی (ع) سخن نگفته است.

گزینه ۴ ۱۹۴۸ ☆☆☆☆

امیر مؤمنان، علی (ع) سه یا چهار سال بیشتر نداشت که به خانه پیامبر آمد و چندین سال نزد ایشان زندگی کرد. خودش درباره این دوران می‌فرماید: «هنگامی که وحی بر پیامبر (ص) فرود آمد، آوای اندوهگین شیطان را شنیدم. گفتم: ای پیامبر خدا، این فریاد اندوهناک چیست؟ پاسخ داد: این شیطان است که از پرستش خود ناامید شده است. بی‌گمان آنچه را من می‌شنوم تو هم می‌شنوی و آنچه را من می‌بینم تو هم می‌بینی، جز اینکه تو پیامبر نیستی، بلکه وزیر هستی و تو هر آینه بر راه خیر می‌باشی»

یادآوری شیطان خود را برتر از آدمیان می‌پندارد و سوگند یاد کرده که فرزندان آدم را فریب دهد و از رسیدن به بهشت باز دارد.

گزینه ۲ ۱۹۴۹ ☆☆☆☆

این سخن پیامبر اسلام (ص) به امام علی (ع) در غار حرا: «بی‌گمان آنچه را من می‌شنوم تو هم می‌شنوی و آنچه را من می‌بینم تو هم می‌بینی، جز اینکه تو پیامبر نیستی، بلکه وزیر هستی و تو هر آینه بر راه خیر می‌باشی.» به موضوع تربیت امام علی (ع) از همان دوران کودکی توسط پیامبر اسلام (ص) اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا با توجه سخن امام علی (ع) در ابتدای این حدیث، موضوع تربیت آن حضرت از همان دوران کودکی توسط پیامبر اسلام (ص) برداشت می‌شود.

گزینه ۳ ۱۹۵۰ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

مقایسه در حدیث منزلت: «أنت مني بمنزلة هارون من موسى إلا أنه لاني بعدى»، به دو موضوع: الف- «جانیشینی امام علی (ع)» (بمنزلة هارون من موسى) ب- «ختم نبوت» (لانی بعدی) اشاره دارد.

گزینه ۴ ۱۹۵۱ ☆☆☆☆

جابر بن عبدالله انصاری، از یاران خوب رسول خدا (ص) می‌گوید: در کنار خانه خدا و در حضور رسول خدا (ص) بودیم که حضرت علی (ع) وارد شد. رسول خدا (ص) فرمود: «برادرم به‌سویبتان آمد.» سپس، رو به سمت کعبه کرد و دست بر آن گذاشت و فرمود: «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و شیعیان و پیروان او، رستگاران و در روز قیامت، اهل نجات‌اند.»

توضیح جابر بن عبدالله انصاری علاوه بر این حدیث، حدیث جابر را نیز از پیامبر اسلام (ص) نقل کرده است.

گزینه ۲ ۱۹۵۲ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۱)، آیه قرآن است و حدیث پیامبر (ص) نیست. گزینه (۳)، در غار حرا به امام علی (ع) گفته شده است. گزینه (۴)، در کعبه به امام علی (ع) گفته نشده است.

گزینه ۳ ۱۹۵۳ ☆☆☆☆

این سخن پیامبر اکرم (ص): «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و شیعیان و پیروان او، رستگاران و در روز قیامت، اهل نجات‌اند.» مفهوم می‌گردد که پیروی از امام علی (ع) و عمل به دستورات او به نجات و رستگاری فرد و جامعه بشری می‌انجامد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۱)، مفهوم این حدیث: «بی‌گمان آنچه را من می‌شنوم تو هم می‌شنوی و آنچه را من می‌بینم تو هم می‌بینی، جز اینکه تو پیامبر نیستی، بلکه وزیر هستی و تو هر آینه بر راه خیر می‌باشی.» است. گزینه (۱)، مفهوم این آیه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ» است. گزینه (۴)، درباره شیعیان و پیروان امام علی (ع) سخنی نگفته است.

توضیح < برترین هدف اصلی انسان آن هدفی (نزدیکی و تقرب به خداوند) است که همه استعدادهای متنوع او را در بر گیرد و در جایی متوقف نشود و نهال وجود او را به درختی پر بار و زیبا تبدیل کند به طوری که سراسر وجود ما را شادابی، بالندگی، شور و نشاط فرا گیرد.

۱۹۶۵ **گزینه ۳** **☆☆☆☆☆**
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
توضیح < امام علی (ع) بهترین مصداق برای عمل به آیه شریفه: «من کان یرید ثواب الدنيا فعند الله ثواب الدنيا والآخرة» بود. (درس ۱ دهم)

۱۹۶۶ **گزینه ۳** **☆☆☆☆☆**
امام علی (ع) پس از ۲۵ سال کنار گذاشته شدن از حق خلافت، آن گاه که با درخواست عمومی مردم و اصرار آنها بر قبول خلافت حجت را بر خود تمام دید به صحنه آمد.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < رحلت پیامبر اسلام (ص) و سپس آغاز امامت امام علی (ع) در سال ۱۱ هجری بود. پس از ۲۵ سال کنار گذاشته شدن از حق خلافت، در سال ۳۶ هجری قمری به دلیل اصرار مردم بر قبول خلافت، ایشان حکومت را به مدت ۴ سال و ۹ ماه به دست گرفتند.

۱۹۶۷ **گزینه ۱** **☆☆☆☆☆**
امام علی (ع) از همان آغاز با الگو قرار دادن سیره و روش پیامبر (ص) مبارزه با تبعیض و نابرابری و برقراری عدالت را، سرلوحه کار خود قرار داد.
مقایسه < رسول خدا (ص)، برای اولین بار در جامعه آن روز، برابری همه افراد در برابر قانون را اعلام کرد و عرب و غیر عرب و سیاه و سفید را برابر دانست و در مقابل تعصبات قومی و قبیله ای ایستاد.

۱۹۶۸ **گزینه ۴** **☆☆☆☆☆**
امام علی (ع) در همان روزهای آغازین حکومتش به مسجد رفت و این گونه برای مردم سخنرانی کرد: «ای مردم، گروهی بیش از حق خود از بیت المال و اموال عمومی برداشته‌اند و جیب خود را انباشته‌اند و ملک و باغ خریده‌اند... اینان در حقیقت ننگ دنیا و عذاب آخرت را خریده‌اند؛ اما بدانید که من حق مردم مظلوم را از اینان باز می‌ستانم و از این پس سهم همه مسلمانان را از بیت المال به طور مساوی خواهیم داد.»
توضیح < امام علی (ع) در همان روزهای آغازین حکومتش در سخنرانی خود، زمینه را برای تحقق پیام آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الكتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط» آماده کرد.

۱۹۶۹ **گزینه ۲** **☆☆☆☆☆**
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < امام علی (ع) قسمت دوم گزینه (۲) را درباره معاویه به کار برده است.

۱۹۷۰ **گزینه ۳** **☆☆☆☆☆**
مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل
نکته طلایی < مطابق سخن امام علی (ع)، راه گرفتار نشدن به ننگ دنیا و آخرت، از بین بردن زمینه‌های نابرابری و تبعیض‌های اجتماعی است.

۱۹۷۱ **گزینه ۱** **☆☆☆☆☆**
حضرت علی (ع) فردای روز سخنرانی اول خود، پس از پرداخت هزینه‌های عمومی کشور از بیت المال، باقی مانده آن را میان مردم به طور مساوی تقسیم کرد. محرومان خوشحال شدند؛ اما عده‌ای که در دوره‌های قبل دریافت‌های ویژه و کلان داشتند، اعتراض کردند.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < قسمت دوم گزینه (۲) و (۳) نادرست است، زیرا این اقدام امام علی (ع) اعتراض عده‌ای را که در دوره‌های قبل دریافت‌های ویژه و کلان داشتند، به همراه داشت.

۱۹۵۹ **گزینه ۱** **☆☆☆☆☆**
آیه شریفه: «...أولئك هم خير البرية» پس از بیان این دو حدیث پیامبر اسلام (ص): «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و شیعیان و پیروان او، رستگاران و در روز قیامت، اهل نجات‌اند.» و «این مرد اولین ایمان آورنده به خدا...»، که خطاب به جابر بن عبدالله انصاری بیان شده بود، نازل شده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است. قسمت سوم گزینه (۴)، قبل از بعثت پیامبر اسلام (ص) بیان شده است.

۱۹۶۰ **گزینه ۴** **☆☆☆☆☆**
رسول خدا (ص) برای اولین بار در سخنان خود از کلمه «شيعه» که ترجمه آن «پیرو» می‌شود، استفاده کرده و پیروی از امام علی (ع) را سبب رستگاری دانسته است. بنابراین، شیعه، مسلمانی است که به فرمان خدا و پیامبر (ص)، امیرالمؤمنین علی (ع) را جانشین پیامبر می‌داند و از او پیروی می‌کند.
تمرین تست‌زنی < برای پاسخ دادن به این تست، با در نظر گرفتن قسمت دوم یا سوم تست، به حذف گزینه‌های نادرست بپردازید. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است. قسمت سوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا به پیروی از امام علی (ع) که معنای اصلی شیعه است، اشاره ندارد.

۱۹۶۱ **گزینه ۱** **☆☆☆☆☆**
الف- میان این حدیث: «علی مع القرآن و القرآن مع علی» و حدیث ثقلین: «انّی تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی اهل بیته...»، ارتباط برقرار است. ب- در حدیث ثقلین آمده که عترت و قرآن از یکدیگر جدایی‌ناپذیرند. یکی از مصداق عترت، حضرت علی (ع) است. و این حدیث هم که می‌فرماید: «علی با قرآن و قرآن با علی است»، تأکید بر حدیث ثقلین است.
ج- جدایی‌ناپذیر بودن امام علی (ع) و قرآن، مبین پیروی کامل از قرآن و امام علی (ع) و به تبع آن عصمت ایشان مفهوم می‌گردد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < حدیث قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، تأکید بر حدیث ثقلین نمی‌باشد. قسمت دوم گزینه (۳)، به ولایت معنوی پیامبر اسلام (ص) و امام علی (ع) اشاره دارد.

۱۹۶۲ **گزینه ۱** **☆☆☆☆☆**
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < گزینه (۲) نادرست است، زیرا در حدیث ثقلین، سخن از اهل بیت است نه اولوالعمر. گزینه (۳) نادرست است، زیرا مفهوم اصلی این حدیث را بیان نمی‌کند. گزینه (۳) بی‌ربط است.

۱۹۶۳ **گزینه ۳** **☆☆☆☆☆**
رسول خدا (ص) فرموده‌اند: «علی مع الحق و الحق مع علی: علی با حق است و حق با علی است.»، مطابق این حدیث، حق بودن حضرت علی (ع) بیانگر این است که ایشان معصوم از گناه و اشتباه بوده و به همین دلیل شایسته پیروی هستند. (در دل عصمت، عدالت و علم هم وجود دارد.)

توضیح < حق بودن امام علی (ع) به این مناسبت که در اختلافات آینده، حق با علی (ع) است و هر کس از او پیروی کند، از حقیقت اسلام پیروی کرده است.

۱۹۶۴ **گزینه ۴** **☆☆☆☆☆**
بزرگان علم و دانش، مسلمان و غیر مسلمان، پس از بررسی شخصیت امیرالمؤمنین علی (ع) با شگفتی مشاهده کرده‌اند که فضایی در آن امام است که به سختی در یک فرد، جمع می‌شود. آن امام در میدان جنگ شجاع‌ترین؛ در محراب عبادت، عابدترین؛ در مقام قضاوت، دقیق‌ترین؛ در کلاس درس، عالم‌ترین؛ در بلاغت و زیبایی سخن، بلیغ‌ترین و در عرصه حکمرانی، عادل‌ترین است. آن حضرت، همانند رسول خدا (ص) همه فضائل الهی را در خود جمع کرده بود و تمام ویژگی‌هایی را که یک رهبر جامعه باید دارا باشد، دارا بود.

۱۹۷۸ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

ابن ابی الحدید که از اندیشمندان اهل سنت است، شرح مفصلی بر نهج البلاغه نوشته که امروزه در چندین جلد، چاپ شده است. او در شرحی که بر خطبه ۲۲۱ نهج البلاغه نوشته است، می‌گوید: «قسم می‌خورم به کسی که همه امت‌ها به او قسم می‌خورند، که پنجاه سال است این خطبه را مطالعه می‌کنم و در این پنجاه سال، بیش از هزار مرتبه آن را خوانده‌ام، و تاکنون هیچ بار آن را نخوانده‌ام مگر آنکه در جان من شگفتی و بیداری عمیقی ایجاد کرده است. چقدر خطبا و موعظه‌کنندگان درباره مرگ و آخرت خطبه خوانده‌اند! و من چقدر خطبه‌های آنان را خوانده و در آن تأمل کرده‌ام! اما تاکنون هیچ کدام از آنها تأثیر این خطبه را در جان من ایجاد نکرده است...»

روش تست‌زدن { برای پاسخ دادن به این تست، با مطابقت دادن قسمت اول و دوم هر گزینه با یکدیگر، در صورت نبودن مطابقت بین این دو قسمت، آن گزینه را حذف می‌کنیم. قسمت دوم گزینه‌های (۲) و (۴)، درباره خطبه ۲۲۱ نهج البلاغه به کار رفته است. قسمت دوم گزینه (۱)، درباره کتاب «نهج البلاغه» است نه خطبه ۲۲۱ آن.

۱۹۷۹ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

ابن ابی الحدید که از دانشمندان بزرگ اهل سنت است، شرح مفصلی بر نهج البلاغه نوشته که امروزه در چندین جلد، چاپ شده است، در مقدمه کتاب خود می‌گوید: «به حق، سخن علی را از سخن خالق (قرآن) فروتر و از سخن مخلوق (دیگر انسان‌ها) برتر خوانده‌اند...»

نکته طلایی { سخن ابن ابی الحدید درباره نهج البلاغه، مؤید حدیث: «انا مدینه العلم و علی بابها فمن اراد العلم فلیأتها من بابها» است.

۱۹۸۰ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- امیر المؤمنین (ع) جز نزد پیامبر اکرم (ص) نزد کسی دیگر شاگردی نکرده بود. در حقیقت، دانش ایشان متصل به دانش پیامبر بود و دانش پیامبر نیز از وحی الهی سرچشمه می‌گرفت.

ب- این سخن پیامبر اسلام (ص): «انا مدینه العلم و علی بابها فمن اراد العلم فلیأتها من بابها» از پیامبر اکرم (ص) نیز به همین موضوع اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است، زیرا پس از ختم نبوت به امام وحی نمی‌شود. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه (۳) نادرست می‌باشد.

۱۹۸۱ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

این مفهوم که: «امام علی (ع) همه فضائل الهی و تمام ویژگی‌هایی را دارد که یک رهبر جامعه باید داشته باشد»، بیانگر دومین مسئولیت امامت یعنی «ولایت ظاهری» است، در صورتی که حدیث مورد سؤال به «علم بی‌کران» و «مرجعیت دینی» ایشان اشاره دارد.

نکته طلایی { عصمت علمی امام علی (ع) مفهوم این قسمت از حدیث: «فمن اراد العلم فلیأتها من بابها» است.

۱۹۸۲ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

هر دو فرمایش امام علی (ع): «اما بدانید که من حق مردم مظلوم را از اینان باز می‌ستانم.» و «به اندازه گرفتن پوست جو، از دهان موری خدا را نافرمانی کنم، نخواهم کرد.» به عدالت بی‌مانند ایشان اشاره دارد.

تناسب معنایی { این دو حدیث، بیانگر «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» و هم مفهوم با آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الكتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط» است.

۱۹۷۲ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

حضرت علی (ع) فردای روز سخنرانی اول خود، پس از پرداخت هزینه‌های عمومی کشور از بیت المال، باقی مانده آن را میان مردم به طور مساوی تقسیم کرد. محرومان خوشحال شدند؛ اما عده‌ای که در دوره‌های قبل دریافت‌های ویژه و کلان داشتند، اعتراض کردند. ایشان در سخنانی فرمودند: «سوگند به خدا، اگر همه دنیا را [با تمام وسعتش] به من بدهند تا به اندازه گرفتن پوست جو از دهان موری، خدا را نافرمانی کنم، نخواهم کرد.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، در مورد چگونگی راه یافتن شرک به دل و فکر انسان است.

۱۹۷۳ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { سخنان و اقدامات امام علی (ع) در راستای برقراری عدل، بیانگر «ولایت ظاهری» به منظور «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» است.

۱۹۷۴ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

یکی از ابعاد شگفت‌انگیز شخصیت امیرالمؤمنین (ع)، علم و معرفت وی بود. ایشان در جهان‌شناسی، انسان‌شناسی، دین‌شناسی، حکومت و کشورداری، نظام اجتماعی و اقتصادی، اخلاق و فضیلت و سایر موضوعات مورد نیاز هدایت و سعادت انسان، سخن گفته و ما را راهنمایی کرده است.

توضیح { سخنان و راهنمایی‌های امام علی (ع) در موضوعات نامبرده، بیانگر مرجعیت دینی ایشان می‌باشد.

۱۹۷۵ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

کتاب «نهج البلاغه» که بخشی از سخنرانی‌ها، نامه‌ها و پند و اندرزهای حضرت علی (ع) را در خود جای داده، حکایتگر دانش بی‌مانند (علم بی‌کران) ایشان است.

توضیح { کتاب «نهج البلاغه»، بیانگر «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» از قدامت مربوط به مرجعیت دینی است. (درس ۸ یازدهم)

۱۹۷۶ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

از زمان تدوین کتاب «نهج البلاغه» تاکنون، دانشمندان بزرگ جهان اسلام، در موضوعاتی که ذکر شد، همواره از این کتاب بهره‌مند شده‌اند. برخی دیگر از دانشمندان هم برای استفاده بیشتر مردم از این کتاب، بر آن شرح‌ها نوشته‌اند تا مردم به نکات دقیق و عمیق این کتاب بیشتر پی ببرند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { مطابق توضیح بالا، قسمت اول گزینه (۱) نادرست است. قسمت دوم گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا پی بردن به نکات دقیق و عمیق «نهج البلاغه» از طریق مطالعه ترجمه آن برای همه افراد امکان‌پذیر نیست.

۱۹۷۷ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

ابن ابی الحدید که از اندیشمندان اهل سنت است، شرح مفصلی بر نهج البلاغه نوشته که امروزه در چندین جلد، چاپ شده است، در مقدمه کتاب خود می‌گوید: «به حق، سخن علی را از سخن خالق (قرآن) فروتر و از سخن مخلوق (دیگر انسان‌ها) برتر خوانده‌اند...»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، چون ابن ابی الحدید درباره این خطبه سخن دیگری گفته است. (پاسخ بعد)

۱۹۸۸ گزینۀ ۴ ☆☆☆☆

الف- متکبران و برخی از بزرگان قبایل که تعالیم اسلام را به ضرر خود می‌دیدند، جنگ‌هایی را علیه آن حضرت به راه می‌انداختند. پیامبر(ص) نیز به ناچار مسلمانان را برای مقابله با آنان بسیج می‌کرد. اما به آنان (مسلمانان) سفارش می‌کرد: «اگر کافری در جنگ کشته شد او را مثله نکنید، کودکان و پیران و زنان را نکشید، ...» این برخورد، به «سخت‌کوشی و دلسوزی پیامبر(ص) در هدایت مردم» اشاره دارد. ب- پناه بردن مردم به پیامبر اسلام(ص) در سختی‌ها، بیانگر سیره پیامبر اکرم(ص) در مورد «محبت و مدارا با مردم» است. ج- رسول خدا(ص) هم با فقر مبارزه می‌کرد و به دنبال بنای جامعه‌ای آباد و دور از محرومیت بود و هم با کوچک شمردن فقیران و بینوایان به مخالفت برمی‌خاست. (علت) از این‌رو، مردم را به کار و فعالیت تشویق می‌کرد، از بیکاری بدش می‌آمد و کسانی را که فقط عبادت می‌کردند و کار نمی‌کردند، مذمت می‌کرد. این برخورد، سیره عملی ایشان در «مبارزه با فقر و محرومیت» بود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

۱۹۸۹ گزینۀ ۲ ☆☆☆☆

آیه مورد سؤال و عبارت‌های سه قسمت «الف»، «ب» و «د»، به «سخت‌کوشی و دلسوزی پیامبر اکرم(ص) در هدایت مردم» اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت «ج»، به تلاش برای برقراری عدالت و برابری اشاره دارد. قسمت «ه»، به موضوع «محبت و مدارا با مردم»، در زمینه رهبری و اداره جامعه یا ولایت ظاهری اشاره دارد.

۱۹۹۰ گزینۀ ۳ ☆☆☆☆

الف- رسول خدا(ص) فرمود: «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و شیعیان و پیروان او، رستگارتند و در روز قیامت، اهل نجات‌اند.» ب- متکبران و برخی از بزرگان قبایل که تعالیم اسلام را به ضرر خود می‌دیدند، جنگ‌هایی را علیه آن حضرت به راه می‌انداختند. پیامبر(ص) نیز به ناچار مسلمانان را برای مقابله با آنان بسیج می‌کرد. اما به آنان (مسلمانان) سفارش می‌کرد: «اگر کافری در جنگ کشته شد او را مثله نکنید، کودکان و پیران و زنان را نکشید، حیوانات حلال گوشت را نکشید مگر اینکه برای تغذیه به آن احتیاج داشته باشید. هرگز آب مشرکان را زهر آلود نکنید و مزارع و نخلستان‌ها را نسوزانید...» ج- مطابق آیه اطاعت: «یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { مطابق توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) و قسمت سوم گزینه (۴) نادرست است.

۱۹۹۱ گزینۀ ۱ ☆☆☆☆

الف- آموزش علمی امام علی(ع)، از جمله اقدامات پیامبر گرامی اسلام(ص) در حیطة انجام ولایت معنوی (هدایت معنوی) می‌باشد. ب- گاهی یاران پیامبر(ص) در حضور ایشان، شعر می‌خواندند، یا از گذشته خود می‌گفتند، حضرت در همه این موارد، آنان را منع نمی‌کرد، مگر این که کار حرامی مانند غیبت کردن از آنان سر می‌زد؛ در این موارد بود که آنان را از ادامه بحث باز می‌داشت. برخورد پیامبر اسلام(ص) با شاعر غیبت کننده، بیانگر سیره عملی ایشان در خصوص «محبت و مدارا با مردم» است. ج- مطابق روایات، امیر المؤمنین علی(ع) و شیعیان او، مصداق «خیر البریة - بهترین مردم»، می‌باشند. معرفی مصداق خیر البریة، برای مشخص کردن رهبری جامعه و جلوگیری از سرگردانی مردم در آینده بود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، به «سخت‌کوشی و دلسوزی پیامبر اکرم(ص) در هدایت مردم» اشاره دارد. قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا رسول خدا(ص) به یاران خود می‌فرمود: «بدی‌های یکدیگر را پیش من بازگو نکنید؛ ...»

۱۹۸۳ گزینۀ ۱ ☆☆☆☆

این سخن رسول گرامی اسلام: «انا مدینة العلم و علی بابها فمن اراد العلم فلیأتها من بابها»، به ترتیب به دو موضوع اشاره دارد: ۱- قسمت اول حدیث: «انا مدینة العلم و علی بابها»، بیانگر این حقیقت است که امام علی(ع) همان علم و معرفتی که پیامبر(ص) از آن بهره‌مند بود، را نیز دارا بود. ۲- قسمت دوم حدیث: «فمن اراد العلم فلیأتها من بابها»، بیانگر عصمت علمی امام علی(ع) است. بر این اساس، تبیین معارف عمیق قرآنی پس از رسول اکرم(ص) توسط امام علی(ع) صورت می‌گیرد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { حدیث گزینه (۲)، بیانگر این است که امام علی(ع) معصوم از گناه و اشتباه بوده و به همین دلیل شایسته پیروی هستند. حدیث گزینه (۳)، تأکید بر مفهوم حدیث ثقلین است. حدیث گزینه (۴)، بیانگر این است که امام علی(ع) همان علم و معرفتی پیامبر(ص) را دارد.

۱۹۸۴ گزینۀ ۳ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { حدیث گزینه (۱)، بیانگر این حقیقت است که امام علی(ع) معصوم از گناه و اشتباه بوده و به همین دلیل شایسته پیروی می‌باشد. حدیث گزینه (۲)، بیانگر این حقیقت عصمت علمی امام علی(ع) است. گزینه (۴)، تأکید بر مفهوم حدیث ثقلین است.

۱۹۸۵ گزینۀ ۴ ☆☆☆☆

حضرت علی(ع) فرموده‌اند: «هر گاه از پیامبر(ص) سؤال می‌کردم، پاسخم را می‌داد و اگر در حضورش سکوت می‌کردم، ایشان پیشگام می‌شد و از دانش خود مرا بهره‌مند می‌ساخت.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { این قسمت از حدیث: «ایشان پیشگام می‌شد و از دانش خود مرا بهره‌مند می‌ساخت»، بیانگر مقام هدایت معنوی پیامبر اسلام(ص) است.

۱۹۸۶ گزینۀ ۱ ☆☆☆☆

الف- امام علی(ع) در همان روزهای آغازین حکومتش به مسجد رفت و این گونه برای مردم سخنرانی کرد: «... ای مردم، گروهی بیش از حق خود از بیت‌المال و اموال عمومی برداشته‌اند و جیب خود را انباشته‌اند و ملک و باغ خریده‌اند... اینان در حقیقت ننگ دنیا و عذاب آخرت را خریده‌اند...» ب- مطابق آیه شریفه: «و من یتبغ غیر الاسلام دینا فلن یقبل منه و هو فی الآخرة من الخاسرین»، هر کس دینی بجز اسلام برگزیند، در آخرت از زیان‌کاران خواهد بود. ج- مطابق آیه ابلاغ: «... إِنْ لَنْ یُعْطُوا الْقَوْمَ الْكَافِرِینَ»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { دقت شود که مطابق آنچه در صورت سؤال آمده است، قسمت سوم باید نادرست باشد. بر این اساس، قسمت سوم گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

۱۹۸۷ گزینۀ ۴ ☆☆☆☆

از بین عبارت‌های مطرح شده، تنها عبارت‌های دو قسمت «الف» و «ب»، با هم تناسب دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت «ج» نادرست است، زیرا برای «خیر البریة» (بهترین مخلوقات خدا)، دو ویژگی ذکر شده است: از نظر باطنی، افرادی مؤمن (إِنْ الذّین آمنوا) و از لحاظ ظاهری، افرادی نیکوکار (و عملوا الصّالحات) می‌باشند. قسمت «د» نادرست است، زیرا در آیه مطرح شده، قضاوت بردن به طاغوت نهی شده است. قسمت «ه» نادرست است، زیرا در آیه تطهیر عصمت اهل بیت(ع) مطرح است.

گزینه ۳ ۱۹۹۵
از بین عبارتهای مذکور، تنها دو عبارت «ج» و «د»، بیانگر سیره عملی پیامبر اسلام^(ص) در مورد «محبت و مدارا با مردم» است.

دلیل نادرستی سایر گزینهها قسمت «الف» نادرست است، زیرا اگر درباره آخرت حرف می‌زدند با آنان همراهی می‌کرد. قسمت «د»، بیانگر «سخت‌کوشی و دلسوزی پیامبر اکرم^(ص) در هدایت مردم» است. قسمت «د» و «ه»، بیانگر سیره عملی ایشان در «مبارزه با فقر و محرومیت» است.

گزینه ۴ ۱۹۹۶
امام علی^(ع) که در بیشتر صحنه‌ها در کنار رسول خدا^(ص) بود، درباره تلاش بی‌پایان پیامبر می‌فرمود: «پیامبر یک طیب سیار بود [برخلاف سایر طبیبان] ۱- او خود به سراغ مردم می‌رفت، ... ۲- او با داروهای خویش بیماران غفلت‌زده و سرگشته را درمان می‌کرد. (شفا دادن بیماران معنوی)»

دلیل نادرستی سایر گزینهها سایر موارد، میان رسول خدا^(ص) و طبیبان دیگر مشترک بود.

گزینه ۳ ۱۹۹۷
بر اساس آیه شریفه: «قد کان لکم فی رسول الله أسوة حسنة لمن کان یرجوا الله و الیوم الآخر و ذکر الله کثیرا»، رسول گرامی اسلام^(ص) برای کسانی سرمشق و الگوی نیکویی است که این دو ویژگی را داشته باشند: الف- به خداوند و روز قیامت امید دارند. (یرجوا الله و الیوم الآخر) ب- خدا را بسیار یاد می‌کنند. (و ذکر الله کثیرا)

دلیل نادرستی سایر گزینهها برای پاسخ دادن به این نوع تست که صورت سؤال نامفهومی دارند، کافی است در سؤال، یک عبارت کلیدی پیدا کرده و با توجه به آن، به حذف گزینه‌های نادرست بپردازید. در این سؤال، عبارت «یاد فراوان خالق هستی»، ما را در تشخیص گزینه صحیح کمک می‌کند.

گزینه ۲ ۱۹۹۸
الف- در آیه شریفه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ»، در این آیه، برای «خیر البریة» (بهترین مخلوقات خدا)، دو ویژگی ذکر شده است: الف- از نظر باطنی، افرادی مؤمن (إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا) ب- و از لحاظ ظاهری، افرادی نیکوکار (و عملوا الصَّالِحَاتِ) می‌باشند. ب- با توجه به آیه شریفه: «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لِيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَ لِيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا»، وعده الهی به اهل ایمان و عمل صالح در پایان تاریخ در گزینه (۲) آمده است.

دلیل نادرستی سایر گزینهها این تست، یک تست ترکیبی با درس ۹ یازدهم است. گزینه (۳)، وعده الهی به مستضعفان در پایان تاریخ است. گزینه (۴)، به ضرورت معاد لازمه عدل الهی اشاره دارد. گزینه (۴)، به راه‌های خروج از خسران در طول و استمرار تاریخ اشاره دارد نه به پایان تاریخ.

گزینه ۳ ۱۹۹۹
الف- معمولاً اطرافیان یک رهبر برای اینکه خود را به او نزدیک کنند، عیب دیگران را نزد او بازگو می‌کنند اما رسول خدا^(ص) به یاران خود می‌فرمود: «بدی‌های یکدیگر را پیش من بازگو نکنید؛ زیرا دوست دارم با دلی پاک و خالی از کدورت با شما معاشرت کنم.»

ب- با همه این دلسوزی‌ها و زحمت‌ها، دشمنی سران قریش با ایشان روز به روز بیشتر می‌شد. می‌گفتند او ساحر و جادوگر است، می‌گفتند دیوانه است، بر سر و رویش خاکستر می‌پاشیدند، طعنه و نیش زبان به او می‌زدند. با وجود اینها آن قدر با مهربانی و صبر و تحمل، به هدایت مردم ادامه می‌داد که گاه نزدیک بود از شدت غصه و اندوه فراوان از پا درآید.

توضیح از بین رفتن تعصبات قومی و قبیله‌ای در گزینه‌های (۲)، با تشکیل حکومت اسلامی و برقراری عدالت اجتماعی ممکن است.

گزینه ۲ ۱۹۹۲
الف- درخواست پیامبر^(ص) در یوم الانذار، سه بار مطرح شد و هر بار، همه سکوت کردند و تنها علی^(ع) قاطعانه اعلام آمادگی و وفاداری کرد. پس از آن، پیامبر^(ص) دست آن حضرت را در دست گرفت، بیعت ایشان را پذیرفت و به مهمانان فرمود: «همانا این، برادر من، وصی من و جانشین من در میان شما خواهد بود.»

ب- امام علی^(ع) می‌فرماید: «... هنگامی که وحی بر پیامبر^(ص) فرود آمد، آوای اندوهگین شیطان را شنیدم. گفتم: ای پیامبر خدا، این فریاد اندوهناک چیست؟ پاسخ داد: این شیطان است که از پرستش خود ناامید شده است. بی‌گمان آنچه را من می‌شنوم تو هم می‌شنوی و آنچه را من می‌بینم تو هم می‌بینی، جز اینکه تو پیامبر نیستی، بلکه وزیر هستی و تو هر آینه بر راه خیر می‌باشی»
ج- الف- جابرین عبدالله انصاری، از یاران خوب رسول خدا^(ص) می‌گوید: در کنار خانه خدا و در حضور رسول خدا^(ص) بودیم که حضرت علی^(ع) وارد شد. رسول خدا^(ص) فرمود: «برادرم به‌سوی‌تان آمد. سپس، رو به سمت کعبه کرد و دست بر آن گذاشت و فرمود: سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و شیعیان و پیروان او، رستگارند و در روز قیامت، اهل نجات‌اند.»

دلیل نادرستی سایر گزینهها با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۴ ۱۹۹۳
الف- این فرمایش امام علی^(ع): «سوگند به خدا، اگر همه دنیا را [با تمام وسعتش] به من بدهند تا به اندازه گرفتن پوست جو از دهان موری، خدا را نافرمانی کنم، نخواهم کرد.» و آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الكتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، به عدالت طلبی اشاره دارند.
ب- این حدیث: «هرگز آب مشرکان را زهر آلود نکنید و مزارع و نخلستان‌ها را نسوزانید...» و آیه شریفه: «لعلک باخع نفسک ألا یکونوا مؤمنین»، به سخت‌کوشی و دلسوزی پیامبر اسلام^(ص) در امر هدایت مردم اشاره دارند.
ج- این حدیث: «این مرد، اولین ایمان آورنده به خدا، وفادارترین شما در ایمان با خدا، راسخ‌ترین شما در انجام فرمان خدا، صادق‌ترین شما در داوری بین مردم...»، مقدم بر نزول آیه شریفه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ» بوده است و به پیروی از امیرالمؤمنین^(ع) اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینهها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، به پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت اشاره دارند. قسمت سوم گزینه (۲)، مفهوم خاص شیعه نمی‌باشد.

گزینه ۱ ۱۹۹۴
الف- ابن ابی الحدید که از دانشمندان بزرگ اهل سنت است، شرحی که بر خطبه ۲۲۱ نهج البلاغه نوشته است، می‌گوید: «...چقدر خطبا و موعظه‌کنندگان درباره مرگ و آخرت خطبه خوانده‌اند! و من چقدر خطبه‌های آنان را خوانده و در آن تأمل کرده‌ام! اما تاکنون هیچ کدام از آنها تأثیر این خطبه را در جان من ایجاد نکرده است ...» ب- این حدیث که می‌فرماید: «علی با قرآن و قرآن با علی است» تأکید بر حدیث ثقلین است.

دلیل نادرستی سایر گزینهها قسمت «الف» نادرست است، زیرا پیامبر اسلام^(ص) به یاران خود می‌فرمود: «به من ایمان نیاورده است کسی که شب را با شکم سیر بخوابد و همسایه‌اش گرسنه باشد.» قسمت «ج» نادرست است، زیرا پیامبر اسلام^(ص) فرمود: ««اقوام و ملل پیشین بدین سبب، دچار سقوط شدند که در اجرای عدالت، تبعیض روا می‌داشتند؛ ...»

گزینه ۲ ۲۰۰۵

الف- امیرمؤمنان علی (ع) خود می‌فرمود: «هر گاه از پیامبر (ص) سؤال می‌کردم، پاسخم را می‌داد و اگر در حضورش سکوت می‌کردم، ایشان پیشگام می‌شد و از دانش خود مرا بهره‌مند می‌ساخت.» ب- براساس حدیث: «انا مدینه العلم و علی بابها فمن اراد العلم فلیأتها من بابها»، عبارت «انا مدینه العلم»، به برخورداری امام علی (ع) از علم رسول گرامی اسلام (ص) اشاره دارد.

توضیح آموزش علمی امام علی (ع)، از جمله اقدامات پیامبر گرامی اسلام (ص) در حیطه انجام ولایت معنوی (هدایت معنوی) می‌باشد.

گزینه ۱ ۲۰۰۶

الف- عبارت قرآنی: «بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ»، بخشی از آیه ابلاغ است. این دستور الهی در سال دهم هجرت در هنگام بازگشت از آخرین حج بر رسول اکرم (ص) نازل شد. در ادامه همین آیه، خداوند حفظ جان رسول خدا (ص) را در ابلاغ این دستور الهی تضمین می‌کند. ب- با همه دلسوزی‌ها و زحمتهای رسول خدا (ص) در هدایت مردم، دشمنی سران قریش با ایشان روز به روز بیشتر می‌شد. می‌گفتند او ساحر و جادوگر است، می‌گفتند دیوانه است، بر سر و رویش خاکستر می‌پاشیدند، طعنه و نیش زبان به او می‌زدند. با وجود اینها، آن قدر با مهربانی و صبر و تحمل، به هدایت مردم ادامه می‌داد که گاه نزدیک بود از شدت غصه و اندوه فراوان از پا درآید که خداوند به او فرمود: «لعلک باخع نفسک ألا یكونوا مؤمنین: شاید که جانت را [از شدت اندوه] از دست بدهی. از اینکه برخی ایمان نمی‌آورند.»

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست مفهومی و دشوار از این درس است. برای پاسخ دادن به این تست گنگ، باید با در نظر گرفتن صورت سؤال و مطابقت دادن آن با گزینه‌ها، به حذف گزینه‌های نادرست پرداخت. گزینه (۲)، در بردارنده ویژگی رسول خدا (ص) در امر ابلاغ پیام الهی نمی‌باشد. گزینه (۴)، در مورد تمام انبیای الهی است نه بردارنده ویژگی رسول خدا (ص) در امر ابلاغ پیام الهی. گزینه (۳)، بیانگر برقراری عدالت و اجرای احکام الهی است.

گزینه ۳ ۲۰۰۷

متکبران و برخی از بزرگان قبایل که تعالیم اسلام را به ضرر خود می‌دیدند، جنگ‌هایی را علیه آن حضرت به راه می‌انداختند. پیامبر (ص) نیز به ناچار مسلمانان را برای مقابله با آنان بسیج می‌کرد، اما به آنان سفارش‌هایی برای مراعات حقوق کفار نمودند: «اگر در بحبوحه جنگ، یکی از مشرکان خواست تا در مورد حقیقت اسلام مطالبی بدهد، او در پناه اسلام است تا کلام خدا را بشنود، اگر اسلام را پذیرفت، او هم برادر دینی شماست و اگر قبول نکرد، او را به جایی که احساس امنیت می‌کند، برسانید و پس از آن از خدا برای غلبه بر او یاری بجوید.»

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست حفظی از این درس است. برای پاسخ دادن به این نوع تست، باید با در نظر گرفتن متن حدیث، گزینه صحیح را انتخاب نمود. با توجه به توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۳ ۲۰۰۸

الف- رسول اکرم (ص) فرمود: «اقوام و ملل پیشین بدین سبب، دچار سقوط شدند که در اجرای عدالت، تبعیض روا می‌داشتند؛ ... ب- رسول خدا (ص)، برای اولین بار در جامعه آن روز، برابری همه افراد در برابر قانون را اعلام کرد و عرب و غیر عرب و سیاه و سفید را برابر دانست و در مقابل تعصبات قومی و قبیله‌ای ایستاد.»

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، مطابق با متن کتاب و یک تست حفظی است. با در نظر گرفتن متن کتاب و توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) و قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۲ ۲۰۰۹

با توجه به آیه شریفه: «لقد کان لکم فی رسول الله أسوة حسنة لمن کان یرجو الله و الیوم الآخر و ذکر الله کثیرا»، رسول گرامی اسلام (ص) برای کسانی سرمشق و الگوی نیکویی است که این دو ویژگی را داشته باشند: الف- به خداوند و روز قیامت امید دارند. (یرجو الله و الیوم الآخر) ب- خدا را بسیار یاد می‌کنند. (و ذکر الله کثیرا)

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست حفظی از متن آیه است. با در نظر گرفتن آیه بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۴ ۲۰۰۰

پیامبر (ص) به ناچار مسلمانان را برای مقابله با متکبران بسیج می‌کرد. اما به آنان سفارش می‌کرد: «۱- اگر کافری در جنگ کشته شد او را مُتله نکنید، ۲- کودکان و پیران و زنان را نکشید، ۳- حیوانات حلال گوشت را نکشید مگر اینکه برای تعذیه به آن احتیاج داشته باشید. ۴- هرگز آب مشرکان را زهر آلود نکنید و مزارع و نخلستان‌ها را نسوزانید.»

توضیح این حدیث و دو آیه: «رنج شما برای او سخت و دشوار است و ...» و «لعلک باخع نفسک ألا یكونوا مؤمنین»، و حدیث «پیامبر یک طبیب سیار بود، ...» به سخت کوشی و دلسوزی پیامبر اسلام (ص) در امر هدایت مردم اشاره دارند.

گزینه ۴ ۲۰۰۱

الف- حدیث اول که در مورد توجه به همسایه گرسنه است، در مورد «مبارزه با فقر و محرومیت» می‌باشد ب- حدیث دوم که در مورد نفی تبعیض در اجرای عدالت است، به «تلاش برای برقراری، برابری و عدالت» مربوط است. ج- آیه سوم به سخت کوشی و دلسوزی پیامبر (ص) در هدایت مردم اشاره می‌کند.

مقایسه بی‌توجهی به فقر و گرسنگی همسایه باعث خروج از دایره ایمان است. بی‌توجهی به دادخواهی مظلوم باعث خروج از دایره اسلام است.

گزینه ۲ ۲۰۰۲

الف- اینکه رسول خدا (ص) با همه بردباری و ملامتی که در برابر پیامال شدن حق شخصی خود داشت، در برابر نادیده گرفته شدن حقوق افراد جامعه می‌ایستاد و کوتاه نمی‌آمد، در راستای «تلاش برای برقراری عدالت و برابری» است. ب- رسول خدا (ص) سعی می‌کرد تا وقتی که پارانیش نشسته‌اند، در کنارش باشد (مجالست) و با آنان همراهی (معیت) می‌کرد. این نکته در سیره نبوی، مربوط به «محبت و مدارا با مردم» است. ج- متکبران و برخی از بزرگان قبایل که تعالیم اسلام را به ضرر خود می‌دیدند، جنگ‌هایی را علیه آن حضرت به راه می‌انداختند. پیامبر (ص) نیز به ناچار مسلمانان را برای مقابله با آنان بسیج می‌کرد، اما به آنان سفارش‌هایی برای مراعات حقوق کفار نمودند. (سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم)

تمرین تست‌زنی برای پاسخ دادن به تست‌های چند قسمتی، بهتر است با در نظر گرفتن هر قسمتی از سؤال که به پاسخ آن اطمینان دارید، به حذف گزینه‌های نادرست پردازید. با در نظر گرفتن قسمت سوم سؤال بالا، بجز گزینه (۲)، سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۱ ۲۰۰۳

یکی از اهداف مهم حکومت الهی رسول خدا (ص) اجرای عدالت بود و ایشان در این مورد با قاطعیت عمل کرد. از جمله ایستادگی ایشان در اجرای حکم بر روی شخصی از قبایل صاحب نام مدینه که زدی او اثبات شده بود و توجه نکردن به واسطه‌ها، حتی از نزدیکان، نشانه قاطعیت در اجرای عدالت بود. رسول خدا (ص) برای اولین بار در جامعه آن روز برابری همه در برابر قانون را اعلام کرد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه (۳)، از اقدامات امام علی (ع)، پس از برعهده گرفتن حکومت بود. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه (۴) و قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است.

گزینه ۱ ۲۰۰۴

مصدق آیه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ»، شیعیان و پیروان حضرت علی (ع) هستند که همان مؤمنان صالح‌اند و با عبارت «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ» مرتبط است و از طرفی حدیث «عَلَيْ مَعَ الْحَقِّ ...» با عبارت قرآنی ادامه سوره عصر، یعنی «تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ» در سوره عصر ارتباط دارد.

جمع‌بندی عبارات قرآنی مشابه می‌توانند در جایگزین یکدیگر به کار روند؛ مانند اشاره به ایمان و عمل صالح در آیات زیر:

مثال ۱: إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ تَوَاصَوْا ...

مثال ۲: إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ

مثال ۳: وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ ...

گزینه ۱ ۲۰۱۴ ☆☆☆☆

آیه شریفه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ»، پس از بیان این دو حدیث پیامبر اسلام (ص): «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و شیعیان و پیروان او، رستگارند و در روز قیامت، اهل نجات‌اند.» و «این مرد اولین ایمان آورنده به خدا...»، که خطاب به جابر بن عبدالله انصاری بیان شده بود، نازل شده است.

تحلیل تست ۹۸ این تست، یک تست حفظی از این درس است. برای پاسخ دادن به آن باید از روش حذف گزینه‌های نادرست استفاده کرد. قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، مربوط به آیه تطهیر است. قسمت دوم گزینه (۳)، سخن امام علی (ع) درباره «سخت‌کوشی و دلسوزی ایشان در هدایت مردم» است نه سخن پیامبر اسلام (ص).

گزینه ۱ ۲۰۱۵ ☆☆☆☆

الف- رسول اکرم (ص) در حدیثی فرموده‌اند: «اقوام و ملل پیشین بدین سبب، دچار سقوط شدند که در اجرای عدالت، تبعیض روا می‌داشتند؛ اگر شخصی قدرتمند و صاحب نفوذ از ایشان دزدی می‌کرد رهایش می‌کردند و اگر فردی ضعیف دزدی می‌کرد وی را مجازات می‌کردند.» ب- آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الكتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، «بنای جامعه بر پایه عدل با نیروی مردم»، که عامل از بین‌برنده تبعیضات اجتماعی است، اشاره دارد.

تحلیل تست ۹۸ این تست، یک تست ترکیبی از این درس و درس ۴ یازدهم است. قسمت اول آن حفظی است و قسمت دوم آن مفهومی می‌باشد. برای پاسخ دادن سریع و بدون خطا به آن، باید از روش حذف گزینه‌های نادرست استفاده کنیم. مطابق حدیث بالا، قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است، زیرا این حدیث به «تلاش برای برقراری عدالت و برابری» اشاره دارد نه به «نفی ولایت غیر الهی و پذیرش حاکمیت طاغوت». قسمت دوم گزینه (۲)، به «پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارد.

گزینه ۱ ۲۰۱۶ ☆☆☆☆

الف- آیه شریفه: «لعلک باخع نفسک ألا یكونوا مؤمنین : از اینکه برخی ایمان نمی‌آورند، شاید که جانت را [از شدت اندوه] از دست بدهی.»، سخن خداوند به پیامبر گرامی اسلام (ص) در مورد «سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم» است. ب- امام علی (ع) که در بیشتر صحنه‌ها در کنار رسول خدا (ص) بود، درباره تلاش بی‌پایان پیامبر در هدایت مردم می‌فرمود: «پیامبر یک طبیب سیار بود، بر خلاف سایر طبیبان [او خود به سراغ مردم می‌رفت، داروها و مرهم‌هایش را خودش آماده می‌کرد و ابزارهای طبابت را با خود می‌برد تا بر هر جا که نیاز باشد، مرهم بگذارد؛ بر دل‌های کور، گوش‌های کر، زبان‌های گنگ، او با داروهای خویش بیماران غفلت زده و سرگشته را درمان می‌کرد.»

تحلیل تست ۹۸ این تست، یک تست حفظی از این درس است. برای پاسخ دادن به آن باید متن آیه و احادیث را به خاطر سپرد. برای پاسخ دادن به این تست دو قسمتی باید از روش حذف گزینه‌های نادرست استفاده کرد. قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴)، به «الگو بودن پیامبر اسلام (ص)» اشاره دارد، نه به «سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم». قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا عبارت «خالی از کدورت»، در این حدیث نیامده است.

گزینه ۲ ۲۰۱۷ ☆☆☆☆

آیه شریفه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ»، پس از بیان این دو حدیث پیامبر اسلام (ص): «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و شیعیان و پیروان او، رستگارند و در روز قیامت، اهل نجات‌اند.» و «این مرد اولین ایمان آورنده به خدا...»، که خطاب به جابر بن عبدالله انصاری بیان شده بود، نازل شده است.

تحلیل تست ۹۸ این تست، یک تست ساده و حفظی از این درس است. برای پاسخ دادن به آن، باید ترتیب و توالی بیان آیات و احادیث در درس یاد گرفته شود. با در نظر گرفتن توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۲ ۲۰۱۰ ☆☆☆☆

با توجه به آیه شریفه: «لقد کان لکم فی رسول الله أسوة حسنة لمن کان یرجو الله و الیوم الآخر و ذکر الله کثیرا»، رسول گرامی اسلام (ص) برای کسانی سرمشق و الگوی نیکویی است که این دو ویژگی را داشته باشند: الف- به خداوند و روز قیامت امید دارند. (یرجو الله و الیوم الآخر) ب- خدا را بسیار یاد می‌کنند. (و ذکر الله کثیرا)

تحلیل تست ۹۹ این تست، یک تست حفظی از متن آیه است. پاسخ دادن به آن برای دانش‌آموزانی که آیات را مطالعه و دوره کرده‌اند کار دشواری نیست. آیه گزینه (۱)، بیانگر «سخت‌کوشی و دلسوزی پیامبر اسلام (ص) در هدایت مردم» است. آیه گزینه (۳)، در کعبه و پس از بیان دو حدیث قبل، در شأن امام علی (ع) بر پیامبر خدا (ص) نازل شده است. آیه گزینه (۴)، آیه ولایت است.

گزینه ۳ ۲۰۱۱ ☆☆☆☆

الف- آیه شریفه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ»، در کنار خانه خدا و پس از بیان دو حدیث پیامبر اسلام (ص)، در شأن امام علی (ع) بر پیامبر خدا (ص) نازل شده است.

ب- مطابق روایات، امیر المؤمنین علی (ع) و شیعیان او، مصداق «خیر البریة - بهترین مردم»، می‌باشند.

تحلیل تست ۹۹ قسمت اول این تست، حفظی بوده و قسمت دوم آن مفهومی است. دانش‌آموز باید علاوه بر اینکه باید منظور از «خیر البریة - بهترین مردم» را بداند باید ابتدای حدیث را به یاد داشته باشد که وقتی حضرت علی (ع) وارد خانه خدا شد رسول خدا (ص) فرمود: «برادرم به‌سویتان آمد.»

گزینه ۲ ۲۰۱۲ ☆☆☆☆

الف- آراستگی اختصاص به زمان حضور در اجتماعات و معاشرت‌ها ندارد؛ بلکه شامل حضور در خانواده و از آن مهم‌تر، زمان عبادت نیز می‌شود.

ب- امام صادق (ع) می‌فرمود: «دو رکعت نماز که با بوی خوش گزارده شود، بهتر از هفتاد رکعت نماز بدون بوی خوش است.»

تحلیل تست ۹۹ این تست، یک تست ترکیبی با درس ۱۱ سال دهم است. از بین احادیث مذکور، تنها گزینه (۲)، به آراستگی در زمان عبادت اشاره دارد.

گزینه ۴ ۲۰۱۳ ☆☆☆☆

الف- متکبران و برخی از بزرگان قبایل که تعالیم اسلام را به ضرر خود می‌دیدند، جنگ‌هایی را علیه آن حضرت به راه می‌انداختند. پیامبر (ص) نیز به ناچار مسلمانان را برای مقابله با آنان بسیج می‌کرد. اما به آنان (مسلمانان) سفارش می‌کرد: «اگر کافری در جنگ کشته شد او را مثله نکنید، کودکان و پیران و زنان را نکشید، حیوانات حلال گوشت را نکشید مگر اینکه برای تغذیه به آن احتیاج داشته باشید...» این سخن رسول خدا (ص)، بیانگر بیانگر «سخت‌کوشی و دلسوزی ایشان در هدایت مردم» است.

ب- این سخن پیامبر (ص): «بدی‌های یکدیگر را پیش من بازگو نکنید، زیرا تمایل دارم با دلی پاک و خالی از کدورت با شما معاشرت کنم»، به سیره عملی ایشان در «محبت و مدارا با مردم»، اشاره دارد.

ج- این سخن امام علی (ع): «پیامبر یک طبیب سیار بود، [بر خلاف سایر طبیبان] او خود به سراغ مردم می‌رفت، داروها و مرهم‌هایش را خودش آماده می‌کرد و... او با داروهای خویش بیماران غفلت زده و سرگشته را درمان می‌کرد»، بیانگر بیانگر «سخت‌کوشی و دلسوزی رسول خدا (ص) در هدایت مردم» است.

تحلیل تست ۹۹ این تست، یک تست ترکیبی جدید از این درس است. بهترین روش برای پاسخ دادن به آن، ابتدا با در نظر گرفتن هر قسمتی را که به پاسخ آن اطمینان داریم، گزینه‌های نادرست را حذف می‌نماییم تا در نهایت به پاسخ صحیح برسیم. به طور مثال، با در نظر گرفتن قسمت سوم، سایر گزینه‌ها نادرست است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۰۲۲

مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { برای تشخیص سریع و بدون غلط پاسخ صحیح، ابتدا گزینه‌های صحیح را حذف می‌کنیم. گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا مخاطب این حدیث فقط جابر بن عبدالله انصاری است نه اصحاب پیامبر (ص). با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۱** ۲۰۲۳

مراجعه شود به پاسخ سه پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۲) نادرست است، زیرا در این آیه به خیر شر و جایگاه اختیار انسان اشاره نشده است. گزینه (۳) نادرست است، زیرا مفهوم اصلی این آیه، جدایی‌ناپذیری ایمان و عمل صالح نیست و متبوع در این گزینه به معنای علت است. گزینه (۴)، مفهوم این آیه نیست.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۰۲۴

از دقت در قسمت اول حدیث: «انا مدینه العلم و علی باهبا فمن اراد العلم فلیأتها من باهبا»، برداشت می‌شود که امام علی (ع) نیز همان علم و معرفتی که پیامبر (ص) از آن بهره‌مند بود، را دارا بود. (انا مدینه العلم و علی باهبا) و براین اساس، پس از رسول خدا (ص)، حضرت علی (ع) از همه داناتر می‌باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { حدیث گزینه (۱)، تأکید بر مفهوم حدیث تقلین و عصمت امام علی (ع) است. حدیث گزینه (۲)، بیانگر ولایت معنوی پیامبر اسلام (ص) و امام علی (ع) است. حدیث گزینه (۳)، بیانگر این است که امام علی (ع) معصوم از گناه و اشتباه بوده و به همین دلیل شایسته پیروی هستند.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۰۲۵

الف- میان این حدیث: «علی مع القرآن و القرآن مع علی» و حدیث تقلین: «أنتی تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی اهل بیتی...»، ارتباط برقرار است در حدیث تقلین آمده که عترت و قرآن از یکدیگر جدایی‌ناپذیرند. یکی از مصادیق عترت، حضرت علی (ع) است. و این حدیث هم که می‌فرماید: «علی با قرآن و قرآن با علی است»، تأکید بر حدیث تقلین است.

ب- مطابق حدیث تقلین، تا زمانی که مسلمین به قرآن کریم و عترت پیامبر (ص) تمسک بجویند «ان تمسکتُم بهما» گمراه نخواهند شد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { حدیث گزینه (۱)، به دانای بودن امام علی (ع) از همه انسان‌ها پس از پیامبر (ص) اشاره دارد. حدیث گزینه (۲)، بیانگر این است که امام علی (ع) معصوم از گناه و اشتباه بوده و به همین دلیل شایسته پیروی هستند. حدیث گزینه (۳)، بیانگر این است که پیروی از امام علی (ع) راه رسیدن به علم پیامبر است و بهره‌مندی از علم پیامبر هم بر همه واجب است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۰۲۶

الف- پیامبر اکرم (ص) خطاب به جابر بن عبدالله انصاری در حدیثی درباره حضرت علی (ع) می‌فرماید: «این مرد اولین ایمان آورنده به خدا، وفادارترین شما در پیمان با خدا، راسخ‌ترین شما در انجام فرمان خدا، صادق‌ترین شما در داوری بین مردم، بهترین شما در رعایت مساوات، و ارجمندترین شما در نزد خداست.»

ب- آیه شریفه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُم خَيْرُ الْبَرِيَّةِ»، در شأن امام علی (ع) بر پیامبر خدا (ص) نازل شده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه (۱)، آیه تطهیر است که عصمت اهل بیت (ع) را بیان می‌کند. آیه گزینه (۲)، آیه تطهیر است که تکلیف دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری پس از پیامبر (ص) را مشخص کرده است. آیه گزینه (۳)، آیه ولایت است که به جانشینی امام علی (ع) اشاره دارد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۰۱۸

الف- مطابق حدیث: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُم خَيْرُ الْبَرِيَّةِ»، برای «خیر البریة» (بهترین مخلوقات خدا)، دو ویژگی ذکر شده است: ۱- از نظر باطنی، افرادی مؤمن (إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا) ۲- و از لحاظ ظاهری، افرادی نیکوکار (و عملوا الصَّالِحَاتِ) می‌باشند.

ب- مطابق روایات، مصداق «خیر البریه - بهترین مردم»، امیر المؤمنین علی (ع) و شیعیان اویند.

تحلیل تست ۹۸ { این تیت، یک تست مفهومی از آیات است. برای پاسخ دادن به آ «باید به حفظ عبارت‌های آیه و مفاهیم آن دقت کرد. با در نظر گرفتن متن آیه، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) که به بیان سیمای مستضعفان در پایان تاریخ پرداخته است، نادرست می‌باشند. قسمت دوم گزینه (۴)، مصداق «خیر البریه» نمی‌باشند.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۰۱۹

الف- میان این حدیث: «علی مع القرآن و القرآن مع علی» و حدیث تقلین: «أنتی تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی اهل بیتی...»، ارتباط برقرار است در حدیث تقلین آمده که عترت و قرآن از یکدیگر جدایی‌ناپذیرند. یکی از مصادیق عترت، حضرت علی (ع) است. و این حدیث هم که می‌فرماید: «علی با قرآن و قرآن با علی است»، تأکید بر حدیث تقلین است.

ب- مطابق حدیث تقلین، تا زمانی که مسلمین به قرآن کریم و عترت پیامبر (ص) تمسک بجویند «ان تمسکتُم بهما» گمراه نخواهند شد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { این تست، یک تست ترکیبی و مفهومی و تشخیص قسمت دوم آن دشوار است. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول و دوم گزینه‌های (۱) و (۲) دشوار است. با توجه به عبارت کلیدی «راه رهایی از گمراهی»، قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، چرا که این عبارت، بیانگر جدایی‌ناپذیری قرآن و عترت و به تبع آن، عصمت اهل بیت است، نه راه رهایی از گمراهی.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۰۲۰

الف- پیامبر اکرم (ص) در کعبه و خطاب به جابر بن عبدالله انصاری درباره حضرت علی (ع) می‌فرماید: «این مرد اولین ایمان آورنده به خدا، وفادارترین شما در پیمان با خدا، راسخ‌ترین شما در انجام فرمان خدا، صادق‌ترین شما در داوری بین مردم، بهترین شما در رعایت مساوات، و ارجمندترین شما در نزد خداست.»

ب- در همین هنگام، آیه شریفه: «ان الذين آمنوا و عملوا الصالحات اولئك هم خیر البریة» بر پیامبر اکرم (ص) نازل شد. و مطابق روایات، مصداق «خیر البریه - بهترین مردم»، امیر المؤمنین علی (ع) و شیعیان اویند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، حدیث پیامبر (ص) فقط با آیه مذکور هم‌زمان بوده و بر این اساس، سایر گزینه‌ها نادرست است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۰۲۱

آیه شریفه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُم خَيْرُ الْبَرِيَّةِ»، پس از بیان این دو حدیث پیامبر اسلام (ص): «سوکند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و شیعیان و پیروان او، رستگاران و در روز قیامت، اهل نجات‌اند.» و «این مرد اولین ایمان آورنده به خدا...»، که در کنار خانه خدا خطاب به جابر بن عبدالله انصاری بیان شده بود، نازل شده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { حدیث گزینه (۱)، در اولین روز دعوت علنی پیامبر اسلام (ص)، در واقعه «یوم‌الإنذار» بیان شده است. حدیث گزینه (۲)، حدیث منزلت است و به جانشینی امام علی (ع) اشاره دارد. حدیث گزینه (۴)، حدیث تقلین است و به عصمت اهل بیت (ع) اشاره دارد.

☆☆☆☆☆

گزینه ۱

۲۰۳۷

این سخن رسول گرامی اسلام: «انا مدینه العلم و علی بابها فمن اراد العلم فلیأتها من بابها»، به ترتیب به دو موضوع اشاره دارد: ۱- قسمت اول حدیث: «انا مدینه العلم و علی بابها»، بیانگر این حقیقت است که امام علی (ع) همان علم و معرفتی که پیامبر (ص) از آن بهره‌مند بود، را نیز دارا بود. ۲- قسمت دوم حدیث: «فمن اراد العلم فلیأتها من بابها»، بیانگر عصمت علمی امام علی (ع) است. بر این اساس، تبیین معارف عمیق قرآنی پس از رسول اکرم (ص) توسط امام علی (ع) صورت می‌گیرد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { حدیث گزینه (۲)، تأکید بر حدیث ثقلین است و به تبع آن بیانگر عصمت امام علی (ع) است. حدیث گزینه (۳)، بیانگر این است که امام علی (ع) معصوم از گناه و اشتباه بوده و به همین دلیل شایسته پیروی هستند. حدیث گزینه (۴)، به داناتر بودن امام علی (ع) از همه انسان‌ها پس از پیامبر (ص) اشاره دارد.

گزینه ۲

۲۰۳۱

الف- پس از رحلت رسول خدا^(ص)، حوادثی رخ داد که رهبری امت را از مسیری که پیامبر^(ص) برنامه‌ریزی کرده و بدان فرمان داده بود، خارج کرد و در نتیجه، نظام حکومت اسلامی که بر مبنای «امامت» طراحی شده بود، تحقق نیافت. (انقلابت علی عقبابکم) ب- امامان معصوم^(ع) با وجود حضور در جامعه، فاقد قدرت و امکانات لازم برای اجرای همه‌جانبه مسئولیت‌های خود شدند. فقط در یک دوره کوتاه چهار سال و نه ماهه، اداره حکومت به امام علی^(ع) رسید. اما طولی نکشید که حکومت به دست بنی‌امیه افتاد. آنان کسانی بودند که سرسختانه با پیامبر اکرم^(ص) مبارزه می‌کردند و فقط هنگامی تسلیم شدند که پیامبر اکرم^(ص) شهر مکه را فتح کرد و آنان راهی جز تسلیم و اطاعت نداشتند.

تمرین تست‌زنی برای پاسخ دادن به این نوع تست، پس از فهمیدن منظور صورت سؤال، باید پس از حذف گزینه‌های نادرست گزینه صحیح را انتخاب نمود. گزینه (۱) نادرست است، زیرا پس از رحلت رسول خدا^(ص)، برخی از عالمان وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس و گروهی از علمای اهل کتاب، از موقعیت و شرایط برکناری امام معصوم استفاده کردند و به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان پرداختند. گزینه (۳)، مربوط به دوران حیات رسول خدا^(ص) و پس از فتح مکه است. گزینه (۴)، مربوط به دوره حکومت بنی‌عباس است.

گزینه ۴

۲۰۳۲

الف- در آیه شریفه: «و ما محمد إلا رسول قد خلت من قبله الرسل أفان مات أو قتل انقلبتم علی أعقابکم و من یقلب علی عقبیه فلن یضر الله شیئا و سیجزی الله الشاکرین»، قرآن کریم پس از هشدار مسلمانان در مورد «بازگشت به جاهلیت»، از سپاسگزاران و پاداش آنها (و سیجزی الله الشاکرین) یاد می‌کند. ب- از دقت در این آیه معلوم می‌شود که سپاسگزاران واقعی نعمت رسالت آنان هستند که، به دوره جاهلیت و رفتارها و ارزش‌های آن زمان باز نگردند و براساس همان برنامه‌ای که پیامبر از سوی خداوند ارائه کرده است، زندگی کنند.

نکته طلایی راه گرفتار نشدن مسلمانان به آداب و رسوم جاهلیت، عمل به مفهوم آیه «اطاعت» و سپردن رهبری جامعه اسلامی به امامان معصوم^(ع) بود. قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا در صورت انتخاب این قسمت، قسمت دوم این دو گزینه، نتیجه تحقق قسمت اول نمی‌باشد. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است.

گزینه ۱

۲۰۳۳

خداوند در آیه شریفه: «... انقلبتم علی أعقابکم و من یقلب علی عقبیه فلن یضر الله شیئا و سیجزی الله الشاکرین»، برای مبارزه با ارکان جاهلیت و باقی ماندن در مسیری که پیامبر اکرم^(ص) ترسیم کرده بودند، وعده دادن پاداش به سپاسگزاران (سیجزی الله الشاکرین) می‌دهد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۲)، درباره امام علی^(ع) و شیعیانش بیان شده است. گزینه (۳)، بیانگر این حقیقت است که در صورت بازگشت مسلمانان به دوران جاهلیت (و من یقلب علی عقبیه)، هیچ گزند و زبانی به خداوند نمی‌رسد. گزینه (۴)، درباره نیکوکاران و بدکاران است. (درس ۱ دهم)

گزینه ۴

۲۰۳۴

با توجه به آیه شریفه: «... انقلبتم علی أعقابکم و من یقلب علی عقبیه فلن یضر الله شیئا و سیجزی الله الشاکرین»، در صورت بازگشت مسلمانان به دوران جاهلیت (و من یقلب علی عقبیه)، هیچ گزند و زبانی به خداوند نمی‌رسد (فلن یضر الله شیئا).

توضیح خداوند پس از هشدار عدم بازگشت مسلمانان به دوران جاهلیت، ابتدا از «زیان نرسیدن به خداوند در صورت بازگشت مسلمانان به دوران جاهلیت» و سپس از «پاداش سپاس‌گزاران و کسانی که به دوره جاهلیت و رفتارها و ارزش‌های آن زمان باز نگردند» سخن گفته است.

درس هفتم: وضعیت فرهنگی، اجتماعی...

تعداد سؤالات تألیفی	تعداد سؤالات ترکیبی جدید	تعداد سؤالات ماز
۵۵	۱۰	۹
تعداد سؤالات سراسری ۱۴۰۰	تعداد سؤالات سراسری ۹۹	تعداد سؤالات سراسری ۹۸
۵	۳	۱

گزینه ۳

۲۰۲۸

الف- بر اساس آیه اطاعت: «اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم»، ولایت و حکومت اسلامی پس از رسول خدا^(ص) در قالب امامت ادامه می‌یابد. ب- براساس تدبیر حکیمانه خداوند، امیرالمؤمنین^(ع) و امامان معصوم از نسل ایشان جانشینی رسول خدا^(ص) را بر عهده گرفتند و از جانب خدا به ولایت و رهبری برگزیده شدند.

روش مطالعه این درس این درس، یک درس کم حجم، با سطح دشواری متوسط است. یک آیه و دو حدیث مهم از امام علی^(ع) دارد. برای یادگیری این درس، ابتدا متن درس را باید چندین بار دقیق بخوانید. نکات مربوط به مشکلات عصر امامان^(ع) را به دقت تحلیل و بررسی نمایید و نکات مشابه مربوط به هر کدام را استخراج و یا داشت نمایید. در آخر نکات و مفاهیم مربوط به آیه و دو حدیث این درس را به صورت دقیق بررسی کنید.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا آیه تطهیر بیانگر عصمت اهل بیت^(ع) است و به حکومت پس از پیامبر^(ص) اشاره ندارد. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا برگزیده شدن افراد به مقام امامت، فقط توسط خداوند صورت می‌گیرد نه توسط پیامبر اسلام^(ص).

گزینه ۲

۲۰۲۹

الف- بر اساس آیه شریفه: «و ما محمد إلا رسول قد خلت من قبله الرسل أفان مات أو قتل انقلبتم علی أعقابکم»، مهم‌ترین خطر پس از رحلت پیامبر اسلام^(ص)، بازگشت به ارزش‌های دوران جاهلیت است. ب- متأسفانه با وقوع حوادثی پس از رحلت پیامبر اسلام^(ص) و دور افتادن مردم از رهبری و هدایت امامان معصوم^(ع)، این بازگشت به ارزش‌های دوران جاهلیت اتفاق افتاد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها آیه گزینه (۱)، ویژگی‌های «خیر البریه» را که امام علی^(ع) و شیعیانش از مصادیق آن هستند را بیان می‌نماید. آیه گزینه (۳)، به انسجام درونی در عین نزول تدریجی آیات قرآن کریم، از جنبه‌های اعجاز محتوایی آن اشاره دارد. آیه گزینه (۴)، آیه ابلاغ است که رسالت مهم رسول خدا^(ص) را بیان حدیث غدیر معرفی می‌نماید.

گزینه ۳

۲۰۳۰

الف- خداوند در آیه شریفه: «و ما محمد إلا رسول قد خلت من قبله الرسل أفان مات أو قتل انقلبتم علی أعقابکم»، این نکته را به امت اسلامی گوشزد می‌کند که مهم‌ترین خطر پس از رحلت پیامبر اسلام^(ص)، بازگشت به ارزش‌های دوران جاهلیت است. ب- پس از رحلت رسول خدا^(ص)، حوادثی رخ داد که رهبری امت را از مسیری که پیامبر^(ص) برنامه‌ریزی کرده و بدان فرمان داده بود، خارج کرد و در نتیجه، نظام حکومت اسلامی که بر مبنای «امامت» طراحی شده بود، تحقق نیافت. ج- تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت، خروج رهبری امت از مسیری که پیامبر^(ص) برنامه‌ریزی کرده و بدان فرمان داده بود، و همچنین یکی از مصادیق بازگشت امت اسلامی به ارزش‌های دوران جاهلیت خویش می‌باشد.

نکته طلایی عمل نکردن به پیام آیه اطاعت و دور ماندن امامان معصوم^(ع) از حکومت بر جامعه اسلامی، باعث تحقق پیش‌بینی خداوند و بازگشت جامعه اسلامی به ارزش‌های دوران جاهلیت شد. از بین مشکلات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی پس از رسول خدا^(ص)، گزینه (۳) از بقیه مهم‌تر است.

توضیح فتح مکه در سال هشتم هجری، یعنی حدود دو سال قبل از رحلت پیامبر (ص) رخ داد. در این هنگام، ابوسفیان به ناچار تسلیم شد و به ظاهر اعلام مسلمانی کرد.

گزینه ۳ ۲۰۴۱
 معاویه پسر ابوسفیان است که جنگ صفین را علیه امیرالمؤمنین (ع) به راه انداخت. او در سال چهل هجری با بهره‌گیری از ضعف و سستی یاران امام حسن (ع)، حکومت مسلمانان را به دست گرفت و خلافت رسول خدا (ص) را به سلطنت تبدیل کرد.

توضیح معاویه در سال هشتم هجرت، پس از فتح مکه اسلام آورد و در سال چهل هجری حکومت بر مسلمانان را به دست گرفت.

گزینه ۱ ۲۰۴۲
 مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
نکته آغاز حکومت معاویه در زمان حکومت امام حسن (ع) بود.

گزینه ۴ ۲۰۴۳
 معاویه در سال چهل هجری با بهره‌گیری از ضعف و سستی یاران امام حسن (ع)، حکومت مسلمانان را به دست گرفت. او، بر خلاف تعهدی که به مسلمانان داده بود، یزید را جانشین خود قرار داد.

توضیح تکمیلی بر اساس مفاد صلح‌نامه امام حسن (ع) با معاویه، معاویه حق انتخاب جانشین ندارد و حکومت از آن امام حسن (ع) یا امام حسین (ع) خواهد بود. معاویه بر خلاف این قرارداد، فرزندش یزید را جانشین خود قرار داد.

گزینه ۲ ۲۰۴۴
 یزید هر کار زشت و ناپسندی را انجام می‌داد؛ احکام خداوند، مانند نماز را به بازی و سُخره می‌گرفت، آشکارا شراب می‌خورد، سگ بازی و میمون بازی، می‌کرد و با همان سگ و میمون، وارد مجالس می‌شد و آنها را کنار دست خود می‌نشاند. وی، نوه گرامی پیامبر (ص)، امام حسین (ع) و فرزندان و یارانش را با وضع هولناکی به شهادت رساند و خانواده ایشان را که از نوادگان پیامبر (ص) بودند، به عنوان اسیر، در شهرها گرداند.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها عبارت گزینه (۲)، درباره ابوسفیان و فرزندش معاویه بیان شده است نه درباره یزید.

گزینه ۱ ۲۰۴۵
 المؤمنین علی (ع)، در سخنرانی‌های متعدد، بارها مسلمانان را نسبت به ضعف و سستی‌شان در مبارزه با حکومت بنی‌امیه بیم می‌داد و می‌فرمود: «سوگند به خداوندی که جانم به دست قدرت اوست، آن مردم بر شما پیروز خواهند شد».
توضیح فرمایش امام علی (ع) در مورد بیم دادن مسلمانان نسبت به ضعف و سستی‌شان در مبارزه با حکومت بنی‌امیه، به منظور جلوگیری از گرفتار شدن مسلمانان به پیش‌بینی «انقلاب علی اعقابکم» بود.

گزینه ۴ ۲۰۴۶
 با توجه به این سخن: «سوگند به خداوندی که جانم به دست قدرت اوست، آن مردم [شامیان] بر شما پیروز خواهند شد؛ نه از آن جهت که آنان به حق نزدیک‌ترند، بلکه به این جهت که آنان در راه باطلی که زمامدارشان می‌رود شتابان فرمان او را می‌برند و شما در حق من بی‌اعتنایی و کندی می‌کنید...»، امام علی (ع)، عامل پیروزی شامیان را «پیروی از زمامدار خود و اطاعت سریع از دستورات وی» و دلیل ناکامی مسلمانان را «بی‌اعتنایی نسبت به رهبر خود و کندی در اطاعت از دستورات ایشان» دانسته‌اند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳)، نادرست است، زیرا از دیدگاه امام علی (ع)، اتحاد شامیان در مسیر باطل و تفرقه یاران امام علی (ع) در راه حق، قلب مسلمانان واقعی را به درد می‌آورد. مطابق حدیث، قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۱ ۲۰۳۵
 پس از رحلت رسول خدا (ص)، حوادثی رخ داد که رهبری امت را از مسیری که پیامبر (ص) برنامه‌ریزی کرده و بدان فرمان داده بود، خارج کرد و در نتیجه، نظام حکومت اسلامی که بر مبنای «امامت» طراحی شده بود، تحقق نیافت.

نکته طلایی در آیه اطاعت: «یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولى الامر منکم»، مسیر رهبری امت پس از رسول خدا (ص) بر مبنای «امامت» طراحی شده بود. قسمت دوم گزینه (۴)، نتیجه خروج رهبری امت از مسیر امامت بود.

گزینه ۳ ۲۰۳۶
 پس از رحلت رسول خدا (ص)، حوادثی رخ داد که رهبری امت را از مسیری که پیامبر (ص) برنامه‌ریزی کرده و بدان فرمان داده بود، خارج کرد و در نتیجه، نظام حکومت اسلامی که بر مبنای «امامت» طراحی شده بود، تحقق نیافت. امامان معصوم (ع) با وجود حضور در جامعه، فاقد قدرت و امکانات لازم برای اجرای همه‌جانبه مسئولیت‌های خود شدند.

روش تست‌زدن برای پاسخ دادن به تست‌های تاریخی، فقط باید با در نظر گرفتن متن کتاب، گزینه صحیح را انتخاب نمود. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۲ ۲۰۳۷
 در یک دوره کوتاه چهار سال و نه ماهه، اداره حکومت به امام علی (ع) رسید. آن حضرت، در همین دوره کوتاه و با وجود مشکلات و جنگ‌هایی که با عهدشکنان و دشمنان داخلی داشتند، عالی‌ترین نمونه حکومت را عرضه کرد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا حکومت رسول اکرم (ص) در مدینه، ۱۰ سال به طول انجامید. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۳ ۲۰۳۸
 در یک دوره کوتاه چهار سال و نه ماهه، اداره حکومت به امام علی (ع) رسید. آن حضرت، در همین دوره کوتاه و با وجود مشکلات و جنگ‌هایی که با عهدشکنان و دشمنان داخلی داشتند، عالی‌ترین نمونه حکومت را عرضه کرد. اما طولی نکشید که حکومت به دست بنی‌امیه افتاد.

توضیح منظور از عهدشکنان، طلحه و زبیر بودند که جنگ جمل را به راه انداختند. پس از این جنگ، امام علی (ع) با معاویه که از دشمنان داخلی بود، در جنگ صفین به کارزار پرداختند. بنی‌امیه کسانی بودند که سرسختانه با پیامبر اکرم (ص) مبارزه می‌کردند و فقط هنگامی تسلیم شدند که پیامبر اکرم (ص) شهر مکه را فتح کرد و آنان راهی جز تسلیم و اطاعت نداشتند. پس از شهادت امام علی (ع) در سال ۴۰ هجری، معاویه با بهره‌گیری از ضعف و سستی یاران امام حسن (ع)، حکومت مسلمانان را به دست گرفت.

گزینه ۴ ۲۰۳۹
 بنی‌امیه کسانی بودند که سرسختانه با پیامبر اکرم (ص) مبارزه می‌کردند و فقط هنگامی تسلیم شدند که پیامبر اکرم (ص) شهر مکه را فتح کرد و آنان راهی جز تسلیم و اطاعت نداشتند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها تعبیر «سرسختانه با پیامبر اکرم (ص) مبارزه می‌کردند»، درباره امویان به کار رفته است، بر این اساس، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است. با استناد به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است.

گزینه ۱ ۲۰۴۰
 در صدر اسلام، ابوسفیان، رهبری مشرکان را برعهده داشت. او حدود دو سال قبل از رحلت پیامبر (ص) به ناچار تسلیم شد و به ظاهر، اعلام مسلمانی کرد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها مطابق توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا رهبری معنوی ائمه اطهار^(ع) پس از شهادت آنها از بین نمی‌رود.

گزینه ۱ ۲۰۵۳

الف- پس از رحلت رسول خدا^(ص)، سفارش آن حضرت به نوشتن سخنانش نادیده گرفته شد و هرگونه نوشتن احادیث آن حضرت ممنوع شد. (تا اوایل قرن دوم هجری) به همین جهت، کسانی که به این احادیث علاقه‌مند بودند، فقط می‌توانستند آن‌ها را به حافظه بسپارند و از این طریق به دیگران منتقل کنند. ب- نگهداری احادیث از طریق به حافظه سپردن، نتایج نامطلوبی داشت؛ از جمله اینکه، ۱- احتمال خطا در نقل احادیث افزایش یافت و امکان کم و زیاد شدن عبارت‌ها یا فراموش شدن اصل حدیث فراهم شد. ۲- شرایط مناسب برای جاعلان حدیث پیش آمد و آنان براساس غرض‌های شخصی به جعل یا تحریف حدیث پرداختند، یا به نفع حاکمان ستمگر از نقل برخی احادیث خودداری کردند. ۳- بسیاری از مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره می‌مانند و به ناچار، سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دادند و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه (۴) از نتایج ممنوعیت نوشتن احادیث نبود.

گزینه ۳ ۲۰۵۴

الف- پس از رحلت رسول خدا^(ص)، سفارش آن حضرت به نوشتن سخنانش نادیده گرفته شد و هرگونه نوشتن احادیث آن حضرت ممنوع شد. (تا اوایل قرن دوم هجری) به همین جهت، کسانی که به این احادیث علاقه‌مند بودند، فقط می‌توانستند آن‌ها را به حافظه بسپارند و از این طریق به دیگران منتقل کنند. ب- با این که سال‌ها بعد (اوایل قرن دوم هجری)، منع نوشتن حدیث پیامبر^(ص) برداشته شد و حدیث‌نویسی رواج یافت، اما به دلیل عدم حضور اصحاب پیامبر^(ص) در میان مردم، به دلیل فوت یا شهادت، احادیث زیادی جعل یا تحریف شد، به طوری که احادیث صحیح از غلط به سادگی قابل تشخیص نبود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها ...

گزینه ۴ ۲۰۵۵

مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل

تأثیر غرض‌های شخصی و سلیقه شخصی در اثر ممنوعیت از نوشتن احادیث، ۱- جاعلان حدیث براساس غرض‌های شخصی به جعل یا تحریف حدیث پرداختند، یا به نفع حاکمان ستمگر از نقل برخی احادیث خودداری کردند. ۲- بسیاری از مردم و محققان با دخالت دادن سلیقه شخصی در احکام دینی، گرفتار اشتباهات بزرگ شدند.

گزینه ۴ ۲۰۵۶

پس از رحلت رسول خدا^(ص)، هرگونه نوشتن احادیث آن حضرت ممنوع شد. به همین جهت، کسانی که به این احادیث علاقه‌مند بودند، فقط می‌توانستند آن‌ها را به حافظه بسپارند و از این طریق به دیگران منتقل کنند. نگهداری احادیث از طریق به حافظه سپردن، نتایج نامطلوبی داشت؛ از جمله اینکه، احتمال خطا در نقل احادیث افزایش یافت و امکان کم و زیاد شدن عبارت‌ها یا فراموش شدن اصل حدیث فراهم شد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است.

گزینه ۲ ۲۰۴۷

با توجه به این فرمایش امام علی^(ع)؛ «این مطلب، قلب انسان را به درد می‌آورد که آنها در مسیر باطل خود این چنین متحدند و شما در راه حق این‌گونه متفرق و پراکنده‌اید». اتحاد شامیان در مسیر باطل خود و تفرقه یاران امام علی^(ع) در راه حق، قلب مسلمانان واقعی را به درد می‌آورد.

روش مطالعه برای پاسخ دادن به تست‌هایی که از دو حدیث امام علی^(ع) در این درس آمده، باید عین عبارت‌های احادیث را حفظ باشید. گزینه (۳)، علت پیروزی شدن شامیان بر مسلمانان را بیان می‌کند.

گزینه ۱ ۲۰۴۸

امام علی^(ع) سرپیچی از دستورات امام و اختلاف و تفرقه میان مسلمانان را موجب سوار شدن بنی امیه بر تخت سلطنت می‌دید و آنان را از چنین روزی بیم می‌داد: «به خدا سوگند، بنی‌امیه چنان به ستمگری و حکومت ادامه دهند که حرامی باقی نماند جز آنکه حلال شمارند ... تا آنکه در حکومتشان دو دسته بگریند: دسته‌ای بر دین خود که آن را از دست داده‌اند و دسته‌ای برای دنیای خود که به آن نرسیده‌اند.»

نکته ترکیبی این سخن امام علی^(ع)، مصداق تحقق عبارت قرآنی: «انقلبتم علی اعقابکم» است.

گزینه ۲ ۲۰۴۹

الف- امام علی^(ع)؛ «به خدا سوگند، بنی‌امیه چنان به ستمگری و حکومت ادامه دهند که حرامی باقی نماند جز آنکه حلال شمارند ... تا آنکه در حکومتشان دو دسته بگریند: دسته‌ای بر دین خود که آن را از دست داده‌اند و دسته‌ای برای دنیای خود که به آن نرسیده‌اند.» ب- این حدیث، مصداق «بازگشت به جاهلیت» و عدم توجه به این هشدار خداوند: «افان مات أو قتل انقلبتم علی اعقابکم» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها حکومت امویان و نتایج آن در جامعه اسلامی، از مصداق «بازگشت به جاهلیت» و تحقق این هشدار خداوند: «انقلبتم علی اعقابکم» است.

گزینه ۴ ۲۰۵۰

پس از سقوط بنی‌امیه، حکومت به دست بنی‌عباس افتاد. آنان با این که خود را از آموزادگان پیامبر^(ص) می‌دانستند و به نام اهل بیت^(ع)، قدرت را از بنی‌امیه گرفته بودند؛ روش سلطنتی بنی‌امیه را ادامه دادند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها ...

گزینه ۱ ۲۰۵۱

پس از سقوط بنی‌امیه، حکومت به دست بنی‌عباس افتاد. آنان با این که خود را از آموزادگان پیامبر^(ص) می‌دانستند و به نام اهل بیت^(ع)، قدرت را از بنی‌امیه گرفته بودند؛ روش سلطنتی بنی‌امیه را ادامه دادند. و در ظلم و ستم به اهل بیت پیامبر^(ص) از چیزی فروگذار نکردند، به گونه‌ای که اگر تحول معنوی و فرهنگی ایجاد شده در عصر پیامبر^(ص) و دو میراث‌گران قدر آن حضرت (قرآن کریم و ائمه اطهار^(ع)) نبود، جز نامی از اسلام باقی نمی‌ماند.

نکته طلایی دو عامل اصلی که باعث حفظ اسلام در دوره حکومت امویان و عباسیان شد عبارت بود از: ۱- تحول معنوی و فرهنگی ایجاد شده در عصر پیامبر^(ص) و دو میراث‌گران قدر آن حضرت.

گزینه ۳ ۲۰۵۲

چالش‌های عصر ائمه^(ع)، نتیجه دوری از راه و رسم ترسیم شده از سوی پیامبر و جانشینان ایشان بود. یکی از مهم‌ترین آثار این چالش‌ها منزوی شدن شخصیت‌های اصیل اسلامی، به خصوص اهل بیت پیامبر^(ص) می‌باشد.

روش مطالعه { این سبک سؤال برای این درس از قبل متداول بوده است. و اما عبارتهای هر یک از چالش‌های عصر ائمه^(ع) منبع بسیار خوبی برای طرح سؤالات ترکیبی جدید است، بنابراین، عبارتهای هر چالش را به دقت مطالعه کرده و با تیتیر آن ارتباط دهید.

۲۰۶۴ گزینه ۴ ☆☆☆☆
 برخی از عالمان وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس و گروهی از علمای اهل کتاب (یهودی و مسیحی) مانند کعب‌الاحبار که ظاهراً مسلمان شده بودند، از موقعیت و شرایط برکناری امام معصوم استفاده کردند و به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان پرداختند.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

۲۰۶۵ گزینه ۳ ☆☆☆☆
 مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

۲۰۶۶ گزینه ۱ ☆☆☆☆
 برخی از عالمان وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس و گروهی از علمای اهل کتاب (یهودی و مسیحی) مانند کعب‌الاحبار که ظاهراً مسلمان شده بودند، از موقعیت و شرایط برکناری امام معصوم استفاده کردند و به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان پرداختند. برخی از آنها در مساجد می‌نشستند و داستان‌های خرافی دربارهٔ پیامبران برای مردم نقل می‌کردند. این مطالب به کتاب‌های تاریخی و تفسیری راه یافت و سبب گمراهی بسیاری از مسلمانان شد.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا دانشمندانی مانند کعب‌الاحبار از علمای اهل کتاب بودند نه از عالمان وابسته به حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس. قسمت دوم گزینه (۴)، سومین نتیجه ممنوعیت نوشتن احادیث است.

۲۰۶۷ گزینه ۳ ☆☆☆☆
 این عبارت: «برخی از عالمان وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس و گروهی از علمای اهل کتاب (یهودی و مسیحی) مانند کعب‌الاحبار که ظاهراً مسلمان شده بودند، از موقعیت و شرایط برکناری امام معصوم استفاده کردند و به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان پرداختند.» بیانگر دومین مشکل فرهنگی، اجتماعی و سیاسی پس از رسول خدا^(ص)، یعنی «تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث» است.
 ب- این عبارت: «بعد از ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم^(ص) بسیاری از مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره می‌ماندند و به ناچار، سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دادند و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند.» بیانگر سومین نتیجه ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم^(ص) است.

نکته طلایی { «تفسیر قرآن کریم توسط برخی از عالمان وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس و گروهی از علمای اهل کتاب» و «نقل داستان‌های خرافی دربارهٔ پیامبران برای مردم»، بیانگر دومین چالش عصر ائمه^(ع) یعنی «تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث» و نتیجه «ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم^(ص)» است.

۲۰۶۸ گزینه ۲ ☆☆☆☆
 عموم مردم در اعتقادات و عمل خود، دنباله‌روی شخصیت‌های برجسته جامعه هستند و آنها را اسوه قرار می‌دهند.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

۲۰۵۷ گزینه ۲ ☆☆☆☆
 در اثر ممنوعیت از نوشتن احادیث، ۱- **جاعلان حدیث** براساس غرض‌های شخصی به جعل یا تحریف حدیث پرداختند، یا به نفع حاکمان ستمگر از نقل برخی احادیث خودداری کردند. ۲- بسیاری از **مردم و محققان** از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره می‌ماندند و به ناچار، سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دادند و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند.

۲۰۵۸ گزینه ۳ ☆☆☆☆
 مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
توضیح { دومین منبع هدایت مسلمانان پس از قرآن کریم، مجموعه سخنان و احادیث پیامبر اسلام^(ص) است. پس از ممنوع شدن نوشتن سخنان ایشان، مردم از این منبع هدایت محروم شدند و با دخالت دادن سلیقه شخصی خود در احکام دینی، گرفتار اشتباهات بزرگ شدند.

۲۰۵۹ گزینه ۱ ☆☆☆☆
 مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل

۲۰۶۰ گزینه ۴ ☆☆☆☆
 با این که سال‌ها بعد (اوایل قرن دوم هجری)، منع نوشتن حدیث پیامبر^(ص) برداشته شد و حدیث‌نویسی رواج یافت، اما به **دلیل** عدم حضور اصحاب پیامبر^(ص) در میان مردم، به دلیل فوت یا شهادت، احادیث زیادی جعل یا تحریف شد، به طوری که احادیث صحیح از غلط به سادگی قابل تشخیص نبود.

۲۰۶۱ گزینه ۳ ☆☆☆☆
 اوضاع نابسامان جعل و تحریف حدیث، تا حدود زیادی برای پیروان ائمه^(ع) پیش نیامد، زیرا ائمه^(ع) احادیث پیامبر را حفظ کرده بودند و شیعیان، این احادیث را از طریق این بزرگواران که خود، انسان‌هایی معصوم و به دور از خطا بودند و سخنانشان مانند سخنان رسول خدا^(ص) معتبر و مورد اطمینان بود، این احادیث را به دست آوردند.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا در اثر ممنوعیت از نوشتن احادیث، بسیاری از مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره می‌ماندند و به ناچار، سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دادند و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند. قسمت دوم گزینه (۱)، بیانگر مسئولیت ائمه اطهار^(ع) در زمینه مرجعیت دینی است.

۲۰۶۲ گزینه ۲ ☆☆☆☆
 الف- پس از رحلت رسول خدا^(ص)، هرگونه نوشتن احادیث آن حضرت ممنوع شد. به همین جهت، کسانی که به این احادیث علاقه‌مند بودند، فقط می‌توانستند آن‌ها را به حافظه بسپارند و از این طریق به دیگران منتقل کنند. ب- مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
مقایسه { حفظ احادیث از طریق به حافظه سپردن آنها، سه مشکل اساسی مطرح شده را به همراه داشت. ولی حفظ احادیث توسط ائمه اطهار^(ع)، اوضاع نابسامان جعل و تحریف حدیث را تا حدود زیادی برای پیروان ائمه^(ع) پیش نیاورد.

۲۰۶۳ گزینه ۱ ☆☆☆☆
 الف- دومین نتیجه نامطلوبی که نگهداری احادیث از طریق به حافظه سپردن، در پی داشت این بود که شرایط مناسب برای جاعلان حدیث پیش آمد و آنان براساس غرض‌های شخصی به جعل یا تحریف حدیث پرداختند، یا به نفع حاکمان ستمگر از نقل برخی احادیث خودداری کردند. ب- این عبارت: «برخی از عالمان وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس و گروهی از علمای اهل کتاب (یهودی و مسیحی) مانند کعب‌الاحبار که ظاهراً مسلمان شده بودند، از موقعیت و شرایط برکناری امام معصوم استفاده کردند و به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان پرداختند.» بیانگر دومین چالش عصر ائمه^(ع) یعنی «تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث» است.

نکته طلایی { تبرج به معنای زیاده‌روی در تجمل و آراستگی (درس ۱۱ دهم) و ارتباط جنسی خارج از محدوده شرع (درس ۸ دوازدهم)، از مصادیق بازگشت به دوران جاهلیت است.

۲۰۷۴ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
 مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا این عبارت: «اما هر چه که جامعه از زمان پیامبر (ص) فاصله می‌گرفت، حاکمان وقت تلاش می‌کردند که شخصیت‌های اصیل اسلامی، به خصوص اهل بیت پیامبر (ص)، را در انزوا قرار دهند و افرادی را که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی دور بودند، به جایگاه برجسته برسانند و آنها را راهنمای مردم معرفی کنند»، بیانگر سومین چالش عصر ائمه (ع) یعنی «ارائه الگوهای نامناسب» است.

۲۰۷۵ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
 حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس نیز، به تدریج مسیر حکومت را عوض کردند و برای خود و اطرافیان‌شان کاخ‌های بزرگ و مجلل ساختند و خزائن خود را از جواهرات گران‌قیمت انباشته کردند.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۴)، بیانگر اولین چالش عصر ائمه (ع) یعنی «ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم (ص)» است.

۲۰۷۶ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
 تغییر مسیر حکومت اسلامی در عصر امامان معصوم (ع) که بیانگر چهارمین چالش عصر ائمه (ع) یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» است، جامعه مؤمن و فداکار عصر پیامبر اکرم (ص) را به جامعه‌ای راحت‌طلب، تسلیم و بی‌توجه به سیره و روش پیامبر اکرم (ص) تبدیل کرد.
نکته طلایی { این عبارت‌ها: «تعویض مسیر حکومت»، «تغییر مسیر جامعه» و «تغییر فرهنگ»، بیانگر چهارمین چالش عصر ائمه (ع) یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» است.

۲۰۷۷ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
 تغییر فرهنگ به وجود آمده در عصر امامان (ع)، نتیجه تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت بود. این تغییر فرهنگ، سبب شد که ائمه اطهار (ع) با مشکلات زیادی روبه‌رو شوند و نتوانند مردمان آن دوره را با خود همراه کنند.
نکته طلایی { «تعویض مسیر حکومت»، «تغییر مسیر جامعه» و «تغییر فرهنگ»، مصادیق «بازگشت به جاهلیت» و نتیجه عدم توجه به این هشدار خداوند: «أفان مات أو قتل انقلبتم علی أعقابکم» است.

۲۰۷۸ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
 الف- تغییر مسیر حکومت اسلامی در عصر امامان معصوم (ع) که بیانگر چهارمین چالش عصر ائمه (ع) یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» است، جامعه مؤمن و فداکار عصر پیامبر اکرم (ص) را به جامعه‌ای راحت‌طلب، تسلیم و بی‌توجه به سیره و روش پیامبر اکرم (ص) تبدیل کرد.
 ب- وجود این مشکل سبب شد که شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر (ص) منزوی شوند و طالبان قدرت و ثروت جایگاه و منزلت یابند.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۲)، بیانگر سومین چالش عصر ائمه (ع) یعنی «ارائه الگوهای نامناسب» است.

۲۰۶۹ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
 در زمانی که رسول خدا (ص) اسوه مردم بود، انسان‌های آزاده، باایمان و شجاعت چون امام علی (ع)، مقداد، عمار، ابوذر و سلمان تربیت شدند.
تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به این تست که گزینه‌های مشابه دارد، باید با دقت بیشتر در هر گزینه، یک مورد اشتباه و برخلاف صورت سؤال را پیدا نمود و گزینه‌های نادرست را یکی پس از دیگری حذف نمود تا به گزینه صحیح رسید. در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳)، مالک اشتر آمده که از یاران امام علی (ع) است نه رسول اکرم (ص).

۲۰۷۰ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
 هر چه که جامعه از زمان پیامبر (ص) فاصله می‌گرفت، حاکمان وقت تلاش می‌کردند که شخصیت‌های اصیل اسلامی، به خصوص اهل بیت پیامبر (ص)، را در انزوا قرار دهند و افرادی را که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی دور بودند، به جایگاه برجسته برسانند و آنها را راهنمای مردم معرفی کنند.
تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به تست‌هایی که جنبه تاریخی دارند، فقط باید مطابق متن کتاب، گزینه صحیح را انتخاب نمود. مطابق توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

۲۰۷۱ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
 این عبارت: «اما هر چه که جامعه از زمان پیامبر (ص) فاصله می‌گرفت، حاکمان وقت تلاش می‌کردند که شخصیت‌های اصیل اسلامی، به خصوص اهل بیت پیامبر (ص)، را در انزوا قرار دهند»، بیانگر سومین چالش عصر ائمه (ع) یعنی «ارائه الگوهای نامناسب» و عبارت: «پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا (ص) جاهلیت با شکلی جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد. شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر (ص) منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت جایگاه و منزلت یافتند»، بیانگر چهارمین چالش عصر ائمه (ع) یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» است.
مقایسه { الف- «در انزوا قرار دادن شخصیت‌های اصیل اسلامی، به خصوص اهل بیت پیامبر (ص)»، توسط حاکمان وقت صورت می‌گرفت و بیانگر «ارائه الگوهای نامناسب» است. ب- «منزوی شدن شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر (ص)»، نتیجه ورود جاهلیت با شکلی جدید به زندگی اجتماعی مسلمانان و بیانگر «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» است.

۲۰۷۲ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
 این موارد: «ورود جاهلیت با شکلی جدید به زندگی اجتماعی مسلمانان پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا (ص)»، «منزوی شدن شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر (ص)» و «جایگاه و منزلت یافتن طالبان قدرت و ثروت» و «عوض کردن مسیر حکومت توسط حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس و ساختن کاخ‌های بزرگ و مجلل برای خود و اطرافیان‌شان و انباشته کردن خزائن خود را از جواهرات گران‌قیمت»، تمامی بیانگر مشکل چهارم یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» می‌باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { عبارت گزینه ۲ مربوط به مشکل سوم یعنی ارائه الگوهای نامناسب می‌باشد نه مشکل چهارم

۲۰۷۳ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
 الف- این عبارت: «پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا (ص) جاهلیت با شکلی جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد. شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر (ص) منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت جایگاه و منزلت یافتند»، بیانگر چهارمین چالش عصر ائمه (ع) یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» است. ب- بنابر عبارت: «أفان مات أو قتل انقلبتم علی أعقابکم»، مهم‌ترین خطر پس از رحلت پیامبر اسلام (ص)، بازگشت به ارزش‌های دوران جاهلیت است.

گزینه ۳ ۲۰۸۳

الف- عبارت: «پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا^(ص) جاهلیت با شکلی جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد. شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر^(ص) منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت جایگاه و منزلت یافتند.»، بیانگر چهارمین چالش عصر ائمه^(ع) یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» و از مصادیق بازگشت به جاهلیت (انقلابت علی^(ع) أعقابکم) است. ب- آیه شریفه: «لعلک باع نفسک ألا یكونوا مؤمنین»، به دلسوزی رسول اکرم^(ص) در هدایت مردم اشاره دارد. این قسمت سخن امام علی^(ع): «مرهم بگذارد؛ بر دل‌های کور، گوش‌های کر، زبان‌های گنگ، او با داروهای خویش بیماران غفلت زده و سرگشته را درمان می‌کرد»، به این ویژگی رسول اکرم^(ص) اشاره دارد.

ج- در عبارت شریفه: «و سیجری الله الشاکرین»، خداوند از سپاسگزاران و پادشاهان آن‌ها یاد می‌کند، سپاسگزاران واقعی نعمت رسالت آنان هستند که به دوره جاهلیت و رفتارها و ارزش‌های آن زمان باز نگردند و براساس همان برنامه‌ای که پیامبر از سوی خداوند ارائه کرده است، زندگی کنند. با توجه به این قسمت از حدیث ثقلین: «ما ان تمسکتکم بهما لن تضلوا ابدا»، مسلمانان با پیروی از قرآن و اهل بیت^(ع) می‌توانند پس از رحلت پیامبر اکرم^(ص) در مسیری که پیامبر اسلام^(ص) به فرمان الهی برنامه‌ریزی کرده و بدان فرمان داده بود، باقی بمانند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) صحیح است و از مصادیق بازگشت به جاهلیت (انقلابت علی^(ع) أعقابکم) است. قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۴)، بیانگر «محبت و مدارای رسول اکرم^(ص) با مردم» است. آیه تطهیر در قسمت سوم گزینه (۲)، به عصمت اهل بیت اشاره دارد و به روش سپس‌گزاری از نعمت رسول خدا^(ص) اشاره ندارد.

گزینه ۲ ۲۰۸۴

الف- سپاسگزاران واقعی نعمت رسالت آنان هستند که به دوره جاهلیت و رفتارها و ارزش‌های آن زمان باز نگردند و براساس همان برنامه‌ای که پیامبر از سوی خداوند ارائه کرده است، زندگی کنند. مطابق آیه اطاعت: «یا ایها الذین آمنوا أطیعوا الله و أطیعوا الرسول و أولی الامر منکم»، مسلمانان با تشکیل حکومت اسلامی بر مبنای «امامت» می‌توانند پس از رحلت پیامبر اکرم^(ص) در مسیری که پیامبر اسلام^(ص) به فرمان الهی برنامه‌ریزی کرده و بدان فرمان داده بود، باقی بمانند.

ب- بر اساس آیه شریفه: «الله أعلم حیث یجعل رسالت»، فقط خداوند است که از آشکار و نهان افراد اطلاع دارد و می‌تواند توانایی فرد در دوری از گناه را تشخیص دهد. بنابراین، وقتی خداوند کسی را به پیامبری برمی‌گزیند، معلوم می‌شود که وی می‌تواند مسئولیت خود را به درستی انجام دهد.

ج- آیه شریفه: «ألم تر إلی الذین یزعمون أنهم بما أنزل إلیک و ما أنزل من قبلک یریدون أن یتحاکموا إلی الطاغوت و قد أمروا أن ینکفروا به و ...»، با توجه به نفی پذیرش حکمیت (داوری) طاغوت، به دومین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارد. بر این اساس، ولی و سرپرست حقیقی انسان‌ها خداست و به همین جهت، فرمانبرداری و اطاعت از دستورهای او و کسانی که خودش معین کرده، ضروری و واجب است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، آیه ابلاغ است که به رسالت مهم پیامبر^(ص) در بیان حدیث غدیر اشاره دارد. قسمت سوم گزینه (۴)، به الگو بودن رسول خدا^(ص) اشاره دارد نه به وجوب اطاعت از کسانی که خداوند خودش واجب کرده است.

گزینه ۴ ۲۰۷۹

الف- این عبارت: «بسیاری از مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره می‌مانند و به ناچار، سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دادند و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند.» بیانگر اولین مشکل از مشکلات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی پس از رسول خدا^(ص) یعنی، «ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم^(ص)» می‌باشد. ب- این عبارت: «شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر^(ص) منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت جایگاه و منزلت یافتند.»، بیانگر چهارمین مشکل از مشکلات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی پس از رسول خدا^(ص) یعنی، «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» می‌باشد.

نکته طلایی { این دو قسمت از فرمایش امام علی^(ع): «حرامی باقی نماند جز آنکه حلال شمارند» و «دو دسته بگریند: دسته‌ای بر دین خود که آن را از دست داده‌اند و دسته‌ای برای دنیای خود که به آن نرسیده‌اند.»، بیانگر چهارمین چالش عصر ائمه^(ع) یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» است.

گزینه ۱ ۲۰۸۰

الف- این دو عبارت: «شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر^(ص) منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت جایگاه و منزلت یافتند.» و «جاهلیت با شکلی جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد.»، بیانگر چهارمین مشکل از مشکلات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی پس از رسول خدا^(ص) یعنی، «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» می‌باشند.

ب- این عبارت: «هر چه که جامعه از زمان پیامبر^(ص) فاصله می‌گرفت، حاکمان وقت تلاش می‌کردند که شخصیت‌های اصیل اسلامی، به خصوص اهل بیت پیامبر^(ص)، را در انزوا قرار دهند و افرادی را که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی دور بودند، به جایگاه برجسته برسانند و آنها را راهنمای مردم معرفی کنند.»، بیانگر سومین مشکل از مشکلات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی پس از رسول خدا^(ص) یعنی، «ارائه الگوهای نامناسب» می‌باشد.

نکته طلایی { تبدیل شدن جامعه اسلامی به جامعه‌ای راحت‌طلب، تسلیم و بی‌توجه به سیره و روش پیامبر اکرم^(ص)، نتیجه تغییر مسیر حکومت اسلامی و بی‌توجهی حاکمان اسلامی به مفهوم آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الکتاب و المیزان لیسئلوا الناس بالقسط» بود.

گزینه ۳ ۲۰۸۱

در پاسخ به این سؤال: «چه عواملی باعث شد که بعد از گذشت پنجاه سال از وفات پیامبر^(ص) نوه ایشان یعنی امام حسین^(ع) این گونه توسط امت پیامبر به شهادت برسد؟»، می‌توان گفت که، یکی از دلایل اصلی این اتفاق، خارج شدن رهبری امت از مسیری که پیامبر اسلام برنامه‌ریزی کرده بود، است. مساله‌ای که باعث شد نظام حکومت اسلامی که براساس مسئله «امامت» طراحی شده بود، تحقق نیابد و امامان معصوم با وجود حضور در جامعه، فاقد قدرت و امکانات لازم برای اجرای همه جانبه مسئولیت‌های خود باشند. همین امر باعث شد به مرور، حاکمان فاسدی همچون معاویه و یزید بر جامعه حاکم شوند، ارزش‌ها و الگوهای جامعه تغییر کند و به مرور جامعه به سمت قهقرا برود و در نهایت بهترین بندگان خدا توسط خود مسلمانان به شهادت برسند. زمانی که رهبری امت به دست ناهلی همچون یزید افتاد، نوه پیامبر را به شهادت رساند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

گزینه ۴ ۲۰۸۲

به گواهی تاریخ دو مسئله زمینه را برای ورود جعل و تحریف احادیث پیامبر اکرم^(ص) آماده کرد، زمینه اول، منع نوشتن احادیث پس از رحلت پیامبر^(ص) بود. زمینه دوم، نیاز حاکمان جور و صاحبان قدرت به توجیه موقعیت خود و اقدامات مخالف اسلام آن‌ها بود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

گزینه ۴ ۲۰۸۸ ☆☆☆☆☆

الف- امام علی^(ع)، حاکم شدن امویان را نتیجه سرپیچی از دستورات امام و اختلاف و تفرقه میان مسلمانان معرفی کرده بودند. این رفتار امویان (حلال شمردن حرامها و سخت شدن زندگی هم بر دین خواهان و هم بر دنیا طلبان)، از ثمرات حکومت امویان است. ب- این دو عبارت: «عموم مردم در اعتقادات و عمل خود، دنباله روی شخصیت‌های برجسته جامعه هستند و آنها را اسوه قرار می‌دهند.» و «هر چه که جامعه از زمان پیامبر^(ص) فاصله می‌گرفت، حاکمان وقت تلاش می‌کردند که شخصیت‌های اصیل اسلامی، به خصوص اهل بیت پیامبر^(ص)، را در انزوا قرار دهند و افرادی را که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی دور بودند، به جایگاه برجسته برسانند و آنها را راهنمای مردم معرفی کنند.» بیانگر سومین مشکل از مشکلات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی پس از رسول خدا^(ص) یعنی، «ارائه الگوهای نامناسب» می‌باشد.

ج- برخی از عالمان وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس و گروهی از علمای اهل کتاب (یهودی و مسیحی) مانند کعب‌الاحبار که ظاهراً مسلمان شده بودند، از موقعیت و شرایط برکناری امام معصوم استفاده کردند و به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان پرداختند. برخی از آنها در مساجد می‌نشستند و داستان‌های خرافی درباره پیامبران برای مردم نقل می‌کردند. این مطالب به کتاب‌های تاریخی و تفسیری راه یافت و سبب گمراهی بسیاری از مسلمانان شد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۲) و قسمت سوم گزینه (۳)، بیانگر چهارمین چالش عصر ائمه^(ع) یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» است.

گزینه ۴ ۲۰۸۹ ☆☆☆☆☆

سه قسمت «الف»، «د» و «ه»، از نتایج تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { سه قسمت «ب»، «ج» و «ه»، از نتایج از نتایج تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث نمی‌باشد.

گزینه ۲ ۲۰۹۰ ☆☆☆☆☆

الف- این عبارت: «پیامبر اسلام^(ص) به دنبال بنای جامعه‌ای آباد و به دور از محرومیت بود.» بیانگر سیره رسول اکرم^(ص) در خصوص «مبارزه با فقر و محرومیت» بود. ب- مطابق آیه اطاعت، نظام حکومت اسلامی بر مبنای «امامت» طراحی شده بود. ج- به منظور ایجاد وحدت بین مسلمانان، از اهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان خودداری کنیم برای این منظور شایسته است اعتقادات خود را با دانش و استدلال، ارتقا ببخشیم تا بتوانیم با دیگر مسلمانان بر اساس معرفت و استدلال سخن بگوییم و اعتقادات خود را به نحو صحیح و بدون دعوا و ناسزاگویی بیان کنیم.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۳ ۲۰۹۱ ☆☆☆☆☆

الف- از دیدگاه امام علی^(ع)، اتحاد شامیان در مسیر باطل و تفرقه یاران امام علی^(ع) در راه حق، قلب مسلمانان واقعی را به درد می‌آورد. ب- اوضاع نابسامان جعل و تحریف حدیث، تا حدود زیادی برای پیروان ائمه^(ع) پیش نیامد، زیرا ائمه^(ع)، احادیث پیامبر را حفظ کرده بودند و شیعیان، این احادیث را از طریق این بزرگواران که خود، انسان‌هایی معصوم و به دور از خطا بودند و سخنانشان مانند سخنان رسول خدا^(ص) معتبر و مورد اطمینان بود، این احادیث را به دست آوردند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت «ب» نادرست است، زیرا این تغییر مسیر، جامعه مؤمن و فداکار عصر پیامبر اکرم^(ص) را به جامعه‌ای راحت طلب، تسلیم و بی‌توجه به سیره و روش پیامبر اکرم^(ص) تبدیل کرد. قسمت «د» نادرست است، زیرا بی‌بهره ماندن بسیاری از مردم و محققان از یک منبع هدایت به «ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم^(ص)» اشاره دارد.

گزینه ۱ ۲۰۸۵ ☆☆☆☆☆

الف- تغییر فرهنگ در جامعه نوپای اسلامی مصداق «بازگشت به جاهلیت» و نتیجه عدم توجه به این هشدار خداوند: «افان مات أو قتل انقلبتم علی أعقابکم» است.

ب- اجرای حکم مجازات مجرم بدون در نظر گرفتن جایگاه او بیانگر سیره رسول اکرم^(ص) در زمینه «تلاش برای برقراری عدالت و برابری» بود. آیه شریفه: آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الكتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، به همین مفهوم اشاره دارد.

ج- این سخن امام خمینی^(ره) و آیه شریفه: «ألم تر إلی الذین یزعمون أنهم آمنوا بما أنزل إلیک و ما أنزل من قبلک یریدون أن یتحاكموا إلی الطاغوت و قد أمروا أن یرکعوا له و...»، با توجه به نفی پذیرش حکمیت (داوری) طاغوت، به دومین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳)، به تغییر فرهنگ در جامعه نوپای اسلامی مربوط نیست. قسمت دوم گزینه‌های (۲) و (۴) به «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارد نه به سیره رسول اکرم^(ص) در زمینه «تلاش برای برقراری عدالت و برابری».

گزینه ۲ ۲۰۸۶ ☆☆☆☆☆

الف- این عبارت: «پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا^(ص) جاهلیت با شکلی جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد. شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر^(ص) منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت جایگاه و منزلت یافتند.» و عبارت: «تعویض تدریجی مسیر حکومت»، بیانگر چهارمین چالش عصر ائمه^(ع) یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» است.

ب- این عبارت: «بسیاری از مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره می‌ماندند و به ناچار، سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دادند و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند.» و عبارت: «نگهداری احادیث از طریق به حافظه سپردن»، بیانگر اولین مشکل از مشکلات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی پس از رسول خدا^(ص) یعنی، «ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم^(ص)» می‌باشد.

ج- این عبارت: «هر چه که جامعه از زمان پیامبر^(ص) فاصله می‌گرفت، حاکمان وقت تلاش می‌کردند که شخصیت‌های اصیل اسلامی، به خصوص اهل بیت پیامبر^(ص)، را در انزوا قرار دهند و افرادی را که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی دور بودند، به جایگاه برجسته برسانند و آنها را راهنمای مردم معرفی کنند.» و عبارت «دنباله‌روی از شخصیت‌های برجسته جامعه»، بیانگر سومین مشکل از مشکلات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی پس از رسول خدا^(ص) یعنی، «ارائه الگوهای نامناسب» می‌باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، بیانگر سومین مشکل از مشکلات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی پس از رسول خدا^(ص) یعنی، «ارائه الگوهای نامناسب» می‌باشد. قسمت دوم گزینه (۴)، به دومین مشکل اشاره دارد نه به اولین مشکل که بیانگر «ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم^(ص)» است.

گزینه ۲ ۲۰۸۷ ☆☆☆☆☆

از بین عبارتهای مذکور، تنها دو قسمت «د» و «ه»، بیانگر چهارمین چالش عصر ائمه^(ع) یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت «الف»، به اولین مشکل، یعنی «ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم^(ص)» اشاره دارد. قسمت «ب» از نظر علمی نادرست است، زیرا امامان^(ع) دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» دارند نه سه مسئولیت. دو قسمت «ج» و «د»، به سومین مشکل یعنی، «ارائه الگوهای نامناسب» اشاره دارند.

گزینه ۲ ۲۰۹۶

الف- این عبارت: «هر چه که جامعه از زمان پیامبر (ص) فاصله می‌گرفت، حاکمان وقت تلاش می‌کردند که شخصیت‌های اصیل اسلامی، به خصوص اهل بیت پیامبر (ص)، را در انزوا قرار دهند و افرادی را که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی دور بودند، به جایگاه برجسته برسانند و آنها را راهنمای مردم معرفی کنند.»، به سومین چالش عصر امامان (ع) یعنی «ارائه الگوهای نامناسب» اشاره دارد.

ب- پس از اعلام ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر اسلام (ص)، نگهداری احادیث از طریق به حافظه سپردن بود که نتایج نامطلوبی داشت: از جمله اینکه: احتمال خطا در نقل احادیث افزایش یافت و امکان کم و زیاد شدن عبارت‌ها یا فراموش شدن اصل حدیث فراهم شد.

ج- این تغییر مسیر، (تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت - «انقلابت علی اعقابکم») جامعه مؤمن و فداکار عصر پیامبر اکرم (ص) را به جامعه‌ای راحت‌طلب، تسلیم و بی‌توجه به سیره و روش پیامبر اکرم (ص) تبدیل کرد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴)، به چهارمین مشکل عصر امامان (ع)، یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» اشاره دارد. قسمت سوم گزینه (۳)، به دومین مشکل عصر امامان (ع)، یعنی «تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث» اشاره دارد.

گزینه ۴ ۲۰۹۷

پس از سقوط بنی‌امیه، حکومت به دست بنی‌عباس افتاد. آنان با اینکه خود را از عموزادگان پیامبر (ص) می‌دانستند و به نام اهل‌بیت (ع)، قدرت را از بنی‌امیه گرفته بودند؛ روش سلطنتی بنی‌امیه را ادامه دادند و در ظلم و ستم به اهل‌بیت پیامبر (ص) از چیزی فروگذار نکردند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) و قسمت دوم گزینه (۳)، در مورد معاویه و امویان صادق است نه در مورد بنی‌عباس.

گزینه ۳ ۲۰۹۸

الف- در آیه شریفه: «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَصُرَ اللَّهُ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ» و محمد نیست، مگر رسولی که پیش از او رسولان دیگری بودند پس اگر او بمیرد یا کشته شود، آیا شما به گذشته [و آیین پیشین خود] باز می‌گردید؟ و هر کس به گذشته باز گردد، به خدا هیچ گزند و زبانی نرساند و خداوند به زودی سپاسگزاران را پاداش می‌دهد»، عبارت قرآنی: «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ»، به استمرار رسالت با وجود پیامبر اسلام (ص) اشاره دارد.

ب- شرایط زمانی بازگشت به جاهلیت، عصر پس از رحلت پیامبر (ص) (افان مات او قتل) است.

توضیح { هر بخش از عبارات قرآنی، دارای نکته خاص مربوط به خود است:

- ۱- «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ»: رسول خدا (ص) استمرار بخش و ادامه‌دهنده راه پیامبران پیشین است.
- ۲- «افان مات او قتل»: سنت مرگ حتی برای پیامبر اسلام وجود دارد و راه ایشان در شرایط پس از رحلت آن بزرگوار نباید فراموش شود.
- ۳- «انقلابت علی اعقابکم»: هشدار به خطر بازگشت به جاهلیت حتی برای جامعه تشکیل شده به دست پیامبر نیز وجود دارد.
- ۴- «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ»: خطر بازگشت به رسوم جاهلیت به خود مردم ضرر می‌رساند، وگرنه خدا از مخلوقات خود بی‌نیاز است.
- ۵- «وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ»: سپاسگزاران نعمت رسالت پس از پیامبر، کسانی هستند که به جاهلیت بازنگردند و با ثبات قدم، دچار تزلزل نشوند.

گزینه ۴ ۲۰۹۲

عبارت‌های سه قسمت «ب»، «ج» و «ه» با هم تناسب دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { عبارت: «بیان داستان‌های خرافی درباره پیامبران»، در قسمت «الف» به «تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث» اشاره دارد. قسمت اول قسمت «د»، درباره معاویه صادق است. در قسمت «و»، سرپیچی از دستورات امام و اختلاف و تفرقه میان مسلمانان، علت سوار شدن امویان بر تخت سلطنت است نه بنی‌عباس.

گزینه ۴ ۲۰۹۳

الف- پس از سقوط بنی‌امیه، حکومت به دست بنی‌عباس افتاد. آنان با اینکه خود را از عموزادگان پیامبر (ص) می‌دانستند و به نام اهل‌بیت (ع)، قدرت را از بنی‌امیه گرفته بودند؛ روش سلطنتی بنی‌امیه را ادامه دادند و در ظلم و ستم به اهل‌بیت پیامبر (ص) از چیزی فروگذار نکردند، به گونه‌ای که اگر تحول معنوی و فرهنگی ایجاد شده در عصر پیامبر (ص) و دو میراث‌گزار قدر آن حضرت - قرآن کریم و ائمه اطهار (ع) نبود، جز نامی از اسلام باقی نمی‌ماند. ب- ایمان به خدا و آخرت در آیه شریفه: «من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحا فلهم أجرهم عند ربهم»، عامل ایجاد تحول معنوی در جامعه جاهلی عصر پیامبر (ص) بود. ج- منظور از دو میراث‌گزار قدر رسول گرامی اسلام (ص)، قرآن کریم و ائمه اطهار (ع) یا تقلین است که در حدیث تقلین: «انّی تارک فیکم التقلین کتاب الله و عترتی اهل بیتی»، سخن از آن می‌باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، بخشی از آیه ابلاغ است که این قسمت آیه، به حفظ جان رسول خدا (ص) در بیان حدیث غدیر اشاره دارد. قسمت دوم گزینه (۲)، ناتوانی ابدی مخالفان را در تحدی بیان می‌کند.

گزینه ۲ ۲۰۹۴

الف- فقط در یک دوره کوتاه چهار سال و نه ماهه، اداره حکومت به امام علی (ع) رسید. و آن حضرت، در همین دوره کوتاه و با وجود مشکلات و جنگ‌هایی که با عهدشکنان (طلحه و زبیر) و دشمنان داخلی (معاویه) داشتند، عالی‌ترین نمونه حکومت را عرضه کرد. ب- بنی‌امیه کسانی بودند که سرسختانه با پیامبر اکرم (ص) مبارزه می‌کردند و فقط هنگامی تسلیم شدند که پیامبر اکرم (ص) شهر مکه را فتح کرد و آنان راهی جز تسلیم و اطاعت نداشتند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۳ ۲۰۹۵

الف- با توسعه سرزمین‌های اسلامی، پس از پیامبر و شکل‌گیری حکومت‌هایی که پیامبر (ص) و یارانش را اسوه و سرمشق خود قرار نمی‌دادند (بیانگر انزوای شخصیت‌های اصیل اسلامی با ارائه الگوهای نامناسب)، بار دیگر رفتارهای جاهلی نسبت به زن پدیدار شد. حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس و بسیاری دیگر از حاکمانی که در سرزمین‌های اسلامی بودند، حرم‌سرا تشکیل دادند. ب- تشکیل حرم‌سرا از مصادیق بازگشت به جاهلیت است که در عبارت قرآنی «انقلابت علی اعقابکم» هشدار داده شده است.

جمع‌بندی { مصادیق جاهلیت در دین و زندگی دهم، یازدهم و دوازدهم: ۱- تبرج (زیاده‌روی در آراستگی ظاهری تا حد رسیدن به خودنمایی)، کاری جاهلانه است. (درس ۱۱ دهم) ۲- بی‌حجابی زنان غرب، بازگشتی به سنت‌های مشرکانه (جاهلانه) است. (درس ۱۲ دهم) ۳- هشدارهای امام علی (ع) به مردم زمان خود، نشانه‌های بازگشت به جاهلیت است: «به زودی پس از من زمانی فرا می‌رسد که چیزی پوشیده‌تر از حق نباشد و...». (درس ۷ یازدهم) ۲- رایج شدن روابط نامشروع خارج از چارچوب خانواده (زنا)، بازگشتی به جاهلیت است. (درس ۸ دوازدهم) ۴- با شکل‌گیری حکومت‌های بنی‌امیه و بنی‌عباس، بار دیگر رفتارهای جاهلانه نسبت به زنان آغاز شد. (مانند تشکیل حرم‌سرا) (درس ۹ دوازدهم)

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست مانند تست قبلی، یک تست حفظی از متن درس است و برای پاسخ دادن به آن، فقط باید با به یاد آوردن متن درس، گزینه صحیح را انتخاب نمود. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است. و قسمت دوم گزینه (۴)، مربوط به سومین مشکل عصر امامان (ع)، یعنی «ارائه الگوهای نامناسب» است.

۲۱۰۴ **گزینه ۲** **☆☆☆☆☆**
الف- خداوند در آیه شریفه: «و ما محمد إلا رسول قد خلت من قبله الرسل أفان مات أو قتل انقلبتم علی أعقابکم و من یقلب علی عقبیه فلن یضّر الله شیئا و سيجزى الله الشاکرین»، با بیان عبارت: «و من یقلب علی عقبیه فلن یضّر الله شیئا»، آن گروه از مسلمانان که پس از رحلت پیامبر اسلام (ص) به ارزش‌های دوران جاهلیت بازگردند (یعنی ایمانشان وابسته به حضور شخص پیامبر (ص) بود) را مورد سرزنش قرار می‌دهد. ب- در این آیه، خداوند با بیان عبارت: «أفان مات أو قتل انقلبتم علی أعقابکم»، خطر بازگشت به ارزش‌های دوران جاهلیت را به مسلمانان هشدار می‌دهد.

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست مفهومی با گزینه‌های دشوار است. قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، مخاطب این آیه تمام مسلمانان هستند نه فقط کسانی که با پیامبر (ص) عهد و پیمان بسته بودند. قسمت دوم گزینه (۴)، بیانگر هشدار خداوند به مسلمانان نمی‌باشد.

۲۱۰۵ **گزینه ۴** **☆☆☆☆☆**
الف- پس از رحلت رسول خدا (ص)، حوادثی رخ داد که رهبری امت را از مسیری که پیامبر (ص) برنامه‌ریزی کرده و بدان فرمان داده بود، خارج کرد و در نتیجه، نظام حکومت اسلامی که بر مبنای «امامت» طراحی شده بود، تحقق نیافت. امامان معصوم (ع) با وجود حضور در جامعه، فاقد قدرت و امکانات لازم برای اجرای همه‌جانبه مسئولیت‌ها خود شدند. فقط در یک دوره کوتاه چهار سال و نه ماهه، اداره حکومت به امام علی (ع) رسید. ب- امام علی (ع) پس از ۲۵ سال کنار گذاشته شدن از حق خلافت، آن‌گاه که با درخواست عمومی مردم و اصرار آنها بر قبول خلافت، حجت را بر خود تمام دید به صحنه آمد.

تحلیل تست ۱۴۰۰ قسمت اول این تست، نسبتاً مفهومی بوده و پس از حذف گزینه نادرست باید آن را انتخاب نمود. قسمت دوم آن، دارای دام آموزشی بوده و پس از مطالعه دقیق صورت سؤال، باید پاسخ صحیح را انتخاب نمود. قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا حکومت معاویه پس از شهادت امام علی (ع) تشکیل شد. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا حکومت عادلانه امام علی (ع)، ۲۵ سال پس از رحلت رسول گرامی اسلام (ص) تشکیل شد.

۲۱۰۶ **گزینه ۴** **☆☆☆☆☆**
سومین نتیجه نگرنداری احادیث از طریق به حافظه سپردن، این بود که بسیاری از مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره می‌مانند و به ناچار، سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دادند و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند.

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست ساده و حفظی از این درس است. برای پاسخ دادن به این تست، باید با توجه به کلمات کلیدی مانند «سلیقه شخصی» و «اشتباهات بزرگ»، گزینه صحیح را انتخاب نمود.

۲۱۰۷ **گزینه ۱** **☆☆☆☆☆**
امام علی (ع) فرموده است: «به خدا سوگند، بنی امیه چنان به ستمگری و حکومت ادامه دهند که حرامی باقی نماند جز آنکه حلال شمارند ... تا آنکه در حکومتشان دو دسته بگریند: دسته‌ای بر دین خود که آن را از دست داده‌اند و دسته‌ای برای دنیای خود که به آن نرسیده‌اند»

تحلیل تست ۹۹ برای دانش‌آموزانی که بر متن این درس تسلط نسبی داشته باشند، این تست، یک تست ساده است. برای پاسخ دادن به این تست، فقط باید با به یاد آوردن سخن امام علی (ع)، اقدام به انتخاب صحیح اقدام نمود.

۲۰۹۹ **گزینه ۲** **☆☆☆☆☆**
الف- مهم‌ترین چالش‌های عصر ائمه (ع)، نتیجه دوری از راه و رسم ترسیم شده از سوی پیامبر و جانشینان ایشان بود. ب- با استناد به آیه اطاعت: «یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم»، نظام حکومت اسلامی پس از رسول اکرم (ص) بر مبنای «امامت» طراحی شده بود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها **آیه گزینه (۱)**، به اسوه و الگو بودن رسول اکرم (ص) برای مسلمانان اشاره دارد. **آیه گزینه (۳)**، به اولین دلیل ضرورت و اهمیت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «اجرای احکام اجتماعی اسلام» اشاره دارد. **آیه گزینه (۴)**، به دومین دلیل ضرورت و اهمیت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حکومت طاغوت» اشاره دارد.

۲۱۰۰ **گزینه ۳** **☆☆☆☆☆**
شخص محور نبودن اسلام از آنجا آشکار می‌شود که مسلمانان حتی با رحلت پیامبر (ص) نیز باید با ثبات قدم، راه او را ادامه دهند و نباید دچار تزلزل در ایمان شوند و نباید به جاهلیت بازگردند. این حقیقت در آیه شریفه: «و ما محمد إلا رسول قد خلت من قبله الرسل أفان مات أو قتل انقلبتم علی أعقابکم ... و محمد نیست، مگر رسولی که پیش از او رسولان دیگری بودند. پس اگر او بمیرد یا کشته شود، آیا شما به گذشته [و آیین پیشین خود] باز می‌گردید؟...»، تبیین شده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها **آیه گزینه (۱)**، وظیفه پیروان پیامبران گذشته را در برابر دین اسلام بیان می‌کند. **آیه گزینه (۲)**، اسوه بودن رسول گرامی اسلام (ص) برای مسلمانان را بیان می‌کند. **آیه گزینه (۴)**، بیانگر سخت‌کوشی و دلسوزی پیامبر اسلام (ص) است.

۲۱۰۱ **گزینه ۱** **☆☆☆☆☆**
از نتایج به حافظه سپردن احادیث که در اثر ممنوعیت نوشتن احادیث پس از پیامبر اسلام (ص) به وجود آمد، می‌توان موارد زیر را ذکر نمود:
الف- بسیاری از مردم و محققان از یک منبع هدایت (احادیث پیامبر) بی‌بهره ماندند و به ناچار، سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دادند و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند.

ب- با این که سال‌ها بعد، منع نوشتن حدیث پیامبر (ص) برداشته شد و حدیث‌نویسی رواج یافت، اما به دلیل عدم حضور اصحاب پیامبر (ص) در میان مردم، به دلیل فوت یا شهادت، احادیث صحیح از غلط به سادگی قابل تشخیص نبود.
ج- شرایط مناسب برای جاعلان حدیث پیش آمد و آنان براساس غرض‌های شخصی به جعل یا تحریف حدیث پرداختند.

توضیح نتایج ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر اکرم (ص)؛ ۱- افزایش خطا و امکان کم و زیاد شدن عبارت‌ها یا فراموش شدن اصل حدیث
۲- فراهم شدن شرایط برای جعل و تحریف و خودداری از نقل حدیث براساس اغراض شخصی ۳- بی‌بهره شدن مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت (احادیث نبوی) و در نتیجه دخالت دادن سلیقه‌های شخصی در احکام دینی و گرفتار شدن به اشتباهات بزرگ

۲۱۰۲ **گزینه ۳** **☆☆☆☆☆**
امام علی (ع)، آینده ۱- سرپیچی از دستورات امام ۲- و اختلاف و تفرقه میان مسلمانان را موجب سوار شدن بنی امیه بر تخت سلطنت بود؛ می‌دید.

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست کاملاً حفظی از متن درس است و برای پاسخ دادن به آن، فقط باید با به یاد آوردن متن درس، گزینه صحیح را انتخاب نمود. قسمت دوم گزینه (۱)، در مورد حاکم شدن یزید است نه معاویه.

۲۱۰۳ **گزینه ۱** **☆☆☆☆☆**
الف- چهارمین مشکل عصر امامان (ع)، «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» بود. پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا (ص) جاهلیت با شکلی جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد. ب- این تغییر مسیر، جامعه مؤمن و فداکار عصر پیامبر اکرم (ص) را به جامعه‌ای راحت‌طلب، تسلیم و بی‌توجه به سیره و روش پیامبر اکرم (ص) تبدیل کرد.

۲۱۱۲ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
عموم مردم در اعتقادات و عمل خود، دنباله‌روی شخصیت‌های برجسته جامعه هستند و آنها را اسوه قرار می‌دهند.

روش تست‌زدن برای پاسخ دادن به این تست حفظی، برای اینکه گرفتار دام آموزش این تست نشویم فقط در صورت حفظ بودن عین عبارت کتاب، باید گزینه صحیح را انتخاب نمود.

۲۱۱۳ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
الف- در یک دوره کوتاه چهار سال و نه ماهه، اداره حکومت به امام علی^(ع) رسید. آن حضرت، در همین دوره کوتاه و با وجود مشکلات و جنگ‌هایی که با عهدشکنان و دشمنان داخلی داشتند، عالی‌ترین نمونه حکومت را عرضه کرد. اما طولی نکشید که حکومت به دست بنی‌امیه افتاد.

ب- معاویه پسر ابوسفیان است که جنگ صفین را علیه امیرالمؤمنین^(ع) به راه انداخت. او در سال چهلیم هجری با بهره‌گیری از ضعف و سستی یاران امام حسن^(ع)، حکومت مسلمانان را به دست گرفت و خلافت رسول خدا^(ص) را به سلطنت تبدیل کرد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۳)، در مورد حکومت بنی‌عباس صادق است که پس از امویان حکومت کردند. با توجه به توضیح بالا، گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است.

۲۱۱۴ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
عبارت: «پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا^(ص) جاهلیت با شکلی جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد. شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر^(ص) منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت جایگاه و منزلت یافتند.»

بیانگر چهارمین چالش عصر ائمه^(ع) یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» و از مصادیق بازگشت به جاهلیت (انقلابتیم علی اعدایکم) است.

توضیح شکل درست این سؤال باید اینگونه باشد: «کدام یک از نتایج و ثمرات تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت است؟»
با توجه به متن کتاب، سایر گزینه‌ها بی‌ربط است.

۲۱۱۵ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
بنابر عبارت «أفان مات أو قتل انقلبتم علی أعقابکم»، مهم‌ترین خطر پس از رحلت پیامبر اسلام^(ص) بازگشت به ارزش‌های دوران جاهلیت است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها آیه گزینه (۱)، به دلسوزی و سخت‌کوشی پیامبر اسلام^(ص) در هدایت مردم اشاره دارد. آیه گزینه (۲)، به وظیفه مؤمنان پس از یادگیری فقه اشاره دارد (درس ۱۰ یازدهم). آیه گزینه (۳)، آیه انذار است.

۲۱۱۶ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
برخی از عالمان وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس و گروهی از علمای اهل کتاب (یهودی و مسیحی) مانند کعب‌الاحبار که ظاهراً مسلمان شده بودند، از موقعیت و شرایط برکناری امام معصوم استفاده کردند و به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان پرداختند. برخی از آنها در مساجد می‌نشستند و داستان‌های خرافی درباره پیامبران برای مردم نقل می‌کردند. این مطالب به کتاب‌های تاریخی و تفسیری راه یافت و سبب گمراهی بسیاری از مسلمانان شد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۴) نادرست است، زیرا جلوگیری از نوشتن احادیث تا پایان قرن اول هجری (حکومت امویان) ادامه داشت.

۲۱۰۸ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
اولین چالش عصر ائمه^(ع) که نتیجه دوری از راه و رسم ترسیم شده از سوی پیامبر و جانشینان ایشان بود، «ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم^(ص)» است. از در اثر ممنوعیت از نوشتن احادیث، ۱- احتمال خطا در نقل احادیث افزایش یافت و امکان کم و زیاد شدن عبارات یا فراموش شدن اصل حدیث فراهم شد. ۲- **جاعلان حدیث** براساس غرض‌های شخصی به جعل یا تحریف حدیث پرداختند، یا به نفع حاکمان ستمگر از نقل برخی احادیث خودداری کردند. ۳- بسیاری از **مردم و محققان** از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره می‌ماندند و به ناچار، سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دادند و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند.

تحلیل تست ۹۹ تشخیص اینکه عبارت مورد سؤال، مربوط به اولین چالش یعنی «ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم^(ص)» هست کار دشواری نیست ولی تشخیص قسمت دوم این سؤال، دشوار است. گزینه (۳) نادرست است، زیرا اقدامات مربوط به مرجعیت دینی، باعث جعل و تحریف در معارف اسلامی شد که در صورت سؤال سخنی از آن نیست.

۲۱۰۹ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
امیرالمؤمنین علی^(ع)، در سخنرانی‌های متعدد، بارها مسلمانان را نسبت به ضعف و سستی‌شان در مبارزه با حکومت بنی‌امیه بیم می‌داد و می‌فرمود: «سوگند به خداوندی که جانم به دست قدرت اوست، آن مردم [شامیان] بر شما پیروز خواهند شد؛ نه از آن جهت که آنان به حق نزدیک‌ترند، بلکه به این جهت که آنان در راه باطلی که زمامدارشان می‌رود شتابان فرمان او را می‌برند و شما در حق بنی‌اعتنایی و کندی می‌کنید. این مطلب، قلب انسان را به درد می‌آورد که آنها در مسیر باطل خود این چنین متحدند و شما در راه حق این‌گونه متفرق و پراکنده‌اید.»

تحلیل تست ۹۹ این تست، به ما می‌آموزد که علاوه بر یادگیری و حفظ عین سخنان امام علی^(ع)، به شرایط بیان این حدیث هم دقت کافی شود. قسمت دوم گزینه (۱)، در مورد این سخن امام علی^(ع) صادق است: «به خدا سوگند، بنی‌امیه چنان به ستمگری و حکومت ادامه دهند که حرامی باقی نماند جز آنکه حلال شمارند...»

۲۱۱۰ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
دو مسئله زیر، زمینه را برای ورود جعل و تحریف به احادیث پیامبر اکرم^(ص) آماده کرد: زمینه اول، منع نوشتن احادیث پس از رحلت پیامبر^(ص) بود. زمینه دوم، نیاز حاکمان جور و صاحبان قدرت به توجیه موقعیت خود و اقدامات مخالف اسلام آنها بود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

۲۱۱۱ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
الف- حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس به اندیشه‌های علمای اهل کتاب به ظاهر مسلمان میدان می‌دادند، چراکه منافع قدرتمندان را تأمین می‌کردند و مردم را مطیع آنها می‌گرداندند. ب- هر چه که جامعه از زمان پیامبر^(ص) فاصله می‌گرفت، حاکمان وقت تلاش می‌کردند که شخصیت‌های اصیل اسلامی، به خصوص اهل بیت پیامبر^(ص)، را در انزوا قرار دهند و افرادی را که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی دور بودند، به جایگاه برجسته برسانند و آنها را راهنمای مردم معرفی کنند.

تمرین تست‌زنی برای پاسخ دادن به تست‌های چند قسمتی، می‌توان از قسمت دوم یا سوم آن به حذف گزینه اقدام نمود. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه‌های (۲) و (۳) و قسمت اول گزینه (۱) نادرست است.

۲۱۲۱ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

براساس آیه شریفه: «و ما محمد إلا رسول قد خلت من قبله الرسل أفان مات أو قتل انقلبتم على أعقابكم و من ينقلب على عقبيه فلن يضر الله شيئا و سيجزي الله الشاكرين». مهم‌ترین خطر پس از رحلت پیامبر اسلام (ص)، بازگشت به ارزش‌های دوران جاهلیت است. در صورت بازگشت مسلمانان به دوران جاهلیت (و من ينقلب على عقبيه)، هیچ‌کس و زبانی به خداوند نمی‌رسد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۴)، به علم الهی به علم و عصمت برگزیدگان الهی در انتخاب آنان به مقام نبوت اشاره دارد.

۲۱۲۲ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

اولین چالش عصر ائمه (ع) که نتیجه دوری از راه و رسم ترسیم شده از سوی پیامبر و جانشینان ایشان بود، «ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم (ص)» است. از در اثر ممنوعیت از نوشتن احادیث، ۱- احتمال خطا در نقل احادیث افزایش یافت و امکان کم و زیاد شدن عبارت‌ها یا فراموش شدن اصل حدیث فراهم شد. ۲- **جا‌اعلان حدیث** براساس غرض‌های شخصی به جعل یا تحریف حدیث پرداختند، یا به نفع حاکمان مستمرگ از نقل برخی احادیث خودداری کردند. ۳- بسیاری از **مردم و محققان** از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره می‌ماندند و به ناچار، سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دادند و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند.

نکته طلایی { **اغراض شخصی** عامل جعل یا تحریف حدیث، یا خودداری از نقل برخی احادیث به نفع حاکمان مستمرگ توسط جا‌اعلان حدیث گردید. **سلیقه شخصی** عامل دخالت در احکام دینی و گرفتار شدن به اشتباهات بزرگ توسط بسیاری از مردم و محققان گردید.

۲۱۲۳ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- این عبارت: «پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا (ص) جاهلیت با شکلی جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد. شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر (ص) منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت جایگاه و منزلت یافتند.»، **بیانگر** چهارمین چالش عصر ائمه (ع) یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» است.

ب- این عبارت: «برخی از عالمان وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس و گروهی از علمای اهل کتاب (یهودی و مسیحی) مانند کعب‌الاحبار که ظاهرأ مسلمان شده بودند، از موقعیت و شرایط برکناری امام معصوم استفاده کردند و به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان پرداختند.»، **بیانگر** دومین چالش عصر ائمه (ع) یعنی «تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث» است.

رابطه علی و معلولی { ...

۲۱۲۴ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- تغییر مسیر حکومت اسلامی در عصر امامان معصوم (ع) که بیانگر چهارمین چالش عصر ائمه (ع) یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» است، جامعه مؤمن و فداکار عصر پیامبر اکرم (ص) را به جامعه‌ای راحت‌طلب، تسلیم و بی‌توجه به سیره و روش پیامبر اکرم (ص) تبدیل کرد.

ب- این عبارت: «هر چه که جامعه از زمان پیامبر (ص) فاصله می‌گرفت، حاکمان وقت تلاش می‌کردند که شخصیت‌های اصیل اسلامی، به خصوص اهل بیت پیامبر (ص)، را در انزوا قرار دهند و افرادی را که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی دور بودند، به جایگاه برجسته برسانند و آنها را راهنمای مردم معرفی کنند.»، **بیانگر** سومین چالش عصر ائمه (ع) یعنی «ارائه الگوهای نامناسب» است.

روش تست‌زدن { برای پاسخ دادن به این نوع تست، با در نظر گرفتن قسمت اول یا دوم که به پاسخ آن اطمینان داریم، به حذف گزینه‌های نادرست می‌پردازیم.

۲۱۱۷ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

عبارت: «پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا (ص) جاهلیت با شکلی جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد. شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر (ص) منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت جایگاه و منزلت یافتند.»، **از ثمرات** چهارمین چالش عصر ائمه (ع) یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» و از مصادیق بازگشت به جاهلیت (انقلبتم على أعقابكم) است.

توضیح { اگر به سه سؤال قبل مراجعه کنید مشاهده می‌کنید که «انزوی شخصیت‌های مورد احترام و اعتماد رسول خدا (ص) و قرب و منزلت‌یافتن طالبان قدرت»، علت «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» معرفی شده و نادرست است. البته باید توجه داشته باشید که با توجه به صورت سؤال باید گزینه صحیح را انتخاب نمایید.

۲۱۱۸ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

در آیه شریفه: «و ما محمد إلا رسول قد خلت من قبله الرسل أفان مات أو قتل انقلبتم على أعقابكم و من ينقلب على عقبيه فلن يضر الله شيئا و سيجزي الله الشاكرين»، با توجه به این که قرآن کریم پس از هشدار مسلمانان در مورد «بازگشت به جاهلیت»، از سیاست‌گزاران و پادشاهان آن‌ها (و سيجزي الله الشاكرين) یاد می‌کند، معلوم می‌شود که سیاست‌گزاران واقعی نعمت رسالت آنان هستند که به دوره جاهلیت و رفتارها و ارزش‌های آن زمان باز نگردند و براساس همان برنامه‌ای که پیامبر از سوی خداوند ارائه کرده است، زندگی کنند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، پاسخ دادن به دعوت خدا و رسولش که همان دینداری است، را عامل حیات معنوی و روحانی انسان معرفی می‌کند. گزینه (۳)، از بزرگ‌ترین خطر پس از رحلت رسول خدا (ص) که بازگشت به جاهلیت است، سخن گفته است. در این قسمت آیه، از سیاست‌گزاران واقعی نعمت رسالت، سخن به میان نیامده است. آیه گزینه (۴)، از ویژگی‌ها و مصادیق «خیرالبریه» سخن به میان آورده است.

۲۱۱۹ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

دو مورد زیر، زمینه را برای ورود جعل و تحریف به احادیث پیامبر اکرم (ص) آماده کرد: زمینه اول، منع نوشتن احادیث پس از رحلت پیامبر (ص) بود. زمینه دوم، نیاز حاکمان جور و صاحبان قدرت به توجیه موقعیت خود و اقدامات مخالف اسلام آن‌ها بود.

توضیح { در توضیح بالا، زمینه اول و دوم، علت محسوب می‌شوند زیرا قبل از قبل از جعل و تحریف حدیث وجود داشته‌اند.

۲۱۲۰ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

براساس آیه شریفه: «و ما محمد إلا رسول قد خلت من قبله الرسل أفان مات أو قتل انقلبتم على أعقابكم و من ينقلب على عقبيه فلن يضر الله شيئا و سيجزي الله الشاكرين»، هشدار قرآن کریم به مسلمانان عصر پیامبر (ص)، نیازمند دقت و توجه فراوان است. این هشدار (انقلبتم على أعقابكم) گویای آن است که خطر انحراف از مسیر الهی و دور شدن از جامعه توحیدی، حتی برای جامعه‌ای که به‌دست پیامبر (ص) هم بنا شده، وجود دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه (۱) و (۳)، به دومین دلیل اهمیت و ضرورت ولایت ظاهری، یعنی «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارد. حدیث گزینه (۲)، حدیث ثقلین است که به عصمت اهل بیت (ع) و همیشگی بودن امامت اشاره دارد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۱۲۸

بر اساس آیه شریفه: «و ما محمد إلا رسول قد خلت من قبله الرسل أفان مات أو قتل انقلبتم علی أعقابکم و من یقلب علی عقبیه فلن یضر الله شیئا و سيجزی الله الشاکرین»، آنچه از مؤمنان انتظار می‌رود ثبات قدم در برابر سختی‌های راه به منظور اثبات سیاس‌گزاری خویش می‌باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) و قسمت دوم گزینه (۴) مفهوم این آیه نیست.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۱۲۹

الف- اولین چالش عصر ائمه^(ع) که نتیجه دوری از راه و رسم ترسیم شده از سوی پیامبر و جانشینان ایشان بود، «ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم^(ص)» است. در اثر ممنوعیت از نوشتن احادیث، بسیاری از **مردم و محققان** از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره می‌مانند و به ناچار، سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دادند و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند.

ب- این عبارت: «برخی از عالمان وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس و گروهی از علمای اهل کتاب (یهودی و مسیحی) مانند کعب‌الاحبار که ظاهراً مسلمان شده بودند، از موقعیت و شرایط برکناری امام معصوم استفاده کردند و به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان پرداختند»، بیانگر دومین چالش عصر ائمه^(ع) یعنی «تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث» است.

ج- این عبارت: «هر چه که جامعه از زمان پیامبر^(ص) فاصله می‌گرفت، حاکمان وقت تلاش می‌کردند که شخصیت‌های اصیل اسلامی، به خصوص اهل بیت پیامبر^(ص)، را در انزوا قرار دهند و افرادی را که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی دور بودند، به جایگاه برجسته برسانند و آنها را راهنمای مردم معرفی کنند»، بیانگر سومین چالش عصر ائمه^(ع) یعنی «ارائه الگوهای نامناسب» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) و قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۱۳۰

الف- این عبارت: «برخی از علمای اهل کتاب در مساجد می‌نشستند و داستان‌های خرافی درباره پیامبران برای مردم نقل می‌کردند. این مطالب به کتاب‌های تاریخی و تفسیری راه یافت و سبب گمراهی بسیاری از مسلمانان شد»، بیانگر دومین چالش عصر ائمه^(ع) یعنی «تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث» است.

ب- این عبارت: «در اثر ممنوعیت از نوشتن احادیث، بسیاری از **مردم و محققان** از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره می‌مانند و به ناچار، سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دادند و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند»، بیانگر اولین چالش عصر ائمه^(ع)، یعنی «ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم^(ص)» است.

ج- این عبارت: «پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا^(ص) جاهلیت با شکلی جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد. شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر^(ص) منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت جایگاه و منزلت یافتند»، بیانگر چهارمین چالش عصر ائمه^(ع) یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» است.

مقایسه { قرب و منزلت یافتن طالبان قدرت، معلول «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» و به جایگاه برجسته رسیدن افرادی را که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی دور بودند، معلول «ارائه الگوهای نامناسب» است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۱۲۵

الف- اولین چالش عصر ائمه^(ع) که نتیجه دوری از راه و رسم ترسیم شده از سوی پیامبر و جانشینان ایشان بود، «ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم^(ص)» است. در اثر ممنوعیت از نوشتن احادیث، **جاعلان حدیث** براساس غرض‌های شخصی به جعل یا تحریف حدیث پرداختند، یا به نفع حاکمان ستمگر از نقل برخی احادیث خودداری کردند.

ب- این عبارت: «حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس نیز به تدریج مسیر حکومت را عوض کردند و برای خود و اطرافیان‌شان کاخ‌های بزرگ و مجلل ساختند و خزائن خود را از جواهرات گران‌قیمت انباشته کردند»، بیانگر چهارمین چالش عصر ائمه^(ع) یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» است.

ج- این عبارت: «برخی از عالمان وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس و گروهی از علمای اهل کتاب (یهودی و مسیحی) مانند کعب‌الاحبار که ظاهراً مسلمان شده بودند، از موقعیت و شرایط برکناری امام معصوم استفاده کردند و به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان پرداختند»، بیانگر دومین چالش عصر ائمه^(ع) یعنی «تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث» است.

تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به این تست، از قسمت سوم آن به حذف گزینه می‌پردازیم. با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه‌های (۱) و (۲) و قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۱۲۶

الف- اولین چالش عصر ائمه^(ع) که نتیجه دوری از راه و رسم ترسیم شده از سوی پیامبر و جانشینان ایشان بود، «ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم^(ص)» است. در اثر ممنوعیت از نوشتن احادیث، بسیاری از **مردم و محققان** از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره می‌مانند و به ناچار، سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دادند و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند.

ب- این عبارت: «هر چه که جامعه از زمان پیامبر^(ص) فاصله می‌گرفت، حاکمان وقت تلاش می‌کردند که شخصیت‌های اصیل اسلامی، به خصوص اهل بیت پیامبر^(ص)، را در انزوا قرار دهند و افرادی را که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی دور بودند، به جایگاه برجسته برسانند و آنها را راهنمای مردم معرفی کنند»، بیانگر سومین چالش عصر ائمه^(ع) یعنی «ارائه الگوهای نامناسب» است.

ج- این عبارت: «پس از گذشت مدتی از رحلت رسول خدا^(ص) جاهلیت با شکلی جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد. شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر^(ص) منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت جایگاه و منزلت یافتند»، بیانگر چهارمین چالش عصر ائمه^(ع) یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» است.

مقایسه { منزوی شدن شخصیت‌های اسلامی، معلول «ارائه الگوهای نامناسب» و منزوی شدن شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر^(ص) معلول «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۱۲۷

بر اساس آیه شریفه: «و ما محمد إلا رسول قد خلت من قبله الرسل أفان مات أو قتل انقلبتم علی أعقابکم و من یقلب علی عقبیه فلن یضر الله شیئا و سيجزی الله الشاکرین»، سپاسگزاران واقعی نعمت رسالت آنان هستند که به دوره جاهلیت و رفتارها و ارزش‌های آن زمان باز نگردند و براساس همان برنامه‌ای که پیامبر از سوی خداوند ارائه کرده است، زندگی کنند. به عنوان مثال در دوران جاهلیت، مردم به جای به‌کارگیری عقل خود، تنها تابع سنت‌های اجداد خود بودند و بدون آن‌که بررسی کنند که این آداب و رسوم و سنت‌ها درست است یا نادرست، آن را به‌جا می‌آوردند. آنها به‌جای تبعیت از حق، از گذشتگان خود تبعیت می‌کردند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۳) مفهوم آیه بالا نیست.

☆☆☆☆☆	گزینه ۱	۲۱۳۱
<p>از دقت در آیه شریفه: «و ما محمد الا رسول قد خلت من قبله افان مات او قتل انقلبتم على اعقابكم و من ينقلب على عقبيه فلن يضر الله شيئا و سيجزي الله الشاكرين»، مفهوم می‌گردد که سپاس‌گزاران واقعی از نعمت رسول خدا، پس از رحلت او کسانی‌اند که ثابت قدم ماندند و گرفتار تزلزل در اعتقاد و عمل، نشدند.</p>		
<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا بنابر عبارت «افان مات او قتل انقلبتم على اعقابكم»، مهم‌ترین خطر پس از رحلت پیامبر اسلام^(ص) (نه در دوران حیات ایشان)، بازگشت به ارزش‌های دوران جاهلیت است.</p>		
☆☆☆☆☆	گزینه ۲	۲۱۳۲
<p>بر اساس آیه شریفه: «و ما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل افان مات او قتل انقلبتم على اعقابكم و من ينقلب على عقبيه فلن يضر الله شيئا و سيجزي الله الشاكرين»، آنچه از مؤمنان انتظار می‌رود ثبات قدم در برابر سختی‌های راه به منظور اثبات سپاس‌گزاری خویش می‌باشد.</p>		
<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۳)، مفهوم این آیه نیست. گزینه (۴) نادرست است، زیرا در این آیه، سخن از پیامبران دیگر نیست.</p>		
☆☆☆☆☆	گزینه ۳	۲۱۳۳
<p>بر اساس آیه شریفه: «و ما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل افان مات او قتل انقلبتم على اعقابكم و من ينقلب على عقبيه فلن يضر الله شيئا و سيجزي الله الشاكرين»، سپاس‌گزاران واقعی نعمت رسالت آنان هستند که به دوره جاهلیت و رفتارها و ارزش‌های آن زمان باز نگردند و براساس همان برنامه‌ای که پیامبر از سوی خداوند ارائه کرده است، زندگی کنند. بر این اساس، ویژگی افراد شاکر آن است که مصون از تحول اعتقاد، در رویدادهای سخت می‌باشند.</p>		
<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { سایر گزینه‌ها مفهوم عدم بازگشت به دوران جاهلیت را بیان نمی‌کند.</p>		

گزینه ۱ ۲۱۳۸

حضرت علی^(ع) در یک از سخنرانی‌ها به مردم فرمود: «به زودی پس از من، زمانی فرا می‌رسد که در آن زمان چیزی پوشیده‌تر از حق و آشکارتر از باطل و رایج‌تر از دروغ بر خدا و پیامبرش نباشد... در آن ایام، در شهرها، چیزی ناشناخته‌تر از معروف و خیر و شناخته‌شده‌تر از منکر و گناه نیست.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا مطابق توضیح بالا، امام علی^(ع) تعبیر «پوشیده‌تر» را درباره «حق» به کار برده‌اند. قسمت سوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا مطابق توضیح بالا، امام علی^(ع) تعبیر «آشکارتر» را درباره «باطل» به کار برده‌اند.

گزینه ۳ ۲۱۳۹

امام علی^(ع) در این حدیث: «به زودی پس از من، زمانی فرا می‌رسد که در آن زمان نزد مردم، کالایی کم به‌تر از قرآن نیست، وقتی که بخواهد به درستی خوانده شود...»، به پیش‌بینی سرنوشت و آینده نابسامان جامعه اسلامی در دوران حکومت امویان پرداخته است. این تعبیر به وجود آمده در دوران حکومت امویان، از مصادیق بازگشت ارزش‌های دوران جاهلیت به جامعه اسلامی (انقلابت علی عقبابکم) است.

نکته طلایی { این حدیث، به «تحریف معارف اسلامی و جعل حدیث» در دوره حکومت امویان اشاره دارد.

گزینه ۲ ۲۱۴۰

امام علی^(ع) پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آنها فرمود: «در آن شرایط، در صورتی می‌توانید راه رستگاری را تشخیص دهید که ابتدا پشت‌کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی کنید...»

مقایسه { امام علی^(ع) در حدیث: «در آن زمان چیزی پوشیده‌تر از حق و آشکارتر از باطل و رایج‌تر از دروغ بر خدا و پیامبرش نباشد...»، سرنوشت جامعه اسلامی در زمان حکومت امویان را پیش‌بینی کرده و در حدیث: «ابتدا پشت‌کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی کنید...»، راه نجات مسلمانان از ظلم و فساد امویان و در حدیث: «پس همه اینها را از اهلش طلب کنید»، راه حل نهایی نجات از گمراهی و انحرافات امویان را بیان کرده است.

گزینه ۴ ۲۱۴۱

امام علی^(ع) پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آنها فرمود: «در آن شرایط، در صورتی می‌توانید راه رستگاری را تشخیص دهید که ابتدا پشت‌کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی کنید. و وقتی می‌توانید به عهد خود با قرآن وفادار بمانید که پیمان‌شکنان را تشخیص دهید؛ و آن‌گاه می‌توانید پیرو قرآن باشید که فراموش‌کنندگان قرآن را شناسید.»

نکته طلایی { سه ویژگی اصلی امویان از دیدگاه امام علی^(ع)؛ «اول: پشت‌کنندگان به صراط مستقیم دوم: پیمان‌شکنان سوم: فراموش‌کنندگان قرآن.»

گزینه ۱ ۲۱۴۲

امام علی^(ع)؛ راه حل نهایی نجات از گمراهی و انحرافات که امویان به وجود آورده بودند را در حدیثی بیان کرده‌اند و فرمودند: «پس همه اینها را از اهلش طلب کنید. آنان‌اند که نظر دادن و حکم کردنشان، نشان‌دهنده دانش آنهاست، آنان هرگز با دین مخالفت نمی‌کنند و در دین اختلاف ندارند.»

نکته طلایی { مطابق فرمایش امام علی^(ع)؛ راه حل نهایی نجات از گمراهی و انحرافات که امویان به وجود آورده بودند، عمل کردن به پیام آیه اطاعت (یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم) است.

درس هشتم: احیای ارزش‌های راستین

تعداد سؤالات تألیفی	تعداد سؤالات ترکیبی جدید	تعداد سؤالات ماز
۶۶	۱۰	۸
تعداد سؤالات سراسری ۱۴۰۰	تعداد سؤالات سراسری ۹۹	تعداد سؤالات سراسری ۹۸
۶	۳	۳

گزینه ۴ ۲۱۳۴

امیرالمؤمنین علی^(ع) وقتی رفتار مسلمانان روزگار خود را مشاهده می‌کرد، با روشن‌بینی و درک عمیقی که از نتیجه رفتارها و وقایع داشت، سرنوشت و آینده نابسامان جامعه اسلامی را پیش‌بینی می‌کرد و در زمان‌های مختلف و در سخنرانی‌های متعدد، مسلمانان را نسبت به عاقبت رفتارشان بیم‌می‌داد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { این درس یک درس ساده است که متن آن حفظی بوده مسئولیت‌های ائمه اطهار را در زمینه مرجعیت دینی و ولایت ظاهری بیان می‌کند. عبارتهای هر مسئولیت باید حفظ شود به طوری که با دیدن هر عبارت تشخیص داده شود که مربوط به چه موضوعی است. سه حدیث از امام علی^(ع) دارد که خیلی مهم است و در کنار دو حدیث از این امام در درس قبل باید بررسی و یاد گرفته شود. یک حدیث از امام رضا^(ع) دارد که سؤالات مفهومی از آن طرح می‌شود و دو حدیث از امام صادق^(ع) دارد که آنها هم باید به همراه موضوع آنها یاد گرفته شود.

گزینه ۱ ۲۱۳۵

امیرالمؤمنین علی^(ع) در سخنرانی‌های متعدد، مسلمانان را نسبت به عاقبت رفتارشان بیم‌می‌داد. ایشان در یک از سخنرانی‌ها به مردم فرمود: «به زودی پس از من، زمانی فرا می‌رسد که در آن زمان چیزی پوشیده‌تر از حق و آشکارتر از باطل و رایج‌تر از دروغ بر خدا و پیامبرش نباشد. نزد مردم آن زمان، کالایی کم به‌تر از قرآن نیست، وقتی که بخواهد به درستی خوانده شود و کالایی رایج‌تر و فراوان‌تر از آن نیست، آنگاه که بخواهند به صورت وارونه و به نفع دنیاطلبان معنایش کنند.»

یادآوری { امام علی^(ع) در این فرمایش خود: «سوگند به خداوندی که جانم به دست قدرت اوست، آن مردم [شامیان] بر شما پیروز خواهند شد...»، مسلمانان را نسبت به ضعف و سستی‌شان در مبارزه با حکومت بنی‌امیه بیم‌می‌داد.

گزینه ۴ ۲۱۳۶

حضرت علی^(ع) در یک از سخنرانی‌ها به مردم فرمود: «به زودی پس از من، زمانی فرا می‌رسد که در آن زمان چیزی پوشیده‌تر از حق و آشکارتر از باطل و رایج‌تر از دروغ بر خدا و پیامبرش نباشد.»

نکته طلایی { این حدیث و دو حدیث امام علی^(ع) در درس قبل، به بازگشت مسلمانان به عصر جاهلیت با تشکیل حکومت امویان و تحقق عبارت قرآنی: «انقلابت علی عقبابکم» اشاره دارند.

گزینه ۲ ۲۱۳۷

حضرت علی^(ع) در یک از سخنرانی‌ها به مردم فرمود: «... نزد مردم آن زمان، کالایی کم به‌تر از قرآن نیست، وقتی که بخواهد به درستی خوانده شود و کالایی رایج‌تر و فراوان‌تر از آن نیست، آنگاه که بخواهند به صورت وارونه و به نفع دنیاطلبان معنایش کنند.»

نکته طلایی { با توجه به کم بها بودن قرآن کریم در دوران حکومت امویان، مطابق فرمایش حضرت علی^(ع)؛ شرط وفاداری به عهد و پیمان خود به قرآن در این دوران، تشخیص پیمان‌شکنان است.

مقایسه { امام خمینی (ع) در هر فرصتی، مسلمانان را به «وحدت» دعوت می‌کرد و از اختلافات باز می‌داشت. (درس ۴ یازدهم)

۲۱۴۹ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
 آشکار ساختن رهنمودهای قرآن، از جمله اقدامات مربوط به مسئولیت مرجعیت دینی می‌باشد. امامان بزرگوار در هر فرصتی که به دست می‌آوردند، معارف این کتاب آسمانی را بیان می‌کردند و رهنمودهای آن را آشکار می‌ساختند. در نتیجه این اقدام، مشتاقان معارف قرآنی توانستند از این کتاب الهی بهره ببرند.

نکته طلایی { تعبیر «استفاده از هر فرصتی برای بیان معارف آن» در مورد ولایت ظاهری نادرست است، چراکه بخشی از روش مبارزه امامان (ع) تقیه بود.

۲۱۵۰ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
 بعد از رحلت رسول خدا (ص)، نوشتن سخنان ایشان ممنوع شد و این ممنوعیت، آثار زیان‌باری برای مسلمانان داشت. البته امیرالمؤمنین (ع) و حضرت فاطمه (ص) به این ممنوعیت توجه نکردند و سخنان پیامبر (ص) را به فرزندان و یاران خود آموختند و از آنان خواستند که این آموخته‌ها را به نسل‌های بعد منتقل کنند.

روش مطالعه { برای پاسخ دادن به تست‌های این درس، باید با مطالعه دقیق، عبارات کتاب را به خاطر سپرد و فقط با در نظر گرفتن متن کتاب، گزینه صحیح را انتخاب نمود.

۲۱۵۱ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
 حدیث «سلسله الذهب»، در مسیر حرکت امام رضا (ع) (علی بن موسی) به مرو در شهر نیشابور خطاب به هزاران نفر از مردم که به استقبال ایشان آمده بودند، بیان شده است.

یادآوری { حدیث جابر در توضیح آیه اطاعت آمده و به معرفی اولوالامر پرداخته و در آن نام تمامی امامان آمده است.

۲۱۵۲ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
 الف- هنگامی که امام رضا (ع) به اجبار مأمون، از مدینه به مرو، پایتخت حکومت این خلیفه عباسی می‌رفت، در مسیر حرکت خود به نیشابور رسید. هزاران نفر از مردم به استقبال ایشان آمده بودند و گروه زیادی از آنان، **قلم‌هایشان** را آماده کرده بودند تا هر چه امام می‌گوید، بنویسند و برای خود و آیندگان نگه دارند. امام رضا (ع) در این شرایط حدیث سلسله‌الذهب را بیان کردند.

ب- این حدیث، بیانگر «حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص)» از اقدامات امامان معصوم (ع) در زمینه مرجعیت دینی است.

نکته طلایی { حدیث سلسله الذهب از این جهت که از امامان قبل نقل شده تا به رسول اکرم (ص) رسیده، بیانگر «حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص)» در دوره ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اسلام (ص)، از جمله اقدامات امامان معصوم (ع) در زمینه مرجعیت دینی است.

۲۱۵۳ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
 الف- حدیث سلسله‌الذهب در اصل سخن خداوند است، چراکه مطابق این حدیث، امام علی (ع) از رسول خدا (ص) شنید که فرمود: «خداوند می‌فرماید: کَلِمَةٌ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حِصْنِي فَمَنْ دَخَلَ حِصْنِي آمِنَ مِنْ عَذَابِي» ب- براساس این حدیث، راه در امان ماندن از عذاب الهی ورود به قلعه محکم لا اله الا الله است.

نکته طلایی { منظور از قلعه محکم خداوند، گفتن لا اله الا الله و پایبندی به آن است. (درس ۲ دوازدهم)

۲۱۴۳ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
 امام علی (ع) پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آنها فرمود: «در آن شرایط، در صورتی می‌توانید راه رستگاری را تشخیص دهید که ابتدا پشت‌کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی کنید. و وقتی می‌توانید به عهد خود با قرآن وفادار بمانید که پیمان‌شکنان را تشخیص دهید؛ و آن‌گاه می‌توانید پیرو قرآن باشید که فراموش‌کنندگان قرآن را بشناسید.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا شرط وفادار ماندن به عهد خود با قرآن، تشخیص پیمان‌شکنان است.

۲۱۴۴ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
 امام علی (ع)، راه حل نهایی نجات از گمراهی و انحرافات که امویان به وجود آورده بودند را در حدیثی بیان کرده‌اند و فرمودند: «پس همه اینها را از اهلش طلب کنید. آنان‌اند که نظر دادن و حکم کردنشان، نشان‌دهنده دانش آنهاست، آنان هرگز با دین مخالفت نمی‌کنند و در دین اختلاف ندارند.»

نکته طلایی { امام علی (ع) در این سخنرانی دو ویژگی برای اهل حق بیان کرده‌اند: الف- سخن گفتن آنان، معیار است. (ارتباط با حدیث: علی مع الحق و الحق مع علی) ب- ملاک و معیار حق‌طلبان دین است، نه چیز دیگر.

۲۱۴۵ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
 به علت عدم توجه مسلمانان به هشدارهای امیرالمؤمنین علی (ع) آنچه آن امام پیش‌بینی می‌کرد، به وقوع پیوست؛ بنی‌امیه بر مردم حاکم شدند و دنیای اسلام را تا حد زیادی به دوران جاهلیت بازگرداندند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱) نادرست است، زیرا با وجود حاکم شدن امویان و بنی‌عباس، ائمه اطهار (ع) اقداماتی در خصوص دو مسئولیت خود انجام دادند که در این درس آمده است. گزینه (۳)، بر عکس بیان شده است. گزینه (۴)، در مورد بنی‌عباس صحیح است.

۲۱۴۶ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
 به علت عدم توجه مسلمانان به هشدارهای امیرالمؤمنین علی (ع) آنچه آن امام پیش‌بینی می‌کرد، به وقوع پیوست؛ بنی‌امیه بر مردم حاکم شدند و دنیای اسلام را تا حد زیادی به دوران جاهلیت بازگرداندند. با وجود این شرایط سخت و بحرانی، ائمه اطهار (ع) از پاننشستند و به شکل‌های گوناگون با این حاکمان مبارزه کردند و در مقابل تفسیرهای غلط از اسلام و تحریف دین، آموزه‌های قرآن و سخنان واقعی پیامبر را در اختیار جامعه قرار دادند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا بخشی از مبارزه امامان (ع) تقیه بوده است نه تمام مبارزات آنها. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا ائمه اطهار (ع) دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری داشتند نه سه مسئولیت.

۲۱۴۷ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
 حاکمان زمان به افراد فاقد صلاحیت (برخی از عالمان وابسته به حکومت و گروهی از علمای اهل کتاب) میدان می‌دادند تا قرآن را مطابق با اندیشه‌های باطل خود تفسیر کنند.

نکته طلایی { اولین اقدام امامان (ع) در راستای مرجعیت دینی، «تعلیم و تفسیر قرآن کریم» بود که این اقدام پاسخ‌گوی مشکل «تحریف معارف اسلامی» بود. همچنین سبب شد که مردم «شخصیت‌ها و الگوهای غیر قابل اعتماد» را بهتر بشناسند و به تفسیر و برداشت آنان از قرآن کریم اعتماد نکنند.

۲۱۴۸ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
 امامان بزرگوار در هر فرصتی که به دست می‌آوردند، معارف این کتاب آسمانی را بیان می‌کردند و رهنمودهای آن را آشکار می‌ساختند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا در این حدیث، اسامی امامان پشت سر هم آمده است نه اینکه بگوییم این حدیث بیانگر مفهوم توالی اسامی امامان است. قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا این حدیث، بیانگر حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص) است.

گزینه ۴ **۲۱۵۹** الف- در این قسمت از حدیث سلسله‌الذهب: «بشروطها و انا من شروطها»، از این جهت که امام رضا^(ع) خود را به عنوان امام و جانشین برحق پیامبر اکرم^(ص) معرفی می‌کند؛ به گونه‌ای که مردم بدانند تنها او جانشین رسول خدا و امام برحق جامعه است، بیانگر «معرفی خویش به عنوان امام بر حق» است.
ب- این حدیث، به جهت توالی و پشت سر هم آمدن اسامی امامان در آن، به حدیث «سلسله‌الذهب» (یعنی زنجیره طلایی) مشهور است.

روش تست‌زدن برای پاسخ دادن به این تست که پاسخی مفهومی و متفاوت با آنچه در کتاب خواندیم دارد، ابتدا باید گزینه‌هایی که مطمئن هستیم نادرست است را حذف کنیم، یعنی قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا حدیث سلسله‌الذهب بیانگر «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)» است نه «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو». با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۲ **۲۱۶۰** الف- با توجه به سخن امام رضا^(ع) در خصوص حدیث سلسله‌الذهب: «من از پدرم، امام کاظم^(ع) شنیدم و ایشان از پدرش، امام صادق^(ع)، و ایشان از پدرش امام باقر^(ع) و ایشان از پدرش، امام سجاد^(ع) و ایشان از پدرش، امام حسین^(ع) و ایشان از پدرش، امام علی^(ع) و ایشان از رسول خدا^(ص) شنید که فرمود: «خداوند می‌فرماید: «کَلِمَةُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حِصْنِي...»، این حدیث از زبان امام حسن^(ع) نقل نشده است. ب- مقصود امام^(ع) از بیان عبارت «بشروطها و انا من شروطها»، این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی (توحید عملی از بُعد اجتماعی) با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر می‌شود.

توضیح در حدیث جابر نام ۱۲ امام آمده است و حدیث سلسله‌الذهب از قول ۷ امام نقل شده است.

گزینه ۳ **۲۱۶۱** گسترش سرزمین‌های اسلامی و سؤال‌های مختلفی که در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری پدید آمد، باعث شد تا نیاز به امام معصوم^(ع) برای تبیین معارف اسلامی، بیشتر از پیش آشکار شود.

یادآوری این فرض که «همچون مسئولیت اول، پایان این دو مسئولیت را نیز اعلام نموده‌اند»، باطل است، زیرا ظهور مکاتب و فرقه‌های مختلف، پیدایش مسائل و مشکلات جدید اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی را به دنبال داشت و نیاز به امام و رهبری که در میان انبوه افکار و عقاید، حقیقت را به مردم نشان دهد و جامعه را آن‌گونه که پیامبر اداره می‌کرد، اداره نماید، افزون‌تر می‌شد.

گزینه ۲ **۲۱۶۲** با گسترش سرزمین‌های اسلامی، سؤال‌های مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری پدید آمد. ائمه اطهار^(ع) با اینکه با حاکمان زمان خود مخالف بودند، اما به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، با تکیه بر علم الهی خود، درباره همه این مسائل اظهار نظر می‌کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره‌مند می‌ساختند.

نکته طلایی با توجه به وجود تقیه در مبارزه امامان معصوم^(ع) با حاکمان اموی و عباسی، این عبارت: «به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال»، فقط درباره مرجعیت دینی و «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» صحیح است.

گزینه ۱ **۲۱۵۴** در حدیث سلسله‌الذهب: «كَلِمَةُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حِصْنِي فَمَنْ دَخَلَ حِصْنِي آمِنَ مِنْ عَذَابِي»، کلمه لا اله الا الله قلعه محکم خداوند (حصنی) معرفی شده و نتیجه ورود به این قلعه محکم خداوند، در امان ماندن از عذاب الهی است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها بر اساس حدیث سلسله‌الذهب، ورود به قلعه محکم لا اله الا الله که باعث در امان ماندن از عذاب اخروی می‌شود، با اعتراف و پایبندی به لا اله الا الله و یا اعتقاد به مراتب توحید و عمل به دستورات الهی (توحید عملی) امکان‌پذیر می‌شود. (درس ۲ و ۳ دوازدهم)

گزینه ۳ **۲۱۵۵** مطابق حدیث سلسله‌الذهب: «كَلِمَةُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حِصْنِي كَلِمَةُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حِصْنِي بِشُرُوطِهَا وَأَنَا مِنْ شُرُوطِهَا»، مقصود امام^(ع) از بیان عبارت «بشروطها و انا من شروطها» این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی (توحید عملی از بُعد اجتماعی) با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر می‌شود.

نکته طلایی این قسمت از حدیث سلسله‌الذهب: «بشروطها و انا من شروطها»، بیانگر تجلی توحید در زندگی اجتماعی (توحید عملی از بُعد اجتماعی) است.

گزینه ۴ **۲۱۵۶** الف- در حدیث سلسله‌الذهب، مقصود امام^(ع) از بیان عبارت «بشروطها و انا من شروطها»، این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی (توحید عملی از بُعد اجتماعی) با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر می‌شود.
ب- این حدیث با آیه اطاعت: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ»، تناسب معنایی داشته و هر دو به موضوع تجلی توحید عملی در اجتماع با پذیرش ولایت و حکومت ائمه اطهار^(ع) اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا توحید عملی اجتماعی نیاز به تشکیل حکومت اسلامی دارد نه توحید عملی فردی. آیه تطهیر در قسمت دوم گزینه (۲)، به عصمت اهل بیت اشاره دارد نه تشکیل حکومت اسلامی توسط امام معصوم^(ع).

گزینه ۲ **۲۱۵۷** الف- بر اساس حدیث سلسله‌الذهب، توحید تنها یک لفظ و شعار نیست، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و پیاده شدن توحید در زندگی اجتماعی (توحید عملی اجتماعی) با تشکیل حکومت توسط امام، میسر می‌شود.
ب- حدیث سلسله‌الذهب و آیه اطاعت: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ» و این قسمت از حدیث ثقلین: «ما ان تمسکتُم بهما لن تضلوا أبدا»، به پذیرش ولایت و حکومت امام اشاره دارند.

نکته طلایی قسمت اول حدیث سلسله‌الذهب، به توحید عملی فردی اشاره دارد و قسمت دوم حدیث سلسله‌الذهب، به توحید عملی اجتماعی اشاره دارد.

گزینه ۱ **۲۱۵۸** حدیث سلسله‌الذهب به جهت توالی و پشت سر هم آمدن اسامی امامان در آن، به حدیث «سلسله‌الذهب» (یعنی زنجیره طلایی) مشهور است. شیوه بیان امام^(ع) در نقل این حدیث نشان می‌دهد که با وجود فرمان ممنوعیت نقل احادیث پیامبر^(ص)، چگونه احادیث رسول خدا^(ص) از امامی به امام دیگر منتقل می‌شده است. بنابراین، از این جهت، بیانگر «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)» در دوره ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اسلام^(ص)، از جمله اقدامات امامان معصوم^(ع) در زمینه مرجعیت دینی است.

تمرین تست‌زنی { برای پاسخ به تست‌های چند قسمتی، بهتر است از طریق حذف گزینه‌های نادرست به پاسخ صحیح برسیم. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است.

۲۱۶۸ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
اقدامات سه‌گانه ائمه^(ع) در زمینه مرجعیت دینی (تعلیم و تفسیر قرآن کریم و ...)، سبب شد که حقیقت اسلام برای جویندگان حقیقت پوشیده نماند و کسانی که طالب حقیقت‌اند بتوانند در میان انبوه تحریفات به تعلیمات اصیل اسلام دست یابند و راه حق را از باطل تشخیص دهند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، نتیجه تقیه است. گزینه (۲) بیانگر شیوه درست مبارزه امامان در راستای ولایت ظاهری است. گزینه (۴)، بیانگر مفهوم واقعی شیعه است.

۲۱۶۹ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
«تعلیم و تفسیر قرآن کریم» از جمله اقدامات ائمه اطهار^(ع) در زمینه مرجعیت دینی، پاسخ‌گوی مشکل تحریف اندیشه‌های اسلامی بود و سبب شد که مردم به تفسیر و برداشت شخصیت‌ها و الگوهای غیر قابل اعتماد از قرآن کریم اعتماد نکنند.

توضیح { با توجه به چهار چالش مهم عصر امامان^(ع) که در درس قبل بیان شد، این سؤال به بررسی این موضوع می‌پردازد که تعلیم و تفسیر قرآن کریم توسط امامان^(ع)، پاسخ‌گوی کدام‌یک از مشکلات عصر آنان بوده است. گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳)، نتیجه دومین اقدام امامان^(ع) یعنی «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)» است.

۲۱۷۰ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
دومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)» بود. این اقدام، سبب شد که ۱- آثار ناگوار ممنوعیت نقل حدیث توسط خلیفه دوم کمتر شود و تعداد قابل توجهی از سخنان آن حضرت، نزد علمای شیعه حفظ گردد. ۲- و امکان شناخت جاعلان حدیث فراهم آید و گروه‌های زیادی از محققان، به خصوص شیعه، به احادیث این جاعلان اعتنا نکنند. ۳- هم چنین باعث آن شد که مردم، تفاوت‌های رهبری و حکومت رسول خدا^(ص) با حاکمان جور را درک کنند و این حکومت‌ها را نمونه‌های رهبری اسلامی نشمارند. ۴- همچنین سبب شد که در مقابل تحریف معارف، معارف صحیح نیز به گوش مردم برسد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، نتیجه «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» توسط ائمه اطهار^(ع) است. گزینه (۲)، نتیجه تقیه است. گزینه (۴)، نتیجه «تعلیم و تفسیر قرآن کریم» توسط ائمه اطهار^(ع) است.

۲۱۷۱ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۲)، از نتایج «تعلیم و تفسیر قرآن کریم» توسط ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، است.

۲۱۷۲ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
سومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» بود. این اقدام، هم اقدامی در مقابل تحریف در معارف بود و هم اقدامی در برابر ظهور الگوهای غیر قابل اعتماد. این الگوها، نظرات و دیدگاه‌هایی ارائه می‌کردند که با حقیقت اسلام سازگاری کمتری داشت.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

۲۱۶۳ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
الف- با گسترش سرزمین‌های اسلامی، سؤال‌های مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری پدید آمد. ائمه اطهار^(ع) با اینکه با حاکمان زمان خود مخالف بودند، اما به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، با تکیه بر علم الهی خود، درباره همه این مسائل اظهار نظر می‌کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره‌مند می‌ساختند.
ب- ثمره این حضور سازنده، فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار^(ع) در کنار سیره پیامبر^(ص) و قرآن کریم است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با در نظر گرفتن متن کتاب، قسمت اول سایر گزینه‌ها در مورد «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» نادرست است.

۲۱۶۴ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا ائمه اطهار^(ع) به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، درباره مسائل جدید اظهار نظر می‌کردند. گزینه (۴) نادرست است، زیرا فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار^(ع) نتیجه اظهار نظر ائمه اطهار^(ع) در زمینه مسائل جدید است نه تربیت شخصیت‌های اسلامی.

۲۱۶۵ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
الف- کتاب «نهج البلاغه» که بخشی از سخنرانی‌ها، نامه‌ها و پند و اندرزهای ایشان را در خود جای داده، حکایتگر این دانش بی‌مانند است.
ب- ثمره این حضور سازنده فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار^(ع) در کنار سیره پیامبر^(ص) و قرآن کریم است. در میان این کتاب‌ها می‌توان از کتاب «نهج البلاغه» نام برد که شامل بخشی از سخنرانی‌ها، نامه‌ها و پند و اندرزهای امام علی^(ع) می‌باشد.

مقایسه { کتاب «نهج البلاغه» در درس (۶)، بیانگر علم بی‌کران امام علی^(ع) و در این درس بیانگر «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» از جمله اقدامات ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی است.

۲۱۶۶ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار^(ع) در کنار سیره پیامبر^(ص) و قرآن کریم از جمله کتاب «نهج البلاغه» و کتاب «صحیفه سجاده» از امام سجاده^(ع)، بیانگر «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو»، از جمله اقدامات ائمه اطهار^(ع) مربوط به مرجعیت دینی بوده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

۲۱۶۷ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
الف- این عبارت: «امیرالمؤمنین^(ع) و حضرت فاطمه^(ص) به این ممنوعیت توجه نکردند و سخنان پیامبر^(ص) را به فرزندان و یاران خود آموختند و از آنان خواستند که این آموخته‌ها را به نسل‌های بعد منتقل کنند»، بیانگر «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)»، از اقدامات مربوط به مرجعیت دینی می‌باشد.

ب- این عبارت: «با گسترش سرزمین‌های اسلامی، سؤال‌های مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری پدید آمد. ائمه اطهار^(ع) با اینکه با حاکمان زمان خود مخالف بودند، اما به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، با تکیه بر علم الهی خود، درباره همه این مسائل اظهار نظر می‌کردند»، بیانگر «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو»، از جمله اقدامات مربوط به مرجعیت دینی می‌باشد.

ج- «بیان حدیث سلسله الذهب» نیز بیانگر «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)»، از جمله اقدامات مربوط به مرجعیت دینی می‌باشد.

یادآوری { امر به معروف و نهی از منکر (و تواصوا بالحق و تواصوا بالصبر)، مانند «خمس، زکات، حقوق و مسئولیت‌های خانواده و جامعه، مبارزه با ظلم و جهاد با تجاوزگران و ستمکاران»، از احکام اجتماعی اسلام است. اجرای این قوانین اجتماعی، بدون تشکیل حکومت امکان‌پذیر نیست. هدف از اجرای این احکام اجتماعی، برقراری عدالت اجتماعی است.

۲۱۷۹ **گزینه ۲** ☆☆☆☆☆
 اصول کلی امامان در مبارزه با حاکمان به سه دسته تقسیم می‌شود: ۱- عدم تأیید حاکمان ۲- معرفی خویش به عنوان امام برحق ۳- انتخاب شیوه‌های درست مبارزه

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۲)، در درس چهارم از دلایل اهمیت و ضرورت تشکیل حکومت اسلامی است.

۲۱۸۰ **گزینه ۴** ☆☆☆☆☆
 الف- اولین اصل کلی که ائمه اطهار^(ع) در مبارزه خود با حاکمان جور از آن تبعیت می‌کردند، «عدم تأیید حاکمان» بود.
 ب- در این اقدام، امامان، هیچ‌یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا^(ص) تأیید نمی‌کردند و این موضوع (عدم تأیید حاکمان به عنوان جانشین پیامبر) را به شیوه‌های مختلف به مردم اطلاع می‌دادند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، بیانگر «حفظ سخنان و سیره پیامبر»، به عنوان دومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی است. گزینه (۲)، بیانگر «معرفی خویش به عنوان امام برحق»، به عنوان دومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای ولایت ظاهری است. گزینه (۳)، بیانگر «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه»، به عنوان سومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای ولایت ظاهری است.

۲۱۸۱ **گزینه ۱** ☆☆☆☆☆
 امامان، هیچ‌یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا^(ص) تأیید نمی‌کردند و این موضوع را به شیوه‌های مختلف به مردم اطلاع می‌دادند. ب- امامان تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می‌گرفتند و اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می‌کرد، آن مورد را تأیید می‌کردند، اما در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا^(ص) همه را یکسان می‌دیدند.

عبارت‌های کلیدی { این عبارت‌ها: «یکسان دیدن همه حاکمان را در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا^(ص)»، «تأیید موردی که یک حاکم بر طبق دستور اسلام عمل می‌کرد»، «در نظر گرفتن تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را» و «اطلاع رسانی به مردم به شیوه‌های مختلف»، بیانگر اولین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای ولایت ظاهری، یعنی «عدم تأیید حاکمان» است.

۲۱۸۲ **گزینه ۲** ☆☆☆☆☆
 مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به تست‌های چند قسمتی، می‌توان با در نظر گرفتن قسمت دوم یا سوم سؤال، به حذف گزینه‌های نادرست بپردازیم. با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه‌های (۱) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۳)، نادرست است.

۲۱۷۳ **گزینه ۴** ☆☆☆☆☆
 الف- دومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، «حفظ سخنان و سیره پیامبر» بود این اقدام، سبب شد که آثار ناگوار ممنوعیت نقل حدیث توسط خلیفه دوم کمتر شود و تعداد قابل توجهی از سخنان آن حضرت، نزد علمای شیعه حفظ گردد. ب- اولین و سومین و اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، یعنی «تعلیم و تفسیر قرآن کریم» و «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو»، هر دو پاسخ‌گوی دومین و سومین چالش عصر امامان، یعنی «تحریف معارف اسلامی و جعل حدیث» و «ظهور الگوهای غیر قابل اعتماد» بود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، پاسخ‌گوی اولین چالش عصر امامان یعنی «ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم^(ص)» نمی‌باشد. قسمت سوم گزینه (۲)، پاسخ‌گوی «ظهور الگوهای غیر قابل اعتماد» نمی‌باشد.

۲۱۷۴ **گزینه ۲** ☆☆☆☆☆
 دومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)» بود. این اقدام، سبب شد که مردم، تفاوت‌های رهبری و حکومت رسول خدا^(ص) با حاکمان جور را درک کنند و این حکومت‌ها را نمونه‌های رهبری اسلامی نشمارند. (پاسخ‌گوی مشکل چهارم عصر امامان^(ع))

نکته طلایی { دومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)» است. این اقدام، پاسخ‌گوی مشکل اول، یعنی «ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم^(ص)» و مشکل دوم، یعنی «تحریف معارف اسلامی و جعل حدیث» و مشکل چهارم، یعنی «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» است.

۲۱۷۵ **گزینه ۴** ☆☆☆☆☆
 امامان بزرگوار، به دو علت با حاکمان زمان خود مبارزه می‌کردند، اول، آنکه رهبری و اداره جامعه از جانب خداوند به آنان سپرده شده بود و لازم بود برای انجام دادن این وظیفه به پاخیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات، حاکمان غاصب را برکنار کنند تا با تشکیل حکومتی بر مبنای اسلام راستین، قوانین دین را به اجرا درآورند و عدالت را برقرار سازند.

نکته طلایی { اولین دلیل مبارزه امامان معصوم^(ع) با حاکمان زمان خود، انجام وظیفه‌ای که خداوند در آیه شریفه: «یا ایها الذین آمنوا أطیعوا الله و أطیعوا الرسول و اولى الامر منکم» بر عهده آنان نهاده بود.

۲۱۷۶ **گزینه ۳** ☆☆☆☆☆
 مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
نکته طلایی { هدف امامان معصوم^(ع) از تشکیل حکومت اسلامی، اجرای قوانین دین و تحقق پیام آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الكتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط» در جامعه بود.

۲۱۷۷ **گزینه ۲** ☆☆☆☆☆
 دومین دلیل مبارزه امامان بزرگوار با حاکمان زمان خود، این بود که این حاکمان غاصب، قوانین اسلام را زیر پا می‌گذاشتند و به مردم ستم می‌کردند؛ امامان نیز وظیفه داشتند که براساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.

نکته طلایی { دومین دلیل مبارزه امامان بزرگوار با حاکمان زمان خود، عمل به دستور الهی: «و تواصوا بالحق و تواصوا بالصبر»، به منظور جلوگیری از زیر پا گذاشتن قوانین اسلام توسط حاکمان و دفاع از حقوق مردم بود.

۲۱۷۸ **گزینه ۱** ☆☆☆☆☆
 مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

۲۱۸۹	گزینه ۴
<p>رفتار ائمه اطهار^(ع) در طول ۲۵۰ سال بعد از رحلت پیامبر^(ص) تا امامت امام عصر^(ع) و غیبت ایشان، چنان مکمل یکدیگر است که گویی یک شخص می‌خواهد برای رسیدن به یک مقصد مسیری را بپیماید، ولی مسیر یک دست نیست؛ گاهی هموار است و گاهی ناهموار، گاهی لغزنده و خطرناک است و گاهی دشوار، ولی همه این جاده با همه این اختلاف‌ها به یک هدف ختم می‌شود، به گونه‌ای که گویی یک انسان است که ۲۵۰ سال زندگی کرده است و در شرایط مختلف سیاسی و فرهنگی روش‌های مناسب را برگزیده و عمل کرده است.</p>	<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا ائمه اطهار^(ع) در طول ۲۵۰ سال و در شرایط مختلف سیاسی و فرهنگی، شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزیدند.</p>

۲۱۹۰	گزینه ۲
<p>تشبیه رفتار ائمه اطهار^(ع) به انسانی که گویی که ۲۵۰ سال زندگی کرده است و در شرایط مختلف سیاسی و فرهنگی روش‌های مناسب را برگزیده و عمل کرده است، بیانگر «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه»، به عنوان سومین قدم در راستای انجام مسئولیت ولایت ظاهری بوده است.</p>	<p>توضیح { تشبیه رفتار ائمه اطهار^(ع) به انسانی که گویی که ۲۵۰ سال زندگی کرده است، بیانگر مکمل هم بودن رفتار امامان^(ع) با وجود تفاوت در شیوه‌های مبارزه آنان است.</p>

۲۱۹۱	گزینه ۱
<p>خشونت و ستمگری حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس به گونه‌ای بود که اگر کسانی به عنوان پیرو و شیعه امامان شناخته می‌شدند به سختی آزار و اذیت می‌شدند و در بسیاری مواقع به شهادت می‌رسیدند. از این‌رو، ائمه اطهار^(ع) می‌کوشیدند آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد، در قالب «تقیه» پیش ببرند.</p>	<p>نکته طلایی { «تقیه»، بیانگر «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه»، در راستای انجام مسئولیت ولایت ظاهری بوده است.</p>

۲۱۹۲	گزینه ۳
<p>ائمه اطهار^(ع) می‌کوشیدند آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد، در قالب «تقیه» پیش ببرند. تقیه، یعنی مخفی نگه داشتن اقدامات خود، به گونه‌ای که در عین ضربه زدن به دشمن، کم‌تر ضربه بخورد.</p>	<p>نکته طلایی { خشونت و ستمگری حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس در برخورد با شیعیان، علت انتخاب روش مبارزه «تقیه» توسط ائمه اطهار^(ع) بود.</p>

۲۱۹۳	گزینه ۴
<p>تقیه، از جمله اقدامات مربوط به «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه» می‌باشد. از جمله موارد تقیه، ارتباط میان امامان و یاران آن‌ها در نقاط مختلف سرزمین اسلامی بود.</p>	<p>توضیح { «تقیه»، یکی از شیوه‌های مبارزه ائمه اطهار^(ع) با حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس متناسب با شرایط زمان است.</p>

۲۱۹۴	گزینه ۲
<p>الف- مخفی نگه داشتن ارتباط امامان با یاران صمیمی و قابل اعتماد و فداکار خود که مانع از شناسایی و به شهادت رساندن آنان می‌شد، مواردی از تقیه می‌باشد. ب- تقیه از جمله اقدامات مربوط به «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه» در راستای مسئولیت ولایت ظاهری ائمه^(ع) است.</p>	<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...</p>

۲۱۸۳	گزینه ۲
<p>دومین اصل کلی که امامان در مبارزه خود با حاکمان جور از آن تبعیت می‌کردند، «معرفی خویش به عنوان امام برحق» بود. آن بزرگواران، همواره خود را به عنوان امام و جانشین برحق پیامبر اکرم^(ص) معرفی می‌کردند؛ به گونه‌ای که مردم بدانند تنها آنها جانشینان رسول خدا و امام برحق جامعه‌اند.</p>	<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، بیانگر «حفظ سخنان و سیره پیامبر»، به عنوان دومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی است. گزینه (۳)، بیانگر «عدم تأیید حاکمان»، به عنوان اولین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای ولایت ظاهری است. گزینه (۴)، بیانگر «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه»، به عنوان سومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای ولایت ظاهری است.</p>

۲۱۸۴	گزینه ۴
<p>مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل</p>	<p>نکته طلایی { این قسمت از حدیث سلسله‌الذهب: «بشروطها و انا من شروطها»، بیانگر «معرفی خویش به عنوان امام برحق»، به عنوان دومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای ولایت ظاهری است.</p>

۲۱۸۵	گزینه ۳
<p>این سخن امام صادق^(ع): «ای مردم! رسول خدا^(ص) امام و رهبر بود، پس از او علی^(ع) و سپس حسن و حسین و علی بن حسین و محمد بن علی^(ع) به ترتیب، امام بودند و اکنون من امام هستم.» بیانگر «معرفی خویش به عنوان امام برحق»، به عنوان دومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای ولایت ظاهری است.</p>	<p>تناسب معنایی { این سخن امام صادق^(ع): «ای مردم! رسول خدا^(ص) امام و رهبر بود، پس از او علی^(ع)... و اکنون من امام هستم.» و این سخن امام رضا^(ع): «بشروطها و انا من شروطها»، به دومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای ولایت ظاهری، یعنی «معرفی خویش به عنوان امام برحق» اشاره دارند.</p>

۲۱۸۶	گزینه ۱
<p>امام صادق^(ع) در روز عرفه و در مراسم حج که جمعیت زیادی از مسلمانان از سراسر سرزمین‌های اسلامی حضور داشتند، در میان انبوه جمعیت، حق حکومت را از آن خود اعلام نمودند و فرمودند: «ای مردم! رسول خدا^(ص) امام و رهبر بود، پس از او علی^(ع) و سپس حسن و حسین و علی بن حسین و محمد بن علی^(ع) به ترتیب، امام بودند و اکنون من امام هستم.»</p>	<p>یادآوری { از بین امامان شیعه^(ع) فقط در یک دوره کوتاه چهار سال و نه ماهه، اداره حکومت به امام علی^(ع) رسید.</p>

۲۱۸۷	گزینه ۳
<p>امامان، شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزیدند؛ به گونه‌ای که هم تفکر اسلام راستین باقی بماند، هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس سست شود. و هم روش زندگی امامان^(ع)، به نسل‌های آینده معرفی گردد.</p>	<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { «بقای تفکر اسلام راستین»، «سست شدن تدریجی بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس» و «معرفی شدن روش زندگی امامان^(ع)، به نسل‌های آینده»، نتیجه و مولود انتخاب شیوه مبارزه با حاکمان متناسب با شرایط زمان است.</p>

۲۱۸۸	گزینه ۱
<p>مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل</p>	<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱) مربوط به مرجعیت دینی است نه ولایت ظاهری.</p>

مقایسه { اینکه «امامان هیچ‌یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا^(ص) تأیید نمی‌کردند و این موضوع را به شیوه‌های مختلف به مردم اطلاع می‌دادند». بیانگر اولین اصل کلی مبارزهٔ امامان با حاکمان جور، یعنی «عدم تأیید حاکمان» است. اینکه «آن بزرگواران، همواره خود را به عنوان امام و جانشین برحق پیامبر اکرم^(ص) معرفی می‌کردند؛ به گونه‌ای که مردم بدانند تنها آنها جانشینان رسول خدا و امام برحق جامعه‌اند». بیانگر دومین اصل کلی مبارزهٔ امامان با حاکمان جور، یعنی «معرفی خویش به عنوان امام برحق» است.

۲۱۹۸ **گزینهٔ ۳** ☆☆☆☆☆
از دقت این سخن امام صادق^(ع): «مایهٔ زینت و زیبایی ما باشید، نه مایهٔ زشتی و عیب»، برداشت می‌شود که به گونه‌ای زندگی کنیم که سبب بدبینی دیگران نسبت به شیعیان نشویم و بدانیم که شیعه بودن تنها به اسم نیست؛ بلکه اسم باید با عمل صالح همراه باشد تا پیرو حقیقی آنان شویم.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینهٔ (۳) نادرست است، زیرا اسم شیعه بودن باید با عمل صالح (نه با علم حقیقی) همراه باشد تا پیرو حقیقی امامان معصوم^(ع) شویم.

۲۱۹۹ **گزینهٔ ۳** ☆☆☆☆☆
الف- تداوم یافتن دین اسلام و حفظ پیام الهی و قرآن کریم، نتیجهٔ فداکاری‌های پیامبر اکرم^(ص) و ائمهٔ اطهار^(ع) است.
ب- مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

توضیح { این سخن امام صادق^(ع): «مایهٔ زینت و زیبایی ما باشید، نه مایهٔ زشتی و عیب»، به توحید عملی اشاره دارد. (درس ۳ دوازدهم)

۲۲۰۰ **گزینهٔ ۴** ☆☆☆☆☆
الف- امامان بزرگوار، به دو علت با حاکمان زمان خود مبارزه می‌کردند، اول، آنکه رهبری و ادارهٔ جامعه از جانب خداوند به آنان سپرده شده بود و لازم بود برای انجام دادن این وظیفه به پاخیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات، حاکمان غاصب را برکنار کنند تا با تشکیل حکومتی بر مبنای اسلام راستین، قوانین دین را به اجرا درآورند و عدالت را برقرار سازند.

ب- سومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای انجام ولایت ظاهری، «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه» بود. امامان، شیوهٔ مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزیدند؛ به گونه‌ای که هم تفکر اسلام راستین باقی بماند، هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس سست شود. و هم روش زندگی امامان^(ع)، به نسل‌های آینده معرفی گردد. «تقیه»، بیانگر «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه»، در راستای انجام مسئولیت ولایت ظاهری بوده است.

ج- اقدامات سه‌گانه ائمه^(ع) در زمینهٔ مرجعیت دینی (تعلیم و تفسیر قرآن کریم و ...)، سبب شد که حقیقت اسلام برای جویندگان حقیقت پوشیده نماند و کسانی که طالب حقیقت‌اند بتوانند در میان انبوه تحریفات به تعلیمات اصیل اسلام دست یابند و راه حق را از باطل تشخیص دهند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { برای پاسخ دادن به این تست، می‌توان از قسمت دوم یا سوم سؤال به حذف گزینه‌های نادرست اقدام کرد. با توجه به اینکه ائمه اطهار^(ع) در مبارزهٔ خود از تقیه هم استفاده می‌کردند، قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۲) در مورد «تیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» صحیح است نه «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه». با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینهٔ (۳) نادرست است.

۲۱۹۵ **گزینهٔ ۱** ☆☆☆☆☆
الف- این عبارت: «امامان بزرگوار، به دو علت با حاکمان زمان خود مبارزه می‌کردند، اول، آنکه رهبری و ادارهٔ جامعه از جانب خداوند به آنان سپرده شده بود و لازم بود برای انجام دادن این وظیفه به پاخیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات، حاکمان غاصب را برکنار کنند تا با تشکیل حکومتی بر مبنای اسلام راستین، قوانین دین را به اجرا درآورند و عدالت را برقرار سازند.» از اقدامات امامان^(ع) در راستای ولایت ظاهری است.

ب- این عبارت: «امامان بزرگوار در هر فرصتی که به دست می‌آوردند، معارف این کتاب آسمانی را بیان می‌کردند و رهنمودهای آن را آشکار می‌ساختند. در نتیجهٔ این اقدام، مشتاقان معارف قرآنی توانستند از این کتاب الهی بهره ببرند.» بیانگر اولین اقدام امامان^(ع) در راستای مرجعیت دینی، یعنی «تعلیم و تفسیر قرآن کریم» است.

ج- این عبارت: «دوم این که حاکمان غاصب، قوانین اسلام را زیر پا می‌گذاشتند و به مردم ستم می‌کردند؛ امامان نیز وظیفه داشتند که براساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.» از اقدامات امامان^(ع) در راستای ولایت ظاهری است.

نکتهٔ طلابی { عمل نمودن بر اساس وظیفهٔ مطرح شده در عبارت شریفه: «و تواصوا بالحق و تواصوا بالصبر»، بیانگر مجاهده در راستای ولایت ظاهری است.

۲۱۹۶ **گزینهٔ ۲** ☆☆☆☆☆
الف- امامان ما با مخفی نگه داشتن ارتباط با یاران خود (تقیه) نمی‌گذاشتند حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس، یاران صمیمی و قابل اعتماد و فداکار آنان را شناسایی کنند و به شهادت برسانند.

ب- سومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای انجام ولایت ظاهری، «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه» بود. امامان، شیوهٔ مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزیدند؛ به گونه‌ای که هم تفکر اسلام راستین باقی بماند، هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس سست شود. و هم روش زندگی امامان^(ع)، به نسل‌های آینده معرفی گردد.

ج- امام صادق^(ع) در روز عرفه و در مراسم حج که جمعیت زیادی از مسلمانان از سراسر سرزمین‌های اسلامی حضور داشتند، در میان انبوه جمعیت، حق حکومت را از آن خود اعلام نمودند. این کار، دومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای انجام ولایت ظاهری، یعنی «معرفی خویش به عنوان امام برحق» است.

تمرین تست زدن { برای پاسخ دادن به این تست، از قسمت دوم یا سوم آن به حذف گزینه‌های نادرست می‌پردازیم. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت سوم گزینهٔ (۴) نادرست است.

۲۱۹۷ **گزینهٔ ۲** ☆☆☆☆☆
الف- دومین اصل کلی که امامان در مبارزهٔ خود با حاکمان جور از آن تبعیت می‌کردند، «معرفی خویش به عنوان امام برحق» بود. آن بزرگواران، همواره خود را به عنوان امام و جانشین برحق پیامبر اکرم^(ص) معرفی می‌کردند؛ به گونه‌ای که مردم بدانند تنها آنها جانشینان رسول خدا و امام برحق جامعه‌اند.

ب- سومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای انجام ولایت ظاهری، «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه» بود. امامان، شیوهٔ مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزیدند؛ به گونه‌ای که هم تفکر اسلام راستین باقی بماند، هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس سست شود. و هم روش زندگی امامان^(ع)، به نسل‌های آینده معرفی گردد.

ج- این عبارت: «امامان بزرگوار در هر فرصتی که به دست می‌آوردند، معارف این کتاب آسمانی را بیان می‌کردند و رهنمودهای آن را آشکار می‌ساختند. در نتیجهٔ این اقدام، مشتاقان معارف قرآنی توانستند از این کتاب الهی بهره ببرند.» بیانگر اولین اقدام امامان^(ع) در راستای مرجعیت دینی، یعنی «تعلیم و تفسیر قرآن کریم» است.

گزینه ۲	۲۲۰۴
<p>الف- دومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)» بود. این اقدام، سبب شد که ۱- آثار ناگوار ممنوعیت نقل حدیث توسط خلیفه دوم کمتر شود و تعداد قابل توجهی از سخنان آن حضرت، نزد علمای شیعه حفظ گردد. ۲- و امکان شناخت جاعلان حدیث فراهم آید و گروه‌های زیادی از محققان، به خصوص شیعه، به احادیث این جاعلان اعتنا نکنند. ۳- هم چنین باعث آن شد که مردم، تفاوت‌های رهبری و حکومت رسول خدا^(ص) با حاکمان جور را درک کنند و این حکومت‌ها را نمونه‌های رهبری اسلامی نشمارند. ۴- همچنین سبب شد که در مقابل تحریف معارف، معارف صحیح نیز به گوش مردم برسد. ب- سومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» بود. این اقدام، هم اقدامی در مقابل تحریف در معارف بود و هم اقدامی در برابر ظهور الگوهای غیر قابل اعتماد. این الگوها، نظرات و دیدگاه‌هایی ارائه می‌کردند که با حقیقت اسلام سازگاری کمتری داشت. ج- اولین اقدام ائمه اطهار^(ع) در زمینه مرجعیت دینی، «تعلیم و تفسیر قرآن کریم» بود که پاسخ‌گوی مشکل تحریف اندیشه‌های اسلامی بود و سبب شد که مردم به تفسیر و برداشت شخصیت‌ها و الگوهای غیر قابل اعتماد از قرآن کریم اعتماد نکنند.</p>	
<p>توضیح اقدام اول و اقدام سوم ائمه اطهار^(ع)؛ هر دو پاسخ‌گوی دومین و سومین چالش عصر امامان، یعنی «تحریف معارف اسلامی و جعل حدیث» و «ظهور الگوهای غیر قابل اعتماد» بود. اقدام دوم ائمه اطهار^(ع)؛ پاسخ‌گوی اولین، دومین و چهارمین چالش عصر امامان بود.</p>	

گزینه ۱	۲۲۰۵
<p>از بین عبارات مذکور، تنها عبارات‌های دو قسمت «ج» و «د» با هم تناسب دارند. ج- آسان‌ترین راه برای غیر الهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم، آوردن سوره‌ای مشابه یکی از سوره‌های این کتاب الهی است. (فاتوا بسوره من مثله) د- براساس آیه شریفه: «و من یتبع غیر الاسلام دینا فلن یقبل منه و هو فی الآخرة من الخاسرین»، وظیفه پیروان پیامبران قبل، تبعیت از دین اسلام است و ادامه پیروی از دستورات پیامبران قبلی، مورد قبول خداوند نمی‌باشد.</p>	
<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت «الف» نادرست است، زیرا قسمت اول حدیث سلسله‌الذهب بیانگر «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)» است و این قسمت حدیث: «بشروطها و أنا من شروطها»، بیانگر «معرفی خویش به عنوان امام برحق» است. قسمت «ب»، به اولین مسئولیت پیامبر اسلام^(ص) یعنی «دریافت وحی و ابلاغ آن» اشاره دارد.</p>	

گزینه ۳	۲۲۰۶
<p>الف- از دیدگاه امام علی^(ع) این پنج مورد: الف) پوشیده شدن حق و آشکار شدن باطل ب) رایج شدن دروغ بر خدا و پیامبر ج) کم بها شدن قرآن د) توجه به ظاهر قرآن و بی توجهی به محتوا و حقیقت آن ه) ناشناخته شدن معروف و شناخته‌تر بودن منکر، از مصادیق بازگشت ارزش‌های دوران جاهلیت به جامعه اسلامی (انقلابت علی أعقابکم) است.</p> <p>ب- امام علی^(ع)، پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آنها، برای نجات از گمراهی و تشخیص راه حق، در این حدیث، پیشنهاد شناسایی این سه مورد را به مردم داده است: الف- پشت کنندگان به صراط مستقیم ب- پیمان شکنان عهد با قرآن ج- فراموش کنندگان قرآن.</p> <p>ج- مطابق آیات و روایات، می‌بینیم که «اهل حق»، همان اهل بیت رسول خدا^(ص) و امامان بزرگوار هستند.</p>	
<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا از دیدگاه امام علی^(ع)، شرط وفاداری به عهد و پیمان خود به قرآن در دوران حکومت امویان، تشخیص پیمان شکنان است نه شناسایی فراموش کنندگان قرآن. با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه (۲)، نادرست است.</p>	

گزینه ۲	۲۲۰۱
<p>از بین عبارات‌های مذکور، سه عبارت قسمت‌های «الف»، «ج» و «ه»، با هم تناسب دارند. الف- امام علی^(ع) می‌فرماید: «و وقتی می‌توانید به عهد خود با قرآن وفادار بمانید که پیمان شکنان را تشخیص دهید.» ج- بدانیم که شیعه بودن تنها به اسم نیست؛ بلکه اسم باید با عمل صالح همراه باشد تا پیرو حقیقی آنان شویم. ویژگی شیعیان در آیه شریفه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ» آمده است. ه- اینکه «امامان هیچ‌یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا^(ص) تأیید نمی‌کردند و این موضوع را به شیوه‌های مختلف به مردم اطلاع می‌دادند»، بیانگر اولین اصل کلی مبارزه امامان با حاکمان جور، یعنی «عدم تأیید حاکمان» است.</p>	
<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت «ب» نادرست است، زیرا امامان بزرگوار در هر فرصتی که به دست می‌آوردند، معارف این کتاب آسمانی را بیان می‌کردند و رهنمودهای آن را آشکار می‌ساختند. قسمت «د» نادرست است، زیرا ثمره این حضور سازنده در زمینه «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو»، فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار^(ع) در کنار سیره پیامبر^(ص) و قرآن کریم است.</p>	

گزینه ۴	۲۲۰۲
<p>الف- این قسمت از حدیث سلسله‌الذهب: «بشروطها و أنا من شروطها»، بیانگر «معرفی خویش به عنوان امام برحق»، به عنوان دومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای ولایت ظاهری است.</p> <p>ب- این قسمت از سخن امام باقر^(ع)؛ «و لم یناد بشيء کما نودی بالولایة»، به اهمیت ولایت ظاهری و تشکیل حکومت اسلامی اشاره دارد.</p> <p>ج- اینکه «قرآن کریم از موضوع‌هایی همچون عدالت‌خواهی، علم‌دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها سخن گفته است»، بیانگر «تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» و اعجاز محتوایی قرآن کریم است.</p>	
<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳)، نادرست است، زیرا این حدیث، به انتخاب شیوه‌های درست مبارزه اشاره ندارد. با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه (۱) نادرست است.</p>	

گزینه ۱	۲۲۰۳
<p>سه قسمت «الف»، «ج» و «د»، به انجام مسئولیت مرجعیت دینی اشاره دارند. الف- این قسمت از حدیث ثقلین: «ما ان تمسکتکم بهما لن تضلوا ابدا»، بیانگر این است که اهل بیت^(ع) در کنار قرآن هستند و به تبع آن، مرجعیت دینی آنان به معنای بیان جزئیات قرآن کریم برداشت می‌شود.</p> <p>ج- این سخن رسول اکرم^(ص): «انا مدینه العلم و علی بابها فمن اراد العلم فلیأتها من بابها»، به اثبات مرجعیت دینی امام علی^(ع) بعد از پیامبر گرامی اسلام^(ص) می‌پردازد.</p> <p>د- «بیان حدیث سلسله‌الذهب» توسط امام رضا^(ع) نیز بیانگر «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)»، از جمله اقدامات مربوط به مرجعیت دینی می‌باشد.</p>	
<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها آیه قسمت «ب»، بیانگر این حقیقت است که خداوند با علم خود به وجود ویژگی «عصمت یا محفوظ بودن از گناه» در پیامبران، آنها را به مقام رسالت مبعوث فرموده است. آیه قسمت «د»، بخشی از آیه ابلاغ است که به موضوع تعجیل در ابلاغ پیام الهی و عدم نگرانی از گزند منافقان اشاره دارد.</p>	

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت «الف» نادرست است، زیرا سست شدن بنای ظلم و جور بنی امیه و بنی عباس، نتیجه «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه» بود. قسمت «الف» نادرست است، زیرا اعلام نمودن حق حکومت از آن خود توسط امام صادق^(ع) در مراسم حج، در عرفه، مربوط به اقدام «معرفی خویش به عنوان امام برحق» است.

گزینه ۴ الف- اولین دلیل مبارزه امامان با حاکمان زمان خود این بود که رهبری و اداره جامعه از جانب خداوند به آنان سپرده شده و لازم بود برای انجام دادن این وظیفه به پا خیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات، حاکمان غاصب را برکنار کنند تا با تشکیل حکومتی بر مبنای اسلام راستین، (بیانگر «ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» و مفهوم آیه شریفه: «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكَ وَمَا نُزِّلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ»^(۱)) قوانین دین را به اجرا درآورند و عدالت را برقرار سازند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به توضیح بالا، گزینه (۳)، نتیجه برکناری حکومت طاغوت و تشکیل حکومت اسلامی است.

گزینه ۳ امام علی^(ع) پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آنها فرمود: «در آن شرایط (حکومت امویان)، در صورتی می‌توانید راه رستگاری را تشخیص دهید که ابتدا پشت‌کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی کنید. و وقتی می‌توانید به عهد خود با قرآن وفادار بمانید که پیمان‌شکنان را تشخیص دهید؛ و آن‌گاه می‌توانید پیرو قرآن باشید که فراموش‌کنندگان قرآن را بشناسید.»

خلاصه از دیدگاه امام علی^(ع)، در دوران حکومت امویان: ۱- تشخیص راه رستگاری، با شناخت پشت‌کنندگان به صراط مستقیم امکان‌پذیر است. ۲- شرط وفاداری به عهد و پیمان خود به قرآن، تشخیص پیمان‌شکنان است. ۳- پیروی از قرآن، با شناخت فراموش‌کنندگان قرآن ممکن است.

گزینه ۴ الف- این عبارت: «امامان شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزیدند؛ به گونه‌ای که هم تفکر اسلام راستین باقی بماند، هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس سست شود. و هم روش زندگی امامان^(ع)، به نسل‌های آینده معرفی گردد.» بیانگر سومین اقدام امامان در راستای ولایت ظاهری، یعنی «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه» بوده است.

ب- این عبارت: «امامان بزرگوار در هر فرصتی که به دست می‌آوردند، معارف این کتاب آسمانی را بیان می‌کردند و رهنمودهای آن را آشکار می‌ساختند. در نتیجه این اقدام، مشتاقان معارف قرآنی توانستند از این کتاب الهی بهره ببرند.»، بیانگر اولین اقدام امامان در زمینه مرجعیت دینی، یعنی «تعلیم و تفسیر قرآن کریم» است. ج- این عبارت: «بعد از رحلت رسول خدا^(ص)، نوشتن سخنان ایشان ممنوع شد و این ممنوعیت، آثار زیان‌باری برای مسلمانان داشت. البته امیرالمؤمنین^(ع) و حضرت فاطمه^(ص) به این ممنوعیت توجه نکردند و سخنان پیامبر^(ص) را به فرزندان و یاران خود آموختند و از آنان خواستند که این آموخته‌ها را به نسل‌های بعد منتقل کنند. بیانگر دومین اقدام امامان در زمینه مرجعیت دینی، یعنی «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)» است.

روش تست زدن برای پاسخ دادن به این نوع تست، بهتر است با در نظر قسمت اول یا دوم یا سوم سؤال که به پاسخ آن اطمینان داریم، به حذف گزینه‌های نادرست اقدام کنیم.

گزینه ۲ از بین عبارات‌های مذکور، تنها عبارات‌های سه قسمت «ب»، «ج» و «ه» پیام حدیث «سلسله الذهب» است. قسمت «ب»، مفهوم قسمت اول حدیث و قسمت «ج» و «ه»، پیام قسمت دوم حدیث می‌باشند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت «الف»، به سومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، یعنی «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» اشاره دارد. قسمت «د»، به اولین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، یعنی «تعلیم و تفسیر قرآن کریم» اشاره دارد.

گزینه ۳ سومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای انجام ولایت ظاهری، «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه» بود. امامان، شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزیدند؛ به گونه‌ای که هم تفکر اسلام راستین باقی بماند، هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس سست شود. و هم روش زندگی امامان^(ع)، به نسل‌های آینده معرفی گردد. «تقیه»، بیانگر «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه» در راستای انجام مسئولیت ولایت ظاهری بوده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت «ج»، بیانگر «معرفی خویش به عنوان امام برحق»، به عنوان دومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای ولایت ظاهری است. قسمت «د»، دلیل مبارزه امامان بزرگوار با حاکمان زمان خود را بیان می‌کند.

گزینه ۴ الف- دومین دلیل مبارزه امامان بزرگوار با حاکمان زمان خود در راستای ولایت ظاهری این بود که این حاکمان غاصب، قوانین اسلام را زیر پا می‌گذاشتند و به مردم ستم می‌کردند؛ امامان نیز وظیفه داشتند که براساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.

ب- تشبیه رفتار ائمه اطهار^(ع) به انسانی که گویی که ۲۵۰ سال زندگی کرده است، بیانگر مکمل هم بودن رفتار امامان^(ع) با وجود تفاوت در شیوه‌های مبارزه آنان و همچنین بیانگر «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه»، به عنوان سومین قدم در راستای انجام مسئولیت ولایت ظاهری بوده است.

ج- این عبارت‌ها: «یکسان دیدن همه حاکمان را در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا^(ص)»، «تأیید موردی که یک حاکم بر طبق دستور اسلام عمل می‌کرد»، «در نظر گرفتن تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان» و «اطلاع رسانی به مردم به شیوه‌های مختلف»، بیانگر اولین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای ولایت ظاهری، یعنی «عدم تأیید حاکمان» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها برای پاسخ به این تست، حتماً از روش حذف گزینه‌های نادرست استفاده کنید. با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه (۱) و قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است.

گزینه ۴ از بین عبارات‌های مذکور، تنها دو عبارت قسمت «ج» و «د» صحیح است. ج) این عبارت: «امامان در هر زمان شیوه مبارزه را متناسب با شرایط زمانه برمی‌گزیدند، پس امام حسن^(ع) نیز همانند امام حسین^(ع) در عصر یزید علیه او اقدام می‌نمود.»، بیانگر سومین اصل در مبارزه امامان علیه حاکمان، یعنی «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه» بوده است.

د) این عبارت: «امامان هیچ یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا^(ص) تأیید نمی‌کردند و همه آنها را در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا^(ص) یکسان می‌دیدند.»، بیانگر اولین اصل در مبارزه امامان علیه حاکمان، یعنی «عدم تأیید حاکمان» بوده است.

گزینه ۲ ۲۲۱۸ ☆☆☆☆

اگر امام حسن^(ع) در زمان یزید زندگی می‌کرد همان شیوه‌ای که امام حسین^(ع) در مقابل یزید به کار بردند، آن حضرت نیز همان روش را اتخاذ می‌کردند. یعنی به جنگ با یزید حتی با کمترین تعداد می‌رفتند. چراکه، سیاست ائمه سیاست ثابتی است که بنا به اقتضای زمان و مکان و شرایط، تصمیماتشان تغییر می‌کند. یعنی همه آنان یک خط مشی واحد و یکسانی دارند که آن اعتلای دین و نابودی باطل است که بنا بر شرایط و مقتضیات زمان با شیوه‌های مختلفی این اصل را پیاده می‌کنند.

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست مفهومی با گزینه‌های دشوار است. برای پاسخ دادن به این تست، حتما باید پس از حذف تمامی گزینه‌های نادرست، گزینه صحیح را انتخاب نمود.

گزینه (۱) از نظر علمی نادرست است، زیرا صلح امام حسن^(ع) با معاویه بود نه با یزید. گزینه (۳) از نظر علمی نادرست است، زیرا امام علی^(ع) در مقابل معاویه سکوت نکرد بلکه به جنگ با او پرداخت. گزینه (۳) از نظر علمی نادرست است، زیرا قیام امام علی بن الحسین یا امام سجاد^(ع) بر علیه بنی امیه بود نه بنی عباس.

گزینه ۳ ۲۲۱۹ ☆☆☆☆

الف- پیش‌بینی سرنوشت جامعه اسلامی توسط امام علی^(ع)؛ «به زودی پس از من زمانی فرا خواهد رسید که در آن زمان چیزی پوشیده‌تر از حق و آشکارتر از باطل و رایج‌تر از دروغ بر خدا و پیامبر نباشد. نزد مردم آن زمان، کالایی کم به‌تر از قرآن نیست، وقتی که بخواهد به درستی خوانده شود. و کالایی رایج‌تر و فراوان‌تر از آن نیست، آن‌گاه که بخواهند به‌صورت وارونه و به نفع دنیاطلبان معنایش کنند...» ب- معرفی راه نجات مسلمانان از ظلم و فساد امویان: «... و وقتی می‌توانید به عهد خود با قرآن وفادار بمانید که پیمان‌شکنان را تشخیص دهید؛ و آن‌گاه می‌توانید پیرو قرآن باشید که فراموش‌کنندگان قرآن را بشناسید.»

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست حفظی و متوسط از متن حدیث است. برای پاسخ دادن به آن، باید متن احادیث را حفظ نمود. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، قسمتی از حدیث دوم امام علی^(ع) است و ارتباطی با این سؤال ندارد.

گزینه ۱ ۲۲۲۰ ☆☆☆☆

الف- پیش‌بینی سرنوشت جامعه اسلامی توسط امام علی^(ع)؛ «به زودی پس از من زمانی فرا خواهد رسید که در آن زمان چیزی پوشیده‌تر از حق و آشکارتر از باطل و رایج‌تر از دروغ بر خدا و پیامبر نباشد. نزد مردم آن زمان، کالایی کم به‌تر از قرآن نیست، وقتی که بخواهد به درستی خوانده شود. و کالایی رایج‌تر و فراوان‌تر از آن نیست، آن‌گاه که بخواهند به‌صورت وارونه و به نفع دنیاطلبان معنایش کنند. در آن ایام، در شهرها، چیزی ناشناخته‌تر از معروف و خیر و شناخته‌شده‌تر از منکر و گناه نیست.» ب- هر یک از این پنج تغییر به وجود آمده در دوران حکومت امویان، از مصادیق بازگشت ارزش‌های دوران جاهلیت به جامعه اسلامی (انقلابتیم علی عقبایکم) است.

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، ارتباط مفهومی بین آیه و حدیث را به تصویر کشیده است. برای پاسخ دادن به آن، باید سعی شود از روش حذف گزینه استفاده شود. قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۳)، در مورد معرفی راه نجات مسلمانان از ظلم و فساد امویان توسط امام علی^(ع) است.

گزینه ۳ ۲۲۲۱ ☆☆☆☆

امام علی^(ع) راه حل نهایی خروج از انحراف امویان را معرفی می‌کند: «پس همه این‌ها را از اهلش طلب کنید. آنان اند که نظر دادن و حکم کردنشان، نشان‌دهنده‌ی دانش آن‌هاست، هرگز با دین مخالفت نمی‌کنند و در دین اختلاف ندارند.»

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست کاملاً حفظی از متن حدیث است. برای پاسخ دادن به آن، فقط باید با در نظر داشتن متن حدیث، گزینه صحیح را انتخاب نمود.

با توجه به فرمایش امام علی^(ع)، سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۳ ۲۲۱۴ ☆☆☆☆

الف- این سخن امام صادق^(ع)؛ «ای مرد! رسول خدا^(ص) امام و رهبر بود، پس از او علی^(ع) و سپس حسن و حسین و علی بن حسین و محمد بن علی^(ع) به ترتیب، امام بودند و اکنون من امام هستم.» بیانگر دومین اقدام امامان^(ع) در راستای ولایت ظاهری، یعنی «معرفی خویش به عنوان امام بر حق» است.

ب- این قسمت از حدیث سلسله الذهب: «بشروطها و انا من شروطها»، بیانگر دومین اقدام امامان در راستای ولایت ظاهری، یعنی «معرفی خویش به عنوان امام بر حق» است. ج- امامان بزرگوار، به دو علت با حاکمان زمان خود مبارزه می‌کردند: اول آنکه: رهبری و اداره جامعه از جانب خداوند به آنان سپرده شده بود و لازم بود برای انجام دادن این وظیفه به پاخیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات، حاکمان غاصب را برکنار کنند تا با تشکیل حکومتی بر مبنای اسلام راستین، قوانین دین را به اجرا درآورند و عدالت را برقرار سازند. (لیقوم الناس بالقسط)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، بیانگر «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)» از اقدامات امامان معصوم^(ع) در زمینه مرجعیت دینی است. قسمت دوم گزینه (۱)، بیانگر پیروی از امام^(ع)، برای تحقق معنای شیعه است.

گزینه ۳ ۲۲۱۵ ☆☆☆☆

الف- ثمره حضور سائده ائمه اطهار^(ع) در جهت تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو، فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار^(ع) در کنار سیره پیامبر^(ص) و قرآن کریم است. ب- در میان این کتاب‌ها می‌توان از کتاب «نهج البلاغه» و کتاب «صحیفه سجادیه» از امام سجاد^(ع) نام برد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها ...

گزینه ۱ ۲۲۱۶ ☆☆☆☆

الف- امامان، شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزیدند، به گونه‌ای که هم تفکر اسلام راستین - یعنی تشیع - باقی بماند و هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی امیه و بین عباس سست شود، در عین حال روش زندگی امامان، به عنوان روش اسلام حقیقی، به نسل‌های آینده معرفی گردد.

ب- رفتار ائمه اطهار^(ع) در طول ۲۵۰ سال بعد از رحلت پیامبر^(ص) تا امامت امام عصر^(ع) و غیبت ایشان، چنان به یکدیگر پیوسته و مکمل یکدیگر است که گویی یک انسان است که در این ۲۵۰ سال زندگی کرده و در شرایط مختلف سیاسی و فرهنگی روش‌های مناسب را برگزیده و عمل می‌کرده است.

توضیح سه هدف امامان از انتخاب شیوه درست مبارزه (متناسب با شرایط زمانه): ۱- بقای اسلامی راستین ۲- سست شدن حکومت بنی‌امیه و بنی‌عباس ۳- معرفی روش امامان به نسل‌های آینده

گزینه ۲ ۲۲۱۷ ☆☆☆☆

الف- قسمت اول حدیث سلسله الذهب: «كَلِمَةُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حِصْنِي فَمَنْ دَخَلَ حِصْنِي أَمِنَ مِنْ غَدَابِي» و این عبارت: «امامان بزرگوار در هر فرصتی که به دست می‌آوردند، معارف این کتاب آسمانی را بیان می‌کردند و رهنمودهای آن را آشکار می‌ساختند.» بیانگر دومین اقدام امامان شیعه^(ع) در خصوص مرجعیت دینی، یعنی «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)» است.

ب- قسمت دوم حدیث سلسله الذهب: «بشروطها و انا من شروطها» و این این اقدام: «امام صادق^(ع) در روز عرفه و در مراسم حج که جمعیت زیادی از مسلمانان از سراسر سرزمین‌های اسلامی حضور داشتند، در میان انبوه جمعیت، حق حکومت را از آن خود اعلام نمودند.» بیانگر دومین اقدام امامان در راستای ولایت ظاهری، یعنی «معرفی خویش به عنوان امام بر حق» است.

توضیح مقصود امام رضا^(ع) از بیان عبارت «بشروطها و انا من شروطها» این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی (توحید عملی از بُعد اجتماعی) با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر می‌شود.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ ۲۲۲۶

امام صادق^(ع) در روز عرفه و در مراسم حج که جمعیت زیادی از مسلمانان از سراسر سرزمین‌های اسلامی حضور داشتند، در میان انبوه جمعیت، حق حکومت را از آن خود اعلام نمودند. این کار، دومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای انجام ولایت ظاهری، یعنی «معرفی خویش به عنوان امام برحق»، است.

تحلیل تست ۹۹ این تست، یک تست ساده از این درس است. با وجود ساده بودن این تست، باید با دقت و حذف گزینه‌های نادرست گزینه صحیح را انتخاب نمود. گزینه (۱)، از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم است. گزینه‌های (۲) و (۴) از اقدامات امامان معصوم^(ع) در انجام مرجعیت دینی است نه ولایت ظاهری.

گزینه ۱ ☆☆☆☆ ۲۲۲۷

امام علی^(ع)، راه حل نهایی نجات از گمراهی و انحرافات که امویان به وجود آورده بودند را در حدیثی بیان کرده‌اند و فرمودند: «پس همه اینها (راه رستگاری، وفاداری و پیروی از قرآن) را از اهلش طلب کنید. آنان‌اند که نظر دادن و حکم کردنشان، نشان‌دهنده دانش آنهاست، آنان هرگز با دین مخالفت نمی‌کنند و در دین اختلاف ندارند.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه‌های (۱) و (۴)، به معرفی راه نجات مسلمانان از ظلم و فساد امویان می‌پردازد نه راه حل نهایی خروج از وضعیت به وجود آمده. گزینه (۳) نادرست است، زیرا امام علی^(ع) راه نجات را با پیروی از خود امامان معرفی می‌کند.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ ۲۲۲۸

این عبارت: «گرچه امامان تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می‌گرفتند و اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می‌کرد، آن مورد را تأیید می‌کردند، اما در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا^(ص) همه را یکسان می‌دیدند»، بیانگر اولین اقدام امامان^(ع) در راستای ولایت ظاهری یعنی «عدم تأیید حاکمان» است.

روش تست زدن برای پاسخ دادن به این نوع تست مفهومی، فقط باید پس از حذف گزینه‌های نادرست، به انتخاب گزینه صحیح اقدام نمود.

با توجه به توضیح بالا، گزینه (۱) نادرست است. گزینه (۲) از نظر علمی نادرست است، زیرا امامان^(ع) هیچ یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا^(ص) تأیید نمی‌کردند. گزینه (۳) در مورد ولایت ظاهری نادرست است، زیرا امامان^(ع) در این مسئولیت خود «تقیه» هم داشتند.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ ۲۲۲۹

با گسترش سرزمین‌های اسلامی، سؤال‌های مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری پدید آمد. ائمه اطهار^(ع) با اینکه با حاکمان زمان خود مخالف بودند، اما به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، با تکیه بر علم الهی خود، درباره همه این مسائل اظهار نظر می‌کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره‌مند می‌ساختند. ثمره این حضور سازنده فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار^(ع) در کنار سیره پیامبر^(ص) و قرآن کریم است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به توضیح بالا که متن کتاب است، سایر گزینه‌ها به دلیل مغایرت داشتن با این توضیح، نادرست است.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ ۲۲۲۲

الف- امام رضا^(ع) در حدیث سلسله‌الذهب می‌فرماید: «من از پدرم، امام کاظم^(ع) شنیدم و ایشان از پدرش، امام صادق^(ع)، و ایشان از پدرش امام باقر^(ع) و ایشان از پدرش، امام سجاد^(ع) و ایشان از پدرش، امام حسین^(ع) و ایشان از پدرش، امام علی^(ع) و ایشان از رسول خدا^(ص) شنیدم که فرمود: خداوند می‌فرماید: کَلِمَةُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حِصْنِي كَلِمَةُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حِصْنِي بِشُرُوطِهَا وَأَنَا مِنْ شُرُوطِهَا پس از اندکی درنگ، امام فرمود: بِشُرُوطِهَا وَأَنَا مِنْ شُرُوطِهَا»

ب- مقصود امام^(ع) از بیان عبارت «بشروطها و انا من شروطها» این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی (توحید عملی از بُعد اجتماعی) با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر می‌شود.

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست مفهومی از متن درس و حدیث است. قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، جزء متن حدیث نمی‌باشد. قسمت دوم گزینه (۲)، مفهوم حدیث نمی‌باشد.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ ۲۲۲۳

امامان^(ع) شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزیدند؛ به گونه‌ای که: ۱- هم تفکر اسلام راستین باقی بماند، ۲- هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس سست شود. ۳- و هم روش زندگی امامان^(ع)، به نسل‌های آینده معرفی گردد.

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست حفظی از متن درس است.

با توجه به توضیح بالا، گزینه (۱) نادرست است. گزینه (۲)، نادرست است، زیرا در تقیه، بخشی از مبارزات امامان^(ع) مخفی است نه همه آن. گزینه (۴)، نادرست است، زیرا اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می‌کرد، امامان^(ع) آن مورد را تأیید می‌کردند.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ ۲۲۲۴

از بین عبارت‌های مذکور، تنها دو عبارت، قسمت‌های «ب» و «د» با هم تناسب دارند.

تحلیل تست ۹۹ این تست، یک تست ترکیبی جدید است که برای پاسخ دادن به آن، در هر گزینه باید یک قسمت نادرست پیدا کرد و آن را حذف نمود تا به گزینه صحیح رسید. قسمت «الف»، نادرست است، زیرا «انتخاب شیوه درست مبارزه»، سومین اقدام امامان^(ع) در راستای ولایت ظاهری است نه مرجعیت دینی. قسمت «ج»، نادرست است، زیرا تلاش برای برقراری عدل جزو سیره رسول اکرم^(ص) و امام علی^(ع) است، چراکه تنها آنان تشکیل حکومت دادند.

گزینه ۱ ☆☆☆☆ ۲۲۲۵

این عبارت: «گرچه امامان تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می‌گرفتند و اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می‌کرد، آن مورد را تأیید می‌کردند، اما در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا^(ص) همه را یکسان می‌دیدند»، بیانگر اولین اقدام امامان^(ع) در راستای ولایت ظاهری یعنی «عدم تأیید حاکمان» است.

تحلیل تست ۹۹ برای پاسخ دادن به این نوع تست مفهومی، فقط باید پس از حذف گزینه‌های نادرست، به انتخاب گزینه صحیح اقدام نمود. گزینه (۱) درباره «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» صحیح است نه درباره ولایت ظاهری، زیرا امامان^(ع) در این مسئولیت خود «تقیه» هم داشتند. گزینه (۳) نیز درباره «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» صحیح است. گزینه (۴)، مطابق توضیح بالا نادرست است.

۲۲۳۴ گزینۀ ۲ ☆☆☆☆

دومین دلیل مبارزه امامان بزرگوار با حاکمان زمان خود، این بود که این حاکمان غاصب، قوانین اسلام را زیر پا می گذاشتند و به مردم ستم می کردند؛ امامان نیز وظیفه داشتند که براساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند و مانع زبر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است. گزینۀ (۴)، جزء فروع دین نیست.

۲۲۳۵ گزینۀ ۱ ☆☆☆☆

الف- این حدیث امام باقر^(ع): «بنی الاسلام علی خمس...» به اهمیت ولایت ظاهری و تشکیل حکومت اسلامی اشاره دارد. و «اجرای احکام اجتماعی اسلام مانند برقراری عدالت اجتماعی از دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی است. ب- از تدبیر در حدیث سلسله‌الذهب: «کلمة لا اله الا الله حصنی فمن دخل حصنی...» به این نکته پی می‌بریم که مقصود امام^(ع) از بیان عبارت «بشروطها و انا من شروطها» این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست. بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر می‌شود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا برای اجرای احکام اجتماعی اسلام مانند برقراری عدالت اجتماعی (نه همه احکام اسلام) نیاز به تشکیل حکومت اسلامی است. با توجه به توضیح بالا، در قسمت دوم گزینۀ (۳)، زندگی فردی نادرست است.

۲۲۳۶ گزینۀ ۱ ☆☆☆☆

امام علی^(ع) پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آنها فرمود: «آن گاه می‌توانید پیرو قرآن باشید که فراموش کنندگان قرآن را بشناسید.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به متن حدیث، سایر گزینه‌ها نادرست است.

۲۲۳۷ گزینۀ ۱ ☆☆☆☆

ائمه اطهار^(ع) می‌کوشیدند آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد، در قالب «تقیه» پیش ببرند. تقیه، یعنی مخفی نگه داشتن اقدامات خود، به گونه‌ای که در عین ضربه زدن به دشمن، کم‌تر ضربه بخورند.

روش تست‌زدن { با در نظر گرفتن عبارت کلیدی «هنگامی که با حساسیت دشمن روبه‌رو می‌شدند» در صورت سؤال که بیانگر «تقیه» است، سایر گزینه‌ها نادرست است.

۲۲۳۸ گزینۀ ۱ ☆☆☆☆

الف- در حدیث سلسله‌الذهب، امام رضا^(ع) شرط می‌کند که: «بشروطها و انا من شروطها»، مقصود امام^(ع) از بیان عبارت «بشروطها و انا من شروطها» این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست. بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر می‌شود. پذیرفتن ولایت امام، به مفهوم عمل به پیام آیه اطاعت: «یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم» و تشکیل حکومت توسط امامان معصوم^(ع) است.

ب- این حدیث، به جهت توالی و پشت سر هم آمدن اسامی پیشوایان معصوم در آن، به حدیث «سلسله‌الذهب» (یعنی زنجیره طلایی) مشهور است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه تطهیر در قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴)، به عصمت اهل بیت^(ع) اشاره دارد. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینۀ (۲) نادرست است.

۲۲۳۰ گزینۀ ۲ ☆☆☆☆

الف- بعد از رحلت رسول خدا^(ص)، نوشتن سخنان ایشان ممنوع شد و این ممنوعیت، آثار زبان‌باری برای مسلمانان داشت.

ب- البته امیرالمؤمنین^(ع) و حضرت فاطمه^(ص) به این ممنوعیت توجه نکردند و سخنان پیامبر^(ص) را به فرزندان و یاران خود آموختند و از آنان خواستند که این آموخته‌ها را به نسل‌های بعد منتقل کنند.

ج- این عبارت‌ها، بیانگر «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)»، از جمله اقدامات امامان در راستای مسئولیت مرجعیت دینی می‌باشد که حدیث سلسله‌الذهب نمونه بارز این اقدامات است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا که پاسخ صحیح کتاب به این سؤال است، قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینۀ (۱) نادرست است، زیرا حدیث نقلین توسط پیامبر اسلام^(ص) بیان شده و به اقدامات امامان^(ع) در راستای «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)»، مربوط نیست.

۲۲۳۱ گزینۀ ۱ ☆☆☆☆

الف- حضرت علی^(ع) در یک از سخنرانی‌ها به مردم فرمود: «به زودی پس از من، زمانی فرا می‌رسد که در آن زمان رایج‌تر از دروغ بر خدا و پیامبرش نباشد...»

ب- امام علی^(ع) در این روایت، به پیش‌بینی سرنوشت و آینده نابسامان جامعه اسلامی در دوران حکومت امویان پرداخته است. این تغییر به وجود آمده در دوران حکومت امویان، از مصادیق بازگشت ارزش‌های دوران جاهلیت به جامعه اسلامی (انقلاب علی عقبایم) است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به حدیث بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینۀ (۳) نادرست است، زیرا با توجه به سخن امام علی^(ع)، این وضعیت پیش آمده در دوران امویان، بیشتر از مصادیق بازگشت به جاهلیت است تا تأثیر اراده اجتماعی.

۲۲۳۲ گزینۀ ۲ ☆☆☆☆

امام علی^(ع) پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آنها فرمود: «در آن شرایط، در صورتی می‌توانید راه رستگاری را تشخیص دهید که ابتدا پشت کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی کنید. و وقتی می‌توانید به عهد خود با قرآن وفادار بمانید که پیمان‌شکنان را تشخیص دهید؛ و آن گاه می‌توانید پیرو قرآن باشید که فراموش کنندگان قرآن را بشناسید.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با در نظر گرفتن متن حدیث، سایر گزینه‌ها درباره روش تشخیص راه سعادت نادرست است.

۲۲۳۳ گزینۀ ۲ ☆☆☆☆

الف- قسمت اول حدیث سلسله‌الذهب: «کلمة لا اله الا الله حصنی فمن دخل حصنی آمن من عذابی»، بیانگر دومین اقدام امامان شیعه^(ع) در خصوص مرجعیت دینی، یعنی «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)» است.

ب- این قسمت از حدیث سلسله‌الذهب: «بشروطها و انا من شروطها»، بیانگر «معرفی خویش به عنوان امام برحق»، به عنوان دومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای ولایت ظاهری است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینۀ (۱) نادرست است، زیرا «معرفی خویش به عنوان امام برحق»، بیانگر ولایت ظاهری است نه مرجعیت دینی. گزینۀ (۳) نادرست است، زیرا این حدیث بیانگر «معرفی خویش به عنوان امام برحق»، است نه بیانگر «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو». گزینۀ (۴) نادرست است، زیرا «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» از اقدامات امامان شیعه^(ع) در خصوص مرجعیت دینی است نه ولایت ظاهری.

روش مطالعه با توجه به این تست، که یک سؤال طرح شده در کنکور سراسری است، باید عین عبارات‌های احادیث را حفظ باشید تا بتوانید به راحتی پس از حذف گزینه‌های نادرست، گزینه صحیح را انتخاب نمایید.

۲۲۴۴ **گزینه ۲** **☆☆☆☆☆**
الف- در حدیث سلسله‌الذهب، امام رضا^(ع) شرط می‌کند که: «بشروطها و انا من شروطها»، مقصود امام^(ع) از بیان عبارت «بشروطها و انا من شروطها» این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست. بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر می‌شود. ب- این حدیث با حدیث ثقلین: «انی تارک فیکم الثقلین...»، تناسب معنایی داشته و هر دو به موضوع پذیرش ولایت امام به عنوان جانشین برحق رسول اکرم^(ص) اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است، زیرا مقصود اصلی امام رضا^(ع) از بیان حدیث سلسله‌الذهب، «معرفی خویش به عنوان امام بر حق» است. قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا حدیث منزلت به جانشینی امام علی^(ع) اشاره دارد.

۲۲۴۵ **گزینه ۱** **☆☆☆☆☆**
الف- حدیث سلسله‌الذهب، بیانگر «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)» از اقدامات امامان معصوم^(ع) در زمینه مرجعیت دینی است.
ب- این عبارت: «ائمه اطهار^(ع) با اینکه با حاکمان زمان خود مخالف بودند، اما به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، با تکیه بر علم الهی خود، درباره همه این مسائل اظهار نظر می‌کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره‌مند می‌ساختند. ثمره این حضور سازنده فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار^(ع) در کنار سیره پیامبر^(ص) و قرآن کریم است.» بیانگر سومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، یعنی «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها بهترین روش برای پاسخ به سؤالات چند قسمتی، استفاده از حذف گزینه‌های نادرست است. قسمت سوم گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است، زیرا حداقل «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو»، از اقدامات ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی است. قسمت اول گزینه (۳) نیز به همین دلیل نادرست است، زیرا «معرفی خویش به عنوان امام بر حق»، با توجه به قسمت سوم آن به مرجعیت دینی مربوط نمی‌شود.

۲۲۴۶ **گزینه ۱** **☆☆☆☆☆**
الف- این عبارت: «امامان بزرگوار در هر فرصتی که به دست می‌آوردند، معارف این کتاب آسمانی را بیان می‌کردند و رهنمودهای آن را آشکار می‌ساختند.» بیانگر اولین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، یعنی «تعلیم و تفسیر قرآن کریم» است.
ب- این عبارت: «امیرالمؤمنین^(ع) و حضرت فاطمه^(ص) به ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر اکرم^(ص) توجه نکردند و سخنان پیامبر^(ص) را به فرزندان و یاران خود آموختند»، بیانگر دومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، یعنی «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)» است.

ج- این عبارت: «ائمه اطهار^(ع) با اینکه با حاکمان زمان خود مخالف بودند، اما به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، با تکیه بر علم الهی خود، درباره همه این مسائل اظهار نظر می‌کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره‌مند می‌ساختند.» بیانگر سومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، یعنی «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) و قسمت دوم و سوم گزینه (۴) نادرست است.

۲۲۳۹ **گزینه ۱** **☆☆☆☆☆**
الف- در حدیث سلسله‌الذهب، امام رضا^(ع) شرط می‌کند که: «بشروطها و انا من شروطها»، مقصود امام^(ع) از بیان عبارت «بشروطها و انا من شروطها» این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست. بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر می‌شود. ب- این حدیث با حدیث ثقلین: «انی تارک فیکم الثقلین...»، تناسب معنایی داشته و هر دو به موضوع پذیرش ولایت امام به عنوان جانشین برحق رسول اکرم^(ص) اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است، زیرا مقصود اصلی امام رضا^(ع) از بیان حدیث سلسله‌الذهب، «معرفی خویش به عنوان امام بر حق» است. قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا حدیث منزلت به جانشینی امام علی^(ع) اشاره دارد.

۲۲۴۰ **گزینه ۳** **☆☆☆☆☆**
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۱) نادرست است، زیرا این حدیث، به توحید عملی اجتماعی اشاره دارد. سایر گزینه‌ها مفهوم این حدیث نمی‌باشد.

۲۲۴۱ **گزینه ۴** **☆☆☆☆☆**
الف- مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.
ب- حدیث سلسله‌الذهب نمونه بارز اقدام برای «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)» از جمله اقدامات امامان در راستای مسئولیت مرجعیت دینی است.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است، زیرا مطابق این حدیث، «هرکس به این قلعه محکم من وارد شود، از عذاب من در امان است.» و ورود به «لا اله الا الله»، علاوه بر معرفت به خداوند، با توحید عملی فردی و اجتماعی ممکن است. با توجه به توضیح قسمت «ب»، قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

۲۲۴۲ **گزینه ۲** **☆☆☆☆☆**
الف- این عبارت: «گسترش سرزمین‌های اسلامی، سؤال‌های مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری پدید آمد. ائمه اطهار^(ع) با اینکه با حاکمان زمان خود مخالف بودند، اما به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، با تکیه بر علم الهی خود، درباره همه این مسائل اظهار نظر می‌کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره‌مند می‌ساختند. ثمره این حضور سازنده فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار^(ع) در کنار سیره پیامبر^(ص) و قرآن کریم است.» بیانگر سومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، یعنی «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» است.
ب- این عبارت: «امامان هیچ‌یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا^(ص) تأیید نمی‌کردند و این موضوع (عدم تأیید حاکمان به عنوان جانشین پیامبر) را به شیوه‌های مختلف به مردم اطلاع می‌دادند.» بیانگر اولین اقدام امامان^(ع) در راستای ولایت ظاهری، یعنی «عدم تأیید حاکمان» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه (۱) و قسمت دوم سایر گزینه‌ها نادرست است.

۲۲۴۳ **گزینه ۲** **☆☆☆☆☆**
امام علی^(ع) پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آنها فرمود: «در آن شرایط (حکومت امویان)، در صورتی می‌توانید راه رستگاری را تشخیص دهید که ابتدا پشت‌کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی کنید. وقتی می‌توانید به عهد خود با قرآن وفادار بمانید که پیمان‌شکنان را تشخیص دهید؛ و آن‌گاه می‌توانید پیرو قرآن باشید که فراموش‌کنندگان قرآن را بشناسید.»

گزینه ۳ ۲۲۵۱ ☆☆☆☆

الف- این عبارت: «هر یک از امامان، علاوه بر این که علوم را به امام بعد از خود می‌سپردند، سعی می‌کردند در جامعه گسترش دهند.» مربوط به «اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)» از جمله اقدامات مربوط به مسئولیت مرجعیت دینی می‌باشد. (این عبارت از کتاب حذف شده است).

ب- الف- این عبارت: «ائمه اطهار^(ع) با اینکه با حاکمان زمان خود مخالف بودند، اما به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، با تکیه بر علم الهی خود، درباره همه این مسائل اظهار نظر می‌کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره‌مند می‌ساختند. ثمره این حضور سازنده فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار^(ع) در کنار سیره پیامبر^(ص) و قرآن کریم است.»، بیانگر سومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، یعنی «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) و قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۱ ۲۲۵۲ ☆☆☆☆

این دو عبارت: «امامان با مخفی نگه داشتن ارتباط میان خودشان با یارانشان نمی‌گذاشتند این یاران قابل اعتماد شناسایی شوند.» و کاربرد «تقیه»، بیانگر «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه» از جمله اقدامات امامان^(ع) مربوط به مجاهده در راستای ولایت ظاهری می‌باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است.

گزینه ۴ ۲۲۵۳ ☆☆☆☆

الف- «تعلیم و تفسیر قرآن کریم»، از اقدامات مربوط به مرجعیت دینی می‌باشد.

ب- این عبارت: «امامان هیچ‌یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا^(ص) تأیید نمی‌کردند.»، مربوط به اولین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای ولایت ظاهری، یعنی «عدم تأیید حاکمان» است.

ج- این عبارت: «امامان وظیفه داشتند که براساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با حاکمان ظالم مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.»، دلیل مبارزه ائمه اطهار با حاکمان بوده است.

د- این عبارت: «امامان شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزیدند.»، مربوط به «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه» از جمله اقدامات مربوط به مجاهده در راستای ولایت ظاهری می‌باشد.

روش تست زدن { بهترین روش برای پاسخ به سؤالات چند قسمتی، از طریق حذف گزینه‌های نادرست است.

گزینه ۴ ۲۲۵۴ ☆☆☆☆

این عبارت: «گسترش سرزمین‌های اسلامی، سؤال‌های مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری پدید آمد. ائمه اطهار^(ع) با اینکه با حاکمان زمان خود مخالف بودند، اما به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، با تکیه بر علم الهی خود، درباره همه این مسائل اظهار نظر می‌کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره‌مند می‌ساختند. ثمره این حضور سازنده فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره ائمه اطهار^(ع) در کنار سیره پیامبر^(ص) و قرآن کریم است.»، بیانگر سومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، یعنی «تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۴ ۲۲۴۷ ☆☆☆☆

الف- این عبارت «امامان، شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزیدند؛ به گونه‌ای که هم تفکر اسلام راستین باقی بماند، هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس سست شود. و هم روش زندگی امامان^(ع)، به نسل‌های آینده معرفی گردد.»، بیانگر سومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای ولایت ظاهری، یعنی «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه» می‌باشد.

ب- به همین منظور، ائمه اطهار^(ع) می‌کوشیدند آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن به آن حساسیت دارد، در قالب «تقیه» پیش ببرند. تقیه، یعنی مخفی نگه داشتن اقدامات خود، به گونه‌ای که در عین ضربه زدن به دشمن، کم‌تر ضربه بخورد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه» مربوط به ولایت ظاهری است نه مرجعیت دینی. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم و سوم گزینه (۲) نادرست است.

گزینه ۳ ۲۲۴۸ ☆☆☆☆

الف- این عبارت: «امیرالمؤمنین^(ع) و حضرت فاطمه^(ص) به ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبراکرم^(ص) توجه نکردند و سخنان پیامبر^(ص) را به فرزندان و یاران خود آموختند.»، بیانگر دومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای مرجعیت دینی، یعنی «حفظ سخنان و سیره پیامبر^(ص)» است. ب و ج- این عبارت «امامان، شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزیدند؛ به گونه‌ای که هم تفکر اسلام راستین باقی بماند، هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس سست شود. و هم روش زندگی امامان^(ع)، به نسل‌های آینده معرفی گردد.»، بیانگر سومین اقدام ائمه اطهار^(ع) در راستای ولایت ظاهری، یعنی «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه» می‌باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه (۲) و قسمت دوم گزینه (۴) و قسمت سوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۲ ۲۲۴۹ ☆☆☆☆

الف- این عبارت: «گرچه امامان تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می‌گرفتند و اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می‌کرد، آن مورد را تأیید می‌کردند، اما در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا^(ص) همه را یکسان می‌دیدند.»، بیانگر اولین اقدام امامان^(ع) در راستای ولایت ظاهری یعنی «عدم تأیید حاکمان» است. ب- امامان بزرگوار، به دو علت با حاکمان زمان خود مبارزه می‌کردند: اول، آنکه رهبری و اداره جامعه از جانب خداوند به آنان سپرده شده بود و لازم بود برای انجام دادن این وظیفه به پاخیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات، حاکمان غاصب را برکنار کنند تا با تشکیل حکومتی بر مبنای اسلام راستین، قوانین دین را به اجرا درآورند و عدالت را برقرار سازند. دوم، آنکه این حاکمان غاصب، قوانین اسلام را زیر پا می‌گذاشتند و به مردم ستم می‌کردند؛ امامان نیز وظیفه داشتند که براساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آنان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۳ ۲۲۵۰ ☆☆☆☆

این عبارت: «امامان شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزیدند به گونه‌ای که هم تفکر اسلام راستین باقی بماند، هم به تدریج، بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس سست شود و هم روش زندگی امامان^(ع)، به نسل‌های آینده معرفی گردد.»، مربوط به «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه»، از جمله اقدامات مربوط به مجاهده در راستای ولایت ظاهری است.

نکته طلایی { «انتخاب شیوه‌های درست مبارزه»، بیانگر توحید عملی اجتماعی است. (درس ۳ دوازدهم)

گزینه ۴ ۲۲۵۹ ☆☆☆☆

در دوره غیبت صغری امام با اینکه زندگی مخفی داشت، اما از طریق چهار نفر از یاران صمیمی و مورد اعتماد، پیوسته با پیروان خود در ارتباط بود و آنان را رهبری می کرد. این چهار شخصیت بزرگوار به «نواب اربعه» و «نواب خاص» معروفاند. **شش روز** مانده به درگذشت آخرین نایب، امام عصر^(ع) برای ایشان نامه ای نوشت و فرمود به فرمان خداوند، پس از وی جانشینی نیست و مرحله دوم غیبت آغاز می شود. به دلیل طولانی بودن این دوره از غیبت، آن را «غیبت کبری» می نامند.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها { در قسمت دوم گزینه (۱)، کلمه «غیبت صغری» نادرست است، زیرا در این قسمت سخن از «غیبت کبری» است. مطابق کلمه «شش روز» در توضیح بالا، قسمت دوم گزینه های (۲) و (۳) نادرست است.

گزینه ۲ ۲۲۶۰ ☆☆☆☆

الف - خداوند نعمت هدایت را با وجود امامان تمام و کامل گردانیده و راه رسیدن به رستگاری را برای انسان ها هموار ساخته است. ب - پیامبر اکرم^(ص)، خود و امام علی^(ع) را پدران امت معرفی فرموده است.

نکته طلایی { تعبیر «پدران امت»، به مقام ولایت معنوی پیامبر اکرم^(ص)، خود و امام علی^(ع) اشاره دارد.

گزینه ۳ ۲۲۶۱ ☆☆☆☆

پیامبر اکرم^(ص)، خود و امام علی^(ع) را پدران امت معرفی فرموده است. روشن است که دل سوزی پدر برای فرزندان خود قابل توصیف نیست.

نکته طلایی { اولین دلیل غیبت امام زمان^(ع)، به نوعی با بی توجهی به نقش هدایت گری ائمه اطهار^(ع) از سوی مسلمانان ارتباط دارد.

گزینه ۱ ۲۲۶۲ ☆☆☆☆

خداوند نعمت هدایت را با وجود امامان تمام و کامل گردانیده و راه رسیدن به رستگاری را برای انسان ها هموار ساخته است.

تمرین تست زنی { صحیح را انتخاب نمود. گزینه (۲) نادرست است، زیرا به تعبیر قرآن کریم امامان و وارثان نهایی زمین، «مستضعفان» هستند. گزینه (۳)، ربطی به این سؤال ندارد و از نظر علمی هم نادرست است، زیرا مطابق عبارت قرآنی: «لیقوم الناس بالقسط»، برقراری عدالت با نیروی مردم است. مطابق کلمه «شش روز» در توضیح بالا گزینه (۴)، پاسخ این سؤال نیست.

گزینه ۴ ۲۲۶۳ ☆☆☆☆

انسان ها در مقابل دلسوزی های امامان معصوم^(ع) به جای اطاعت و پیروی از ایشان در مسیر گمراهی و ناسپاسی پیش رفتند و یازده تن از رهبران آسمانی خود را شهید کردند. از این رو، خداوند آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد تا امامت در شکلی جدید و از پس پرده غیبت ادامه یابد و تا فراهم آمدن شرایط برای تشکیل حکومت جهانی از نظرها پنهان باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها { قسمت اول گزینه های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا یازده تن از رهبران آسمانی خود را شهید کردند نه ده تن. مطابق توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است.

گزینه ۲ ۲۲۶۴ ☆☆☆☆

درست است که حاکمان بنی امیه و بنی عباس، ظالمانه و غاصبانه حکومت را به دست گرفته بودند و عوامل اصلی به شهادت رساندن امامان بودند، اما بیشتر مردم و وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را انجام نمی دادند. با توجه به سایر گزینه ها، علت اصلی غیبت حضرت مهدی^(عج) همین مورد است.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها { مطابق توضیح بالا، گزینه (۱)، علت اصلی غیبت نمی باشد. گزینه (۳) نادرست است، زیرا علت غیبت از ناحیه مردم است نه خداوند. گزینه (۴)، ربطی به این سؤال ندارد.

درس نهم: عصر غیبت

تعداد سؤالات ماز	تعداد سؤالات ترکیبی جدید	تعداد سؤالات تألیفی
۱۴	۱۰	۱۰۳
تعداد سؤالات سراسری ۹۸	تعداد سؤالات سراسری ۹۹	تعداد سؤالات سراسری ۱۴۰۰
۶	۵	۵

گزینه ۲ ۲۲۵۵ ☆☆☆☆

الف - حضرت مهدی^(عج) دوازدهمین امام ما، در سپیده دم جمعه، نیمه شعبان سال ۲۵۵ هـ. ق، در «سامرا» متولد شد. ب - دوره امامت امام زمان^(ع) با غیبت کوتاهی (غیبت صغری) شروع شد که ۶۹ سال (از سال ۲۶۰ تا سال ۳۲۹ هـ. ق) به طول انجامید.

روش مطالعه این درس { این درس یکی از درس های مهم دین و زندگی سال یازدهم است. در کتاب های قبلی، دو درس درباره امام زمان^(ع) وجود داشت که در این کتاب، مطالب آنها ادغام شده و در قالب یک درس بیان شده اند. و به این دلیل، حجم مطالب این درس بیشتر است. این درس، چهار بخش اصلی دارد: «دلایل غیبت امام زمان^(ع)»، «مسئولیت های ایشان در عصر غیبت»، «مسئولیت های منتظران در دوران غیبت» و در آخر «ویژگی های جامعه مهدوی». در این درس، آیات و احادیث مهمی وجود دارد که پس از مطالعه و یادگیری متن درس، باید به صورت جداگانه و دقیق مورد بررسی قرار گیرند.

گزینه ۴ ۲۲۵۶ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

نکته طلایی { آغاز امامت امام زمان^(ع) در ۵ سالگی ایشان به صورت غیبت صغری شروع شد و پس از ۶۹ سال، غیبت کامل ایشان در سال ۳۲۹ هـ. ق در ۷۴ سالگی آن حضرت آغاز گردید.

گزینه ۳ ۲۲۵۷ ☆☆☆☆

حضرت مهدی^(ع) دوازدهمین امام ما، در سپیده دم جمعه، نیمه شعبان سال ۲۵۵ هـ. ق، در «سامرا» متولد شد. پس از شهادت امام حسن عسکری^(ع) در سال ۲۶۰ هـ. ق، امامت امام مهدی^(ع) آغاز شد. امام حسن عسکری^(ع) از سال ۲۵۵ تا ۲۶۰ هـ. ق ایشان را از گزند حاکمان عباسی که تصمیم بر قتل وی داشتند، حفظ نمود. و با آنکه در محاصره نیروها و جاسوسان حاکمان بود، ایشان را به بعضی یاران نزدیک و مورد اعتماد خود نشان می داد. و به عنوان امام بعد از خود معرفی می کرد.

یادآوری { دوره امامت امامان شیعه^(ع) در قالب انجام دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری، از سال ۱۱ هجری (پس از رحلت پیامبر اکرم^(ص)) تا سال ۲۶۰ هجری (شهادت امام حسن عسکری^(ع))، به مدت ۲۵۰ سال به طول انجامید.

گزینه ۱ ۲۲۵۸ ☆☆☆☆

حضرت مهدی^(عج) از ابتدای امامت خود که تا کنون نیز ادامه دارد، دو غیبت داشته است. اولین آن، غیبتی است که از سال ۲۶۰ هـ. ق در ۵ سالگی حضرت آغاز گردید و تا سال ۳۲۹ هجری قمری طول کشید، این غیبت، «غیبت صغری» نامیده می شود.

توضیح { در دوره ۶۹ ساله غیبت صغری، امام زمان^(ع) از طریق یکی از چهار نفر از یاران صمیمی و مورد اعتماد که به «نواب اربعه» و «نواب خاص» معروفاند، پیوسته با پیروان خود در ارتباط بود و آنان را رهبری می کرد.

۲۲۷۰ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

همان طور که در تاریخ نقل شده است، سخت گیری حاکمان بنی عباس نسبت به امام دهم و یازدهم تا حدی شدت یافته بود که آن بزرگواران را در محاصره کامل قرار داده بودند؛ زیرا آنان از اخباری که از پیامبر اکرم (ص) رسیده بود، مطلع بودند. امیرالمؤمنین علی (ع) و سایر امامان نیز از آن حضرت و مأموریتی که از جانب خدا دارد، یاد کرده بودند. به همین دلیل، حاکمان بنی عباس درصدد بودند مهدی موعود (ع) را به محض تولد به قتل برسانند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱) نادرست است، زیرا پیامبر اکرم (ص) امام مهدی را به عنوان «آخرین امام» و «قیام کننده علیه ظلم» و «برپاکننده عدل در جهان» معرفی کردند. گزینه (۲) نادرست است، زیرا حاکمان بنی عباس از اخباری که از پیامبر اکرم (ص) و سایر امامان رسیده بود، مطلع بودند. گزینه (۴)، از نظر علمی نادرست است.

۲۲۷۱ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- پیامبر اکرم (ص) اولین کسی بودند که به معرفی امام مهدی (ع) پرداختند و امام مهدی را به عنوان «آخرین امام» و «قیام کننده علیه ظلم» و «برپاکننده عدل در جهان» معرفی کردند. ب- امیرالمؤمنین علی (ع) و سایر امامان نیز از آن حضرت و مأموریتی که از جانب خدا دارد، یاد کرده بودند.

یادآوری { پیامبر اکرم (ص) در حدیث جابر درباره امام زمان (ع) فرمودند: «هم نام و هم کنیه من است. کنیه پیامبر «ابوالقاسم» است. اوست که از نظر مردم پنهان می شود و غیبت او طولانی می گردد تا آنجا که فقط افرادی که ایمان راسخ دارند، بر عقیده به او باقی می مانند.»

۲۲۷۲ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

دلایل غیبت امام زمان (ع)؛ اول: قدر شناسی و ناسپاسی مردم دوم: در خطر بودن جان امام زمان (ع).

نکته طلایی { علت آغاز غیبت از ناحیه خود مردم (قدرناشناسی و ناسپاسی و در خطر بودن جان آن حضرت) است و علت تداوم غیبت نیز نبودن شایستگی درک ظهور و بهره‌مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی در بین انسان‌ها است.

۲۲۷۳ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- با توجه به قدرناشناسی و ناسپاسی مردم و در خطر بودن جان آن حضرت، خداوند آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد تا امامت در شکلی جدید و از پس پرده غیبت ادامه یابد. ب- بر این اساس، غیبت امام دوازدهم در چنان شرایطی طبیعی بوده و ریشه در نامساعد بودن شرایط و نبودن شرایط لازم در جامعه برای درک حضور امام داشت.

سؤال { در صورت مبارزه مردم با حاکمان ظالم بنی عباس، چه نتایج حاصل می شد؟ ۱- خلافت در اختیار امامان قرار می گرفت ۲- و آن بزرگواران، بیش از پیش مردم را به سوی توحید و عدل فرا می خواندند ۳- و جامعه بشری در مسیر صحیح کمال پیش می رفت.

۲۲۷۴ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

خداوند آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد تا امامت در شکلی جدید و از پس پرده غیبت ادامه یابد و تا فراهم آمدن شرایط برای تشکیل حکومت جهانی از نظرها پنهان باشد. این غیبت آن قدر ادامه می یابد که نه تنها مسلمانان، بلکه جامعه انسانی شایستگی درک ظهور و بهره‌مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، گزینه (۲)، علت پایان یافتن دوره غیبت نمی باشد. گزینه (۳) نادرست است، زیرا برای ظهور امام زمان (ع)، نه تنها مسلمانان، بلکه جامعه انسانی شایستگی درک ظهور و بهره‌مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کند. با توجه به توضیح بالا، گزینه (۴) نادرست است.

۲۲۶۵ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- حاکمان بنی امیه و بنی عباس که ظالمانه و غاصبانه حکومت را به دست گرفته بودند، عاملان اصلی به شهادت رساندن امامان بودند. ب- علت اصلی غیبت، مردم هستند، زیرا اگر بیشتر مردم وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را انجام می دادند، حاکمان غاصب نمی توانستند عرصه را بر امامان معصوم (ع) تنگ نمایند.

نکته طلایی { علت غیبت امام زمان (ع)، از ناحیه مردم است نه از ناحیه خداوند، زیرا هیچ گاه خداوند لطف هدایت را از بندگان خود دریغ نمی نماید.

۲۲۶۶ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- درست است که حاکمان بنی امیه و بنی عباس، ظالمانه و غاصبانه حکومت را به دست گرفته بودند و عاملان اصلی به شهادت رساندن امامان بودند، اما بیشتر مردم و وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را انجام نمی دادند.

ب- اگر مردم آن دوره با این حاکمان ظالم، مبارزه می کردند، خلافت در اختیار امامان قرار می گرفت و آن بزرگواران، بیش از پیش مردم را به سوی توحید و عدل فرا می خواندند و جامعه بشری در مسیر صحیح کمال پیش می رفت.

نکته طلایی { در صورت عمل به پیام آیه اطاعت و حدیث سلسله الذهب، امامان (ع)، بیش از پیش مردم را به سوی توحید و عدل فرا می خواندند و جامعه بشری در مسیر صحیح کمال پیش می رفت.

۲۲۶۷ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

دومین دلیل غیبت امام زمان (ع)، در خطر بودن جان آن حضرت بود. همان طور که در تاریخ نقل شده است، سخت گیری حاکمان بنی عباس نسبت به امام دهم و یازدهم تا حدی شدت یافته بود که آن بزرگواران را در محاصره کامل قرار داده بودند؛ زیرا آنان از اخباری که از پیامبر اکرم (ص) و سایر امامان رسیده بود، مطلع بودند. به همین دلیل، حاکمان بنی عباس درصدد بودند مهدی موعود (ع) را به محض تولد به قتل برسانند. از این رو، خداوند آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد تا امامت در شکلی جدید و از پس پرده غیبت ادامه یابد و تا فراهم آمدن شرایط برای تشکیل حکومت جهانی از نظرها پنهان باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱) در مورد حاکمان بنی عباس صادق است نه بنی امیه. گزینه (۲) در مورد مردم صادق است نه علما و بزرگان دین. گزینه (۳) از نظر علمی نادرست است، زیرا در آغاز غیبت، مسلمانان شایستگی کامل درک ظهور و بهره‌مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی را نداشتند.

۲۲۶۸ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

نکته طلایی { برای اولین بار، در حدیث جابر و هنگام معرفی اولوا الامر، نام امام زمان (ع) آمده است.

۲۲۶۹ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

پیامبر اکرم (ص) درباره دوازده جانشین خود با مردم سخن گفته بود. ایشان اولین کسی بودند که به معرفی امام مهدی (ع) پرداختند و امام مهدی (ع) را به عنوان «آخرین امام» و «قیام کننده علیه ظلم» و «برپاکننده عدل در جهان» معرفی کردند.

یادآوری { مطابق حدیث جابر، نام و کنیه امام زمان (ع)، همانند نام و کنیه پیامبر اسلام (ص) است. قسمت دوم گزینه (۴)، اختصاص به امام زمان (ع) ندارد و درباره اهل بیت به کار رفته است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { برای پاسخ به این سؤال، پس از حذف گزینه‌های نادرست، باید گزینه صحیح را انتخاب نماییم. گزینه (۱) نادرست است، زیرا امام زمان (ع) در عصر غیبت، از دیده‌ها پنهان است و برای همگان حضور عینی ندارد. عبارت: «نه این که ایشان در بین مردم قابل رؤیت نیست» در گزینه (۲)، به معنای قابل رؤیت بودن آن حضرت برای همگان است. گزینه (۳) نادرست است، زیرا علت اینکه امام را از آن جهت «غایب» نامیده‌اند، این است که ایشان از نظرها «غایب» است، نه اینکه در جامعه حضور ندارد.

گزینه ۱ ۲۲۸۱ ☆☆☆☆☆
الف- این سخن امام علی (ع)؛ «حجت خداوند در میان مردم حضور دارد، از معابر و خیابان‌ها عبور می‌کند... به نقاط مختلف جهان می‌رود، سخن مردم را می‌شنود و بر جماعت مردم سلام می‌کند... تا این که زمان ظهور و وعده الهی و ندای آسمانی فرا می‌رسد. هان! آن روز، روز شادی فرزندان علی (ع) و پیروان اوست.» به موضوع «چگونگی امامت امام عصر (ع) در عصر غیبت» اشاره دارد. ب- براساس این حدیث، امام زمان (ع) با وجود غیبت و پنهان بودنشان از مردم، همچنان در جامعه حضور دارند و به انجام ولایت معنوی می‌پردازند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا امام زمان (ع) در عصر غیبت حکومت و ولایت ظاهری ندارد و این مسئولیت بر عهده ولی فقیه است.

گزینه ۳ ۲۲۸۲ ☆☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
نکته طلایی { رهبری امام عصر (ع) در عصر غیبت، فقط به صورت ولایت معنوی است. دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری، به نیابت از ایشان بر عهده فقهای واجد شرایط، یعنی به ترتیب، «مراجع تقلید» و «ولی فقیه» می‌باشد.

گزینه ۳ ۲۲۸۳ ☆☆☆☆☆
به دلیل غایب بودن حضرت مهدی (ع) بهره‌مندی از ایشان در عصر غیبت کاهش می‌یابد. از این رو (به دلیل کاهش بهره‌مندی از امام در عصر غیبت) آن حضرت خود را به «خورشید پشت ابر»، تشبیه کرده‌اند.
نکته طلایی { حضور امام زمان (ع) در جامعه و انجام رهبری ایشان به صورت ولایت معنوی، بیانگر این حقیقت است که غیبت ایشان جزئی است نه کلی و آن حضرت، در جامعه حضوری عام و غیبتی خاص دارند.

گزینه ۴ ۲۲۸۴ ☆☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا در عصر غیبت نه امکان حکومت و ولایت ظاهری آن امام هست و نه امکان تشکیل جلسات درس و تعلیم معارف و احکام دین توسط ایشان.

گزینه ۲ ۲۲۸۵ ☆☆☆☆☆
در دوره غیبت، نه امکان حکومت و ولایت ظاهری آن امام هست و نه امکان تشکیل جلسات درس و تعلیم معارف و احکام دین توسط ایشان؛ برای همین، این بهره‌مندی، منحصر به «ولایت معنوی» می‌شود که نیازمند به ظاهر بودن بین مردم نیست.

تمرین تست‌زنی { در این نوع تست، پس از حذف گزینه‌های نادرست، باید به انتخاب گزینه صحیح اقدام نمود. گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا به دلیل غایب بودن حضرت مهدی (ع) بهره‌مندی از ایشان در عصر غیبت کاهش می‌یابد. با توجه به توضیح بالا، گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۱ ۲۲۷۵ ☆☆☆☆☆
امام علی (ع) می‌فرماید: «زمین از حجت خدا (امام) خالی نمی‌ماند. اما خداوند، به علت ستمگری انسان‌ها و زیاده‌روی‌شان در گناه، آنان را از وجود حجت در میانشان بی‌بهره می‌سازد.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با در نظر گرفتن متن حدیث، سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۴ ۲۲۷۶ ☆☆☆☆☆
الف- آیه شریفه: «ذلک بأن الله لم یک مغيّراً نعمة أنعمها علی قوم حتی یغیروا ما بأنفسهم»، علت غیبت امام زمان (ع) را از ناحیه خود مردم (نه توسط خداوند) معرفی می‌کند. ب- بر اساس این آیه، اگر مردم نعمتی را که خدا به آنها داده است درست استفاده نکنند، آن نعمت را از آنها می‌گیرد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا زمینه‌ساز هلاکت یا عزت و سربلندی یک جامعه، خود مردم هستند نه بزرگان جامعه.

گزینه ۳ ۲۲۷۷ ☆☆☆☆☆
الف- پیام آیه شریفه: «ذلک بأن الله لم یک مغيّراً نعمة أنعمها علی قوم حتی یغیروا ما بأنفسهم»، این است که زمینه‌ساز هلاکت یا عزت و سربلندی یک جامعه، خود مردم هستند. ب- بر اساس این آیه، نعمت‌دهی خداوند، مقدم بر رفتار انسان‌ها است و تا زمانی که شکر نعمت گزارده شود، نعمت تغییر نمی‌کند. آن گاه که کفران نعمت تحقق پیدا کند، نعمت تغییر می‌کند.

نکته طلایی { این آیه، به نقش اختیار اجتماعی در عزت و سربلندی یا هلاکت و نابودی یک جامعه اشاره دارد.

گزینه ۲ ۲۲۷۸ ☆☆☆☆☆
الف- این کلام امیر المؤمنین (ع)؛ «زمین از حجت خدا (امام) خالی نمی‌ماند. اما خداوند، به علت ستمگری انسان‌ها و زیاده‌روی‌شان در گناه، آنان را از وجود حجت در میانشان بی‌بهره می‌سازد». علت غیبت امام زمان (ع)، از ناحیه خود مردم و به دلیل ستمگری و زیاده‌روی آنها در گناه معرفی می‌کند. ب- این حدیث و آیه شریفه: «ذلک بأن الله لم یک مغيّراً نعمة أنعمها علی قوم حتی یغیروا ما بأنفسهم»، علت غیبت امام زمان (ع) را از ناحیه خود مردم (نه توسط خداوند) معرفی می‌کنند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۴)، بیانگر این مفهوم است که در صورت بازگشت مسلمانان به دوران جاهلیت (و من ینقلب علی عقبیه)، هیچ‌کس و زبانی به خداوند نمی‌رسد.

گزینه ۲ ۲۲۷۹ ☆☆☆☆☆
برای درک درست رهبری امام در عصر غیبت، ابتدا باید توجه کنیم که امام را از آن جهت «غایب» نامیده‌اند؛ زیرا ایشان از نظرها «غایب» است، نه اینکه در جامعه حضور ندارد. به عبارت دیگر، ما انسان‌ها هستیم که امام را نمی‌بینیم، نه اینکه ایشان در بین ما نیست و از وضع ما بی‌خبر است.

نکته طلایی { احادیثی که به حضور امام زمان (ع) در بین مردم در عصر غیبت اشاره دارند، به موضوع رهبری امام زمان در عصر غیبت به صورت ولایت معنوی اشاره دارند.

گزینه ۴ ۲۲۸۰ ☆☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

گزینه ۲ ۲۲۹۱

الف- مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
ب- این حدیث بیانگر این حقیقت است که دوره غیبت، به معنای عدم امامت امام عصر^(ع) نیست، بلکه رهبری حقیقی مسلمانان هم اکنون نیز به عهده ایشان است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح قسمت «الف»، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا غیبت امام زمان^(ع) جزئی است نه کلی و آن حضرت، در جامعه حضوری عام و غیبتی خاص دارند.

گزینه ۳ ۲۲۹۲

الف- نمونه‌هایی از یاری‌رسانی‌های امام زمان^(ع) در عصر غیبت: ۱- هدایت باطنی افراد، ۲- حل بعضی از مشکلات علمی علماء، ۳- خبر دادن از پاره‌ای رویدادها، ۴- دستگیری از درماندگان، ۵- دعا برای مؤمنان.
ب- تمام این موارد بیانگر حضور امام زمان^(ع) در جامعه و انجام ولایت معنوی است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ولایت بر جامعه، به صورت ولایت ظاهری است که در عصر غیبت، امکان حکومت و ولایت ظاهری امام زمان^(ع) نیست.

گزینه ۴ ۲۲۹۳

الف- مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل. ب- در دوره غیبت، چه بسیارند افرادی که از یاری آن امام (ولایت معنوی) برخوردار می‌شوند، بدون آن که ایشان را بشناسند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا عصر غیبت، امکان حکومت و ولایت ظاهری و همچنین مرجعیت دینی توسط امام عصر^(ع) نیست.

گزینه ۱ ۲۲۹۴

دوره غیبت، به معنای عدم امامت امام عصر^(ع) نیست، بلکه رهبری حقیقی مسلمانان هم اکنون نیز به عهده ایشان است؛ اما این رهبری را انسان‌های عادی حس نمی‌کنند؛ همان‌طور که برخی از انسان‌ها فواید خورشید پشت ابر را در نمی‌یابند و مشاهده نمی‌کنند. اگر شب، عالم را فراگیرد و خورشید هیچ‌گاه طلوع نکند، آن زمان است که نعمت وجود خورشید پشت ابر نیز بر همگان روشن خواهد شد.

نکته طلایی { این عبارت: «امام زمان^(ع) در دوره غیبت، افراد مستعد و به ویژه شیعیان و محبان خویش را از کمک‌ها و امدادهای معنوی خویش برخوردار می‌سازد»، بیانگر سنت توفیق الهی است. (درس ۶ دوازدهم)

گزینه ۲ ۲۲۹۵

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

روش مطالعه { برای پاسخ دادن به سؤالات کاملاً حفظی، علاوه بر حفظ متن کتاب، به کلماتی که با رنگی متفاوت متمایز از متن هر درس هستند، توجه بیشتری شود.

گزینه ۲ ۲۲۹۶

مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.

نکته طلایی { تشبیه امام زمان^(ع) به خورشید پشت ابر، بیانگر این مفاهیم است: ۱- چگونگی امامت امام عصر^(ع) در عصر غیبت ۲- حضور داشتن در جامعه و انجام ولایت معنوی ۳- غیبت جزئی و حضور عام امام زمان^(ع) در جامعه.

گزینه ۴ ۲۲۸۶

الف- تشبیه امام عصر^(ع) به «خورشید پشت ابر» در روایات اسلامی، بیانگر این حقیقت است که در این دوره، نه امکان حکومت و ولایت ظاهری آن امام هست و نه امکان تشکیل جلسات درس و تعلیم معارف و احکام دین توسط ایشان.
ب- با توجه به اینکه آن حضرت، با وجود غایب بودن در بین مردم حضور دارند و به انجام ولایت معنوی می‌پردازند، بر این اساس، غیبت ایشان به صورت جزئی است نه کلی.

روش تست زدن { برای پاسخ دادن به تست‌های چند قسمتی می‌توان از قسمت دوم یا سوم به حذف گزینه‌های نادرست اقدام نمود. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است. قسمت اول گزینه (۳) نادرست است، زیرا ایشان به اذن خداوند از احوال انسان‌ها آگاه است، افراد مستعد را از کمک‌ها و امدادهای معنوی خویش برخوردار می‌سازد.

گزینه ۳ ۲۲۸۷

در دوره غیبت، نه امکان حکومت و ولایت ظاهری آن امام هست و نه امکان تشکیل جلسات درس و تعلیم معارف و احکام دین توسط ایشان؛ برای همین، این بهره‌مندی، منحصر به «ولایت معنوی» می‌شود که نیازمند به ظاهر بودن بین مردم نیست.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است، زیرا در عصر غیبت، امکان حکومت و ولایت ظاهری آن امام نیست. گزینه (۴) نادرست است، زیرا انجام «ولایت معنوی» به صورت مخفی بودن از مردم انجام می‌گیرد.

گزینه ۱ ۲۲۸۸

امام زمان^(ع) که به اذن خداوند از احوال انسان‌ها آگاه است، افراد مستعد و به ویژه شیعیان و محبان خویش را از کمک‌ها و امدادهای معنوی خویش برخوردار می‌سازد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم سایر گزینه‌ها نادرست است، زیرا در عصر غیبت، نه امکان حکومت و ولایت ظاهری آن امام هست و نه امکان تشکیل جلسات درس و تعلیم معارف و احکام دین (مرجعیت دینی) توسط ایشان.

گزینه ۳ ۲۲۸۹

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { سایر گزینه‌ها نادرست است، زیرا در عصر غیبت، نه امکان حکومت و ولایت ظاهری آن امام هست و نه امکان تشکیل جلسات درس و تعلیم معارف و احکام دین (مرجعیت دینی) توسط ایشان.

گزینه ۲ ۲۲۹۰

الف- امام عصر^(ع) در نامه‌ای به شیخ مفید، از علمای بزرگ اسلام، می‌فرماید: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست.»
ب- این حدیث، به موضوع «چگونگی امامت امام عصر^(ع) در عصر غیبت» اشاره دارد.
ج- مطابق این حدیث، امام زمان^(ع) که به اذن خداوند از احوال انسان‌ها آگاه است، افراد مستعد و به ویژه شیعیان و محبان خویش را از کمک‌ها و امدادهای معنوی خویش برخوردار می‌سازد. هم‌اکنون نیز امام عصر^(ع) سرپرست، حافظ و یاور مسلمانان است و به صورت‌های مختلف به آنان یاری می‌رساند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح قسمت «ب»، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است. قسمت اول گزینه (۴) نادرست است، زیرا بهره‌مندی از امام زمان^(ع) در عصر غیبت، منحصر به «ولایت معنوی» می‌شود که نیازمند به ظاهر بودن بین مردم نیست.

مقایسه < جانشینان خداوند در زمین در پایان تاریخ، مؤمنان نیکوکار هستند و وارثان زمین در پایان تاریخ، مستضعفین می‌باشند.

گزینه ۲ ۲۳۰۳
بر اساس آیه شریفه: «و نريد أن نمَنّ على الذين استضعفوا في الأرض و نجعلهم أئمة و نجعلهم الوارثين»، در پایان تاریخ، «مستضعفان» امامان (پیشوایان) زمین می‌باشند. (و نجعلهم أئمة) ب- بر اساس آیه شریفه: «وعد الله الذين آمنوا منكم و عملوا الصالحات ليستخلفنهم في الأرض كما استخلف الذين من قبلهم...»، جانشینی و حاکمیت مؤمنان صالح بر زمین در پایان تاریخ از آن مؤمنان نیکوکار است. (ليستخلفنهم في الأرض كما استخلف الذين من قبلهم)

توضیح < در پایان تاریخ، وعده خداوند شامل اهل ایمان و عمل صالح می‌شود و منت خداوند، شامل مستضعفان می‌شود.

گزینه ۱ ۲۳۰۴
آیه شریفه: «و نريد أن نمَنّ على الذين استضعفوا في الأرض و نجعلهم أئمة و نجعلهم الوارثين»، به پیروزی مستضعفان در پایان تاریخ با ظهور موعود آسمانی اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است، زیرا این آیه، به پایان تاریخ اشاره دارد نه به طول یا گستره تاریخ. گزینه (۳) نادرست است، زیرا در این آیه، سخن از مستضعفان است نه مؤمنان.

گزینه ۳ ۲۳۰۵
بر اساس آیه شریفه: «و لقد كتبنا في الزبور من بعد الذكر أن الأرض يرثها عبادي الصالحون»، مطابق آنچه در زبور بعد از ذکر (یعنی ابتدا در ذکر یا تورات و سپس در زبور) آمده است، زمین را «بندگان شایسته خداوند» به میراث می‌برند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < گزینه‌های (۱) و (۲)، پیام آیه شریفه: «وعد الله الذين آمنوا منكم و عملوا الصالحات ليستخلفنهم في الأرض...» است. گزینه (۴)، پیام آیه شریفه: «و نريد أن نمَنّ على الذين استضعفوا في الأرض...» است.

گزینه ۱ ۲۳۰۶
الف- بر اساس آیه شریفه: «و لقد كتبنا في الزبور من بعد الذكر أن الأرض يرثها عبادي الصالحون»، مطابق آنچه در زبور بعد از ذکر (یعنی ابتدا در ذکر یا تورات و سپس در زبور) آمده است، زمین را «بندگان شایسته خداوند» به میراث می‌برند. ب- تحقق این وعده الهی مرهون پیروزی نهایی حق بر باطل و تشکیل حکومت جهانی و عادلانه توسط موعود آسمانی در پایان تاریخ است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < قسمت دوم گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است، زیرا آیه مورد سؤال، به پایان تاریخ اشاره دارد نه به طول یا گستره تاریخ. قسمت اول گزینه (۲) نادرست است، زیرا این وعده الهی: «»، ابتدا در ذکر یا تورات و سپس در زبور آمده است.

گزینه ۴ ۲۳۰۷
الف- قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، یکی از وعده‌های الهی است که در پایان تاریخ محقق می‌شود. ب- انبیای الهی برای تحقق این وعده‌ها از یک طرح الهی سخن گفته‌اند. و آن طرح الهی این است که: «گرچه مستکبران نمی‌خواهند، اما روزی جامعه بشری آماده پذیرش حق خواهد شد و یک رهبر و ولی تعیین شده از جانب خداوند ظهور می‌کند و حکومتی عادلانه در جهان تشکیل می‌دهد.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < قسمت اول گزینه (۱)، یک «سنت الهی» و یکی از «تقدیرات الهی» و «قوانین تکوینی» حاکم بر زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها و مربوط به طول تاریخ است. قسمت اول گزینه (۳)، مربوط به کسانی است که پس از رحلت پیامبر (ص) بخواهند به دوران جاهلیت بازگردند. قسمت دوم گزینه (۲) نیز، از نتایج ظهور منجی و پیروزی آن در پایان تاریخ است.

گزینه ۳ ۲۲۹۷
دوره غیبت، به معنای عدم امامت امام عصر (ع) نیست، بلکه رهبری حقیقی مسلمانان هم اکنون نیز به عهده ایشان است.
نکته طلایی < رهبری حقیقی مسلمانان توسط امام زمان (ع)، به صورت معنوی است نه ظاهری.

گزینه ۲ ۲۲۹۸
در آیه شریفه: «وعد الله الذين آمنوا منكم و عملوا الصالحات ليستخلفنهم في الأرض كما استخلف الذين من قبلهم و ليمكنن لهم دينهم الذي ارتضى لهم و ليبذلنهم من بعد خوفهم أمنا يعبدونني لا يشركون بي شيئا»، خداوند در پایان و آینده تاریخ به «مؤمنان صالح» سه وعده می‌دهد: ۱- جانشینی و حاکمیت مؤمنان صالح بر زمین در پایان تاریخ (ليستخلفنهم في الأرض كما استخلف الذين من قبلهم) ۲- استقرار دین الهی در پایان تاریخ که مورد رضایت و پسند ایشان است. (و ليمكنن لهم دينهم الذي ارتضى لهم) ۳- از بین رفتن ناامنی برای مؤمنان صالح در پایان تاریخ

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا مخاطب این آیه، مؤمنان هستند نه مستضعفان و خوار شمرده شدگان. قسمت دوم گزینه (۴) وعده دوم خداوند به مؤمنان صالح است نه وعده آخری.

گزینه ۱ ۲۲۹۹
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < عبارت شریفه: «نجعلهم أئمة و نجعلهم الوارثين» در گزینه (۳)، وعده خداوند به مستضعفان در پایان تاریخ است.

گزینه ۴ ۲۳۰۰
در آیه شریفه: «وعد الله الذين آمنوا منكم و عملوا الصالحات ليستخلفنهم في الأرض كما استخلف الذين من قبلهم و ليمكنن لهم دينهم الذي ارتضى لهم و ليبذلنهم من بعد خوفهم أمنا يعبدونني لا يشركون بي شيئا»، خداوند در پایان و آینده تاریخ به «مؤمنان صالح» وعده می‌دهد که دوران خوف آن‌ها را تبدیل به دوران امنیت نماید تا مرا بپرستند و به من شرک نوزند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا مخاطب آیه مورد سؤال، مؤمنان هستند نه مستضعفان و خوار شمرده شدگان. با توجه به متن آیه و توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است.

گزینه ۳ ۲۳۰۱
با توجه به آیه شریفه: «وعد الله الذين آمنوا منكم و عملوا الصالحات ليستخلفنهم في الأرض كما استخلف الذين من قبلهم و ليمكنن لهم دينهم الذي ارتضى لهم و ليبذلنهم من بعد خوفهم أمنا يعبدونني لا يشركون بي شيئا»، ۱- مؤمنین صالح... جانشینان خداوند بر روی زمین خواهند بود. (ليستخلفنهم في الأرض كما استخلف الذين من قبلهم) ۲- بندگان شایسته... زمین را به ارث می‌برند. (إن الأرض يرثها عبادي الصالحون) ۳- دین حق... در زمین مستقر می‌شود. (و ليمكنن لهم دينهم الذي ارتضى لهم)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه‌های (۲) و (۴) و سمت سوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۱ ۲۳۰۲
بر اساس آیه شریفه: «و نريد أن نمَنّ على الذين استضعفوا في الأرض و نجعلهم أئمة و نجعلهم الوارثين»، منت خداوند در پایان تاریخ به «مستضعفان» تعلق می‌گیرد و این منت دو مورد است: الف- آنها را امامان (پیشوایان) زمین قرار می‌دهیم. (و نجعلهم أئمة) ب- آنها را وارثان (حاکمان) زمین قرار می‌دهیم. (نجعلهم الوارثين)

☆☆☆☆☆ **گزینه ۱** ۲۳۱۴

ما مسلمانان نیز مانند پیروان سایر ادیان الهی عقیده داریم که در آخرالزمان منجی انسان‌ها، ظهور خواهد کرد و جهان را به نهایت عدل خواهد رساند. این منجی، امام مهدی^(ع) است که از نسل پیامبر اکرم^(ص) می‌باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { مستقر کردن دین اسلام در پایان تاریخ در گزینه‌های (۲) و (۴)، دیدگاه مشترک ادیان الهی نمی‌باشد. قسمت دوم گزینه (۳) دیدگاه تمام مسلمانان نیست، بلکه دیدگاه خاص شیعه است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۳۱۵

در کتاب‌های حدیثی اهل سنت تأکید شده که امام «مهدی»^(ع) از نسل پیامبر اکرم^(ص) و حضرت فاطمه^(ص) است البته آنان معتقدند که امام مهدی^(ع) هنوز به دنیا نیامده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { سایر گزینه‌ها، دیدگاه خاص شیعه درباره امام زمان^(ع) است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۲۳۱۶

ما شیعیان بنا بر سخنان صریح پیامبر اکرم^(ص) و ائمه اطهار^(ع)، معتقدیم که موعود و منجی انسان‌ها، دوازدهمین امام و فرزند امام حسن عسکری^(ع) است و با توجه خاص خداوند، به حیات خود ادامه می‌دهد تا این که به اذن خداوند ظهور می‌کند و حکومت جهانی اسلام را تشکیل می‌دهد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۲) از نظر علمی نادرست است، زیرا «حل بعضی از مشکلات علمی علما»، نمونه‌هایی از یاری‌رسانی‌های امام زمان^(ع) در عصر غیبت است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۳۱۷

مشخص بودن پدر و مادر امام زمان^(ع)، این فایده را دارد که اگر ماجراجویان فریبکاری بخواهند خود را مهدی موعود معرفی کنند، به زودی شناخته می‌شوند و مردم هوشیار، فریب آنها را نمی‌خورند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { سایر گزینه‌ها، بیانگر فواید اعتقاد به زنده بودن آن حضرت و حضور ایشان در جامعه است نه اینکه بیانگر فواید مشخص بودن پدر و مادر امام زمان^(ع) باشد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۳۱۸

الف- اعتقاد به زنده بودن آن حضرت و حضور ایشان در جامعه این فواید را دارد: اول اینکه، پیروان آن حضرت، از یک سو، امام خود را حاضر و ناظر بر خود می‌یابند و از سوی دیگر، آنان می‌توانند خواسته‌های خود را با امام خود همانند دوستی صمیمی در میان بگذارند و برای به دست آوردن رضایت ایشان، تلاش کنند. دوم این که، جامعه به صورت‌های گوناگون از هدایت‌های (معنوی) امام و از ولایت معنوی ایشان برخوردار می‌گردد.

ب- مشخص بودن پدر و مادر امام زمان^(ع)، این فایده را دارد که اگر ماجراجویان فریبکاری بخواهند خود را مهدی موعود معرفی کنند، به زودی شناخته می‌شوند و مردم هوشیار، فریب آنها را نمی‌خورند.

توضیح { به طور کلی تلاش برای ارتباط با امام زمان^(ع) و برخورداری از امدادهای ایشان، از فواید اعتقاد به زنده بودن آن حضرت و حضور ایشان در جامعه است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۱** ۲۳۱۹

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، فایده مشخص بودن پدر و مادر امام زمان^(ع) را بیان می‌کند.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۳۰۸

پیامبران الهی، برای تحقق این وعده الهی (پیروزی حق بر باطل در آینده تاریخ) از یک طرح الهی سخن گفته‌اند. آنان اعلام کرده‌اند که گرچه مستکبران نمی‌خواهند، اما روزی جامعه بشری آماده پذیرش حق خواهد شد و یک رهبر و ولی تعیین شده از جانب خداوند ظهور می‌کند و حکومتی عادلانه در جهان تشکیل می‌دهد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { در گزینه (۱)، عبارت: «فقط براساس آخرین دین الهی اداره می‌شود.» و در گزینه (۲)، عبارت: «حکومت جهانی اسلام را تشکیل می‌دهد.» و در گزینه (۴)، عبارت: «منجی بزرگ انسان‌ها از نسل پیامبر اکرم^(ص) ظهور خواهد کرد.» جزء طرح الهی انبیای الهی نمی‌باشد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۱** ۲۳۰۹

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۲۳۱۰

الف- پیامبران الهی اعلام کرده‌اند که گرچه مستکبران نمی‌خواهند، اما روزی جامعه بشری آماده پذیرش حق خواهد شد و یک رهبر و ولی تعیین شده از جانب خداوند ظهور می‌کند و حکومتی عادلانه در جهان تشکیل می‌دهد. این (طرح الهی) عقیده اصلی همه پیامبران الهی است.

ب- تعلیمات هر پیامبری، جز پیامبر خاتم، دستخوش دگرگونی شد؛ یکی از این دگرگونی‌ها، مربوط به چگونگی ظهور و تشکیل حکومت جهانی بود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴)، دیدگاه ما مسلمانان درباره منجی است نه دیدگاه همه انبیای الهی. قسمت دوم گزینه (۳)، عقیده اصلی همه پیامبران الهی است و دچار دگرگونی نشده است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۳۱۱

الف- تعلیمات هر پیامبری، جز پیامبر خاتم، دستخوش دگرگونی شد؛ یکی از این دگرگونی‌ها، مربوط به چگونگی ظهور و تشکیل حکومت جهانی بود.

ب- همه انبیای الهی همه اتفاق نظر دارند در اصل الهی بودن پایان تاریخ و ظهور ولی خدا برای برقراری حکومت جهانی.

جمع‌بندی { مشترکات انبیای الهی در مورد پایان تاریخ عبارتند از: ۱- ظهور یک رهبر و ولی تعیین شده از جانب خداوند و تشکیل حکومتی عادلانه در جهان ۲- اصل الهی بودن پایان تاریخ ۳- ظهور ولی خدا برای برقراری حکومت جهانی.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۳۱۲

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴)، از مشترکات انبیای الهی در مورد پایان تاریخ است. قسمت دوم گزینه (۲)، از مشترکات انبیای الهی در مورد پایان تاریخ نیست.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۳۱۳

الف- اعتقاد به انتظار ظهور موعود و منجی در آخر الزمان، از مشترکات ادیان الهی و از اعتقادات پیروان ادیان الهی است. ب- ظهور یک رهبر و ولی تعیین شده از جانب خداوند، مقدمه‌ای است برای آن که مستضعفین و خوار شمرده‌شدگان خلافت الهی را در روی زمین به ارث برند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا مکاتب بشری الهی به ظهور منجی و موعود آسمانی در پایان تاریخ اعتقادی ندارند. مطابق توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۳۳۶

الف- رسول خدا^(ص) می فرماید: «خوشا به حال کسی که به حضور «فاتم» برسد، در حالی که پیش از قیام او نیز پیرو او باشد.» ب- یکی از علائم پیروی از امام عصر^(ع) تشکیل حکومت اسلامی در عصر غیبت و برکنار کردن حاکمان ستمگر است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۲)، انتظار منفی و ویرانگر است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۳۳۷

الف- «مراجعه به عالمان دین»، «عمل به احکام فردی و اجتماعی دین» و «مقابله با طاغوت» از جمله دستورات امام زمان^(ع) است که پیروان آن حضرت به دنبال انجام آن هستند.

ب- ۱- شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی ۲- آشنایی با شیوه حکومت‌داری ایشان به هنگام ظهور ۳- آشنایی با ویژگی‌های ایشان در سخنان معصومین^(ع)، از عوامل مؤثر در شناخت و محبت به امام زمان^(ع) و از بین رفتن تردیدها است.

توضیح { آیه شریفه: «ان کنتم تحبون الله فاتبعونی ...»، از مصادیق پیروی از فرمان‌های امام عصر^(ع) است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۱** ۲۳۳۸

الف- «مراجعه به عالمان دین»، «عمل به احکام فردی و اجتماعی دین» و «مقابله با طاغوت» از جمله دستورات امام زمان^(ع) است که پیروان آن حضرت به دنبال انجام آن هستند.

ب- یکی از علائم پیروی از امام عصر^(ع) تشکیل حکومت اسلامی در عصر غیبت و برکنار کردن حاکمان ستمگر است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴)، از ویژگی‌های جامعه مهدوی است. قسمت دوم گزینه (۲)، مربوط به آینده سبز است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۳۳۹

منتظر عصر غیبت را عصر آماده باش برای یاری امام، می‌داند. و خود را سربازی برای یاری آن حضرت به حساب می‌آورد. او هر لحظه منتظر است ندای امام^(ع) در جهان طنین انداز شود و مردم را برای پیوستن به حق فراخواند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) با قسمت دوم آن تناسب ندارد، چراکه اگر ما عصر غیبت را به عنوان عصر تردیدها در نظر بگیریم، از عوامل مؤثر در شناخت و محبت به امام زمان^(ع) و از بین رفتن تردیدها، «شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی»، «آشنایی با شیوه حکومت‌داری ایشان به هنگام ظهور» و «آشنایی با ویژگی‌های ایشان در سخنان معصومین^(ع)» است. قسمت دوم گزینه (۱)، به اولین مسئولیت منتظر، یعنی «تقویت معرفت و محبت به امام» اشاره دارد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۳۳۰

الف- سومین مسئولیت منتظران «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» است. ب- منتظر عصر غیبت را عصر آماده باش برای یاری امام، می‌داند. و خود را سربازی برای یاری آن حضرت به حساب می‌آورد. او هر لحظه منتظر است ندای امام^(ع) در جهان طنین انداز شود و مردم را برای پیوستن به حق فراخواند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، به دومین مسئولیت منتظران، یعنی «پیروی از فرمان‌های امام عصر^(ع)» اشاره دارد. گزینه‌های (۲) و (۴)، به اولین مسئولیت منتظر، یعنی «تقویت معرفت و محبت به امام» اشاره دارد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۲۳۳۰

مسئولیت‌های منتظران عبارتند از: ۱- تقویت معرفت و محبت به امام ۲- پیروی از فرمان‌های امام عصر^(ع) ۳- آماده کردن خود و جامعه برای ظهور ۴- دعا برای ظهور امام دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۲) بیانگر انتظار منفی است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۲۳۳۱

پیامبر و امام از پدر و مادر نیز برای مؤمنان مهربان‌ترند و آنان که چنین معرفتی را به دست آورده‌اند، محبت بیشتری به پیامبر و امام دارند.

روش مطالعه { برای پاسخ دادن به این تست حفظی، عبارات‌های کتاب باید حفظ شود. گزینه (۱)، از فواید اعتقاد به زنده بودن امام زمان^(ع) و حضور ایشان در جامعه است. گزینه (۳)، مسئولیت شیعه واقعی را از دیدگاه امام صادق^(ع) بیان می‌کند. گزینه (۴)، سخن پیامبر اسلام^(ص) درباره امام علی^(ع) است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۳۳۲

الف- پیامبر اکرم^(ص) در سخنانی ضمن معرفی همه امامان، درباره امام عصر^(ع) می‌فرماید: «هر کس که دوست دارد خدا را در حال ایمان کامل و مسلمانی مورد رضایت او ملاقات کند، ولایت و محبت امام عصر^(ع) را بپذیرد.» ب- این حدیث، به اولین مسئولیت منتظر، یعنی «تقویت معرفت و محبت به امام» اشاره دارد.

تناسب معنایی { این حدیث و حدیث: «من مات و لم يعرف امام زمانه مات میتة جاهلیة»، به تقویت معرفت و محبت به امام در عصر غیبت اشاره دارند.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۳۳۳

از عوامل مؤثر در شناخت و محبت به امام زمان^(ع) و از بین رفتن تردیدها: ۱- شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی ۲- آشنایی با شیوه حکومت‌داری ایشان به هنگام ظهور ۳- آشنایی با ویژگی‌های ایشان در سخنان معصومین^(ع) است.

روش تست زدن { برای پاسخ دادن به این نوع تست، کافی است در هر گزینه، عبارتی را که بر خلاف صورت سؤال است، پیدا نموده و آن گزینه را حذف می‌نماییم. در گزینه (۱)، عبارت: «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» و گزینه‌های (۲) و (۴)، عبارت: «دعا برای ظهور امام»، از مسئولیت‌های منتظران است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۲۳۳۴

الف- با توجه به این سخن از پیامبر اسلام^(ص): «من مات و لم يعرف امام زمانه مات میتة جاهلیة»، هر کس بمیرد و امام زمان خود را نشناسد، به مرگ جاهلی مرده است. ب- این حدیث، در عصر غیبت، بیانگر «تقویت معرفت و محبت به امام» است.

مقایسه { «بازگشت به دوران جاهلیت»، تعبیر قرآن کریم درباره کسانی است که پس از رحلت پیامبر اسلام^(ص) به جای تبعیت از حق، از گذشتگان خود تبعیت می‌کردند. «به مرگ جاهلی مردن»، تعبیر رسول اکرم^(ص) درباره کسی است که امام زمان خود را نشناخته باشد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۲۳۳۵

با توجه به اینکه تداوم مسئولیت‌های دوگانه رسالت، یعنی مرجعیت دینی، ولایت و رهبری جامعه اسلامی در شکل امامت انجام می‌شود و اگر کسی امام زمان خود را نشناخته باشد، قطعاً از او پیروی هم نخواهد کرد و اگر کسی امام زمان را نشناسد و از او پیروی ننماید، عملاً از رسالت رسول اکرم^(ص) بی‌بهره می‌ماند، همان چیزی که مردم عصر جاهلیت با آن مواجه بودند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا نشناختن امام زمان خود (هر یک از ائمه اطهار^(ع)) در هر دوره‌ای باعث به مرگ جاهلی مردن است نه فقط شناخت امام زمان^(ع). گزینه (۴) نادرست است، زیرا هیچ‌یک از ائمه اطهار^(ع) مسئولیت دریافت و ابلاغ وحی ندارند.

۳۳۳۶ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به تست‌های چند قسمتی، حتما نباید از قسمت اول به حذف گزینه‌های نادرست پرداخت. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است. با قسمت اول گزینه (۱)، بی‌ربط است.

۳۳۳۷ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

همان‌طور که برخی جامعه‌شناسان گفته‌اند، پویایی جامعه شیعه در طول تاریخ، به دو عامل وابسته بوده است: ۱- گذشته سرخ؛ اعتقاد به عاشورا، آمادگی برای شهادت و ایثار ۲- آینده سبز؛ انتظار برای سرنگونی ظالمان و گسترش عدالت در جهان، زیر پرچم امام عصر^(ع).

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳)، مربوط به آینده سبز است. قسمت دوم گزینه (۴)، مربوط به گذشته سرخ است.

۳۳۳۸ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- «آمادگی برای ایثار و شهادت»، مربوط به گذشته سرخ و «تلاش برای گسترش عدالت در جهان»، مربوط به آینده سبز است. ب- عبارت قرآنی: «أَنَّ الْأَرْضَ يَرْثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ»، یک وعده الهی و مربوط به پایان تاریخ و آینده سبز است.

نکته طلایی { آیاتی از قرآن که از یک وعده الهی در پایان تاریخ و یا درباره ظهور منجی در آخرالزمان سخن بگویند، مربوط آینده سبز می‌باشند.

۳۳۳۹ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- یاران امام، پیشستازان تحول جهانی و سازندگان تمدن اسلامی‌اند. هسته مرکزی این یاران ۳۱۳ نفر، به تعداد یاران پیامبر اکرم^(ص) در جنگ بدر هستند که بنا به فرموده امام باقر^(ع) تعدادی از آنان از زنان‌اند. همچنین در احادیث آمده است که بیشتر یاران امام را جوانان تشکیل می‌دهند.

تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به این تست، با در نظر گرفتن هر قسمتی که به پاسخ آن اطمینان داریم، به حذف گزینه‌های نادرست می‌پردازیم. قسمت سوم گزینه‌های (۳) و (۴)، سخن امام علی^(ع) نمی‌باشد. قسمت دوم گزینه (۲)، درباره هسته مرکزی یاران امام زمان^(ع) نیامده و قسمت اول گزینه (۲) نیز عام است.

۳۳۴۰ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- این روایت امام باقر^(ع): «تعدادی از یاران امام زمان^(ع) از زنان‌اند»، بیانگر سومین مسئولیت منتظران، یعنی «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» است. ب- حضور در جبهه حق و مبارزه با باطل در صحنه فعالیت‌های اجتماعی، مفهوم «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست و قسمت اول گزینه (۳)، بیانگر دومین مسئولیت منتظران، یعنی «پیروی از فرمان‌های امام عصر^(ع)» است.

۳۳۴۱ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.

توضیح { ویژگی‌های یاران امام زمان^(ع) در این قسمت، بیانگر سومین مسئولیت منتظران، یعنی «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» است.

۳۳۴۲ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

گزینه‌های (۱) و (۲) و (۳)، بیانگر سومین مسئولیت منتظران، یعنی «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، بیانگر دومین مسئولیت منتظران، یعنی «پیروی از فرمان‌های امام عصر^(ع)» است.

۳۳۳۱ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

ب- این سخن امام علی^(ع): «امام با این شرط با آنها بیعت می‌کند که در امانت خیانت نکنند، پاک‌دامن باشند، اهل دشنام و کلمات زشت نباشند، به ظلم و ستم خون‌ریزی نکنند، به خانه‌ای هجوم نبرند، کسی را به ناحق آزار ندهند، ساده‌زیست باشند و بر مرکب‌های گران‌قیمت سوار نشوند، لباس‌های فاخر نپوشند، به حقوق مردم تجاوز نکنند، به یتیمان ستم نکنند، دنبال شهوت‌رانی نباشند، شراب ننوشند، به پیمان خود عمل کنند، ثروت و مال را احتکار نکنند. . . و در راه خدا به شایستگی جهاد نمایند.» به سومین مسئولیت منتظران، یعنی «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۴)، به دومین مسئولیت منتظران، یعنی «پیروی از فرمان‌های امام عصر^(ع)» اشاره دارد.

۳۳۳۲ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

نکته طلایی { حضور در جبهه حق و مبارزه با باطل در صحنه فعالیت‌های اجتماعی، مفهوم «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» است. قسمت دوم گزینه (۱)، به اولین مسئولیت منتظر، یعنی «تقویت معرفت و محبت به امام» اشاره دارد.

۳۳۳۳ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.

ب- در پاسخ به این سؤال: «چه کسانی می‌توانند در هنگام ظهور این ویژگی‌ها (حدیث امام علی^(ع)) را داشته باشند؟» باید بگوییم: «کسانی که قبل از ظهور آن امام، در صحنه فعالیت‌های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل، در جبهه حق حضوری فعال داشته باشند و با ایستادگی در مقابل شیاطین درون و برون، ویژگی‌هایی همچون شجاعت، عزت نفس و پاک‌دامنی را در خود پرورانده باشند.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { مطابق سخن امام علی^(ع)، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است. مطابق توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

۳۳۳۴ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

مراجعه شود به قسمت «ب» در پاسخ پرسش قبل.

تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به این تست، با به یاد آوردن متن کتاب، باید پس از حذف گزینه‌های نادرست، گزینه صحیح را انتخاب نمود.

گزینه (۲) نادرست است، زیرا حضور در جبهه حق و مبارزه با باطل، مربوط به دوران غیبت است نه فقط هنگام ظهور امام زمان^(ع). گزینه (۳) نادرست است، زیرا باید در جبهه حق حضور داشت و با باطل مبارزه کرد نه اینکه فقط حق را از باطل تشخیص داد. اقدامات گزینه (۴)، مربوط به دوران غیبت است نه فقط هنگام ظهور امام زمان^(ع).

۳۳۳۵ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- کسی که در عصر غیبت تنها با گریه و دعا سر کند و در صحنه نبرد حق طلبان علیه مستکبران حضور نداشته باشد، چنین کسی در روز ظهور، به علت عدم آمادگی، مانند قوم موسی^(ع) به امام مهدی^(ع) خواهد گفت: «تو و پروردگارت بروید و بجنگید، ما اینجا می‌نشینیم» ب- این حدیث، سومین مسئولیت منتظران، یعنی «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» را یادآوری می‌کند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول تمام گزینه‌ها درست است. قسمت دوم گزینه (۱) و (۴)، به دومین مسئولیت منتظران، یعنی «پیروی از فرمان‌های امام عصر^(ع)» اشاره دارد. قسمت دوم گزینه (۳)، به اولین مسئولیت منتظران، یعنی «تقویت معرفت و محبت به امام» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، بیانگر سومین مسئولیت منتظران، یعنی «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» است. گزینه (۲)، بیانگر چهارمین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «امنیت کامل» است. گزینه (۴)، بیانگر پنجمین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «فراهم شدن زمینه رشد و کمال» است.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ **۲۳۵۰**
الف- امام باقر^(ع) درباره وضعیت اقتصادی مردم پس از ظهور، می‌فرماید: «آن چنان میان مردم مساوات برقرار می‌کند که نیامندی پیدا نخواهد شد تا به او زکات داده شود.» ب- این حدیث، بیانگر اولین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «عدالت گستری» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۴)، سخن پیامبر اسلام^(ص) است نه سخن امام باقر^(ع).

گزینه ۴ ☆☆☆☆ **۲۳۵۱**
دومین ویژگی جامعه مهدوی، «آبادانی» است، یعنی برکت و آبادانی همه سرزمین‌ها را فرا می‌گیرد. برای مثال، اگر کسی سرزمین‌های بین عراق و شام را که بسیاری از قسمت‌های آن در حال حاضر کویری است، ببیند، همه را سرسبز و خرم خواهد دید.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، بیانگر سومین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «شکوفایی عقل و علم» است. گزینه (۲)، بیانگر پنجمین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «فراهم شدن زمینه رشد و کمال» است. گزینه (۳)، بیانگر چهارمین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «امنیت کامل» است.

گزینه ۱ ☆☆☆☆ **۲۳۵۲**
سومین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «شکوفایی عقل و علم» است، یعنی این دوران زمان کامل شدن عقل‌های آدمیان است و با لطف و توجه ویژه‌ای که امام زمان^(ع) به همه انسان‌ها می‌کند عقل آنان کامل می‌شود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۲)، بیانگر پنجمین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «فراهم شدن زمینه رشد و کمال» است.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ **۲۳۵۳**
چهارمین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «امنیت کامل» است، یعنی در آن دوران، اگر کسی از شرق یا غرب عالم، شب یا روز، زن یا مرد و به تنهایی به سمت دیگر حرکت کند، احساس ناامنی و ترس نمی‌کند، از دزدی اموال و ثروت دیگران خبری نیست.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۳)، بیانگر پنجمین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «فراهم شدن زمینه رشد و کمال» است. گزینه (۴)، بیانگر اولین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «عدالت گستری» است.

گزینه ۱ ☆☆☆☆ **۲۳۵۴**
الف- از همه موارد فوق مهم‌تر اینکه، در جامعه مهدوی، ۱- زمینه‌های رشد و تکامل همه افراد فراهم است. ۲- انسان‌ها بهتر می‌توانند خدا را بندگی کنند، ۳- فرزندان صالح به جامعه تقدیم نمایند ۴- و خیرخواه دیگران باشند. ب- بدین ترتیب (با فراهم شدن زمینه رشد و کمال)، انسان‌ها به هدفی که خدا در خلقت برای آنها تعیین کرده، بهتر و آسان‌تر می‌رسند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۳)، بیانگر اولین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «عدالت گستری» است.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ **۲۳۴۳**
در انتظار ظهور بودن خود از برترین اعمال عصر غیبت است؛ زیرا فرج و گشایش واقعی برای دین‌داران با ظهور آن حضرت حاصل می‌شود.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۱)، بیانگر سومین مسئولیت منتظران، یعنی «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» است.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ **۲۳۴۴**
الف- مؤمنان^(ع) می‌فرماید: «منتظر فرج الهی باشید و از لطف الهی مأیوس نشوید و بدانید که محبوب‌ترین کارها نزد خداوند، انتظار فرج است.» ب- لازمه این انتظار، دعا برای ظهور امام عصر^(ع) است.

مقایسه { تعبیر «خوش به حال کسی» را پیامبر اسلام درباره دومین مسئولیت منتظران، یعنی «پیروی از فرمان‌های امام عصر^(ع)» و تعبیر «محبوب‌ترین کارها نزد خداوند» را امام علی^(ع) درباره سومین مسئولیت منتظران، یعنی «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» به کار برده است.

گزینه ۱ ☆☆☆☆ **۲۳۴۵**
مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.
مقایسه { برترین اعمال عصر غیبت، «انتظار ظهور» و محبوب‌ترین کارها نزد خداوند از دیدگاه امام علی^(ع)، «انتظار فرج» است. محبوب‌ترین فرد نزد رسول خدا^(ص)، جوان توبه‌کار است. (درس ۷ دوازدهم)

گزینه ۳ ☆☆☆☆ **۲۳۴۶**
امام عصر^(ع) زمانی ظهور می‌کند که ۱- مردم جهان از همه مکتب‌های غیر الهی و مدعیان برقراری عدالت در جهان ناامید شده‌اند ۲- و با تبلیغی که منتظران واقعی کرده‌اند، دل‌های مردم به سوی آن منجی الهی جلب شده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۱)، مربوط به پس از ظهور و پیروزی امام عصر^(ع) است.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ **۲۳۴۷**
بیشتر مردم همین که ندای امام و طرفداران ایشان را می‌شنوند، بیشتر مردم با شوق به سوی آن حضرت می‌شتابند. اما مستکبران و ظالمان در مقابل امام می‌ایستند که در نهایت شکست می‌خورند و حکومت جهانی امام تشکیل می‌شود.

مقایسه { این عبارت: «او هر لحظه منتظر است ندای امام^(ع) در جهان طنین انداز شود و مردم را برای پیوستن به حق فراخواند.»، مربوط به دوره غیبت و بیانگر سومین مسئولیت منتظران، یعنی «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» است. این عبارت: «بیشتر مردم همین که ندای امام و طرفداران ایشان را می‌شنوند، با شوق به سوی آن حضرت می‌شتابند.»، مربوط به زمان ظهور است.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ **۲۳۴۸**
پیامبر اکرم^(ص) می‌فرماید: «با ظهور امام عصر^(ع) خداوند زمین را از قسط و عدل پر خواهد کرد، بعد از این که از ظلم و جور پر شده باشد.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۱)، از ویژگی‌های جامعه مهدوی و پس از ظهور است ولی سخن پیامبر اسلام^(ص) نیست، بلکه سخن امام باقر^(ع) است.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ **۲۳۴۹**
اولین ویژگی جامعه مهدوی، «عدالت گستری» است، یعنی در جامعه مهدوی، قطب مرفه و قطب فقیر، طبقه مستکبر و طبقه مستضعف وجود ندارد.

گزینه ۴ ۲۳۵۹

الف- «حل بعضی از مشکلات علمی علما در عصر غیبت»، بیانگر رهبری امام زمان (ع) در عصر غیبت به صورت ولایت معنوی است. نامه امام زمان (ع) به شیخ مفید، از علمای بزرگ اسلام: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست»، نیز به موضوع رهبری امام زمان در عصر غیبت به صورت ولایت معنوی اشاره دارد.

ب- اولین دلیل غیبت امام زمان (ع)، قدر شناسی و ناسپاسی مردم است. درست است که ظالمانه و غاصبانه حکومت را به دست گرفته بودند و عاملان اصلی به شهادت رساندن امامان بودند، اما بیشتر مردم تسلیم این حاکمان شده بودند و با آنان مبارزه نمی کردند و وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را انجام نمی دادند. آیه شریفه: «ذلک بأن الله لم یک مغبّراً نعمة أعمها علی قوم حتی یغیروا ما بأنفسهم»، علت غیبت امام زمان (ع) را از ناحیه خود مردم می داند.

ج- همه انبیای الهی اتفاق نظر دارند در اصل الهی بودن پایان تاریخ و ظهور ولی خدا برای برقراری حکومت جهانی. آیه شریفه: «و لقد کتبنا فی الزبور من بعد الذکر أن الأرض یرثها عبادی الصالحون»، یکی از وعده های حتمی الوقوع خداوند به اهل حق در پایان تاریخ می باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها قسمت دوم گزینه های (۱) و (۳)، به علت غیبت اشاره ندارد بلکه به سومین مسئولیت منتظران، یعنی «ایجاد آمادگی در خود و جامعه» اشاره دارد. قسمت سوم گزینه (۲)، علت دادن سه وعده الهی به مؤمنان صالح در پایان تاریخ است نه خود وعده الهی.

گزینه ۳ ۲۳۶۰

الف- امام علی (ع) درباره علت غیبت امام زمان (ع) می فرماید: «زمین از حجت خدا (امام) خالی نمی ماند. اما خداوند، به علت ستمگری انسان ها و زیاده روی شان در گناه، آنان را از وجود حجت در میانشان بی بهره می سازد.»

ب- امام علی (ع) درباره چگونگی امامت امام زمان (ع) در عصر غیبت می فرماید: «حجت خداوند در میان مردم حضور دارد، از معابر و خیابان ها عبور می کند ... به نقاط مختلف می رود، سخن مردم را می شنود و بر جماعت مردم سلام می کند... تا این که زمان ظهور و وعده الهی و ندای آسمانی فرا می رسد. هان! آن روز (ظهور امام عصر (عج))، روز شادی فرزندان علی (ع) و پیروان اوست.»

ج- همان طور که در تاریخ نقل شده است، سخت گیری حاکمان بنی عباس نسبت به امام دهم و یازدهم تا حدی شدت یافته بود که آن بزرگواران را در محاصره کامل قرار داده بودند؛ زیرا آنان از اخباری که از پیامبر اکرم (ص) و سایر امامان رسیده بود، مطلع بودند. از جمله رسول خدا (ص) در هنگام تبیین آیه اطاعت و معرفی اولوالامر در حدیث جابر از امام زمان (ع) سخن گفته بود.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها قسمت اول گزینه های (۲) و (۴)، مفهوم آیه: «ذلک بأن الله لم یک مغبّراً نعمة أعمها علی قوم...» است، نه سخن امام علی (ع). قسمت سوم گزینه (۱)، درباره امام زمان (ع) سخن نگفته است.

گزینه ۴ ۲۳۶۱

الف- تعبیر قرآنی: «خیر البریه»، درباره اهل ایمان و عمل صالح به کار رفته است. وعده خداوند در پایان و آینده تاریخ به «مؤمنان صالح» سه مورد است:

۱- جانشینی و حاکمیت مؤمنان صالح بر زمین در پایان تاریخ (لیست خلفنهم فی الأرض کما استخلف الذین من قبلهم) ۲- استقرار دین الهی در پایان تاریخ که مورد رضایت و پسند ایشان است. (و لیمکنن لهم دینهم الذی ارتضی لهم) ۳- از بین رفتن ناامنی برای مؤمنان صالح در پایان تاریخ (و لیبذلنهم من بعد خوفهم أماناً) ۴- منت خداوند در پایان تاریخ به «مستضعفان» تعلق می گیرد و این منت دو مورد است: ۱- آن ها را امامان (پیشوایان) زمین قرار می دهیم. (و نجعلهم أئمة) ۲- آن ها را وارثان (حاکمان) زمین قرار می دهیم. (نجعلهم الوارثین)

ج- مطابق آنچه در زبور بعد از ذکر (یعنی ابتدا در ذکر یا تورات و سپس در زبور) آمده است، زمین را «بندگان شایسته خداوند» به میراث می برند. (إن الأرض یرثها عبادی الصالحون)

دلیل نادرستی سایر گزینه ها قسمت اول گزینه های (۱) و (۳)، وعده خداوند به اهل کتاب است. قسمت سوم گزینه (۲)، وعده خداوند به مؤمنان صالح است.

گزینه ۳ ۲۳۵۵

الف- این دو عبارت: «زمینه های رشد و تکامل همه افراد فراهم است.» و «انسان ها بهتر می توانند خدا را بندگی کنند»، بیانگر پنجمین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «فراهم شدن زمینه رشد و کمال» است. ب- این عبارت: «از دزدی اموال و ثروت دیگران خبری نباشد»، بیانگر چهارمین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «امنیت کامل» است.

نکته طلایی نبودن تضاد طبقاتی در جامعه مهدوی، بیانگر «عدالت گستری» و نبودن غارت و چپاول در این جامعه، بیانگر «امنیت کامل» است.

گزینه ۴ ۲۳۵۶

گزینه های (۱) و (۲) و (۳)، بیانگر پنجمین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «فراهم شدن زمینه رشد و کمال» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها گزینه (۴)، بیانگر سومین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «شکوفایی عقل و علم» است.

گزینه ۲ ۲۳۵۷

الف- این سخن امام باقر (ع) درباره وضعیت اقتصادی مردم پس از ظهور: «آن چنان میان مردم مساوات برقرار می کند که نیازمندی پیدا نخواهد شد تا به او زکات داده شود»، بیانگر اولین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «عدالت گستری» است.

ب- این عبارت: «در جامعه مهدوی، افراد خیرخواه دیگران باشند»، بیانگر پنجمین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «فراهم شدن زمینه رشد و کمال» است. ج- این عبارت: «از دزدی اموال و ثروت دیگران خبری نباشد»، بیانگر چهارمین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «امنیت کامل» است.

نکته طلایی شکوفا شدن عقل و علم انسان ها در جامعه مهدوی، نتیجه لطف و توجه ویژه امام زمان (ع) به همه انسان ها و بهتر و آسان تر رسیدن انسان ها به هدف از خلقت خود، نتیجه فراهم شدن زمینه رشد و کمال است.

گزینه ۱ ۲۳۵۸

الف- «بهبود شدن وضع اقتصادی مردم»، بیانگر اولین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «عدالت گستری» است. عبارت شریفه: «لیقوم الناس بالقسط»، به «برقراری عدالت اجتماعی» از اهداف همه انبیای الهی اشاره دارد.

ب- این عبارت: «فرزندان صالح به جامعه تقدیم نمایند»، بیانگر پنجمین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «فراهم شدن زمینه رشد و کمال» است. عبارت شریفه: «یعبدوننی لا یشرکون بی شیئا»، به بندگی خداوند اشاره دارد که این مورد نیز بیانگر «فراهم شدن زمینه رشد و کمال» است.

ج- این عبارت: «از دزدی اموال و ثروت دیگران خبری نباشد»، بیانگر چهارمین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «امنیت کامل» است. تبدیل کردن ترس به امنیت در عبارت شریفه: «و لیبذلنهم من بعد خوفهم أماناً»، وعده خداوند به مؤمنان صالح نیز به تحقق همین ویژگی در پایان تاریخ اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها قسمت اول گزینه های (۲) و (۴)، به «آبادانی» ارتباط دارد. قسمت دوم گزینه (۳)، با عبارت های مربوط به «فراهم شدن زمینه رشد و کمال» تناسب ندارد.

گزینه ۳ ۲۳۶۵ ☆☆☆☆

الف- این عبارت: «کسانی که قبل از ظهور آن امام، در صحنه فعالیت‌های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل، در جبهه حق حضوری فعال داشته باشند و با ایستادگی در مقابل شیاطین درون و برون، ویژگی‌هایی همچون شجاعت، عزت نفس و پاک‌دامنی را در خود پرورانده باشند»، بیانگر سومین مسئولیت منتظران، یعنی «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» است.

ب- از عوامل مؤثر در شناخت و محبت به امام زمان^(ع) و از بین رفتن تردیدها «شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی»، «آشنایی با شیوه حکومت‌داری ایشان به هنگام ظهور» و «آشنایی با ویژگی‌های ایشان در سخنان معصومین^(ع)» است.

ج- یکی از علائم پیروی از امام عصر^(ع) تشکیل حکومت اسلامی در عصر غیبت و برکنار کردن حاکمان ستمگر است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا آشنایی با شیوه حکومت‌داری امام عصر^(ع) به هنگام ظهور باعث از بین رفتن تردیدها می‌شود نه جهل.

گزینه ۳ ۲۳۶۶ ☆☆☆☆

الف- در کتاب‌های حدیثی اهل سنت تأکید شده که امام «مهدی»^(ع) از نسل پیامبر اکرم^(ص) و حضرت فاطمه^(ص) است. البته آنان معتقدند که امام مهدی^(ع) هنوز به دنیا نیامده است.

ب- این اعتقاد: «دوازدهمین امام و فرزند امام حسن عسکری^(ع) است و با توجه خاص خداوند، به حیات خود ادامه می‌دهد تا این که به اذن خداوند ظهور می‌کند و حکومت جهانی اسلام را تشکیل می‌دهد»، دیدگاه ما شیعیان درباره موعود و منجی در آخرالزمان است.

ج- ما مسلمانان نیز مانند پیروان سایر ادیان الهی عقیده داریم که در آخرالزمان منجی انسان‌ها، ظهور خواهد کرد و جهان را به نهایت عدل خواهد رساند. این منجی، امام مهدی^(ع) است که از نسل پیامبر اکرم^(ص) می‌باشد.

مقایسه { این اعتقاد: «امام مهدی^(ع) از نسل پیامبر اکرم^(ص) می‌باشد»، دیدگاه مسلمانان و این اعتقاد: «امام مهدی^(ع) از نسل پیامبر اکرم^(ص) و حضرت فاطمه^(ص) است»، دیدگاه کتاب‌های حدیثی اهل سنت است. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۲ ۲۳۶۷ ☆☆☆☆

از بین عبارت‌های مذکور، تنها دو عبارت قسمت‌های «الف» و «د»، بیانگر «ایجاد آمادگی در خود و جامعه»، از مسئولیت‌های منتظران است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت «ب»، بیانگر چهارمین مسئولیت منتظران، یعنی «دعا برای ظهور امام» است. قسمت «ج»، بیانگر اولین مسئولیت منتظران، یعنی «تقویت معرفت و محبت به امام» است. قسمت «ه»، بیانگر چگونگی امامت حضرت مهدی^(ع) در عصر غیبت است.

گزینه ۳ ۲۳۶۸ ☆☆☆☆

امام علی^(ع) می‌فرماید: «... تا اینکه زمان ظهور و وعده الهی و ندای آسمانی فرا می‌رسد. هان! آن روز، روز شادی فرزندان علی و پیروان اوست.» دلیل این شادی در هنگام ظهور بدین سبب است که فرج و گشایش واقعی برای دینداران با ظهور امام عصر^(ع) حاصل می‌شود.

مقایسه { برترین اعمال عصر غیبت = انتظار ظهور / علت: زیرا فرج و گشایش واقعی برای دینداران با ظهور حضرت مهدی^(ع) حاصل می‌شود. روز شادی فرزندان علی و یاران او = روز ظهور / علت: زیرا با ظهور، فرج و گشایش واقعی برای دینداران حاصل می‌شود.

گزینه ۲ ۲۳۶۲ ☆☆☆☆

الف- با توجه به آیه شریفه: «وعد الله الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات لیستخلفنهم فی الأرض کما استخلف الذین من قبلهم و لیمکنن لهم دینهم الذی ارتضی لهم و لیبذلنهم من بعد خوفهم ائمة یعبدوننی لا یشرکون بی شیئا»، نتیجه حکومت مؤمنان صالح، پیاده شدن توحید در جامعه (یعبدوننی لا یشرکون بی شیئا) است.

ب- امام زمان^(ع) با وجود غیبت و پنهان بودنشان از مردم، همچنان در جامعه حضور دارند و به انجام ولایت معنوی می‌پردازند. با توجه به اینکه امام زمان^(ع) در عصر غیبت، مرجعیت دینی و ولایت ظاهری ندارند و امامت ایشان به صورت ولایت معنوی است، در صورت انکار حیات امام زمان^(ع)، در این مورد خلل ایجاد می‌شود.

ج- پیامبران الهی، برای تحقق این وعده الهی (پیروزی حق بر باطل در آینده تاریخ) از یک طرح الهی سخن گفته‌اند. آنان اعلام کرده‌اند که گرچه مستکبران نمی‌خواهند، اما روزی جامعه بشری آماده پذیرش حق خواهد شد و یک رهبر و ولی تعیین شده از جانب خداوند ظهور می‌کند و حکومتی عادلانه در جهان تشکیل می‌دهد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، نتیجه حکومت صالحان نیست. تشکیل حکومتی مردمی در قسمت سوم گزینه (۳)، جزء طرح خاص انبیا الهی برای تحقق وعده‌های خداوند در پایان تاریخ نمی‌باشد.

گزینه ۴ ۲۳۶۳ ☆☆☆☆

الف- اعتقاد به زنده بودن آن حضرت و حضور ایشان در جامعه این فواید را دارد: اول اینکه، پیروان آن حضرت، از یک سو، امام خود را حاضر و ناظر بر خود می‌یابند و از سوی دیگر، آنان می‌توانند خواسته‌های خود را با امام خود همانند دوستی صمیمی در میان بگذارند و برای به دست آوردن رضایت ایشان، تلاش کنند.

ب- مشخص بودن پدر و مادر امام زمان^(ع)، این فایده را دارد که اگر ماجراجویان فریبکاری بخواهند خود را مهدی موعود معرفی کنند، به زودی شناخته می‌شوند و مردم هوشیار، فریب آنها را نمی‌خورند.

ج- همان‌طور که برخی جامعه‌شناسان گفته‌اند، پویایی جامعه شیعه در طول تاریخ، به دو عامل وابسته بوده است: ۱- گذشته سرخ؛ اعتقاد به عاشورا، آمادگی برای شهادت و ایثار ۲- آینده سبز؛ انتظار برای سرنگونی ظالمان و گسترش عدالت در جهان، زیر پرچم امام عصر^(ع).

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه‌های (۲) و (۳)، به اولین مسئولیت منتظران، یعنی «تقویت معرفت و محبت به امام» اشاره دارد. قسمت اول گزینه (۱)، از فواید اعتقاد به زنده بودن آن حضرت و حضور ایشان در جامعه نمی‌باشد.

گزینه ۲ ۲۳۶۴ ☆☆☆☆

الف- هر دو عبارت قسمت «الف»، به اولین مسئولیت منتظران، یعنی «تقویت معرفت و محبت به امام» اشاره دارند.

ب- هر دو عبارت قسمت «ج»، به موضوع «چگونگی امامت حضرت مهدی^(ع) در عصر غیبت» اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { عبارت: «در راه خدا به شایستگی جهاد نمایند»، به سومین مسئولیت منتظران، یعنی «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» اشاره دارد. کامل شدن نعمت هدایت در قسمت «د»، با ارسال امامان صورت گرفت.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴)، به سومین مسئولیت منتظر، یعنی «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» اشاره دارد.

گزینه ۴ ۳۳۷۳

الف- پیامبر(ص) در حدیث جابر در مورد حضرت مهدی(عج) می‌فرماید: «... اوست که از نظر مردم پنهان می‌شود و غیبت او طولانی می‌گردد تا آنجا که فقط افرادی که ایمان راسخ دارند، بر عقیده به او باقی می‌مانند.»

ب- پیامبر اکرم(ص) در سخنانی ضمن معرفی همه امامان، درباره امام عصر(ع) می‌فرماید: «هر کس که دوست دارد خدا را در حال ایمان کامل و مسلمانی مورد رضایت او ملاقات کند، ولایت و محبت امام عصر(ع) را بپذیرد.» این حدیث، به «تقویت معرفت و محبت به امام»، از جمله وظایف ما، پیروان امام زمان(عج) اشاره دارد.

توضیح { هر یک از آیات و احادیث اثبات امامت دارای ویژگی‌های خاصی هستند که باید آنها را به خاطر بسپارید:

- مثال ۱: حدیث جابر: اشاره به غیبت طولانی امام زمان(عج) و ایمان راسخ به عنوان لازمه بقای بر عقیده به امام (اشاره به تقویت معرفت و محبت به امام)
- مثال ۲: حدیث ثقلین: بیان مکرر این جمله در روزهای آخر عمر پیامبر(ص)
- مثال ۳: حدیث منزلت: بارها پیامبر(ص) حضرت علی(ع) را نزد خود به منزله هارون برای موسی معرفی نمود.
- مثال ۴: آیه ولایت: ورود با شتاب پیامبر(ص) به مسجد را به دنبال داشت و همگان دیدند و شنیدند تا امکان مخفی کردن ولایت امام علی(ع) نباشد.

گزینه ۴ ۳۳۷۴

امام علی(ع) درباره کسانی که با امام زمان(عج) بیعت می‌کنند، می‌فرماید: «امام با این شرط با آنها بیعت می‌کند که در امانت خیانت نکنند، پاکدامن باشند، اهل دشنام و کلمات زشت نباشند، به ظلم و ستم خون‌ریزی نکنند، به خانه‌های هجوم نبرند، کسی را به ناحق آزار ندهند، ساده زیست باشند...» این خصوصیات نشان از آمادگی افراد برای ظهور است.

یادآوری { بیعت در کتاب درسی سال یازدهم در سه جا مطرح شده است:

- ۱- بیعت حضرت علی(ع) با پیامبر(ص): در دعوت خویشان پس از نزول آیه انذار
- ۲- بیعت مردم با حضرت علی(ع): در غدیر خم پس از خطبه پیامبر
- ۳- بیعت یاران امام زمان(عج) با ایشان: در صورت وجود شرایطی همچون خیانت نکردن در امانت و پاکدامنی و ... در راستای آمادگی در خود و جامعه برای ظهور

گزینه ۳ ۳۳۷۵

الف- در کتاب‌های حدیثی اهل سنت تأکید شده است که حضرت مهدی(ع) از نسل پیامبر اکرم(ص) و حضرت فاطمه(ص) است که این، مورد اتفاق شیعیان است؛ اما مشخص نیست که این فرزند در چه زمانی به دنیا می‌آید که این، مورد اختلاف با شیعیان است، چون شیعیان معتقدند آن حضرت در سال ۲۵۵ هجری قمری به دنیا آمده است. ب- آغاز امامت و غیبت صغری امام عصر(ع)؛ پس از شهادت امام حسن عسکری(ع) در سال ۲۶۰ هجری می‌باشد.

توضیح { سه عدد در تاریخ امامت حضرت مهدی(عج) بسیار مهم هستند:

- ۱- ۲۵۵: سال تولد امام مهدی(عج) در سامرا در سپیده دم جمعه نیمه شعبان
- ۲- ۲۶۰: سال شهادت امام حسن عسکری(ع) و آغاز امامت حضرت مهدی(ع) و غیبت صغری
- ۳- ۳۲۹: سال پایان غیبت صغری و آغاز غیبت کبری که تا کنون ادامه دارد.

گزینه ۳ ۳۳۶۹

الف- عبارت قرآنی: «لَيَمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ: دینشان را که برای آنان پسندیده مستقر سازد»، به رضایت و خشنودی خداوند از استقرار قطعی دین اشاره می‌کند.

ب- این عبارت: «انسان‌ها بتوانند بهتر خدا را بندگی کنند (يَعْبُدُونِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا)، به مهم‌ترین هدف حکومت مهدوی، یعنی فراهم شدن زمینه رشد و کمال اشاره می‌کند.

مرور آیه { سه وعده قطعی خدا به بعضی مؤمنان صالح (وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ):

- ۱- لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ
گانشینی قطعی در زمین
پیش از این سابقه داشته است.
- ۲- وَ لَيَمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ
رضایت و خشنودی خدا در این وعده است.
- ۳- وَ لَيبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا
تبدیل قطعی ترس به امنیت کامل
یابدوننی لایشركون بى شيئاً
نتیجه نهایی برپایی حکومت دینی امن، پرستش خدا و توحید عملی است.

گزینه ۴ ۳۳۷۰

ج- براساس آیه شریفه: «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ...»، وعده خداوند در پایان و آینده تاریخ به «مؤمنان صالح» این سه مورد است: «لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ کَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَ لَيَمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَ لَيبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا».

د- براساس آیه شریفه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُم خَيْرُ الْبَرِيَّةِ»، تعبیر قرآنی: «خیر البریه»، سرانجام اهل ایمان و عمل صالح است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت «الف» نادرست است، زیرا تعبیر قرآنی: «تجعلهم الوارثين»، درباره «مستضعفان» به کار رفته است نه «عبادی الصالحون». قسمت «ب» نادرست است، زیرا تعبیر قرآنی: «أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا»، درباره «عبادی الصالحون» به کار رفته است.

گزینه ۴ ۳۳۷۱

الف- طبق حدیث شریف پیامبر(ص) که فرمود: «مَنْ مَاتَ وَ لَمْ يَعْرِفِ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً»، علت بازگشت به جاهلیت، عدم شناخت امام زمان(ع) است. ب- طبق عبارت قرآنی: «لَيَمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ»، وعده قطعی استقرار دین الهی موجب رضایت و خشنودی خداست.

مقایسه { بر اساس این حدیث پیامبر اسلام(ص): «مَنْ مَاتَ وَ لَمْ يَعْرِفِ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً»، نشناختن امام عصر = علت مرگ جاهلی است.

در آیه شریفه: «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِن مَّاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَ مَن يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَلَئِن يَضُرَّ اللَّهُ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ»، خداوند خطر بازگشت مسلمانان به عقاید جاهلیت را پس از پیامبر اسلام(ص) هشدار داده است.

گزینه ۱ ۳۳۷۲

الف- دومین مسئولیت منتظر «پیروی از فرمان‌های امام عصر(عج)» است. منتظر حقیقی تلاش می‌کند که در عصر غیبت، پیرو امام خود باشد و از ایشان تبعیت کند. مراجعه به عالمان دین از جمله دستورات امام زمان(عج) است که پیروان آن حضرت به دنبال انجام آن هستند

ب- این سخن امام عصر(عج) خطاب به اسحاق بن یعقوب: «وَأَمَّا الْحَوَادِثُ الْوَاقِعَةُ فَارْجِعُوا فِيهَا إِلَىٰ رِوَاةِ حَدِيثِنَا»، به این مسئولیت اشاره دارد.

یادآوری ﴿ فراهم بودن زمینه‌های رشد و تکامل همه افراد (فراهم شدن زمینه رشد و کمال) = «لیمکنن دینهم الذی ارتضی لهم» انسان‌ها بهتر می‌توانند خدا را بندگی کنند (فراهم شدن زمینه رشد و کمال) = «یعبدوننی لا یشرکون بی شیئا» از دزدی اموال و ثروت دیگران خبری نیست (امنیت کامل) = «لیبدلنهم من بعد خوفهم أمانا»

۲۳۸۰ گزینۀ ۲ الف- زنده بودن امام زمان (عج) و حضور ایشان در جامعه و اعتقاد به این حقیقت، این فایده را دارد که جامعه به صورت‌های گوناگون از هدایت‌های امام و از ولایت معنوی ایشان برخوردار می‌گردد. پس نبودن (عدم حضور) ایشان در ولایت معنوی آن حضرت اختلال ایجاد می‌کند. ب- در عصر غیبت صغری، امام عصر از طریق چهار نفر از یاران صمیمی و مورد اعتماد، پیوسته با پیروان خود در ارتباط بوده و آنان را رهبری می‌کرد. این چهار شخصیت بزرگوار به «نواب اربعه» و «نواب خاص» معروف‌اند.

توضیح ﴿ تداوم مسئولیت‌های رسالت را در دوره‌های مختلف:

در زمان پیامبر در زمان امامان در عصر غیبت

۱- دریافت و ابلاغ وحی ۲۳ سال انجام با ختم نبوت پایان یافت.

۲- مرجعیت دینی ۲۳ سال انجام ادامه یافت توسط مراجع تقلید

۳- ولایت ظاهری ۱۰ سال در مدینه فقط امام علی (ع) توسط ولی فقیه

۴- ولایت معنوی ادامه دارد ادامه دارد در حال انجام

۲۳۸۱ گزینۀ ۳ الف- امام علی (ع) در خصوص علت غیبت امام زمان (عج) می‌فرماید: «زمین از حجت خدا (امام) خالی نمی‌ماند. اما خداوند، به علت ستمگری انسان‌ها و زیاده رویشان در گناه، آنان را از وجود حجت در میانشان بی‌بهره می‌سازد.» ب- براساس عبارت شریفه: «حتی یغیروا ما بأنفسهم»، علت آغاز غیبت از ناحیه خود مردم (قدرناشناسی و ناسپاسی و در خطر بودن جان آن حضرت) است، و این غیبت آن قدر ادامه می‌یابد که نه تنها مسلمانان، بلکه جامعه انسانی شایستگی درک ظهور و بهره‌مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کنند.

توضیح ﴿ بررسی علت غیبت امام زمان (عج):

۱- علت غیبت، خدا نیست: خداوند با وجود امامان نعمت هدایت را تمام کرده است.

۲- علت غیبت امام نیست: پیامبر، خود و امام علی (ع) را پدران دلسوز امت معرفی نموده است.

۳- علت غیبت، رفتار اجتماعی خود مردم است:

آیه: «ذلک بأن الله لم یک مَغیراً نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَی قَوْمٍ حَتَّى یَغیروا ما بِأَنْفُسِهِمْ ... حدیث امام علی (ع): زمین از حجت خدا (امام) خالی نمی‌ماند، اما خداوند به علت ۱- ستمگری مردم و ۲- زیاده‌روی‌شان در گناه، آنان را از وجود حجت در میانشان بی‌بهره می‌سازد.

۲۳۸۲ گزینۀ ۲ الف- امام علی (ع) در خصوص علت غیبت امام زمان (عج) می‌فرماید: «زمین از حجت خدا (امام) خالی نمی‌ماند. اما خداوند، به علت ستمگری انسان‌ها و زیاده رویشان در گناه، آنان را از وجود حجت در میانشان بی‌بهره می‌سازد.» ب- وعده خداوند (وعد الله) در پایان و آینده تاریخ به «مؤمنان صالح» (الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات) تعلق می‌گیرد و این وعده سه مورد است: «لیستخلفنهم فی الأرض کما استخلف الذین من قبلهم و لیمکنن لهم دینهم الذی ارتضی لهم و لیبدلنهم من بعد خوفهم أمانا»

تحلیل تست ۱۴۰۰ ﴿ قسمت اول این تست، کاملاً حفظی و از متن حدیث است و قسمت دوم آن مفهومی است. قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، زیرا علت غیبت امام زمان (عج) را مطابق حدیث امام علی (ع) بیان نمی‌کند. قسمت دوم گزینه (۴)، علت غیبت امام زمان (عج) را از دیدگاه قرآن کریم بیان می‌کند و این آیه، بیانگر یک وعده الهی در مورد پایان تاریخ نمی‌باشد.

۲۳۷۶ گزینۀ ۴ الف- مطابق آیه شریفه: «وَتُریدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَی الذِّینِ اسْتَضَعُوا فِی الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِینَ»، اراده خداست که بر مستضعفان منت گذارد و آنان را پیشوایان مردم و وارثان زمین قرار دهد. ب- در آیه شریفه: «وَ لَقَدْ کَتَبْنَا فِی الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّکْرِ أَنَّ الْأَرْضَ یَرِثُهَا عِبَادِی الصَّالِحُونَ»، در کتاب‌های آسمانی زبور و تورات، وراثت بندگان شایسته ذکر شده است.

توضیح ﴿ در آیات مربوط به آینده تاریخ، عاقبت هر دسته از شخصیت‌ها را به تفکیک بیاموزید: برخی مؤمنان صالح: جانشینی قطعی در زمین (لسیتخلفنهم فی الارض) آیه: «وعد الله الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات لیسیتخلفنهم فی الارض» مستضعفان: منت گذاری خدا به دلیل اراده کردن در پیشوایی و وراثت آنان آیه: «ونریدان نمن علی الذین استضعفوا فی الارض و نجعلهم ائمة و نجعلهم الوارثین» بندگان صالح (شایسته): به ارث بردن زمین (طبق تعالیم زبور و تورات) آیه: «و لقد کتبنا فی الزبور من بعد الذکر ان الارض یرثها عبادی الصالحون»

۲۳۷۷ گزینۀ ۲ اهداف حکومت مهدوی = آرمان‌های همه انبیا:

۱- عدالت گستری: «پرشدن زمین از عدل و قسط، پس از ظلم و جور»، «مساوات اقتصادی» و «یافت نشدن فقری که به او زکات داده شود.»

۲- آبادانی: برکت، سرسبزی و خرمی

۳- شکوفایی عقل و علم: کامل شدن عقل‌های آدمیان با عنایت ویژه امام (عج).

۴- امنیت کامل: «کسی احساس ناامنی نمی‌کند»، «از دزدی اموال خبری نیست»، «آیه: لیبدلنهم من بعد خوفهم امانا»

۵- فراهم شدن زمینه رشد و کمال: «مهم‌ترین هدف حکومت مهدوی»، «تربیت فرزند صالح»، «بندگی بهتر خدا»، «آسان‌تر رسیدن به هدف خلقت (قرب الهی)»، «خیرخواهی برای دیگران» و «آیه: یعبدوننی لا یشرکون بی شیئا»

تمرین تست‌زنی ﴿ برای پاسخ دادن به تست‌های ترکیبی و چند قسمتی، بهتر است از روش حذف گزینه‌های نادرست استفاده کنید. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) و قسمت سوم گزینه (۱) نادرست است.

۲۳۷۸ گزینۀ ۱ الف- اولین مسئولیت منتظر، یعنی «تقویت معرفت و محبت به امام» است. پیامبر و امام از پدر و مادر نیز برای مؤمنان مهربان‌ترند و آنان که چنین معرفتی را به دست آورده‌اند، محبت بیشتری به پیامبر و امام دارند. پیامبر اکرم (ص) در سخنانی ضمن معرفی همه امامان، درباره امام عصر می‌فرماید: «هر کس که دوست دارد خدا را در حال ایمان کامل و مسلمانی مورد رضایت او ملاقات کند، ولایت و محبت امام عصر (عج) را بپذیرد.» ب- پس ثمره پذیرش محبت امام عصر (عج)، رسیدن به لقای خدا در حال ایمان کامل و مسلمانی مورد رضایت اوست.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها ﴿ قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳)، شرط ملاقات خداوند در حال ایمان کامل و مسلمانی مورد رضایت او است. در قسمت دوم گزینه (۴)، سخن از سومین مسئولیت منتظران، یعنی «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» است.

۲۳۷۹ گزینۀ ۴ الف- دوران حکومت مهدوی، زمان کامل شدن عقل‌های آدمیان است و با توجه ویژگی‌های که امام زمان (عج) به همه انسان‌ها می‌کند، عقل آنان کامل می‌شود. ب- با فراهم شدن زمینه رشد و کمال، انسان‌ها بهتر می‌توانند خدا را بندگی کنند، فرزندان صالح به جامعه تقدیم نمایند و خیرخواه دیگران باشند.

تحلیل تست ۱۴۰۰ قسمت اول این تست، حفظی و از متن آیه است و قسمت دوم آن، مفهومی است. قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، وعده خداوند به مستضعفان است نه به اهل ایمان و عمل صالح. قسمت دوم گزینه (۲)، نیز یک وعده الهی به مؤمنان نیکوکار است نه بیانگر وظیفه آنان.

گزینه ۴ ۲۳۸۷ الف- این سخن امام باقر^(ع): «آن چنان میان مردم مساوات برقرار می‌کند که نیازمندی پیدا نخواهد شد تا به او زکات داده شود»، به اولین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «عدالت‌گستری» اشاره دارد. ب- این چهارمورد: ۱- زمینه‌های رشد و تکامل همه افراد فراهم است. ۲- انسان‌ها بهتر می‌توانند خدا را بندگی کنند. ۳- فرزندان صالح به جامعه تقدیم نمایند. ۴- خیرخواه دیگران باشند». بیانگر مهم‌ترین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «فراهم شدن زمینه رشد و کمال» است.

تحلیل تست ۹۹ این تست، یک تست حفظی و متوسط از این درس است. برای پاسخ دادن به این نوع تست، مطابق معمول، عبارت‌های هر قسمت با در نظر گرفتن عنوان آن باید حفظ گردد. قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲)، به چهارمین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «امنیت کامل» اشاره دارد. قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا بهتر و آسان‌تر رسیدن انسان‌ها به هدفی که خدا در خلقت برای آنها تعیین کرده، بیانگر مهم‌ترین ویژگی جامعه مهدوی، یعنی «فراهم شدن زمینه رشد و کمال» است.

گزینه ۱ ۲۳۸۸ پیامبر اکرم^(ص) درباره دوازده جانشین خود با مردم سخن گفته بود و امام مهدی^(ع) را به عنوان «آخرین امام» و «قیام‌کننده علیه ظلم» و «برپاکننده عدل در جهان» معرفی کرده بود. امیرالمؤمنین علی^(ع) و سایر امامان نیز از آن حضرت و مأموریتی که از جانب خدا دارد، یاد کرده بودند. به همین دلیل، حاکمان بنی‌عباس درصدد بودند مهدی موعود^(ع) را به محض تولد به قتل برسانند.

تحلیل تست ۹۹ این تست، برای دانش آموزانی که بر متن درس تسلط دارند، یک تست ساده است ولی برای دانش آموزانی که تسلط کافی ندارند، دارای دام آموزشی بوده و ممکن است در دام آموزشی گزینه‌های (۲) و خصوصاً (۴) گرفتار شوند. با توجه به توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۴ ۲۳۸۹ مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.

تحلیل تست ۹۹ این تست و دو تست قبل، یک سؤال با دو سبک متفاوت هستند. برای پاسخ دادن به این تست، با توجه به تسلطی که به هر قسمت از سؤال دارید، به حذف گزینه‌های نادرست بپردازید. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) و قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

گزینه ۴ ۲۳۹۰ مشتاق و منتظر امام زمان^(ع) این گونه با خود نجوا می‌کند: «عمری است که از حضور او جاماندیم / در غربت سرد خویش تنها ماندیم» و «او منتظر است تا که ما برگردیم / ماییم که در غیبت کبری ماندیم»

تحلیل تست ۹۹ این تست، یک تست دشوار است و به داوطلبان عزیز یادآوری می‌کند که توضیحی که قبل از آیات و روایات و اشعار آمده است، دقیقاً باید مورد توجه قرار گیرد. بیت گزینه (۱)، از عدم آمادگی خود و جامعه سخن می‌گوید. بیت گزینه (۲)، به بی مثل و مانند بودن خداوند و بیت گزینه (۳)، به ناتوانی انسان در برابر قدرت الهی اشاره دارند.

گزینه ۴ ۲۳۸۳ الف- پس از شهادت امام حسن عسکری^(ع) در سال ۲۶۰ هـ. ق، امامت امام مهدی^(ع) (در ۵ سالگی آن حضرت) با غیبت صغری آغاز شد و تا سال ۳۲۹ هـ. ق طول کشید. در این دوره، امام با اینکه زندگی مخفی داشت، پیوسته با پیروان خود در ارتباط بود و آنان را رهبری می‌کرد. این چهار شخصیت بزرگوار به «نواب اربعه» و «نواب خاص» معروف‌اند. ب- شش روز مانده به درگذشت آخرین نایب، امام عصر^(ع) برای ایشان نامه‌ای نوشت و فرمود به فرمان خداوند، پس از وی جانشینی نیست و مرحله دوم غیبت آغاز می‌شود.

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست حفظی متوسط و از متن درس است. برای پاسخ دادن به این تست، بهتر است ابتدا به حذف گزینه‌های نادرست بپردازید. قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا پس از رحلت آخرین نایب در سال ۳۲۹ هجری، غیبت کامل امام زمان^(ع) آغاز شد. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا زندگی مخفی امام زمان^(ع) از آغاز غیبت صغری آغاز شد.

گزینه ۲ ۲۳۸۴ الف- «منتظران مصلح، خود باید صالح باشند»، یعنی شخصی که منتظر موعود و مصلح جهانی است، ابتدا باید از خود شروع کند و با انجام اعمال صالح، خود و دیگران را برای آمدن موعود و اصلاح جامعه جهانی آماده نماید تا زمینه ظهور فراهم شود. ب- در عبارت شریفه: «الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات»، سخن از مؤمنان صالح است که ویژگی منتظران مصلح است.

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست مفهومی است و بیانگر ارتباط بین اندیشه و تحقیق و آیات درس است. عبارت‌های قرآنی مطرح شده در گزینه‌های (۱) و (۳)، وعده‌های خداوند به مؤمنان نیکوکار در پایان تاریخ است. در ادامه عبارت قرآنی گزینه (۴)، خداوند از وعده الهی سخن می‌گوید

گزینه ۲ ۲۳۸۵ الف- مطابق حدیث: «من مات و لم یعرف امام زمانه مات میتة جاهلیة»، اگر کسی امام زمان خود را نشناخته باشد، قطعاً از او پیروی هم نخواهد کرد و اگر کسی امام زمانش را نشناسد و از او پیروی ننماید، عملاً از رسالت رسول اکرم^(ص) بی‌بهره می‌ماند، همان چیزی که مردم عصر جاهلیت با آن مواجه بودند. پس عدم شناخت امام، بازگشت به جاهلیت است. ب- از عوامل مؤثر در شناخت و محبت به امام زمان^(ع) و از بین رفتن تردیدها ۱- شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی ۲- آشنایی با شیوه حکومت داری ایشان به هنگام ظهور ۳- آشنایی با ویژگی‌های ایشان در سخنان معصومین^(ع) است.

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست مفهومی و دشوار است. قسمت اول این تست، از پاسخ تفکر در حدیث که در راهنمای معلم آمده است، طرح شده و در قسمت دوم آن، ارتباط حدیث با متن درس آمده است. قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است، زیرا مطابق متن حدیث، نشناختن امام، عامل مرگ جاهلی است. قسمت دوم گزینه (۱)، سخن امام علی^(ع)، مربوط به سومین مسئولیت منتظر، یعنی «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» است.

گزینه ۴ ۲۳۸۶ الف- وعده خداوند (وعد الله) در پایان و آینده تاریخ به «مؤمنان صالح» (الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات) تعلق می‌گیرد و این وعده سه مورد است: ۱- جانشینی و حاکمیت مؤمنان صالح بر زمین در پایان تاریخ (لیستخلفنهم فی الأرض کما استخلف الذین من قبلهم) ۲- استقرار دین الهی در پایان تاریخ که مورد رضایت و پسند ایشان است. (و لیمکنن لهم دینهم الذی ارتضی لهم) ۳- از بین رفتن ناامنی برای مؤمنان صالح در پایان تاریخ (و لیبذلنهم من بعد خوفهم أمنا) ب- خداوند در ادامه همین آیه، وظیفه اهل ایمان و عمل صالح در برابر این لطف الهی را این گونه بیان می‌کند: «یعبدوننی لا یشرکون بی شیئا - به گونه‌ای که مرا پرستش کنند و با من چیزی را شریک نسازند.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۱)، به بزرگ‌ترین خطر پس از رحلت پیامبر اسلام (ص)، یعنی «بازگشت مسلمانان به دوران جاهلیت» اشاره دارد.

۲۳۹۶ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
الف- نامه امام عصر (عج) به شیخ مفید: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست»، نمونه‌ای از رهبری امام زمان (ع) در عصر غیبت، به صورت ولایت معنوی است و بیانگر این حقیقت است که دوره غیبت، به معنای عدم امامت امام عصر (ع) نیست، بلکه رهبری حقیقی مسلمانان هم اکنون نیز به عهده ایشان است؛ (از طریق ولایت معنوی) اما این رهبری را انسان‌های عادی حس نمی‌کنند؛ همان‌طور که برخی از انسان‌ها فواید خورشید پشت ابر را در نمی‌یابند و مشاهده نمی‌کنند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { سایر گزینه‌ها نادرست است، زیرا امام زمان (ع) در عصر غیبت، مرجعیت دینی و ولایت ظاهری ندارند و امامت ایشان فقط به صورت ولایت معنوی است.

۲۳۹۷ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
خداوند به «مؤمنان صالح (الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات)» سه وعده می‌دهد: ۱- جانشینی و حاکمیت مؤمنان صالح بر زمین در پایان تاریخ (لیستخلفنهم فی الأرض کما استخلف الذین من قبلهم) ۲- استقرار دین الهی در پایان تاریخ که مورد رضایت و پسند ایشان است. (و لیمکنن لهم) ۳- از بین رفتن ناامنی برای مؤمنان صالح در پایان تاریخ.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۲)، وظیفه فقها را در عصر غیبت بیان می‌کند.

۲۳۹۸ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
این غیبت آن قدر ادامه می‌یابد که نه تنها مسلمانان، بلکه جامعه انسانی شایستگی درک ظهور و بهره‌مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کند.

روش تست زدن { برای پاسخ دادن به این تست، که صورتی مبهم و گزینه‌هایی مفهومی دارد، ابتدا باید گزینه‌ها نادرست را حذف نمود تا در نهایت بتوان پاسخ صحیح را تشخیص داد. گزینه (۲) از نظر علمی نادرست است، زیرا خداوند نعمت هدایت را با وجود امامان کامل کرده است و نیازی به کامل شدن آن نیست. گزینه (۳) از نظر علمی نادرست است، زیرا از شرایط ظهور این است که عموم جامعه مشتاق و خواهان ظهور باشند نه پیشرفت علم و فرهنگ. گزینه (۴) از نظر علمی نادرست است، زیرا با وجود امام غایب (ع)، نیازی به امامت در شکلی جدید نمی‌باشد.

۲۳۹۹ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
الف- در کتاب‌های حدیثی اهل سنت تأکید شده که امام «مهدی» (ع) از نسل پیامبر اکرم (ص) و حضرت فاطمه (ص) است البته آنان معتقدند که امام مهدی (ع) هنوز به دنیا نیامده است.

ب- ما شیعیان بنا بر سخنان صریح پیامبر اکرم (ص) و ائمه اطهار (ع)، معتقدیم که موعود و منجی انسان‌ها، دوازدهمین امام و فرزند امام حسن عسکری (ع) است و با توجه خاص خداوند، به حیات خود ادامه می‌دهد تا این که به اذن خداوند ظهور می‌کند و حکومت جهانی اسلام را تشکیل می‌دهد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا این عبارت، اعتقاد خاص شیعه است. قسمت دوم گزینه (۳)، دیدگاه مشترک همه انبیای الهی است نه دیدگاه خاص شیعه.

۲۳۹۱ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
این سه مورد: ۱- شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی ۲- آشنایی با شیوه حکومت‌داری ایشان به هنگام ظهور ۳- آشنایی با ویژگی‌های ایشان در سخنان معصومین (ع)، از عوامل مؤثر در شناخت و محبت به امام زمان (ع) و از بین رفتن تردیدها است.

تحلیل تست ۹۹ { این تست، یک تست متوسط و حفظی از این درس است. برای پاسخ دادن سریع به این نوع تست، عبارت‌های کتاب باید به دقت مطالعه و حفظ شود. قسمت دوم گزینه‌های (۲) و (۳)، مربوط به دومین مسئولیت منتظران، یعنی «پیروی از فرمان‌های امام عصر (ع)» و قسمت اول گزینه (۴)، به دومین مسئولیت منتظران، یعنی «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» اشاره دارند.

۲۳۹۲ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
در آیه شریفه: «وعد الله الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات لیستخلفنهم فی الأرض کما استخلف الذین من قبلهم و لیمکنن لهم دینهم الذی ارتضی لهم و لیبذلنهم من بعد خوفهم أمنا یعدوننی لا یشرکون بی شیئا»، خداوند در پایان و آینده تاریخ به «مؤمنان صالح» سه وعده می‌دهد: ۱- جانشینی و حاکمیت مؤمنان صالح بر زمین در پایان تاریخ (لیستخلفنهم فی الأرض کما استخلف الذین من قبلهم) ۲- استقرار دین الهی در پایان تاریخ که مورد رضایت و پسند ایشان است. (و لیمکنن لهم دینهم الذی ارتضی لهم) ۳- از بین رفتن ناامنی برای مؤمنان صالح در پایان تاریخ.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، امامان و وارثان زمین در پایان تاریخ خواهند بود و تعبیر «جانشین خداوند در زمین» برای آنها به کار نرفته است. قسمت دوم گزینه (۴)، نعمت وعده داده شده خداوند به مؤمنان صالح نمی‌باشد، بلکه این عبارت قرآنی، پیامد تحقق سه وعده الهی به آنان است.

۲۳۹۳ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
الف- خداوند نعمت هدایت را با وجود امامان تمام و کامل گردانیده و راه رسیدن به رستگاری را برای انسان‌ها هموار ساخته است. ب- آیه اطاعت: «یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم»، به اطاعت از امام در کنار پیروی از پیامبر اسلام (ص) تأکید کرده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۱)، آیه ابلاغ است که در آن به موضوع ابلاغ رسالت الهی با بیان حدیث غدیر و اعلام ولایت امام علی (ع) اشاره شده است.

۲۳۹۴ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
الف- نامه امام عصر (عج) به شیخ مفید: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست»، نمونه‌ای از رهبری امام زمان (ع) در عصر غیبت، به صورت ولایت معنوی است و بیانگر سرپرستی واقعی مسلمانان می‌باشد. ب- این سخن امام عصر (عج)، بیانگر این حقیقت است که آن حضرت با وجود غایب بودن، از احوال مردم تامل دقیق دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا امام زمان (ع) در عصر غیبت ولایت ظاهری ندارند قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا تشبیه امام به خورشید پشت ابر، به حضور امام در جامعه و انجام ولایت معنوی اشاره دارند.

۲۳۹۵ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
الف- خداوند نعمت هدایت را با وجود امامان تمام و کامل گردانیده و راه رسیدن به رستگاری را برای انسان‌ها هموار ساخته است. ب- آیه شریفه: «ذلک بان الله لم یک مغیراً نعمة أنعمها علی قوم حتی یغیروا ما بأنفسهم و أن الله سمیع علیم»، علت غیبت امام را از ناحیه مردم معرفی می‌کند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، بیانگر سال تولد امام زمان^(ع) است. قسمت دوم گزینه^(۲) از نظر علمی نادرست است، زیرا امام عصر^(ع) زمانی ظهور می‌کند که مردم جهان از همهٔ مکتب‌های غیر الهی و مدعیان برقراری عدالت در جهان ناامید شده‌اند.

۲۴۰۶ گزینه ۱ ☆☆☆☆ الف- امام عصر^(ع) در نامه‌ای به شیخ مفید، از علمای بزرگ اسلام، می‌فرماید: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست.» این حدیث، به موضوع رهبری امام زمان در عصر غیبت به صورت ولایت معنوی اشاره دارد.

ب- این موارد: ۱- هدایت باطنی افراد، ۲- حل بعضی از مشکلات علمی علماء، ۳- خبر دادن از پارامی رویدادها، ۴- دستگیری از درماندگان، ۵- دعا برای مؤمنان، بیانگر حضور امام زمان^(ع) در جامعه و انجام ولایت معنوی است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا در عصر غیبت، نه امکان حکومت و ولایت ظاهری آن امام هست و نه امکان تشکیل جلسات درس و تعلیم معارف و احکام دین توسط ایشان. قسمت دوم گزینه^(۳)، از مصادیق ولایت معنوی نمی‌باشد.

۲۴۰۷ گزینه ۴ ☆☆☆☆ خداوند به «مؤمنان صالح (الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ و عملوا الصَّالِحَاتِ)» سه وعده می‌دهد: ۱- جانشینی و حاکمیت مؤمنان صالح بر زمین در پایان تاریخ (لیستخلفنهم فی الأرض کما استخلف الذین من قبلهم) ۲- استقرار دین الهی در پایان تاریخ که مورد رضایت و پسند ایشان است. (و لیمکن لهم دینهم الذی ارتضی لهم) ۳- از بین رفتن ناامنی برای مؤمنان صالح در پایان تاریخ

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه^(۱)، پیامد تحقق سه وعده داده شده به مؤمنان صالح است. گزینه^(۲)، وعده داده شده به مستضعفان است. مطابق توضیح بالا، گزینه^(۳)، جزء سه وعده داده شده به مؤمنان صالح نیست.

۲۴۰۸ گزینه ۳ ☆☆☆☆ از دیدگاه امام علی^(ع)، علت غیبت امام زمان^(ع)، از ناحیهٔ خود مردم و به دلیل ستمگری و زیاده‌روی آنها در گناه است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه^(۱) نادرست است، زیرا اولین دلیل غیبت، قدر شناسی و ناسپاسی مردم است نه شیعیان. گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا با توجه به کلمهٔ «در روایات»، باید علت غیبت را از دیدگاه امام علی^(ع) بیان کنیم.

۲۴۰۹ گزینه ۴ ☆☆☆☆ در کتاب‌های حدیثی اهل سنت تأکید شده که امام «مهدی^(ع)» از نسل پیامبر اکرم^(ص) و حضرت فاطمه^(ص) است البته آنان معتقدند که امام مهدی^(ع) هنوز به دنیا نیامده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با در نظر گرفتن توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

۲۴۱۰ گزینه ۱ ☆☆☆☆ خداوند در آیهٔ شریفه: «وعد الله الذین آمنوا منکم و عملوا الصَّالِحَاتِ لیستخلفنهم فی الأرض کما استخلف الذین من قبلهم و لیمکن لهم دینهم الذی ارتضی لهم و لیبدلنهم من بعد خوفهم أمنا یعبدوننی لا یشرکون بی شیئا»، نتیجه و پیامد تحقق سه وعده داده به اهل ایمان و عمل صالح، را این‌گونه بیان می‌کند: «یعبدوننی لا یشرکون بی شیئا - به‌گونه‌ای که مرا پرستش کنند و با من چیزی را شریک نسازند.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

۲۴۰۰ گزینه ۴ ☆☆☆☆ از جمله دستورات امام زمان^(ع) که پیروان آن حضرت به دنبال انجام آن هستند: مراجعه به عالمان دین، عمل به احکام فردی و اجتماعی دین و مقابله با طاغوت است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { تحقق قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) از نظر عقلی ممکن نیست. قسمت دوم گزینه^(۳) نادرست است، زیرا تمرین برای تحقق عدالت جهانی، باید توسط عموم انسان‌ها صورت گیرد نه فقط توسط یک گروه از مردم دنیا.

۲۴۰۱ گزینه ۳ ☆☆☆☆ نگاه مثبت دین به آیندهٔ تاریخ و اعتقاد به حاضر و ناظر بودن منجی آخرالزمان، باعث زنده شدن اصل انتظار در دل‌ها شده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { این عبارت از کتاب جدید حذف شده است.

۲۴۰۲ گزینه ۱ ☆☆☆☆ الف- ابتدا باید توجه کنیم که امام را از آن جهت «غایب» نامیده‌اند، زیرا ایشان از نظرها «غایب» است، نه اینکه در جامعه حضور ندارد. به عبارت دیگر، ما انسان‌ها هستیم که امام را نمی‌بینیم، نه اینکه ایشان در بین ما نیست و از وضع ما بی‌خبر است.

ب- این غیبت آن قدر ادامه می‌یابد که نه تنها مسلمانان، بلکه جامعهٔ انسانی شایستگی درک ظهور و بهره‌مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا ایشان در میان مردم حضور دارد. قسمت دوم گزینه^(۳)، مربوط به جامعهٔ مهدوی و پس از ظهور است.

۲۴۰۳ گزینه ۴ ☆☆☆☆ عبارت شریفه: «و نجعلهم ائمة و نجعلهم الوارثین»، به جانشینی مستضعفان و ناتوان شمرده‌شدگان در پایان تاریخ و عبارت شریفه: «لیستخلفنهم فی الارض کما استخلف الذین من قبلهم»، به حکومت صالحان در پایان تاریخ اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) در مورد مستضعفان نمی‌باشد. قسمت دوم گزینه^(۱)، دربارهٔ مؤمنان صالح است ولی مربوط به حکومت و جانشینی آنان نمی‌باشد.

۲۴۰۴ گزینه ۴ ☆☆☆☆ الف- با توجه به اینکه امام زمان^(ع) در عصر غیبت، مرجعیت دینی و ولایت ظاهری ندارند و امامت ایشان به صورت ولایت معنوی است، در صورت انکار حیات امام زمان^(ع)، در این مورد خلل ایجاد می‌شد.

ب- در روز ظهور، منتظران فاقد آمادگی در روز ظهور، به علت عدم آمادگی، مانند قوم موسی^(ع) به امام مهدی^(ع) خواهد گفت: «تو و پروردگارت بروید و بجنگید، ما اینجا می‌نشینیم»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا در عصر غیبت، نه امکان حکومت و ولایت ظاهری آن امام هست و نه امکان تشکیل جلسات درس و تعلیم معارف و احکام دین توسط ایشان. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه^(۲) نادرست است.

۲۴۰۵ گزینه ۴ ☆☆☆☆ الف- پس از شهادت امام حسن عسکری^(ع) در سال ۲۶۰ هـ. ق، امامت امام مهدی^(ع) (در ۵ سالگی آن حضرت) آغاز شد. غیبت اول آن حضرت از ابتدای امامت خود تا سال ۳۲۹ هجری قمری طول کشید، «غیبت صغری» نامیده می‌شود.

ب- این غیبت آن قدر ادامه می‌یابد که نه تنها مسلمانان، بلکه جامعهٔ انسانی شایستگی درک ظهور و بهره‌مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کند.

۲۴۱۷ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

با توجه به پیام آیه شریفه: «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْاَرْضِ...»، وعده خداوند، نسبت به «استخلاف در زمین»، «استقرار دین» و «تبدیل خوف به امن» شامل بخشی از مؤمنان می‌شود و نتیجه‌اش عبادت خالی از هر نوع شرک (بعبدونی لا یشركون بی‌شیتا) است.

نکته طلایی عبارت قرآنی: «لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ مِن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا»، به «امنیت کامل» در جامعه مهدوی و عبارت قرآنی: «بعبدونی لا یشركون بی‌شیتا»، به «فراهم شدن زمینه رشد و کمال» در جامعه مهدوی اشاره دارد.

۲۴۱۸ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

کسی که در عصر غیبت تنها با گریه و دعا سر کند و در صحنه نبرد حق‌طلبان علیه مستکبران حضور نداشته باشد، چنین کسی در روز ظهور، به علت عدم آمادگی، مانند قوم موسی^(ع) به امام مهدی^(ع) خواهد گفت: «تو و پروردگارت بروید و بجنگید، ما اینجا می‌نشینیم»

نکته طلایی این بخش از آیه شریفه: «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا...»، به سومین ویژگی منتظران، یعنی «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» اشاره دارد.

۲۴۱۹ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

پیامبر اکرم^(ص) در سخنانی ضمن معرفی همه امامان، درباره امام عصر^(ع) می‌فرماید: «هر کس که دوست دارد خدا را در حال ایمان کامل و مسلمانی مورد رضایت او ملاقات کند، ولایت و محبت امام عصر^(ع) را بپذیرد.»

ارتباط با توجه به دو حدیث پیامبر اکرم^(ص)، پذیرش ولایت و محبت امام عصر^(ع)، بازدارنده از مرگ جاهلی است.

۲۴۲۰ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

پیامبران الهی، برای تحقق این وعده الهی (پیروزی حق بر باطل در آینده تاریخ) از یک طرح الهی سخن گفته‌اند. آنان اعلام کرده‌اند که گرچه مستکبران نمی‌خواهند، اما روزی جامعه بشری آماده پذیرش حق خواهد شد و یک رهبر و ولی تعیین شده از جانب خداوند ظهور می‌کند و حکومتی عادلانه در جهان تشکیل می‌دهد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا این عبارت، عقیده مشترک انبیای الهی است. گزینه (۴) نادرست است، زیرا پیروزی حق بر باطل در آینده تاریخ، یک وعده الهی است، و تحقق آن نیازی به اصرار ما ندارد.

۲۴۲۱ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

گزینه‌های (۲)، (۳) و (۴) از ثمرات این اعتقاد است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۱) نادرست است، زیرا در عصر غیبت، نه امکان حکومت و ولایت ظاهری آن امام هست و نه امکان تشکیل جلسات درس و تعلیم معارف و احکام دین توسط ایشان.

۲۴۲۲ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

همان‌طور که برخی جامعه‌شناسان گفته‌اند، پویایی جامعه شیعه در طول تاریخ، به دو عامل وابسته بوده است: ۱- گذشته سرخ؛ اعتقاد به عاشورا، آمادگی برای شهادت و ایثار ۲- آینده سبز؛ انتظار برای سرنگونی ظالمان و گسترش عدالت در جهان، زیر پرچم امام عصر^(ع).

توضیح تحقق هر یک از این موارد، بیانگر «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» است.

۲۴۱۱ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

بر اساس آیه شریفه: «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِن بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ»، مطابق آنچه در زبور بعد از ذکر (یعنی ابتدا در ذکر یا تورات و سپس در زبور) آمده است، زمین را «بندگان شایسته خداوند» به میراث می‌برند. (إِنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها سایر گزینه‌ها، وعده‌های خداوند به مؤمنان صالح در قرآن کریم است.

۲۴۱۲ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- خداوند نعمت هدایت را با وجود امامان تمام و کامل گردانیده و راه رسیدن به رستگاری را برای انسان‌ها هموار ساخته است.

ب- پیامبر اکرم^(ص)، خود و امام علی^(ع) را پدران امت معرفی فرموده است.

توضیح پدر امت بودن پیامبر اسلام^(ص)، به مقام ولایت معنوی ایشان اشاره دارد.

۲۴۱۳ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

کسی که در عصر غیبت تنها با گریه و دعا سر کند و در صحنه نبرد حق‌طلبان علیه مستکبران حضور نداشته باشد، چنین کسی در روز ظهور، به علت عدم آمادگی، مانند قوم موسی^(ع) به امام مهدی^(ع) خواهد گفت: «تو و پروردگارت بروید و بجنگید، ما اینجا می‌نشینیم»

توضیح آماده نکردن خود و جامعه برای ظهور به جهادگریزی می‌انجامد.

۲۴۱۴ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

علت نخستین و ابتدائی غیبت حضرت حجت^(عج)، روش حاکمان بنی عباس بود که درصدد بودند حضرت را به محض تولد از بین ببرند و عامل تداوم غیبت، عدم آمادگی مردم برای پذیرش حکومت عدل الهی است.

توضیح علت اصلی غیبت حضرت حجت^(عج)، قدر نشناسی و ناسپاسی مردم بود، چراکه اگر مردم آن دوره با این حاکمان ظالم، مبارزه می‌کردند، خلافت در اختیار امامان قرار می‌گرفت و آن بزرگواران، بیش از پیش مردم را به سوی توحید و عدل فرا می‌خواندند و جامعه بشری در مسیر صحیح کمال پیش می‌رفت.

۲۴۱۵ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

با توجه به فرمایش امام علی^(ع)، این سؤال پیش می‌آید که چه کسانی می‌توانند در هنگام ظهور این ویژگی‌ها را داشته باشند؟ کسانی که قبل از ظهور آن امام، در صحنه فعالیت‌های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل، در جبهه حق حضوری فعال داشته باشند و با ایستادگی در مقابل شیاطین درون و برون، ویژگی‌هایی همچون شجاعت، عزت نفس و پاک‌دامنی را در خود پرورانده باشند.

توضیح کسانی که افتخار بیعت با امام زمان^(ع) را نداشته باشند، مانند قوم موسی^(ع) به امام مهدی^(ع) خواهد گفت: «تو و پروردگارت بروید و بجنگید، ما اینجا می‌نشینیم»

۲۴۱۶ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

همان‌طور که در تاریخ نقل شده است، سخت‌گیری حاکمان بنی عباس نسبت به امام دهم و یازدهم تا حدی شدت یافته بود که آن بزرگواران را در محاصره کامل قرار داده بودند؛ زیرا آنان از اخباری که از پیامبر اکرم^(ص) و سایر امامان رسیده بود، مطلع بودند.

توضیح این اقدام حاکمان بنی عباس نسبت به امام دهم و یازدهم، زمینه‌ساز تحقق این بخش از آیه شریفه: «حَتَّىٰ يَغِيرُوا مَا بَأْنَفْسِهِمْ» شد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۴۲۹

همان‌طور که برخی جامعه‌شناسان گفته‌اند، پویایی جامعه شیعه در طول تاریخ، به دو عامل وابسته بوده است: ۱- گذشته سرخ؛ اعتقاد به عاشورا، آمادگی برای شهادت و ایثار ۲- آینده سبز؛ انتظار برای سرنگونی ظالمان و گسترش عدالت در جهان، زیر پرچم امام عصر^(ع).

توضیح آیات مربوط به پایان تاریخ و ظهور موعود آسمانی، مربوط به آینده سبز هستند.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۲۴۳۰

مشخص بودن پدر و مادر امام زمان^(ع)، این فایده را دارد که اگر ماجراجویان فریبکاری بخواهند خود را مهدی موعود معرفی کنند، به زودی شناخته می‌شوند و مردم هوشیار، فریب آنها را نمی‌خورند.

توضیح اعتقاد به زنده بودن امام زمان^(ع) و مشخص بودن پدر و مادر ایشان، اعتقاد خاص شیعه در مورد موعود آخرالزمان است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۱** ۲۴۳۱

الف- در زمان غیبت، نه امکان حکومت و ولایت ظاهری آن امام هست و نه امکان تشکیل جلسات درس و تعلیم معارف و احکام دین توسط ایشان؛ برای همین، این بهره‌مندی، منحصر به «ولایت معنوی» می‌شود که نیازمند به ظاهر بودن بین مردم نیست. ب- منتظر عصر غیبت را عصر آماده باش برای یاری امام، می‌داند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه‌های (۲) و (۴)، بخش اصلی رهبری امام عصر^(ع) در عصر غیبت را تشکیل می‌دهد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۲۴۳۲

الف- با توجه به احادیث، بیشتر یاران امام عصر^(ع) را جوانان تشکیل می‌دهند. ب- حضرت علی^(ع) درباره کسانی که با امام زمان^(ع) پیمان می‌بندند و بیعت می‌کنند می‌فرماید: آنان مردمانی هستند در امانت خیانت نکنند، پاک‌دامن باشند، اهل دشنام و کلمات زشت نباشند، به ظلم و ستم خون‌ریزی نکنند، به خانه‌های هجوم نبرند، کسی را به ناحق آزار ندهند، ساده‌زیست باشند و بر مرکب‌های گران‌قیمت سوار نشوند، لباس‌های فاخر نپوشند، به حقوق مردم تجاوز نکنند، به یتیمان ستم نکنند، دنبال شهوت‌رانی نباشند، شراب ننوشند، به پیمان خود عمل کنند، ثروت و مال را احتکار نکنند... و در راه خدا به شایستگی جهاد نمایند.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه (۳)، سخن پیامبر اسلام^(ص) است نه امام علی^(ع).

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۴۳۳

گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳)، پیام آیه مورد سؤال است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۴) نادرست است، زیرا در این آیه، سخن از یک سنت اجتماعی است که می‌گوید تغییر و تحولات اجتماعی، تابع تحول درونی همه یا بیشتر افراد جامعه یعنی، تابع خواست اکثریت افراد یا روح جمعی آن جامعه (حتی یغیروا ما بأنفسهم) است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۴۳۴

بر اساس آیه شریفه: «و نريد أن نمنَّ على الذين استضعفوا في الأرض و نجعلهم أئمةً و نجعلهم الوارثين»، منت خداوند در پایان تاریخ به «مستضعفان» تعلق می‌گیرد و این منت دو مورد است: الف- آن‌ها را امامان (پیشوایان) زمین قرار می‌دهیم. (و نجعلهم أئمة) ب- آن‌ها را وارثان (حاکمان) زمین قرار می‌دهیم. (نجعلهم الوارثين)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها جانشینان خدا در زمین در گزینه‌های (۱) و (۲)، وعده خدا به مؤمنان صالح در آخرالزمان است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۲۴۲۳

«سخن گفتن از طرحی الهی برای پایان تاریخ و وعده برقراری حکومت عادلانه برای کل جهان دادن»، عقیده اصلی همه پیامبران الهی است، اما تعلیمات هر پیامبری، جز پیامبر خاتم، دستخوش دگرگونی شد؛ یکی از این دگرگونی‌ها، مربوط به چگونگی ظهور و تشکیل حکومت جهانی بود.

توضیح اینکه در پایان تاریخ چه شخصی و در چه مکانی ظهور می‌کند، اختلاف نظر ادیان الهی در مورد پایان تاریخ است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۴۲۴

نامه امام عصر^(ع) به شیخ مفید، از علمای بزرگ اسلام: «ما از اخبار و احوال شما آگاهییم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست»، بیانگر این حقیقت است که امام زمان^(ع) با وجود غیبت و پنهان بودنشان از مردم، در جامعه حضور دارند و به انجام ولایت معنوی می‌پردازند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا امام زمان^(ع) در دوره غیبت، مرجعیت دینی و ولایت ظاهری ندارد. قسمت دوم گزینه (۱) به این معناست که امام زمان^(ع) در دوره غیبت، ولایت معنوی ندارد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۴۲۵

یاران واقعی بقیه الله الاعظم ارواحنا فداه، پس از ظهور خورشید وجودش از پس پرده غیبت، کسانی هستند که قبل از ظهور آن امام، در صحنه فعالیت‌های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل، در جبهه حق حضوری فعال داشته باشند و با ایستادگی در مقابل شیاطین درون و برون، ویژگی‌هایی همچون شجاعت، عزت نفس و پاک‌دامنی را در خود پرورانده باشند.

توضیح این ویژگی مربوط به دوران غیبت است نه هنگام ظهور امام زمان^(ع).

☆☆☆☆☆ **گزینه ۱** ۲۴۲۶

الف- در انتظار ظهور بودن خود از برترین اعمال عصر غیبت است؛ زیرا فرج و گشایش واقعی برای دین‌داران با ظهور آن حضرت حاصل می‌شود.

ب- امیر مؤمنان^(ع) می‌فرماید: منتظر «فرج الهی باشید و از لطف الهی مایوس نشوید و بدانید که محبوب‌ترین کارها نزد خداوند، انتظار فرج است.»

توضیح امام علی^(ع) در حدیث بالا، به سه موضوع اشاره دارد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۱** ۲۴۲۷

بخش اصلی رهبری امام، مربوط به ولایت معنوی است و حضرت حجت^(عج) در نامه‌ای به شیخ مفید می‌فرماید: «ما از اخبار و احوال شما آگاهییم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست.» و علت اصلی غیبت ایشان خود مردم هستند.

توضیح این حدیث، به این موضوع‌ها اشاره دارد: ۱- چگونگی امامت حضرت مهدی^(ع) در عصر غیبت ۲- حضور امام در جامعه ۳- ولایت معنوی امام ۴- غیبت جزئی و خورشید پشت ابر.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۴۲۸

الف- خداوند نعمت هدایت را با وجود امامان تمام و کامل گردانیده و راه رسیدن به رستگاری را برای انسان‌ها هموار ساخته است. ب- پیامبر اکرم^(ص)، خود و امام علی^(ع) را پدران امت معرفی فرموده است.

نکته طلایی خداوند در آیه اطاعت، نعمت هدایت را با وجود امامان تمام و کامل گردانیده و راه رسیدن به رستگاری را برای انسان‌ها هموار ساخته است.

۲۴۳۵ گزینۀ ۳

الف- مشخص بودن پدر و مادر امام زمان^(ع)، این فایده را دارد که اگر ماجراجویان فریبکاری بخواهند خود را مهدی موعود معرفی کنند، به زودی شناخته می‌شوند و مردم هوشیار، فریب آنها را نمی‌خورند. ب- زمینه‌ساز هلاکت یا عزت و سربلندی یک جامعه، خود مردم هستند.

توضیح این عبارت: «زمینه‌ساز هلاکت یا عزت و سربلندی یک جامعه، خود مردم هستند.» پیام آیه شریفه: «ذلک بأنّ الله لم یک مغیراً نعمة أنعمها علی قوم حتّی یغیروا ما بأنفسهم و أنّ الله سمیع علیم» است.

۲۴۳۶ گزینۀ ۱

الف- عامل تحقق این سه وعده الهی (لیستخلفنهم فی الأرض کما استخلف الذین من قبلهم و لیمکننّ لهم دینهم الذی ارتضی لهم و لیبدلنهم من بعد خوفهم أمنا) برای «مؤمنان صالح»، ظهور موعود و منجی آسمانی در پایان تاریخ است. ب- منت خداوند در پایان تاریخ به «مستضعفان» دو مورد است: الف- آنها را امامان (پیشوایان) زمین قرار می‌دهیم. (و نجعلهم أئمة) ب- آنها را وارثان (حاکمان) زمین قرار می‌دهیم. (نجعلهم الوارثین)

مقایسه وارثان زمین در قرآن کریم، مستضعفان هستند و در ذکر و زبور، صالحان هستند.

۲۴۳۷ گزینۀ ۴

تشبیه امام منتظر ارواحنا فداه به خورشید تابان پشت ابرها، بیانگر این حقیقت است که دوره غیبت، به معنای عدم امامت امام عصر^(ع) نیست، بلکه رهبری حقیقی مسلمانان هم اکنون نیز به عهده ایشان است؛ اما این رهبری را انسان‌های عادی حس نمی‌کنند؛ همان‌طور که برخی از انسان‌ها فواید خورشید پشت ابر را در نمی‌یابند و مشاهده نمی‌کنند. اگر شب، عالم را فراگیرد و خورشید هیچ‌گاه طلوع نکند، آن زمان است که نعمت وجود خورشید پشت ابر نیز بر همگان روشن خواهد شد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینۀ‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا تشبیه امام منتظر ارواحنا فداه به خورشید تابان پشت ابرها، به حضور امام زمان در جامعه اشاره دارد نه عدم حضور ایشان. گزینۀ (۲) نادرست است، زیرا امام از دیده‌ها پنهان است.

۲۴۳۸ گزینۀ ۳

الف- کسانی می‌توانند در هنگام بیعت با امام، اهل جهاد و پیکار باشند که قبل از ظهور آن امام، در صحنه فعالیت‌های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل، در جبهه حق حضوری فعال داشته باشند و با ایستادگی در مقابل شیاطین درون و برون، ویژگی‌هایی همچون شجاعت، عزت نفس و پاک‌دامنی را در خود پرورانده باشند. و مصداق آیه شریفه: «قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی...» باشند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینۀ (۳)، باید آیه شریفه: «قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی...» باشد که در درس ۹ سال دهم، بیانگر «پیروی از خداوند» از آثار محبت به خدا می‌باشد.

۲۴۳۹ گزینۀ ۳

کسی که در عصر غیبت تنها با گریه و دعا سر کند و در صحنه نبرد حق‌طلبان علیه مستکبران حضور نداشته باشد، چنین کسی در روز ظهور، به علت عدم آمادگی، مانند قوم موسی^(ع) به امام مهدی^(ع) خواهد گفت: «تو و پروردگارت بروید و بجنگید، ما اینجا می‌نشینیم»

توضیح منتظران فاقد آمادگی، محروم از بیعت با امام زمان^(ع) هستند.

تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به این نوع تست که گزینه‌های نزدیک به هم دارد، با در نظر گرفتن دو کلمه «تفقه» و «انذار» که وظیفه فقها را بیان می‌کند، به حذف سایر گزینه‌ها می‌پردازیم.

۲۴۴۴ گزینه ۳

در پاسخ به این سؤال: «چرا خداوند حتی در زمان پیامبر و با وجود حضور ایشان، عده‌ای را تشویق به فراگیری علم دین می‌کند؟»، باید بگوییم از آن جا که همه مسلمانان نمی‌توانند درباره احکام دین تفقه و تحقیق کنند و همه به پیامبر اسلام (ص) دسترسی ندارند، عده‌ای از آنان باید این مسئولیت را به عهده بگیرند. این افراد وظیفه دارند احکام دین را فرا بگیرند و به دیگران برسانند.

نکته طلایی { عبارت قرآنی: «فلولا نفر من کل فرقة منهم طائفة»، به **وجوب کفایی** کوچ کردن مؤمنان، برای تفقه در دین و انذار مردم اشاره دارد.

۲۴۴۵ گزینه ۱

در پاسخ به این سؤال: «آیا آموختن عمیق دین و بیان تعالیم آن، اختصاص به زمان پیامبر دارد؟ چرا؟»، باید بگوییم خیر، در عصر غیبت نیاز به متخصصان دینی بیشتر می‌شود، زیرا وقتی که در زمان پیامبر (ص) و امامان معصوم (ع)، ایشان افرادی را تشویق به یادگیری عمیق معارف دین و ارائه آن به دیگران می‌کردند، قطعاً در زمانی که جامعه در دوران غیبت به سر می‌برد و دسترسی به امام ندارد، باید کسانی باشند که با فراگیری همه جانبه مسائل دین، آن را به دیگران عرضه کنند و پاسخ‌گوی سوالات و نیازهای مردم باشند.

نکته طلایی { عبارت قرآنی: «لیتفقوهوا فی الدین و لینذروا قومهم إذا رجعوا الیهم لعلهم یحذرون»، به **نیاز تفقه در دین** برای تداوم مرجعیت دینی در زمان پیامبر (ص) و امامان معصوم (ع) و در دوران غیبت اشاره دارد.

۲۴۴۶ گزینه ۳

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، شامل مردمانی که زمان ائمه (ع) در شهرهای دوردست بودند و به امامان دسترسی نداشتند نیز می‌شود. قسمت دوم گزینه (۱)، دلیل نیاز به تفقه در زمان پیامبر (ص) را بیان می‌کند نه دلیل این نیاز در عصر غیبت را.

۲۴۴۷ گزینه ۴

از دقت در آیه شریفه: «ما کان المؤمنون لینفروا کافة فلولاً نفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقوهوا فی الدین و لینذروا قومهم إذا رجعوا الیهم لعلهم یحذرون»، ضرورت تفقه در دین و انذار مردم توسط فقیهان باتقوا و اسلام‌شناسان آگاه به زمان به منظور تداوم مرجعیت دینی در عصر غیبت مفهوم می‌گردد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱) نادرست است، زیرا مخاطب این آیه گروهی از مؤمنان است که باید مهاجرت کنند و دانش دین را بیاموزند. گزینه (۲) و (۳) نادرست است، زیرا این آیه به ولایت معنوی اشاره ندارد.

۲۴۴۸ گزینه ۲

از آنجا که دین اسلام همیشگی و برای همه دوران‌هاست (علت)، عقلاً ضروری است که این دو مسئولیت یعنی «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» در عصر غیبت ادامه یابد. (معلول)

یادآوری { دینی می‌تواند برای همیشه ماندگار باشد که بتواند به همه سؤال‌ها و نیازهای انسان‌ها در همه مکان‌ها و زمان‌ها پاسخ دهد. دین اسلام ویژگی‌هایی دارد که می‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای بشر در دوره‌های مختلف باشد. برخی از این ویژگی‌ها عبارت‌اند از: اول: توجه به نیازهای متغیر، در عین توجه به نیازهای ثابت دوم: وجود قوانین تنظیم کننده.

درس دهم: مرجعیت و ولایت فقیه

تعداد سؤالات تألیفی	تعداد سؤالات ترکیبی جدید	تعداد سؤالات ماز
۹۳	۱۰	۱۰
تعداد سؤالات سراسری ۱۴۰۰	تعداد سؤالات سراسری ۹۹	تعداد سؤالات سراسری ۹۸
۳	۳	۵

۲۴۴۰ گزینه ۲

ائمه اطهار (ع) به عنوان **حجت‌های خدا در روی زمین**، این مسئولیت‌ها (مرجعیت دینی و ولایت ظاهری) را برعهده گرفتند و در همین راستا، به ارشاد و هدایت مردم برخاستند و برای برپایی حکومت الهی و اقامه قسط و عدل، جهاد و مبارزه کردند.

روش مطالعه این درس { این درس یکی از درس‌های مهم و دشوار دین و زندگی سال یازدهم است. بیشترین تعداد تست در کنکور ۹۸ و ۹۹ از این درس آمده است. چهار بخش اصلی دارد: «چگونگی تداوم دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در عصر غیبت»، «وظایف رهبر»، «مسئولیت‌های مردم» و «وظیفه کارگزاران» از آنجا که بیشتر مفاهیم این درس حفظی است، وظیفه مهم دانش آموز پس از یادگیری مفاهیم آن، تکرار پیوسته مطالب آن به منظور تثبیت یادگیری و جلوگیری از فراموشی آن است. از روش‌های مهم یادگیری مفاهیم مشابه، خصوصاً در قسمت‌های وظایف رهبر و مردم، یادداشت و تکرار مفاهیم مشابه است.

۲۴۴۱ گزینه ۳

آیه شریفه: «و ما کان المؤمنون لینفروا کافة فلولاً نفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقوهوا فی الدین و...»، به **وجوب تفقه در دین** برای تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در عصر غیبت اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه اطاعت در گزینه (۱)، به تداوم دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری پس از پیامبر اسلام (ص) توسط ائمه اطهار (ع) اشاره دارد. آیه گزینه (۲)، به بزرگ‌ترین خطر پس از رحلت پیامبر اسلام (ص)، یعنی بازگشت به آداب و رسوم جاهلی اشاره دارد. آیه گزینه (۴)، امام علی (ع) و شیعیان را مصداق «خیر البریه» معرفی کرده است.

۲۴۴۲ گزینه ۱

خداوند در آیه شریفه: «و ما کان المؤمنون لینفروا کافة فلولاً نفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقوهوا فی الدین و...»، به مؤمنان دستور می‌دهد که گروهی از آنان وقت و همت خود را صرف شناخت دقیق دین کنند و به «تفقه» در دین بپردازند (لیتفقوهوا فی الدین). این افراد (فقها) وظیفه دارند آموخته‌های خود را در اختیار دیگر مردم قرار دهند تا سایر مردم برای به‌دست آوردن احکام به آنان مراجعه کنند (و لینذروا قومهم إذا رجعوا الیهم لعلهم یحذرون)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { مطابق متن آیه، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا مطابق متن آیه، مؤمنان برای آموختن عمیق دین کوچ کنند نه برای ترویج دین.

۲۴۴۳ گزینه ۴

بر اساس آیه شریفه: «و ما کان المؤمنون لینفروا کافة فلولاً نفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقوهوا فی الدین و...»، دو وظیفه فقها در عصر غیبت، به ترتیب عبارت است از: الف- «لیتفقوهوا فی الدین»: دانش دین را به طور عمیق بیاموزند. ب- «و لینذروا قومهم إذا رجعوا الیهم لعلهم یحذرون»: و آن‌گاه که به سوی قوم خویش باز گشتند، آنها را هشدار دهند، باشد که آنان [از کفر الهی] بترسند.»

۲۴۵۵ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- تفقه، به معنای تلاش برای کسب معرفت عمیق است.
ب- افرادی که به معرفت عمیق در دین می‌رسند و می‌توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایات به دست آورند، «فقیه» نامیده می‌شوند.
ج- مسلمانان وظیفه دارند در زمان غیبت امامان یا عدم امکان دسترسی به ایشان، به این فقیهان مراجعه کنند.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها ...

۲۴۵۶ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «حال کسی که از امام خود دور افتاده و به او دسترسی ندارد، سخت‌تر از حال یتیمی است که پدر را از دست داده است؛ زیرا چنین شخصی، در مسائل زندگی، حکم و نظر امام را نمی‌داند. البته اگر یکی از پیروان ما که به علوم و دانش ما آشناست، وجود داشته باشد، باید دیگران را که به احکام ما آشنا نیستند، راهنمایی کند و دستورات دین را به آنها آموزش دهد. در این صورت، او در بهشت با ما خواهد بود.»
توضیح: این حدیث و آیه شریفه: «و ما کان المؤمنون لینفروا کأفة فلولاً نفر...» به تداوم مرجعیت دینی در عصر غیبت توسط فقها اشاره دارند.

۲۴۵۷ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
توضیح: در این حدیث، راهکار پیامبر اسلام (ص) برای عصر غیبت، مراجعه به فقها برای دانستن حکم و نظر امام است.

۲۴۵۸ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: پیامبر اسلام (ص) در این حدیث، تعبیر «یکی از پیروان ما که به علوم و دانش ما آشناست»، را درباره فقها به کار برده‌اند.

۲۴۵۹ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- پیامبر اسلام (ص) تعبیر: «او در بهشت با ما خواهد بود»، را درباره فقیه‌ای به کار برده‌اند که به علوم و دانش الهی آشناست و دیگران را که به احکام الهی آشنا نیستند، راهنمایی کند و دستورات دین را به آنها آموزش دهد. ب- عبارت شریفه: «لیتفقوها فی الدین و لینذروا قومهم إذا رجعوا إلیهم لعلهم یحذرون»، وظیفه فقها را بیان می‌کند.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: از دیدگاه پیامبر اسلام (ص) وظیفه فقها، راهنمایی کردن و آموزش دستورات دین به کسانی است که به احکام ما آشنا نیستند.

۲۴۶۰ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- امام عصر (ع) در پاسخ یکی از یاران خود به نام «اسحاق بن یعقوب» که درباره «رویدادهای جدید» عصر غیبت سؤال کرد و راه چاره را پرسید، فرمودند: «و اما الحوادث الواقعة فارجعوا فیها الی رواة حدیثنا فانهم حجتی علیکم و انا حجة الله علیهم» ب- منظور از «رواة حدیث»، «فقها» می‌باشند.
یادآوری: فضیل بن یسار یکی از یاران امام صادق (ع) بود که از ایشان پرسید: آیا ساعد زن از قسمت‌هایی است که باید از نامحرم پوشیده شود؟ امام فرمود: بلی آنچه زیر روسری قرار می‌گیرد، نباید آشکار شود و از مچ به بالا باید پوشیده شود.

۲۴۴۹ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها ...

۲۴۵۰ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

از آنجا که دین اسلام همیشگی و برای همه دوران‌هاست، عقلاً ضروری است که این دو مسئولیت یعنی «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» در عصر غیبت ادامه یابد. زیرا اگر «مرجعیت دینی» ادامه نیابد، یعنی متخصصی نباشد که احکام دین را بداند و برای مردم بیان کند و پاسخگوی مسائل جدید مطابق با احکام دین نباشد، مردم با وظایف خود آشنا نمی‌شوند و نمی‌توانند به آن وظایف عمل کنند. اگر «ولایت ظاهری» ادامه نیابد و حکومت اسلامی تشکیل نشود، نمی‌توان احکام اجتماعی اسلام را که نیازمند مدیریت و پشتوانه حکومتی است، در جامعه به اجرا درآورد.
توضیح: در صورت عمل نکردن به پیام آیه شریفه: «و ما کان المؤمنون لینفروا کأفة فلولاً نفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقوها فی الدین...»، مردم با وظایف خود آشنا نمی‌شوند و نمی‌توانند به آن وظایف عمل کنند.

۲۴۵۱ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
یادآوری: اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» است. قرآن کریم احکام اجتماعی متعددی دارد؛ مانند خمس، زکات، حقوق و مسئولیت‌های خانواده و جامعه، امر به معروف، نهی از منکر، مبارزه با ظلم و جهاد با تجاوزگران و ستمکاران. روشن است که اجرای این قوانین، بدون تشکیل حکومت امکان‌پذیر نیست. (درس ۴ یازدهم)

۲۴۵۲ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

اگر «ولایت ظاهری» ادامه نیابد و حکومت اسلامی تشکیل نشود، نمی‌توان احکام اجتماعی اسلام را که نیازمند مدیریت و پشتوانه حکومتی است، در جامعه به اجرا درآورد.
یادآوری: آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الکتاب و المیزان لیقوم الناس بالقسط»، به اولین دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» اشاره دارد.

۲۴۵۳ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- در زمان ائمه (ع)، مردمانی در شهرهای دوردست بودند که به امامان دسترسی نداشتند و نمی‌توانستند احکام دین را از ایشان بشنوند و از فرمان‌های آنان مطلع شوند. از این رو، آن بزرگواران دانشمندانی را تربیت می‌کردند که در حد توان به معارف و احکام دین دست یابند. این دانشمندان به نقاط مختلف شهر خود و یا شهرهای دیگر می‌رفتند و احکام اسلام را به مردم می‌آموختند. اگر مردم نیز پرسشی داشتند، آنان براساس دانشی که از قرآن کریم و روایات داشتند، به آن پرسش پاسخ می‌دادند. ب- این روش (ائمه)، برگرفته از قرآن کریم است. (آیه شریفه: «لینفروا کأفة فلولاً نفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقوها فی الدین و...»
توضیح: این اقدام ائمه اطهار (ع)، پاسخ‌گوی دومین و سومین مشکلات آن دوره، یعنی «تحریف معارف اسلامی و جعل احادیث» و «رائة الگوهای نامناسب» بوده است.

۲۴۵۴ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا این شاگردان، پیامبر اسلام (ص) را درک نکرده بودند. قسمت دوم گزینه (۳)، نتیجه بازگشت مسلمانان به دوران جاهلیت را بیان می‌کند.

۲۴۶۷ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

گروهی از فقیهان، احکام و قوانین دین را در اختیار مردم قرار می‌دهند. کسانی که در احکام دین متخصص دین نیستند، به این متخصصان مراجعه می‌کنند و احکام دین را از آنان می‌آموزند. این مراجعه را پیروی یا «تقلید» می‌گویند.

توضیح { این دو مورد یک روش رایج عقلی است: ۱- پیروی، تقلید، مراجعه به مرجع تقلید ۲- دفع خطر احتمالی

۲۴۶۸ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

تقلید و مراجعه به متخصص، یک روش رایج عقلی است؛ یعنی انسان در امری که تخصص و مهارت ندارد، به متخصص آن مراجعه می‌کند. پس، تقلید در احکام، به معنای رجوع به **متخصص دین** است. چنین فقیهی را نیز مرجع تقلید می‌نامند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۱)، مفهوم پیروی از ولی فقیه را بیان می‌کند.

۲۴۶۹ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- تقلید در احکام، به معنای رجوع به متخصص دین است. چنین فقیهی را نیز مرجع تقلید می‌نامند. ب- همچنین از میان فقیهان، کسی که توانایی سرپرستی و ولایت جامعه را دارد، عهده‌دار حکومت می‌شود (ولایت ظاهری) و قوانین الهی را در جامعه به اجرا درمی‌آورد. فقیهی که این مسئولیت را می‌پذیرد، ولی فقیه می‌گویند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۴)، مسئولیت مرجع تقلید را بیان می‌کند.

۲۴۷۰ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

در عصر غیبت، مرجعیت دینی ⇐ در شکل مرجعیت فقیه ادامه می‌یابد. ولایت ظاهری ⇐ به صورت ولایت فقیه استمرار پیدا می‌کند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) نادرست است، زیرا در عصر غیبت، امام زمان (ع) امامت خود را به صورت ولایت معنوی انجام می‌دهند و فقها عهده‌دار این مقام نیستند.

۲۴۷۱ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

در عصر غیبت، فقها دو مسئولیت، مرجعیت دینی و ولایت ظاهری دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» را بر عهده دارند. انجام این دو مسئولیت توسط فقها، باعث می‌شود تا در تبیین احکام الهی و تشکیل حکومت اسلامی بن بست نباشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا مقام ولایت معنوی توسط امام زمان (ع) در حال انجام است. قسمت دوم گزینه (۱)، بیانگر ولایت معنوی است و فقها این مقام را بر عهده ندارند.

۲۴۷۲ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- مرجع تقلید، باید این شرایط را دارا باشد: ۱- با تقوا باشد. ۲- عادل باشد. ۳- زمان شناس باشد و بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز، به دست آورد. ۴- اعلم باشد؛ یعنی از میان فقها از همه عالم‌تر باشد. ب- فقیهی که رهبری جامعه اسلامی را بر عهده می‌گیرد باید این شرایط را داشته باشد: ۱- با تقوا باشد. ۲- عادل باشد. ۳- زمان شناس باشد و بتواند احکام دینی را متناسب با نیازهای روز به دست آورد. ۴- مدیر و مدبر باشد و بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند. ۵- شجاعت و قدرت روحی داشته باشد.

نکته طلایی { «اعلم بودن»، ویژگی خاص مرجع تقلید و دو ویژگی: «مدیر و مدبر بودن» و «شجاعت و قدرت روحی داشتن»، ویژگی‌های مخصوص ولی فقیه است.

۲۴۶۱ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

منظور از «حوادث واقعه»، رویدادهای جدید و پیشامدهای اجتماعی» و منظور از «رواة حدیث»، «فقها» می‌باشند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است، زیرا منظور از «حوادث واقعه»، مشکلات و گرفتاری‌های اجتماعی است نه حوادث طبیعی. قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا تمام کارگزاران اسلامی، فقیه نیستند.

۲۴۶۲ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

در عبارت: «فانهم حجتی علیکم»، مقصود از حجت امام زمان (ع) بر مردم، «فقها» و در عبارت: «حجة الله علیهم»، مقصود از حجت خدا بر فقها، «امام زمان (ع)» می‌باشد.

نکته طلایی { این قسمت حدیث: «و اما الحوادث الواقعة فارجعوا فیها الی رواة حدیثنا»، راهکار امام زمان (ع) برای تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در عصر غیبت است.

۲۴۶۳ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- یکی از ویژگی‌های مشترک بین مرجع تقلید و ولی فقیه، «زمان شناس» بودن است، یعنی بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز، به دست آورد. ب- این سخن امام زمان (ع) به اسحاق بن یعقوب: «و اما الحوادث الواقعة فارجعوا فیها الی رواة حدیثنا...»، بیانگر «زمان شناس» بودن مرجع تقلید و ولی فقیه است.

نکته طلایی { پاسخ گویای امام عصر (ع) به سؤال «اسحاق بن یعقوب»، مربوط به قلمرو «ولایت معنوی» ایشان در عصر غیبت است.

۲۴۶۴ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

در آیه شریفه: «و ما کان المؤمنون لینفروا کأفة فلولاً نفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقوا فی الدین...»، عبارت: «لیتفقوا فی الدین»، به تداوم مرجعیت دینی توسط فقها و در این سخن امام عصر (ع) به یکی از یاران خود به نام «اسحاق بن یعقوب»: «و اما الحوادث الواقعة فارجعوا فیها الی رواة حدیثنا فانهم حجتی علیکم و انا حجة الله علیهم»، عبارت: «و اما الحوادث الواقعة»، به تداوم ولایت ظاهری توسط ولی فقیه برای حل مسائل اجتماعی اشاره دارد.

نکته طلایی { عبارت: «فارجعوا فیها الی رواة حدیثنا»، به دومین مسئولیت منتظران، یعنی «پیروی از فرمان‌های امام عصر (ع)» اشاره دارد.

۲۴۶۵ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

این روایات (سخن پیامبر اسلام (ص) و امام عصر (ع))، بیانگر آن است که مسلمانان در غیبت امام، نه تنها در احکام و مسائل فردی، بلکه در مسائل اجتماعی هم، باید به «فقیه» مراجعه کنند. روشن است که انجام چنین وظیفه‌ای، جز با نفی حاکمان طاغوت و تشکیل «حکومت اسلامی» به رهبری فقیه مسیر نیست.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه، وظیفه حکومت اسلامی است نه وظیفه مردم. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا نفی حاکمان طاغوت و تشکیل حکومت اسلامی با مسئولیت ولی فقیه است نه مرجع تقلید.

۲۴۶۶ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

در دوره غیبت، بنا به فرمان امام زمان (ع) و به نیابت از ایشان، «فقیهان» واجد شرایط، دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» را بر عهده دارند و در حد توان، جامعه اسلامی را در مسیر اهداف الهی هدایت و رهبری می‌کنند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا در عصر غیبت، امام زمان (ع) امامت خود را به صورت ولایت معنوی انجام می‌دهند و این مقام به فقها نمی‌رسد. گزینه (۱) نادرست است، زیرا تأمین استقلال جامعه فقط وظیفه ولی فقیه است نه فقهای واجد شرایط.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا پذیرفته شدن رهبر از سوی مردم، بیانگر مقبولیت اوست نه مشروعیت او. «اعلم» بودن در قسمت دوم گزینه (۱)، ویژگی خاص مرجع تقلید است نه ولی فقیه.

۲۴۷۹ **گزینه ۳** علاوه بر داشتن مشروعیت، ولی فقیه باید از جانب مردم پذیرفته شده باشد تا بتواند کشور را اداره کند و به پیش برود. یعنی، فقیه باید نزد مردم جامعه خود، «مقبولیت» داشته باشد.

نکته طلایی لازمۀ اداره کشور توسط رهبر جامعه اسلامی، داشتن مقبولیت است. با توجه به توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

۲۴۸۰ **گزینه ۲** الف- تشکیل نظام و حکومت اسلامی، بر پایه «مشروعیت» و «مقبولیت» استوار است. ب- در صورت مشروعیت نداشتن ولی فقیه، پیروی از دستورات وی حرام است.

یادآوری کسانی که به مردم فرمان می‌دهند و قانون‌گذاری می‌کنند، در حالی که فرمان و قانونشان نشئت گرفته از فرمان الهی نیست، «طاغوت» نامیده می‌شوند. پذیرش حکومت «طاغوت» و انجام دستورهایی وی بر مسلمانان حرام است. (آیه: و قد أمروا أن یکفروا به)

۲۴۸۱ **گزینه ۱** از آن‌جا که ولی فقیه، بیان‌کننده قوانین و مقررات اجتماعی اسلام است، (علت) انتخاب وی نمی‌تواند مانند انتخاب مرجع تقلید باشد؛ (معلول) یعنی نمی‌شود که هر کس به‌طور جداگانه برای خود ولی فقیه انتخاب کند؛ زیرا اداره جامعه تنها با یک مجموعه قوانین و یک رهبری امکان‌پذیر است، در غیر این صورت هرج و مرج و تفرقه و پراکندگی پیش می‌آید و این، یک امر روشن و بدیهی در تمام نظام‌های سیاسی دنیاست.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا مطابق قانون اساسی، تنفیذ حکم ریاست جمهوری بر عهده ولی فقیه است. قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا انتخاب ولی فقیه مانند مرجع تقلید نیست و هر کس نمی‌تواند به‌طور جداگانه برای خود ولی فقیه انتخاب کند.

۲۴۸۲ **گزینه ۴** الف- مردم در انتخاب مرجع تقلید، به صورت جداگانه اقدام می‌کنند؛ یعنی هر کس به‌طور جداگانه برای خود مرجع تقلید انتخاب می‌کند. ب- مردم در انتخاب ولی فقیه باید به صورت دسته‌جمعی اقدام کنند و فقیه‌ی را که شرایط رهبری دارد، با آگاهی و شناخت بپذیرند، به وی اعتماد و اطمینان کنند و رهبری جامعه را به وی بسپارند. مردم کشور ما، در زمان انقلاب اسلامی به شیوه‌ای مستقیم و با حضور در اجتماعات و راهپیمایی‌های سراسری، ولایت امام خمینی (ره) را پذیرفتند و با ایشان پیمان یاری بستند. (مستقیم)

توضیح انتخاب مرجع تقلید، به صورت جداگانه و فردی است ولی انتخاب ولی فقیه، به صورت دسته‌جمعی و به دو صورت مستقیم و غیر مستقیم صورت گرفته است. قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا انتخاب رهبر به صورت مستقیم، فقط در مورد امام خمینی (ره) صورت گرفته است.

۲۴۸۳ **گزینه ۲** مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است، زیرا انتخاب رهبر به صورت مستقیم، فقط در مورد امام خمینی (ره) صورت گرفته است.

۲۴۷۳ **گزینه ۳** از بین چهار ویژگی مرجع تقلید، «اعلم بودن»، ویژگی خاص مرجع تقلید است. و از میان پنج ویژگی ولی فقیه، دو ویژگی: «مدیر و مدبر بودن» و «شجاعت و قدرت روحی داشتن»، مخصوص ولی فقیه است.

نکته طلایی «زمان شناس» بودن، ویژگی مشترک مرجع تقلید و ولی فقیه و مفهوم این قسمت از سخن امام زمان (ع) به اسحاق بن یعقوب: «و اما الحوادث الواقعة فارجعوا فیها الی رواة حدیثنا» است.

۲۴۷۴ **گزینه ۴** الف- شناخت متخصص در احکام دین، مانند شناخت هر متخصص دیگر است. ما همان‌طور که برای یافتن بهترین پزشک، معمار یا مهندس، تحقیق و جست‌وجو می‌کنیم، برای شناخت فقیه واجد شرایط نیز باید تحقیق نماییم و یکی از راه‌های زیر را پیش بگیریم. ب- راه‌های شناخت فقیه مرجع تقلید: ۱- از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتوانند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهد، بپرسیم. ۲- یکی از فقیهان، در میان اهل علم آن‌چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه، واجد شرایط است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها مطابق توضیح قسمت «الف» در بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا پرسیدن از دو نفر (نه چند نفر) عادل و مورد اعتماد که بتواند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهد، از راه‌های شناخت مرجع تقلید است.

۲۴۷۵ **گزینه ۱** دومین روش شناخت مرجع تقلید این است که یکی از فقیهان، در میان اهل علم آن‌چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه، واجد شرایط است.

توضیح «با تقوا» بودن، اولین ویژگی مشترک بین مرجع تقلید و ولی فقیه و به معنای «خودنگهدار و محافظت خود از گناه» است. (درس ۱۰ دهم) در «عادل بودن»، دومین ویژگی مشترک بین مرجع تقلید و ولی فقیه، عدالت فردی مورد نظر است نه عدالت اجتماعی و به معنای این است که مرجع تقلید و ولی فقیه، «گناهان کبیره را انجام نمی‌دهد و گناه صغیره را تکرار نمی‌کند.» است.

۲۴۷۶ **گزینه ۳** «زمان شناس» بودن، ویژگی مشترک مرجع تقلید و ولی فقیه است و به این معناست که بتواند احکام دینی را متناسب با نیازهای روز به دست آورد.

یادآوری روش پاسخ دادن به نیازهای متغیر: معارف اسلامی به گونه‌ای است که متخصصان دین می‌توانند از درون آن با توجه به نیازهای جدید به وجود آمده، قوانین مورد نیاز جامعه درباره بانکداری، اسکناس، خرید و استفاده از سلاح‌های جدید را استخراج کنند و در اختیار مردم قرار دهند. (درس ۲ یازدهم)

۲۴۷۷ **گزینه ۳** دو ویژگی مخصوص ولی فقیه عبارت است از: ۱- مدیر و مدبر باشد و بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند. ۲- شجاعت و قدرت روحی داشته باشد و بدون ترس و واهمه، در برابر زیاده‌خواهی دشمنان بایستد. در اجرای احکام دین از کسی نترسد و با قدرت، در مقابل تهدیدها بایستد و پایداری کند.

توضیح آن ۵ ویژگی که رهبر برای بر عهده گرفتن رهبری جامعه اسلامی باید داشته باشد، بیانگر مشروعیت اوست.

۲۴۷۸ **گزینه ۴** حکومت و رهبری آن فقیه‌ی که این پنج شرط (باتقوا، عادل، زمان شناس، مدبر و مدبّر و شجاعت) را دارد، مشروع است. یعنی دین به او اجازه رهبری مردم را داده است. در غیر این صورت، پیروی از دستورات وی حرام است.

☆☆☆☆☆	گزینه ۴	۲۴۹۰
اولین وظیفه رهبر، «تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه» است، یعنی رهبر جامعه اسلامی می‌کوشد جامعه مطابق با دستورات دین اداره شود و مردم از مسیر قوانین الهی خارج نشوند.		
ارتباط: این عبارت: «رهبر جامعه اسلامی می‌کوشد جامعه مطابق با دستورات دین اداره شود و مردم از مسیر قوانین الهی خارج نشوند.»		

☆☆☆☆☆	گزینه ۲	۲۴۹۱
دومین وظیفه رهبر، «حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان» است. الف- کشورهای بیگانه، به خصوص قدرتهای بزرگ، همواره درصدد سلطه بر کشورهای دیگرند و از روش‌های مختلف برای رسیدن به این هدف استفاده می‌کنند. یکی از روش‌های آنان فشار اقتصادی و روانی است. ب- رهبر با دعوت مردم به استقامت و پایداری و بستن راه‌های سلطه، تلاش می‌کند عزت و استقلال کشور از دست نرود.		
توضیح: به وظایف رهبر، حقوق مردم هم گفته می‌شود و بر عکس، به وظایف و مسئولیت‌های مردم، حقوق رهبر هم گفته می‌شد.		

☆☆☆☆☆	گزینه ۳	۲۴۹۲
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.		
نکته طلایی: دعوت مردم به استقامت و پایداری و بستن راه‌های سلطه، وظیفه رهبر یا یحیی مردم، به منظور «حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان» است.		

☆☆☆☆☆	گزینه ۱	۲۴۹۳
مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.		
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: گزینه (۲)، بیانگر اولین وظیفه رهبر، یعنی «تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه» است. گزینه (۳)، بیانگر چهارمین وظیفه رهبر، یعنی «ساده‌زیستی» است. گزینه (۴)، بیانگر سومین مسئولیت مردم نسبت به رهبر است.		

☆☆☆☆☆	گزینه ۱	۲۴۹۴
الف- این عبارت: «رهبر با دعوت مردم به استقامت و پایداری و بستن راه‌های سلطه، تلاش می‌کند عزت و استقلال کشور از دست نرود»، بیانگر دومین وظیفه رهبر، یعنی «حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان» است.		
ب- این عبارت: «رهبر جامعه اسلامی می‌کوشد جامعه مطابق با دستورات دین اداره شود و مردم از مسیر قوانین الهی خارج نشوند»، بیانگر اولین وظیفه رهبر، یعنی «تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه» است.		
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر است. قسمت دوم گزینه (۳)، بیانگر چهارمین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، یعنی «مشارکت در نظارت همگانی» است.		

☆☆☆☆☆	گزینه ۴	۲۴۹۵
سومین وظیفه رهبر، «تصمیم‌گیری براساس مشورت» است. از آنجا که اداره یک جامعه و رهبری آن به سوی پیشرفت و عدالت و تعالی، با بهره گرفتن از اندیشه‌های اندیشمندان و متخصصان میسر است، رهبر باید با مشورت با نخبگان تصمیم‌های لازم را بگیرد.		
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۱)، مربوط به دومین وظیفه رهبر، یعنی «حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان» است.		

☆☆☆☆☆	گزینه ۳	۲۴۸۴
نمی‌شود که هرکس به‌طور جداگانه برای خود ولی فقیه انتخاب کند؛ زیرا اداره جامعه تنها با یک مجموعه قوانین و یک رهبری امکان‌پذیر است، در غیر این صورت هرج و مرج و تفرقه و پراکندگی پیش می‌آید و این، یک امر روشن و بدیهی در تمام نظام‌های سیاسی دنیاست.		
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: گزینه (۱) نادرست است، زیرا اداره جامعه تنها با یک مجموعه قوانین و یک رهبری امکان‌پذیر است نه چند تا. گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا ولی فقیه بیان‌کننده قوانین و مقررات اجتماعی اسلام است نه مرجع تقلید.		

☆☆☆☆☆	گزینه ۱	۲۴۸۵
مردم در انتخاب ولی فقیه باید به صورت دسته‌جمعی اقدام کنند و فقیه‌ی را که شرایط رهبری دارد، با آگاهی و شناخت بپذیرند، به وی اعتماد و اطمینان کنند و رهبری جامعه را به وی بسپارند.		
نکته طلایی: پذیرفتن رهبری ولی فقیه، به صورت دسته‌جمعی و با آگاهی و شناخت است و سپردن رهبری جامعه اسلامی به او بر اساس اعتماد و اطمینان است.		

☆☆☆☆☆	گزینه ۴	۲۴۸۶
الف- مردم کشور ما، در زمان انقلاب اسلامی به شیوه‌ای مستقیم و با حضور در اجتماعات و راهپیمایی‌های سراسری، ولایت امام خمینی ^(ع) را پذیرفتند و با ایشان پیمان یاری بستند. (مستقیم)		
ب- اکنون نیز بنابر قانون اساسی، مردم ابتدا نمایندگان خبره خود را انتخاب می‌کنند و آن خبرگان نیز از میان فقها آن کسی را که برای رهبری شایسته‌تر تشخیص دهند، به جامعه اعلام می‌کنند. (غیرمستقیم) براین مبنا بود که پس از رحلت امام خمینی ^(ع) حضرت آیت الله خامنه‌ای مسئولیت رهبری جامعه را بر عهده گرفتند.		
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: مطابق توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) و قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.		

☆☆☆☆☆	گزینه ۱	۲۴۸۷
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.		
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: گزینه (۲) نادرست است، زیرا انتخاب رهبر به صورت مستقیم، فقط در مورد امام خمینی ^(ع) صورت گرفته است. گزینه (۳) نادرست است، زیرا انتخاب رهبر بر عهده مجلس خبرگان است نه شورای نگهبان. گزینه (۴)، در مورد انتخاب مرجع تقلید صورت می‌گیرد نه ولی فقیه.		

☆☆☆☆☆	گزینه ۳	۲۴۸۸
طبیعی است که چنین فقیه‌ی که به رهبری جامعه برگزیده شده است، تا وقتی رهبر جامعه است که شرایط پنج‌گانه ذکر شده را داشته باشد. (مشروعیت ولی فقیه) تشخیص این امر نیز بر عهده مجلس خبرگان است.		
نکته طلایی: هم «انتخاب رهبر به صورت غیر مستقیم» و هم «تشخیص مشروعیت رهبر»، توسط خبرگان صورت می‌گیرد.		

☆☆☆☆☆	گزینه ۲	۲۴۸۹
برخی از وظایف رهبر جامعه اسلامی که از قرآن کریم، روایات و سیره معصومین بزرگوار ^(ع) به دست می‌آید عبارت‌اند از: ۱- تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه ۲- حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان ۳- تصمیم‌گیری براساس مشورت ۴- ساده‌زیستی.		
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: گزینه (۲) از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر است.		

گزینه ۳ ۲۵۰۱ ☆☆☆☆

در جامعه اسلامی، الف- همان طور که مسئولیت رهبری با سایر رهبران متفاوت است، مردم نیز نگاهی متفاوت به رهبری دارند؛ رهبر برای آنان پیشوایی است که با قدم گذاشتن در مسیر کمال و عدالت، سایر مردم را به پیروان راه فرا می‌خواند. ب- مردم نیز تلاش می‌کنند با همت و پشتکار خود وی را همراهی کنند و قافله‌سالار را در همه عرصه‌ها و به‌خصوص در آنجا که سختی‌ها بروز می‌کنند، تنها نگذارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، وظیفه اجتماعی رهبر را بیان نمی‌کند. قسمت دوم گزینه (۲) از نظر علمی نادرست است، زیرا از بین مردم، تنها نخبگان به رهبری مشورت می‌دهند.

گزینه ۲ ۲۵۰۲ ☆☆☆☆

در حقیقت در نظام و حکومت اسلامی، مشارکت و همراهی مردم پایه و اساس پیشرفت است و بدون حضور و مشارکت آنان حکومت اسلامی دستاوردی نخواهد داشت.

روش مطالعه < برای پاسخ دادن به این نوع تست‌ها، متن درس را باید طوری حفظ بود که با دیدن صورت سؤال، پاسخ برایمان واضح و روشن باشد.

گزینه ۴ ۲۵۰۳ ☆☆☆☆

مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر عبارت است از: ۱- وحدت و همبستگی اجتماعی ۲- استقامت و پایداری در برابر مشکلات ۳- افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی ۴- مشارکت در نظارت همگانی ۵- اولویت دادن به اهداف اجتماعی

توضیح < «مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر»، همان «حقوق رهبر» است. «ساده‌زیستی»، در گزینه‌های (۱) و (۲) و «حفظ استقلال کشور» در گزینه (۳)، از وظایف رهبر است نه مردم.

گزینه ۳ ۲۵۰۴ ☆☆☆☆

تفرقه و پراکندگی، دو نتیجه دارد: به سرعت یک حکومت را از پای درمی‌آورد و سلطه‌گران را بر کشور مسلط می‌کند. ب- همبستگی اجتماعی، دو نتیجه دارد: کشور را قوی می‌کند و به رهبری امکان می‌دهد که برنامه‌های اسلامی را به اجرا درآورد.

نکته طلایی < امکان به اجرا در آوردن برنامه‌های اسلامی برای رهبری، همبستگی اجتماعی است.

گزینه ۱ ۲۵۰۵ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

توضیح < «سقوط سریع یک حکومت» و «تسلط سلطه‌گران بر کشور»، نتیجه تفرقه و پراکندگی است.

گزینه ۲ ۲۵۰۶ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.

روش مطالعه < برای پاسخ دادن به سؤالات این قسمت، عین عبارت‌های کتاب را باید حفظ باشید.

گزینه ۴ ۲۵۰۷ ☆☆☆☆

هر کشوری در مسیر رسیدن به استقلال و کمال با مشکلات بزرگ و کوچکی روبه‌رو می‌شود؛ همان‌گونه که کشور ما از ابتدای انقلاب اسلامی مورد تهاجم دشمنان قرار گرفت.

نکته طلایی < فراهم کننده فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی را برای رهبر، «استقامت و پایداری مردم در برابر مشکلات» است.

گزینه ۲ ۲۴۹۶ ☆☆☆☆

الف- امروزه در جامعه ما، علاوه بر اشخاص، نهادهای مختلفی‌اند که به صورت پیوسته به رهبری مشورت می‌دهند، مانند: مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای عالی انقلاب فرهنگی، مجلس شورای اسلامی، شورای عالی امنیت ملی، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و شورای عالی حوزه‌های علمیه.

ب- آنجا که اداره یک جامعه و رهبری آن به سوی پیشرفت و عدالت و تعالی، با بهره گرفتن از اندیشه‌های اندیشمندان و متخصصان میسر است، رهبر باید با مشورت با نخبگان تصمیم‌های لازم را بگیرد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < قسمت دوم گزینه (۴)، مربوط به اولین وظیفه رهبر، یعنی «تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه» است.

گزینه ۳ ۲۴۹۷ ☆☆☆☆

اگرچه امروزه زندگی اشرافی رؤسای جمهور و پادشاهان، از قبیل داشتن خانه‌های گران‌قیمت، استفاده از بهترین سرویس‌ها و مبلمان در خانه، استراحت و تفریح در زیباترین سواحل و جزایر دنیا، داشتن ده‌ها اتومبیل شیک، برگزاری مهمانی‌های پرهزینه و شرکت در مجالس لهو، با هزینه شخصی یا با استفاده از اموال عمومی، یک امر عادی است، اما رهبر با الگو قرار دادن اولیای دین، همواره یک زندگی ساده را دنبال می‌کند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < گزینه‌های (۱) و (۲)، مربوط به سومین وظیفه رهبر، یعنی «تصمیم‌گیری براساس مشورت» است. گزینه (۴)، مربوط به دومین وظیفه رهبر، یعنی «حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان» است.

گزینه ۲ ۲۴۹۸ ☆☆☆☆

الف- سومین وظیفه رهبر، «تصمیم‌گیری براساس مشورت» است. از آنجا که اداره یک جامعه و رهبری آن به سوی پیشرفت و عدالت و تعالی، با بهره گرفتن از اندیشه‌های اندیشمندان و متخصصان میسر است، رهبر باید با مشورت با نخبگان تصمیم‌های لازم را بگیرد. ب- دومین وظیفه رهبر «حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان» است. رهبر با دعوت مردم به استقامت و پایداری و بستن راه‌های سلطه، تلاش می‌کند عزت و استقلال کشور از دست نرود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < مطابق توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴)، مربوط به دومین وظیفه رهبر «حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان» است. قسمت دوم گزینه (۴)، مربوط به سومین وظیفه رهبر، یعنی «تصمیم‌گیری براساس مشورت» است.

گزینه ۴ ۲۴۹۹ ☆☆☆☆

رهبر جامعه اسلامی، رهبری کسانی را بر عهده دارد که می‌خواهند در سایه قوانین اسلام به رستگاری برسند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < گزینه (۱) از نظر عقلی نادرست است. گزینه (۲) از نظر علمی نادرست است، زیرا انتخاب رهبر به صورت دسته‌جمعی صورت می‌گیرد نه جداگانه. گزینه (۳) بی ربط است.

گزینه ۱ ۲۵۰۰ ☆☆☆☆

در جامعه اسلامی، الف- همان طور که مسئولیت رهبری با سایر رهبران متفاوت است، مردم نیز نگاهی متفاوت به رهبری دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < تلاش برای اداره جامعه مطابق با دستورات دین و خارج نشدن مردم از مسیر قوانین الهی، بیانگر «تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه» است. تلاش برای از دست رفتن عزت و استقلال کشور با دعوت مردم به استقامت و پایداری و بستن راه‌های سلطه، بیانگر «حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان» است.

اداره یک جامعه و رهبری آن به سوی پیشرفت و عدالت و تعالی، با بهره گرفتن از اندیشه‌های اندیشمندان و متخصصان، بیانگر «تصمیم‌گیری براساس مشورت» است. الگو بودن اولیای دین در زندگی فردی رهبر، بیانگر «ساده‌زیستی» است.

گزینه ۳ ۲۵۱۴ ☆☆☆☆

چهارمین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، «مشارکت در نظارت همگانی» است. براساس فرمان خداوند، همه افراد جامعه اسلامی نسبت به یکدیگر مسئول اند و مانند سوارشدگان در یک کشتی اند. اگر گناهی در جامعه رواج پیدا کند، فقط گناهکاران عذاب نمی‌شوند، بلکه همه کسانی که در برابر انجام گناه در جامعه سکوت کرده‌اند نیز باید پاسخگو باشند. بـ بنابرین، همه ما باید ناظر بر فعالیت‌های اجتماعی باشیم و در صورت مشاهده گناه توسط هر کس، وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را با روش درست انجام دهیم.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا در این قسمت، از گناهکاران سخنی به میان نیامده است. قسمت دوم گزینه (۱)، بیانگر پنجمین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، «اولویت دادن به اهداف اجتماعی» است.

گزینه ۱ ۲۵۱۵ ☆☆☆☆

مشارکت در نظارت همگانی سبب می‌شود که رهبر، همه افراد جامعه را پشتیبان خود بداند و هدایت جامعه به سمت وظایف اسلامی برای رهبر جامعه آسان تر شود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه‌های (۲) و (۴)، نتیجه سومین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، «افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی» است. گزینه (۳)، نتیجه اولین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، «وحدت و همبستگی اجتماعی» است.

گزینه ۴ ۲۵۱۶ ☆☆☆☆

الف- مشارکت در نظارت همگانی سبب می‌شود که ۱- رهبر، همه افراد جامعه را پشتیبان خود بداند ۲- و هدایت جامعه به سمت وظایف اسلامی برای رهبر جامعه آسان تر شود. ب- همبستگی اجتماعی، کشور را قوی می‌کند و به رهبری امکان می‌دهد که برنامه‌های اسلامی را به اجرا درآورد.

مقایسه (آسان تر شدن هدایت جامعه به سمت وظایف اسلامی برای رهبر جامعه ← نتیجه مشارکت در نظارت همگانی) (امکان دادن به رهبری برای به اجرا درآوردن برنامه‌های اسلامی ← نتیجه همبستگی اجتماعی) (فراهم شدن فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی برای رهبر ← نتیجه استقامت و پایداری مردم در برابر مشکلات)

گزینه ۱ ۲۵۱۷ ☆☆☆☆

پنجمین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، «اولویت دادن به اهداف اجتماعی» است. در برخی موارد که اهداف و آرمان‌های اجتماعی در برابر منافع فردی قرار می‌گیرند، باید بتوانیم از منافع فردی خود بگذریم و برای اهداف اجتماعی تلاش کنیم؛ مثلاً خرید کالای ایرانی سبب می‌شود که کارخانه‌های داخلی به تولید خود ادامه دهند و مانع بیکاری صدها هزار کارگر شوند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه (۳)، بیانگر دومین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، «استقامت و پایداری در برابر مشکلات» است.

گزینه ۲ ۲۵۱۸ ☆☆☆☆

پنجمین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، «اولویت دادن به اهداف اجتماعی» است. در برخی موارد که اهداف و آرمان‌های اجتماعی در برابر منافع فردی قرار می‌گیرند، باید بتوانیم از منافع فردی خود بگذریم و برای اهداف اجتماعی تلاش کنیم؛ مثلاً خرید کالای ایرانی سبب می‌شود که کارخانه‌های داخلی به تولید خود ادامه دهند و مانع بیکاری صدها هزار کارگر شوند. این عمل، به طور غیر مستقیم سبب کاهش بیکاری شده و کمک خوبی به حکومت و رهبری است که بتوانند در اداره جامعه موفق تر باشند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه (۴)، بیانگر دومین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، «استقامت و پایداری در برابر مشکلات» است.

گزینه ۴ ۲۵۰۸ ☆☆☆☆

دومین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، «استقامت و پایداری در برابر مشکلات» است. الف- هر کشوری در مسیر رسیدن به استقلال و کمال با مشکلات بزرگ و کوچکی روبه‌رو می‌شود؛ همان‌گونه که کشور ما از ابتدای انقلاب اسلامی مورد تهاجم دشمنان قرار گرفت. ب- پس مردم باید با استقامت خود، فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی را برای رهبر فراهم کنند.

نکته طلایی هر کشوری در مسیر رسیدن به استقلال و کمال، نیازمند «استقامت و پایداری در برابر مشکلات» است.

گزینه ۲ ۲۵۰۹ ☆☆☆☆

سومین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، «افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی» است. الف- برای تصمیم‌گیری صحیح در برابر قدرت‌های ستمگر دنیا، اطلاع از شرایط سیاسی و اجتماعی جهان، ضروری است. ب- ما باید بتوانیم به گونه‌ای عمل کنیم که بیشترین ضربه را به مستکبران و نقشه‌های تفرقه‌افکنانه آنان بزنیم و خود کمترین آسیب را ببینیم. ج- یکی از معیارهای درستی و نادرستی عملکرد ما می‌تواند ناراحتی دشمنان از عمل ما یا خوشحالی و شادی آنان از رفتار ما، باشد.

نکته طلایی «افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی»، به این دو منظور لازم است: ۱- تصمیم‌گیری صحیح در برابر قدرت‌های ستمگر دنیا ۲- بیشترین ضربه را به مستکبران و نقشه‌های تفرقه‌افکنانه آنان بزنیم و خود کمترین آسیب را ببینیم.

گزینه ۲ ۲۵۱۰ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها ...

گزینه ۳ ۲۵۱۱ ☆☆☆☆

یکی از معیارهای درستی و نادرستی عملکرد ما می‌تواند ناراحتی دشمنان از عمل ما یا خوشحالی و شادی آنان از رفتار ما، باشد.

مقایسه (به رهبری امکان می‌دهد که برنامه‌های اسلامی را به اجرا درآورد ← وحدت و همبستگی اجتماعی) (فراهم کننده فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی برای رهبر ← استقامت و پایداری مردم در برابر مشکلات)

گزینه ۴ ۲۵۱۲ ☆☆☆☆

الف- همبستگی اجتماعی، کشور را قوی می‌کند و به رهبری امکان می‌دهد که برنامه‌های اسلامی را به اجرا درآورد. ب- مردم باید با استقامت خود، فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی را برای رهبر فراهم کنند.

مقایسه (برای تصمیم‌گیری صحیح در برابر قدرت‌های ستمگر دنیا ← اطلاع از شرایط سیاسی و اجتماعی جهان ضروری است.) (فراهم کردن فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی برای رهبر ← استقامت و پایداری مردم در برابر مشکلات)

گزینه ۱ ۲۵۱۳ ☆☆☆☆

چهارمین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، «مشارکت در نظارت همگانی» است. براساس فرمان خداوند، همه افراد جامعه اسلامی نسبت به یکدیگر مسئول اند و مانند سوارشدگان در یک کشتی اند.

ارتباط راه جلوگیری از گسترش و ماندگار شدن گناهان اجتماعی، انجام امر به معروف و نهی از منکر است. (درس ۷ دوازدهم)

گزینه ۴ ۲۵۲۵

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

توضیح علت مهربانی کارگزاران با مردم: برخی از شهروندان برادر و خواهر دینی و هم آیین ما هستند و دوستی و مهربانی به هم آیین ضروری است. و برخی دیگر از شهروندان نیز هم‌نوع ما هستند و مهربانی به هم‌نوع هم ضروری است.

گزینه ۴ ۲۵۲۶

امام علی^(ع) در بخشی از عهدنامه مالک اشتر می‌فرماید: «در به دست آوردن رضایت عموم مردم سعی و تلاش کن نه در جلب رضایت خاص؛ که با وجود رضایت عمومی، خشم خاص به تو آسیبی نمی‌رساند و با خشم عموم مردم، رضایت خواص سودی نمی‌بخشد.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها در عهدنامه مالک اشتر، قسمت دوم گزینه (۳)، در مورد محرومان جامعه به کار رفته است.

گزینه ۳ ۲۵۲۷

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

توضیح علت تلاش کارگزاران در جهت جلب رضایت‌مندی مردم: خشم عمومی مردم، خشنودی خواص و نزدیکان را از بین می‌برد و رضایت عمومی، خشم خواص را بی‌اثر می‌کند.

گزینه ۳ ۲۵۲۸

امام علی^(ع) در توصیه به کارگزاران می‌فرماید: «کسانی را که از دیگران عیب‌جویی می‌کنند، از خود دور کن، زیرا در نهایت مردم عیب‌هایی دارند و مدیر جامعه باید بیش از همه در پنهان کردن آنها بکوشد.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها ...

گزینه ۳ ۲۵۲۹

امام علی^(ع) در توصیه به کارگزاران می‌فرماید: «عده‌ای افراد مورد اطمینان را انتخاب کن تا درباره وضع طبقات محروم تحقیق کنند و به تو گزارش دهند. سپس برای رفع مشکلات آن‌ها عمل کن ... زیرا این گروه [افراد محروم] بیش از دیگران به عدالت نیازمندند.»

توضیح علت توجه خاص کارگزاران به محرومان: این گروه بیش از دیگران به عدالت نیازمندند.

گزینه ۴ ۲۵۳۰

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

توضیح دو وظیفه کارگزاران در برابر محرومان از دیدگاه امام علی^(ع): «انتخاب گروه تحقیق برای تهیه گزارش از وضع آنها» و «اقدام برای رفع مشکلات آنان»

گزینه ۱ ۲۵۳۱

امام علی^(ع) در توصیه به کارگزاران می‌فرماید: «اگر با دشمن پیمان بستنی از پیمان‌شکنی دشمن غافل نباش، که دشمن گاهی از این راه (پیمان‌شکنی) تو را غافل گیر می‌کند.»

نکته طلایی راه در امان ماندن از حيله غافلگیر کردن دشمن: اعتماد نکردن به پیمان دشمن.

گزینه ۳ ۲۵۱۹

الف- اولویت دادن به اهداف اجتماعی، به طور غیر مستقیم سبب کاهش بیکاری شده و کمک خوبی به حکومت و رهبری است که بتوانند در اداره جامعه موفق‌تر باشند. ب- این عبارت: «یکی از معیارهای درستی و نادرستی عملکرد ما می‌تواند ناراحتی دشمنان از عمل ما یا خوشحالی و شادی آنان از رفتار ما، باشد»، بیانگر سومین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، «افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی» است. ج- این عبارت: «در برخی موارد که اهداف و آرمان‌های اجتماعی در برابر منافع فردی قرار می‌گیرند، باید بتوانیم از منافع فردی خود بگذریم و برای اهداف اجتماعی تلاش کنیم»، بیانگر پنجمین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، «اولویت دادن به اهداف اجتماعی» است.

مقایسه (امکان دادن به رهبری برای به اجرا درآوردن برنامه‌های اسلامی ← نتیجه همبستگی اجتماعی) (فراهم شدن فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی برای رهبر ← نتیجه استقامت و پایداری مردم در برابر مشکلات) (آسان‌تر شدن هدایت جامعه به سمت وظایف اسلامی برای رهبر جامعه ← نتیجه مشارکت در نظارت همگانی) (کمک خوبی است به حکومت و رهبری برای اداره موفق‌تر جامعه ← اولویت دادن به اهداف اجتماعی است.)

گزینه ۲ ۲۵۲۰

کارگزاران، همان مدیران و مسئولان جامعه‌اند که امروزه امور سه قوه مقننه، مجریه و قضائیه را بر عهده دارند. در واقع، کارگزاران یاران و کمک‌کنندگان به رهبرند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۲)، بیانگر سومین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، «افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی» است.

گزینه ۴ ۲۵۲۱

الف- اگر کارگزاران جامعه، وظیفه خود را به درستی بشناسند و هم به درستی اجرا کنند، اعتماد مردم به حکومت، روز به روز افزایش می‌یابد. ب- همچنین عملکرد غلط کارگزاران، سبب افزایش و انباشته شدن مشکلات و ناکارآمدی حکومت خواهد شد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳)، نتیجه چهارمین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، «مشارکت در نظارت همگانی» است.

گزینه ۳ ۲۵۲۲

امیرالمؤمنین علی^(ع) در «عهدنامه مالک اشتر» حکیمانه و عالمانه مسئولیت کارگزاران را بیان کرده است. و هرکس، آن را مطالعه کند، به عظمت فکر و درایت آن حضرت در کشورداری پی می‌برد. ایشان در این نامه، وقتی مسئولیتی را بیان می‌کند، علت آن را هم برای مالک اشتر توضیح می‌دهد.

توضیح «عهدنامه مالک اشتر»، نشان دهنده عظمت فکر و درایت آن حضرت در کشورداری است.

گزینه ۱ ۲۵۲۳

مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.

یادآوری خطبه ۲۲۱ نهج البلاغه، درباره درباره مرگ و آخرت است. (درس ۶ یازدهم)

گزینه ۲ ۲۵۲۴

امام علی^(ع) در بخشی از عهدنامه مالک اشتر می‌فرماید: «دل خویش را نسبت به مردم، مهربان کن و با همه، دوست و مهربان باش؛ چرا که مردم دو دسته‌اند، دسته‌ای برادر دینی تو و دسته‌ای دیگر در آفرینش همانند تو هستند.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه (۳)، در مورد محرومان جامعه صحیح است.

گزینه ۴ ۲۵۳۵ ☆☆☆☆☆

عبارت‌های سه قسمت «الف»، «د» و «ه»، با هم تناسب دارند.

الف- ولی فقیه باید از جانب مردم پذیرفته شده باشد تا بتواند کشور را اداره کند و به پیش ببرد. یعنی، فقیه باید نزد مردم جامعه خود، «مقبولیت» داشته باشد.

ب- فقیهی (لیتفقوهوا فی الدین) که رهبری جامعه اسلامی را بر عهده می‌گیرد باید این شرایط را داشته باشد: «با تقوا، عادل، زمان‌شناس، مدیر و مدبر و شجاعت»

ج- سومین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، «افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی» است. برای تصمیم‌گیری صحیح در برابر قدرت‌های ستمگر دنیا، اطلاع از شرایط سیاسی و اجتماعی جهان، ضروری است. ما باید بتوانیم به گونه‌ای عمل کنیم که بیشترین ضربه را به مستکبران و نقشه‌های تفرقه‌افکنانه آنان بزنیم و خود کمترین آسیب را ببینیم. این سخن امام علی^(ع) به مالک اشتر: «اگر با دشمن پیمان بستنی از پیمان‌شکنی دشمن غافل نباش، که دشمن گاهی از این راه (پیمان‌شکنی) تو را غافل گیر می‌کند». به این مفهوم اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت «ب» نادرست است، زیرا ائمه اطهار^(ع) به عنوان حجت‌های خدا در روی زمین هستند. قسمت «ج» نادرست است، زیرا کارگزاران (نه فقها)، همان مدیران و مسئولان جامعه‌اند. قسمت «ه» نادرست است، زیرا رجوع به متخصص، یک روش رایج عقلی است نه شرعی.

گزینه ۲ ۲۵۳۶ ☆☆☆☆☆

الف- این مشارکت در نظارت همگانی سبب می‌شود که رهبر، همه افراد جامعه را پشتیبان خود بداند و هدایت جامعه به سمت وظایف اسلامی برای رهبر جامعه آسان‌تر شود.

ب- همبستگی اجتماعی، کشور را قوی می‌کند و به رهبری امکان می‌دهد که برنامه‌های اسلامی را به اجرا درآورد.

ج- اولویت دادن به اهداف اجتماعی، کمک خوبی به حکومت و رهبری است که بتوانند در اداره جامعه موفق‌تر باشند.

روش مطالعه { سخت‌ترین سؤالی که از این درس می‌توان طرح کرد، مربوط به وظایف رهبر و مردم است. برای یادگیری بهتر و از بین رفتن اشتباهات رایج در این دو قسمت، بهتر است خلاصه این وظایف را در برگه‌ای نوشته و آن را مرور کنید.

گزینه ۴ ۲۵۳۷ ☆☆☆☆☆

الف- امام علی^(ع) در توصیه به کارگزاران می‌فرماید: «دل خویش را نسبت به مردم، مهربان کن و با همه، دوست و مهربان باش؛ چرا که مردم دو دسته‌اند، دسته‌ای برادر دینی تو و دسته‌ای دیگر در آفرینش همانند تو هستند»

ب- امام علی^(ع) در بخشی از عهدنامه مالک اشتر می‌فرماید: «در به دست آوردن رضایت عموم مردم سعی و تلاش کن نه در جلب رضایت خواص؛ که با وجود رضایت عمومی، خشم خواص به تو آسیبی نمی‌رساند و با خشم عموم مردم، رضایت خواص سودی نمی‌بخشد.» ج- امام علی^(ع) در توصیه به کارگزاران می‌فرماید: «برای رفع مشکلات محرومان عمل کن ... زیرا این گروه [افراد محروم] بیش از دیگران به عدالت نیازمندند.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیحات بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت سوم گزینه (۲) نادرست است.

گزینه ۲ ۲۵۳۸ ☆☆☆☆☆

سه قسمت «ب»، «ج» و «ه»، پیام آیه مورد سؤال است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { دو قسمت «الف» و «د»، پیام این سخن امام زمان^(ع) به اسحاق بن یعقوب است: «و اما الحوادث الواقعة فارجعوا فیها الی رواة حدیثنا فانهم حجتی علیکم و انا حجة الله علیهم»

گزینه ۲ ۲۵۳۲ ☆☆☆☆☆

الف- «اگر با دشمن پیمان بستنی از پیمان‌شکنی دشمن غافل نباش، که دشمن گاهی از این راه (پیمان‌شکنی) تو را غافل گیر می‌کند.»

ب- «دل خویش را نسبت به مردم، مهربان کن و با همه، دوست و مهربان باش؛ چرا که مردم دو دسته‌اند، دسته‌ای برادر دینی تو و دسته‌ای دیگر در آفرینش همانند تو هستند.»

ج- «عده‌ای افراد مورد اطمینان را انتخاب کن تا درباره وضع طبقات محروم تحقیق کنند و به تو گزارش دهند. سپس برای رفع مشکلات آن‌ها عمل کن ...، زیرا این گروه [افراد محروم] بیش از دیگران به عدالت نیازمندند.»

مقایسه { همانند مردم در آفرینش ← علت مهربان بودن کارگزاران با مردم (راز داری رهبر جامعه ← علت دور کردن عیب‌جویان از پیرامونش) (نیازمندی بیشتر به عدالت ← علت توجه خاص رهبر به محرومان)

گزینه ۳ ۲۵۳۳ ☆☆☆☆☆

الف- طرح و برنامه خداوند برای جامعه اسلامی، پس از رسول خدا^(ص) با سپردن دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری به ائمه اطهار^(ع) در آیه اطاعت: «یا ایها الذین آمنوا أطیعوا الله و أطیعوا الرسول و اولی الامر منکم»، آمده است.

ب- مطابق آیات قرآن کریم، در صورت بازگشت مسلمانان به دوران جاهلیت (و من یقلب علی عقبیه) که در اینجا دور افتادن مردم از رهبری و هدایت امامان معصوم^(ع)، مصداقی از آن است، هیچ‌کس و زبانی به خداوند نمی‌رسد. (فلن یضّر الله شیئاً)

ج- از دقت در آیه شریفه: «و ما کان المؤمنون لینفروا کافة فلولاً نفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقوهوا فی الدین و لینذروا قومهم إذا رجعوا الیهم لعلهم یحذرون»، وجوب در حد رفع نیاز تفقه در دین برای تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در عصر غیبت مفهوم می‌گردد.

تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به این سبک از سؤالات ترکیبی جدید، حتماً از روش حذف گزینه‌های نادرست استفاده کنید. قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، آیه ولایت است که در آن، طرح و برنامه خداوند برای جامعه اسلامی، پس از رسول خدا^(ص) مطرح نشده است. قسمت دوم گزینه (۱)، بخشی از آیه ابلاغ است و مخاطب آن کسانی هستند که پیام الهی غدیر را انکار کنند و در برابر آن از روی لجاجت کفر بورزند.

گزینه ۳ ۲۵۳۴ ☆☆☆☆☆

الف- این عبارت: «اما رهبر با الگو قرار دادن اولیای دین (لقد کان لکم فی رسول الله أسوة حسنة)، همواره یک زندگی ساده را دنبال می‌کند.»، به چهارمین وظیفه رهبر، یعنی «سادگی» اشاره دارد.

ب- دومین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، «استقامت و پایداری در برابر مشکلات (و اصبر علی ما اصابک)» است. هر کشوری در مسیر رسیدن به استقلال و کمال با مشکلات بزرگ و کوچکی روبه‌رو می‌شود؛ همان‌گونه که کشور ما از ابتدای انقلاب اسلامی مورد تهاجم دشمنان قرار گرفت. پس مردم باید با استقامت خود، فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی را برای رهبر فراهم کنند.

ج- آیه شریفه: «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و أنزلنا معهم الكتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط»، به ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام از دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی اشاره دارد.

تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن به این نوع سؤال کاملاً مفهومی، با در نظر گرفتن هر قسمت از سؤال، که به پاسخ آن اطمینان دارید، به حذف گزینه‌های نادرست پردازید. با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۱)، نادرست است، زیرا صر در برابر مشکلات (یا عزم و تصمیم در درس ۸ دم)، ربطی به تصمیم‌گیری براساس مشورت ندارد.

خلاصه نتایج وحدت و همبستگی اجتماعی: ۱- کشور را قوی می کند. (بیانگر دومین وظیفه رهبر، یعنی حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان) ۲- امکان اجرای احکام الهی را به رهبر می دهد (بیانگر اولین وظیفه رهبر، یعنی تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه)

گزینه ۳ ۲۵۴۴

الف- این عبارت: «یکی از معیارهای درستی و نادرستی عملکرد ما می تواند ناراحتی دشمنان از عمل ما یا خوشحالی و شادی آنان از رفتار ما، باشد»، بیانگر سومین وظیفه مردم، یعنی «افزایش آگاهی های سیاسی و اجتماعی» است. ب- عبارت شریفه: «و تواصوا بالحق و تواصوا بالصبر»، بیانگر امر به معروف و نهی از منکر و چهارمین وظیفه مردم، یعنی «مشارکت در نظارت همگانی» است.

توضیح عمل به این دستورالعمل قرآنی: «و تواصوا بالحق و تواصوا بالصبر»، باعث می شود: ۱- رهبر، همه افراد جامعه را پشتیبان خود بداند. ۲- و هدایت جامعه به سمت وظایف اسلامی برای رهبر جامعه آسان تر شود.

گزینه ۲ ۲۵۴۵

مشارکت مردم در نظارت همگانی (امر به معروف و نهی از منکر) سبب می شود که رهبر، همه افراد جامعه را پشتیبان خود بداند و هدایت جامعه به سمت وظایف اسلامی برای رهبر جامعه آسان تر شود.

جمع بندی وظایف مردم در جامعه اسلامی و نتایج آن ها: ۱- وحدت و همبستگی اجتماعی - نتیجه آن: قوی شدن کشور و امکان اجرای برنامه های اسلامی برای رهبر

۲- استقامت و پایداری در برابر مشکلات - نتیجه آن: حفظ استقلال و عزت کشور و امکان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی برای رهبر

۳- افزایش آگاهی های سیاسی و اجتماعی - نتیجه آن: تصمیم گیری صحیح در برابر قدرت های ستمگر دنیا و بیشتر ضربه زدن به دشمنان و کمتر ضربه خوردن از آنان

۴- مشارکت در نظارت همگانی - نتیجه آن: پشتیبانی از ولی فقیه و هدایت آسان تر جامعه

۵- اولویت دادن به اهداف اجتماعی - نتیجه آن: گذشت از منافع فردی و اداره موفق تر جامعه

گزینه ۳ ۲۵۴۶

عبارت قرآنی: «لِيَتَّقُوا فِي الدِّينِ»، وظیفه فقها را در عصر غیبت و در زمان عدم دسترسی به امام بیان می کند که مصداق آن، استخراج قوانین مربوط به بانکداری که از نیازهای متغیر می باشد (درس ۲ یازدهم) است.

توضیح روش پاسخ به نیازهای متغیر: معارف اسلامی به گونه ای است که متخصصان دین (فقها) می توانند از درون آن با توجه به نیازهای جدید به وجود آمده، قوانین مورد نیاز جامعه درباره بانکداری، اسکناس، خرید و استفاده از سلاح های جدید را استخراج کنند و در اختیار مردم قرار دهند.

گزینه ۱ ۲۵۴۷

الف- مسلمانان در غیبت امام، نه تنها در احکام و مسائل فردی، بلکه در مسائل اجتماعی هم، باید به «فقیه» مراجعه کنند. روشن است که انجام چنین وظیفه ای، جز با نفی حاکمان طاغوت و تشکیل «حکومت اسلامی» به رهبری فقیه مسیر نیست.

ب- عبارت شریفه: «و قد أمروا أن يكفروا به»، به این نتیجه تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها گزینه (۲)، به ضرورت تداوم مرجعیت دینی در عصر غیبت اشاره دارد. حدیث پیامبر (ص) در گزینه (۳)، به مرجعیت دینی امام علی (ع) اشاره دارد. عبارت قرآنی گزینه (۴)، به علت غیبت امام زمان (ع) اشاره دارد.

گزینه ۱ ۲۵۳۹

الف- ویژگی خاص مرجع تقلید این است که اعلم باشد؛ یعنی از میان فقها از همه عالم تر باشد. ب- دومین مسئولیت منتظران، «پیروی از فرمان های امام عصر (ع)» است. از جمله دستورات امام زمان (ع) که پیروان آن حضرت به دنبال انجام آن هستند: مراجعه به عالمان دین (فارجعوا فیها الی رواة حدیثنا)، عمل به احکام فردی و اجتماعی دین و مقابله با طاغوت است. ج- طبیعی است که چنین فقیهی تا وقتی رهبر جامعه است که شرایط پنج گانه ذکر شده (مشروعیت) را داشته باشد. تشخیص این امر نیز بر عهده مجلس خبرگان است.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها قسمت اول گزینه های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا «اعلم بودن»، ویژگی مخصوص مرجع تقلید است. قسمت سوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا تشخیص مشروعیت بر عهده مجلس خبرگان است نه مرجع تقلید.

گزینه ۳ ۲۵۴۰

از بین عبارت های مذکور، تنها دو عبارت «الف» و «د»، که به ترتیب، بیانگر تدبیر و شجاعت رهبر است، بیانگر مشروعیت رهبر جامعه اسلامی است.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها دو قسمت «ب» و «ج»، بیانگر مقبولیت رهبر اسلامی است. قسمت «ه»، ویژگی مخصوص مرجع تقلید است نه ولی فقیه.

گزینه ۱ ۲۵۴۱

الف- این سخن امام زمان (ع) به اسحاق بن یعقوب: «فارجعوا فیها الی رواة حدیثنا»، به تداوم مرجعیت دینی در عصر غیبت توسط فقها اشاره دارد.

ب- عبارت شریفه: «و لینذروا قومهم إذا رجعوا الیهم»، نیز به تداوم مرجعیت دینی در عصر غیبت توسط فقها اشاره دارد.

ج- این سخن امام رضا (ع) در جمع مردم نیشابور: «بشروطها و أنا من شروطها»، به دومین اصل کلی امامان در مبارزه با حاکمان (ولایت ظاهری)، یعنی «معرفی خویش به عنوان امام برحق» اشاره دارد.

روش تست زدن برای پاسخ دادن به این سؤال، ابتدا با در نظر گرفتن قسمت هایی که به پاسخ آن اطمینان داریم، به حذف گزینه های نادرست می پردازیم. قسمت سوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا این سخن امام رضا (ع)، به ولایت معنوی اشاره ندارد. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم و سوم گزینه های (۲) و (۴) نادرست است.

گزینه ۴ ۲۵۴۲

الف- اگر «مرجعیت دینی» ادامه نیابد، یعنی متخصصی نباشد که احکام دین را بداند و برای مردم بیان کند و پاسخگوی مسائل جدید مطابق با احکام دین نباشد، مردم با وظایف خود آشنا نمی شوند و نمی توانند به آن وظایف عمل کنند. ب- مردم باید با استقامت خود، فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی را برای رهبر فراهم کنند.

دلیل نادرستی سایر گزینه ها قسمت «ج» نادرست است، زیرا در حقیقت در نظام و حکومت اسلامی، مشارکت و همراهی مردم پایه و اساس پیشرفت است و بدون حضور و مشارکت آنان حکومت اسلامی دستاوردی نخواهد داشت. قسمت «د» نادرست است، زیرا این عبارت: «یکی از فقیهان، در میان اهل علم آن چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه، واجد شرایط است.» از راه های شناخت مرجع تقلید است نه ولی فقیه.

گزینه ۲ ۲۵۴۳

الف- تفرقه و پراکندگی، به سرعت یک حکومت را از پای در می آورد و سلطه گران را بر کشور مسلط می کند. (پس وحدت و همبستگی موجب حفظ استقلال کشور می شود). ب- همبستگی اجتماعی، کشور را قوی می کند و به رهبری امکان می دهد که برنامه های اسلامی را به اجرا در آورد. (تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها ارتباط بعضی از وظایف مردم در جامعه اسلامی با وظایف رهبر (ولی فقیه):
 مثال ۱: استقامت و پایداری مردم در مقابل مشکلات ← حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان (دومین وظیفه رهبر)
 مثال ۲: وحدت و همبستگی اجتماعی ← قوی شدن کشور و امکان اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه (اولین وظیفه رهبر)

گزینه ۴ ۲۵۵۳
 این روایت: «و اما الحوادث الواقعة فارجعوا فيها الى رواة حديثنا فانهم حجتي عليكم و انا حجة الله عليهم»، بیانگر آن است که مسلمانان در غیبت امام، نه تنها در احکام و مسائل فردی، بلکه در مسائل اجتماعی هم، باید به «فقیه» مراجعه کنند.

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست مفهومی از آیات و احادیث این درس است. برای انتخاب گزینه صحیح، ابتدا باید مفهوم آیات و احادیث تمامی گزینه‌ها را دانست تا بتوان پس از بررسی مفاهیم آنها پاسخ صحیح را انتخاب نمود. آیه گزینه (۱)، وظیفه فقها را در عصر غیبت انذار مردم بیان می‌کند. آیه گزینه (۲)، وعده خداوند به مؤمنان صالح در پایان تاریخ است. آیه گزینه (۳)، به علت غیبت امام زمان (ع) اشاره دارد.

گزینه ۳ ۲۵۵۴
 الف- براساس آیه شریفه: «و ما كان المؤمنون لينفروا كافة فلولا نفر من كل فرقة منهم طائفة ليتفقهوا في الدين و لينذروا قومهم إذا رجعوا إليهم لعلهم يحذرون»، از آن جا که همه مسلمانان نمی‌توانند درباره احکام دین تفقه و تحقیق کنند و همه به پیامبر اسلام (ص) دسترسی ندارند، از هر گروهی، جمعی از آنها باید اعزام شوند (فلولا نفر من كل فرقة منهم طائفة) تا به «تفقه» در دین بپردازند (ليتفقهوا في الدين). این افراد (فقها) وظیفه دارند آموخته‌های خود را در اختیار دیگر مردم قرار دهند تا سایر مردم برای به دست آوردن احکام به آنان مراجعه کنند. ب- و نتیجه این انذار این است شاید مردم از کیفر الهی بترسند. (لعلهم يحذرون)

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست مفهومی با گزینه‌های نزدیک به هم و دشوار است. قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲)، به امکان ناپذیر بودن کوچ همه مؤمنان به شهرهای مذهبی اشاره دارد. قسمت دوم گزینه (۴)، بیانگر وظیفه فقها است نه نتیجه آن.

گزینه ۳ ۲۵۵۵
 امام علی (ع) در عهدنامه مالک اشتر می‌فرماید: «اگر با دشمن پیمان بستی از پیمان شکنی دشمن غافل نباش، که دشمن گاهی از این راه (پیمان شکنی) تو را غافل گیر می‌کند.»

تحلیل تست ۱۴۰۰ این تست، یک تست حفظی و متوسط است. با توجه به توضیح بالا سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۱ ۲۵۵۶
 پنجمین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، «اولویت دادن به اهداف اجتماعی» است. الف- در برخی موارد که اهداف و آرمان‌های اجتماعی در برابر منافع فردی قرار می‌گیرند، باید بتوانیم از منافع فردی خود بگذریم و برای اهداف اجتماعی تلاش کنیم؛ ب- مثلاً خرید کالای ایرانی سبب می‌شود که کارخانه‌های داخلی به تولید خود ادامه دهند و مانع بیکاری صدها هزار کارگر شوند. این عمل، به طور غیر مستقیم سبب کاهش بیکاری شده و کمک خوبی به حکومت و رهبری است که بتوانند در اداره جامعه موفق تر باشند.

تحلیل تست ۹۹ این تست، یک تست حفظی و ساده از این درس است که با یک مطالعه سطحی نیز می‌توان به آن پاسخ داد. البته در کنکور ۹۹ از این نوع سؤالات خیلی کم طرح شده و سؤالات این سال بیشتر مفهومی و دشوار بوده است.

گزینه ۲ ۲۵۴۸
 در زمان ائمه (ع)، مردمانی در شهرهای دوردست بودند (اقصى نقاط بلاد اسلامی) که به امامان دسترسی نداشتند و نمی‌توانستند احکام دین را از ایشان بشنوند و از فرمان‌های آنان مطلع شوند. مسلمانان وظیفه دارند در زمان غیبت امام ان یا عدم امکان دسترسی به ایشان، به فقیهان مراجعه کنند.

توضیح راهکار امامان در عصر غیبت یا عدم دسترسی به امام، تربیت دانشمندانی بود که پس از کسب علم از آیات و احادیث، پاسخگوی مردم شهرهای خود باشند. این روش برگرفته از آیه: «و ما كان المؤمنون لينفروا كافة فلو لا نفر من كل فرقة منهم طائفة ليتفقهوا في الدين و لينذروا قومهم اذا رجعوا اليهم لعلهم يحذرون» است.

گزینه ۴ ۲۵۴۹
 عبارت قرآنی: «لِينْذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ: تا قومشان را هشدار دهند هنگامی که به سوی آنان بازگشتند»، به وظیفه فقیه در آموزش دین به دیگران پس از بازگشت از اعزام به تفقه اشاره دارد.

توضیح به روابط علت و معلولی در آیه «تفقه» توجه فرمایید: کوچ کردن و اعزام شدن گروهی از مردم (نَفَرٍ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ) ← به هدف تفقه و تفکر عمیق در دین (لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ) ← به هدف هشدار دادن به مردم (لِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ)

گزینه ۳ ۲۵۵۰
 الف- دو راه برای شناخت مرجع تقلید وجود دارد: ۱- از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتواند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهد، پرسیم. ۲- یکی از فقیهان در میان اهل علم آن چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه، واجد شرایط است.
 ب- شرایط مرجع تقلید: ۱- باتقوا باشد، ۲- عادل باشد، ۳- زمان شناس باشد، ۴- اعلم باشد. وجود شرط «اعلم بودن» در ولی فقیه ضروری نیست.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است، زیرا مشهور بودن در بین اهل علم (نه در بین اصحاب رسانه)، از راه‌های شناخت مرجع تقلید است.

گزینه ۱ ۲۵۵۱
 الف- باید بتوانیم از منافع فردی خود بگذریم و برای اهداف اجتماعی تلاش کنیم؛ مثلاً خرید کالای ایرانی سبب می‌شود که کارخانه‌های داخلی به تولید خود ادامه دهند و مانع بیکاری صدها هزار کارگر شود. این عمل، به طور غیرمستقیم سبب کاهش بیکاری شده و کمک خوبی به حکومت و رهبری است که بتوانند در اداره جامعه موفق تر باشند. (اولویت دادن به اهداف اجتماعی)

ب- مشارکت در نظارت همگانی (امر به معروف و نهی از منکر) سبب می‌شود که رهبر، همه افراد جامعه را پشتیبان خود بداند و هدایت جامعه به سمت وظایف اسلامی برای رهبر آسان تر شود.

مقایسه
 اداره موفق جامعه ← معلول اولویت دادن مردم به اهداف اجتماعی است.
 هدایت آسان تر جامعه ← معلول مشارکت مردم در نظارت همگانی است.

گزینه ۳ ۲۵۵۲
 الف- رهبر با دعوت مردم به استقامت و پایداری و بستن راه‌های سلطه، تلاش می‌کند عزت و استقلال کشور از دست نرود.
 ب- نهادهای مختلفی مانند جامعه مدرسین حوزه علمیه، قم و شورای عالی حوزه‌های علمیه در مشورت دادن به رهبری به‌طور پیوسته نقش دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { سایر گزینه‌ها، از وعده‌های الهی در پایان تاریخ سخن می‌گویند و به عصر غیبت اشاره ندارند.

گزینه ۱ ☆☆☆☆ ۲۵۶۲
 آیه شریفه: «و ما کان المؤمنون لینفروا کأفة فلولا نفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقہوا فی الدین...»، بیانگر این مفهوم است که فهم عمیق و تخصص در دین، مقدور همگان نیست و از آن جا که همه مسلمانان نمی‌توانند درباره احکام دین تفقه و تحقیق کنند و همه به پیامبر اسلام (ص) دسترسی ندارند، عده‌ای از آنان باید این مسئولیت را به عهده بگیرند. این افراد وظیفه دارند احکام دین را فرا بگیرند و به دیگران برسانند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه (۲)، به انسجام درونی آیات قرآن کریم از جنبه‌های اعجاز محتوایی آن اشاره دارد. آیات گزینه‌های (۳) و (۴)، به تحقق وعده‌های خداوند در پایان تاریخ و پس از پایان یافتن غیبت کبری اشاره دارند.

گزینه ۱ ☆☆☆☆ ۲۵۶۳
 الف- تقلید در احکام، به معنای رجوع به متخصص دین است. چنین فقهی را نیز مرجع تقلید می‌نامند.
 ب- مرجع تقلید باید فقهی با تقوا، عادل، زمان شناس و اعلم باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است، زیرا رجوع به متخصص دین نه بزرگان دین، مفهوم تقلید است. مقبول مردم باشد در گزینه (۲)، ویژگی ولی فقیه است نه مرجع تقلید.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ ۲۵۶۴
 الف- امام علی (ع) در توصیه به کارگزاران می‌فرماید: «عده‌ای افراد مورد اطمینان را انتخاب کن تا درباره وضع طبقات محروم تحقیق کنند و به تو گزارش دهند. سپس برای رفع مشکلات آن‌ها عمل کن ...، زیرا این گروه [افراد محروم] بیش از دیگران به عدالت نیازمندند.»

ب- مطابق سخن امام علی (ع)، خشم عمومی مردم، خشونودی خواص و نزدیکان را از بین می‌برد و رضایت عمومی، خشم خواص را بی‌اثر می‌کند.

توضیح { نیازمندی بیشتر به عدالت، تحقیق و تفحص در وضع محرومان را ضروری می‌سازد.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ ۲۵۶۵
 مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با در نظر گرفتن سخن امام علی (ع)، سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ ۲۵۶۶
 الف- ولی فقیه علاوه بر تخصص در فقه، باید تقوا، عادل، زمان شناس، با تدبیر باشد و شجاعت و قدرت روحی داشته باشد تا مشروعیت پیدا کند. ب- پیروی از رهبری که این ویژگی‌ها را نداشته باشد، حرام است.

توضیح { تشکیل نظام و حکومت اسلامی، بر پایه «مشروعیت» و «مقبولیت» استوار است. علاوه بر داشتن مشروعیت، ولی فقیه باید از جانب مردم پذیرفته شده باشد تا بتواند کشور را اداره کند و به پیش برود. یعنی، فقیه باید نزد مردم جامعه خود، «مقبولیت» داشته باشد.

گزینه ۱ ☆☆☆☆ ۲۵۵۷
 الف- «اعلم بودن»، ویژگی خاص مرجع تقلید است و به این معناست که از میان فقها از همه عالم‌تر باشد.
 ب- برای شناخت فقیه واجد شرایط نیز باید تحقق نماییم و یکی از راه‌های زیر را پیش بگیریم: ۱- از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتوانند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهد، بپرسیم. ۲- یکی از فقیهان، در میان اهل علم آن چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه، واجد شرایط است.
تحلیل تست ۹۹ { این تست، یک تست حفظی و متوسط است. برای پاسخ دادن سریع و بدون خطا به آن، باید از طریق حذف گزینه‌های نادرست عمل کرد. قسمت گزینه‌های (۲) و (۴)، بیانگر زمان شناس بودن مرجع تقلید است. با قوت‌تر بودن در قسمت دوم گزینه (۳)، مفهوم اعلم‌تر بودن را بیان نمی‌کند.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ ۲۵۵۸
 الف- اصل «تقیه»، بیانگر سومین اصل کلی امامان شیعه در مبارزه با حاکمان زمان خود و به معنای این است که «اقدامات خود را مخفی نگه دارند، به گونه‌ای که در عین ضربه زدن به دشمن، کم‌تر ضربه بخورند». ب- این اصل یادآور سومین مسئولیت مردم نسبت به رهبر، یعنی «افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی» است، چراکه برای تصمیم‌گیری صحیح در برابر قدرت‌های ستمگر دنیا، اطلاع از شرایط سیاسی و اجتماعی جهان، ضروری است. ما باید بتوانیم به گونه‌ای عمل کنیم که بیشترین ضربه را به مستکبران و نقشه‌های تفرقه‌افکنانه آنان بزنیم و خود کمترین آسیب را ببینیم.

تحلیل تست ۹۹ { این تست، یک سؤال ترکیبی و کاملاً مفهومی و دشوار است. برای پاسخ دادن به آن، هم باید مفهوم تقیه و هم مفهوم مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر را دانست. این عبارت: «به گونه‌ای عمل کنیم که بیشترین ضربه را به مستکبران و نقشه‌های تفرقه‌افکنانه آنان بزنیم و خود کمترین آسیب را ببینیم»، در توضیح بالا، مفهوم تقیه است.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ ۲۵۵۹
 الف- مرجع تقلید علاوه بر تخصص در فقه، باید باتقوا، عادل و زمان شناس باشد تا مشروعیت پیدا کند. ب- پیروی از مرجع تقلیدی که این ویژگی‌ها را نداشته باشد، حرام است.
توضیح { علاوه بر این سه ویژگی، مرجع تقلید باید اعلم باشد؛ یعنی از میان فقها از همه عالم‌تر باشد.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ ۲۵۶۰
 وظیفه مردم برای به دست آوردن احکام رویدادهای جدید در زمان غیبت در حدیث: «و اما الخواص الواقعة فارجعوا فیها الی رواة حدیثنا ...»، این گونه بیان شده است که در مورد رویدادهای زمان به راویان حدیث ما رجوع کنید.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه (۱)، به ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت اشاره دارد. آیه گزینه (۲)، به تداوم مرجعیت دینی در عصر غیبت توسط فقها اشاره دارد. حدیث گزینه (۳)، به تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری توسط امامان معصوم (ع) اشاره دارد.

گزینه ۳ ☆☆☆☆ ۲۵۶۱
 حدیث مورد سؤال و آیه شریفه: «و ما کان المؤمنون لینفروا کأفة فلولا نفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقہوا فی الدین...»، به تداوم مرجعیت دینی در عصر غیبت توسط فقها اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه ۱}، به پایان تاریخ و پس از ظهور امام زمان (ع) اشاره دارد. گزینه ۳، حدیث ثقلین است که به عصمت اهل بیت (ع) اشاره دارد و بیانگر همراهی قرآن و اهل بیت (ع) است. آیه گزینه ۴، بیانگر مفهوم صورت سؤال نمی‌باشد.

گزینه ۴ ۲۵۷۳

الف- تشکیل نظام و حکومت اسلامی، بر پایه «مشروعیت» و «مقبولیت» استوار است. ب- حکومت و رهبری آن فقیهی که این پنج شرط را دارد، مشروع است، یعنی دین به او اجازه رهبری مردم را داده است. در غیر این صورت، پیروی از دستورات وی حرام است.

ج- علاوه بر این، ولی فقیه باید از جانب مردم پذیرفته شده باشد تا بتواند کشور را اداره کند و به پیش ببرد. یعنی، فقیه باید نزد مردم جامعه خود، «مقبولیت» داشته باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { هر دو قسمت گزینه‌های (۱) و (۲)، بیانگر مشروعیت است و در این دو گزینه، سخن از مقبولیت نیست. قسمت دوم گزینه ۳، فقط به یک ویژگی از پنج ویژگی مشروعیت اشاره دارد.

گزینه ۴ ۲۵۷۴

بر اساس آیه شریفه: «و ما کان المؤمنون لینفروا کافة فلولاً نفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقوها فی الدین و...»، از آن جا که همه مسلمانان نمی‌توانند درباره احکام دین تفقه و تحقیق کنند و همه به پیامبر اسلام (ص) دسترسی ندارند، عده‌ای از آنان باید این مسئولیت را به عهده بگیرند. این افراد وظیفه دارند احکام دین را فرا بگیرند و به دیگران برسانند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه ۱، حدیث ثقلین است که به عصمت اهل بیت (ع) اشاره دارد. گزینه ۲، بیانگر «زمان شناس» بودن مرجع تقلید و ولی فقیه است. گزینه ۳، به پایان تاریخ و پس از ظهور امام زمان (ع) اشاره دارد.

گزینه ۱ ۲۵۷۵

با توجه به آیه شریفه: «و ما کان المؤمنون لینفروا کافة فلولاً نفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقوها فی الدین و لیندروا قومهم اذا رجعوا الیهم لعلهم یحذرون»، کوچ کردن به قصد تفقه در دین بر همگان واجب نیست و هدف از این کوچ کردن انداز مبتنی بر تفکر عمیق دین است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به عبارت شریفه: «من کل فرقة منهم طائفة»: از هر گروهی، جمعی از آنها»، قسمت دوم گزینه‌های (۳) و (۴) نادرست است. با توجه به عبارت شریفه: «لیتفقوها فی الدین و لیندروا قومهم اذا رجعوا الیهم لعلهم یحذرون»، قسمت اول گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۱ ۲۵۷۶

تشکیل نظام و حکومت اسلامی، بر پایه «مشروعیت» (داشتن شرایط رهبری) و «مقبولیت» (مردم با آگاهی و شناخت او را قبول داشته باشند) استوار است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه ۲، فقط بیانگر مقبولیت و گزینه‌های (۳) و (۴)، فقط بیانگر مشروعیت است.

گزینه ۳ ۲۵۷۷

در عصر غیبت حجت منتظر الهی، قلمروهای رسالت در بعد ولایت معنوی، بر عهده خود امام زمان (ع) و مسئولیت مرجعیت دینی، بر عهده مرجع تقلید و ولایت ظاهری بر عهده ولی فقیه است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت سوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۲ ۲۵۶۷

الف- در زمان ائمه (ع)، مردمانی در شهرهای دور دست بودند که به امامان دسترسی نداشتند و نمی‌توانستند احکام دین را از ایشان بشنوند و از فرمان‌های آنان مطلع شوند. از این رو، آن بزرگواران دانشمندان را تربیت می‌کردند که در حد توان به معارف و احکام دین دست یابند. این دانشمندان به نقاط مختلف شهر خود و یا شهرهای دیگر می‌رفتند و احکام اسلام را به مردم می‌آموختند. اگر مردم نیز پرسشی داشتند، آنان براساس دانشی که از قرآن کریم و روایات داشتند، به آن پرسش پاسخ می‌دادند.

ب- این روش، برگرفته از این دستورالعمل قرآنی: «و ما کان المؤمنون لینفروا کافة فلولاً نفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقوها فی الدین و لیندروا قومهم اذا رجعوا الیهم لعلهم یحذرون» بود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { سایر گزینه‌ها، به تحقق وعده‌های خداوند با ظهور موعود آسمانی در پایان تاریخ اشاره دارند.

گزینه ۳ ۲۵۶۸

الف- در عصر غیبت، مرجعیت دینی، در شکل مرجعیت فقیه ادامه می‌یابد و ولایت ظاهری، به صورت ولایت فقیه استمرار پیدا می‌کند.
ب- آیه شریفه «و ما کان المؤمنون لینفروا کافة فلولاً نفر من کل فرقة...»، به تداوم مرجعیت دینی در دوره غیبت توسط فقهای دارای شرایط اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت سوم گزینه (۳) نادرست است.

گزینه ۲ ۲۵۶۹

امام علی (ع) در بخشی از عهدنامه مالک اشتر می‌فرماید: «دل خویش را نسبت به مردم، مهربان کن و با همه، دوست و مهربان باش؛ چرا که مردم دو دسته‌اند، دسته‌ای برادر دینی تو و دسته‌ای دیگر در آفرینش همانند تو هستند.»

توضیح { علت مهربانی کارگزاران با مردم از دیدگاه امام علی (ع)، حداقل همانندی مردم با آنان در آفرینش است.

گزینه ۳ ۲۵۷۰

بر اساس آیه شریفه: «و ما کان المؤمنون لینفروا کافة فلولاً نفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقوها فی الدین و...»، از آن جا که همه مسلمانان نمی‌توانند درباره احکام دین تفقه و تحقیق کنند و همه به پیامبر اسلام (ص) دسترسی ندارند، عده‌ای از آنان باید این مسئولیت را به عهده بگیرند. این افراد وظیفه دارند احکام دین را فرا بگیرند و به دیگران برسانند.

توضیح { فهم عمیق و تخصصی دین، مفهوم این قسمت از آیه: «لیتفقوها فی الدین» است.

گزینه ۳ ۲۵۷۱

آیه شریفه: «و ما کان المؤمنون لینفروا کافة فلولاً نفر من کل فرقة...»، به تداوم مرجعیت دینی در دوره غیبت توسط فقهای دارای شرایط اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیات گزینه‌های (۱) و (۴)، به تحقق وعده‌های خداوند در پایان تاریخ و پس از ظهور موعود آسمانی اشاره دارند. آیه گزینه ۲، به تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری پس از رسول خدا (ص) توسط ائمه اطهار (ع) اشاره دارد.

گزینه ۲ ۲۵۷۲

این سخن امام زمان (ع) به اسحاق بن یعقوب: «و اما الخوادم الواقعة فارجوا فیها الی رواة حدیثنا فانهم حجتی علیکم و انا حجة الله علیهم»، بیانگر این مفهوم است که فقیه باید بتواند احکام مسائل و رویدادهای جدید را که در زمان پیامبر اکرم (ص) و امامان (ع) اتفاق نیفتاده به دست آورد.

گزینه ۴ ۲۵۸۳

برخورداری رهبری جامعه از شرایط تعیین شده از زبان آیات و روایات، بیانگر مشروعیت اوست و سرسپردگی مردم در برابر دستوره‌های او، مسئله مقبولیت او را تحقق می‌بخشد و مقام ولایت معنوی امام زمان^(ع) در زمان غیبت، توسط خود ایشان استمرار دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است. قسمت سوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا مسئولیت ولایت ظاهری در عصر غیبت توسط ولی فقیه ادامه می‌یابد.

گزینه ۳ ۲۵۸۴

پیام آیه شریفه: «و ما کان المؤمنون لینفروا کافة فلولاً نفر من کان فرقة منهم طائفة لیتفقوها فی الدین و لینذروا قومهم اذا رجعوا الیهم لعلهم یحذرون»، این است که تفقه در دین، در حد رفع نیاز برای تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در عصر غیبت واجب است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۲) مفهوم این آیه نیست. جوب تفقه در دین برای همگان در گزینه (۴)، نادرست است.

گزینه ۲ ۲۵۸۵

امام علی^(ع) در بخشی از عهدنامه مالک اشتر می‌فرماید: «در به دست آوردن رضایت عموم مردم سعی و تلاش کن نه در جلب رضایت خواص؛ که با وجود رضایت عمومی، خشم خواص به تو آسیبی نمی‌رساند و با خشم عموم مردم، رضایت خواص سودی نمی‌بخشد.»

توضیح { بر اساس این قسمت از سخن امام علی^(ع)، وظیفه کارگزاران تلاش در جهت جلب رضایت‌مندی مردم است.

گزینه ۴ ۲۵۸۶

آیه شریفه: «و ما کان المؤمنون لینفروا کافة فلولاً نفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقوها فی الدین و لینذروا قومهم اذا رجعوا الیهم لعلهم یحذرون»، به تداوم مسئولیت‌های امامت در عصر غیبت، برای گره‌گشایی هر زمان وحی الهی و استمرار امامت در گستره زمان توسط فقها اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه (۱)، آیه اطاعت است که به استمرار دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری توسط ائمه اطهار^(ع) اشاره دارد. آیات گزینه‌های (۲) و (۳) به تحقق وعده‌های الهی در پایان تاریخ و پس از ظهور منجی و موعود آسمانی اشاره دارند.

گزینه ۲ ۲۵۸۷

فقیه واجد شرایط و یا متخصص در فهم دین (فقه‌ها) که مراجعه غیر متخصصان به خود، را به همراه دارد و مرجع تقلید مکلفان می‌گردد، در عصر غیبت دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری را بر عهده دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است، زیرا در عصر غیبت، ولایت معنوی توسط خود امام زمان^(ع) ادامه پیدا می‌کند. در گزینه (۳)، به مرجعیت دینی که توسط فقهای واجد شرایط ادامه پیدا می‌کند، اشاره نشده است.

گزینه ۲ ۲۵۸۸

الف- تشکیل نظام و حکومت اسلامی، بر پایه «مشروعیت» و «مقبولیت» استوار است. ب- حکومت و رهبری آن فقیه‌ای که این پنج شرط (با تقوا، عادل، زمان‌شناس، مدیر و مدبر، شجاعت و قدرت روحی) را دارد، مشروع است، یعنی دین به او اجازه رهبری مردم را داده است. در غیر این صورت، پیروی از دستورات وی حرام است. ج- علاوه بر این، ولی فقیه باید از جانب مردم پذیرفته شده باشد تا بتواند کشور را اداره کند و به پیش ببرد. یعنی، فقیه باید نزد مردم جامعه خود، «مقبولیت» داشته باشد.

گزینه ۳ ۲۵۷۸

الف- تشکیل نظام و حکومت اسلامی، بر پایه «مشروعیت» و «مقبولیت» استوار است. ب- حکومت و رهبری آن فقیه‌ای که این پنج شرط را دارد، مشروع است، یعنی دین به او اجازه رهبری مردم را داده است. در غیر این صورت، پیروی از دستورات وی حرام است. ج- علاوه بر این، ولی فقیه باید از جانب مردم پذیرفته شده باشد تا بتواند کشور را اداره کند و به پیش ببرد. یعنی، فقیه باید نزد مردم جامعه خود، «مقبولیت» داشته باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { عبارت: «برخورداری از شرایط رهبری» در قسمت دوم سؤال، بیانگر مشروعیت است، براین اساس، قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است. قسمت اول گزینه (۲) نیز نادرست است، زیرا در این گزینه سخن از مقبولیت نیست.

گزینه ۴ ۲۵۷۹

حضرت علی علیه‌السلام، در نامه‌ای به مالک اشتر در تبیین مسئولیت کارگزاران، فرمودند: «دل خویش را در حاله‌ای از مهربانی نسبت به شهروندان قرار بده و با همه دوست و مهربان باش، چرا که مردم دو دسته‌اند، دسته‌ای برادر دینی تو و دسته‌ای دیگر در آفرینش همانند تواند.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۲)، سخن امام علی^(ع) در عهدنامه مالک اشتر نمی‌باشد.

گزینه ۲ ۲۵۸۰

در عصر غیبت کبری، ولایت معنوی توسط خود امام زمان^(ع) ادامه می‌یابد و مرجعیت علمی، به عهده فقیه دارای شرایط یا مرجع تقلید و ولایت ظاهری به عهده ولی فقیه قرار می‌گیرد که دلیل قرآنی مرجعیت علمی: «لیتفقوها فی الدین» می‌باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴) و قسمت دوم و سوم گزینه (۳) نادرست است.

گزینه ۴ ۲۵۸۱

از دقت در آیه شریفه: «و ما کان المؤمنون لینفروا کافة فلولاً نفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقوها فی الدین و لینذروا قومهم اذا رجعوا الیهم لعلهم یحذرون»، مفهوم می‌گردد که وجوب کوچ کردن برای مؤمنان، (به ترتیب) به منظور تفقه در دین و انداز مردم با هدف برکنار داشتن از نایب‌تها است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳)، به دومین وظیفه فقها اشاره دارد نه اولین وظیفه آنها. با توجه به آخر آیه، قسمت سوم گزینه (۱) نادرست است.

گزینه ۲ ۲۵۸۲

الف- شناخت متخصص در احکام دین، مانند شناخت هر متخصص دیگر است ما همان طور که برای یافتن بهترین پزشک، معمار یا مهندس، تحقیق و جست‌وجو می‌کنیم، برای شناخت فقیه واجد شرایط نیز باید تحقیق نماییم و یکی از دو روش معرفی شده را پیش بگیریم: ۱- از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتواند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهد، بپرسیم. ۲- یکی از فقیهان، در میان اهل علم آن‌چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه، واجد شرایط است. از بین این روش‌ها، بهترین ملاک و معیار در تعیین فقیه جامع‌الشرایط، تشخیص خود مکلف است. ب- تشخیص مشروعیت ولی فقیه بر عهده مجلس خبرگان می‌باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) در صورتی است که شخص مکلف خودش علم لازم را در تشخیص مرجع تقلید اعلم را نداشته باشد. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴)، بر خلاف صورت سؤال به مشروعیت اشاره دارد نه مقبولیت. هر دو قسمت گزینه (۴)، به مشروعیت اشاره دارد.

۲۵۸۹ گزینۀ ۲ ☆☆☆☆

الف- قرآن کریم در آیه شریفه: «و ما كان المؤمنون لينفروا كافة فلولا نفر من كل فرقة منهم طائفة ليتفقهوا في الدين و...»، گروهی از مردم وقت و همت خود را صرف شناخت دقیق دین کنند و به «تفقه» در دین بپردازند (لیتفقهوا فی الدین). این افراد (فقهها) وظیفه دارند آموخته‌های خود را در اختیار دیگر مردم قرار دهند تا سایر مردم برای به‌دست آوردن احکام به آنان مراجعه کنند.
ب- امام زمان در پاسخ به اسحاق بن یعقوب که درباره «رویدادهای جدید» عصر غیبت سؤال کرد و راه چاره را پرسید، فرمودند: «و اما الخواص الواقعة فارجعوا فيها الى رواة حديثنا...»، امام زمان^(ع) در این حدیث، فقها را راویان حدیث ائمه^(ع) معرفی کرده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با در نظر گرفتن پیام آیه و حدیث بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

۲۵۹۰ گزینۀ ۲ ☆☆☆☆

آیه شریفه: «و ما كان المؤمنون لينفروا كافة فلولا نفر من كل فرقة منهم طائفة ليتفقهوا في الدين»، به تداوم مرجعیت دین در عصر غیبت توسط فقیهان واجد شرایط با مفتوح بودن باب اجتهاد و استنباط اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است، زیرا ولایت معنوی توسط خود امام زمان^(ع) انجام می‌شود. گزینه (۳) نادرست است، زیرا امام زمان^(ع) در عصر غیبت مرجعیت دینی ندارند و این مسئولیت توسط مراجع تقلید انجام می‌شود.

۲۵۹۱ گزینۀ ۳ ☆☆☆☆

وجود کتاب الهی در میان مردم، به تنهایی برای تشکیل و تعالی نظام کافی نیست، بلکه جامعه اسلامی نیازمند «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» و «ولایت معنوی» است که اولی و دومی توسط مرجع تقلید و ولی فقیه و سومی توسط خود امام زمان^(ع) انجام می‌شود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { در سایر گزینه‌ها، این سه مورد با هم نیامده است. در گزینه (۱)، ولایت معنوی و در گزینه‌های (۲) و (۴)، مرجعیت دینی نیامده است.

گزینه ۳ ۲۵۹۸ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { مطابق توضیح بالا، انسان دلیل هر کاری را که موافق هوی و هوس (یا نفس آماره) او باشد انجام می‌دهد، نه نفس لوّامه.

گزینه ۲ ۲۵۹۹ ☆☆☆☆

بر اساس آیه شریفه: «من کان یرید العزّة فله العزّة جمیعاً»، خدایی که خالق تمام هستی است، سرچشمه و منبع همه قدرتها و عزتهاست. (فله العزّة جمیعاً)، او وجود نفوذناپذیری است که هیچ‌کس توانایی ایستادن در برابر قدرت او را ندارد. بنابراین، هر کس به دنبال عزت است (من کان یرید العزّة)، باید خود را به این سرچشمه وصل کند.

توضیح { این آیه، به تقویت عزت نفس، از طریق «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره دارد.

گزینه ۳ ۲۶۰۰ ☆☆☆☆

آیه شریفه: «من کان یرید العزّة فله العزّة جمیعاً» و این سخن امام علی (ع): «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است از این جهت، غیر خدا در نظرشان کوچک است.»، هر دو به همین راه تقویت عزت نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او»، اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۱)، به آزاده زیستن انسان اشاره دارد که نتیجه شناخت و ایمان به عظمت خداوند است.

گزینه ۴ ۲۶۰۱ ☆☆☆☆

الف- در آیه شریفه: «لذّین أحسنوا الحسنی و زیاده و لا یرهق وجوههم قتر و لا ذلّة»، خداوند به کسانی که در دنیا نیکوکاری پیشه کنند، این دو مورد را وعده داده است: ۱- در آخرت پاداشی نیک دارند (الحسنی)، به همراه پاداشی افزون‌تر که ناشی از فضل خداست و به عقلمندان خطور نمی‌کند. (و زیاده) ۲- صورتهای آنان را غبار سیاهی فرا نمی‌گیرد، و دل‌هایشان دچار ذلت نمی‌شود. (و لا یرهق وجوههم قتر و لا ذلّة) ب- پاداش اخروی از نوع تجسم عمل است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳)، وعده خداوند به مؤمنان صالح در همین دنیا و در پایان تاریخ است. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا پاداش طبیعی، پاداش دنیوی است نه اخروی.

گزینه ۱ ۲۶۰۲ ☆☆☆☆

الف- در آیه شریفه: «لذّین أحسنوا الحسنی و زیاده و لا یرهق وجوههم قتر و لا ذلّة»، عبارت قرآنی: «لذّین أحسنوا»، مبین عزت و نفوذناپذیری نفس و عبارت شریفه: «و لا یرهق وجوههم قتر و لا ذلّة»، معلول و نتیجه عزت و کرامت نفس است. ب- بر اساس این آیه، نیکوکاری و پایبندی به عمل صالح باعث می‌شود به انسان ذلت و خواری نرسد، در نتیجه، انسان برای دست‌یابی به عزت باید در زمره صالحان باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه مورد سؤال، به عزت نفس انسان اشاره دارد و راه رسیدن به آن را بندگی خداوند معرفی نموده است. بر این اساس، سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۴ ۲۶۰۳ ☆☆☆☆

با توجه به فرمایش خداوند در آیه ۲۶ از سوره یونس: «لذّین أحسنوا الحسنی و زیاده و لا یرهق وجوههم قتر و لا ذلّة»، این پاداش خداوند به نیکوکاران: «و زیاده»، جنبه استحقاقی ندارد، چراکه پاداشی افزون‌تر از عمل آنهاست و ناشی از فضل خداوند است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱)، در آیه مورد سؤال نیامده است. گزینه‌های (۲) و (۳)، نتیجه اعمال نیک نیکوکاران است.

درس یازدهم: عزت نفس

تعداد سؤالات تألیفی	تعداد سؤالات ترکیبی جدید	تعداد سؤالات ماز
۴۲	۸	۹
تعداد سؤالات سراسری ۱۴۰۰	تعداد سؤالات سراسری ۹۹	تعداد سؤالات سراسری ۹۸
۳	۳	۲

گزینه ۳ ۲۵۹۲ ☆☆☆☆

یکی از مهم‌ترین قدم‌ها در مسیر کمال، تقویت عزت نفس است. عزت از صفاتی است که قرآن کریم بیش از ۹۵ بار خداوند را بدان توصیف کرده است.

روش مطالعه این درس { این درس با وجود اینکه حجم کمی دارد، اما یک درس آیه و حدیث محور است. پس از یادگیری مفهوم هر قسمت، یادگرفتن مفهوم آیات و احادیث آن قسمت و ارتباط دادن آن احادیث با متن و با یکدیگر حتماً باید با دقت تمام مورد توجه قرار گیرد.

گزینه ۲ ۲۵۹۳ ☆☆☆☆

معصومین بزرگوار این صفت را از ارکان فضایل اخلاقی دانسته‌اند که اگر در وجود ما شکل بگیرد (علت)، مانع بسیاری از زشتی‌ها خواهد شد. (معلول)

یادآوری { «کسب فضایل اخلاقی مانند عفت، راستگویی و امانت‌داری و دوری از ذلّت اخلاقی، مانند ظلم، نفاق، دروغ و ریا»، از محورهای اصلی برنامه پیامبران در عرصه عمل است. (درس ۲ یازدهم)

گزینه ۴ ۲۵۹۴ ☆☆☆☆

عزّت، به معنای «نفوذناپذیری» و «تسلیم نبودن» است. وقتی می‌گوییم خداوند «عزیز» است، معنایش این است که کسی نمی‌تواند در اراده او نفوذ نماید. و او را تسلیم خود کند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { عبارت «خودنگهداری» در گزینه‌های (۱) و (۳)، مفهوم «تقوا» می‌باشد نه «عزت نفس». با توجه به تعریف «عزت» که در بالا آمده، قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است.

گزینه ۱ ۲۵۹۵ ☆☆☆☆

واژه «ذلّت» درست مقابل «عزّت» قرار دارد و به معنای «نفوذپذیری» و «مغلوب» و «تسلیم بودن» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { واژه «تبرّج» در قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳)، به معنای زیاده‌روی در آراستگی و به خودنمایی رسیدن است. با توجه به تعریف «ذلّت» که در بالا آمده، قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۲ ۲۵۹۶ ☆☆☆☆

«انسان عزیز» کسی است که ۱- می‌ایستد، مقاومت می‌کند و تسلیم نمی‌شود در برابر مستکبران و ظالمان (دشمن بیرونی) و همچنین در مقابل هوی و هوس خویش (دشمن درونی) ۲- او زیر بار عملی نمی‌رود که روحش را آزرده کند و او را حقیر و کوچک سازد.

توضیح { عزت نفس به آزاده زیستن و جلوگیری از ارتکاب گناه می‌انجامد.

گزینه ۴ ۲۵۹۷ ☆☆☆☆

«انسان ذلیل»، نیز کسی است که ۱- در برابر مستکبران و زورگویان تن به خواری می‌دهد و هر فرمانی را می‌پذیرد؛ (دشمن بیرونی) ۲- همچنین تسلیم هوی و هوس خویش می‌شود و هر کاری را که موافق هوی و هوس او باشد انجام می‌دهد، هر چند که آن کار روحش را به گناه آلوده کند. (دشمن درونی)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۲۶۰۹

اگر کالای گران قیمتی، مانند طلا داشته باشیم، اما ارزش و قیمت آن را ندانیم، به آسانی فریب می‌خوریم و آن را به بهای اندک می‌فروشیم. اما اگر ارزش آن را بدانیم، آن را عزیز می‌شماریم و به قیمت واقعی می‌فروشیم و بهایی برابر با ارزش آن به دست می‌آوریم.

توضیح فهم ارزش خود، به عزت و کرامت نفس می‌انجامد و عزت و کرامت نفس، عامل دوری از گناه است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۱** ۲۶۱۰

اگر کالای گران قیمتی، مانند طلا داشته باشیم و ارزش آن را بدانیم، آن را عزیز می‌شماریم و به قیمت واقعی می‌فروشیم و بهایی برابر با ارزش آن به دست می‌آوریم. از همین رو، خداوند، جایگاه ما انسان‌ها را در خلقت بیان می‌کند و می‌فرماید: «ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم ... و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۲)، به جایگاه انسان‌ها در نظام خلقت اشاره ندارد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۱** ۲۶۱۱

الف- آیه شریفه: «ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم ... و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم»، به اولین راه تقویت عزت نفس، یعنی «شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک» اشاره دارد.

ب- در این آیه، عبارت قرآنی: «ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم»، شامل همه انسان‌ها می‌شود و بیانگر منزلت و کرامت عام انسان (شامل همه انسان‌ها) است، ولی باقی ماندن بر این مقام خدادادی، یعنی «برتری داشتن بر بسیاری از مخلوقات»، منوط به اختیار انسان بوده و بیانگر منزلت اختیاری او (اکتسابی) می‌باشد.

توضیح اگر انسان در مسیر ضلالت و گمراهی قدم بردارد، مقام و جایگاه معنوی او از جایگاه حیوانات نیز پایین‌تر می‌آید، بر این اساس، باقی ماندن بر این جایگاه که بر بسیاری از مخلوقات از جمله فرشتگان برتری داشته باشد، با توجه به اعمال نیک او امکان‌پذیر می‌شود.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۶۱۲

الف- خدا خطاب به انسان فرموده: «ای فرزند آدم، این موجودات و مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم». ب- در قسمت اول حدیث، هدف از خلقت جهان، بهره‌مندی انسان معرفی شده که بیانگر جایگاه انسان در نظام خلقت است. و در قسمت دوم حدیث، هدف از آفرینش انسان، رسیدن به قرب الهی و دیدار خداوند (روحانی و معنوی) معرفی شده است.

یادآوری هدف از آفرینش جهان، بهره‌مندی انسان است. هدف از آفرینش انسان، رسیدن به قرب الهی است و هدف از خلقت انسان و جن، بندگی خداوند می‌باشد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۲۶۱۳

این حدیث قدسی: «ای فرزند آدم، این موجودات و مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم.» و آیه شریفه: «ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم ... و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم.» در دو مورد با هم تناسب معنایی دارند: ۱- هر دو جایگاه انسان در نظام خلقت و در نزد خدا را به ما یادآوری می‌کنند. ۲- هر دو به اولین راه تقویت عزت نفس، یعنی «شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک» اشاره دارند.

روش مطالعه برای پاسخ دادن سریع به این نوع تست، باید هنگام مطالعه آیات، احادیث و اشعار، به موضوع اصلی و تیتیر آنها دقت کافی شود.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۱** ۲۶۰۴

بر اساس آیه شریفه: «و الذین کسبوا السیئات جزاء سیئة بمثلها و ترهقههم ذلّة ...» بدی پیشه کردن و گام برداشتن در مسیر گناه (کسبوا السیئات) باعث می‌شود انسان ذلیل و خوار شود (ترهقههم ذلّة)، در نتیجه، انسان برای دستیابی به عزت، باید از گناه و بدی دوری کند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه (۲)، مفهوم این عبارت قرآنی: «فَلِلّٰهِ الْعِزَّةُ جَمِیْعًا» است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۶۰۵

الف- بر اساس آیه شریفه: «و الذین کسبوا السیئات جزاء سیئة بمثلها و ترهقههم ذلّة ...» این وعده خداوند: «کسانی که کار زشت می‌کنند (و الذین کسبوا السیئات) کیفری بیشتر از گناه خود ندارند، بلکه به مانند و اندازه گناهی که کرده‌اند، مجازات می‌بینند. (جزاء سیئة بمثلها)»، از مصادیق عدل الهی است.

ب- عبارت قرآنی: «و الذین کسبوا السیئات» علت و بیانگر «ذلت و خواری نفس» و عبارت قرآنی: «و ترهقههم ذلّة»، معلول و نتیجه آن است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) که به پاداش افزون‌تر نیکوکاران اشاره دارد، بیانگر فضل الهی است. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا بر اساس این آیه، هر کس از تمایلات نامشروع دنباله‌روی کند و به گناه و زشتی روی آورد (و الذین کسبوا السیئات)، خواری و ذلت چهره او را می‌پوشاند، ذلت در برابر گناه. (و ترهقههم ذلّة)

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۲۶۰۶

الف- بر اساس آیه شریفه: «للذین أحسنوا الحسنی و زیادة و لا یرهق وجوههم قتر و لا ذلّة»، عبارت قرآنی: «و لا یرهق وجوههم قتر و لا ذلّة»، به موضوع «عزت و کرامت نفس در برابر گناه» اشاره دارد و نتیجه روی آوردن به نیکی‌ها (أحسنوا) است. ب- بر اساس آیه شریفه: «و الذین کسبوا السیئات جزاء سیئة بمثلها و ترهقههم ذلّة ...» عبارت قرآنی: «و ترهقههم ذلّة»، به موضوع «عزت و کرامت نفس در برابر گناه» اشاره دارد و نتیجه روی آوردن به گناه و زشتی (کسبوا السیئات) است.

تمرین تست‌زنی برای پاسخ دادن به این نوع تست، حتماً از روش حذف گزینه‌های نادرست کمک بگیرید. مطابق توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۶۰۷

الف- بر اساس آیه شریفه: «للذین أحسنوا الحسنی و زیادة و لا یرهق وجوههم قتر و لا ذلّة»، هر کس در برابر تمایلات نامشروع بایستد و به نیکی‌ها روی آورد و از گناه دوری کند، گرد ذلت بر چهره او نمی‌نشیند، (و لا یرهق وجوههم قتر و لا ذلّة) یعنی عزیز می‌شود، عزیز در برابر گناه. ب- بر اساس آیه شریفه: «و الذین کسبوا السیئات جزاء سیئة بمثلها و ترهقههم ذلّة ...»، هر کس از تمایلات نامشروع دنباله‌روی کند و به گناه و زشتی روی آورد، خواری و ذلت چهره او را می‌پوشاند، ذلت در برابر گناه. (و ترهقههم ذلّة)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با در نظر داشتن توضیح بالا، قسمت دوم سایر گزینه‌ها نادرست است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۶۰۸

راه‌های تقویت عزت نفس از دیدگاه قرآن کریم و سیره معصومین عبارت است از: ۱- شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک ۲- توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او

جمع‌بندی اولین گام برای حرکت انسان در مسیر تقرب به خدا ← شناخت انسان است، به همین دلیل است که خودشناسی ← سودمندترین دانش‌ها شمرده شده است.

افزایش خود شناسی ← درک بیشتر فقر و نیاز ← افزایش عبودیت و بندگی

توضیح آیات و احادیثی که انسان را به تفکر در توانایی‌های خود دعوت کنند و یا نعمت‌های الهی را به او یادآوری کنند و یا اینکه بیانگر جایگاه ابدی او باشند، به اولین راه تقویت عزت‌نفس، یعنی «شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک» اشاره دارند.

گزینه ۴ ۲۶۲۱
امیرالمؤمنین علی^(ع) در وصف انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند، می‌فرماید: «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است از این جهت، غیر خدا در نظرشان کوچک است.»

توضیح این سخن امام علی^(ع) و آیه شریفه: «من كان يريد العزة فلله العزة جميعا»، به دومین راه تقویت عزت‌نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره دارند.

گزینه ۳ ۲۶۲۲
الف- وقتی که انسان به چنین شناخت و ایمانی رسید (غیر خدا در نظرش کوچک شود)، به طور طبیعی تسلیم خدا می‌شود، بندگی او را می‌پذیرد و در مقابل غیر خدا عزیز و تسلیم‌ناپذیر باقی می‌ماند. ب- آیه شریفه: «من كان يريد العزة فلله العزة جميعا»، به دومین راه تقویت عزت‌نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، مفهوم این سخن امام علی^(ع): «بنده کسی مثل خودت نباش، زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است.» است. قسمت دوم گزینه (۱)، به به دومین راه تقویت عزت‌نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره ندارد.

گزینه ۲ ۲۶۲۳
با توجه به این سخن امام علی^(ع): «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است از این جهت، غیر خدا در نظرشان کوچک است.»، انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند، خداوند در نظر آنان بزرگ و غیر خدا در نظرشان کوچک است. وقتی که انسان به چنین شناخت و ایمانی رسید (غیر خدا در نظرش کوچک شود)، به طور طبیعی تسلیم خدا می‌شود، بندگی او را می‌پذیرد و در مقابل غیر خدا عزیز و تسلیم‌ناپذیر باقی می‌ماند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها احادیث گزینه‌های (۱) و (۳)، به اولین راه تقویت عزت‌نفس، یعنی «شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک» اشاره دارند. گزینه (۴) معلول و نتیجه عبارت صورت سؤال است و ما به دنبال پیدا کردن علت آن هستیم.

گزینه ۴ ۲۶۲۴
امیرالمؤمنین علی^(ع) می‌فرماید: «بنده کسی مثل خودت نباش زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است.»
توضیح این حدیث، به «آزادگی» و «آزاده‌یستن» انسان اشاره دارد.

گزینه ۱ ۲۶۲۵
الف- این سخن امام علی^(ع): «بنده کسی مثل خودت نباش زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است.»، به دومین راه تقویت عزت‌نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره دارد. ب- بر اساس این حدیث، ایمان آوردن به عظمت خدا و تلاش برای بندگی او به تسلیم نشدن در برابر ظالمان و حفظ عزت نفس خود در مقابل آنان می‌انجامد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۲)، پیام آیه شریفه: «وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بَمِثْلِهَا وَ تَرَهَّقَهُمْ ذَلَّةٌ...» است. گزینه (۳)، پیام آیه شریفه: «لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَ زِيَادَةٌ وَ لَا يَرْهَقُ وَجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَ لَا ذَلَّةٌ» است. گزینه (۴)، پیام حدیث: «أَنْهَ لَيْسَ لِنَفْسِكَ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةَ فَلَا تَبِعُوهَا إِلَّا بِهَا» است.

گزینه ۲ ۲۶۱۴
خداوند به انسان وعده دیدار داده و بهشتی به وسعت همه آسمان‌ها و زمین برایش آماده کرده است. این وعده الهی، جایگاه برتر انسان در نزد خدا را بیان می‌کند. توجه به این موضوع باعث می‌شود تا انسان ارزش خود را بشناسد و خودش را به بهای اندک نفروشد و این امر، اولین راه تقویت عزت‌نفس است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا انسان باید به کنترل و متعادل کردن تمایلات بعد حیوانی خود بپردازد نه سرکوب یا دفع کردن آنها.

گزینه ۱ ۲۶۱۵
الف- خداوند به انسان وعده دیدار داده و بهشتی به وسعت همه آسمان‌ها و زمین برایش آماده کرده است. بهشتی که در آن انسان به هر آرزویی که تمنا می‌کند، می‌رسد؛ حتی به آن زیبایی‌هایی که خودش نمی‌شناسد و خدا می‌داند، دست می‌یابد. ب- آیا بهایی ارزشمندتر از این به ذهن انسان می‌رسد؟ کسی می‌تواند ادعا کند که می‌تواند بهای بالاتری را برای انسان فرض کند؟

تمرین تست‌زنی انتخاب گزینه صحیح در این تست، باید پس از حذف گزینه‌های نادرست صورت گیرد. گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا دیدار خداوند در آخرت، به صورت روحانی و باطنی است نه به صورت روحانی و جسمانی.

گزینه ۴ ۲۶۱۶
در این حدیث: «أَنْهَ لَيْسَ لِنَفْسِكَ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةَ فَلَا تَبِعُوهَا إِلَّا بِهَا»، امام علی^(ع)، بهای واقعی انسان را بهشت برین معرفی کرده است تا او با شناخت جایگاه واقعی خود، خودش را عزیز بشمارد و به قیمت واقعی بفروشد.
یادآوری بالاترین نعمت بهشت، رسیدن به مقام خشنودی خداوند است.

گزینه ۲ ۲۶۱۷
این سخن امام علی^(ع): «أَنْهَ لَيْسَ لِنَفْسِكَ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةَ فَلَا تَبِعُوهَا إِلَّا بِهَا» و آیه شریفه: «ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم... و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم.»، به اولین راه تقویت عزت‌نفس، یعنی «شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک» اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت دوم گزینه (۴)، یک حدیث قدسی است نه یک آیه شریفه

گزینه ۲ ۲۶۱۸
آیه گزینه (۱) و دو حدیث گزینه‌های (۳) و (۴)، به اولین راه تقویت عزت‌نفس، یعنی «شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک» اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۲)، به دومین راه تقویت عزت‌نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره دارد.

گزینه ۱ ۲۶۱۹
مطابق این آیه: «من كان يريد العزة فلله العزة جميعا»، خدایی که خالق تمام هستی است، سرچشمه و منبع همه قدرت‌ها و عزت‌هاست. (توجه به عظمت خداوند)، او وجود نفوذناپذیری است که هیچ‌کس نتوانی ایستادن در برابر قدرت او را ندارد. بنابراین، هر کس به دنبال عزت است (من كان يريد العزة)، باید خود را به این سرچشمه وصل کند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت سوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا این آیه، توجه انسان را به خداوند جلب می‌کند نه به خودش.

گزینه ۳ ۲۶۲۰
مزاجه شود به پاسخ پرسش پرسش قبل.

گزینه ۳	۲۶۳۱
<p>الف- این سخن امام حسین^(ع): «مرگ با عزت از زندگی با ذلت برتر است.» با این سخن امام علی^(ع): «بنده کسی مثل خودت نباش زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است.» تناسب معنایی داشته و هر دو به «به دومین راه تقویت عزت نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره دارند. ب- این سخن حضرت زینب^(س): «[در این واقعه] جز زیبایی ندیدم.» نتیجه دست یابی به عزت نفس است و با این سخن امام علی^(ع): «بنده کسی مثل خودت نباش زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است.» تناسب معنایی داشته و هر دو به «به دومین راه تقویت عزت نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره دارند.</p>	
<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا آیات و احادیثی که انسان را به تفکر در توانایی‌های خود دعوت کنند و یا نعمت‌های الهی را به او یادآوری کنند و یا اینکه بیانگر جایگاه ابدی او باشند، به اولین راه تقویت عزت نفس، یعنی «شناخت ارزش خود و فروختن خویش به بهای اندک» اشاره دارند.</p>	

گزینه ۴	۲۶۳۲
<p>مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.</p>	
<p>توضیح { هر دو سخن امام حسین^(ع) و حضرت زینب^(س) به تسلیم نشدن در برابر ظالمان و حفظ عزت نفس خود در مقابل آنان اشاره دارند.</p>	

گزینه ۳	۲۶۳۳
<p>هر سه حدیث بیان شده در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴)، به دومین راه تقویت عزت نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره دارند.</p>	
<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { حدیث گزینه (۳)، به اولین راه تقویت عزت نفس، یعنی «شناخت ارزش خود و فروختن خویش به بهای اندک» اشاره دارد.</p>	

گزینه ۲	۲۶۳۴
<p>الف- هر انسانی، در درون خود، گاه و بی‌گاه با تمایلات و خواسته‌هایی روبه‌رو می‌شود، که پاسخ مثبت دادن به آنها، عزت نفس را ضعیف می‌کند و انسان را به سوی خواری و ذلت سوق می‌دهد.</p> <p>ب- حال اگر این پاسخگویی (به تمایلات پست) ادامه یابد، خواری و ذلت انسان را احاطه می‌کند، به طوری که در برابر هر خواست نامشروع درونی و بیرونی مقاومت نمی‌کند و به سرعت تسلیم می‌شود.</p>	
<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۴) از نظر علمی نادرست است.</p>	

گزینه ۱	۲۶۳۵
<p>مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.</p>	
<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا پاسخ دادن به تمایلات پست، فقط منحصر به دوران نوجوانی نیست. قسمت دوم گزینه (۴)، باعث خواری و ذلت انسان نمی‌شود.</p>	

گزینه ۴	۲۶۳۶
<p>نوجوانی و جوانی، بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به این تمایلات گاه و بی‌گاه است. انسانی که در این دوره سنی به سر می‌برد، هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است. به تعبیر پیامبر اکرم^(ص): «چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است.» یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است.»</p>	
<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { مفهوم بیان شده برای حدیث پیامبر اسلام^(ص) در گزینه (۲) نادرست است.</p>	

گزینه ۳	۲۶۲۶
<p>این سخن امام علی^(ع): «بنده کسی مثل خودت نباش زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است.» به دومین راه تقویت عزت نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره دارد.</p>	
<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به موضوع این حدیث، سایر گزینه‌ها نادرست است.</p>	

گزینه ۳	۲۶۲۷
<p>الف- پیشوایان ما با تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با او توانستند در سخت‌ترین شرایط، عزت‌مندانه زندگی کنند و هیچ‌گاه تن به ذلت و خواری ندهند.</p> <p>ب- این سخن امام علی^(ع): «بنده کسی مثل خودت نباش زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است.» خالق جهان در نظر آنان بزرگ است. در نتیجه، غیر خدا در نظرشان کوچک است. راه تقویت عزت نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره دارد.</p>	
<p>توضیح { زندگی عزت‌مندانه پیشوایان دینی ما، بیانگر دومین راه تقویت عزت نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» است.</p>	

گزینه ۱	۲۶۲۸
<p>پیامبر اکرم^(ص)، هنگامی که در محاصره طاق‌فرسای مشرکان مکه بود و جز حضرت ابوطالب^(ع) و حضرت خدیجه^(ع) و یارانی اندک و فقیر، پشتوانه‌ای نداشت، به بزرگان مکه که به او وعده ثروت و قدرت و ریاست بر این شهر را می‌دادند، فرمود: «اگر اینان خورشید را در دست راستم و ماه را در دست چپم بگذارند، از راه حق دست بر نمی‌دارم و تسلیم نمی‌شوم.»</p>	
<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا این سخن پیامبر اسلام^(ص) مربوط به زمانی است که در محاصره طاق‌فرسای مشرکان مکه بود نه مشرکان مکه و مدینه. قسمت دوم گزینه (۳)، سخن امام علی^(ع) است.</p>	

گزینه ۱	۲۶۲۹
<p>این فرمایش گرانقدر امام حسین^(ع): «مرگ با عزت از زندگی با ذلت برتر است.»، بیانگر این حقیقت است که پیشوایان ما با تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با او توانستند در سخت‌ترین شرایط، عزت‌مندانه زندگی کنند و هیچ‌گاه تن به ذلت و خواری ندهند.</p>	
<p>دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا این سخن امام حسین^(ع) به تسلیم نشدن در برابر ظالمان و حفظ عزت نفس خود در مقابل آنان اشاره دارد نه به تواضع و فروتنی در برابر مردم. قسمت دوم گزینه (۳)، نتیجه بندگی خداوند است.</p>	

گزینه ۳	۲۶۳۰
<p>الف- حضرت زینب^(س)، خواهر شجاع امام نیز پس از تحمل انبوه مصائب و سختی، که یکی از آنها می‌تواند انسان را درهم‌شکند، در پاسخ به جمله تحقیرآمیز عبیدالله بن زیاد، حاکم کوفه که گفت: «دیدي خدا چه بر سر خاندان شما آورد؟» با قدرت فرمود: «[در این واقعه] جز زیبایی ندیدم.»</p> <p>ب- این سخن حضرت زینب^(س)، بیانگر این حقیقت است که پیشوایان ما با تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با او توانستند در سخت‌ترین شرایط، عزت‌مندانه زندگی کنند و هیچ‌گاه تن به ذلت و خواری ندهند.</p>	
<p>توضیح { این سخن حضرت زینب^(س): «[در این واقعه] جز زیبایی ندیدم.»، نتیجه دست یابی به عزت نفس است و با این سخن امام علی^(ع): «بنده کسی مثل خودت نباش زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است.»، تناسب دارد.</p>	

۲۶۴۵ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- ما با رسیدن به این تمایلات، احساس موفقیت و کمال می‌کنیم و از آنها لذت می‌بریم. ب- وقتی به تمایلات دانی دست می‌یابیم، از آنها لذت می‌بریم و خوشحال می‌شویم.

تمرین تست‌زنی { برای پاسخ دادن سریع به تست‌های چند قسمتی، ابتدا باید گزینه‌های نادرست را حذف نمود و در نهایت، گزینه صحیح را انتخاب نمود. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

۲۶۴۶ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

حد و مرز توجه به تمایلات دانی را خدا می‌داند و خداوند با احکام خود چگونگی بهره‌مندی از این تمایلات را مشخص کرده تا انسان بتواند در عین بهره‌مندی از آنها، به رشد و کمال واقعی خود برسد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به عبارت: «در عین بهره‌مندی از آنها انسان به کمال برسد»، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، مورد نظر نمی‌باشد. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا خداوند با احکام خود (نه به صورت فطری) چگونگی بهره‌مندی از این تمایلات را مشخص کرده است.

۲۶۴۷ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

نکته طلایی { انسان با بهره‌گیری از تمایلات عالی و دانی می‌تواند به رشد و کمال واقعی برسد، البته به شرطی که با رعایت احکام الهی، در حد نیاز به تمایلات دانی پاسخ دهد.

۲۶۴۸ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

هر انسانی در درون خود با دو دعوت روبه‌روست: دعوت عقل و وجدان یا همان «نفس لوامه» که از ما می‌خواهد در حد نیاز به تمایلات فروتر (دانی) پاسخ دهیم و فرصتی فراهم کنیم که تمایلات معنوی و الهی در ما پرورش پیدا کند و آن زیبایی‌ها وجودمان را فرا بگیرند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱) در مورد تمایلات دانی سخن می‌گوید. کلمه فراتر در گزینه (۲) نادرست است. در گزینه (۳)، این عبارت که «فقط به تمایلات بُعد حیوانی سرگرم و مشغول باشیم»، دعوت نفس اماره است نه لوامه.

۲۶۴۹ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

دعوت دیگر، دعوت هوی و هوس یا همان «نفس اماره» است که از ما می‌خواهد فقط به تمایلات بُعد حیوانی سرگرم و مشغول باشیم و از تمایلات عالی و برتر غافل بمانیم.

یادآوری { «نفس اماره»، عاملی درونی است که انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی، به گناه دعوت می‌کند و از پیروی از عقل و وجدان باز می‌دارد.

۲۶۵۰ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

انسانی که به هوی و هوس پاسخ مثبت می‌دهد و تسلیم می‌شود، قدم در وادی ذلت گذاشته و از راه رشد باز می‌ماند. پس از این مرحله است که وقتی در برابر ستمگران و قدرتمندان قرار گرفت، زیر بار ذلت می‌رود و تسلیم خواسته‌های آنها هم می‌شود.

روش مطالعه { یکی از مواردی که هنگام مطالعه باید مورد توجه قرار گیرد، ترتیب بیان مطالب است. به طور مثال، در این سؤال، گزینه (۲) نادرست است، زیرا نتیجه تسلیم شدن به هوی و هوس، به ترتیب بیان نشده است.

۲۶۳۷ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

مقایسه { بهترین زمان برای تمرین ایستادگی در برابر تمایلات پست، دوران نوجوانی است. این که انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند، هدفی قابل دسترس است، به‌خصوص برای نوجوانان و جوانان که پاکی و صفای قلب دارند. (درس ۱ دوازدهم) بهترین زمان برای توبه، دوران جوانی است. (درس ۷ دوازدهم)

۲۶۳۸ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

۲۶۳۹ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

ممکن است بپرسید ریشه این تمایلات (عزت و ذلت) در وجود انسان چیست؟ این سؤال مناسبی است که پاسخ آن می‌تواند راهگشای ما برای رسیدن به عزت و دوری از ذلت باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

۲۶۴۰ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

تمایلات عالی و برتر، مانند: تمایل به دانایی، عدالت، شجاعت، حیا، ایثار و حُسن خلق، که مربوط به روح الهی و معنوی انسان هستند. ما با رسیدن به این تمایلات، احساس موفقیت و کمال می‌کنیم و از آنها لذت می‌بریم.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { کلمه «فسانی» در گزینه‌های (۱) و (۳)، به معنای تمایلات پست است. قسمت دوم گزینه (۲)، مربوط به تمایلات دانی است.

۲۶۴۱ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

تمایلات دانی: مانند: تمایل به ثروت، شهرت، غذاهای لذیذ، زیورآلات و رفاه مادی که مربوط به بُعد حیوانی و دنیایی انسان است. و وقتی به این تمایلات دست می‌یابیم، از آنها لذت می‌بریم و خوشحال می‌شویم انسان‌ها به طور طبیعی به این قبیل امور میل دارند و علاقه نشان می‌دهند، زیرا اینها لازمه زندگی در دنیا هستند و بدون آنها یا نمی‌توان زندگی کرد یا زندگی سخت و مشکل می‌شود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { کلمه «فطری» در گزینه‌های (۱) و (۳)، به معنای تمایلات عالی است. قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا تمایلات بُعد حیوانی در ذات خود بد نیستند.

۲۶۴۲ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۳) مربوط به تمایلات عالی و برتر است.

۲۶۴۳ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

تمایلات بُعد حیوانی در ذات خود بد نیستند، اما نسبت به بُعد معنوی و الهی، بسیار ناچیز و پایین‌ترند و قابل مقایسه با آن تمایلات نیستند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۲) مربوط به تمایلات عالی و برتر است. گزینه (۳) نادرست است، زیرا تمایلات دانی لازمه زندگی در دنیا هستند نه زندگی در آخرت.

۲۶۴۴ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

تمایلات دانی زمانی بد می‌شوند که انسان این تمایلات را اصل و اساس زندگی قرار دهد و فقط در فکر رسیدن به آنها باشد و از تمایلات الهی خود غافل بماند.

روش تست زدن { برای پاسخ دادن به این نوع تست، فقط باید با در نظر گرفتن متن کتاب گزینه صحیح را انتخاب نمایید.

تمرین تست زنی برای پاسخ دادن به این نوع تست‌ها، بهتر است از روش حذف گزینه‌های نادرست استفاده نمایید. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) و قسمت دوم و سوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۳ **۲۶۵۶** از بین عبارتهای مذکور، تنها عبارتهای دو قسمت «الف» و «د» با هم تناسب دارند. الف- این عبارت: «هیچ حرکت و عملی از فرد و جامعه نیست، مگر این که مذهب اسلام برای آن حکمی مقرر داشته است.» به اولین دلیل از دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، یعنی «ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام» اشاره دارد. ب- این حدیث قدسی: «ای فرزند آدم، این موجودات و مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم.» به اولین راه تقویت عزت نفس، یعنی «شناخت ارزش خود و فروختن خود به بهای اندک» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت «ب» نادرست است، زیرا این سخن پیامبر اسلام (ص)؛ «هر کس فریاد دادخواهی مظلومی را که از مسلمانان یاری می‌طلبد بشنود، اما به یاری آن مظلوم برنخیزد، مسلمان نیست.» به موضوع «حفظ وحدت بین مسلمانان» اشاره دارد. قسمت «ج» نادرست است، زیرا این سخن پیامبر اسلام (ص)؛ «هر کس بمیرد و امام زمان خود را نشناسد، به مرگ جاهلی مرده است.» به اولین مسئولیت منتظران، یعنی «تقویت معرفت و محبت به امام» اشاره دارد. قسمت «ه» نادرست است، زیرا این سخن امام باقر (ع)؛ «خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش (قرآن) آورده است.» به سومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن کریم، یعنی «جامعیت و همه‌جانبه بودن» اشاره دارد.

گزینه ۱ **۲۶۵۷** این سخن حضرت زینب (ص)؛ «در این واقعه جز زیبایی ندیدم.» در پاسخ به جمله تحقیرآمیز عبیدالله بن زیاد، حاکم کوفه که گفت: «دیدید خدا چه بر سر خاندان شما آورد؟» به دومین راه تقویت عزت نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره دارد. ب- این سخن مولوی: «حق تعالی تو را ارزش بسیار داده است. پس ببین که برای چه تو را خلق کرده و برای چه کار فرستاد.» به اولین راه تقویت عزت نفس، یعنی «شناخت ارزش خود و فروختن خویش به بهای اندک» اشاره دارد. ج- آیه شریفه: «من کان یرید العزة فله العزة جمیعا»، به دومین راه تقویت عزت نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره دارد.

توضیح اگر حدیثی به مبارزه و ایستادگی در برابر ظالمان اشاره داشته باشد، بیانگر دومین راه تقویت عزت نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» است.

گزینه ۴ **۲۶۵۸** الف- این سخن امام علی (ع)؛ «أنه لیس لانفسکم ثمن الآ الجنة فلا تبعوها الآ بها»، و آیه شریفه: «ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم ... و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم.» هر دو به اولین راه تقویت عزت نفس، یعنی «شناخت ارزش خود و فروختن خویش به بهای اندک» اشاره دارند. ب- بر اساس این سخن امام علی (ع)؛ «پس همه این‌ها را از اهلش طلب کنید. آنان اند که نظر دادن و حکم کردنشان، نشان‌دهنده دانش آنهاست. ...» راه حل نهایی خروج از جاهلیت (انقلابت علی أعقابکم) و بازگشت به مسیری که پیامبر اسلام (ص) ترسیم کرده‌اند (و سیجزی الله الشاکرین)، مراجعه به ائمه اطهار (ع) و طلب حق از آنان می‌باشد. ج- این سخن امام حسین (ع)؛ «مرگ با عزت از زندگی با ذلت برتر است.» و آیه شریفه: «من کان یرید العزة فله العزة جمیعا»، به دومین راه تقویت عزت نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳)، ویژگی هدف‌های پایان‌ناپذیر و اخروی را بیان می‌کند و به اولین راه تقویت عزت نفس، یعنی «شناخت ارزش خود و فروختن خویش به بهای اندک» اشاره ندارد. قسمت سوم گزینه (۱)، به دومین راه تقویت عزت نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره ندارد.

گزینه ۳ **۲۶۵۱** مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۱) نادرست است، زیرا احساس موفقیت و کمال، نتیجه برآورده کردن تمایلات عالی است. گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا با اجرای احکام الهی می‌توان حدود برآوردن تمایلات مادی و حیوانی را رعایت کرد.

گزینه ۴ **۲۶۵۲** کسی که در مقابل دیگران تن به ذلت می‌دهد، ابتدا در مقابل تمایلات پست درون خود شکست خورده و تسلیم شده و سپس مغلوب زورگویان و قدرتمندان گردیده و تسلیم خواسته‌های آنان شده است.

یادآوری کسی که هوای نفس او معبودش باشد و امیال نفسانی را بر دستورات الهی ترجیح دهد، پیامبر اسلام (ص) ضامن هدایت او نیست. (درس ۳ دوازدهم)

گزینه ۲ **۲۶۵۳** تحقیقات نشان می‌دهد که اکثر مجرمان و گناهکاران تحقیقات نشان می‌دهد که اکثر مجرمان و گناهکاران افرادی فاقد عزت نفس هستند یا عزت نفس بسیار پایینی دارند، در حالی که اکثر انسان‌های مفید و نیکوکار جامعه دارای عزت نفس بالایی می‌باشند و کمتر مرتکب گناه می‌شوند.

یادآوری ما انسان‌ها در مورد بعضی از گناهان معصوم هستیم و حتی تصور آنها نیز برای ما ناراحت‌کننده و آزاردهنده است، اما پیامبران نسبت به همه گناهان و اشتباهات عصمت دارند. (درس ۴ یازدهم)

گزینه ۱ **۲۶۵۴** الف- انسان باتقوا خودنگهدار است و خود را از گناه حفاظت می‌کند؛ یعنی بر خودش مسلط است و زمام و لجام نفس خود را در اختیار دارد. و نمی‌گذارد نفس با سرکشی او را در دره‌های هولناک گناه بیندازد. (درس ۱۰ دهم)

ب- انسان عقیف در برآورده کردن هر یک از علایق و نیازهای درونی به گونه‌ای عمل نمی‌کند که به طور کامل غرق در آن شود و از دیگر نیازها غافل شود یا به طور کل آن را کنار گذارد و به کوتاهی و تفریط دچار شود؛ بلکه در حد مطلوب و صحیح به برآورده کردن همه نیازها توجه دارد.

ج- «انسان عزیز» کسی است که در برابر مستکبران و ظالمان و همچنین در مقابل هوی و هوس خویش (دشمن درونی) می‌ایستد، مقاومت می‌کند و تسلیم نمی‌شود. او زیر بار عملی نمی‌رود که روحش را آزرده کند و او را حقیر و کوچک سازد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با در نظر گرفتن قسمت دوم سؤال، گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است. قسمت اول گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۲ **۲۶۵۵** الف- بر اساس آیه شریفه: «لقد کان لکم فی رسول الله أسوة حسنة لمن کان یرجو الله و الیوم الآخر و ذکر الله کثیرا»، رسول گرامی اسلام (ص) برای کسانی سرمشق و الگوی نیکویی است که این دو ویژگی را داشته باشند: الف- به خداوند و روز قیامت امید دارند. (یرجو الله و الیوم الآخر) ب- خدا را بسیار یاد می‌کنند. (و ذکر الله کثیرا)

ب- بر اساس آیه شریفه: «للذین أحسنوا الحسنی و زیادة و لا یرهق و جوههم قتر و لا ذلة»، هر کس در برابر تمایلات نامشروع بایستد و به نیکی‌ها روی آورد و از گناه دوری کند، گرد ذلت بر چهره او نمی‌نشیند، (و لا یرهق و جوههم قتر و لا ذلة) یعنی عزیز می‌شود، عزیز در برابر گناه.

ج- بر اساس آیه شریفه: «ألم تر لی الذین یزعمون أنهم آمنوا بما أنزل إلیک و ما أنزل من قبلک یریدون أن یتحاکموا إلی الطاغوت و قد أمروا أن یکفروا به»، تکلیف کسانی که می‌خواهند برای قضاوت و داوری به طاغوت مراجعه کنند، کفر به آن (و قد أمروا أن یکفروا به) تعیین شده است.

گزینه ۴ ۲۶۶۴ ☆☆☆☆

الف- عزت نفس، عامل حفظ پیمان با خدا و رسول و پایداری در عزم و تصمیم است. ب- تسلیم و بندگی خداوند، علت یا مولد دستیابی به عزت نفس است.

توضیح «آزادگی انسان» و «ایستادگی در برابر ظالمانی که می‌خواهند در مقابل ظلم آنان تسلیم باشیم و ذلت را بپذیریم»، از نتایج «عزت و کرامت نفس» و «بندگی خداوند» است.

گزینه ۳ ۲۶۶۵ ☆☆☆☆

امام علی^(ع) درباره اهمیت شناخت ارزش خود (خودشناسی) و نفروختن خویش به بهای اندک می‌فرماید: «إِنَّهُ لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةُ فَلَا تَبِعُوهَا إِلَّا بِهَا : همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست، پس [خود را] به کمتر از آن نفروشید.»

خلاصه راه‌های تقویت عزت نفس:

۱- شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک (خودشناسی):
 آیه: «ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم... و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم.» حدیث قدسی: «ای فرزند آدم، این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم» حدیث امام علی^(ع): «إِنَّهُ لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةُ فَلَا تَبِعُوهَا إِلَّا بِهَا»
 ۲- توجه به عظمت خدا و تلاش برای بزرگی او:
 حدیث امام علی^(ع): «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است، از این جهت غیر خدا در نظرشان کوچک است.»
 حدیث امام علی^(ع): «بندۀ کسی مثل خودت نباش، زیرا خداوند تو را آزاد آفرید.»

گزینه ۲ ۲۶۶۶ ☆☆☆☆

انسان‌ها به طور طبیعی به امور دانی و تمایلات دنیوی و مادی میل دارند و علاقه نشان می‌دهند؛ زیرا این‌ها لازمه زندگی در دنیا هستند و بدون آنها یا نمی‌توان زندگی کرد یا زندگی سخت و مشکل می‌شود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه (۱) نادرست است، زیرا این تمایلات نباید به عنوان اهداف اصلی (نه فرعی) در نظر گرفته شوند. گزینه (۳)، ویژگی اهداف اصلی است نه فرعی. گزینه (۴)، پاسخ این سؤال نیست.

گزینه ۴ ۲۶۶۷ ☆☆☆☆

هر انسانی، در درون خود، گاه و بیگاه با تمایلات و خواسته‌هایی روبه‌رو می‌شود، که پاسخ مثبت دادن به آنها، عزت نفس را ضعیف می‌کند و انسان را به سوی خواری و ذلت سوق می‌دهد. حال اگر این پاسخگویی ادامه یابد، خواری و ذلت انسان را احاطه می‌کند، به طوری که در برابر هر خواست نامشروع درونی و بیرونی مقاومت نمی‌کند و به سرعت تسلیم می‌شود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها دقت شود که تمایلات دانی، دسته‌ای از تمایلات انسانی‌اند که به هر حال ریشه دارند و انسان از رسیدن به آنها احساس لذت و خوشحالی دارد.

نتیجه پاسخ مثبت دادن به تمایلات پست: ۱- ضعیف شدن عزت نفس ۲- سوق دادن به سوی خواری و لذت

نتیجه تداوم پاسخ مثبت دادن به تمایلات پست: ۱- احاطه شدن انسان توسط خواری و ذلت ۲- مقاومت نکردن در برابر خواسته‌های نامشروع درونی و بیرونی ۳- به سرعت تسلیم شدن در برابر خواسته‌های نامشروع درونی و بیرونی

گزینه ۲ ۲۶۶۸ ☆☆☆☆

امام علی^(ع) می‌فرماید: «أَنَّه لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةُ فَلَا تَبِعُوهَا إِلَّا بِهَا : همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست، پس [خود را] به کمتر از آن نفروشید.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها در سایر احادیث، از بهای ارزشمند انسان سخن به میان نیامده است.

گزینه ۳ ۲۶۵۹ ☆☆☆☆

از بین عبارات‌های مذکور، چهار عبارت قسمت‌های «ب»، «ج»، «د» و «ه»، درباره تمایلات دانی انسان صحیح است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت «الف»، نادرست است، زیرا با رسیدن به تمایلات عالی و برتر، احساس موفقیت و کمال می‌کنیم و از آنها لذت می‌بریم.

گزینه ۱ ۲۶۶۰ ☆☆☆☆

الف- مطابق فرمایش امام علی^(ع): «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است. در نتیجه، غیر خدا در نظرشان کوچک است»، کوچک شدن غیر خدا در چشم فرد، معلول و ثمره: «شناخت صحیح خداوند» است.

ب- مطابق فرمایش امام علی^(ع): «بندۀ کسی مثل خودت نباش زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است»، تسلیم نشدن در برابر ظالمان و حفظ عزت نفس خود در مقابل آنان، معلول و نتیجه این است که خداوند انسان را آزاد آفریده است.

ج- مطابق فرمایش امام علی^(ع): «أَنَّه لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةُ فَلَا تَبِعُوهَا إِلَّا بِهَا»، نفروختن خود به بهای اندک معلول و نتیجه این است که بهای انسان بهشت است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با در نظر گرفتن اولین حدیث بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. با در نظر گرفتن دومین حدیث بالا، قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

گزینه ۲ ۲۶۶۱ ☆☆☆☆

آیه شریفه: «مَنْ كَانَ بِرَيْدِ الْعِزَّةِ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا» و دو حدیث قسمت‌های «ج» و «د»، به دومین راه تقویت عزت نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها دو حدیث قسمت‌های «الف» و «ب»، به به اولین راه تقویت عزت نفس، یعنی «شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک» اشاره دارند.

گزینه ۳ ۲۶۶۲ ☆☆☆☆

الف- نوجوانی و جوانی، بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به این تمایلات گاه و بی‌گاه است. انسانی که در این دوره سنی به سر می‌برد، هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است. به تعبیر پیامبر اکرم^(ص): «چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است.» یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است.»

ب- آیه شریفه: «وَوَفَّيْنَاكَ مَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا»، به گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها آیه گزینه (۱)، به نیروی اختیار اشاره دارد. آیه گزینه (۲)، به سرچشمه عزت و راه رسیدن به آن که همان بندگی خداوند است، اشاره دارد. آیه گزینه (۴)، به علت تغییر و تحولات اجتماعی که همان اراده جمعی است، اشاره دارد.

گزینه ۱ ۲۶۶۳ ☆☆☆☆

حضرت زینب^(س)، خواهر شجاع امام حسین^(ع) نیز پس از تحمل انبوه مصائب و سختی، که یکی از آنها می‌تواند انسان را درهم‌شکند، در پاسخ به جمله تحقیرآمیز عبیدالله بن زیاد، حاکم کوفه که گفت: «دیدنی خدا چه بر سر خاندان شما آورد؟» با قدرت فرمود: «[در این واقعه] جز زیبایی ندیدم.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به عبارت «کلام تحقیرآمیز در صورت سؤال که در مورد حضرت زینب^(س) اتفاق افتاده است، سایر گزینه‌ها نادرست است. گزینه‌های (۲) و (۳) سخن امام حسین^(ع) و گزینه (۴)، سخن رسول اکرم^(ص) است.

۲۶۷۳ گزینۀ ۲ ☆☆☆☆
الف- برای مثال، پیامبر اکرم (ص)، هنگامی که در محاصره طاق‌تفرسای مشرکان مکه بود و جز حضرت ابوطالب (ع) و حضرت خدیجه (ع) و یارانی اندک و فقیر، پشتوانه‌ای نداشت، به بزرگان مکه که به او وعده ثروت و قدرت و ریاست بر این شهر را می‌دادند، فرمود: «اگر اینان خورشید را در دست راستم و ماه را در دست چپم بگذارند، از راه حق دست بر نمی‌دارم و تسلیم نمی‌شوم»

تحلیل تست ۱۴۰۰ > این تست، یک تست حفظی و ساده است. برای پاسخ دادن به این نوع سؤال، باید توجه داشت که هنگام مطالعه احادیث، علاوه بر آموختن موضوع و مفهوم آن حدیث، باید گوینده آن را نیز حفظ نمود. گزینۀ (۱)، سخن امام علی (ع) و گزینۀ (۳)، سخن امام علی (ع) و گزینۀ (۴)، مفهوم قرآنی است.

۲۶۷۴ گزینۀ ۴ ☆☆☆☆
آیه شریفه: «ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم ... و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم»، و این سخن امام علی (ع): «آنکه لیس لانسکم ثمن الا الجنة فلا تبعوها الا بها: همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست، پس [خود را] به کمتر از آن نفروشید»، به اولین راه تقویت عزت‌نفس، یعنی «شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک» اشاره دارد.

تحلیل تست ۹۹ > این تست، یک تست متوسط از این درس است. برای پاسخ دادن به این نوع تست، کافی به تناسب معنایی آیات و احادیثی که پیرامون یک موضوع بیان شده‌اند، توجه کرد. گزینۀ (۱)، ویژگی شیعه را در پیروی عملی از اهل بیت (ع) بیان می‌کند. گزینۀ (۲)، به دومین راه تقویت عزت‌نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره دارد. گزینۀ (۳)، به عصمت اهل بیت (ع) اشاره دارد.

۲۶۷۵ گزینۀ ۴ ☆☆☆☆
انسان دارای دو دسته از تمایلات است: اول: تمایلات عالی و برتر، مانند: تمایل به دانایی، عدالت، شجاعت، حیا، ایثار و حسن خلق، که مربوط به روح الهی و معنوی انسان هستند. ما با رسیدن به این تمایلات، احساس موفقیت و کمال می‌کنیم و از آنها لذت می‌بریم.
دوم: تمایلات دانی: مانند: تمایل به ثروت، شهرت، غذاهای لذیذ، زیورآلات و رفاه مادی که مربوط به بُعد حیوانی و دنیایی انسان است. و وقتی به این تمایلات دست می‌یابیم، از آنها لذت می‌بریم و خوشحال می‌شویم انسان‌ها به طور طبیعی به این قبیل امور میل دارند و علاقه نشان می‌دهند.

تحلیل تست ۹۹ > این تست، یک تست مفهومی و دشوار است. برای انتخاب گزینۀ صحیح، ابتدا باید با تأمل و حوصله، گزینه‌های نادرست را یکی پس از دیگری حذف نمود تا در نهایت، گزینۀ صحیح را انتخاب نمود.
گزینه‌های (۱) و (۲) نادرست است، زیرا مطابق توضیح بالا، با رسیدن به تمایلات عالی، ما احساس موفقیت و کمال می‌کنیم و از آنها لذت می‌بریم.
گزینه (۳) نادرست است، زیرا ما وقتی به تمایلات دانی دست می‌یابیم، از آنها لذت می‌بریم و خوشحال می‌شویم.

۲۶۷۶ گزینۀ ۲ ☆☆☆☆
آیه شریفه: «من کان یرید العزة فلله العزة جميعا»، بیانگر این مفهوم است که خدای که خالق تمام هستی است، سرچشمه و منبع همه قدرت‌ها و عزت‌هاست. (فله العزة جميعا)، او وجود نفوذناپذیری است که هیچ کس توانایی ایستادن در برابر قدرت او را ندارد. بنابراین، هر کس به دنبال عزت است (من کان یرید العزة)، باید خود را به این سرچشمه وصل کند.

تحلیل تست ۹۹ > این تست، یک تست مفهومی و دشوار است. برای پاسخ دادن به آن، ابتدا باید گزینه‌های نادرست را حذف نمود تا در آخر، گزینۀ صحیح را انتخاب نمود. عبارت قرآنی گزینۀ (۱)، به علم الهی که علت انتخاب انبیای الهی به مقام نبوت است، اشاره دارد. عبارت قرآنی گزینۀ (۳)، به ولایت و سرپرستی خداوند اشاره دارد. عبارت قرآنی گزینۀ (۲)، بیانگر این موضوع است که در صورت بازگشت مسلمانان به دوره جاهلیت، به خداوند هیچ گزندی نمی‌رسد.

۲۶۶۹ گزینۀ ۳ ☆☆☆☆
مطابق این آیه: «من کان یرید العزة فلله العزة جميعا»، خدای که خالق تمام هستی است، سرچشمه و منبع (توحید در خالقیت) همه قدرت‌ها و عزت‌هاست. (فله العزة جميعا)، او وجود نفوذناپذیری است که هیچ کس توانایی ایستادن در برابر قدرت او را ندارد. بنابراین، هر کس به دنبال عزت است (من کان یرید العزة)، باید خود را به این سرچشمه وصل کند.

توضیح > همه جا (الله) بیانگر توحید در مالکیت نیست:
۱- «فله العزة جميعا»: خداوند سرچشمه همه عزت‌هاست. (توحید در خالقیت)
۲- «استجیبوا لله وللرسول اذا دعاکم»: پذیرش دعوت خدا و پیامبر (توحید عملی)
۳- «و الذین امنوا اشد حبا لله»: شدت محبت مؤمنان به خدا (تولی)
۴- «الله ما فی السماوات و ما فی الارض»: توحید در مالکیت

۲۶۷۰ گزینۀ ۴ ☆☆☆☆
الف- در بیان اهمیت عزت نفس، این که عزت از صفاتی است که قرآن کریم بیش از ۹۵ بار خداوند را بدان توصیف کرده است.
ب- انسان عزیز، زیر بار عملی که روحش را آزرده کند و او را تحقیر و کوچک سازد، نمی‌رود.
ج- این که خداوند «عزیز» است، معنایش این است که کسی نمی‌تواند در اراده او نفوذ نماید و او را تسلیم خود کند.

توضیح > عزت درباره انسان: از ارکان فضایل اخلاقی است، به معنای تسلیم نشدن و نفوذناپذیری و نپذیرفتن حقارت.
عزت درباره خدا: بیش از ۹۵ بار خداوند در قرآن به آن توصیف شده است و به معنای این است که کسی نمی‌تواند خدا را مغلوب کند و در اراده او نفوذ نماید.

۲۶۷۱ گزینۀ ۱ ☆☆☆☆
الف- خداوند در عبارت شریفه: «لذین أحسنوا الحسنی و زیاده»، در مورد پاداش کسانی که در دنیا نیکوکاری (لذین أحسنوا) پیشه کنند وعده می‌دهد که در آخرت پاداشی نیک دارند (الحسنی)، به همراه پاداشی افزون‌تر که ناشی از فضل خداست و به عقلمندان خطور نمی‌کند. (و زیاده)
ب- خداوند در عبارت شریفه: «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مِثَالِهَا»، پاداشی افزون‌تر به نیکوکاران وعده داده است.

تحلیل تست ۱۴۰۰ > در نگاه اول، این تست، یک تست مفهومی و دشوار است. تنها پس از بررسی گزینه‌ها و پیدا نمودن عبارت مشابه صورت سؤال می‌توان منظور طراح سؤال را درک کرد. آیه گزینۀ (۲)، به «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» به عنوان یکی از راه‌های دستیابی به عزت نفس اشاره دارد. آیه گزینۀ (۳)، برخلاف آیه مورد سؤال که به تحقق فضل الهی در مورد پاداش نیکوکاران اشاره دارد، این عبارت قرآنی، به تحقق عدل الهی در مورد مجازات گناه‌کاران در آخرت اشاره دارد. آیه گزینۀ (۴)، به الگو بودن رسول خدا (ص) در دنیا اشاره دارد.

۲۶۷۲ گزینۀ ۱ ☆☆☆☆
الف- با توجه به این فرمایش امام علی (ع): «آنکه لیس لانسکم ثمن الا الجنة فلا تبعوها الا بها: همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست، پس [خود را] به کمتر از آن نفروشید»، وظیفه ما در برابر قدر و ارزش جان انسان، نفروختن آن به بهای اندک است.
ب- امیرالمؤمنین علی (ع) در وصف انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند، می‌فرماید: «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است (علت) از این جهت، غیر خدا در نظرشان کوچک است. (معلول)»

تحلیل تست ۱۴۰۰ > این تست، یک تست حفظی و ترکیبی از دو حدیث امام علی (ع) است. برای پاسخ دادن به قسمت اول این تست، باید متن عربی و ترجمه حدیث را حفظ نمود. قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، ترجمه عربی صورت سؤال است. با در نظر گرفتن متن حدیث، قسمت دوم گزینۀ (۳) نادرست است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه ۱) نادرست است، زیرا عوامل بیرونی زمینه‌ساز گناه هستند و انسان باید با توجه به عزت نفس آگاهانه و اکتسابی خود راه گناه را ببندد. گزینه ۲) از نظر علمی نادرست است. گزینه ۳) نادرست است، زیرا کنترل انسان به دست خودش است و عوامل بیرونی نمی‌توانند کنترل او را به دست گیرند.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ ۲۶۸۳
این سخن پیامبر گرامی اسلام (ص)؛ «اگر خورشید را در دست راستم و ماه را در دست چپم بگذارید، از راه حق دست بر نمی‌دارم» و آیه شریفه: «من کان یرید العزة فله العزة جميعا»، به دومین راه تقویت عزت نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه ۱)، به پایان تاریخ اشاره دارد نه به مهار نفس. آیه گزینه ۳)، به نتیجه عزت نفس اشاره دارد نه استقامت در دین. آیه گزینه ۴)، به علت غیبت امام زمان اشاره دارد که مورد نظر سؤال نیست.

گزینه ۱ ☆☆☆☆ ۲۶۸۴
الف- این سخن امام علی (ع)؛ «بنده کسی مثل خودت نباش زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است»، به «آزادگی انسان» و «ایستادگی در برابر ظالمانی که می‌خواهند در مقابل ظلم آنان تسلیم باشیم و ذلت را بپذیریم»، که از نتایج «عزت و کرامت نفس» و «بندگی خداوند» می‌باشند، اشاره دارد. ب- بر اساس این حدیث، پاسداری و محافظت از نعمت «آزادگی» که خداوند به انسان عطا کرده است، در گرو نفی بندگی غیر خدا می‌باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { حدیث مطرح شده در قسمت دوم گزینه‌های ۳) و ۴)، به آزادگی انسان در برابر ظالمان اشاره ندارد. قسمت اول گزینه ۲) نادرست است، زیرا حفظ آزادگی انسان با مبارزه با ظالمان به دست می‌آید.

گزینه ۱ ☆☆☆☆ ۲۶۸۵
بر اساس آیه شریفه: «و الذین کسبوا السیئات جزاء سیئة بمثلها و ترهقهم ذلّة»، هر کس از تمایلات نامشروع دنباله‌روی کند و به گناه و زشتی روی آورد (و الذین کسبوا السیئات)، خواری و ذلت چهره او را می‌پوشاند، ذلت در برابر گناه. (و ترهقهم ذلّة)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به متن آیه، قسمت اول گزینه‌های ۲) و ۴) نادرست است. آیه شریفه: «من جاء بالسیئة فلا یجزی الا مثلها و هم لا یظلمون»، به نتیجه دنیوی ذلت نفس اشاره ندارد.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ ۲۶۸۶
الف- کسی که در مقابل دیگران تن به ذلت می‌دهد، ابتدا در مقابل تمایلات پست درون خود شکست خورده و تسلیم شده و سپس مغلوب زورگویان و قدرتمندان گردیده و تسلیم خواسته‌های آنان شده است.
ب- با توجه به علل عرضی و علل طولی، تسلیم شدن در برابر عوامل بیرونی، حاکی از حاکمیت علل طولی در انسان است، به این معنی که شکست بیرونی به دنبال شکست درونی محقق می‌شود و خود عالی که همان نفس لوامه است، مغلوب خود دانی می‌گردد.

روش تست زدن { برای پاسخ دادن به این نوع تست، با در نظر گرفتن ساده‌ترین قسمت سؤال، به حذف گزینه‌های نادرست می‌پردازیم. با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه‌های ۱) و ۲) نادرست است. قسمت اول گزینه ۳) نادرست است، زیرا مطابق توضیح قسمت الف، رابطه عوامل بیرونی و نفس أمارة انسان، به صورت طولی است نه عرضی.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ ۲۶۷۷
الف- «انسان ذلیل»، نیز کسی است که در برابر مستکبران و زورگویان تن به خواری می‌دهد و هر فرمانی را می‌پذیرد؛ (دشمن بیرونی) همچنین تسلیم هوی و هوس خویش می‌شود و هر کاری را که موافق هوی و هوس او باشد انجام می‌دهد، هر چند که آن کار روحش را به گناه آلوده کند.

ب- با استناد به آیه شریفه: «و الذین کسبوا السیئات جزاء سیئة بمثلها و ترهقهم ذلّة...»، هر کس از تمایلات نامشروع دنباله‌روی کند و به گناه و زشتی روی آورد (و الذین کسبوا السیئات)، خواری و ذلت چهره او را می‌پوشاند، ذلت در برابر گناه.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { مطابق توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های ۱) و ۳) نادرست است. قسمت دوم گزینه ۲) نادرست است، زیرا در عبارت قرآنی: «و من جاء بالسیئة فلا یجزی الا مثلها و هم لا یظلمون»، سخن از ذلت نفس و نتیجه آن نشده است.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ ۲۶۷۸
این سخن خداوند که به انسان فرموده است: «ای فرزند آدم، این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم»، به اولین راه تقویت عزت نفس، یعنی «شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های ۳) و ۴) در مورد تمایلات نامشروع صحیح است نه ایستادگی در برابر تمامی تمایلات انسان. قسمت دوم گزینه ۱)، موضوع این حدیث قدسی نمی‌باشد.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ ۲۶۷۹
این سخن حضرت زینب (ص)؛ «در این واقعه جز زیبایی ندیدم»، در پاسخ به جمله تحقیرآمیز عبیدالله بن زیاد، حاکم کوفه که گفت: «دیدم خدا چه بر سر خاندان شما آورد؟»، و آیه شریفه: «من کان یرید العزة فله العزة جميعا»، به دومین راه تقویت عزت نفس، یعنی «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه ۱)، به رشد تدریجی سطح فکر مردم از عوامل تعدد انبیای الهی اشاره دارد. آیه گزینه ۳)، به حفظ قرآن کریم از تحریف اشاره دارد. آیه گزینه ۴)، به سخت‌کوشی و دلسوزی پیامبر اسلام (ص) در هدایت مردم اشاره دارد.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ ۲۶۸۰
«بندگی خالصانه برای خدا»، علت دست‌یابی مسلمانان به عزت حقیقی است و «ایستادگی در برابر هوای و هوس خویش»، نتیجه دست‌یابی به آن است.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه‌های ۱) و ۳) نادرست است، زیرا در برآوردن نیازهای حیوانی، ایجاد اعتدال صحیح است نه سرکوب کردن تمایلات عالی انسان.

گزینه ۲ ☆☆☆☆ ۲۶۸۱
مراجعة شود به پاسخ دو پرسش قبل.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه ۱)، به سخت‌کوشی و دلسوزی پیامبر اسلام (ص) در هدایت مردم اشاره دارد. آیه گزینه ۳)، به حیات معنوی انسان از طریق دینداری اشاره دارد. آیه گزینه ۴)، ویژگی شیعه را بیان می‌کند.

گزینه ۴ ☆☆☆☆ ۲۶۸۲
عوامل بیرونی فقط زمینه‌ساز هستند و آن کس که تصمیم می‌گیرد و مرتکب گناه می‌شود خود انسان است.

☆☆☆☆☆

گزینه ۱

۲۶۸۷

الف- «تابع» به معنای معلول و «متبوع» به معنای علت است. علت، وجود دهنده به معلول است و قبل از پیدایش معلول وجود دارد. بنابراین، در یک رابطه علی و معلولی، آن موردی که اول وجود دارد، علت است. ب- کسی که در مقابل دیگران تن به ذلت می‌دهد (معلول)، ابتدا در مقابل تمایلات پست درون خود شکست خورده و تسلیم شده (علت) و سپس مغلوب زورگویان و قدرتمندان گردیده و تسلیم خواسته‌های آنان شده است. ج- در مقابل دیگران، تن به ذلت دادن تابع (معلول) شکست نخستین در برابر تمایلات دانی خویش است و از دقت در تعالیم اسلامی مفهوم می‌گردد که خدا، بهای انسان است.

روش تست زدن برای پاسخ دادن به این تست، حتما از روش حذف گزینه استفاده کنید. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا شکست خوردن در برابر عوامل بیرونی، معلول و نتیجه (تابع) شکست در برابر خود دانی است.

☆☆☆☆☆

گزینه ۲

۲۶۸۸

این سخن امام علی^(ع): «خالق جهان در نظر آنان عظیم است. در نتیجه، غیر خدا در چشم آنان کوچک است.» بیانگر این حقیقت است که فهم عظمت خالق، ارزش‌دهنده به خود عالی انسان است.

روش تست زدن برای پاسخ دادن به این تست مفهومی، باید با تأمل و حوصله به حذف گزینه‌های نادرست بپردازیم. گزینه (۳)، به این معناست که شناخت خداوند معلول و نتیجه عدم احساس حقارت است، بر این اساس، کاملا نادرست است. گزینه (۲)، به این معناست که شناخت خداوند علت عدم احساس حقارت است، این گزینه نادرست است، زیرا این آیه به احساس حقارت اشاره ندارد. گزینه (۴)، مفهوم حدیث را برعکس بیان کرده است.

☆☆☆☆☆

گزینه ۴

۲۶۸۹

کرامت نفس، به معنای شناخت قدر و منزلت انسان در نزد خدا است و خداوند در حدیث: «ای فرزند آدم، این موجودات و مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم.» وجود خودش را بهای انسان معرفی می‌کند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها مطابق حدیث قدسی، قسمت دوم گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است. قسمت اول گزینه (۱)، مفهوم عزت و کرامت نفس انسان نیست.

گزینه ۳ ۲۶۹۴

در آیه شریفه: «و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إليها و جعل بینکم مودةً و رحمةً إن فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون»، برای این که آرامش ناشی از انس و هم‌صحبتی میان همسران پدید آید، قرآن کریم به دو ویژگی که باید میان زن و مرد باشد، اشاره می‌کند، آن دو ویژگی مودت و رحمت (و جعل بینکم مودةً و رحمةً) است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است، زیرا فرزند که بیانگر هدف سوم ازدواج است، ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم‌بخش وحدت روحی آنها است. مطابق توضیح بالا و متن آیه، قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است.

گزینه ۴ ۲۶۹۵

الف- عبارت قرآنی: «و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إليها»، به دومین هدف ازدواج، یعنی انس روحی با همسر اشاره دارد. ب- بر اساس این آیه، هر یک از زن و مرد، علاوه بر نیاز جنسی، نیازمند به زندگی با دیگری هستند و این نیاز نیز پس از بلوغ آشکار می‌شود.

روش تست زدن برای پاسخ دادن به این نوع تست، ابتدا باید گزینه‌های نادرست را یکی پس از دیگری حذف نمود تا در آخر، به گزینه صحیح رسید. گزینه‌های (۱) و (۲)، به سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» اشاره دارند. گزینه (۳)، به چهارمین هدف ازدواج، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» اشاره دارد.

گزینه ۴ ۲۶۹۶

الف- در آیه شریفه: «و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إليها و جعل بینکم مودةً و رحمةً إن فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون»، برای این که آرامش ناشی از انس و هم‌صحبتی میان همسران پدید آید، قرآن کریم به دو ویژگی که باید میان زن و مرد باشد، اشاره می‌کند، آن دو ویژگی مودت و رحمت (و جعل بینکم مودةً و رحمةً) است. ب- در این آیه، آفرینش همسرانی از جنس خود انسان؛ و ایجاد مودت و رحمت بین همسران، نشانه‌هایی برای اهل تفکر معرفی شده است.

روش مطالعه هر قسمت از دو آیه ابتدای این درس، بیانگر مفهوم خاصی می‌باشند. پس از حفظ کردن، عبارت‌های این دو آیه، مفاهیم آنها نیز باید حفظ شوند. قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است، زیرا این دو صفت برای ایجاد آرامش روحی (لتسکنوا إليها) قرار داده شده است.

گزینه ۲ ۲۶۹۷

الف- در آیه شریفه: «و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إليها و جعل بینکم مودةً و رحمةً إن فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون»، عبارت قرآنی: «و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إليها»، به دومین هدف ازدواج، یعنی انس روحی با همسر اشاره دارد. ب- در این آیه، عبارت قرآنی: «و جعل بینکم مودةً و رحمةً»، به چهارمین هدف ازدواج، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» اشاره دارد.

نکته طلایی دومین و چهارمین هدف ازدواج، نشانه‌هایی برای اهل تفکر است.

گزینه ۱ ۲۶۹۸

با توجه به کلمه: «ازواجاً» در آیه شریفه: «و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إليها...»، ز یک جنس خلق شده‌اند، بنابراین، هیچ‌کدام بر دیگری برتری ندارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها گزینه‌های (۲) نادرست است، زیرا زنان و مردان به عنوان افراد نوع بشر، استعدادها و ویژگی‌های فطری یکسان و هدف مشترکی دارند. گزینه (۴) نادرست است، زیرا زن و مرد از نظر ویژگی‌های جسمانی با هم تفاوت دارند.

درس دوازدهم: پیوند مقدس

تعداد سؤالات تألیفی	تعداد سؤالات ترکیبی جدید	تعداد سؤالات ماز
۸۱	۱۰	۱۱
تعداد سؤالات سراسری ۱۴۰۰	تعداد سؤالات سراسری ۹۹	تعداد سؤالات سراسری ۹۸
۶	۴	۴

گزینه ۴ ۲۶۹۰

الف- رسول خدا^(ص) می‌فرماید: «در اسلام، هیچ بنایی نزد خدا محبوب‌تر از ازدواج نیست.» ب- پیامبر اکرم^(ص) می‌فرماید: «کسی که ازدواج کند، نصف دین خود را حفظ کرده است؛ پس باید برای نصف دیگر، از خدا پروا داشته باشد.»

روش مطالعه این درس ابتدا متن درس به دقت خوانده شود و سپس عبارت‌های هر قسمت با احادیث و آیات آن ارتباط داده شود. بخش‌های اصلی این درس، نقش‌های مکمل، آمادگی برای ازدواج، اهداف ازدواج و زمان ازدواج است که باید با دقت بیشتری خوانده شود. دو آیه از اهمیت زیادی برخوردار است که ابتدا باید نکات آنها یاد گرفته شود و سپس با اهداف ازدواج مطابقت داده شود.

گزینه ۲ ۲۶۹۱

خانواده مقدس‌ترین نهاد و بنای اجتماعی نزد خداست. این نهاد، با ازدواج زن و مرد به وجود می‌آید و با آمدن فرزندان کامل می‌شود. با تولد فرزندان، زن و مرد، مادر و پدر بودن را تجربه می‌کنند و فرزندان را در دامن خود می‌پروراند.

توضیح کامل شدن خانواده، با تحقق سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان (بنین و حفدة)» صورت می‌گیرد.

گزینه ۴ ۲۶۹۲

الف- خانواده، با ازدواج زن و مرد به وجود می‌آید و با آمدن فرزندان کامل می‌شود. ب- آمدن فرزندان و به دنبال آن، کامل شده خانواده، بیانگر سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» است.

ج- آیه شریفه: «و الله جعل لکم من أنفسکم أزواجاً و جعل لکم من أزواجکم بنین و حفدةً و رزقکم من الطیبات»، به سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها تنها آیه‌ای که به هدف سوم ازدواج اشاره دارد، در قسمت دوم گزینه (۴) آمده است. آیه گزینه (۱)، بیانگر هدف دوم ازدواج، یعنی انس روحی با همسر است. آیه گزینه‌های (۲) و (۳)، به چهارمین هدف ازدواج، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» اشاره دارد.

گزینه ۱ ۲۶۹۳

الف- در آیه شریفه: «و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إليها و جعل بینکم مودةً و رحمةً إن فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون»، قسمت اول آیه، یعنی عبارت قرآنی: «و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إليها»، به دومین هدف ازدواج، یعنی انس روحی با همسر اشاره دارد.

ب- در این آیه، آفرینش همسرانی از جنس خود انسان؛ و ایجاد مودت و رحمت بین همسران، نشانه‌هایی برای افرادی که تفکر می‌کنند، معرفی شده است.

مقایسه عبارت شریفه: «خلق لکم من أنفسکم أزواجاً»، بیانگر هدف دوم تشکیل خانواده ولی عبارت شریفه: «جعل لکم من أنفسکم أزواجاً»، بیانگر هدف سوم تشکیل خانواده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است، زیرا زن و مرد از جهت «زن بودن» و «مرد بودن» یعنی از نظر خصوصیات جسمی با هم متفاوت‌اند. قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است، زیرا هدف مشترک زن و مرد، قرب الهی و بهشت جاوید است.

۲۷۰۵ **گزینه ۴** **☆☆☆☆**
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است، زیرا رشد اخلاقی و معنوی مقدمه رسیدن به قرب الهی و بهشت جاوید است. مطابق توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

۲۷۰۶ **گزینه ۱** **☆☆☆☆**
خداوند، زن و مرد را به گونه‌ای آفریده که زوج یکدیگر باشند، یعنی در کنار هم قرار گیرند و یکدیگر را کامل کنند.
توضیح { مفهوم آیات: «و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم أزواجا...» و «و الله جعل لکم من انفسکم أزواجا...»، به زوجیت زن و مرد اشاره دارد.

۲۷۰۷ **گزینه ۳** **☆☆☆☆**
زن و مرد اگرچه در ویژگی‌های انسانی با هم مشترک هستند و خداوند برای هر دو هدف واحدی معین کرده است، اما از جهت «زن بودن» و «مرد بودن» یعنی از نظر خصوصیات جسمی با هم متفاوت‌اند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا زن و مرد در ویژگی‌های روحی با یکدیگر تفاوت دارند. مطابق توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

۲۷۰۸ **گزینه ۲** **☆☆☆☆**
زن و مرد، از جهت «زن بودن» و «مرد بودن» یعنی از نظر خصوصیات جسمی با هم متفاوت‌اند. این تفاوت‌ها به گونه‌ای است که هر دو را به هم نیازمند کرده است؛ بدون اینکه یکی بر دیگری برتری داشته باشد. زیرا برتری هرکس نزد خداوند به تقواست و هر انسانی می‌تواند آن را در وجود خود پرورش دهد.

نکته طلایی { معنای زوج بودن زن و مرد، در «مشترک بودن زن و مرد در ویژگی‌های انسانی و هدف واحد از خلقت آنها» در عین «تفاوت بودن آنها از جهت «زن بودن» و «مرد بودن» یعنی از نظر خصوصیات جسمی» است.

۲۷۰۹ **گزینه ۴** **☆☆☆☆**
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
نکته طلایی { تفاوت‌های زن و مرد برای تکمیل یکدیگر است، نه برای برتری آنها بر یکدیگر.

۲۷۱۰ **گزینه ۱** **☆☆☆☆**
مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.
روش تست زدن { این سبک از سؤال که به صورت جا خالی مطرح شوند، در کنکورهای سراسری چند سال اخیر، کمتر طرح شده است، در صورت مواجه شدن با این نوع سؤال، بهتر است، همانند سؤالات چند قسمتی، با در نظر گرفتن یک قسمت از صورت سؤال، به حذف گزینه‌های نادرست بپردازید. با توجه به توضیح کتاب که در بالا آمده است، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت سوم گزینه (۳) نادرست است.

۲۶۹۹ **گزینه ۳** **☆☆☆☆**
الف- آیه شریفه: «و الله جعل لکم من انفسکم أزواجا و جعل لکم من أزواجکم بنین و حفدة...»، به سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» اشاره دارد. ب- این عبارت: «زوجین دوام وجود خود را در فرزند می‌بینند و از رشد و بالندگی او لذت می‌برند»، بیانگر هدف سوم ازدواج است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا عبارت شریفه: «خلق لکم من انفسکم أزواجا»، بیانگر هدف دوم تشکیل خانواده ولی عبارت شریفه: «جعل لکم من انفسکم أزواجا»، بیانگر هدف سوم تشکیل خانواده است. قسمت دوم گزینه (۱) بیانگر هدف دوم ازدواج، یعنی «انس با همسر» است نه هدف سوم ازدواج.

۲۷۰۰ **گزینه ۱** **☆☆☆☆**
عبارت شریفه: «و الله جعل لکم من انفسکم أزواجا»، با توجه به کلمه: «أزواجا» ، بیانگر این حقیقت است که آفرینش زن و مرد به گونه‌ای است که زوج یکدیگر باشند، یعنی هر دو تکمیل‌کننده یکدیگرند و از جهت «زن بودن» و «مرد بودن» تفاوت‌هایی دارند که آن‌ها را به هم نیازمند کرده، بدون اینکه این تفاوت‌ها باعث برتری ذاتی یکی بر دیگری باشد.

یادآوری { آیاتی از قرآن کریم که بیانگر یکسان بودن منزلت زن و مرد باشند، بیانگر دومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن کریم، یعنی «تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» می‌باشند.

۲۷۰۱ **گزینه ۴** **☆☆☆☆**
در آیه شریفه: «و الله جعل لکم من انفسکم أزواجا و جعل لکم من أزواجکم بنین و حفدة و رزقکم من الطیبات أقبالباطل یؤمنون و بنعمة الله هم یکفرون»، که بیانگر سومین هدف ازدواج، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» است، پس از اعطای این نعمت‌ها: «جعل لکم من انفسکم أزواجا»، «بنین و حفدة» و «و رزقکم من الطیبات»، خداوند می‌فرماید: «أقبالباطل یؤمنون و بنعمة الله هم یکفرون»
نکته طلایی { در این آیه، «همسر» و «فرزندان»، از نعمت‌های الهی ذکر شده‌اند.

۲۷۰۲ **گزینه ۲** **☆☆☆☆**
کلمات «انس»، «انسان»، «بنی آدم» و «ناس» در قرآن کریم اختصاص به جنس خاصی ندارد و هر آیه‌ای که با این کلمات همراه باشد، به زن و مرد، هر دو، مربوط می‌شود (یکسانی منزلت زن و مرد)؛ زیرا حقیقت انسان را روح او تشکیل می‌دهد و روح انسان نه مذکر است و نه مؤنث.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱) نادرست است، زیرا زن و مرد از جهت «زن بودن» و «مرد بودن» یعنی از نظر خصوصیات جسمی با هم متفاوت‌اند. گزینه (۳) نادرست است، زیرا هر یک از زن و مرد در زندگی مشترک و خانوادگی نقش‌های خاصی (متفاوتی) را بر عهده می‌گیرند و یک خانواده متعادل را پدید آورند. مطابق توضیح بالا، گزینه (۴) نادرست است.

۲۷۰۳ **گزینه ۳** **☆☆☆☆**
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { مطابق توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است. قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است، زیرا هر یک از زن و مرد در زندگی مشترک و خانوادگی نقش‌های خاصی (متفاوتی) را بر عهده می‌گیرند و یک خانواده متعادل را پدید آورند.

۲۷۰۴ **گزینه ۳** **☆☆☆☆**
زنان و مردان به عنوان افراد نوع بشر، استعدادها و ویژگی‌های فطری یکسان و هدف مشترکی دارند که با بهره‌گرفتن از آن ویژگی‌های فطری می‌توانند به آن هدف مشترک، یعنی قرب الهی و بهشت جاوید برسند.

روش تیت زدن { برای پاسخ دادن به این نوع تست، در هر گزینه باید یک موردی که بر خلاف صورت سؤال است را پیدا نمود و آن گزینه را حذف کرد. قسمت دوم گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت آخر گزینه (۴)، جزء موارد بالا نمی‌باشد.

۲۷۱۶ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
دوره بلوغ تا ازدواج، یکی از حساس‌ترین و ارزشمندترین دوره‌های عمر انسان است. و دوره گذر از کودکی و ورود به بزرگسالی و پذیرش مسئولیت‌های زندگی است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، با توجه به قسمت دوم آنها نادرست است. قسمت دوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا از دوران بلوغ تا مرگ، دوره هموار کردن راه رسیدن به بهشت و حفظ دین خود است، نه فقط دوره نوجوانی و جوانی.

۲۷۱۷ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
اگر نوجوان و جوان، این دوره (بلوغ تا ازدواج) را با پاکی و پاکدامنی بگذرانند و در حالی به زندگی مشترک با همسرش وارد شود که آلوده به گناه و فحشا نشده باشد، راه رسیدن به بهشت را برای خود و فرزندانش بسیار هموار کرده است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۴)، کامل‌ترین گزینه است.

۲۷۱۸ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد که: ۱- قبل از ازدواج، حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت زندگی آنان را سامان دهد. ۲- به هیچ‌وجه در پی رابطه غیر شرعی، چه پنهان و چه آشکار با جنس مخالف نباشند، که زیان آن تا قیامت دامن‌گیر آنان خواهد شد و در نسل‌های آنان تأثیر بدی خواهد گذاشت.

مقایسه { هموار کردن راه رسیدن به بهشت برای خود و فرزندانش، در صورتی که دوره بلوغ تا ازدواج را با پاکی و پاکدامنی بگذرانند و در حالی به زندگی مشترک با همسرش وارد شود که آلوده به گناه و فحشا نشده باشد. سامان بخشیدن به زندگی جوان و نوجوان به بهترین صورت توسط خداوند، در صورت عفاف پیشه کردن آنها قبل از ازدواج.

۲۷۱۹ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
اگر نوجوان و جوان، این دوره را با پاکی و پاکدامنی بگذرانند و در حالی به زندگی مشترک با همسرش وارد شود که آلوده به گناه و فحشا نشده باشد، راه رسیدن به بهشت را برای خود و فرزندانش بسیار هموار کرده است.

روش مطالعه { برای از بین بردن اشتباه در نکات مشابه، بهتر است آنها را در برگه‌ای جدا بنویسید و به صورت پیوسته مرور کنید. گزینه (۱) در موردی است که دختران و قبل از ازدواج، حتماً عفاف پیشه کنند. گزینه (۲)، در موردی است که به دیگران سوء نظر نداشته باشیم. گزینه (۴)، در این مورد نمی‌باشد.

۲۷۲۰ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
الف- هر جوانی به طور فطری و طبیعی خواستار ازدواج با کسی است که قبل از ازدواج پاکدامنی خود را حفظ کرده و رابطه غیر شرعی با جنس مخالف نداشته است. ب- کسی که چنین خواسته‌ای دارد، باید خودش نیز این‌گونه باشد. ج- همچنین هر کس که خواستار آن است تا دیگران به اعضای خانواده او نظر سوء نداشته باشند، خودش هم باید چنین باشد.

نکته طلایی { برپایی نظام جهان بر پایه عدل، انسان را به «پاکدامنی قبل از ازدواج» و همچنین «سوء نظر نداشته‌ن به دیگران» می‌کشد.

۲۷۱۱ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
الف- تفاوت‌های میان زن و مرد به جهت وظایف مختلفی است که خالق حکیم بر عهده هر یک از زن و شوهر نهاده است تا هر کدام از آنها بتوانند در زندگی مشترک و خانوادگی نقش‌های خاصی را بر عهده بگیرند و یک خانواده متعادل را پدید آورند.

نکته طلایی { تفاوت‌های زن و مرد در این مورد است: ۱- از جهت «زن بودن» و «مرد بودن» یعنی از نظر خصوصیات جسمی ۲- وظایفی که خالق حکیم بر عهده هر یک از زن و شوهر نهاده است. ۳- نقش‌های خاصی که زن و مرد در زندگی مشترک و خانوادگی را بر عهده می‌گیرند.

۲۷۱۲ **گزینه ۳** ☆☆☆☆
الف- مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
ب- زوج بودن زن و مرد، یعنی زن و مرد اگرچه در ویژگی‌های انسانی با هم مشترک هستند و خداوند برای هر دو هدف واحدی معین کرده است، اما از جهت «زن بودن» و «مرد بودن» یعنی از نظر خصوصیات جسمی با هم متفاوت‌اند.

نکته طلایی { دلیل تفاوت‌های میان زن و مرد، بر عهده گرفتن نقش‌های مکمل برای پدید آوردن یک خانواده متعادل است.

۲۷۱۳ **گزینه ۴** ☆☆☆☆
الف- توانمندی عاطفی بالای زنان و قدرت جسمی بیشتر مردان، بیانگر وجود تفاوت‌هایی میان زن و مرد از نظر جسمانی و روحانی است.

ب- تفاوت‌های میان زن و مرد به جهت وظایف مختلفی است که خالق حکیم بر عهده هر یک از زن و شوهر نهاده است تا هر کدام از آنها بتوانند در زندگی مشترک و خانوادگی نقش‌های خاصی را بر عهده بگیرند و یک خانواده متعادل را پدید آورند. ج- به طور مثال، توانمندی عاطفی بالای زنان و قدرت جسمی بیشتر مردان برای آن است که زن با محبت مادری، فرزندان را رشد دهد و مرد با کار کردن نان‌آور خانواده باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱) نادرست است، زیرا هر یک از زن و مرد در زندگی مشترک و خانوادگی نقش‌های خاصی (متفاوتی) را بر عهده می‌گیرند و یک خانواده متعادل را پدید آورند. با توجه به توضیح قسمت «ج»، گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است.

۲۷۱۴ **گزینه ۲** ☆☆☆☆
انسان، با رسیدن به سن بلوغ و دوره جوانی وارد مرحله مسئولیت‌پذیری می‌شود و این شایستگی را به دست می‌آورد که مخاطب خداوند قرار گیرد و از هم‌اکنون برای سعادت خود و خانواده‌ای که در آینده نزدیک تشکیل خواهد داد، برنامه‌ریزی نماید.

تمرین تست‌زنی { با در نظر گرفتن متن کتاب، باید پس از حذف گزینه‌های نادرست، به انتخاب گزینه صحیح اقدام نمود. قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است، زیرا نوجوان، این شایستگی را به دست می‌آورد که مخاطب خداوند قرار گیرد نه دیگران. با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه (۳) نادرست است.

۲۷۱۵ **گزینه ۱** ☆☆☆☆
مهم‌ترین برنامه‌هایی که یک نوجوان و جوان برای سعادت خود و خانواده‌ای که در آینده نزدیک تشکیل خواهد داد، برنامه‌ریزی نماید، عبارت‌اند از: ۱- تقویت عفاف و پاکدامنی در خود از آغاز بلوغ ۲- مشخص کردن هدف‌های خود از تشکیل خانواده ۳- شناخت معیارها و شاخص‌های همسر مناسب ۴- شناخت ویژگی‌های روحی زن و مرد

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۲۷۲۶

الف- عبارت شریفه: «و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إليها»، بیانگر هدف دوم ازدواج، یعنی انس با همسر است.

ب- اگر فردی از راه‌های نامشروع نیاز جنسی خود را برطرف کند اما بدون همسر زندگی کند، باز هم یک بی‌قراری و ناآرامی او را آزار می‌دهد که فقط با بودن در کنار همسر برطرف می‌شود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: آیه قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴)، بیانگر سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» است. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۷۲۷

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: عبارت‌های قرآنی مطرح شده در گزینه‌های (۱) و (۴)، بیانگر سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» است. آیه گزینه (۲)، به یکسانی منزلت زن و مرد اشاره دارد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۷۲۸

الف- این عبارت: «خانواده بستر رشد و بالندگی فرزندان است و هیچ نهادی نمی‌تواند جایگزین آن شود»، بیانگر سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» است. ب- آیه شریفه: «و الله جعل لکم من أنفسکم أزواجاً و جعل لکم من أزواجکم بنین و حفدة و...»، به سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳)، به چهارمین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» اشاره دارد. قسمت دوم گزینه (۱)، بیانگر دومین هدف ازدواج، یعنی «انس با همسر» است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۱** ۲۷۲۹

فرزند، ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم‌بخش وحدت روحی آنها است. آنان دوام وجود خود را در فرزند می‌بینند و از رشد و بالندگی او لذت می‌برند.

نکته طلایی: این عبارت‌ها: «تحکیم‌بخش وحدت روحی زوجین»، «دوام وجود زن و مرد» و «ثمره پیوند زن و مرد»، بیانگر سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۷۳۰

الف- آیه شریفه: «و الله جعل لکم من أنفسکم أزواجاً و جعل لکم من أزواجکم بنین و حفدة و...»، بیانگر سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» است. ب- این عبارت: «زن و مرد، دوام وجود خود را در فرزند می‌بینند و از رشد و بالندگی او لذت می‌برند»، بیانگر سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: گزینه (۱)، بیانگر اولین هدف ازدواج، یعنی «پاسخ به نیاز جنسی» است. گزینه (۲)، بیانگر چهارمین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» است. گزینه (۳)، در مورد خانواده صحیح است نه مدرسه.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۳** ۲۷۳۱

این عبارت: «فرزند، ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم‌بخش وحدت روحی آنها است»، بیانگر سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» است. آیه شریفه: «و الله جعل لکم من أنفسکم أزواجاً و جعل لکم من أزواجکم بنین و حفدة و...»، به سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: گزینه‌های (۱) و (۲)، به دومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «انس با همسر» اشاره دارد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۱** ۲۷۲۱

الف- هر جوانی به طور فطری و طبیعی خواستار ازدواج با کسی است که قبل از ازدواج پاکدامنی خود را حفظ کرده و رابطه غیر شرعی با جنس مخالف نداشته است. ب- کسی که چنین خواسته‌ای دارد، باید خودش نیز این‌گونه باشد. ج- همچنین هرکس که خواستار آن است تا دیگران به اعضای خانواده او نظر سوء نداشته باشند، خودش هم باید چنین باشد. د- نظام هستی بر عدالت استوار است. عمل هر کس، عکس‌العملی دارد که قسمتی از آن در این جهان ظاهر می‌شود و تمام آن در آخرت.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: قسمت دوم گزینه (۳)، به پاداش اخروی عفاف و پاکدامنی اشاره دارد، در صورتی که عادلانه بودن نظام جهان، به نتیجه دنیوی عفاف اشاره دارد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۴** ۲۷۲۲

الف- قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد که قبل از ازدواج، حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت زندگی آنان را سامان دهد.

ب- اگر نوجوان و جوان، دوره بلوغ تا ازدواج را با پاکی و پاکدامنی بگذرانند و در حالی به زندگی مشترک با همسرش وارد شود که آلوده به گناه و فحشا نشده باشد، راه رسیدن به بهشت را برای خود و فرزندانش بسیار هموار کرده است.

ج- قرآن کریم می‌فرماید به هیچ‌وجه در پی رابطه غیر شرعی، چه پنهان و چه آشکار با جنس مخالف نباشند که زبان آن تا قیامت دامن‌گیر آنان خواهد شد و در نسل‌های آنان تأثیر بدی خواهد گذاشت.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) و قسمت سوم گزینه (۱) نادرست است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۲۷۲۳

ابتدایی‌ترین زمینه ازدواج، نیاز جنسی مرد و زن به یکدیگر است. این نیاز که احساس آن از دوران بلوغ آغاز می‌شود، اولین کشش و جاذبه را میان زن و مرد ایجاد می‌کند و آنان را به سوی تشکیل خانواده می‌کشاند. بر اثر ازدواج و پاسخ صحیح به این نیاز، هر کدام از مرد و زن به یک آرامش روانی می‌رسند.

نکته طلایی: آرامش روانی که در اولین هدف ازدواج مطرح است، آرامش روانی ناشی از ارضای میل جنسی است. قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، مربوط به دومین هدف ازدواج، یعنی «انس با همسر» است.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۱** ۲۷۲۴

الف- نیاز جنسی مرد و زن به یکدیگر، اولین کشش و جاذبه را میان زن و مرد ایجاد می‌کند و آنان را به سوی تشکیل خانواده می‌کشاند. بر اثر ازدواج و پاسخ صحیح به این نیاز، هر کدام از مرد و زن به یک آرامش روانی (لتسکنوا إليها) می‌رسند.

توضیح: عبارت قرآنی: «لتسکنوا إليها»، بیانگر هدف دوم ازدواج، است در این سؤال، ترجمه آن مورد نظر می‌باشد.

☆☆☆☆☆ **گزینه ۲** ۲۷۲۵

الف- هر یک از زن و مرد، علاوه بر نیاز جنسی، نیازمند به زندگی با دیگری هستند و این نیاز نیز پس از بلوغ آشکار می‌شود.

ب- عبارت شریفه: «و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إليها»، بیانگر هدف دوم ازدواج، یعنی انس با همسر است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها: قسمت دوم گزینه (۴)، بیانگر سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان (بنین و حفدة)» است.

گزینه ۱ ۲۷۳۷ ☆☆☆☆

الف- داشتن قدرت انتخاب، ارزشمند و در عین حال، مسئولیت‌آور است. برای موفق شدن در این مسئولیت، باید بر شور و احساس جوانی تسلط کامل داشت و با چشم باز عمل کرد.

توضیح < عبارت قرآنی: «إِذَا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا»، به داشتن قدرت انتخاب، که ارزشمند و در عین حال، مسئولیت‌آور است، اشاره دارد.

گزینه ۱ ۲۷۳۸ ☆☆☆☆

پس از تعیین هدف ازدواج، انتخاب همسر مناسب مطرح می‌شود. داشتن قدرت انتخاب، ارزشمند و در عین حال، مسئولیت‌آور است. برای موفق شدن در این مسئولیت، باید بر شور و احساس جوانی تسلط کامل داشت و با چشم باز عمل کرد.

توضیح < تسلط کامل بر شور و احساس جوانی، با بهره‌گرفتن از عقل و کمک گرفتن از مشورت ممکن است.

گزینه ۳ ۲۷۳۹ ☆☆☆☆

طبق مقررات اسلامی، رضایت کامل دختر و پسر برای ازدواج ضروری است. و اگر عقدی به زور انجام بگیرد، باطل است و مشروعیت ندارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < ...

گزینه ۲ ۲۷۴۰ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < ...

گزینه ۴ ۲۷۴۱ ☆☆☆☆

علاقه و محبت به یک شخص، چشم و گوش را می‌بندد و عقل را به حاشیه می‌راند.

روش تست زدن < در پاسخ به سؤالاتی که گزینه‌های دیگر آن برای مبهم و ناآشنا است، فقط باید گزینه‌ای که مطابق متن کتاب است را انتخاب نمود و از ماجراجویی و انتخاب گزینه ناآشنا پرهیز کرد.

گزینه ۲ ۲۷۴۲ ☆☆☆☆

پیام این سخن امام علی^(ع): «حَبَّ الشَّيْءِ يِعْمَى وَيَصْمَمُ»، ناظر بر این حقیقت است که لازمه انتخاب همسری شایسته، تسلط کامل بر شور و احساس جوانی و مشورت با پدر و مادر است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < با توجه به محتوای حدیث که به پرهیز از علاقه افراطی اشاره دارد، سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۲ ۲۷۴۳ ☆☆☆☆

با توجه به اینکه علاقه و محبت به یک شخص، چشم و گوش را می‌بندد و عقل را به حاشیه می‌راند. این سخن امام علی^(ع): «حَبَّ الشَّيْءِ يِعْمَى وَيَصْمَمُ»، برای جلوگیری از آثار سوء علاقه‌های افراطی در امر ازدواج، به بهره‌گرفتن توأمان از عقل و مشورت با والدین خود در مورد انتخاب همسر آینده اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < در قسمت اول گزینه (۳)، تحقیق مفهوم ضعیف‌تری از عقل است.

گزینه ۱ ۲۷۴۴ ☆☆☆☆

پیشوایان دین از ما خواسته‌اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم تا به انتخابی درست برسیم.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < ...

گزینه ۲ ۲۷۳۲ ☆☆☆☆

کدام افتخار بالاتر از آنکه خداوند تربیت و پرورش چند تن از بندگان خود را به پدر و مادر سپرده است احترام و اطاعت از والدین را هم‌ردیف طاعت و عبودیت خود قرار داده است.

روش تست زدن < در پاسخ دادن به سؤالات حفظی نباید عجله کرد، در صورتی باید به این سؤالات پاسخ داد که به پاسخ آنها مطمئن باشیم.

گزینه ۳ ۲۷۳۳ ☆☆☆☆

الف- پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند، مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نمایند، مهر و عشق به همسر و فرزندان را در خود پرورش می‌دهند، با گذشت و مدارا و تحمل سختی‌ها و ناگواری‌های زندگی، به درجات معنوی بالاتری نایل می‌شوند. ب- این عبارت‌ها، بیانگر چهارمین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < سایر گزینه‌ها، به سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» اشاره دارند.

گزینه ۴ ۲۷۳۴ ☆☆☆☆

الف- این قسمت از آیه شریفه: «و جعل بینکم مودة و رحمة»، به چهارمین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» اشاره دارد. ب- این عبارت، بیانگر چهارمین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < گزینه‌های (۱) و (۲)، به سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» اشاره دارند. گزینه (۳)، به دومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «انس با همسر» اشاره دارد.

گزینه ۴ ۲۷۳۵ ☆☆☆☆

این عبارت‌ها: «پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، ۱- از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند، ۲- مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نمایند، ۳- مهر و عشق به همسر و فرزندان را در خود پرورش می‌دهند، ۴- با گذشت و مدارا و تحمل سختی‌ها و ناگواری‌های زندگی، به درجات معنوی بالاتری نایل می‌شوند.» بیانگر چهارمین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» است.

توضیح < این قسمت از آیه شریفه: «جعل بینکم مودة و رحمة»، تنها عبارت قرآنی که در این درس است که به چهارمین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» اشاره دارد.

گزینه ۲ ۲۷۳۶ ☆☆☆☆

الف- این عبارت: «فرزند، ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم‌بخش وحدت روحی آنها است.» بیانگر سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» است. آیه شریفه: «و الله جعل لکم من انفسکم أزواجاً و جعل لکم من أزواجکم بنین و حفدة و...»، به همین هدف اشاره دارد.

ب- این عبارت: «پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند.» و عبارت قرآنی: «و جعل بینکم مودة و رحمة»، به چهارمین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» اشاره دارند.

ج- این عبارت: «اگر فردی از راه‌های نامشروع نیاز جنسی خود را برطرف کند اما بدون همسر زندگی کند، باز هم یک بی‌قراری و ناآرامی او را آزار می‌دهد که فقط با بودن در کنار همسر برطرف می‌شود.» و عبارت شریفه: «و من آیاته أن خلق لکم من انفسکم أزواجاً لتسکنوا إلیها»، به هدف دوم ازدواج، یعنی «انس با همسر» اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳)، به هدف دوم ازدواج، یعنی «انس با همسر» اشاره دارند. قسمت سوم گزینه (۴)، به چهارمین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» اشاره دارد.

☆☆☆☆☆	گزینه ۴	۲۷۵۲
مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.		
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < ...		

☆☆☆☆☆	گزینه ۱	۲۷۵۳
آمادگی برای ازدواج نیازمند دو بلوغ است: یکی بلوغ جنسی و دیگری بلوغ عقلی و فکری که مدتی پس از بلوغ جنسی فرا می‌رسد.		
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < ...		

☆☆☆☆☆	گزینه ۳	۲۷۵۴
الف- با رسیدن بلوغ عقلی، جوان درمی‌یابد که باید زندگی را بسیار جدی بگیرد و برای آینده‌اش برنامه‌ریزی کند.		
ب- از نشانه‌های بلوغ عقلی: ۱- توجه به داشتن شغل و پیدا کردن کار ۲- فکر کردن دربارهٔ ویژگی‌های همسر ۳- تنظیم خرج و هزینه خود ۴- دوری از بی‌برنامه بودن است.		
یادآوری < این موارد: ۱- تشخیص مسیر درست زندگی را از راه‌های غلط و خوب را از بد ۲- درک حقایق ۳- دور شدن از جهل و نادانی ۴- بازداشتن از از خوشی‌های زودگذر، با کمک عقل صورت می‌گیرد.		

☆☆☆☆☆	گزینه ۳	۲۷۵۵
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.		
روش تست‌زدن < برای پاسخ دادن به این نوع تست، کافی است در هر گزینه، یک مورد که بر خلاف صورت سؤال است، را پیدا نموده و آن گزینه را حذف نموده تا به پاسخ صحیح برسید. «طرح خواستگاری از طرف مرد»، در گزینه ۱)، «کم کردن فاصلهٔ میان بلوغ جنسی و بلوغ عقلی» در گزینه ۲) و ۴)، از نشانه‌های بلوغ عقلی نمی‌باشد.		

☆☆☆☆☆	گزینه ۴	۲۷۵۶
الف- نباید فاصلهٔ میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج زیاد شود و تشکیل خانواده به تأخیر افتد.		
ب- به همین علت، پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج تشویق و ترغیب کرده و از پدران و مادران خواسته‌اند که با کنار گذاشتن رسوم غلط شرایط لازم برای ازدواج آنان را فراهم کنند و به خاطر پندارهای باطل همچون فراهم شدن همهٔ امکانات زندگی، فرزندان خود را به گناه نکشاند و جامعه را گرفتار آسیب‌ها نسازند.		

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < قسمت دوم گزینه ۱) نادرست است، زیرا پیامبر اکرم (ص) فرموده است: «در اسلام، هیچ بنایی نزد خدا محبوب‌تر از ازدواج نیست.»		
--	--	--

☆☆☆☆☆	گزینه ۳	۲۷۵۷
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.		
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < قسمت اول گزینه‌های ۲) و ۴)، از نشانه‌های بلوغ عقلی است. قسمت دوم گزینه ۲)، پس از رسیدن به بلوغ عقلی درک می‌شود.		

☆☆☆☆☆	گزینه ۴	۲۷۵۸
مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.		
تشخیص رابطهٔ علی و معلولی < هوا سرد است (علت)، به همین دلیل یابد لباس گرم بپوشیم. (معلول) این مثال را با پاسخ دو پرسش قبل مقایسه کنید.		

☆☆☆☆☆	گزینه ۴	۲۷۴۵
پدر و مادر به علت علاقه و محبت به فرزند، معمولاً مصلحت و خوشبختی او را در نظر می‌گیرند. و به علت تجربه و پختگی‌شان، بهتر می‌توانند خصوصیات افراد را دریابند و عاقبت ازدواج را پیش‌بینی کنند.		
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < ...		

☆☆☆☆☆	گزینه ۳	۲۷۴۶
پدران و مادران نباید نظر خود را بر فرزندانشان تحمیل کنند و آنها را به ازدواجی ناخواسته بکشانند. شایسته است محیط خانواده، محیط هم‌دلی، اعتماد به بزرگ‌ترها، شنیدن نظریات یکدیگر و محیط محبت و خیرخواهی باشد تا بهترین تصمیم‌ها گرفته شود و کمتر به حسرت و پشیمانی منجر شود.		
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < ...		

☆☆☆☆☆	گزینه ۲	۲۷۴۷
برای این که تصمیم‌هایی از قبیل ازدواج، در عالی‌ترین شکل خود گرفته شوند و حسرت و پشیمانی کمتر پیش بیاید، شایسته است محیط خانواده، محیط هم‌دلی، اعتماد به بزرگ‌ترها، شنیدن نظریات یکدیگر و محیط محبت و خیرخواهی باشد.		
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < ...		

☆☆☆☆☆	گزینه ۱	۲۷۴۸
از نظر قرآن کریم، مهم‌ترین معیار همسر شایسته، با ایمان بودن اوست. هر قدر ایمان یک فرد قوی‌تر باشد، شایستگی او برای همسری بیشتر است.		
یادآوری < عفاف، حالتی درونی در انسان است که به وسیلهٔ آن خود را در برابر تندروی‌ها و کندروی‌ها کنترل می‌کند تا بتواند در مسیر اعتدال و میانه‌روی پیش رود و از آن خارج نشود. به همان میزان که رشته‌های عفاف در روح انسان قوی و مستحکم می‌شود، نوع آراستگی و پوشش او باوقارتر می‌شود.		

☆☆☆☆☆	گزینه ۴	۲۷۴۹
تحقیق دربارهٔ همسر آینده را نباید با معاشرت‌هایی که منشأ آن تنها هوس‌های زودگذر است، اشتباه کرد. تجربه نشان داده است که این‌گونه معاشرت‌ها، نتیجه‌بخش نیست هر چند با عنوان‌هایی مانند شناخت روحیهٔ همسر و یا بی‌بردن به نقاط تفاهم یکدیگر باشد. و آثار زبان‌باری دارد که به خاطر همان آثار، خداوند اجازهٔ این‌گونه معاشرت‌ها را به ما نداده است.		
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < قسمت دوم گزینه ۱)، نتیجهٔ طبیعی این گونه معاشرت‌ها است و این عبارت، دیدگاه دین اسلام نمی‌باشد.		

☆☆☆☆☆	گزینه ۲	۲۷۵۰
الف- معاشرت‌های هوس‌آلود، نتیجه‌بخش نیست هر چند با عنوان‌هایی مانند شناخت روحیهٔ همسر و یا بی‌بردن به نقاط تفاهم یکدیگر باشد. ب- در این معاشرت‌ها معمولاً احساسات بر هر دو نفر حاکم می‌شود و دختر و پسر شخصیت واقعی خود را پنهان می‌کنند و هر طرف اصرار دارد خود را بهتر از آن چه هست نشان دهد تا محبوب دیگری واقع شود. معمولاً بیشتر این معاشرت‌ها به سستی رابطه و جدایی می‌انجامند.		
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های ۱) و ۳) و قسمت دوم گزینه ۴) نادرست است.		

☆☆☆☆☆	گزینه ۳	۲۷۵۱
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.		
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها < این ویژگی: «اصرار دارد خود را بهتر از آن چه هست نشان دهد»، نمی‌تواند بر اساس معیار الهی باشد، بر این اساس، قسمت اول گزینه‌های ۲) و ۴) نادرست است.		

یادآوری { امام صادق (ع) در خصوص اهمیت آراستگی ظاهری می‌فرماید: «دو رکعت نماز که با بوی خوش گزارده شود، بهتر از هفتاد رکعت نماز بدون بوی خوش است.» (درس ۱۱ دهم)

گزینه ۱ ۲۷۶۶ ☆☆☆☆
 نباید از یاد ببریم که ازدواج، برای رفع نیازهای طبیعی و پاسخ‌گویی به قانون خلقت انجام می‌شود. و شایسته است که به این نیازهای طبیعی در «زمان مناسب» و به «شیوه صحیح» پاسخ دهیم.
توضیح { قسمت اول سؤال، به اولین و دومین هدف ازدواج اشاره دارد.

گزینه ۳ ۲۷۶۷ ☆☆☆☆
 شادابی، سلامت جسمی و روحی، رشد طبیعی، احساس رضایت درونی، کاهش فشار جنسی و سلامت اخلاقی جامعه از فواید ازدواج در «زمان مناسب» است.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { برای پاسخ دادن به این نوع تست، کافی است در هر گزینه، یک مورد که بر خلاف صورت سؤال است، را پیدا نموده و آن گزینه را حذف نموده تا به پاسخ صحیح برسید. «پاسخ‌گویی به قانون خلقت» در گزینه (۱) و «تنظیم خرج و هزینه خود» در گزینه‌های (۲) و (۴)، از فواید ازدواج در «زمان مناسب» نمی‌باشد.

گزینه ۱ ۲۷۶۸ ☆☆☆☆
 الف- تأخیر در ازدواج، سبب «افزایش فشارهای روحی و روانی»، «روابط نامشروع» و «آسیب‌های اجتماعی» می‌شود. ب- همچنین اگر فردی بخواهد به شیوه‌ای غیر از شیوه‌های مطرح شده از سوی دین یعنی به «شیوه ناصحیح» به نیاز جنسی خود پاسخ دهد، در آن صورت لذت آنی برخاسته از گناه، پس از چندی روح و روان فرد را پژمرده می‌کند و شخصیت او را می‌شکند.
روش تست زدن { برای پاسخ دادن به این نوع سؤالات، فقط باید با در نظر گرفتن متن کتاب به انتخاب گزینه صحیح اقدام نمود.

گزینه ۴ ۲۷۶۹ ☆☆☆☆
 اگر فردی بخواهد به شیوه‌ای غیر از شیوه‌های مطرح شده از سوی دین یعنی به «شیوه ناصحیح» به نیاز جنسی خود پاسخ دهد، در آن صورت ۱- لذت آنی برخاسته از گناه، پس از چندی روح و روان فرد را پژمرده می‌کند و شخصیت او را می‌شکند. ۲- این‌گونه اشخاص به جای بازگشت به مسیر درست، برای فرار از این پژمردگی به افراط در گناه کشیده می‌شوند؛ اما نمی‌دانند که روحشان مانند تشنه‌ای است که هرچه بیشتر از آب شور دریا می‌نوشد، بر تشنگی‌اش افزوده می‌شود و بی‌قراری‌اش شدت می‌یابد.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { در گزینه (۴)، کلمه «جسم» نادرست است.

گزینه ۲ ۲۷۷۰ ☆☆☆☆
 الف- تأخیر در ازدواج، سبب «افزایش فشارهای روحی و روانی»، «روابط نامشروع» و «آسیب‌های اجتماعی» می‌شود. ب- مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

گزینه ۲ ۲۷۷۱ ☆☆☆☆
 الف- ایجاد همسر (جعل لکم) از جنس خود انسان (من آنفسکم أزواجاً)، بیانگر سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان (بنین و حفدة)» است. ب- از بین عبارتهای مذکور، تنها دو عبارت «ح» و «د»، پیام آیه شریفه مذکور می‌باشند.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت «الف»، به هدف دوم ازدواج اشاره دارد. قسمت «ب»، به موضوع آمادگی برای ازدواج مربوط می‌شود. قسمت «ه»، به موضوع انتخاب همسر و مسئولیت آینده اشاره دارد.

گزینه ۱ ۲۷۵۹ ☆☆☆☆
 پیشوایان ما از پدران و مادران خواسته‌اند که با کنار گذاشتن رسوم غلط شرایط لازم برای ازدواج آنان را فراهم کنند و به خاطر پندارهای باطل همچون فراهم شدن همه امکانات زندگی، فرزندان خود را به گناه نکشانند و جامعه را گرفتار آسیب‌ها نسازند.

روش مطالعه { این سؤال، یک سؤال کاملاً حفظی و دقیق است. در صورت به خاطر آوردن عین عبارتهای کتاب، به انتخاب گزینه صحیح باید اقدام کرد.

گزینه ۳ ۲۷۶۰ ☆☆☆☆
 الف- آمادگی برای ازدواج نیازمند دو بلوغ است: یکی بلوغ جنسی و دیگری بلوغ عقلی و فکری که مدتی پس از بلوغ جنسی فرا می‌رسد. ب- از نشانه‌های بلوغ عقلی: ۱- توجه به داشتن شغل و پیدا کردن کار ۲- فکر کردن درباره ویژگی‌های همسر ۳- تنظیم خرج و هزینه خود ۴- دوری از بی‌برنامه بودن است. ج- بهترین زمان برای ازدواج، کم کردن فاصله بین دو بلوغ جنسی و عقلی است.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۴)، از نشانه‌های بلوغ عقلی نیست. قسمت سوم گزینه‌های (۱) و (۲)، بهترین زمان برای ازدواج نیست.

گزینه ۱ ۲۷۶۱ ☆☆☆☆
 الف- مراجعه شود به پاسخ «ب» در پرسش قبل.
 ب- شادابی، سلامت جسمی و روحی، رشد طبیعی، احساس رضایت درونی، کاهش فشار جنسی و سلامت اخلاقی جامعه از فواید ازدواج در «زمان مناسب» است.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا هموار کردن راه رسیدن به بهشت را برای خود و فرزندان، مولود پاکدامنی قبل از ازدواج است.

گزینه ۴ ۲۷۶۲ ☆☆☆☆
 پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «کسی که ازدواج کند، نصف دین خود را حفظ کرده است؛ پس باید برای نصف دیگر، از خدا پروا داشته باشد.»
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به متن حدیث، قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

گزینه ۳ ۲۷۶۳ ☆☆☆☆
 پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید تا خداوند اخلاقشان را نیکو کند در رزق و روزی آنها توسعه دهد عفاف و غیرت آنها را زیاد گرداند.»
مقایسه { «ازدیاد عفاف و غیرت دختران و پسران»، «وسعت رزق و روزی آنان» و «نیکو شدن اخلاقشان» از نتایج ازدواج به موقع از نظر پیامبر اسلام (ص) است. شادابی، سلامت جسمی و روحی، رشد طبیعی، احساس رضایت درونی، کاهش فشار جنسی و سلامت اخلاقی جامعه از فواید ازدواج در «زمان مناسب» است.

گزینه ۴ ۲۷۶۴ ☆☆☆☆
 مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.
دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۴)، فایده فراهم کردن امکان ازدواج برای دختران و پسران از دیدگاه رسول اکرم (ص) نمی‌باشد.

گزینه ۲ ۲۷۶۵ ☆☆☆☆
 الف- امام صادق (ع) می‌فرماید: «دو رکعت نماز شخص متأهل برتر از هفتاد رکعت نمازی است که شخص مجرد می‌خواند.» ب- پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «کسی که ازدواج کند، نصف دین خود را حفظ کرده است؛ پس باید برای نصف دیگر، از خدا پروا داشته باشد.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول تمام گزینه‌ها صحیح است. قسمت دوم گزینه‌های (۲) و (۳) نادرست است. با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه (۴) نادرست است.

گزینه ۴ ۲۷۷۶

الف- آیات و احادیثی که یادآور نعمت‌های خداوند به انسان باشند، بیانگر «منزلت و کرامت انسان در نزد خدا» می‌باشند. (درس قبل)
ب- آیات و احادیثی که بیانگر یکسانی منزلت زن و مرد باشند، بیانگر دومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن کریم، یعنی «تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» می‌باشند. (درس ۳ یازدهم)
ج- آیات و احادیثی که بیانگر «علم دوستی و تفکر» باشند، بیانگر دومین جنبه اعجاز محتوایی قرآن کریم، یعنی «تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» می‌باشند. (درس ۳ یازدهم)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه‌های (۱) و (۲) و قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

گزینه ۳ ۲۷۷۷

الف- با توجه به آیه شریفه: «و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إلیها»، آفرینش همسر (خلق لکم) از جنس خود انسان (من أنفسکم أزواجاً) که از نشانه‌های خداوند (و من آیاته) است، به خاطر رسیدن به آرامش (لتسکنوا إلیها) صورت گرفته و بیانگر هدف دوم ازدواج، یعنی انس روحی با همسر است.
ب- تفاوت‌های میان زن و مرد به جهت وظایف مختلفی است که خالق حکیم بر عهده هر یک از زن و شوهر نهاده است تا هر کدام از آنها بتوانند در زندگی مشترک و خانوادگی نقش‌های خاصی را بر عهده بگیرند و یک خانواده متعادل را پدید آورند.

ج- هر جوانی به طور فطری و طبیعی خواستار ازدواج با کسی است که قبل از ازدواج پاکدامنی خود را حفظ کرده و رابطه غیر شرعی با جنس مخالف نداشته است. کسی که چنین خواسته‌ای دارد، باید خودش نیز این گونه باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت سوم گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است، زیرا برپایی نظام جهان (نه نظام اجتماعی) بر اساس عدل، باعث می‌شود که هر کس که خواستار آن است تا دیگران به اعضای خانواده او نظر سوء نداشته باشند، خودش هم باید چنین باشد. قسمت اول گزینه (۲) نادرست است، زیرا رسیدن به آرامش مقدم بر هدف سوم و دوام وجود خود با فرزندان و نوادگان است.

گزینه ۱ ۲۷۷۸

الف- این عبارت: «در معاشرت‌های هوس آلود، معمولاً احساسات بر هر دو نفر حاکم می‌شود و دختر و پسر شخصیت واقعی خود را پنهان می‌کنند و هر طرف اصرار دارد خود را بهتر از آن چه هست نشان دهد تا محبوب دیگری واقع شود.» پیرامون موضوع «راه‌های شناخت همسر» سخن می‌گوید.
ب- این عبارت: «هر کس که خواستار آن است تا دیگران به اعضای خانواده او نظر سوء نداشته باشند، خودش هم باید چنین باشد.» پیرامون موضوع «آمادگی برای ازدواج» سخن می‌گوید.
ج- این عبارت: «اگر عقدی به زور انجام بگیرد، باطل است و مشروعیت ندارد.» پیرامون موضوع «انتخاب همسر و مسئولیت آینده» سخن می‌گوید.

روش مطالعه { یکی از سبک‌های سوالات ترکیبی جدید در کنکور ۹۹ همانند این سؤال بود. به این شکل که عبارتی از متن درس را مطرح کرده و تیتراژ آن را از داوطلب خواسته‌اند. توصیه می‌شود پس از یادگیری مفاهیم هر درس، یک بار دیگر عبارت‌های هر قسمت درس را با موضوع آن مرور نمایید.

گزینه ۳ ۲۷۷۲

الف- این سخن امام زمان به اسحاق بن یعقوب: «و اما الخواص الواقعة فارجوا فیها الی رواة حدیثنا فانهم حتی علیکم و انا حجة الله علیه»، به موضوع «راهکار پیامبر و امامان برای عصر غیبت» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۴)، نادرست است، زیرا احادیثی که مربوط به حضور امام زمان^(ع) در جامعه باشند، بیانگر چگونگی امامت امام زمان^(ع) در عصر غیبت می‌باشند. قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

گزینه ۳ ۲۷۷۳

الف- عبارت قرآنی: «و جعل بینکم مودة و رحمة»، به چهارمین هدف ازدواج، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» اشاره دارد. پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند، مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نمایند، مهر و عشق به همسر و فرزندان را در خود پرورش می‌دهند، با گذشت و مدارا و تحمل سختی‌ها و ناگواری‌های زندگی، به درجات معنوی بالاتری نایل می‌شوند.

ب- عبارت قرآنی: «و جعل لکم من أزواجکم بنین و حفدة»، بیانگر سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان (بنین و حفدة)» است. کدام افتخار بالاتر از آنکه خداوند تربیت و پرورش چند تن از بندگان خود را به پدر و مادر سپرده است احترام و اطاعت از والدین را هم‌ردیف طاعت و عبادت خود قرار داده است.

ج- عبارت شریفه: «من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إلیها»، بیانگر هدف دوم ازدواج، یعنی انس روحی با همسر است. نیاز به زندگی با دیگری، به گونه‌ای است که اگر فردی از راه‌های نامشروع نیاز جنسی خود را برطرف کند اما بدون همسر زندگی کند، باز هم یک بی‌قراری و ناآرامی او را آزار می‌دهد که فقط با بودن در کنار همسر برطرف می‌شود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت دوم گزینه‌های (۱) و (۴)، به چهارمین هدف ازدواج، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» اشاره دارد. قسمت سوم گزینه (۲)، به سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» اشاره دارد.

گزینه ۲ ۲۷۷۴

الف- شادابی، سلامت جسمی و روحی، رشد طبیعی، احساس رضایت درونی، کاهش فشار جنسی و سلامت اخلاقی جامعه، از فواید ازدواج در زمان مناسب است.

ب- از نشانه‌های بلوغ عقلی: ۱- توجه به داشتن شغل و پیدا کردن کار ۲- فکر کردن درباره ویژگی‌های همسر ۳- تنظیم خرج و هزینه خود ۴- دوری از بی‌برنامه بودن است. ج- تأخیر در ازدواج، سبب افزایش فشارهای روحی و روانی، روابط نامشروع و آسیب‌های اجتماعی می‌شود.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) نادرست است. قسمت سوم گزینه (۴) نادرست است، زیرا این مورد باعث می‌شود فرزندان خود را به گناه بکشاند و جامعه را گرفتار آسیب‌ها سازند.

گزینه ۱ ۲۷۷۵

الف- این موارد: «با تقوا، عادل، زمان‌شناس، مدیر و مدبر، شجاعت و قدرت روحی»، بیانگر مشروعیت ولی‌فقیه است. ب- کلمات «انس»، «انسان»، «بنی آدم» و «ناس» در قرآن کریم اختصاص به جنس خاصی ندارد و هر آیه‌ای که با این کلمات همراه باشد، به زن و مرد، هر دو، مربوط می‌شود؛ زیرا حقیقت انسان را روح او تشکیل می‌دهد و روح انسان نه مذکر است و نه مؤنث. ج- سومین ویژگی جامعه مهدوی، «شکوفایی عقل و علم» است. این دوران زمان کامل شدن عقل‌های آدمیان است و با لطف و توجه ویژه‌ای که امام زمان^(ع) به همه انسان‌ها می‌کند عقل آنان کامل می‌شود.

جمع‌بندی انواع زیان:

- ۱- زیان فراگیر عموم بشر به دلیل تلف کردن عمر: «وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَ...».
- ۲- زیان اخروی به دلیل برگزیدن دینی غیر از اسلام: «وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ».
- ۳- زیان آشکار در دنیا و آخرت به دلیل عبادت از روی تردید: «وَمَنْ النَّاسُ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ».
- ۴- زیان اخروی به دلیل برقراری روابط نامشروع با جنس مخالف.

۲۷۸۴ گزینۀ ۴

الف- مهم‌ترین معیار همسر شایسته، بالیمان بودن اوست. هر قدر ایمان یک فرد قوی‌تر باشد، شایستگی او برای همسری بیشتر است.

ب- قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد که قبل از ازدواج، حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت زندگی آنان را سامان دهد. همچنین می‌خواهد که به هیچ وجه در پی رابطه غیر شرعی، چه پنهان و چه آشکار با جنس مخالف نباشند.

ج- بر اثر ازدواج و پاسخ به نیاز جنسی، هر کدام از مرد و زن به یک آرامش روانی می‌رسند.

نکته طلایی این مفهوم که «زن و مرد از یک جنس خلق شده‌اند، بنابراین هیچ‌کدام بر دیگری برتری ندارد». بیانگر «تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت»، از جنبه‌های «عجاز محتوایی» قرآن کریم است.

۲۷۸۵ گزینۀ ۲

کلمات «انس»، «انسان»، «بنی آدم» و «ناس» در قرآن کریم اختصاص به جنس خاصی ندارد و هر آیه‌ای که با این کلمات همراه باشد، به زن و مرد، هر دو مربوط می‌شود؛ زیرا حقیقت انسان را روح او تشکیل می‌دهد و روح انسان نه مذکر است و نه مؤنث.

توضیح در آیاتی که کلمات «انس»، «انسان»، «بنی آدم» و «ناس» موجود باشد، هر دوی زن و مرد موردنظر است و جنسیت خاصی بر دیگری برتری ندارد، و این به مفهوم یکسانی منزلت انسانی زن و مرد است:

مثال ۱: «قُلْ لئن اِجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلٰی اَنْ يَّاتُوْا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْاٰنِ ...»

مثال ۲: «وَالْعَصْرِ * اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِيْ خُسْرٍ ...»

مثال ۳: «اَلَمْ اَعْهَدْ اِلَيْكُمْ يَا بَنِيْ اٰدَمَ اَنْ لَا تَعْبُدُوْا الشَّيْطٰنَ ...»

مثال ۴: «يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ اِلَى اللّٰهِ ...»

۲۷۸۶ گزینۀ ۲

الف- آفرینش همسرانی آرامش‌بخش به عنوان نشانه‌هایی برای تفکر انسان در آیه: «وَمِنْ آيَاتِهِ اَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا لِّتَسْكُنُوْا اِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ» یاد شده‌اند.

ب- توجه به وجود نعمت فرزندان و نوادگان از همسران، موجب ناسپاسی نکردن و ترک کفران نعمت می‌شود که در آیه: «وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا وَ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ بَنِيْنَ وَ حَفَدَةً وَ رَزَقَكُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ اَفَبٰلِغَلِ يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ اِلَى اللّٰهِ ...» به آن اشاره شده است.

مقایسه آیات الهی: ازواجاً: همسرانی - لتسكنوا: انس و آرامش - مودة و رحمة: دوستی و مهربانی
نعمات الهی: ازواجاً: همسرانی - بنین و حفدة: فرزندان و نوادگان - رزقكم من الطيبات: روزی رسان

گزینۀ ۱

الف- اگر نوجوان و جوان، این دوره را با پاکی و پاکدامنی بگذرانند و در حالی به زندگی مشترک با همسرش وارد شود که آلوده به گناه و فحشا نشده باشد، راه رسیدن به بهشت را برای خود و فرزندانش بسیار هموار کرده است.

ب- قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد که: قبل از ازدواج، حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت زندگی آنان را سامان دهد.

ج- قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد که: به هیچ‌وجه در پی رابطه غیر شرعی، چه پنهان و چه آشکار با جنس مخالف نباشند که زیان آن تا قیامت دامن‌گیر آنان خواهد شد و در نسل‌های آنان تأثیر بدی خواهد گذاشت.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، مربوط به قسمت دوم سؤال است نه قسمت اول آن. با توجه به توضیح بالا، قسمت سوم گزینه (۳)، نادرست است، زیرا زیان آن تا قیامت (نه تا هنگام مرگ) دامن‌گیر آنان خواهد شد.

گزینۀ ۴

از بین عبارتهای مذکور، تنها عبارتهای دو قسمت «ج» و «د» با هم تناسب دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت «الف» نادرست است، زیرا بیانگر هدف چهارم تشکیل خانواده، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» است. قسمت «ب» نادرست است، زیرا پدر و مادر به علت علاقه و محبت به فرزند (نه به علت تجربه و پختگی‌شان)، معمولاً مصلحت و خوشبختی او را در نظر می‌گیرند. قسمت «ه» نادرست است، زیرا رسیدن به آرامش روانی مربوط به هدف اول و دوم ازدواج است.

گزینۀ ۳

مطابق آیه شریفه: «وَمِنْ آيَاتِهِ اَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا لِّتَسْكُنُوْا اِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ»، حکمت آفرینش نشانه‌هایی مانند همسران آرامش‌بخش، تفکر در آیات و نشانه‌های الهی است و لازمه این آرامش، دوستی و مهربانی میان همسران است.

مرور آیه و من آیاتیه: از نشانه‌های حکمت الهی
اَنْ خَلَقَ لَكُمْ : کرامت انسان
مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا : زوجیت و مکمل هم بودن و یکسانی منزلت زن و مرد
لِّتَسْكُنُوْا اِلَيْهَا : انس و آرامش با همسر
وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً : رشد اخلاقی و معنوی (لازمه آرامش)
اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ : تفکر در آیات الهی موجب افزایش معرفت به خدا

گزینۀ ۳

الف- اگر نوجوان و جوان، دوره بلوغ تا ازدواج را با پاکی و پاکدامنی بگذرانند و در حالی به زندگی مشترک با همسرش وارد شود که آلوده به گناه و فحشا نشده باشد، راه رسیدن به بهشت را برای خود و فرزندانش بسیار هموار کرده است.

ب- توجه به آلوده نشدن به گناه و فحشا، یعنی توجه به مفاد آیه «و لا تقربوا الزنی انه کان فاحشاً و ساء سبیلاً: به زنا نزدیک نشوید، قطعاً آن عملی بسیار زشت و راهی ناپسند است.» (درس ۸ دوازدهم)

توضیح ثمرات عفت‌پیشگی و دوری از روابط نامشروع:
۱- سامان‌یابی زندگی به بهترین صورت
۲- هموار شدن راه رسیدن به بهشت

گزینۀ ۳

قرآن کریم، از دختران و پسران می‌خواهد که به هیچ وجه در پی رابطه غیر شرعی، چه پنهان و چه آشکار، با جنس مخالف نباشند که زیان آن، تا قیامت دامن‌گیر آنان خواهد شد و این زیان اخروی در عبارت «وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ» ذکر شده است.

۲۷۹۱ **گزینه ۴** ☆☆☆☆

الف- از نظر قرآن کریم، مهم‌ترین معیار همسر شایسته، بایمان بودن اوست. ب- البته معیارهای دیگری که باید مورد توجه قرار گیرند، عبارت‌اند: اصالت خانوادگی، سلامت جسمی و روانی، قناعت در زندگی، پوشش مناسب اسلامی، انجام عبادات، به خصوص نماز، کسب و کار حلال، عدم ارتباط قبلی با جنس مخالف، عاقل و فهیم بودن، زیبایی و مورد پسند بودن، صداقت با همسر، اخلاق خوب و خوش‌رویی، داشتن دوستان درستکار و سالم

تحلیل تست ۱۴۰۰ <> این تست، برای دانش‌آموزانی که هنگام مطالعه به موضوع و تیتتر عبارت‌ها دقت دارند، یک تست آسان است. با توجه به توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

۲۷۹۲ **گزینه ۲** ☆☆☆☆

الف- چهارمین هدف ازدواج «رشد اخلاقی و معنوی» است، یعنی پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، ۱- از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند. ۲- مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نمایند. ۳- مهر و عشق به همسر و فرزندان را در خود پرورش می‌دهند. ۴- با گذشت و مدارا و تحمل سختی‌ها و ناگواری‌های زندگی، به درجات معنوی بالاتری نایل می‌شوند.

ب- دومین هدف ازدواج «انس با همسر» است، یعنی هر یک از زن و مرد، علاوه بر نیاز جنسی نیازمند به زندگی با دیگری هستند و این نیاز نیز پس از بلوغ آشکار می‌شود...

تحلیل تست ۱۴۰۰ <> این تست، یک تست حفظی و متوسط از متن درس است. با توجه به توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

۲۷۹۳ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- این سخن زیبای امام علی^(ع): «حُبُّ الشَّيْءِ يَمُوعِي وَ يَصِمُّ» بیانگر این حقیقت است که علاقه و محبت (افراطی) به یک شخص، چشم و گوش را می‌بندد و عقل را به حاشیه می‌راند.

ب- از این رو، پیشوایان دین از ما خواسته‌اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم تا به انتخابی درست برسیم.

تحلیل تست ۱۴۰۰ <> این تست، در خصوص ارتباط حدیث و متن درس است. قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، بخشی از متن درس ۹ سال دهم است و در مورد علاقه‌های افراطی در هنگام ازدواج و مفهوم این حدیث نمی‌باشد. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۱)، راه حل علاقه‌های افراطی در هنگام ازدواج نمی‌باشد.

۲۷۹۴ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- انسان، با رسیدن به سن بلوغ و دوره جوانی وارد مرحله مسئولیت‌پذیری می‌شود و این شایستگی را به دست می‌آورد که مخاطب خداوند قرار گیرد. و از هم‌اکنون برای سعادت خود و خانواده‌ای که در آینده نزدیک تشکیل خواهد داد، برنامه‌ریزی نماید.

ب- قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد که قبل از ازدواج، حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت زندگی آنان را سامان دهد.

تحلیل تست ۱۴۰۰ <> این تست، یک تست حفظی و متوسط از متن درس است. با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، مؤخر (بعد) از مخاطب خداوند شدن است. قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است، زیرا زیرا اینها لازمه زندگی در دنیا هستند و بدون آنها یا نمی‌توان زندگی کرد یا زندگی سخت و مشکل می‌شود و در حد نیاز باید به تمایلات فروتر (دانی) پاسخ دهیم.

۲۷۸۷ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- در حدیث شریف پیامبر^(ص)، به آثار ازدواج اشاره شده است. اینکه «خداوند اخلاقشان را نیکو کند»، بیانگر رشد اخلاقی و معنوی است که با عبارت قرآنی «جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً» (دوستی و مهربانی) ارتباط دارد.

ب- اینکه «در رزق و روزی آنها توسعه دهد»، با عبارت قرآنی: «رَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ» (روزی پاک) تناسب دارد.

جمع‌بندی <> اهداف ازدواج: ۱- پاسخ به نیاز جنسی ۲- انس با همسر: آیه: «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا...» ۳- رشد و پرورش زندان: آیه: «وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَيْنًا وَ حَفْذَةً...» ۴- رشد اخلاقی و معنوی: آیه: «... وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً» و حدیث: «برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید تا خداوند اخلاقشان را نیکو کند...».

۲۷۸۸ **گزینه ۳** ☆☆☆☆

الف- همواره دیده‌ایم که علاقه و محبت به یک شخص، چشم و گوش را می‌بندد و عقل را به حاشیه می‌راند. این سخن زیبای امام علی^(ع) مربوط به مواردی از همین قبیل است: «حُبُّ الشَّيْءِ يَمُوعِي وَ يَصِمُّ»: «علاقه شدید به چیزی، آدم را کور و کر می‌کند.» از این رو پیشوایان دین از ما خواسته‌اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم تا به انتخابی درست برسیم.

ب- پدر و مادر به علت تجربه و پختگی شان، بهتر می‌توانند خصوصیات افراد را دریابند و عاقبت ازدواج را پیش بینی کنند.

توضیح <> ویژگی‌های والدین برای شایستگی داشتن در مشورت دادن به فرزند در امر ازدواج: ۱- محبت و خیرخواهی: مصلحت‌اندیشی ۲- تجربه و پختگی: پیش بینی و عاقبت ازدواج

۲۷۸۹ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- خانواده مقدس‌ترین نهاد و بنای اجتماعی نزد خداست. این نهاد، با ازدواج زن و مرد به وجود می‌آید (و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً...) و با آمدن فرزندان کامل می‌شود. ب- بر اساس آیه شریفه: «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا»، آفرینش همسر (خلق لکم) از جنس خود انسان (من أنفسکم أزواجاً) که از نشانه‌های خداوند (و من آیاته) است، به خاطر رسیدن به آرامش (لتسکنوا إليها) صورت گرفته و بیانگر هدف دوم ازدواج، یعنی انس روحی با همسر است.

تحلیل تست ۱۴۰۰ <> این تست، یک تست مفهومی از بخش آیات این درس است. محور این سؤال «آرامش یافتن در خانواده است» که نتیجه ازدواج زوجین و تشکیل کانون گرم خانواده است. با توجه به توضیح بالا، آرامش یافتن، نتیجه گزینه‌های (۲) و (۳) و (۴) نیست.

۲۷۹۰ **گزینه ۱** ☆☆☆☆

الف- نباید فاصله میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج زیاد شود و تشکیل خانواده به تأخیر افتد.

ب- اگر فردی بخواهد به شیوه‌ای غیر از شیوه‌های مطرح شده از سوی دین یعنی به «شیوه ناصحیح» به نیاز جنسی خود پاسخ دهد، در آن صورت لذت آنی برخاسته از گناه، پس از چندی روح و روان فرد را پژمرده می‌کند و شخصیت او را می‌شکند.

تحلیل تست ۱۴۰۰ <> این تست، یک تست حفظی از متن درس است. برای پاسخ دادن به آن، باید، عین عبارت‌های کتاب را به خاطر سپرد. قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴)، به منظور زیاد نشدن فاصله میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج، توصیه شده است. با توجه به متن کتاب، قسمت دوم گزینه (۲) نادرست است.

تحلیل تست ۹۹ با توجه به اینکه، این سبک تست، برای اولین بار در کنکور ۹۹ طرح شده، یک سؤال دشواری است. بهترین روش برای پاسخ دادن به تست‌های چند قسمتی، حذف گزینه‌های نادرست است. قسمت اول و دوم گزینه (۱) باید جابجا شود تا گزینه (۱) صحیح باشد.

گزینه ۴ ۲۷۹۹ الف- بر اساس آیه شریفه: «و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إلیها و جعل بینکم مودةً و رحمةً إن فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون»، آفرینش همسر (خلق لکم) از جنس خود انسان (من أنفسکم أزواجاً) که از نشانه‌های خداوند (و من آیاته) است، به خاطر رسیدن به آرامش (لتسکنوا إلیها) صورت گرفته و بیانگر هدف دوم ازدواج، یعنی انس روحی با همسر است. ب- برای این که آرامش ناشی از انس و هم‌صحبتی میان همسران پدید آید، قرآن کریم به دو ویژگی که باید میان زن و مرد باشد، اشاره می‌کند، آن دو ویژگی مودت و رحمت است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲)، به سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» اشاره دارد. مطابق متن آیه، قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

گزینه ۲ ۲۸۰۰ قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد که قبل از ازدواج، حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت زندگی آنان را سامان دهد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با در نظر گرفتن توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۴ ۲۸۰۱ مراجعه شود به پاسخ دو پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها با توجه به توضیح بالا، سایر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۱ ۲۸۰۲ الف- آیه شریفه: «و الله جعل لکم من أنفسکم أزواجاً و جعل لکم من أزواجکم بنین و حفدةً و رزقکم من الطیبات أفبالباطل یؤمنون و بنعمة الله هم یکفرون»، بیانگر سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» است. ب- بر اساس این آیه، خانواده بستر رشد و بالندگی فرزندان است و هیچ نهادی نمی‌تواند جایگزین آن شود. فرزند، ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم‌بخش وحدت روحی آنها است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها جمله دوم گزینه‌های (۲) و (۳)، به چهارمین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» اشاره دارد. جمله اول گزینه (۴)، بیانگر هدف دوم ازدواج، یعنی انس روحی با همسر است.

گزینه ۱ ۲۸۰۳ در آیه شریفه: «و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إلیها و جعل بینکم مودةً و رحمةً إن فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون»، عبارت شریفه: «من أنفسکم أزواجاً»، به «برابری زن و مرد» و عبارت شریفه: «لتسکنوا إلیها» به «نتیجه ازدواج» اشاره دارند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، به چهارمین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» اشاره دارد. قسمت دوم گزینه (۳)، نتیجه ازدواج برای همگان نیست.

گزینه ۲ ۲۷۹۵ الف- مهم‌ترین این برنامه‌ها در مورد تشکیل خانواده عبارت‌اند از: ۱- تقویت عفاف و پاکدامنی در خود از آغاز بلوغ ۲- مشخص کردن هدف‌های خود از تشکیل خانواده ۳- شناخت معیارها و شاخص‌های همسر مناسب ۴- شناخت ویژگی‌های روحی زن و مرد ب- «معاشرت خانواده‌های دو طرف با یکدیگر» و «شناخت دوستان همسر»، از راه‌های شناخت همسر است. (این قسمت از کتاب امسال حذف شده است.)

تحلیل تست ۹۹ این سبک سؤال، که با مطرح ساختن عبارتی از متن کتاب تیتراژ آن را از داوطلب بخواهند، برای نخستین بار طرح شده است. برای پاسخ دادن به این نوع تست، توصیه می‌شود پس از یادگیری مفاهیم هر درس، یک بار دیگر عبارتهای هر قسمت درس را با موضوع آن مرور نمایید.

گزینه ۲ ۲۷۹۶ الف- بر اساس آیه شریفه: «و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إلیها و جعل بینکم مودةً و رحمةً إن فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون»، آفرینش همسر (خلق لکم) از جنس خود انسان (من أنفسکم أزواجاً) که از نشانه‌های خداوند (و من آیاته) است، به خاطر رسیدن به آرامش (لتسکنوا إلیها) صورت گرفته و بیانگر هدف دوم ازدواج، یعنی انس روحی با همسر است. ب- برای این که آرامش ناشی از انس و هم‌صحبتی میان همسران پدید آید، قرآن کریم به دو ویژگی که باید میان زن و مرد باشد، اشاره می‌کند، آن دو ویژگی مودت و رحمت است.

تحلیل تست ۹۹ این تست، یک تست مفهومی و نسبتاً دشوار است که برای پاسخ دادن به آن، با به یاد آوردن مفهوم آیه، ابتدا باید گزینه‌های نادرست را یکی پس از دیگری حذف نمود و در نهایت گزینه صحیح را انتخاب نمود. گزینه (۱)، کاملاً بی‌ربط است و مفهوم این آیه نمی‌باشد. گزینه (۳)، به مفهوم اصلی آیه که بیانگر دومین و چهارمین هدف از تشکیل خانواده است، اشاره‌ای ندارد. قسمت دوم گزینه (۴)، مفهوم این آیه نیست.

گزینه ۲ ۲۷۹۷ الف- تفاوت‌های میان زن و مرد به جهت وظایف مختلفی است که خالق حکیم بر عهده هر یک از زن و شوهر نهاده است تا هر کدام از آنها بتوانند در زندگی مشترک و خانوادگی نقش‌های خاصی را بر عهده بگیرند و یک خانواده متعادل را پدید آورند. ب- به طور مثال، توانمندی عاطفی بالای زنان و قدرت جسمی بیشتر مردان برای آن است که زن با محبت مادری، فرزندان را رشد دهد و مرد با کار کردن نان‌آور خانواده باشد.

تحلیل تست ۹۹ این تست، یک تست متوسط است ولی گزینه‌های آن نزدیک به هم طرح شده‌اند. برای پاسخ دادن به این تست، علاوه بر تسلط داشتن بر متن کتاب، باید با دقت زیاد گزینه‌های نادرست را حذف نمود تا به پاسخ صحیح رسید. گزینه (۱) نادرست است، زیرا زن و مرد در ویژگی‌های انسانی مشترک هستند و این ویژگی‌های مشترک منبع اختلاف نمی‌شود. گزینه (۳) نادرست است، زیرا مطابق توضیح بالا، تفاوت‌های میان زن و مرد به جهت وظایف مختلف آنها است نه هدف واحد آنها. گزینه (۳) نادرست است، زیرا هدف ناشی از ویژگی‌های روحانی انسان است نه جسمانی او که متفاوت می‌باشند.

گزینه ۱ ۲۷۹۸ الف- این عبارت: «فرزند، تحکیم بخش وحدت روحی زن و مرد است»، به سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» اشاره دارد. ب- این عبارت: «دوره بلوغ تا ازدواج یکی از حساس‌ترین و ارزشمندترین دوره‌های عمر انسان است. و دوره گذر از کودکی و ورود به بزرگسالی و پذیرش مسئولیت‌های زندگی است»، به موضوع «تقویت عفاف و پاکدامنی در خود از آغاز بلوغ» اشاره دارد. ج- این عبارت: «با تشکیل خانواده می‌توان مهر و عشق به همسر و فرزندان را پرورش داد»، به چهارمین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» اشاره دارد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۳) به هدف دوم تشکیل خانواده اشاره دارد که عالی‌ترین هدف تشکیل خانواده نمی‌باشد. با توجه به توضیح بالا، قسمت دوم گزینه (۲)، نادرست است.

۲۸۱۰ گزینه ۱ ☆☆☆☆☆
پیام این سخن امام علی^(ع): «حَبَّ الشَّيْءِ يِعْمَى وَيَصِمُّ» این است که علاقه و محبت افراطی به یک شخص، چشم و گوش را می‌بندد و عقل را به حاشیه می‌راند. از این رو، پیشوایان دین از ما خواسته‌اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم تا به انتخابی درست برسیم.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴)، به اولین اثر محبت به خداوند، یعنی «پیروی از خداوند» اشاره دارد. (درس ۹ دهم)

۲۸۱۱ گزینه ۳ ☆☆☆☆☆
مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) و قسمت دوم گزینه (۳) نادرست است.

۲۸۱۲ گزینه ۴ ☆☆☆☆☆
بر اساس آیه شریفه: «وَمِن آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ»، برای این که آرامش ناشی از انس و هم‌صحبتی میان همسران پدید آید (معلول)، قرآن کریم به دو ویژگی که باید میان زن و مرد باشد، اشاره می‌کند، آن دو ویژگی مودت و رحمت (و جعل بینکم مودة و رحمة - علت) است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { با توجه به توضیح بالا، قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۳) و قسمت دوم گزینه (۱) نادرست است.

۲۸۱۳ گزینه ۱ ☆☆☆☆☆
این حقیقت که هر یک از زن و مرد، نیازمند به زندگی با دیگری هستند، بیانگر هدف دوم تشکیل خانواده، یعنی «انس با همسر» است و قرآن کریم در کنار این موضوع به رابطه مودت و رحمت اشاره می‌کند.

توضیح { این موضوع که اگر فردی از راه‌های نامشروع نیاز جنسی خود را برطرف کند اما بدون همسر زندگی کند، باز هم یک بی‌قراری و ناآرامی او را آزار می‌دهد، بیانگر این حقیقت است که هر یک از زن و مرد، نیازمند به زندگی با دیگری هستند.

۲۸۱۴ گزینه ۴ ☆☆☆☆☆
پیام این سخن امام علی^(ع): «حَبَّ الشَّيْءِ يِعْمَى وَيَصِمُّ» این است که علاقه و محبت افراطی به یک شخص، چشم و گوش را می‌بندد و عقل را به حاشیه می‌راند. از این رو، پیشوایان دین از ما خواسته‌اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم تا به انتخابی درست برسیم.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

۲۸۱۵ گزینه ۳ ☆☆☆☆☆
الف- پیامبر اکرم^(ص) می‌فرماید: «برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید تا ۱- خداوند اخلاقتان را نیکو کند ۲- در رزق و روزی آنها توسعه دهد ۳- عفاف و غیرت آنها را زیاد گرداند». ب- بر اساس آیه شریفه: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ»، عمل صالح همراه با ایمان باعث می‌شود تا شخص در زمره بهترین مخلوقات باشد.

یادآوری { مطابق روایات، امیر المؤمنین علی^(ع) و شیعیان او، مصداق «خیر البریة - بهترین مردم»، می‌باشند.

۲۸۰۴ گزینه ۳ ☆☆☆☆☆

الف- تفاوت‌های میان زن و مرد به جهت وظایف مختلفی است که خالق حکیم بر عهده هر یک از زن و شوهر نهاده است تا هر کدام از آنها بتوانند در زندگی مشترک و خانوادگی نقش‌های خاصی را بر عهده بگیرند و یک خانواده متعادل را پدید آورند. ب- آیه شریفه: «وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً»، بیانگر این حقیقت است که خانواده بستر رشد و بالندگی فرزندان است و هیچ نهادی نمی‌تواند جایگزین آن شود. فرزندان، ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم‌بخش وحدت روحی آنها است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { قسمت اول گزینه‌های (۲) و (۴) نادرست است، زیرا مطابق توضیح بالا، تفاوت‌های میان زن و مرد یک خانواده متعادل را به وجود می‌آورد نه امور مشترک آنها مانند ویژگی‌های فطری. قسمت دوم گزینه (۱)، به اهداف تشکیل خانواده اشاره ندارد.

۲۸۰۵ گزینه ۱ ☆☆☆☆☆

بر اساس آیه شریفه: «وَمِن آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ»، آفرینش همسرانی از جنس خود انسان؛ و ایجاد مودت و رحمت بین همسران، نشانه‌هایی است برای افرادی که تفکر می‌کنند. (لقوم يتفكرون)

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { آیه گزینه (۲)، بیانگر سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان» است. آیه گزینه (۳)، به تداوم مرجعیت دینی در عصر غیبت توسط فقهای واجد شرایط اشاره دارد. آیه گزینه (۴)، به راه‌های جلوگیری از خسران زندگی اشاره دارد.

۲۸۰۶ گزینه ۲ ☆☆☆☆☆

پیامبر اکرم^(ص) می‌فرماید: «کسی که ازدواج کند، نصف دین خود را حفظ کرده است؛ پس باید برای نصف دیگر، از خدا پروا داشته باشد.»

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۳)، برای حفظ دین نمی‌باشد.

۲۸۰۷ گزینه ۳ ☆☆☆☆☆

ن و مرد از جهت «زن بودن» و «مرد بودن» یعنی از نظر خصوصیات جسمی با هم متفاوت‌اند. این تفاوت‌ها به‌گونه‌ای است که هر دو را به هم نیازمند کرده است؛ بدون اینکه یکی بر دیگری برتری داشته باشد. زیرا برتری هرکس نزد خداوند به تقواست و هر انسانی می‌تواند آن را در وجود خود پرورش دهد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۱) نادرست است، زیرا زن و مرد در ویژگی‌های انسانی، مشترک هستند.

۲۸۰۸ گزینه ۱ ☆☆☆☆☆

زنان و مردان به عنوان افراد نوع بشر، استعدادها و ویژگی‌های فطری و کرامتی یکسان و هدف مشترکی دارند که با بهره‌گرفتن از آن ویژگی‌های فطری می‌توانند به آن هدف مشترک، یعنی قرب الهی و بهشت جاوید برسند.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینه (۲) نادرست است، زیرا زن و مرد هدف مشترکی دارند. گزینه (۳) نادرست است، زیرا زن و مرد نقش‌های مکملی دارند. گزینه (۴) نادرست است، زیرا این تفاوت‌ها به‌گونه‌ای است که هر دو را به هم نیازمند کرده است؛ بدون اینکه یکی بر دیگری برتری داشته باشد.

۲۸۰۹ گزینه ۴ ☆☆☆☆☆

الف- عالی‌ترین هدف تشکیل خانواده، رشد اخلاقی و معنوی هر یک از اعضای خانواده است. پیام آیه شریفه: «وَمِن آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» این است که زمینه‌ساز مودت و رحمت، احساس آرامش درونی زن و مرد است.

۲۸۱۶ گزینۀ ۴ ☆☆☆☆

بر اساس آیه شریفه: «و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إليها و جعل بینکم مودةً و رحمةً إن فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون»، برای این که آرامش ناشی از انس و هم‌صحبتی میان همسران پدید آید، قرآن کریم به دو ویژگی که باید میان زن و مرد باشد، اشاره می‌کند، آن دو ویژگی مودت و رحمت است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { ...

۲۸۱۷ گزینۀ ۲ ☆☆☆☆

آیه شریفه: «و الله جعل لکم من أنفسکم أزواجاً و جعل لکم من أزواجکم بنین و حفدةً...» بیانگر هدف طبیعیات اقبال‌باطل یؤمنون و بنعمة الله هم یکفرون، بیانگر سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان (بنین و حفدة)» است. بر اساس این آیه، یکی از زمینه‌های طبیعی تشکیل خانواده رشد و پرورش فرزندان می‌باشد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینۀ (۱)، ویژگی شیعه را بیان می‌کند. گزینۀ (۳)، بیانگر هدف دوم ازدواج، یعنی «انس با همسر» است. گزینۀ (۴)، بیانگر هدف چهارم ازدواج، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» است.

۲۸۱۸ گزینۀ ۱ ☆☆☆☆

آیه شریفه: «و الله جعل لکم من أنفسکم أزواجاً و جعل لکم من أزواجکم بنین و حفدةً...» بیانگر سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان (بنین و حفدة)» است. بر اساس این آیه، خانواده، بستر رشد و بالندگی فرزندان است و هیچ نهادی نمی‌تواند جایگزین آن شود و فرزند، ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم‌بخش وحدت روحی آنها است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینۀ (۲) و (۳)، مفهوم آیه شریفه: «و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إليها و جعل بینکم مودةً و رحمةً» است. گزینۀ (۴)، بیانگر هدف چهارم ازدواج، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» است.

۲۸۱۹ گزینۀ ۳ ☆☆☆☆

مراجعه شود به پاسخ پرسش قبل.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینۀ (۱)، مفهوم آیه شریفه: «و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إليها» است. گزینۀ (۲)، ترجمه آیه است نه مفهوم آیه. گزینۀ (۴)، بیانگر هدف چهارم ازدواج، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» است.

۲۸۲۰ گزینۀ ۲ ☆☆☆☆

پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید تا ۱- خداوند اخلاقتان را نیکو کند ۲- در رزق و روزی آنها توسعه دهد ۳- عفاف و غیرت آنها را زیاد گرداند.»

توضیح { از فواید ازدواج در «زمان مناسب»: شادابی، سلامت جسمی و روحی، رشد طبیعی، احساس رضایت درونی، کاهش فشار جنسی و سلامت اخلاقی جامعه است.

۲۸۲۱ گزینۀ ۲ ☆☆☆☆

بر اساس آیه شریفه: «و من آیاته أن خلق لکم من أنفسکم أزواجاً لتسکنوا إليها و جعل بینکم مودةً و رحمةً إن فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون»، آفرینش همسر از جنس خود انسان که از نشانه‌های خداوند است، به خاطر رسیدن به آرامش (تسکنوا إليها) صورت گرفته و بیانگر هدف دوم ازدواج، یعنی انس روحی با همسر است.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها { گزینۀ (۱)، بیانگر هدف چهارم ازدواج، یعنی «رشد اخلاقی و معنوی» است. گزینۀ (۳)، ویژگی شیعه را بیان می‌کند. گزینۀ (۴)، بیانگر سومین هدف تشکیل خانواده، یعنی «رشد و پرورش فرزندان (بنین و حفدة)» است.